KITÖLTÉSI ÚTMUTATÓ
A 22SZJA JELŰ BEVALLÁSHOZ

A 2022. ADÓÉVRŐL SZÓLÓ SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ, AZ EGYSZERŰSÍTETT KÖZTEHERVISELÉSI HOZZÁJÁRULÁS, A SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ BEVALLÁSÁHOZ, HELYESBÍTÉSÉHEZ, ÖNELLENŐRZÉSÉHEZ

Miről olvashat ebben az útmutatóban?

Tartalom

I. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK 5
- **MIRE SZOLGÁL A 22SZJA JELŰ BEVALLÁS?** 5
- **KIRE VONATKOZIK?** 5
- **HOGYAN LEHET BENYÚJTANI A BEVALLÁST?** 7
  - **A) Ha a NAV által elkészített adóbevallási tervezetet használja** 7
  - **B) Ha Ön készíti el a bevallását** 9
- **HOL TALÁLHATÓ A NYOMTATVÁNY?** 12
- **MI A BEVALLÁS ÉS A FIZETÉS HATÁRIDEJE?** 13
- **HOGYAN LEHET FIZETNI?** 14
  - **Az adó megfizetésére vonatkozó szabályok** 14
  - **A pótlékmentes részletfizetésre vonatkozó előírások** 15
  - **A külföldi pénznemről való átszámítás szabályai** 17
  - **Számlaszámok** 18
- **HOGYAN MÓDOSÍTHATÓ A BEVALLÁS (JAVÍTÁS, HELYESBÍTÉS, ÖNELLENŐRZÉS)?** 19
  - **NAV általi javítás** 19
  - **Adózói javítás (helyesbítés)** 19
  - **Önellenőrzés** 20
  - **Az önellenőrzési pótlék kiszámítása** 22
  - **Nem kell önellenőrzési pótlékot felszámítani** 22
  - **Az önellenőrzési pótlék befizetése** 23
  - **Visszaigénylés** 24
- **MIK A JOGKÖVETKEZMÉNYEK?** 24
- **MILYEN RÉSZEI VANNAK A BEVALLÁSNAK?** 25
- **TOVÁBBI INFORMÁCIÓ, SEGÍTSÉG** 26
  - **Elérhetőségek** 26
- **MELY JOGSZABÁLYOKAT KELL FIGYELEMBE VENNI?** 27

II. RÉSZLETES TÁJÉKOZTATÓ 30

22SZJA-FŐLAP 31
- **A SZEMÉLYI ADATOK KITÖLTÉSE (B) BLOKK** 31
- **(C) BLOKK** 32
- **(D) BLOKK** 32
- **A VISSZAKÉRT ÖSSZEGGEL KAPCSOLATBAN KITÖLTENDŐ MEZŐK** 32
- **(E) BLOKK** 33
- **(F) BLOKK** 34

22SZJA-A LAP 34
  - **Összesített igazolás** 35
  - **I. Az összevont adóalapba tartozó jövedelmek** 35
  - **Az összevont adóalapot csökkentő kedvezmények** 70
  - **25 év alatti fiatalok kedvezménye** 74

22SZJA-B LAP 77

II. Az összevont adóalapba tartozó jövedelmek adójának meghatározása 97
III. Az összevont adóalap adóját csökkentő adókedvezmény 99
IV. Egyéb adatok 100
22SZJA-C LAP 101
V. Személyi jövedelemadó 101
VI. Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás fizetési kötelezettség elszámolása 108
VII. A szociális hozzájárulási adó elszámolása 108
A 22SZJA-EGYSZA LAP KITÖLTÉSE 108
22SZJA-01-ES LAP 112
Nyilatkozat a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményéről és a családi kedvezményről 112
A 22SZJA-02-ES LAP 116
Nyilatkozatok, rendelkező nyilatkozatok az adóról I. 116
A 22SZJA-03-AS LAP 122
Rendelkező nyilatkozatok az adóról II. 122
A 22SZJA-04-ES LAP 132
I. Az elkülönülten adózó jövedelmek és adójuk részletezése 132
II. Egyéb adatok a kamatjövedelemhez 169
A 22SZJA-05-ÖS LAP 170
Külföldről származó jövedelmek 170
A 22SZJA-06-OS LAP 176
Az ingatlan, vagyoni értékű jog értékesítése, illetve kriptoeszközzel végrehajtott ügyletek, ellenőrzött tőkepiaci ügyletek –az adókiegyenlítés összegének megállapítása 176
Az ingatlan, vagyoni értékű jog értékesítéséből származó jövedelmek alapján az adókiegyenlítés, cél szerinti felhasználás levezetése 176
A 2022. évi kriptoeszközzel végrehajtott ügyletből származó jövedelem/veszteség alapján az adókiegyenlítés számítása 177
Az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem/veszteség és adójának részletezése 178
A 22SZJA-07-es lap 180
A csereügyletből származó jövedelmek és adójuk részletezése 180
A 22SZJA-08-as lapok 182
Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás (ekho) szerint adózott bevételek utáni adókötelezettség részletezése és bevallása 182
A 22SZJA-08-01-ES LAP 186
Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás szerint adózott bevételek utáni adókötelezettség részletes bevallása 186
A 22SZJA-08-02-ES LAP 189
A magánszemély által átvállalt, valamint saját kötelezettségként befizetett egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás (ekho) bevallása 189
A 22SZJA-09-ES LAP 192
A 2022. ÉVI SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓKÖTELEZETTSÉG ELSZÁMOLÁSA 192
A szociális hozzájárulási adó 192
A 22SZJA-170-ES LAP 205
A bevallásban visszaigényelhető adó, járulék, egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás, szociális hozzájárulási adó átvezetése, kiutalása 205
ÖNELLENŐRZÉS 209
(A 22SZJA-16-01, 22SZJA-16-02 LAPOK) 209

A 22SZJA-16-01-ES LAP 211
A 22SZJA-16-02-ES LAP 214
NYILATKOZAT AZ ÖNELLENŐRZÉS INDOKÁRÓL, HA AZ ADÓKÖTELEZETTSÉGET MEGÁLLAPÍTÓ JOGSZABÁLY ALAPTÖRVÉNY-ELLENES VAGY AZ EURÓPAI UNIÓ KÖTELEZŐ JOGI AKTUSÁBA ÜTKÖZIK 214
A MEZŐGAZDASÁGI ŐSTERMELŐK NYILATKOZATA(I) 216
A 22SZJA-12-01-ES LAP KITÖLTÉSE 216
1.2. ŐSTERMELŐK CSALÁDI GAZDASÁGÁNAK ADÓZÁSA 224
2. AZ ŐSTERMELÉSBŐL SZÁRMAZÓ BEVÉTEL ÉS A JÖVEDELEM MEGÁLLAPÍTÁSÁRA VONATKOZÓ TUDNIVALÓK 225
2.1. TÁMOGATÁSOK 226
2.2. A JÖVEDELEM MEGÁLLAPÍTÁSA KÖLTSÉGELSZÁMOLÁS ALAPJÁN 226
A 22SZJA-12-02 [A MEZŐGAZDASÁGI ŐSTERMELÉSBŐL SZÁRMAZÓ JÖVEDELEM (VESZTESÉG) KISZÁMÍTÁSA] LAP KITÖLTÉSE 227
2.3. BEVÉTELEK 227
2.4. A KÖLTSÉGEK ELSZÁMOLÁSÁRÓL 231
A 22SZJA-12-03 [A MEZŐGAZDASÁGI ŐSTERMELÉSBŐL SZÁRMAZÓ JÖVEDELEM (VESZTESÉG) KISZÁMÍTÁSA] LAP KITÖLTÉSE 240
2.5. A JÖVEDELEM MEGÁLLAPÍTÁSA ÁTALÁNYADÓZÁS VÁLASZTÁSA ESETÉN 240
2.6. Veszteségelszámolás 243
2.7. Veszteségelhatárolás 243
4. ADATOK AZ ADÓRENDSZEREN KÍVÜLI CSEKÉLY ÖSSZEGŰ (DE MINIMIS) TÁMOGATÁSOKRÓL 245
5. AZ ADÓZÓ NYILATKOZATA A VELE EGY ÉS UGYANAZON VÁLLALKOZÁSNAK MINŐSÜLŐ VÁLLALKOZÁSOKRÓL 250
MELLÉKLET A MEZŐGAZDASÁGI ŐSTERMELŐK 22SZJA JELŰ BEVALLÁS ÚTMUTATÓJÁHOZ 251
AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÓK NYILATKOZATA(I) 261
A 22SZJA-13-01-ES LAP KITÖLTÉSE 261
I. Egyéni vállalkozás esetén a jövedelemszámítás módszere a 2022. évre 261
II. Az egyéni vállalkozó nyilatkozata a tevékenysége megszüntetéséről, szüneteltetéséről 262
III. Az egyéni vállalkozó nyilatkozata a tevékenysége egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt történő megszüntetéséről 263
IV. Az egyéni vállalkozó nyilatkozata az átalányadózás választásáról 263
V. Az egyéni vállalkozó nyilatkozata az átalányadózás megszüntetéséről 263
VI. Az egyéni vállalkozó nyilatkozata a jövedelem-(nyereség)-minimum alkalmazásával kapcsolatban 263
VII. Nyilatkozat a csekély összegű *(de minimis)*, az ún. csoportmentességi és az adórendszeren kívüli támogatásokról 264
VIII. Az adózó nyilatkozata arról, hogy a vonatkozó maximális támogatási intenzitásokra figyelemmel veszi igénybe a kedvezményt 264
A 22SZJA-13-02-ES LAP KITÖLTÉSE 265
IX. Nyilatkozat az egyéni vállalkozás özvegyi jogon vagy örökösként történő folytatásáról, az adózási mód választásáról 265
ÚTMUTATÓ AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÓ 2022. ÉVI ADÓBEVALLÁSÁHOZ (A 13-AS, 14-ES LAPOK) 267
1. A bevallás benyújtására kötelezettek köre 267
2. Általános tudnivalók 268

3. Az egyéni vállalkozói tevékenységből származó jövedelem megállapításához szükséges további tudnivalók ... 270
4. Az államháztartással szembeni egyéb kötelezettségek teljesítése ... 270
5. Az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetése és a mezőgazdasági tevékenység őstermelőként történő továbbfolytatása ... 271
6. A kisadózó vállalkozások tételes adójára és a kisadózó vállalkozók tételes adójára vonatkozó szabályok ... 273
7. Az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetéséhez kapcsolódó különös szabályok ... 276
8. Az egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt megszűnő egyéni vállalkozó és a tevékenységét ügyvédi iroda, közjegyzői iroda, végrehajtói iroda tagjaként folytató egyéni vállalkozó bevallásával összefüggő szabályok ... 278
9. Az egyéni vállalkozói tevékenység szüneteltetéséhez kapcsolódó különös szabályok ... 282
10. Az egyéni vállalkozás özvegyi jogon vagy örökösként történő folytatására vonatkozó szabályok ... 284
11. Jövedelem-(nyereség-)minimum ... 288
12. Vállalkozói személyi jövedelemadó megállapítása ... 289
A 22SZJA-13-03-AS LAP KITÖLTÉSE ... 290
Bevétel ... 291
Bevételt növelő tételek ... 294
Bevételt csökkentő tételek (kedvezmények) ... 295
Elismert költségek ... 298
A 22SZJA-13-04-ES LAP KITÖLTÉSE ... 306
A vállalkozói személyi jövedelemadó ... 308
13. Veszteségelhatárolás ... 310
14. A vállalkozói osztalékalap és adójának megállapítása ... 311
A 22SZJA-13-05-ÖS LAP KITÖLTÉSE ... 311
15. Az átalányadózással és annak választásával kapcsolatos tudnivalók ... 315
A 22SZJA-13-06-OS LAP KITÖLTÉSE ... 315
16. A kisvállalkozói kedvezmény részletező adatai ... 323
A 22SZJA-13-07-ES LAP KITÖLTÉSE ... 326
17. ADATOK A CSEKÉLY ÖSSZEGŰ (DE MINIMIS), A KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK, ÉS A MEZŐGAZDASÁGI KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSÁRÓL (22SZJA-13-08-AS LAP) ... 327
A 22SZJA-13-08-AS LAP KITÖLTÉSE ... 329
AZ SZJA TV. 49/B. § (8) BEKEZDÉS BA) PONTJA SZERINTI BEVALLÁST KIEGÉSZÍTŐ NYILATKOZAT ... 337
A 22SZJA-14-ES LAP KITÖLTÉSE ... 337

I. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

MIRE SZOLGÁL A 22SZJA JELŰ BEVALLÁS?

A 2022. évről szóló 22SZJA jelű bevallás:

- a személyi jövedelemadó,
- az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás,
- a szociális hozzájárulási adó

bevallására szolgál.

KIRE VONATKOZIK?

A 22SZJA jelű bevallást a magánszemélyeknek (ide értve az egyéni vállalkozókat és a mezőgazdasági őstermelőket) kell benyújtaniuk megszerzett jövedelmükről a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz (NAV).

Mikor nem kell 22SZJA jelű bevallást készítenie?

Ha Ön a 2023. március 15-étől elérhető adóbevallási tervezet adataival egyetért, nem kell bevallást benyújtania (kivéve a mezőgazdasági őstermelőket, az áfa fizetésére kötelezett magánszemélyeket és az egyéni vállalkozókat), ebben az esetben a NAV által elkészített adóbevallási tervezet 2023. május 22-én érvényes bevallássá válik.

Önnek **nem kell bevallást benyújtania**, ha az adóévben egyáltalán nem volt bevétele, vagy csak olyan bevételt szerzett, amelyet a törvény rendelkezései szerint nem kell bevallani.[1] Ilyen bevételek, jövedelmek lehetnek azok a bevételek,

- amelyeket a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni, például az adómentes bevételek, úgymint gyermekgondozást segítő ellátás (GYES), gyermeknevelési támogatás (GYET), anyasági támogatás, ápolási díj, családi pótlék, nyugdíj;
- amelyek a törvénnyel vagy kormányrendelettel kihirdetett nemzetközi szerződés alapján az adó alól Magyarországon mentesített jövedelmek, ha más bevallási kötelezettség alá eső jövedelme a magánszemélynek nem volt;
- amelyek ingó vagyontárgy átruházásából származnak, és az éves bevétel összege nem haladja meg a 600 ezer forintot, valamint az adóévben a gazdasági tevékenységnek nem minősülő ingó értékesítésből származó jövedelem nem haladja meg a 200 ezer forintot;
- amelyek ingatlan átruházásából, a vagyoni értékű jog gyakorlásának átengedéséből, e jogról való lemondásból származnak, ha azokból jövedelem nem keletkezik;

[1] A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) 11. § (3) bekezdés.

- amelyek után a személyi jövedelemadó megfizetésére a kifizető kötelezett;
- amelyek kamatjövedelemnek minősülnek, és azokból a kifizető az adót levonta;
- amelyek az Szja tv. 76. § (2) bekezdése szerinti pénzbeli nyereménynek minősülnek;
- amelyeket külön törvény rendelkezése szerint nem kell bevallani;

Nem kell bevallást benyújtani akkor sem, ha **az adóévben kizárólag egyszerűsített foglalkoztatásban szerzett jövedelmet**, és az nem haladta meg a mentesített keretösszeget.[2] Az egyszerűsített foglalkoztatás mentesített keretösszegének számítása és a jövedelem bevallásának részletes szabályai a 22SZJA-A lap 1. soránál találhatóak.

Ha Ön

- **mezőgazdasági őstermelő, és az e tevékenységéből származó, támogatás nélkül számított bevétele az éves minimálbér felét (1 200 000 forintot)[3] nem haladta meg, és**
- **más bevallásköteles jövedelme sem volt, valamint**
- **szociális hozzájárulási adó bevallási és elszámolási kötelezettsége sincs,**

akkor nem kell bevallást benyújtania.

A **külföldi illetőségű előadóművész és a külföldi stábtag** választhatja, hogy a Magyarországon előadóművészként megszerzett, kifizetőnek nem minősülő személytől származó, nemzetközi egyezmény alapján vagy nemzetközi egyezmény hiányában belföldön adóztatható **jövedelme utáni adókötelezettségét Magyarországról való távozása előtt** – ha a bevallást meghatalmazottja nyújtja be, a Magyarországról való távozását követő 90. napig – **az 53INT jelű bevallás kitöltésével és benyújtásával teljesíti**.

Ez a bevallási forma csak akkor választható, ha **ideiglenesen tartózkodik Magyarországon, és** a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Tbj.) szerint **nem belföldi**.

Ideiglenesnek tekinthető a magyarországi tartózkodás, ha a magánszemély bármely 12 hónapos időszakban 183 napot meg nem haladóan tartózkodik Magyarországon. Függetlenül az előbbiekben felsorolt feltételektől, magyar adóazonosító jellel rendelkező külföldi illetőségű előadóművész és nem előadóművész magánszemély (külföldi stábtag) [4] is választhatja ezt az adózást.[5] A nyomtatvány és annak kitöltési útmutatója a www.nav.gov.hu honlapon elérhető.

A külföldi illetőségű magánszemélyek 2023. május 2-áig nyilatkozhatnak arról, hogy őket a külföldi illetőségükre tekintettel a jövedelemszerzés adóévében, vagyis **2022-ben**, **Magyarországon adókötelezettség nem terhelte**. A nyilatkozat megtétele esetén a külföldi illetőségű magánszemélyeknek esetlegesen elkészített **adóbevallási tervezet** – az adózó módosítása, kiegészítése nélkül – az adóbevallási határidő leteltével **nem válik bevallássá**. A bejelentés a **22NYK** jelű, **„Nyilatkozat külföldi illetőségű magánszemély személyijövedelemadó-bevallás benyújtás alóli mentesítéséhez a 2022. adóévre”** elnevezésű formanyomtatvány benyújtásával tehető meg, mely angol nyelven is elérhető a www.nav.gov.hu honlapon.

---

[2] Az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Efo. tv.) 9. § (2) bekezdés

[3] A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 703/2021. (XII. 15.) Korm. rendelet alapján a havi minimálbér 2022. január 1-jétől 200 000 forintra emelkedett.

[4] A mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény 31/B. § (2a) bekezdés g) pontja szerint bejelentett

[5] Szja tv. 1/B. § (1)–(1a) bekezdés

HOGYAN LEHET BENYÚJTANI A BEVALLÁST?

A) Ha a NAV által elkészített adóbevallási tervezetet használja

A NAV 2023-ban minden magánszemélynek készít szja-bevallási tervezetet, amit a munkáltatók, kifizetők adatszolgáltatásai és más, rendelkezésére álló adatok alapján állít össze.

Ha van ügyfélkapuja, e-személyi igazolványa vagy rendelkezik telefonos azonosítóval

2023. március 15-étől tekintheti meg adóbevallási tervezetét az erre a célra kialakított webes felületen, a Központi Azonosítási Ügynökön (KAÜ) keresztüli azonosítás után (ügyfélkapun keresztül, elektronikus személyigazolvánnyal vagy telefonos azonosítóval való ügyintézési lehetőség).

Ha szeretné módosítani vagy kiegészíteni a tervezetet, azt a NAV honlapjának „SZJA" aloldalán (www.nav.gov.hu/szja) az „eSZJA" ikonra kattintva tudja megtenni, akár számítógépen, okostelefonon vagy táblagépen is.

Ha nincs ügyfélkapuja és nem rendelkezik KAÜ-azonosítókkal

Ha Ön azt 2023. március 15-éig kéri, a NAV postán küldi el adóbevallási tervezetét. Ezt kérheti

- SMS-ben a +**36 (30) 344 4304 telefonszámon** (az üzenetben meg kell adni az adóazonosító jelet és a születési dátumot a következők szerint: **SZJA**szóköz**adóazonosítójel**szóköz**éééélhhnn**),
- a NAV honlapján elérhető **webűrlapon** (http://www.nav.gov.hu/eszja/eszja),
- a NAV honlapjáról letölthető „*Kérelem az adóbevallási tervezet papíralapon történő átvételéhez*" elnevezésű **formanyomtatványon**,
- postán, **kötetlen formájú levélben**,
- a NAV **telefonos tájékoztató rendszerein** keresztül (a **1819-es Infóvonalon**) vagy
- **személyesen** a NAV ügyfélszolgálatain.

A kérelemben tüntesse fel adóazonosító jelét és születési időpontját! Az adóbevallási tervezetet tértivevényes küldeményként postázzuk az Ön – NAV által ismert – címére, legkésőbb **2023. április 30-áig**.

Adóbevallási tervezettel kapcsolatos teendők

- **Nincs további teendője, ha az adóbevallási tervezetével egyetért, és nem kötelezett áfa fizetésére, nem mezőgazdasági őstermelő vagy nem egyéni vállalkozó.** A papíron kézhez kapott tervezetét vissza sem kell küldenie a NAV-hoz. Ezzel személyijövedelemadó-bevallási kötelezettségét 2023. május 22-éval teljesítette.

- **Önállóan kell elkészítenie és benyújtania szja-bevallását** az **áfa fizetésére kötelezett magánszemélynek**, a **kisadózónak** (kata), a **mezőgazdasági őstermelőnek** és az **egyéni vállalkozónak.** Ehhez felhasználhatja a NAV által készített adóbevallási tervezete adatait. Ha 2023. május 22-éig a tervezetet az online felületen nem fogadja el, nem módosítja, és nem küldi be, vagy a bevallási kötelezettségét más módon nem teljesíti, akkor nem lesz 2022. évre érvényes személyijövedelemadó-bevallása.

Befizetendő, visszaigényelhető adó

Ha az adóbevallási tervezet **befizetendő adót** tartalmaz, akkor azt **2023. május 22-éig kell megfizetnie.** Adóját a tervezet elektronikus elfogadásakor, beküldésekor az online felületen bankkártyával is megfizetheti. Itt nyilatkozhat arról is, hogy a fizetendő adót legfeljebb tizenkét hónapos pótlékmentes részletben szeretné befizetni. (Erről bővebben az Általános tudnivalók „A pótlékmentes részletfizetésre vonatkozó előírások" című részében olvashat.)

Visszaigényelhető adó esetén kérjük, adja meg, hogy a visszajáró összeget milyen postai utalási címre vagy számlaszámra kéri kiutalni. **Az utalási adatok megadása után az adóbevallási tervezetet elektronikusan kell beküldenie.** A **visszaigényelhető adót** a NAV a **benyújtástól számított 30 napon belül utalja ki** a megadott postacímre vagy számlaszámra.

Ha nem tölti ki az utalási adatokat, vagy nem küldi be elektronikusan a bevallást, a visszaigényelhető összeg az adószámláján marad, amit később az ATVUT17-es „Átvezetési és kiutalási kérelem az adószámlán mutatkozó túlfizetéshez" elnevezésű űrlap benyújtásával kérhet kiutalni.

Ha befizetendő vagy visszaigényelhető adója keletkezett, illetve ha a NAV rendelkezésére álló kontrolladatok alapján több önkéntes pénztár számára rendelkezhet adójáról, vagy azért szűnt meg az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárnál a tagsági jogviszonya, mert nyugdíjszolgáltatást igényelt, a papíralapú adóbevallási tervezete mellékleteként egy kiegészítő nyilatkozatot is kaphat. Ha a megküldött adóbevallási tervezetben közölt adatokkal egyetért, lehetősége van kitölteni és visszaküldeni a kiegészítő nyilatkozatot. **Ha a kiegészítő nyilatkozatot az utalási adataival kitöltve visszaküldi, a visszaigényelhető adót** a nyilatkozat **beérkezésétől számított 30 napon belül** a NAV kiutalja.

Az adókedvezményeknél kizárólag azok az összegek szerepelnek a bevallási tervezetben, amiket a munkáltató az adóévben érvényesített. Ha az Önt **ténylegesen megillető, vagy érvényesíteni kívánt kedvezmény eltér a tervezetben szereplő összegtől, akkor a tervezetet módosítani kell, vagy önállóan is benyújthatja 22SZJA bevallását**.

Hogyan lehet az adóbevallási tervezetet módosítani vagy kiegészíteni?

Adóbevallási tervezetét **legegyszerűbben a webes kitöltő-ellenőrző programmal** (WebNYK) egészítheti ki, módosíthatja és küldheti be, de természetesen kinyomtatva postán vagy az ügyfélszolgálatok valamelyikén személyesen is eljuttathatja a NAV-hoz.

Ha **van ügyfélkapuja vagy rendelkezik a KAÜ azonosításhoz szükséges egyéb azonosítókkal**, és a tervezet adatait szeretné kiegészíteni vagy módosítani – például van olyan adóköteles jövedelme, amit a tervezet nem tartalmaz, vagy az évközi igénybevételtől eltérően

szeretne családi kedvezményt érvényesíteni –, akkor azt az online felületen **a program** segítségével megteheti**.**

Ha az adóbevallási tervezet adatait az online felületen kiegészítette, akkor a módosított adatokkal a bevallását elektronikusan is be kell küldenie. Ha a beküldés elmarad, akkor május 22-én az eredeti – kiegészítés nélküli – tervezet válik a személyijövedelemadó-bevallásává, ha addig nem nyújtott be önállóan bevallást.

Az őstermelőknek, kata-alanyoknak, áfa fizetésére kötelezett magánszemélyeknek és az egyéni vállalkozóknak önállóan kell benyújtaniuk szja-bevallásukat, amit a webes felületen elérhető tervezet kiegészítésével és beküldésével is megtehetnek.

Ha **nincs ügyfélkapuja, és nem rendelkezik további KAÜ-azonosítókkal,** akkor a módosításra vagy kiegészítésre a 22SZJA bevallás kitöltésével nyílik lehetősége.

Ha a szükséges munkáltatói, kifizetői igazolások önhibáján kívül nem állnak rendelkezésére, erről 2023. május 22-ig bejelentést kell tennie a NAV-hoz.

Ha befizetendő vagy visszaigényelhető adója keletkezett, esetleg hiányosak vagy ellentmondásosak a NAV rendelkezésére álló adatok, erről a NAV **2023. április 30-áig** elektronikus vagy postai úton tájékoztatja.

B) Ha Ön készíti el a bevallását

Ha a NAV a munkáltatók, kifizetők adatszolgáltatásának hiánya miatt nem készített adóbevallási tervezetet, de Önnek adóköteles bevétele, jövedelme van, akkor az **online felületen**, a **WebNYK program segítségével** könnyedén elkészítheti személyijövedelemadó-bevallását.

Teljesítheti bevallási kötelezettségét az Általános Nyomtatványkitöltő (**ÁNYK)** program használatával vagy papíron kitöltött 22SZJA bevallás benyújtásával is. A papíralapú „üres" nyomtatványt letöltheti és kinyomtathatja a NAV honlapjáról vagy a NAV ügyfélszolgálatain is rendelkezésére bocsájtjuk.

A bevallást papíron és elektronikusan lehet benyújtani a NAV-hoz attól függően, hogy Ön (illetve meghatalmazottja) köteles-e a NAV-val az elektronikus kapcsolattartásra.[6] Ha Ön nem kötelezett elektronikus kapcsolattartásra, akkor is választhatja ezt a kapcsolattartási módot.

A bevallások és adatlapok elektronikus benyújtásáról és az elektronikus kapcsolattartás szabályairól bővebb információt a NAV honlapján (*www.nav.gov.hu*)

- *„Elektronikus űrlapok benyújtásának módja, képviselet bejelentése" című tájékoztatóban, valamint*
- *„Az elektronikus ügyintézés és kapcsolattartás általános szabályai adóügyekben"*

című információs füzetben talál.

[6] Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.) 36. § (4) bekezdés d) pont. Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 1. § 23. pont, 9. § (1) bekezdés a) pont. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 7. § (1) bekezdés 6. pont.

Ha Önnek alkalmazottja van, és ezért a ’08-as bevallás benyújtására kötelezett, vagy Ön egyéni vállalkozó, akkor a 22SZJA jelű bevallást csak elektronikusan nyújthatja be. A mezőgazdasági őstermelőként biztosított magánszemély a 22SZJA jelű bevallást mindkét formában teljesítheti. Az adószámos magánszemély is elektronikus benyújtásra kötelezett, ha a törvény[7] szerinti összesítő nyilatkozatot, illetve összesítő jelentést kell teljesítenie.

Ha Önnek nem készült adóbevallási tervezet, azonban a 2022. évben keletkezett bevallási kötelezettség alá eső jövedelme, vagy úgy dönt, hogy szja-bevallási kötelezettségét a NAV közreműködése nélkül elkészített bevallással vagy az adóbevallási tervezet módosításával kívánja teljesíteni, a kitöltési útmutató segítséget nyújt, hogy bevallását a törvényi előírásoknak megfelelően készítse el.

A papíralapú bevallás kitöltése

Ha papíron nyújtja be személyijövedelemadó-bevallását, kérjük, hogy a nyomtatványt két példányban, tintával, nyomtatott betűkkel, olvashatóan töltse ki! Ha a kitöltés közben hibázik, a helytelen adatot húzza át, és aláírásával igazolja a javítást.

A bevallás aláírás nélkül érvénytelen!

A **kitöltött és aláírt bevallás egyik példányát** ajánlott küldeményként adja postára! A NAV ügyfélszolgálatain beszerezhető bevallási egységcsomagok részét képező borítékban postára adott bevallás feladásáért 2023. május 22-éig nem kell fizetnie.

A papíralapú bevallás aláírása

Az adóbevallás hitelességét Ön az aláírásával igazolja, ezért kérjük, hogy **adóbevallását feltétlenül írja alá!** Ha Ön helyett törvényes képviselője, meghatalmazottja jár el, a bevallást neki kell aláírnia.

Az adóbevallását adótanácsadó, adószakértő, okleveles adószakértő is ellenjegyezheti.[8] Ha az adóbevallása elkészítéséhez az előzőek közreműködését is igénybe veszi, akkor az ellenjegyző neve és adóazonosító száma mellett az erre szolgáló helyen az adótanácsadói vagy adószakértői igazolvány számát is fel kell tüntetnie.

Ha az adóbevallását adótanácsadó, adószakértő, okleveles adószakértő ellenjegyezte, akkor azt a bevallás 22SZJA-Főlapján található (F) blokkban az ellenjegyző aláírásával kell jeleznie.

A képviseleti jog, meghatalmazás bejelentése

A bevallást aláírhatja a természetes személy törvényes képviselője vagy az általa, illetve törvényes képviselője által meghatalmazott személy is.[9] A meghatalmazott képviseleti jogosultságát köteles igazolni, amelyet a következőképpen tehet meg.

1. Az adózó/ügyfél nevében eljárni kívánó állandó meghatalmazott vagy egyéb – jogszabályon alapuló – képviselő személyét az erre a célra szolgáló **EGYKE-adatlapon** kell bejelenteni az első ügyintézés előtt.

[7] Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (továbbiakban: Áfa tv.)
[8] Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) 49. § (7) bekezdés
[9] Air. 14-15. §

a. Az EGYKE adatlapot az elektronikus ügyintézésére kötelezett vagy az ügyintézés elektronikus módját önként választó adózó/ügyfél esetében az állandó meghatalmazottnak elektronikusan kell benyújtani az arra vonatkozó, fent részletezett módok valamelyikén. Az elektronikusan benyújtott EGYKE-adatlaphoz – a hiteles elektronikus irattá alakított meghatalmazás vagy a meghatalmazást tartalmazó, legalább az adózó, vagy törvényes képviselője minősített elektronikus aláírásával vagy azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítési szolgáltatással hitelesített elektronikus irat formájában – csatolni kell az állandó meghatalmazást is.

b. Ha az ügyfél elektronikus ügyintézésre nem kötelezett vagy választhatja azt, de azzal nem kíván élni, esetében az EGYKE-adatlap az állandó meghatalmazott által papíralapon is benyújtható bármelyik elsőfokú adó- és vámigazgatósághoz. Ebben az esetben az EGYKE-adatlapot a benyújtónak saját kezűleg alá kell írnia és ahhoz csatolnia kell az eredeti állandó meghatalmazást vagy a képviseleti jogosultságát igazoló eredeti okiratot is.

2. A törvényes képviselő vagy meghatalmazott a központi elektronikus azonosítási szolgáltatás igénybevételével az **eBEV portálon elérhető képviseleti bejelentő felületen** is bejelentheti a képviseleti jogviszonyt. A bejelentett képviseleti jogosultság a másik fél jóváhagyásával válik érvényessé. Ebben az esetben szkennelt formában csatolni kell az állandó meghatalmazást, megbízást is.

A természetes személy törvényes képviselője az 1/a. vagy 1/b. pont szerint jelentheti be képviseleti jogosultságát. A bejelentett képviselő nyilvántartásba vételéről a NAV az adózót és a képviselőt értesíti. A nyilvántartásba vételt követően nyílik csak lehetőség a képviselő általi ügyintézésre.

A képviselet bejelentéséről a NAV honlapjának Fontos információk rovatában található (www.nav.gov.hu), az *„Elektronikus űrlapok benyújtásának módja, képviselet bejelentése”* című tájékoztatóban talál segítő információkat.

A NAV-hoz nem bejelentett, vagy a bejelentett, de a bevallás aláírására nem jogosult állandó meghatalmazott által aláírt adóbevallás a képviseleti jog igazolása nélkül **nem tekinthető benyújtottnak.** A NAV-hoz bejelentett, a bevallás aláírására jogosult állandó meghatalmazott esetén lehet a meghatalmazás bevalláshoz való csatolásától eltekinteni. Ezt a 22SZJA-Főlap (F) blokkjában az ennek megfelelő mezőben kell jelölni az „X” beírásával.

Az eseti meghatalmazást közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni vagy jegyzőkönyvbe kell mondani. A meghatalmazásnak tartalmaznia kell a kiállítás időpontját, a meghatalmazó és a meghatalmazott mindazon adatait, amelyekből a meghatalmazó és a meghatalmazott személye egyértelműen megállapítható, továbbá az ellátandó ügy, ügycsoport megnevezését. A meghatalmazáshoz szükséges nyomtatvány a NAV honlapjáról (www.nav.gov.hu → Nyomtatványok → Letöltések-egyéb → Adatlapok, igazolások, meghatalmazásminták) letölthető.

A bevallás ellenjegyzése

Az adóbevallást, és az adóbevallással egyenértékű nyilatkozatot a nyilvántartásba vett adótanácsadó, adószakértő vagy okleveles adószakértő ellenjegyezheti. A hibás adóbevallás, vagy adóbevallással egyenértékű nyilatkozat esetén a mulasztási bírságot a NAV az ellenjegyző

– nyilvántartásba vett adótanácsadó, adószakértő vagy okleveles adószakértő – terhére állapítja meg.[10]

Az adószámmal nem rendelkező, ellenjegyzésre jogosult természetes személy 10 pozíciós adóazonosító jelét balra zártan kell szerepeltetni a bevallás főlapjának (F) blokkjában.

A papíron benyújtott bevallás ellenjegyzése a bevallás főlapján történhet. Ebben az esetben a nyilvántartásba vett adótanácsadó, adószakértő, vagy okleveles adószakértő nevét, adóazonosító számát, és igazolványszámát is fel kell tüntetni.

A bevallás pótlása

Ha Ön a 2022. évről szóló bevallását határidőn túl, tehát pótlásként nyújtja be, arra is a 22SZJA jelű nyomtatvány szolgál, melyet az **ÁNYK** vagy a **WebNYK** program használatával, valamint, ha elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezett, **papíralapon** is kitölthet és benyújthat a NAV-hoz.

Ha valamilyen akadály miatt nem tudja adóbevallását benyújtani, akkor **az akadályoztatás megszűnése után 15 napon belül kell benyújtania bevallását.** Ha késedelmét annak igazolásával menti ki, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható, akkor a NAV mulasztási bírságot nem szab ki.[11]

Kivétel ez alól az a magánszemély, akinek az adóbevallási tervezete 2023. május 22-éval bevallássá vált. Ebben az esetben az akadályoztatás megszűnése után – ha szükséges – önellenőrzéssel módosítható a bevallás.

HOL TALÁLHATÓ A NYOMTATVÁNY?

A 22SZJA jelű bevallás elektronikusan elérhető a NAV honlapján az Általános Nyomtatványkitöltő keretprogramban (ÁNYK), valamint a Webes Nyomtatványkitöltő programban (WebNYK) egyaránt.

ÁNYK

A bevallás ÁNYK-ban futó kitöltőprogramja és a hozzá tartozó útmutató a

- *www.nav.gov.hu* → *Nyomtatványkereső* útvonalon található meg.

Kérjük, hogy az ÁNYK program letöltésekor mindig az utolsó verziót válassza!

WebNYK

A bevallás webes kitöltőprogramja (WebNYK) és a hozzá tartozó útmutató a

- *www.nav.gov.hu* → *SZJA*

[10] Art. 49. § (7) bekezdése
[11] Art. 220. § (3) bekezdése

útvonalon a 22SZJA webes kitöltő program csempére kattintva választható ki, vagy közvetlenül az eszja.nav.gov.hu weboldalon érhető el.

Papíralapú nyomtatvány

A papíralapú „üres” nyomtatványt letöltheti és kinyomtathatja a NAV honlapjáról, vagy kérheti személyesen a NAV ügyfélszolgálatain.

MI A BEVALLÁS ÉS A FIZETÉS HATÁRIDEJE?

A **2022. adóévről 2023. május 22-éig** kell benyújtania[12] az adóbevallást és megfizetnie[13] az adót.

A kifizetők és munkáltatók által kiállított, a bevallás kitöltéséhez nélkülözhetetlen **összesített igazolást 2023. január 31-éig**, az **adóalapot vagy az adót csökkentő** (kedvezményekhez kapcsolódó) **egyéb igazolás**okat legkésőbb **2023. február 15-éig** kell megkapnia.

Az adóbevallási tervezet postai kiküldése **2023. március 15-éig** kérhető. Ha nem kérte a tervezet postai kiküldését, akkor kizárólag a webes felületen tekinthető meg vagy a NAV ügyfélszolgálatain kérhető ki a tervezet.

Az adó megfizetésének időpontja az a nap, amikor az adózó belföldi fizetési számláját az azt vezető pénzforgalmi szolgáltató megterhelte, vagy amikor az adót a NAV pénztárába befizették vagy postára adták.[14]

Kérjük, 2028. december 31-éig őrizze meg adóbevallását (az adóbevallási tervezet letöltésére is lehetősége van), és **minden olyan okmányt, igazolást és egyéb bizonylatot**, amelyet a kitöltéshez (az adóbevallási tervezet javításához, kiegészítéséhez) felhasznált.

Az adó megállapításához való jog annak a naptári évnek az utolsó napjától – jelen esetben 2023. december 31. – számított 5 év elteltével évül el, amelyben az adóról bevallást, bejelentést kellett volna tenni, vagy bevallás, bejelentés hiányában az adót meg kellett volna fizetni. Az adó megállapításához való jog elévülése azonban megszakad, ha Ön az önellenőrzésében saját javára módosítja adókötelezettségét.[15]

Ha nem tudja határidőben benyújtani az adóbevallást

- az **akadályoztatás megszűnése után 15 napon belül kell az adóbevallást benyújtania** egy olyan **igazolási kérelemmel együtt**, amelyből kiderül a késedelem oka. Kivétel ez alól az a magánszemély, akinek az adóbevallási tervezete 2023. május 22-éval bevallássá vált. Ebben az esetben, az akadályoztatás megszűnése után – ha szükséges – önellenőrzéssel módosítható a bevallás.
- Ha Ön nem egyéni vállalkozó vagy nem áfa fizetésére kötelezett magánszemély, és az adóbevallási tervezetet nem tudja határidőben felülvizsgálni, vagy bevallását előreláthatólag nem tudja határidőben benyújtani, mert **önhibáján kívül nem állnak rendelkezésére a szükséges iratok, igazolások**, a bevallási késedelemről **2023. május**

[12] Art. 2. sz. melléklet I./B/2.2.
[13] Art. 3. sz. melléklet I./1.2.3-1.2.4.
[14] Art. 63. §
[15] Art. 203. § (2) bekezdés

22-éig bejelentést tehet a NAV-hoz. Ebben az esetben az adóbevallási tervezete nem válik bevallássá, és a késedelem miatt mulasztási bírságot **2023. november 20**-ig nem szab ki a NAV.[16] Azonban a bevallás benyújtásával egyidejűleg – az akadályoztatás megszűnését követő 15 napon belül – szükséges a késedelem igazolására vonatkozó kérelmet (igazolási kérelmet) előterjesztenie.[17] A bejelentést kötetlen formában, a lakóhelye szerinti adóigazgatósághoz címezve nyújthatja be.

Ha a határidő **munkaszüneti nap**ra esik, a határidő a legközelebbi munkanapon jár le.[18]

HOGYAN LEHET FIZETNI?

Az adó megfizetésére vonatkozó szabályok

Az **ezer forintnál kisebb** összegű személyi jövedelemadót, szociális hozzájárulási adót, járulékot, egyszerűsített közteherviselési hozzájárulást (ekho), valamint ekho különadót **nem kell megfizetni**e, ekkora tételt a NAV sem térít vissza![19]

Az adófizetési kötelezettségét:

- átutalással,
- készpénz-átutalási megbízással, azaz csekken,
- ügyfélszolgálatainkon, POS terminálon keresztüli bankkártyás befizetéssel vagy
- az online felületen bankkártyás fizetéssel (VPOS)

teljesítheti.

Ha Ön pénzforgalmi számla nyitására kötelezett adózó, akkor a befizetést kizárólag a belföldi pénzforgalmi számlájáról való átutalással rendezheti. Átutalás esetén ne felejtse el az utalás közlemény rovatában feltüntetni az adóazonosító jelét (adószámát)!
Pénzforgalmi számlanyitási kötelezettségétől függetlenül fizetési kötelezettségét az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszeren (EFER-en) keresztül, az EFER-hez csatlakozott pénzforgalmi szolgáltató házibank felületén átutalással is teljesítheti.[20]
A befizetési módokról[21] részletes tájékoztatás található a NAV honlapján közzétett *„Ki, hogyan fizethet a NAV-nak?”* című dokumentumban *(www.nav.gov.hu → Ügyféliránytű → Számlaszámok a befizetéshez)*.

Ha Ön az adóbevallási tervezet elektronikus megtekintése, elfogadása vagy beküldése után kívánja befizetni adóját, erre a bankkártyája adatainak megadásával néhány kattintással az online felületen is lehetősége van.

Ha személyi jövedelemadót, szociális hozzájárulási adót, egyszerűsített közteherviselési hozzájárulást kell fizetnie, akkor bármely ügyfélszolgálatunkon kérhet csekket a befizetéséhez. Ilyenkor ne felejtse el az adóigazolványát is magával vinni! Csekket igényelhet:

---

[16] Szja tv.11/A. § (2) bekezdés
[17] Szja tv. 11/A. § (1)
[18] Air. 52. § (4) bekezdés
[19] Art. 3. számú melléklet I.) 4.
[20] Az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet (továbbiakban: Adóig. vhr.) 20-21. § és 57-66. §, Art. 114. §
[21] Adóig. vhr. 20. § (1)-(3) bekezdés, 58. § (1)-(6) bekezdés

- a www.nav.gov.hu honlapon található CSEKK elnevezésű nyomtatványon (*Nyomtatványok → Nyomtatványkereső* menüpont), vagy
- a „Kérelem készpénz-átutalási megbízás (csekk) igényléséhez” (*Nyomtatványok → Letöltések – egyéb → Adatlapok, igazolások, meghatalmazásminták* menüpont) nyomtatványon, továbbá
- az ingyenesen hívható 1819-es Infóvonalon a „4”-es menüpont választásával, használata regisztráció (a **TEL**-adatlap kitöltése és beküldése) után, ügyfél-azonosító számmal vagy a Részleges Kódú Telefonos Azonosítás szolgáltatás (RKTA) használatával lehetséges.

Minden esetben ellenőrizze, hogy helyesek-e a csekken szereplő adatok (név, lakcím, adóazonosító jel)! Ügyeljen arra, hogy a megfelelő csekket használja, mert ha befizetése nem a megfelelő számlára érkezik, az utólagos átvezetést külön nyomtatványon kell kezdeményeznie. Ha például a személyi jövedelemadóját az egészségügyi hozzájárulás befizetésére szolgáló csekken adja fel, akkor szja-tartozása nem szűnik meg, és a befizetett összeg átvezetését csak az ATVUT17-es számú átvezetési és kiutalási kérelem beküldésével kezdeményezheti.

Ha bevallása adatai alapján személyi jövedelemadót kell fizetnie, de valamely más adónemben visszaigényelhető túlfizetése van, és a többlet fedezi a befizetendő összeget, akkor a 22SZJA-170-es lap beküldésével rendezheti a befizetést. Ebben az esetben a bevallás 22SZJA-Főlapján található (D) blokkban kell jelölnie átvezetési szándékát az erre szolgáló mezőben. Ha a többlet kevesebb, mint a fizetendő összeg, akkor a 22SZJA-170-es lap kitöltése mellett a különbözetet meg kell fizetnie.

Ha a bevallás benyújtására előírt határidőig – 2023. május 22. – nem fizeti meg az adót, az esedékesség napjától az adótartozás megfizetésének napjáig **késedelmi pótlék**ot kell fizetnie, melynek mértéke minden naptári nap után a késedelem, illetve az esedékesség előtti igénybevétel (felszámítás) időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékének a 365-öd része. A késedelmi pótlék napi mértékét három tizedesjegy pontossággal, a további tizedeseket elhagyva kell megállapítani. A NAV az 5 ezer forintnál kevesebb késedelmi pótlékot nem írja elő[22]. A pótlék összegének kiszámításához a honlapunkon található kalkulátor is segítséget nyújthat: www.nav.gov.hu/ugyfeliranytu/kalkulatorok/potlekszamitas

A pótlékmentes részletfizetésre vonatkozó előírások

Jogszabály **két** típusú **automatikus**, egyben **pótlékmentes részletfizetési kedvezmény**t biztosít a magánszemélyek részére.

Az egyik lehetőség szerint, ha Ön nem folytat vállalkozási tevékenységet és nem kötelezett áfa fizetésére, a személyijövedelemadó-**bevallásában** (adóbevallási tervezetében) **nyilatkozhat** úgy, hogy a bevallott, együttesen 500 ezer forintot meg nem haladó személyijövedelemadó- és szociálishozzájárulásiadó-fizetési kötelezettségét legfeljebb tizenkét hónapon keresztül, pótlékmentesen, egyenlő részletekben teljesíti. A nyilatkozat megtételére előírt határidő – 2023. május 22. – jogvesztő, elmulasztása esetén a késedelem igazolására vonatkozó kérelmet nem adhat be.

Ha bevallását az adóbevallási tervezet felhasználásával készíti el, az online felületen is lehetősége van nyilatkozni.

[22] Art. 207. § (2) bekezdés

Ha Ön postán kapja meg adóbevallási tervezetét, és befizetendő adót tartalmaz, a fenti feltételek teljesülése esetén a hibátlan tervezet mellékleteként megküldött kiegészítő nyilatkozaton is lehetősége van megtenni a legfeljebb tizenkét havi pótlékmentes részletfizetésre irányuló nyilatkozatát, amelyet 2023. május 22-éig kell visszaküldenie a NAV-hoz.

Ha a fizetendő személyi jövedelemadó és szociális hozzájárulási adó együttes összege meghaladja az 500 ezer forintot, de a más adónem(ek)ben visszajáró adó összegét a bevallásban található átvezetési lapon (22SZJA-170-es lap) a személyi jövedelemadóra átvezetteti, és így az Ön tényleges személyijövedelemadó- és szociálishozzájárulásiadó-fizetési kötelezettsége az 500 ezer forintot nem haladja meg, a kedvezményt igénybe veheti.

A fizetési kedvezmény engedélyezéséről a NAV külön értesítést nem küld. Ön csak akkor kap értesítést, ha a pótlékmentes részletfizetés feltételeinek nem felel meg.

Az **első részlet megfizetésének határideje** a személyi jövedelemadó megfizetésének határideje, azaz **2023. május 22**. A pótlékmentes részletfizetésről a bevallás **22SZJA-C lapján** az **(A) blokkban** kell nyilatkozni. A részletfizetés időtartama maximum tizenkét hónap lehet. **A választott időtartamot a hónapok számával kell megadni.** Az egyes részletek összege a jelölt részletek számától függően a teljes fizetendő adó 1/2, 1/3, 1/4, 1/5, 1/6, 1/7, 1/8, 1/9, 1/10, 1/11 vagy 1/12 része, a részletek befizetésének határideje pedig **2023. május 22., június 20., július 20., augusztus 21., szeptember 20., október 20., november 20., december 20., 2024. január 22., február 20., március 20., április 22.**

Ha Ön nem fizeti be időben az esedékes részletet, a kedvezményt elveszíti, és a tartozást egy összegben ki kell fizetnie. Ekkor a NAV a tartozás fennmaradt részére 2023. május 22-től **késedelmi pótlékot is felszámít**.

Ha a személyijövedelemadó-bevallásban (adóbevallási tervezetben) tett nyilatkozattal igényelhető pótlékmentes részletfizetés feltételeinek nem felel meg, de tartozását nem tudja egy összegben vagy az előírt határidőre megfizetni, a **jogszabály által biztosított másik lehetőség** szerint a NAV a természetes személy külön kérelmére, a **legfeljebb egymillió forint összegű adótartozásra** évente egy alkalommal, legfeljebb **12 havi automatikus pótlékmentes részletfizetés**t engedélyez.[23]

Mindezeken felül külön erre irányuló kérelemben, **az általános szabályok szerint is kérhet részletfizetést** vagy **fizetési halasztást** a NAV-tól.[24]

A fizetési kedvezmények további szabályairól a NAV honlapján (www.nav.gov.hu) az „Információs füzetek" menüpont alatt megtalálható 30.2 számú információs füzetből tájékozódhat.

[23] Art. 199. § (1) bekezdése
[24] Art. 198. §

A külföldi pénznemről való átszámítás szabályai[25]

A Magyarországon belföldi illetőségű magánszemélyt a jövedelemszerzés helyétől függetlenül az összes (bel- és külföldi) bevétele alapján adókötelezettség terheli, ha nemzetközi egyezmény ettől eltérően nem rendelkezik.
Ha Önnek 2022-ben külföldi pénznemben keletkezett bevétele, merült fel kiadása, azt forintra kell átszámítania. Az átszámításnál a Magyar Nemzeti Bank (MNB) hivatalos devizaárfolyamát, olyan külföldi pénznem esetében, amely nem szerepel az MNB hivatalos devizaárfolyam-lapján, az MNB által közzétett, euróban megadott árfolyamot kell alapul venni.

A külföldi pénznemről való átszámításnál:

- bevétel esetében a bevételszerzés időpontjában,
- kiadás esetében a teljesítés időpontjában,
- dolog, pénzügyi eszköznek nem minősülő vásárolt jog, vásárolt követelés átruházása esetén a szerzési érték tekintetében a megszerzéskor,
- értékpapír átruházása esetén a szerzési érték tekintetében az értékpapír tulajdonjogának megszerzése, a dematerializált értékpapír értékpapírszámlán való jóváírása napján,
- az egyéb nem említett pénzügyi eszközre kötött ügylet esetén az ügylet teljesítésének (lezárásának) időpontjában,
- a külföldi pénznemben megfizetett adó esetében – a magánszemély döntése alapján – a teljesítés időpontjában, vagy az adóév utolsó napján

érvényes árfolyamot kell alkalmazni.

A külföldi pénznemben megszerzett kamatjövedelemből, osztalékból (osztalékelőlegből) az adót ugyanazon külföldi pénznemben kell megállapítani, levonni és a jövedelem megszerzésének időpontjában érvényes árfolyamon átszámítva, forintban kell megfizetni.

Ha az egyéni vállalkozó a **bevételét** olyan termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása ellenértékeként szerzi meg, amelynél az áfa alapja külföldi pénznemben kifejezett, akkor a bevétel forintra való átszámításához is azt az árfolyamot alkalmazza, amelyiket az adott ügyletben az áfa alapjának átszámításához alkalmaz.

Ha az egyéni vállalkozó **kiadása** olyan termék beszerzésekor, szolgáltatás igénybevételekor merül fel, amelynél neki kell az áfát megfizetnie, és amelynek alapja külföldi pénznemben kifejezett, a kiadás forintra való átszámításához azt az árfolyamot alkalmazza, amelyet az adott ügyletben az áfa alapjának átszámításához alkalmaz.

Ha Ön a **bevételt külföldi pénznemben** szerezte, vagy ha a **kiadást külföldi pénznemben** fizette ki, és van a pénzügyi intézmény által – a külföldi pénz eladását követő, és a külföldi pénz vételét megelőző 15 napon belül – kiállított, az adott külföldi pénz eladását/vételét igazoló, az Ön nevére szóló bizonylata, akkor az azon szereplő árfolyamot a bizonylat szerinti összeg mértékéig alkalmazhatja a forintra való átszámításhoz.

[25] Szja tv. 5. § (7) bekezdés és 6. §

Ha **külföldi pénz eladása/vétele értékpapír átruházása kapcsán vagy egyéb pénzügyi ügyletben** történt, a forintra való átszámításra az ügyletben alkalmazott árfolyamot kell figyelembe venni.

A magánszemély (választása szerint) az adóelőleg, adó megállapításához a külföldi pénznemben keletkezett bevétel és külföldi pénznemben teljesített kiadás forintra való átszámítására a megszerzés napját megelőző hónap 15. napján érvényes MNB hivatalos devizaárfolyamot, olyan külföldi pénznem esetében, amely nem szerepel az MNB hivatalos devizaárfolyam-lapján, az MNB által közzétett, euróban megadott árfolyamot is alkalmazhatja.

Számlaszámok

A bevallásban szereplő adónemeken keletkezett kötelezettségeket a következő számlaszámokra kell megfizetni.

Sorszám	Számla neve	Költségvetési számla száma	Adónem-kód
1.	NAV Személyi jövedelemadó magánszemélyt, őstermelőt, egyéni vállalkozót, kifizetőt terhelő kötelezettség beszedési számla	10032000-06056353	103
2.	NAV Egészségbiztosítási Alapot megillető bevételek magánszemélyt, őstermelőt, egyéni vállalkozót, kifizetőt terhelő kötelezettség beszedési számla	10032000-06056229	124
3.	NAV Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető bevételek magánszemélyt, őstermelőt, egyéni vállalkozót, kifizetőt terhelő kötelezettség beszedési számla	10032000-06056236	125
4.	NAV Szociális hozzájárulási adó beszedési számla	10032000-06055912	258
5.	NAV Kifizetőt terhelő ekho beszedési számla	10032000-06056360	190
6.	NAV Magánszemélyt terhelő ekho beszedési számla	10032000-06056377	191
7.	NAV Nyugdíjas vagy járulékfizetési felsőhatár túllépés esetén fizetendő ekho beszedési számla	10032000-06056391	193
8.	NAV Ekho különadó beszedési számla	10032000-06056401	194
9.	NAV EGT-államban biztosított személytől levont ekho beszedési számla	10032000-06056425	197
10.	NAV Bírság, mulasztási bírság és önellenőrzéssel kapcsolatos befizetések bevételi számla (a 215-ös csoportos adónem, ezen belül – önellenőrzési pótlék 215 – bírság 224 – mulasztási bírság 226)	10032000-01076301	215

HOGYAN MÓDOSÍTHATÓ A BEVALLÁS (JAVÍTÁS, HELYESBÍTÉS, ÖNELLENŐRZÉS)?

NAV általi javítás

Előfordulhat, hogy a NAV a benyújtott bevallásban hibát talál. Ha a hiba az **Ön közreműködése nélkül javítható**, a NAV kijavítja a bevallását, és erről 30 napon belül értesítést küld Önnek, ha a javítás az adófizetési kötelezettség vagy az adó-visszatérítés összegét érinti.

Ha a hiba **csak az Ön közreműködésével javítható**, akkor a NAV levélben tájékoztatja a hibáról és a javítás lehetséges módjairól. Ebben az esetben a 30 napos utalási határidőt a bevallás javításának napjától kell számítani.

A bevallást levélben, személyesen a NAV ügyfélszolgálatain vagy a NAV Infóvonalon keresztül telefonon lehet javítani. Az elektronikusan benyújtott, hibás bevallás a NAV értesítése után az úgynevezett javító bevallással is javítható. Ekkor teljes adattartalommal újra ki kell tölteni a 22SZJA jelű bevallást, azonban a **hibásnak minősített bevallás 10 jegyű vonalkódjá**t (amelyet a kiértesítő levélen megtalál) is fel kell tüntetni a 22SZJA-Főlap (B) blokkjában. Ha ezt elmulasztja, a bevallás javításként való feldolgozása nem lehetséges.

A hibásnak minősített bevallás vonalkódja nem azonos a kiértesítő levél iktatószámával! Fontos, hogy a javításkor a 22SZJA-Főlap (C) blokkjában a „Bevallás jellege” mezőt nem szabad kitölteni, ha az alapbevallást javítja! Ha azonban a feldolgozott alapbevallását követően önellenőrzésként vagy adózói javításként (helyesbítésként) nyújtott be újabb bevallást, ami hibásnak bizonyult, akkor a javító bevallásán ne felejtse el kitölteni a „Bevallás jellege” mezőt! A „Bevallás jellege” mező értékét a javítandó bevallásban szereplő bevallásjelleggel megegyezően kell kitölteni.

Adózói javítás (helyesbítés)

Ön is kijavíthatja adóbevallását, ha utóbb észlelte, hogy **a NAV által elfogadott és feldolgozott bevallás** – adó, adóalap, költségvetési támogatás összegét nem érintő **– bármely adata téves**, vagy a bevallásból kimaradt, azaz a bevallás nem teljes körű.[26] Ilyen lehet például valamelyik természetes azonosító adat javítása. Helyesbítésre az adó megállapításához való jog elévülési idején belül, tehát a bevallás évét követően öt évig van lehetőség.[27]

Ha a bevallást helyesbítés miatt nyújtja be, akkor **ne töltse ki** a „Hibásnak minősített bevallás vonalkódja” mezőt! Az adózói javítás (helyesbítés) lényege a **teljes adatcsere**, tehát **minden adatot meg kell ismételni**, nem csak azt, amit javítani, helyesbíteni szeretne.

A **papíron benyújtott, vagy papíron is benyújtható, de elektronikusan beküldött bevallás telefonon is javítható**. A telefonos ügyintézéshez szükség van ügyfél-azonosító számra, amit a „Kérelem az egyes adóügyek telefonos ügyintézését lehetővé tevő ügyfél-azonosító szám igényléséhez és cseréjéhez” elnevezésű, TEL jelű nyomtatványon lehet igényelni.

Adózói javításnál (helyesbítésnél) a 22SZJA-Főlap (C) blokkjában a „Bevallás jellege” mezőben **a „H” betűjelet kell kiválasztani**, és a „Hibásnak minősített bevallás vonalkódja” mező nem tölthető ki.

---

[26] Adóig. vhr. 18. § (7) bekezdés
[27] Art. 202. § (1) bekezdés

Ha az értékadatok helyesbítésével változik az adóalap vagy az adó (költségvetési támogatás), akkor **önellenőrzést** kell benyújtani.

Önellenőrzés[28]

Ha Ön észleli, hogy korábbi bevallásában az adóalapot, az adót, a költségvetési támogatást nem a jogszabálynak megfelelően állapította meg, vagy számítási hiba, elírás miatt az adó, költségvetési támogatás alapja, összege hibás, **bevallását önellenőrzéssel módosíthatja**.

Önellenőrzéssel az adóalapot, az adót, a költségvetési támogatást

- a bevallás **eredeti időpontjában hatályos szabályok** szerint,
- a helyesbítendő **adóra előírt, egy bevallási időszakra**,
- az adómegállapításhoz való jog **elévülési idején belül** lehet módosítani.

Önellenőrzést kizárólag az adó **ezer forintot meghaladó módosítására lehet benyújtani**.

Nem lehet önellenőrzést benyújtani olyan adatokra és időszakokra vonatkozóan, amiket a NAV vizsgál. Önellenőrzést legkésőbb a NAV-ellenőrzéshez kapcsolódó megbízólevél kézbesítése – kézbesítés hiányában átadása – előtti napon lehet a NAV-hoz benyújtani. Az ellenőrzés megkezdésétől a vizsgált adó a vizsgált időszakra önellenőrzéssel nem módosítható.

A bevallás önellenőrzésére ugyanazt a nyomtatványt kell használni, amelyen az eredeti bevallást benyújtotta. Önellenőrzésre az elévülési időn belül van lehetőség, tehát a 2017. adóévet megelőző időszakra önellenőrzést már nem nyújthat be.

Az önellenőrzés – ha az adókülönbözet az Ön javára mutatkozik – az adó megállapításához való jog elévülését megszakítja, és Ön az önellenőrzés benyújtásától további 5 évig élhet önellenőrzéssel.

- **Nem önellenőrzés**, ha Ön késve nyújtja be a bevallását, és késedelmét nem igazolja, vagy igazolási kérelmét a NAV elutasítja.
- **Nincs helye önellenőrzésnek**, ha Ön valamely, a törvény által megengedett választásán utólag szeretne változtatni.
- Önellenőrzéssel ugyanakkor utólag is érvényesíthető és igénybe vehető az **adómentesség vagy adókedvezmény**.

Az önellenőrzéssel helyesbített adó, költségvetési támogatás és a megállapított önellenőrzési pótlék a **helyesbített összeg és a pótlék bevallásával egyidejűleg esedékes**, tehát az önellenőrzés benyújtásával egyidejűleg kell befizetni. **Önellenőrzés a bevallási határidő előtt is benyújtható, ilyenkor az adófizetési határidő nem módosul.**

- Az önellenőrzést **ugyanazon a nyomtatványon kell benyújtani**, amin az eredeti bevallást benyújtották. A 2022. évben keletkezett kötelezettségekről teljesített bevallások önellenőrzésére minden esetben a 22SZJA jelű bevallást kell benyújtani

[28] Art. 54–57 §

(papíron vagy az ÁNYK vagy a WebNYK programmal). A 22SZJA-Főlap (C) blokkjában a „Bevallás jellege” mezőben jelölje az önellenőrzést („O”). **A „Hibásnak minősített bevallás vonalkódja” mezőt ebben az esetben nem szabad kitöltenie.**

- Önellenőrzéskor az **eredeti bevallásban szerepeltetett valamennyi mezőt ki kell tölteni**, vagy a módosított új adattal, vagy, ha az nem változott, az eredeti bevallásban szereplő adattal.
- Ugyanazon időszakra vonatkozó **ismételt önellenőrzés** esetén a 22SZJA-16-01-es lap (O) blokkjában „X” jelet kell az erre rendszeresített mezőbe tennie.
- Ha a bevallási határidő után benyújtott önellenőrzéskor **pénzügyileg rendezendő adókötelezettség** keletkezik, akkor az adót és az esetlegesen felszámított önellenőrzési pótlékot a bevallás benyújtási időpontjáig lehet késedelmi pótlék felszámítása nélkül megfizetni. Ha Ön az adót az önellenőrzésre vonatkozó rendelkezések szerint módosítja, és ez által az eredeti bevallásában feltüntetett összeghez képest növekszik a kötelezettsége, akkor fő szabály szerint önellenőrzési pótlékot is kell a bevalláson kiszámolnia és megfizetnie.[29]
- Az önellenőrzéskor bekövetkezett kötelezettségcsökkenés esetén az összeg **kiutalásáról vagy átvezetésről a 22SZJA-170-es lapon lehet rendelkezni.** Ebben az esetben a 22SZJA-Főlap (D) blokkjában jelölni kell, hogy a visszaigényelhető összegnek, összegeknek egy részét visszakéri és/vagy átvezetést kér. A 22SZJA-170-es lap „a”, „b”, „c” és „g” oszlopainak kitöltésével rendelkezhet a kiutalásról. Ugyanezen a lapon van lehetőség nyilatkozni a visszaigényelhető adó más adónemre való átvezetéséről. Ebben az esetben a 22SZJA-170-es lap „a”, „b”, „c”, „d”, „e” és „f” oszlopát kell kitölteni. A részletes útmutatót a 22SZJA-170-es lap leírása tartalmazza.

Az önellenőrzést az érintett évben hatályos jogszabályoknak megfelelően végezze el!

Az önellenőrzéssel kapcsolatos további tájékoztatások a 22SZJA-16-os lapok kitöltésére vonatkozó útmutatónál találhatók.

Az **önellenőrzési pótlék** módosításakor is meg kell ismételnie a bevallás teljes adattartalmát! Ha a korábbi önellenőrzési bevallásban feltüntetett önellenőrzési pótlék összege annak helyesbítése miatt csökken, akkor a negatív előjelet is fel kell tüntetni a vonatkozó sor „c” rovatában, **a 22SZJA-16-01 lap (O) blokkjában pedig X-szel kell jelölnie az ismételt önellenőrzést!**

Ha az esetleges hibát a NAV ellenőrzése tárja fel, és adóhiányt állapít meg, akkor az adó és a késedelmi pótlék megfizetése mellett adóbírságot kell fizetnie.[30]

Felhívás önellenőrzésre[31]

A NAV az adózót önellenőrzésre hívhatja fel, ha a bevallás adatai és a NAV rendelkezésére álló adatok között az adózót terhelő eltérést tapasztal.

[29] Art. 211-214. §
[30] Art. 215. §
[31] Art. 140. §

Az önellenőrzési pótlék kiszámítása[32]

Ha az önellenőrzés az Ön terhére állapít meg eltérést, **önellenőrzési pótlékot kell fizetni**.

Az önellenőrzési pótlékot **Önnek kell megállapítani adónemenként,** a korábban bevallott helytelen és az önellenőrzéssel helyesbített adó összegének különbözete után.

Az önellenőrzési pótlék mértéke minden naptári nap után a késedelem, illetve az esedékesség előtti igénybevétel (felszámítás) időpontjában érvényes jegybanki alapkamat háromszázhatvanötöd része. **Ugyanazon bevallás ismételt önellenőrzésekor** az önellenőrzési pótlék mértéke ennek másfélszerese.

Az önellenőrzési pótlékot az eredeti bevallási határidőt követő naptól az önellenőrzés benyújtásáig **minden naptári napra** fel kell számítani. Az önellenőrzési pótlékot a jegybanki **alapkamat változásaihoz igazodva** kell kiszámítani, azaz az önellenőrzéssel érintett időszakot ez alapján időintervallumokra kell bontani. Az önellenőrzési pótlék napi mértékét **három tizedesjegy pontossággal** kell meghatározni és a harmadik tizedesjegy utáni számokat el kell hagyni.

Ha az önellenőrzés nem tár fel **pótlólag fizetendő adót**, mert azt Ön az eredeti határidőig vagy korábbi önellenőrzésekor már rendezte, az önellenőrzési pótlék összegét az általános szabályok szerint kell meghatározni, de bevallani és befizetni **legfeljebb 5 000 forintot kell**.

Az önellenőrzési pótlék kérelemre **mérsékelhető vagy elengedhető**, ha Ön olyan körülményeket tud bizonyítani, amelyek egyébként megalapoznák az adóbírság mérséklését, kiszabásának mellőzését is.

Nem kell önellenőrzési pótlékot felszámítani

- ha az önellenőrzés az Ön javára állapít meg eltérést[33],
- ha Ön a bevallását az előírt határidő előtt módosítja önellenőrzéssel,
- ha Ön a munkáltató vagy kifizető késedelmes vagy hibás igazolása miatt nyújt be önellenőrzést,

Ön

- az önellenőrzés benyújtásával **mentesül az adóbírság, mulasztási bírság alól**,
- a helyesbített, meg nem fizetett adó, továbbá az önellenőrzési pótlék megfizetésével az önellenőrzés időpontjáig esedékes **késedelmi pótlék alól**.

Az önellenőrzési pótlék összegének kiszámítását a www.nav.gov.hu oldalon a „Ügyféliránytű/Kalkulátorok/Pótlékszámítás” útvonalon elérhető **kalkulátor segíti**.

Pótlékszámító segédprogram működése

A számítási művelethez a következő adatok megadása szükséges.

---

[32] Art. 211–214. §

[33] Art. 57. § (3) bekezdés

Kezdő időpont:

- az önellenőrzött bevallás benyújtására előírt határidő leteltét követő első nap;

Záró időpont:

- az önellenőrzési nyomtatvány benyújtásának napja,

Összeg (forintban megadva):

- az eredetileg bevallott és a helyesbített összeg különbözete;

Ismételt önellenőrzés:

- Ha egy adott időszakra benyújtott bevallását először önellenőrzi, akkor a megadott mezőt üresen kell hagyni.
- Ha egy adott bevallását már korábban önellenőrizte, de újabb körülmények miatt ismételten indokolt a bevallott kötelezettség módosítása, akkor a mezőbe kattintással "Ö" jelet kell tenni. Természetesen, ha ugyanazt a bevallását harmadszor vagy negyedszer módosítja (önellenőrzi), akkor is a mezőbe kattintással "Ö" jelet kell tenni. Ezen adat megadására azért van szükség, mert az önellenőrzési pótlék mértéke ennek megfelelően változik. Az első önellenőrzéskor az önellenőrzési pótlék a késedelmi pótlék 50 százaléka, míg ugyanazon bevallás ismételt önellenőrzése esetén az önellenőrzési pótlék a késedelmi pótlék 75 százaléka.

Részletezést kér?

- Ha a képernyőn a jegybanki alapkamat változásainak követésével akarja látni az önellenőrzési pótlékot, akkor a megadott mezőbe "Ö" jelet kell tennie.
- Ha a képernyőn csak a megadott időszakra a megadott tőkére eső összesen önellenőrzési pótlékot akarja megtekinteni akkor a mezőt üresen kell hagyni.

Kiszámít:
A "Kiszámít" mezőre való kattintással a program a megadott összegre a megadott feltételekkel kiszámítja az önellenőrzési pótlékot.

Az önellenőrzési pótlék befizetése

A megállapított önellenőrzési **pótlék megfizetése annak bevallásával egyidejűleg esedékes.**

Az önellenőrzési pótlékot az önellenőrzés benyújtásának napjáig a **következő számlaszámra** kell befizetni:

Költségvetési számla száma	**Költségvetési számla megnevezése**	**Adónemkód**
10032000-01076301	NAV Bírság, mulasztási bírság és önellenőrzéssel kapcsolatos befizetések bevételi számla	215

A WebNYK program az adatok levezetése után az ***Egyenleg*** cím alatt jeleníti meg a pénzforgalmi információkat.

Visszaigénylés

Ha Önnek a levont (befizetett) adóelőlegből visszatérítés jár, azt a hibátlan adóbevallás beérkezésétől számított 30 napon belül, de legkorábban március 1-jétől fizeti vissza a NAV.[34]

Ha Ön az **online felületen** kiegészíti az **adóbevallási tervezetet** az utalási adataival és azt elektronikus úton be is küldi, akkor a benyújtástól számított 30 napon belül utaljuk ki a visszatéríteni kért összeg(ek)et.

Ha az **adóbevallási tervezetét** Ön **papíron kapta** meg, és visszaigényelhető adót tartalmaz, a tervezet mellékleteként megküldött kiegészítő nyilatkozaton lehetősége van megadni az utalási adatait (postai utalási cím vagy számlaszám), majd az így kitöltött nyomtatványt 2023. május 22-éig vissza kell küldenie a NAV-hoz. Ebben az esetben a kitöltött nyomtatvány NAV-hoz való beérkezésétől számított 30 napon belül kerül sor a visszaigényelhető adó kiutalására.

Ha Ön az utalási adataival kiegészített adóbevallási tervezetet elektronikus úton nem nyújtja be, vagy a kiegészítő nyilatkozatot nem küldi vissza a NAV-hoz, a visszaigényelhető adó az **adószámláján marad**, és csak az ATVUT17-es számú átvezetési és kiutalási kérelem benyújtásával kérhet kiutalást vagy átvezetést más adónemre.

A visszaigényelt összeget postai kézbesítéssel vagy fizetési számlájára való utalással kaphatja meg. Ha a visszaigényelt összeget a fizetési számlájára kéri, akkor a bevallás 22SZJA-Főlapján a (D) blokkban az erre szolgáló négyzetekbe írja be a pénzintézeti számlaszámát, postai kézbesítés esetén pedig a belföldi postai utalási cím adatait.

Ha az Ön számlaszáma csak 2x8 jegyű, akkor a harmadik (utolsó) nyolc négyzetet hagyja üresen. Szükség esetén a számlavezető bank segítséget nyújt az adatok megállapításához, ezért ne felejtse el a pénzintézet elnevezését is feltüntetni.

Ha Ön **pénzforgalmi számla nyitására kötelezett**, akkor a visszakért összeget csak belföldi pénzforgalmi számlájára kaphatja meg.

A visszaigényelt összeget csak Önnek utaljuk vissza, ezért más személy adatait, vagy más személy számlaszámát ne adja meg!

MIK A JOGKÖVETKEZMÉNYEK?

Ha Ön a bevallási, adatszolgáltatási kötelezettségét hibásan, hiányos adattartalommal, késve teljesíti, vagy azt elmulasztja, a NAV a törvényben meghatározott szankcióval élhet.[35]

[34] Art. 64. § (1) bekezdés
[35] Art. 150-162. §, 220-221. § és 237-238. §.

MILYEN RÉSZEI VANNAK A BEVALLÁSNAK?

22SZJA Főlap	Az adózóra és az adózó képviselőjére, valamint a visszaigénylésre vonatkozó adatok
22SZJA-A	Az összevont adóalapba tartozó jövedelmek
22SZJA-B	Az összevont adóalapot és annak adóját csökkentő kedvezmények, az összevont adóalapba tartozó jövedelmek adójának meghatározása
22SZJA-C	A 2022. évi adófizetési kötelezettség levezetése
22SZJA-EGYSZA	Rendelkező nyilatkozat a befizetett adó 1+1 százalékáról
22SZJA-01	Nyilatkozat a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményéről, és a családi kedvezményről
22SZJA-02	Nyilatkozatok
	Rendelkező nyilatkozatok az adóról I.
22SZJA-03	Rendelkező nyilatkozatok az adóról II.
22SZJA-04	Elkülönülten adózó jövedelmek és adójuk részletezése
22SZJA-05	Külföldről származó jövedelmek
22SZJA-06	Az ingatlan, vagyoni értékű jog értékesítése, illetve kriptoeszközzel végrehajtott ügyletek, ellenőrzött tőkepiaci ügyletek
	Az adókiegyenlítés összegének megállapítása
22SZJA-07	Csereügyletből származó jövedelmek és adójuk részletezése
22SZJA-08-01	Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás szerint adózott bevételek utáni adókötelezettség részletes bevallása
22SZJA-08-02	A magánszemély által átvállalt, valamint saját kötelezettségként befizetett egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás részletes bevallása
22SZJA-09	A 2022. évi szociális hozzájárulási adó elszámolása
22SZJA-170	Átvezetési és kiutalási kérelem a pénzforgalmat lebonyolító bizonylatokhoz
22SZJA-12-01	A mezőgazdasági őstermelők nyilatkozatai
22SZJA-12-02	A mezőgazdasági őstermelésből származó jövedelem (veszteség) kiszámítása tételes költségelszámolás vagy 10 % költséghányad alkalmazása esetén
22SZJA-12-03	A mezőgazdasági őstermelésből származó jövedelem (veszteség) kiszámítása átalányadózás alkalmazása esetén
22SZJA-13-01	Az egyéni vállalkozók nyilatkozatai I.
22SZJA-13-02	Az egyéni vállalkozók nyilatkozatai II.
22SZJA-13-03	Az egyéni vállalkozásból származó jövedelem, veszteség kiszámítása I.
22SZJA-13-04	Az egyéni vállalkozásból származó jövedelem, veszteség kiszámítása II.
22SZJA-13-05	Az egyéni vállalkozásból származó jövedelem, veszteség kiszámítása III.

22SZJA-13-06	Az egyéni vállalkozásból származó jövedelem kiszámítása átalányadózás esetén és egyéb adatok IV.
22SZJA-13-07	Az egyéni vállalkozásból származó jövedelem, veszteség kiszámítása V.
22SZJA-13-08	Adatok a csekély összegű (de minimis), a kis- és középvállalkozások és a mezőgazdasági kis- és középvállalkozások támogatásáról
22SZJA-14	Az Szja tv. 49/B. § (8) bekezdés ba) pontja szerinti bevallást kiegészítő nyilatkozat
22SZJA-16-01	Önellenőrzési melléklet
22SZJA-16-02	Nyilatkozat az önellenőrzés indokáról, ha az adókötelezettséget megállapító jogszabály alaptörvény-ellenes vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusába ütközik

Ha Ön **nem egyéni vállalkozó vagy nem mezőgazdasági őstermelő**, akkor a 22SZJA-Főlapot, a 22SZJA-A - 22SZJA-C lapokat, a 22SZJA-01 - 22SZJA-09-es mellékleteket, a 22SZJA-170-es, valamint önellenőrzés esetén a 22SZJA-16-os lapokat kell kitöltenie. A 22SZJA-Főlapon és a 22SZJA-A-22SZJA-C lapokon kívül Önnek csak azokat a lapokat kell beküldenie, amelyeken adatot is tüntetett fel.

Ha Ön **mezőgazdasági őstermelő,** és az erre vonatkozó előírások alapján állapítja meg a kötelezettségét, az előzőeken túlmenően a 22SZJA-12-es lapokat is ki kell töltenie.

Ha Ön **egyéni vállalkozó** (ideértve azt is, ha Ön kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó), vagy az egyéni vállalkozói tevékenységét az adóév egy részében szüneteltette vagy év közben megszüntette, akkor a bevallásának tartalmaznia kell a 22SZJA-13-as lapokat.

Ha Ön **egyéni vállalkozó és őstermelő** is egyben, a komplett 22SZJA jelű bevallást ki kell töltenie.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ, SEGÍTSÉG

Elérhetőségek

Ha további kérdése van a bevallással vagy az egyes adózási szabályokkal kapcsolatban, keressen minket bizalommal alábbi elérhetőségeinken

Interneten:

- a NAV honlapján a www.nav.gov.hu-n.

E-mailen:

- a következő címen található űrlapon: https://nav.gov.hu/ugyfeliranytu/keressen_minket/levelkuldes

Telefonon:

- a NAV Infóvonalán*

- belföldről a 1819,
- külföldről a +36 (1) 461-1819 hívószámon.

A NAV Infóvonal hétfőtől csütörtökig 8 óra 30 perctől 16 óráig, valamint péntekenként 8 óra 30 perctől 13 óra 30 percig hívható.

* Egyedi tájékoztatáshoz és ügyintézéshez ügyfél-azonosító számmal vagy Részleges Kódú Telefonos Azonosítással (RKTA) kell rendelkeznie. Ha nincs ügyfél-azonosító száma, akkor azt a TEL jelű nyomtatványon igényelhet, amit a NAV-hoz személyesen vagy a KÜNY tárhelyen keresztül lehet benyújtani. Felhívjuk figyelmét, hogy ha nem saját ügyében kívánja használni a NAV Infóvonalat, akkor EGYKE adatlap benyújtása is szükséges.
Az egyedi tájékoztatás és ügyintézés a 1819 telefonszám 2. menüpontján érhető el.

Személyesen:

- országszerte a NAV ügyfélszolgálatain. Ügyfélszolgálat-kereső: https://nav.gov.hu/nav/ugyfelszolg.

MELY JOGSZABÁLYOKAT KELL FIGYELEMBE VENNI?

- A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja tv.),
- az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.),
- az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (Air.),
- az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény (Efo tv.),
- az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet,
- a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nft. tv.),
- a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 703/2021. (XII. 15.) Korm. rendelet,
- a közúti gépjárművek, az egyes mezőgazdasági, erdészeti és halászati erőgépek üzemanyag- és kenőanyag-fogyasztásának igazolás nélkül elszámolható mértékéről szóló 60/1992. (IV. 1.) Korm. rendelet,
- a külföldi kiküldetéshez kapcsolódó elismert költségekről szóló 285/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet,
- a külképviseletekről és a tartós külszolgálatról szóló 2016. évi LXXIII. tv. (Külszoltv.),
- az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról, valamint egyes nyugdíjbiztosítási tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi CXII. törvény,

- az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény,
- az egyes adótörvények módosításáról szóló 2021. évi LXIX. törvény,
- a bejegyzett élettársi kapcsolatról, az ezzel összefüggő, valamint az élettársi viszony igazolásának megkönnyítéséhez szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XXIX. törvény (Béktv.),
- a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény [Tbj.],
- a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény,
- a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény (Szftv.),
- az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (Öpt.),
- a természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény,
- a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. tv. (Tpt.),
- a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Számv. tv.),
- az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló 2005. évi CXX. törvény (Ekho tv.),
- az egyes egyszerűsített közteherviselést lehetővé tévő rendelkezések alkalmazásáról szóló 297/2022. (VIII.9.) Korm. rendelet
- a szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény (Szocho tv.),
- az Európai Parlament és a Tanács 2004. április 29-i 883/2004/EK rendelete a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról,
- a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (Átmeneti tv.),
- a veszélyhelyzet során a távmunkával kapcsolatos szabályok alkalmazásáról szóló 487/2020. (XI. 11.) Korm. rendelet,
- a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (Katv.),
- a kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló 2022. évi XIII. törvény,
- a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény,
- a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény,
- a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény,
- a családi gazdaságokról szóló 2020. évi CXXIII. törvény
- a családi gazdaságokról szóló törvény végrehajtásáról szóló 665/2020. (XII. 28.) Korm. rendelet,
- az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény,

- a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény,
- a kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről szóló 52/2010. (IV.30.) FVM rendelet,
- az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény,
- a szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezmények igénybevételének szabályairól szóló 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelet,
- az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 11-i 1379/2013/EU rendelete a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint az 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről,
- a Bizottság 2014. június 27-i 717/2014/EU rendelete az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról,
- a Bizottság 2014. június 17-i 651/2014/EU rendelete a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról,
- a Bizottság 2008. július 22-i 736/2008/EK rendelete a Szerződés 87. és 88. cikkének a halászati termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról,
- a kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről 52/2010. (IV. 30.) FVM rendelet,
- az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény (Evectv.),
- az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény,
- a szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvény,
- a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény,
- a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény,
- a Magyar Állatorvosi Kamaráról, valamint az állatorvosi szolgáltatói tevékenység végzéséről szóló 2012. évi CXXVII. törvény,
- a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény,
- a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény,
- a belföldi hivatalos kiküldetést teljesítő munkavállaló költségtérítéséről szóló 437/2015. (XII.28.) Korm. rendelet,
- a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX.29) Korm. rendelet,
- a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény,

- a Bizottság 2013. december 18-i 1407/2013/EU rendelete az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról,
- az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III.22.) Korm. rendelet,
- a Bizottság 2013. december 18-i 1408/2013/EU rendelete az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról ,
- a Bizottság 2014. június 25-i 702/2014/EU rendelete az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazásában a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatások bizonyos kategóriáinak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról,

II. RÉSZLETES TÁJÉKOZTATÓ

Tudnivalók a bevallás kitöltése előtt

Mielőtt kitöltené a nyomtatványt, kérjük, vegye elő a munkáltatóktól, kifizetőktől kapott igazolásait, mert azok az útmutatóban leírtakkal együtt segítséget nyújtanak a hibátlan bevallás elkészítéséhez vagy az adóbevallási tervezet adatainak ellenőrzéséhez.

A munkáltatói, kifizetői igazolások, valamint a saját nyilvántartásaiban szereplő adatok áttekintésére azért van szükség, mert a NAV nyilvántartásaiban nem szerepelnek az Ön bevallási kötelezettség alá eső jövedelmeire vonatkozó olyan adatok (például ingatlan átruházásából származó jövedelem), amelyekről nem érkezik munkáltatói, kifizetői adatszolgáltatás. Fontos azonban, hogy személyijövedelemadó-bevallásában ezeket a jövedelmeket is fel kell tüntetnie.

A birtokában lévő **igazolásokat nem kell a bevalláshoz csatolnia, de az elévülési idő végéig (2028. december 31-ig) meg kell őriznie**!

Az adó megfizetése az adóbevallást nem pótolja, ezért személyijövedelemadó-bevallási kötelezettségét akkor is teljesítenie kell, ha a kifizető, munkáltató az adót év közben maradéktalanul levonta. Ezt a kötelezettségét teljesítheti az adóbevallási tervezet felhasználásával vagy önálló bevallás benyújtásával is.

Az útmutató végén egyebek mellett megtalálja a befizetési számlaszámokat, és 2022-re a NAV által közzétett üzemanyagárakat.

Rendelkezés az adó 1+1 %-áról

Adójának 1+1%-áról az online felületen elérhető „1+1%-os nyilatkozat” kitöltésével, a 22SZJA jelű bevallás 22SZJA-EGYSZA lapján vagy az erre a célra kialakított 22EGYSZA jelű önálló nyomtatványon is rendelkezhet.

A nyilatkozatot akár a bevallás részeként, akár külön, 2023. május 22-éig kell elektronikusan vagy postán megküldenie a NAV-nak, valamint személyesen is benyújthatja a NAV ügyfélszolgálatain. A rendelkezés érvényességének feltétele az adó megfizetése. Ha a munkáltatója vállalja, a munkáltatón keresztül is eljuttathatja rendelkező nyilatkozatát a NAV-hoz. Ez utóbbi esetben a rendelkező nyilatkozatot lezárt, ragasztott felületére átnyúlóan, saját kezűleg aláírt postai borítékban 2023. május 10-éig adhatja át a munkáltatójának.

A rendelkezés további szabályairól a kitöltési útmutató 22SZJA-EGYSZA lapjához fűzött magyarázatból tájékozódhat.

22SZJA-FŐLAP

A SZEMÉLYI ADATOK KITÖLTÉSE (B) BLOKK

A nyomtatvány első oldalán találhatóak az Ön személyes adataira vonatkozó sorok.

Ha Önnek van adószáma, **őstermelői tevékenység azonosítója, őstermelők családi gazdaságának nyilvántartási száma, MVH ügyfél-azonosító száma** (**regisztrációs okirat száma**), azt a bevallás főlapján nem kell feltüntetnie, viszont a bevallás többi lapjának fejrészébe fontos beírnia.

Ha Ön őstermelők családi gazdaságának tagja, vagy van őstermelői tevékenység azonosítója, akkor az őstermelők családi gazdaságának nyilvántartási számát vagy az őstermelői tevékenység azonosítószámát a 22SZJA-A, 22SZJA-B, 22SZJA-C, valamint 22SZJA-12-es lapokon is fel kell tüntetnie az erre szolgáló helyen. Ha Ön mezőgazdasági őstermelői adókedvezményt érvényesít, az MVH ügyfél-azonosító számát (regisztrációs okirat számát) is szerepeltetnie kell az említett lapokon.

Ha a NAV honlapján elérhető **ÁNYK nyomtatványkitöltő program**ot használja, úgy a program által felajánlott (a bevallás kitöltéséhez szükséges lapok választásához) **22SZJA-Előlapon** van lehetősége beírni az adószámát és az előzőekben felsorolt azonosítókat is. Ettől kezdve minden Ön által kitöltött lapra a program automatikusan beírja az azonosítókat a fejlécbe.

A nevének és adóazonosító jelének kitöltése után a születési nevét minden esetben írja be, függetlenül attól, hogy az a jelenlegi nevével megegyezik-e vagy sem.

Ha Ön **külföldi állampolgár**, a személyazonosságát csak az adóazonosító jelével tudja igazolni,[36] az útlevelének számát nem használhatja a NAV előtti azonosításra.

[36] Art. 37. § (3) bekezdés

(C) BLOKK

A (C) blokkban kell jelezni, ha Önnek valamelyik kiegészítő lapot ki kell töltenie, és be kell küldenie. Kérjük, hogy az erre szolgáló négyzetbe írja be, hogy az egyes részletező lapokból hány darabot csatol! A nyomtatványkitöltő program elvégzi Ön helyett a benyújtandó lapok jelölését.

Ha Ön helyesbítésként vagy önellenőrzésként nyújtja be a bevallását, itt kell feltüntetnie az adózói javítással (helyesbítéssel) vagy az önellenőrzéssel érintett bevallás jellegét is („H", vagy „O").

(D) BLOKK

A VISSZAKÉRT ÖSSZEGGEL KAPCSOLATBAN KITÖLTENDŐ MEZŐK

Az általános tudnivalókat olvassa el **a „Visszaigénylés"** cím alatt!

Ha az Ön által befizetett, vagy a kifizető, munkáltató által a 2022-re Öntől levont adó, adóelőleg, a befizetett szociális hozzájárulási adó, egyszerűsített közteherviselés szabályai szerinti adó összegéből visszatérítés jár Önnek, és a többletként mutatkozó összeget valamennyi adónemben **teljes egészében visszaigényli**, visszatérítési igényét a bevallás főlapjának (D) blokkjában a megfelelő helyen jelezze „X"-szel! Ebben az esetben a 22SZJA-170-es kiegészítő lapot nem kell kitöltenie és beküldenie. A visszaigényelhető összeg teljes visszatérítése természetesen csak akkor lehetséges, ha Önnek nincs köztartozása, és bevallási kötelezettségeinek eleget tett.[37]

Ha van lejárt köztartozása, adótartozása, a NAV csak a tartozást meghaladó összeget utalja vissza. Ha Önnek köztartozása, adótartozása ugyan nincs, de nem tett teljes körűen eleget bevallási kötelezettségeinek, akkor csak ezek teljesítése után utalható az Önnek járó összeg. Ilyenkor a NAV-nak nem kell kamatot fizetnie a későbbi utalás miatt.

Ha Ön az egyébként visszajáró összegnek **csak egy részét kéri vissza**, vagy a 22SZJA-170-es lapon szereplő adónemek között **átvezetést kér**, akkor tegyen a megfelelő négyzetbe „X"-et!
Ha Ön nem rendelkezik a visszaigényelhető összeg átvezetéséről, kiutalásáról, akkor a visszaigényelhető összeg az adószámláján marad, melyet az ATVUT17-es számú átvezetési és kiutalási kérelem benyújtásával tud kikérni vagy átvezettetni más adónemre.

A visszakért összeget csak Önnek utaljuk vissza, ezért kérjük, hogy más személy postai címét vagy más személy számlaszámát ne tüntesse fel!

A visszakért összeget postai kézbesítéssel vagy a fizetési számlájára **utalással kaphatja meg**. Ha a visszaigényelt összeget a **fizetési számlájára** kéri, akkor az erre szolgáló négyzetekbe írja be a pénzintézeti számlaszámát. Ha az Ön számlaszáma csak 2 x 8 jegyű, akkor az utolsó nyolc négyzetet hagyja üresen! Ne felejtse el a számláját vezető pénzintézet nevét is feltüntetni!

Ha Ön **pénzforgalmi számla nyitására kötelezett**, akkor az Ön által visszakért összeget csak a belföldi pénzforgalmi számlájára való utalással kaphatja meg, ezért az erre szolgáló helyen azt kell feltüntetnie.

---

[37] Art. 74. § (2) bekezdés

A külföldi illetőségű, és Magyarországon pénzforgalmi számla nyitására nem kötelezett magánszemély a visszajáró összeg utalását az általa megadott devizanemben kérheti külföldi bankszámlaszámára is. Ebben az esetben a (D) blokkban az erre szolgáló négyzetekben tüntesse fel a **külföldi pénzintézeti számlaszámát**. A számlaszámot a sor elején kezdje el beírni, és karakterek kihagyása nélkül folytassa!

Ha az Ön külföldi fizetési számláját vezető pénzügyi szolgáltató az Európai Unió valamely tagországában van, úgy nélkülözhetetlen a nemzetközi pénzforgalomban alkalmazandó számlaszám, az úgynevezett IBAN feltüntetése. Ha külföldi számlaszámként az IBAN-számlaszámot tüntette fel, akkor ezt az „X" beírásával jelezze! Az erre szolgáló helyre feltétlenül írja be a SWIFT-kódot is. Ne felejtse el az erre szolgáló négyzetekben az Ön által választott devizanem 3 betűből álló, nemzetközileg használt kódját (EUR az eurónál, USD az USA dollárnál, GBP az angol fontnál, PLN a lengyel zlotynál, stb.) is feltüntetni a deviza pontos megnevezése mellett! A külföldi devizanemre való átváltás költsége Önt terheli. Az erre szolgáló helyre feltétlenül írja be a külföldi számla tulajdonosának nevét, a külföldi számlát vezető pénzügyi szolgáltató elnevezését és címét, valamint tüntesse fel az ország kódját is akkor, ha nem az IBAN-számlaszámot, hanem egyéb külföldi pénzintézeti számlaszámot jelölt meg. Érvényes országkódok például: AT – Ausztria, GB – Nagy-Britannia, CH – Svájc, CZ – Csehország, DE – Németország, FR – Franciaország, stb.

Ha a számlavezető bankjának nincs SWIFT-kódja (pl.: az USA-ban ABA-szám használatos), akkor „a Külföldi számlát vezető pénzügyi szolgáltató neve" rovatban kérjük a számlavezető bank megnevezése mellett az ABA-kódot feltüntetni. A „Jelölje X-szel, ha a feltüntetett külföldi számlaszám IBAN-számlaszám" és a „SWIFT kód" mezőt kérjük üresen hagyni. „A külföldi számla tulajdonosának neve", a „Külföldi számlát vezető pénzügyi szolgáltató neve", a „Külföldi számlát vezető pénzügyi szolgáltató címe", „Az Ön külföldi fizetési számlaszáma", az „Országkód" és a „Devizanem" mezők kitöltése ebben az esetben is elengedhetetlen.

Ha Ön belföldi illetőségű, vagy külföldi illetőségű ugyan, de bármely ok miatt Magyarországon pénzforgalmi számla nyitására kötelezett, a visszajáró összeg nem utalható külföldi számlaszámra. Ha ennek ellenére külföldi bankszámlaszámot ad meg, a bevallása hibás lesz, a belföldi utaláshoz szükséges adatok megadásáig nem utalható ki a visszajáró adó.
Átutalásos visszatérítés esetén a belföldi és a külföldi számlaszám nem tüntethető fel egyidejűleg!

Ha visszatérítés módjaként **postai kézbesítés**t választ, akkor írja be az erre szolgáló helyre azt a címet, amelyre az utalást kéri. Postai címre kért utalásnál nem jelölhető meg külföldi cím. Ha tudja, hogy rövid időn belül változik a lakcíme, válassza inkább a fizetési számlára való átutalást. Postai utalásnál a számlaszám feltüntetésére fenntartott helyet hagyja üresen! Fizetési számlára való utalás esetén a postai cím helyét hagyja üresen.

Ha Ön a visszaigényelt összeg utalásához **postai cím**et ad meg, az irányítószám és helységnév megadása után a közterület neve, jellege stb. megnevezéséhez **a nyomtatványon megadott 24 négyzetet használhatja fel**!

(E) BLOKK

Ezt a blokkot csak akkor kell kitölteni, **ha az adózó kiskorú, vagy egyéb ok miatt kell őt a törvényes képviselőjének képviselnie, vagy ha a magánszemélyt a NAV előtt meghatalmazott képviseli.** Kérjük, hogy a bevalláson az (E) blokkban a törvényes képviselő,

vagy a meghatalmazott neve mellett lévő mezőben jelölje X-szel, hogy a bevallást Ön törvényes képviselőként vagy meghatalmazottként tölti ki és írja alá!

Az adóbevallást fő szabály szerint az adózónak kell aláírnia, azonban lehetőség van arra is, hogy a bevallást az adózó helyett a törvényben meghatározott, és e blokkban megnevezett képviselője, meghatalmazottja írja alá. Kérjük, adja meg a törvényes képviselő, meghatalmazott adóazonosító jelét, természetes azonosító adatait és címét!

(F) BLOKK

A bevallást aláírhatja a természetes személy törvényes képviselője vagy általa, illetve törvényes képviselője által meghatalmazott személy is.[38] A meghatalmazott képviseleti jogosultságát köteles igazolni. Az eseti meghatalmazást közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni vagy jegyzőkönyvbe kell mondani.

Az adózó nevében a NAV előtt **állandó meghatalmazott** vagy **egyéb** – jogszabályon alapuló – **képviselő**je is eljárhat, azonban ennek előfeltétele, hogy a képviselő képviseleti jogosultságát a NAV-hoz bejelentsék.

Ne felejtse el a bevallása kitöltésének időpontját feltüntetni, és papíralapú bevallás esetén azt aláírni!

A bevallás ellenjegyzésének és a képviseleti jogosultság bejelentésének részletes szabályairól jelen kitöltési útmutató 3. pontjában olvashat.

22SZJA-A LAP

Ha papíron tölti ki a bevallását, ügyeljen arra, hogy minden lapon szerepeljen a neve, adóazonosító jele, és ha van, az adószáma. Ha más azonosítója is van, úgy a bevallás fejrészében azokat is töltse ki!

A munkáltatójától, kifizetőtől kapott **22M30-as összesített igazolás** segít eligazodnia a bevallás kitöltésekor, mert általános esetben az igazoláson szereplő jövedelmek jogcímének sorszáma megegyezik a bevallás megfelelő sorának számával.

Ha **a munkaviszonya 2022-ben megszűnt** és nem létesített új munkaviszonyt, a kilépéskor kapott, Adatlap 2022 jelű igazolást használja! Ha új munkaviszonyt létesített, és munkáltatójának átadta az Adatlapot, úgy a kapott 22M30-as igazolásnak tartalmaznia kell az Adatlap összegeit is! Ha korábbi munkáltatótól, kifizetőtől származó jövedelmet is tartalmaz az Adatlap, az erre vonatkozó jelölést az igazoláson megtalálja. Ha a korábbi munkáltató által kiadott igazolás adatait is tartalmazza valamely későbbi munkáltató által kiadott igazolás, akkor az adott jövedelmet csak egyszeresen tüntesse fel a bevallásban!

[38] Air. 14.-15. §

Előfordulhat, hogy a munkáltatóktól, kifizetőktől származó igazolások nem minden esetben tartalmazzák a bevallás megfelelő sorainak a számát, azonban mindig tartalmazniuk kell a jövedelem-kifizetés (juttatás) jogcímét, így ez alapján is beazonosíthatja, akár az útmutató segítségével is, mely sorokat kell kitöltenie. **Ha az igazolásban levont adó, adóelőleg is szerepel, ne felejtse el azt a 65-67. sorokban feltüntetni!**

Összesített igazolás[39]

A kifizető és a munkáltató olyan bizonylatot köteles kiállítani és a kifizetéskor átadni a magánszemélynek, ami tartalmazza:

- a bevételének teljes összegét és jogcímét,
- az adóelőleg, adó, járulék alapjául szolgáló összeget,
- a természetes személyt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját és összegét,
- a kifizető/munkáltató által levont adóelőleg, adó, járulék összegét,
- az adóelőleg megállapításakor figyelembe vett kedvezmények összegét,
- a kifizetéskor figyelembe vett bevételt csökkentő tételeket,
- valamint az adót, adóelőleget csökkentő tételeket.

Az összesített igazolást Önnek 2023. január 31-éig kell(ett) megkapnia munkáltatójától, kifizetőjétől.

A társadalombiztosítási szerv az általa kifizetett adóköteles társadalombiztosítási ellátás teljes összegéről, a kifizetett összegről és a levont adóelőlegről a magánszemélynek, naptári éven belül az ellátási időszak végén (az utolsó kifizetéskor), teljes naptári évet lefedő ellátási időszak esetén a naptári évet követő január hónap 31. napjáig igazolást ad. **Előfordulhat, hogy Önnek több igazolás adatait kell összesítenie a bevallás kitöltésekor.**

A biztosítással járó jogviszony év közben való megszűnése esetén az igazolást soron kívül kell kiadni.[40] Ezek az igazolások a családi járulékkedvezmény év végi elszámolásához szükségesek. Az olyan igazolást, amelynek alapján Ön a bevételét, adóalapját vagy adóját csökkentheti, a kedvezményre való jogosultság keletkezésének időpontjában, de legkésőbb 2023. február 15-éig kell(ett) megkapnia.

A 2022. adóév utolsó napján megszerzett jövedelemnek kell tekinteni azt a munkaviszonyból származó, előző naptári évre vonatkozó bevételt, valamint a munkáltató által fizetett adóköteles társadalombiztosítási ellátást, amelyet 2023. január 10-éig Önnek kifizetnek.

I. Az összevont adóalapba tartozó jövedelmek

[39] Adóig. vhr. 23. §
[40] Tbj. 75. § (2) bekezdés

Az **összevont adóalapba**[41] **tartozik** az adóévben adókötelezettség alá eső valamennyi önálló, nem önálló tevékenységből származó, valamint egyéb bevételből megállapított jövedelem, továbbá átalányadózás esetén az egyéni vállalkozói, a mezőgazdasági őstermelői bevételből az átalányban megállapított jövedelem.

Ha a jövedelem után Önnek szociális hozzájárulási adót kell fizetnie (kivéve, ha az költségként elszámolható, vagy azt Önnek megtérítették), akkor a megállapított jövedelem 89 százalékát kell figyelembe vennie.

Béren kívüli és egyes meghatározott juttatások[42]

A béren kívüli és egyes meghatározott juttatások esetében az adó a kifizetőt terheli, ezért azokat nem kell bevallani. Ha azonban a munkáltató olyan juttatást ad a munkavállalójának, ami után nem a kifizetőnek kell adóznia, akkor az adott juttatás az összevont adóalap részeként a munkavállaló munkaviszonyból származó jövedelmeként adóköteles.

1. Négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye (a továbbiakban: NÉTAK)

Ha Ön megfelel a jogszabályban foglalt feltételeknek, az összevont adóalapját – minden más kedvezményt megelőzően – csökkentheti a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményével.[43]

A NÉTAK a következő, összevont adóalapba tartozó jövedelmekre érvényesíthető:

- **a bérnek minősülő és más nem önálló tevékenységből származó jövedelemre**, ilyen például:
    - a munkaviszonyból, közfoglalkoztatási jogviszonyból származó jövedelem,
    - az adóköteles társadalombiztosítási ellátás (például: táppénz, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj),
    - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény alapján folyósított adóköteles ellátások,
    - a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény alapján folyósított álláskeresési járadék, álláskeresési segély (kivéve, ha ezt az irányadó öregségi nyugdíjkorhatár öt évet meg nem haladó időtartamán belüli betöltésére figyelemmel állapították meg), továbbá a kereset-kiegészítés és keresetpótló juttatás, valamint a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról szóló kormányrendelet alapján nyújtott álláskeresést ösztönző juttatás,
    - a Magyar Honvédségnél tartalékos katonai szolgálatot teljesítő magánszemély e jogviszonyból származó jövedelme,
    - ez előzőekben meghatározott jövedelmet pótló kártérítés (keresetpótló járadék), ideértve a rendvédelmi egészségkárosodási keresetkiegészítést és rendvédelmi egészségkárosodási járadékot, valamint a honvédelmi egészségkárosodási

[41] Szja tv. 29. §
[42] Szja tv. 70-71. §
[43] Szja tv. 29/D.

keresetkiegészítést és honvédelmi egészségkárosodási járadékot, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományának jogállásáról szóló törvény szerinti egészségkárosodási keresetkiegészítést és egészségkárosodási járadékot, továbbá a felelősségbiztosítás alapján ilyen címen fizetett kártérítést is, de ide nem értve a nyugdíjban részesülő magánszemélyt megillető baleseti járadékot;

- a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazása,
- a munkaviszony megszűnésével összefüggésben törvényben meghatározott mértékű végkielégítés **(a végkielégítés törvényben meghatározott mértéket meghaladó része azonban nem képezi a kedvezmény alapját)**,
- a társas vállalkozás magánszemély tagjának személyes közreműködése ellenértékeként kifizetett jövedelem,
- a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének tevékenységére tekintettel adott juttatás,
- a jogszabály alapján választott vagy kijelölt tisztségviselő tevékenysége (pl. igazgatótanácsi tag, felügyelőbizottsági tag) ellenértékeként kapott juttatás,
- nemzetközi szerződés hatálya alatt a nem önálló munkából, ennek hiányában az adott állam joga szerinti munkaviszonyból származó jövedelem,
- az országgyűlési képviselők, nemzetiségi szószólók, polgármesterek e tevékenységből származó jövedelme,
- az állami projektértékelői jogviszonyból származó jövedelem.

- az önálló tevékenységből származó jövedelmek közül
  - a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó vállalkozói kivétjére, átalányadózás esetén az átalányban megállapított jövedelmére;
  - a mezőgazdasági őstermelő e tevékenységéből származó jövedelmére;
  - az európai parlamenti képviselő e tevékenységéből származó jövedelmére;
  - a helyi önkormányzati képviselő e tevékenységéből származó jövedelmére;
  - a választott könyvvizsgáló e tevékenységéből származó jövedelmére;
  - a magánszemély által nem egyéni vállalkozóként kötött, díjazás ellenében való munkavégzésre irányuló más szerződés alapján folytatott tevékenységéből (például megbízásból, felhasználási szerződésből) származó jövedelmére.

A NÉTAK kizárólag a felsorolt jövedelmekre érvényesíthető, így nem képezi annak alapját például az ingatlan-bérbeadásból, vagy a nem kifizetőtől származó jövedelem.

Ha a magánszemély olyan tevékenységet végez, amelyből származó bevételei egy részére alkalmazhatja a kedvezményt, más részére viszont nem, akkor a NÉTAK alapját képező jövedelmet bevételarányosan kell kiszámítani (lásd: a 4. példa)

Fentiek miatt, ha Ön jogosult a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményére, akkor az „Összevont adóalapba tartozó jövedelmek” blokk 23. sorának „a” oszlopát automatikusan kitölti a program. A „d” oszlopba Ön beírhatja a kedvezmény tényleges összegét az „a” oszlop összegének alapulvételével.

A NÉTAK-ról bővebb információt és az egyes esetekre vonatkozó példákat a kitöltési útmutatónak „Az összevont adóalapot csökkentő kedvezmények" címe alatt olvashat, illetve átfogó összefoglalót talál a NAV honlapján az Információs füzetek menüpont alatt elérhető *73. számú, "Szja adóalap-kedvezmények"* című tájékoztatóban.

2. 25 év alatti fiatalok kedvezménye

2022. január 1-től a törvényben meghatározott, összevont adóalapba tartozó jövedelemmel rendelkező, 25. életévét be nem töltött fiatal **az összevont adóalapját** – a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét követően, de a többi adóalap kedvezményt megelőzően – **csökkentheti a 25 év alatti fiatalok kedvezményével.**[44]

A 25 év alatti fiatalok kedvezménye a következő, összevont adóalapba tartozó jövedelmekre érvényesíthető:

- **a bérnek minősülő és más nem önálló tevékenységből származó jövedelemre**, ilyen például:
    - a munkaviszonyból, közfoglalkoztatási jogviszonyból származó jövedelem,
    - az adóköteles társadalombiztosítási ellátás (például: táppénz, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj),
    - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény alapján folyósított adóköteles ellátások,
    - a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény alapján folyósított álláskeresési járadék, álláskeresési segély (kivéve, ha ezt az irányadó öregségi nyugdíjkorhatár öt évet meg nem haladó időtartamán belüli betöltésére figyelemmel állapították meg), továbbá a kereset-kiegészítés és keresetpótló juttatás, valamint a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról szóló kormányrendelet alapján nyújtott álláskeresést ösztönző juttatás,
    - a Magyar Honvédségnél tartalékos katonai szolgálatot teljesítő magánszemély e jogviszonyból származó jövedelme;
    - az előzőekben meghatározott jövedelmet pótló kártérítés (keresetpótló járadék), ideértve a rendvédelmi egészségkárosodási keresetkiegészítést és rendvédelmi egészségkárosodási járadékot, valamint a honvédelmi egészségkárosodási keresetkiegészítést és honvédelmi egészségkárosodási járadékot, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományának jogállásáról szóló törvény szerinti egészségkárosodási keresetkiegészítést és egészségkárosodási járadékot, továbbá a felelősségbiztosítás alapján ilyen címen fizetett kártérítést is, de ide nem értve a nyugdíjban részesülő magánszemélyt megillető baleseti járadékot;
    - a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazása,
    - a munkaviszony megszűnésével összefüggésben törvényben meghatározott mértékű végkielégítés **(a végkielégítés törvényben meghatározott mértéket meghaladó része azonban nem képezi a kedvezmény alapját)**,

[44] Szja tv. 29/F. §

- a társas vállalkozás magánszemély tagjának személyes közreműködése ellenértékeként kifizetett jövedelem,
- a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének tevékenységére tekintettel adott juttatás,
- a jogszabály alapján választott vagy kijelölt tisztségviselő tevékenysége (pl. igazgatótanácsi tag, felügyelőbizottsági tag) ellenértékeként kapott juttatás,
- nemzetközi szerződés hatálya alatt a nem önálló munkából, ennek hiányában az adott állam joga szerinti munkaviszonyból származó jövedelem,
- az országgyűlési képviselők, nemzetiségi szószólók, polgármesterek e tevékenységből származó jövedelme,
- az állami projektértékelői jogviszonyból származó jövedelem.

- az önálló tevékenységből származó jövedelmek közül
  - a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó vállalkozói kivétjére, átalányadózás esetén az átalányban megállapított jövedelmére;
  - a mezőgazdasági őstermelő e tevékenységéből származó jövedelmére;
  - az európai parlamenti képviselő e tevékenységéből származó jövedelmére;
  - a helyi önkormányzati képviselő e tevékenységéből származó jövedelmére;
  - a választott könyvvizsgáló e tevékenységéből származó jövedelmére;
  - a magánszemély által nem egyéni vállalkozóként kötött, díjazás ellenében való munkavégzésre irányuló más szerződés alapján folytatott tevékenységéből (például megbízásból, felhasználási szerződésből) származó jövedelmére.

A 25 év alatti fiatalok kedvezménye kizárólag a felsorolt jövedelmekre érvényesíthető, így nem képezi annak alapját például az ingatlan-bérbeadásból, vagy a nem kifizetőtől származó jövedelem.

Fentiek miatt, ha Ön jogosult a 25 év alatti fiatalok kedvezményére, akkor az „Összevont adóalapba tartozó jövedelmek" blokk 25. sorának „a" oszlopát automatikusan kitölti a program. A „d" oszlopba Ön beírhatja a kedvezmény tényleges összegét az „a" oszlop összegének alapulvételével.

A 25 év alatti fiatalok kedvezményéről bővebb információt és az egyes esetekre vonatkozó példákat a kitöltési útmutatónak „Az összevont adóalapot csökkentő kedvezmények" címe alatt olvashat, illetve átfogó összefoglalót talál a NAV honlapján az Információs füzetek menüpont alatt elérhető *73. számú, "Szja adóalap-kedvezmények"* című tájékoztatóban.

Nem önálló tevékenységből származó jövedelmek

1. sor: A munkaviszonyból származó bérjövedelem

Az Ön által megszerzett munkaviszonyból származó bérjövedelmet a munkáltató(i)tól kapott igazolások alapján összesítve írja be ennek a sornak a „d” oszlopába!

Ha Ön 2022-ben nappali tagozatos hallgató volt, és a gyakorlati képzés ideje alatt hallgatói munkaszerződéssel[45] végzett munkát, akkor a gyakorlati képzés idejére havonta kifizetett juttatás, díjazás értékéből a havi minimálbért (200 000 forint) meg nem haladó összeg adómentes. Ha Ön duális képzésen vett részt, akkor gyakorlati képzés mellett az elméleti képzés idejére kifizetett juttatás, díjazás értékéből is adómentes az említett összeg. Adómentes továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatottnak az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyból származó ösztöndíjának a minimálbért meg nem haladó mértéke. Az adómentesen adható juttatáson, ösztöndíjon felüli jövedelmet azonban munkaviszonyból származó jövedelemként be kell vallani.[46] A hallgatói munkaszerződés alapján szerzett vagy ösztöndíjas foglalkoztatásból származó jövedelem adómentes összegét nem kell a bevallásban szerepeltetni (akkor sem, ha van adóköteles része is a juttatásnak).

Ebben a sorban kell szerepeltetni a külföldről származó, de a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény alapján vagy ennek hiányában Magyarországon adóztatható olyan jövedelmét, amely a külföldi jog szerinti olyan jogviszonyra tekintettel illette Önt meg, amely a belföldi jog szerinti munkaviszonynak felel meg. A jelenleg hatályban lévő kettős adóztatás kizáró egyezmények listája megtalálható a NAV honlapján (www.nav.gov.hu).

Bérnek minősül továbbá

- a közfoglalkoztatási jogviszonyban megszerzett jövedelem,
- a munkáltató által átvállalt kötelezettség, vagy elengedett tartozás, valamint a magánszemély javára vagy érdekében teljesített kiadás teljes összege,
- a munkáltató által az alkalmazottjának – a munkaköre (tevékenysége) szerint a munkáltató által üzemeltetett gépjármű vezetőjeként teljesített kilométer-futásteljesítménye alapulvételével – üzemanyag-megtakarítás címén fizetett összeg, amelyből legfeljebb havi 100 ezer forint levonható.

Ha a munkáltatója az adóelőleg megállapításakor az **érdekképviseleti tagdíj**at figyelembe vette (22M30-as igazolás), akkor az 1. sorban igazolt összeg már nem tartalmazza az adóévben az érdekképviseleti tagdíj címén befizetett (levont) összeget. Ha az Ön által fizetett érdekképviseleti tagdíjat a munkáltatója év közben az adóelőleg megállapításakor nem vette figyelembe (nem szerepel az igazolás 55. sorában), vagy ha Ön valamely érdekképviseletet ellátó kamarának is tagja, és a tagdíjat önálló tevékenység hiányában költségként nem tudja érvényesíteni, akkor ezzel az összeggel a bérjövedelmét csökkentheti. A munkáltatója által levont, vagy az Ön által befizetett tagdíj együttes összegét az egyéb adatok között ne felejtse el feltüntetni az 55. sorban!

A társas vállalkozásban folytatott tevékenység ellenértéke (**személyes közreműködői díj**) nem minősül munkaviszonyból származó jövedelemnek, ezért azt **az 5. sorban kell bevallania más nem önálló tevékenységből származó jövedelemként.** (Társas vállalkozás a gazdasági társaság, az európai részvénytársaság, az európai szövetkezet, az egyesülés, a szövetkezet, a

[45] A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (továbbiakban: Nft. tv.) 44. §
[46] Szja tv. 1. számú melléklet 4.12.1 és 4.15. pontok

lakásszövetkezet, az egyéni cég, az ügyvédi iroda, a végrehajtói iroda, a közjegyzői iroda, a szabadalmi ügyvivői iroda, az erdőbirtokossági társulat, valamint az MRP-szervezet.[47])

Ha Ön a munkaviszonyára tekintettel értékpapír formájában szerez bevételt, akkor az munkaviszonyból származó jövedelemnek számít.

Figyelem! Nem minősül egyes meghatározott juttatásnak a – korábban az Szja tv. 70. § (1a) bekezdésében szabályozott – munkáltató által belső szabályzat alapján vagy minden munkavállalónak azonos feltételekkel és módon ingyenesen vagy kedvezményesen átadott termék, nyújtott szolgáltatás révén juttatott adóköteles bevétel. Ezek a juttatások a magánszemély munkaviszonyból származó bérjövedelmének számítanak.

Az egyszerűsített foglalkoztatásban szerzett jövedelem[48]

Egyszerűsített munkaviszony létesíthető a mezőgazdasági és turisztikai idénymunkára, valamint az alkalmi munkára.

Önnek csak akkor kell bevallania az egyszerűsített foglalkoztatásból származó jövedelmét, ha az egyszerűsített foglalkoztatásból származó bevétele meghaladja a **mentesített keretösszeg**et. Ez a foglalkoztatás naptári napjai száma és az adóév első napján hatályos kötelező legkisebb munkabér, vagy – ha Önnek alapbérként vagy teljesítménybérként legalább a garantált bérminimum 87 százaléka jár – a garantált bérminimum napi bérként meghatározott összege 130 százalékának szorzata. Ebben az esetben jövedelemként kizárólag **a mentesített keretösszeget meghaladó részt kell figyelembe venni és bevallani** a „d" oszlopban.

A keretösszeg az egyszerűsített foglalkoztatás naptári napjainak száma, szorozva a 200 000 forint minimálbér napi összegének 130 százalékával.

A mentesített keretösszeget tehát a következők szerint kell megállapítani: a foglalkoztatás naptári napjainak számát kell megszorozni az adóév első napján hatályos kötelező legkisebb munkabér (minimálbér), vagy a garantált bérminimum napibérként meghatározott összege 130 százalékának szorzatával (9 200 x 130%= 11 960 Ft/nap, illetve 11 960 x 130%= 15 548 Ft/nap[49]).

A számítást a minimálbér alapulvételével számított mentesített keretösszeg esetén az alábbi példa szemlélteti:

Foglalkoztatás napjainak száma: 10 nap

Kapott jövedelem: 130 000 Ft

Mentesített keretösszeg: 10 nap x 11 960 Ft = 119 600 Ft

Az adóbevallás 1. sorában szereplő összeg:

130 000 – 119 600 = ***10 400 Ft***

Mivel egyszerűsített foglalkoztatásnál a kifizetőt nem terheli adóelőleg-megállapítási és -levonási kötelezettség, így ha az adóévben a mentesített keretösszeget meghaladóan

[47] Szja tv. 3. § 33. pont
[48] Efo. tv.
[49] A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 703/2021. (XII. 15.) Korm. rendelet

szerzett jövedelmet egyszerűsített foglalkoztatásból, akkor annak 15 százalékos adóterhét a bevallásban kell megállapítania.

A filmipari statisztaként végzett, az Efo. tv. hatálya alá tartozó alkalmi munkából származó bevételből nem kell jövedelmet megállapítani és bevallást benyújtani. Ez esetben a 3711 FEOR-számmal azonosított filmipari statiszta alkalmi munkából származó napi nettó jövedelme 2022. június 30-ig nem haladhatja meg a 18 ezer forintot, 2022. július 1-től pedig a 24 ezer forintot[50].

2. sor: A munkaviszonnyal kapcsolatos költségtérítés

Költségtérítés az a bevétel (kivéve, ha a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni), amit a törvényben költségként elismert kiadás megtérítésére kizárólag az adott bevételszerző tevékenység folytatása érdekében vagy hivatali, üzleti utazással összefüggésben kap a magánszemély.

Ha Ön a munkaviszonyára tekintettel költségtérítést kapott, akkor ennek az igazolt és elismert költségek levonása után fennmaradó része a jövedelem.

A jövedelmet kétféleképpen lehet meghatározni:

- vagy bizonylat nélkül, a jogszabályban meghatározott mérték számolható el költségként, az e feletti rész egésze pedig adóköteles;
- vagy számlák, bizonylatok (ideértve az útnyilvántartást is) alapján (tételesen) számolható el költség.

Ha jogszabályban nem szabályozott költségtérítésben, költségátalányban részesült, akkor költséget csak számlák, bizonylatok alapján számolhat el.

Ha Ön nem kíván a költségeivel tételesen elszámolni, akkor a kifizető által igazolt bizonylat nélkül elszámolható költséget írja be a bevallás „c" oszlopába. Ha tételesen kíván a kiadásaival elszámolni, akkor az igazolásán feltüntetett bizonylat nélkül elszámolható összeget nem veheti figyelembe, csak a számlával vagy bizonylattal igazolt kiadásait írhatja be a „c" oszlopba. A jövedelem („b" – „c") összegét a „d" oszlopba kell beírnia.

A saját tulajdonban (ideértve a továbbiakban a közeli hozzátartozó tulajdonában) levő személygépkocsi hivatalos, üzleti célú használatáért kapott költségtérítés

A saját tulajdonában lévő személygépkocsi hivatalos (üzleti) célú használatáért alapvetően kétféle formában kaphatott költségtérítést.

1. Ha **útnyilvántartás alapján** a ténylegesen megtett utak figyelembevételével vagy átalány alapján részesült költségtérítésben, a kapott költségtérítést be kell vallani, azonban a költségek kétféle módszer szerint számolhatók el:

- üzemanyagköltség címén
  a) 2022. szeptember 30-ig:

[50] Az extraprofit adókról szóló 197/2022 (VI.4.) Korm. rend. 9. §

- a kormányrendeletben[51] meghatározott fogyasztási norma szerinti üzemanyag-mennyiség és a NAV által közzétett üzemanyagár szorzataként meghatározott összeg,
- a számlával (számlákkal) igazolt üzemanyag-vásárlás vehető figyelembe azzal, hogy a számla alapján figyelembe vett üzemanyag-mennyiség nem lehet több mint az üzemi használatra az üzemanyag-fogyasztási normával számított mennyiség

b) 2022. október 1-től[52]:
- a kormányrendeletben meghatározott fogyasztási norma szerinti üzemanyag-mennyiség és a NAV által közzétett üzemanyagár szorzataként meghatározott összeg,
- a számlával (számlákkal) igazolt üzemanyag-vásárlás
- tölthető hibrid jármű használata esetén – a járműbe beépített belső égésű motor hengerűrtartalma alapján a kormányrendelet szerint meghatározható üzemanyag-fogyasztási norma 70 százaléka helyett - a számlával igazolt üzemanyag-vásárlás és az elektromos töltés számlával igazolt költsége,
- tisztán elektromos meghajtású jármű használata esetén – 3 liter/100 km ESZ 95 ólmozatlan motorbenzinnek az állami adó és vámhatóság által közzétett árával meghatározott összege helyett - az elektromos töltés számlával igazolt költsége

vehető figyelembe azzal, hogy a számla alapján figyelembe vett üzemanyag-mennyiség – ide nem értve az elektromos töltést - nem lehet több mint az üzemi használatra az üzemanyag-fogyasztási normával számított mennyiség.

- kilométerenként 15 forint általános **személygépkocsi-normaköltség** alkalmazásával, mely magába foglalja a fenntartási, javítási és felújítási költségeket is

Egy negyedéven belül csak egyféle ármeghatározás alkalmazható. Ha Ön a saját tulajdonban lévő személygépkocsi hivatali (üzleti) célú használatára tekintettel útnyilvántartás alapján költséget számol el, akkor számolnia kell azzal is, hogy a költségelszámolás miatt cégautóadót kell fizetnie.

2. Ön költségtérítést kaphatott továbbá **kiküldetési rendelvény** alapján is. Ha a térítés mértéke nem több a jogszabály szerint igazolás nélkül elszámolható mértéknél (a kormányrendeletben meghatározott üzemanyag-fogyasztási norma alapján a NAV által közzétett üzemanyagárral számított üzemanyagköltség és a kilométerenkénti 15 forint), akkor azt nem kell bevételként figyelembe vennie.

Be kell vallania azonban a kiküldetési rendelvény alapján kapott költségtérítés teljes összegét, ha az meghaladja a törvény szerinti mértéket. Költséget kétféleképpen lehet elszámolni. A magánszemély vagy az igazolás nélkül elszámolható összeget veszi figyelembe költségként, és a térítés fennmaradó része után fizet az adott jogviszonyra tekintettel adót, vagy a felmerült költségeket az útnyilvántartása alapján számolja el igazolás (számla, más bizonylatok) alapján.

[51] A közúti gépjárművek, az egyes mezőgazdasági, erdészeti és halászati erőgépek üzemanyag- és kenőanyag-fogyasztásának igazolás nélkül elszámolható mértékéről szóló 60/1992. (IV. 1.) Korm. rendelet
[52] Szja tv. 3. melléklet IV. fejezet 1. pont

A külképviseletekről és a tartós külszolgálatról szóló 2016. évi LXXIII. törvény (továbbiakban Külszoltv.) szerint a külszolgálatra kihelyezettet megillető átalány-költségtérítés összegét ebben a sorban kell szerepeltetni. Az igazolás nélkül elszámolható költségek a kihelyező szervnek tett nyilatkozat alapján vehetők figyelembe.

Szintén ebben a sorban kell feltüntetni annak az átalány-költségtérítésnek az összegét, amelyet a kormányzati igazgatásról szóló törvény szerint európai uniós vagy nemzetközi szervezetnél foglalkoztatott nemzeti szakértő, és a honvédek jogállásáról szóló törvény hatálya alatt álló tartós külföldi szolgálatra kihelyezett szolgálati jogviszonyban álló személy, valamint honvédelmi alkalmazottak jogállásáról szóló törvény hatálya alatt álló 90 napot meghaladó külföldi kiküldetést teljesítő, a Magyar Honvédség személyi állományába tartozó, honvédelmi alkalmazotti jogviszonyban álló személynek a saját és hozzátartozói külföldi életvitelével kapcsolatban felmerülő többletköltségek fedezetére az említett törvény vagy a végrehajtására kiadott más jogszabály alapján kapott.

A NAV által közzétett, 2022-re alkalmazható üzemanyagárakat az útmutató mellékletében és a www.nav.gov.hu honlapon is megtalálja!

A nem saját tulajdonban lévő személygépkocsi hivatalos (üzleti) célú használatáért kapott költségtérítés[53]

Nem saját tulajdonban lévő személygépkocsi hivatali, üzleti célú használata esetén a személygépkocsi bérleti vagy lízing díja címén a költségként figyelembe vehető összeg több személygépkocsi esetén sem haladhatja meg a bevétel 1 százalékát, egyébként ilyen címen a magánszemély költséget nem számolhat el.

A nem saját tulajdonú személygépkocsi üzleti célú használata esetén útnyilvántartás alapján elszámolható továbbá az üzleti használatra eső

- a norma szerinti üzemanyag mennyiség figyelembevételével számla, vagy a NAV által közzétett üzemanyagár alapulvételével megállapított üzemanyagköltség, valamint
- a számla szerinti egyéb költség, ha az a szerződés alapján a magánszemélyt terheli.

Nem saját tulajdonú személygépkocsi esetén a hivatali, üzleti célú használatra tekintettel a kiküldetési rendelvényhez kapcsolódó kedvező szabály nem alkalmazható.

Bedolgozói költségtérítés

Ha Ön bedolgozói munkaviszonyára tekintettel kapott költségtérítést, akkor az e bevételével kapcsolatos költségeinek elszámolására – a tételes költségelszámolás helyett – választhatja, hogy a kapott költségtérítésből az évi munkabér (munkadíj) 30 százalékát meg nem haladó összeget vonja le bizonylat nélkül. Ekkor más költséget nem számolhat el bedolgozói munkaviszonyával kapcsolatosan.

A bevétel teljes összegét mindkét esetben a 2. sor „b” oszlopába, a felmerült és bizonylattal igazolt költségek (vagy a bizonylat nélkül elszámolható 30 százalék) összegét a „c” oszlopba, a megmaradó adóköteles részt (ha van ilyen) a „d” oszlopba írja be! Ha a költségtérítés címén

[53] Szja tv. 3. számú melléklet IV. fejezet 4-5. pont

megszerzett bevételből jövedelme nem származott, akkor ennek a sornak a „d” oszlopába nullát kell írnia.

Belföldi közúti árufuvarozásban és személyszállításban gépkocsivezetőként és árukísérőként foglalkoztatott, belföldi kiküldetés címén bevételt szerző magánszemély költségtérítése

Igazolás nélkül számolható el a belföldi közúti árufuvarozásban és személyszállításban gépkocsivezetőként és árukísérőként foglalkoztatott, belföldi kiküldetés címén bevételt szerző magánszemélynél – kizárólag e tevékenységére – naponta 3 ezer forint, feltéve, hogy a magánszemély ezen kívül kizárólag a gépjármű belföldön való üzemeltetéséhez közvetlenül kapcsolódó és számlával, más bizonylattal igazolt költségek elszámolására jogosult, és ezt az elszámolási módszert alkalmazza, azzal, hogy e rendelkezés alkalmazásában az engedélyhez kötött belföldi közúti közlekedési szolgáltatással esik egy tekintet alá az a saját célra folytatott (saját számlás) áruszállítási, személyszállítási tevékenység is, amely más személynek jogszerűen csak engedélyhez kötött belföldi közúti közlekedési szolgáltatásként lenne nyújtható.

Távmunkavégzés

Ha Önt a munkáltatója távmunkavégzés formájában foglalkoztatta 2022-ben, és ehhez költségtérítést kapott, akkor e bevételével szemben csak tételesen számolhatóak el az igazolt kiadások.[54]

Költségként számolható el a távmunkavégzéshez, valamint a kapcsolattartáshoz szükséges nem anyagi jószág, számítógép, számítástechnikai eszköz megszerzésére fordított 200 ezer forintot meg nem haladó kiadás. Ha az előzőek szerinti kiadás a 200 ezer forintot meghaladja, akkor 33 százalékos leírási kulcs alkalmazásával, értékcsökkenési leírás formájában számolható el a beszerzés költsége. Az értékcsökkenési leírás alkalmazásakor részletező nyilvántartások vezetése kötelező.[55]

Ugyancsak költségként számolható el az internethasználat (egyszeri, havi, forgalmi) díja, valamint a munkáltató székhelyétől, telephelyétől elkülönült munkavégzési hely bérleti díja, a fűtés, a világítás, a technológiai energia díja. Ha a lakás és a munkavégzés helye műszakilag nem elkülönített, akkor az előzőek szerinti kiadások a távmunkavégzéssel arányosan, az adott költségre jellemző mértékegységek (munkaidő, m^2, m^3 stb.) alapul vételével számolhatók el.

Igazolás nélkül, költségként elszámolható tételnek minősül a munka törvénykönyvéről szóló törvény távmunkavégzésre vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően, a munkaszerződésében foglaltak szerint távmunkavégzés keretében munkát végző munkavállalónak, a távmunkavégzéssel összefüggésben költségtérítés címén fizetett összeg.[56]

Ennek maximuma havonta
- 2022-ben a havi minimálbér 10 százaléka, azaz 20 000 forint.

Ha a munkavállaló nem egész hónapban dolgozott távmunkában, akkor a havi összeg a távmunkában ledolgozott napok arányában számolható el.

[54] Szja tv. 3. számú melléklet I. fejezet 24. pont
[55] Szja tv. 5. számú melléklet II. fejezet
[56] Szja tv. 3. számú melléklet II. fejezet 11. pont

A költségelszámolás feltétele, hogy:
- a költségtérítésről a munkáltató és a munkavállaló előzetesen megállapodjon, és
- a munkavállaló a távmunkavégzés után a tárgyhónapban ne számoljon el más, az Szja tv-ben nevesített költséget[57] (például internethasználatot, a munkavégzés helyének bérleti díját, rezsijét).

3. sor: Külszolgálatért kapott jövedelem

A Külszoltv. szerint a külszolgálatra kihelyezett külszolgálatának időtartama alatt nem jogosult belföldi illetményre, ennek értelmében díjazása devizailletményből és – **a 2. sorban feltüntetendő – átalány-költségtérítésből** tevődik össze.[58] Ebben a sorban kell továbbá szerepeltetni a tartós külszolgálat időtartama alatti díjazás **devizailletmény-részét**.

Ha a kihelyező szerv a Magyarország Európai Unió melletti Állandó Képviseletére (EU ÁK-ra) kihelyezett számára berendezés nélküli lakást biztosít, a kihelyezett számára egyszeri költözési költségtérítés fizethető. A költözési költségtérítés megállapításának további feltételeire, mértékére vonatkozó részletes szabályokat az európai uniós ügyek koordinációjáért felelős miniszter rendeletben [28/2019. (XII. 20.) IM rendelet] állapítja meg.[59] **A költözési költségtérítés összegét szintén ebben a sorban szükséges feltüntetni.** Ezen költségtérítés összegével szemben ténylegesen felmerült költség nem érvényesíthető.

Ebben a sorban kell feltüntetni forintra átszámítva azt a jövedelmet, amit a munkáltató által elrendelt külföldi kiküldetése után kapott.

Igazolás nélkül elszámolható a külföldi kiküldetéshez kapcsolódó elismert költségekről szóló kormányrendelet[60] szerint napi 60 eurónak megfelelő forintösszeg **a nemzetközi közúti árufuvarozásban és személyszállításban gépkocsivezetőként és árukísérőként foglalkoztatott**, külszolgálat címén bevételt szerző magánszemélynél, kizárólag az e tevékenységére. Ennek feltétele, hogy a magánszemély kizárólag a gépjármű külföldi üzemeltetéséhez közvetlenül kapcsolódó, és számlával, más bizonylattal igazolt költségeket számolhatja el, és ezt az elszámolási módszert alkalmazza, azzal, hogy e rendelkezés alkalmazásában az engedélyhez kötött nemzetközi közúti közlekedési szolgáltatással esik egy tekintet alá az a saját célú (saját számlás) áruszállítási, személyszállítási tevékenység is, amely más személynek jogszerűen csak engedélyhez kötött nemzetközi közúti közlekedési szolgáltatásként lenne nyújtható. Minden más esetben a külszolgálat után megszerzett bevétel 30 százaléka, de a külföldi kiküldetéshez kapcsolódó elismert költségekről szóló kormányrendelet szerint naponta legfeljebb 15 eurónak megfelelő forintösszeg számolható el igazolás nélkül.

Az egyes adóévek között áthúzódó külszolgálat címén kifizetett összeget abban az évben kell figyelembe venni, amelyik évben a kifizetés vagy a külszolgálat elszámolása megtörtént.

A külszolgálatra tekintettel megszerzett bevételének teljes összegét a „b” oszlopba, az igazolás nélkül elszámolható költség forintra átszámított összegét a „c” oszlopba, a megmaradó adóköteles részt a „d” oszlopba írja be!

[57] Szja tv. 3. számú melléklet I. fejezet 24. pont c) és d) alpontja.
[58] Külszoltv. 23. § (1) bekezdés
[59] Külszoltv. 52. § (7) bekezdés
[60] 285/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet

Ebben a sorban kell feltüntetni a **Magyar Honvédség állományában lévő, nem katonadiplomáciai tevékenységet végző magánszemély műveleti területen teljesített külföldi szolgálatára tekintettel megszerzett bevételének** – ide nem értve a szállás (lakás) bérleti díjának, az utazási kiadásnak a megtérítését – 50 százalékát meghaladó összeget, ha bérjövedelemként fizetik ki.[61]

Ha Önnek 2022-ben devizabevétele vagy -kiadása volt, azt forintra átszámítva kell a bevallásba beírnia. Az átszámítás szabályait az Általános tudnivalók között „A külföldi pénznemről való átszámítás szabályai" fejezetben találja.

A bevételnek nem része a külföldi szállás és utazás költségének megtérítésére adott olyan összeg, amellyel szemben a munkavállaló köteles bizonylattal elszámolni a munkáltatónak, vagy – ha a kiadást a magánszemély előlegezi meg – ezt a juttató utólag, bizonylattal való elszámolás alapján a magánszemélynek megtéríti.

Ha a kapott összeg a kettős adózást kizáró egyezmény szerint külföldön adóztatható, és az egyezmény rendelkezései értelmében az belföldön is beszámítható az összevont adóalapba, de a külföldön megfizetett adóval a belföldön fizetendő adót csökkenteni kell, akkor ezt a jövedelmet a 20. sorban kell feltüntetni.

Ha a kettős adóztatást kizáró egyezmény hiányában a jövedelem külföldön és belföldön is adóköteles, a jövedelmet a bevallás 21. sorában kell szerepeltetnie.

4. sor: Más bérjövedelem

Ebben a sorban azokat a bérjövedelmeket kell feltüntetnie, amelyeket **nem a munkaviszonyával** összefüggésben kapott, de ezeket az Szja tv. bérnek minősíti. Ilyenek például:

- az **álláskeresési járadék, álláskeresési segély**, ha ezt nem a magánszemélyre irányadó öregségi nyugdíjkorhatár öt évet meg nem haladó időtartamon belüli betöltésére is figyelemmel állapították meg, továbbá a keresetkiegészítés és a keresetpótló juttatás, valamint a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról szóló kormányrendelet alapján nyújtott álláskeresést ösztönző juttatás,
- a Magyar Honvédségnél **tartalékos katonai szolgálatot teljesítő magánszemély illetménye**,
- a nem a munkáltató által kifizetett adóköteles társadalombiztosítási ellátás (az egészségbiztosítási pénztár által a munkaviszonyban állónak, az egyéni vállalkozónak, a társas vállalkozónak kifizetett **táppénz**, a **gyed** stb.),
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény alapján kapott adóköteles juttatások,
- az előzőekben említett, és a munkaviszonyból, közfoglalkoztatási jogviszonyból származó jövedelmeket pótló kártérítés (**keresetpótló járadék**),
    - ideértve a rendvédelmi egészségkárosodási keresetkiegészítést és rendvédelmi egészségkárosodási járadékot,
    - a honvédelmi egészségkárosodási keresetkiegészítést és honvédelmi egészségkárosodási járadékot,

[61] Szja tv. 3. számú melléklet II. fejezet 2. pont

- valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományának jogállásáról szóló törvény szerinti egészségkárosodási keresetkiegészítést és egészségkárosodási járadékot, továbbá a felelősségbiztosítás alapján munkaviszonyból származó jövedelmet helyettesítő kártérítést is,
- nem tartozik azonban ide a nyugdíjban részesülő magánszemélyt megillető jövedelempótló kártérítési járadék, mert az adómentes, ha a járadékban részesülő magánszemély a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte,

- a **nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban** végzett tevékenység díjazása.

Az 1988. január 1-je előtt megállapított **baleseti és kártérítési járadék adómentes**, ha azt később a bruttósított átlagkereset alapján nem emelték fel. Az ilyen jövedelmet nem kell bevallania. Az adómentesség akkor is megilleti Önt, ha az előzőek szerinti járadékát egy összegben fizették ki (megváltották).[62]

5. sor: Más nem önálló tevékenységből származó jövedelmek

Ebben a sorban kell szerepeltetni:

- a **nemzetiségi szószólói tevékenységre** tekintettel megszerzett **jövedelme**t;
- azt a jövedelmét, amelyet jogszabály alapján **választott vagy kijelölt tisztségviselő**ként (ideértve a felügyelőbizottság tagját és a polgári törvénykönyv szerinti küldöttgyűlés tagját, de ide nem értve a választott könyvvizsgálót), nem egyéni vállalkozásban végzett tevékenységére tekintettel gazdasági társaságtól, társasháztól, alapítványtól stb. kapott az adóévben;
- a társas vállalkozás magánszemély tagjaként, a **személyes közreműködés ellenértékeként** kapott jövedelmet;
- az iskolaszövetkezet tagja által külső szolgáltatás keretében végzett munkáért kifizetett díjazást
- a társas vállalkozás személyesen közreműködő tagjának (a társas vállalkozás által üzemeltetett gépjármű vezetőjeként a teljesített kilométer-futásteljesítménye alapulvételével) üzemanyag-megtakarítás címén kifizetett összeget (ezen bevételből levonható havonta 100 ezer forint, és a fennmaradó összeg számít jövedelemnek);
- a nem önálló tevékenységére tekintettel, vagy egyébként a nem önálló tevékenység alapjául szolgáló jogviszonyával összefüggésben a társaság által átvállalt kötelezettséget, vagy elengedett tartozást, valamint az Ön javára vagy érdekében teljesített kiadás teljes összegét;
- az **értékpapír formájában megszerzett jövedelmet**, amelyet a nem önálló tevékenység alapjául szolgáló jogviszonyával összefüggésben, arra tekintettel kapott (a jövedelem az értékpapírnak a megszerzés időpontjára megállapított szokásos piaci értékéből az a rész, amely meghaladja az értékpapír megszerzésére fordított igazolt kiadás és az értékpapírhoz kapcsolódó járulékos költségek együttes összegét);[63]
- a nem önálló tevékenységével összefüggésben, e tevékenységére tekintettel kapott más egyéb összegeket (például az **illetményt, jutalmat**);

[62] Szja tv. 1. számú melléklet 6.2. alpont
[63] Szja tv. 77/A. §

- az **országgyűlési képviselői tevékenységre** tekintettel megszerzett jövedelmet;
- nemzetközi szerződés hatályában a nem önálló munka, ennek hiányában az adott állam joga szerinti munkaviszonyból származó jövedelmet;
- gazdasági társaság, európai részvénytársaság (ideértve az európai holding részvénytársaságot is), európai szövetkezet, egyesülés, szövetkezet, lakásszövetkezet, magánszemélyek jogi személyiséggel rendelkező munkaközössége, ügyvédi iroda, végrehajtói iroda, közjegyzői iroda, erdőbirtokossági társulat, vagy MRP szervezet **vezető tisztségviselő**jeként az e tevékenységére tekintettel a társaságtól (munkaközösségtől, ügyvédi irodától) kapott jövedelmét, valamint
- az **állami projektértékelői jogviszony**ból származó jövedelmet.

Ha Ön a munkaviszonyának megszűnésekor 2022-ben **végkielégítést** kapott, akkor az nem önálló tevékenységből származó jövedelemnek számít (ideértve az állami végkielégítést). **Fontos, hogy a végkielégítés törvényben meghatározott mértéket meghaladó részére nem érvényesíthető a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye és a 25 év alatti fiatalok kedvezménye.**

A választott könyvvizsgálói, a helyi önkormányzati képviselői tevékenység és a társas vállalkozás tagjaként, külön megbízási szerződés alapján teljesített mellékszolgáltatás is önálló tevékenységnek minősül, ezért az ezekből származó jövedelmet a 7. sorban kell szerepeltetni.

6. sor: Nem önálló tevékenységgel kapcsolatos költségtérítés

Ha Ön a nem önálló tevékenységére tekintettel kapott költségtérítést, akkor a kapott igazolás alapján, a bevétel teljes összegét e sor „b” oszlopába, az elszámolt költségeket a „c” oszlopba, a kettő különbözeteként megállapított jövedelem összegét a „d” oszlopba kell beírnia.

Ha Ön valamely munkaviszonynak nem minősülő, de nem önálló tevékenységével összefüggésben **külföldi kiküldetésre tekintettel jutott bevételhez**, és az ebből származó jövedelme után Magyarországon kell adóznia, akkor e sor „b” oszlopában a teljes összeget, a „c” oszlopban az igazolás nélkül levonható összeget tüntesse fel. A „d” oszlopba a „b” - „c” oszlopok különbözetét írja be!

Költségként számolható el többek között az országgyűlési képviselői és a nemzetiségi szószólói tevékenységgel összefüggésben megszerzett bevétel esetén, valamint a polgármester költségátalánya esetén az adott tisztséggel összefüggő feladat ellátása érdekében felmerült, a magánszemély nevére kiállított bizonylattal igazolt kiadás – ideértve különösen a lakhatási támogatásra jogosult országgyűlési képviselő vagy nemzetiségi szószóló szállásra fordított kiadását –, valamint az adott tisztséggel összefüggő feladat ellátása érdekében használt tárgyi eszközök átalány-értékcsökkenése. [64]

A költségelszámolás részletes szabályai a 2. és a 3. sornál találhatóak.

Önálló tevékenységből származó jövedelmek

[64] Szja tv. 3. sz. melléklet I. fejezet 25. pont

Az önálló tevékenységek közé tartozik különösen az egyéni vállalkozó, a mezőgazdasági őstermelő, a bérbeadó, a választott könyvvizsgáló tevékenysége, az európai parlamenti képviselői és a helyi önkormányzati képviselői tevékenység.

Önálló tevékenységből származó bevételnek számít a tevékenységgel összefüggésben, a tevékenység alapjául szolgáló jogviszonyban megszerzett valamennyi bevétel, ideértve a tevékenységgel összefüggésben kapott költségtérítés összegét is.

Az önálló tevékenységből származó jövedelmet a bevételből kétféleképpen lehet megállapítani.

Tételes költségelszámolás

Tételes költségelszámoláskor valamennyi költséget – a kormányrendeletben vagy törvényben meghatározott mértékű költségek kivételével – **számlával kell igazolni**. A tárgyévi bevétellel szemben csak a tárgyévi költségek vehetők figyelembe. A bevétel hiányában el nem számolt, 2022-ben felmerült költséget a következő évi bevétellel szemben nem lehet elszámolni.

Több önálló tevékenység esetén a bevételeket és a bevételek megszerzése érdekében felmerülő kiadásokat tevékenységenként külön-külön kell figyelembe venni.

Azokat a kiadásokat, amelyek nem kizárólag a jövedelemszerző tevékenységgel kapcsolatban merültek fel (világítás, fűtés stb.), a jövedelemszerző tevékenységgel arányosan lehet elszámolni. A költségelszámolásnál a költségnemre jellemző felhasználási mértéket (például: kWh) kell alapul venni.[65]

Költségként csak azok a kiadások számolhatók el, amelyeket a törvény költségként elismer. A személyes szükségletet is fedező kiadások költségként nem érvényesíthetők az előzőekben már ismertetettek kivételével.

A tételes költségelszámolásnál a 200 ezer forint alatti, kizárólag üzleti célú tárgyi eszközök beszerzési, előállítási költsége egy összegben elszámolható. Az ezt az összeghatárt meghaladó beszerzési értékű, valamint a nem kizárólag üzleti célú tárgyi eszközök esetében – megfelelő nyilvántartás vezetése mellett – átalányamortizációt lehet érvényesíteni, ami az adott tárgyi eszköz beszerzési, előállítási értékének 50 százaléka, legfeljebb – több ilyen tárgyi eszköz esetén is – az éves bevétel 1 százaléka lehet. Ezen a címen kiadás csak egyszer, a használatbavétel évében számolható el költségként.

Ha Ön a 2022. évben használatba vett tárgyi eszközöket, nem anyagi javakat több önálló tevékenységéhez is használja, akkor a kiadást (az átalányban érvényesített értékcsökkenési leírást is) csak az egyik önálló tevékenysége bevételével szemben számolhatja el költségként.

Személygépkocsi 2022-es használatbavételekor – feltéve, hogy azt az önálló tevékenységet folytató magánszemély a tevékenységéhez is használja – az éves bevétel 1 százaléka, de legfeljebb egy személygépkocsi beszerzési árának 10 százaléka számolható el költségként.[66] Ezen a címen költség ugyancsak egyszer, a használatbavétel évében számolható el. Ez az 1 százalék az egyéb nem kizárólag üzemi (üzleti) célt szolgáló tárgyi eszközök átalányban elszámolt értékcsökkenési leírásán felül érvényesíthető.

[65] Szja tv. 4. §
[66] Szja tv. 3. sz. melléklet IV. fejezet 2. pont

Ha Ön a személygépkocsi-használattal összefüggő, az üzemanyagköltségen felüli kiadásait a kilométerenkénti 15 forintos személygépkocsi normaköltség alkalmazásával számolja el, akkor értékcsökkenési leírást még átalányban sem érvényesíthet, mert a normaköltség a személygépkocsi átalányban elszámolt értékcsökkenési leírását is tartalmazza. A személygépkocsi használatához kapcsolódó egyéb kiadások elszámolása a 2. sorhoz fűzött magyarázatban foglaltak értelemszerű alkalmazásával történik.

Ha Ön **művészeti tevékenységet** folytat, az általánosan elismert költségeken felül további költségeket is elszámolhat. Jellemzően előforduló ilyen költség a műsoros előadás, kiállítás, múzeum, közgyűjtemény látogatásának ára, irodalmi és művészeti alkotásokat tartalmazó, vagy ezek rögzítésére és lejátszására alkalmas eszköz, kép- és hanghordozó, könyv, kotta, más sajtótermék vásárlására fordított kiadás és a tevékenységgel összefüggő szakmai képzés kiadásai. Előadóművészi tevékenységnél a színpadi megjelenéshez kapcsolódó (esztétikai és kozmetikai cikkekre vagy szolgáltatásokra fordított) kiadások ugyancsak költségként érvényesíthetőek.

A 39/1997. (XII. 29.) MKM-PM együttes rendelet határozza meg, hogy mely művészeti tevékenységek esetén alkalmazhatók az előzőekben ismertetett költségelszámolási szabályok. Ugyanezen jogszabály rendelkezik arról is, hogy az olyan kiadás esetében, amely a személyes vagy családi szükséglet kielégítését is szolgáló termék, szolgáltatás ellenértéke, az igazolt összegnek csak az 50 százaléka érvényesíthető költségként.

A helyi önkormányzati képviselő és az európai parlamenti képviselő bevételével szemben a képviselő nevére kiállított bizonylattal igazolt kiadást, valamint az adott tisztség ellátásához használt tárgyi eszközök átalány-értékcsökkenését lehet költségként elszámolni.[67]

Bizonylat nélküli költségelszámolás

Az önálló tevékenységből származó jövedelem megállapításakor alkalmazható másik módszer a bizonylat nélküli költségelszámolás, amikor a bevétel 10 százaléka – annak számlával való igazolása nélkül – költségnek tekinthető.

Az önálló tevékenységgel összefüggésben kapott költségtérítés azonban ekkor is része a bevételnek, és a költségtérítésnek is csak a 10 százaléka számolható el költségként. Ebben az esetben valamennyi költséget elszámoltnak kell tekinteni, a 10 százalékon felül semmilyen más költség nem számolható el. Ebből kifolyólag a jövedelemszerző tevékenységéhez használt tárgyi eszközök (kivéve a személygépkocsi), nem anyagi javak (ideértve az ingatlan-bérbeadási és magánszálláshely-szolgáltatási tevékenységet végző magánszemély e tevékenységéhez használt ingatlanának erre az időszakra jutó) értékcsökkenési leírását is elszámoltnak kell tekinteni.

A két módszer vegyesen nem alkalmazható.

Ha valamely önálló tevékenységből származó jövedelmét a 10 százalék költséghányad alkalmazásával határozza meg, akkor más önálló tevékenységénél a tételes költségelszámolást nem alkalmazhatja.

[67] Szja tv. 3. sz. melléklet I. fejezet 25. pont

Nem zárja ki a bizonylat nélküli költségelszámolási lehetőséget az önálló tevékenységével kapcsolatosan, ha Ön egyéni vállalkozó is és a vállalkozásából származó jövedelmének megállapítására akár a vállalkozói személyi jövedelemadózási, akár az átalányadózási módot választotta. Ugyancsak alkalmazhatja a bizonylat nélküli költségelszámolási módot akkor, ha a mezőgazdasági őstermelésből származó jövedelmének megállapítására átalányadózást választott, vagy mint fizető-vendéglátó, az e tevékenységére tételes átalányadózást alkalmaz.

Mivel a nem önálló tevékenységgel összefüggésben kapott költségtérítés jövedelemtartalmának a megállapítására a 10 százalékos szabály nem alkalmazható, az ilyen költségtérítés mellett az önálló tevékenységből származó jövedelem kiszámításánál a bizonylat nélküli költségelszámolási mód választható.

Ha Ön kifizetőjének bármely önálló tevékenységével kapcsolatban az adóelőleg alapjául szolgáló adóalap megállapításához tételes költségelszámolásról nyilatkozott, a 10 százalékos szabályt semmilyen önálló tevékenységéből származó jövedelmére nem alkalmazhatja az adóéven belül. A bevallásában azonban dönthet úgy, hogy az önálló tevékenység bevételeivel szemben év közben alkalmazott 10 százalék költséghányad helyett a tételes költségelszámolást alkalmazza. Tételes költségelszámolásra tett nyilatkozat esetén feltétlenül olvassa el a 63. és 78. sorhoz fűzött magyarázatot is, a költségkülönbözet alapján fizetendő 39 százalékos és 12 százalékos adókról.

Támogatás címén szerzett bevétel[68]

Ha Ön az önálló tevékenységéhez jogszabály vagy nemzetközi szerződés alapján költségei fedezetére vagy fejlesztési célra vissza nem térítendő támogatást kapott, akkor a támogatásnak csak az a része számít az adóévben megszerzett bevételnek, amit költségként (értékcsökkenési leírásként) elszámolt a támogatásból fedezett kiadásaira. Ha a támogatást a megadott határidőig nem használta fel, akkor a fel nem használt rész annak az évnek az utolsó napján számít bevételnek, amikor a határidő lejár, ilyen határidő hiányában a folyósítás évét követő negyedik adóév utolsó napján.

A költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított támogatás – jogszabály vagy nemzetközi szerződés alapján költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított – olyan támogatás, amit a magánszemély kizárólag a ténylegesen felmerült, igazolt kiadásainak a folyósítóval való elszámolási kötelezettsége mellett, vagy a tevékenység megvalósulásának ellenőrzése után kap, továbbá az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból társfinanszírozott, a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához, gazdaságalapításához, valamint a mezőgazdasági kisüzemek fejlesztéséhez nyújtandó támogatások.[69]

Ha a támogatást egészben vagy részben vissza kell fizetnie, akkor a visszafizetett, de bevételként még el nem számolt összeget nem kell bevételként figyelembe vennie. A visszafizetési kötelezettség miatt keletkezett késedelmi kamat, késedelmi pótlék vagy más hasonló jogkövetkezmény miatt teljesített kiadás költségként nem számolható el.

Ha Ön a korábbi adóévekben kapott támogatást, amivel kapcsolatban 2022-ben költséget (értékcsökkenést) számolt el, akkor ezt az összeget hozzá kell számítania az adott tevékenység bevételéhez.

---

[68] Szja tv. 19. §

[69] Szja tv. 3. § 42. pontja. Átmeneti rendelkezés alapján ez a fogalom 2019. január 1-jétől alkalmazható.

Ha Ön a támogatást a cél szerinti felhasználást igazoló számla ellenében, vagy a cél szerinti felhasználás teljesülésének igazolása alapján utólag kapta meg, akkor azt nem kell bevételként figyelembe vennie, ha a kiadást (a megelőző adóévben vagy adóévekben) költségként még értékcsökkenési leírás formájában sem számolta el, és a későbbiekben sem érvényesíti.

Ha Ön olyan támogatást kapott, amelyet jogszabály[70] vagy nemzetközi szerződés adómentesnek minősít, vagy amelyet egyéb okból nem kell bevételként figyelembe vennie, úgy az ebből teljesített cél szerinti kiadások sem számolhatók el költségként.

Nem kell bevételként figyelembe venni a mezőgazdasági őstermelő által e tevékenységével összefüggésben kapott támogatás összegét. Erről részletes információkat a 22SZJA-12-es lapok kitöltési útmutatójában olvashat.

7. sor: Önálló tevékenységből származó jövedelem

Figyelem! Az önálló tevékenységből származó jövedelmek közül Ön kizárólag a következő jövedelmekre érvényesítheti a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét és a 25 év alatti fiatalok kedvezményét:

- vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó vállalkozói kivétje, átalányadózás esetén az átalányban megállapított jövedelme;
- a mezőgazdasági őstermelő e tevékenységéből származó jövedelme;
- az európai parlamenti képviselő e tevékenységéből származó jövedelme;
- a helyi önkormányzati képviselő e tevékenységéből származó jövedelme;
- a választott könyvvizsgáló e tevékenységéből származó jövedelme;
- a magánszemély által nem egyéni vállalkozóként kötött, díjazás ellenében való munkavégzésre irányuló más szerződés alapján folytatott tevékenységéből származó jövedelme (például: megbízási, felhasználási szerződés alapján folytatott tevékenység).

Kérjük, hogy a 7. sor mellett tájékoztató adatként a bevallás 9-12. soraiba is írja be a következő jövedelmeket!

- az európai parlamenti képviselő e tevékenységéből származó jövedelmét,
- a helyi önkormányzati képviselő e tevékenységéből származó jövedelmét,
- a választott könyvvizsgáló e tevékenységéből származó jövedelmét, valamint
- a magánszemély által nem egyéni vállalkozóként kötött, díjazás ellenében való munkavégzésre irányuló más szerződés alapján folytatott tevékenységéből származó jövedelmét.

Ezekbe a sorokba akkor is írja be az adott jogcímen szerzett jövedelmet, ha Ön nem kívánja érvényesíteni a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét, vagy a 25 év alatti fiatalok kedvezményét!

[70] Így például adómentes bevételnek minősül az Szja tv. 1. számú melléklet 4.37. pontja szerinti jogcímen a társas vállalkozás által a tagjának nyújtott támogatás (termőföld használati jogosultságának mező-, erdőgazdasági hasznosítás céljából történő átengedése címén, mezőgazdasági támogatásként, termőföld-vásárlással kapcsolatos jelzáloghitel törlesztéséhez, termőföld vásárlásához adott támogatások).

A vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó vállalkozói kivétjét, átalányadózás esetén az átalányban megállapított jövedelmét, valamint a mezőgazdasági őstermelő e tevékenységéből származó jövedelmét nem itt, hanem a 14-17. sorokban kell feltüntetni. Kérjük, olvassa el az ezekhez a sorokhoz írt magyarázatot!

A 7. sorba kell beírnia **a nem egyéni vállalkozóként folytatott tevékenységével összefüggésben megszerzett**:

- ingóság bérbeadásából származó jövedelmet,
- termőföldnek nem minősülő ingatlan bérbeadásából származó jövedelmet (amelyet tájékoztató adatként a 8. sorban is fel kell tüntetnie),
- magánóraadásból származó jövedelmet,
- megbízási jogviszony alapján végzett tevékenységből származó jövedelmet,
- a felhasználói szerződés alapján megszerzett jövedelmet,
- újításból származó jövedelmet,
- szellemi tevékenységből származó jövedelmet,
- gazdasági társaságban választott könyvvizsgálóként végzett munkáért kapott tiszteletdíjat,
- átalányadózást alkalmazó egyéni vállalkozó és mezőgazdasági őstermelő esetén a költségek fedezetére és/vagy fejlesztésre folyósított támogatás összegéből a bevételként figyelembe vett részt,
- őstermelői tevékenységből származó bevételből a kiegészítő őstermelői tevékenység(ek) bevételének egészét, ha azt nem számolhatja el őstermelői bevételként, mert a kiegészítő őstermelői tevékenység[71] bevétele – több kiegészítő őstermelői tevékenység esetében együttesen számítva – meghaladja az őstermelői tevékenységből származó bevétel negyedét[72] (ha Ön őstermelőként kiegészítő őstermelői tevékenységet folytat, akkor az e tevékenységéből származó jövedelemmel kapcsolatos adózási tudnivalókat a 22SZJA-12-es lapokhoz készült útmutató mellékletében találja meg),
- lábon álló (betakarítatlan) fának vagy más termésnek, terménynek a földingatlan tulajdonosváltozása nélkül való értékesítéséből származó jövedelmet.

Ha az ellenőrzött tőkepiaci ügylete a kereskedelmi áru tényleges átadásával szűnik meg, és Ön a kereskedelmi áru átruházója, akkor a pénzben megszerzett bevétel Önnek az önálló tevékenységből származó jövedelme, és azt itt kell bevallania.[73]

Ha Ön a tételes költségelszámolás módszerét választotta, az önálló tevékenységből származó bevételt a „b” oszlopba, az adóévben felmerült, igazolt költséget a „c” oszlopba, a kettő különbözeteként megállapított jövedelmet pedig a „d” oszlopba írja be. Ha a jövedelmének a meghatározására a 10 százalék költséghányad alkalmazását választotta, szándékát az „a”

[71] Kiegészítő őstermelői tevékenységnek a családi gazdaságokról szóló 2020. évi CXXIII. törvény 2. § c) pontja szerinti tevékenységek minősülnek (például falusi és agroturizmus, kézművesipari tevékenység, dohányfeldolgozás, mező- és erdőgazdasági szolgáltatás, a mezőgazdasági üzemhez tartozó termelési tényezők hasznosítása, értékesítése).

[72] Szja tv. 3. § 85. pontja.

[73] Szja tv. 67/A. § (10) bekezdés

oszlopban jelölje, a bevételt a „b” oszlopba, a bevétel 90 százalékát pedig a „d” oszlopba írja be.

Fontos! Ha Ön a 2022. adóévben gazdasági tevékenység keretében értékesített ingót vagy ingatlant, és ebből jövedelme származott, azt nem itt, hanem a **13. sorban kell szerepeltetnie**. Kérjük, olvassa el a 13. sorhoz fűzött magyarázatot!

A magánszemély **villamos energia értékesítéséből származó bevétele** 12 000 kilowattóráig (kWh) adómentes. Az adómentes értékhatárt meghaladó bevételre vonatkozóan eldöntheti, hogy az értékhatáron felüli bevételrészt tekinti jövedelemnek, vagy az éves bevétel egészéből az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó költségelszámolási szabályok, vagyis a 10 százalékos költséghányad, vagy tételes költségelszámolás alkalmazásával állapítja meg a jövedelmet. A fenti időpontot megelőzően megszerzett bevétel adókötelezettségét az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani.

Ha Ön a **fizető-vendéglátó tevékenységére** a tételes átalányadózást választhatta, de valamilyen változás miatt már nem felel meg a feltételeknek, akkor a változás bekövetkezése negyedévének első napjától szerzett bevételére az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó adózási szabályokat kell alkalmazni. Ha a tételes átalányadózást nem választhatta volna, akkor az éves bevétel egészére szintén ezeket a szabályokat kell alkalmazni.

Ha az adóévben az erdőfelújítási kötelezettséget keletkeztető fakitermelésből vagy lábon álló faállomány értékesítéséből (is) volt bevétele, akkor abból levonhatja az erdő felújítása költségei fedezésére nyitott, elkülönített számlára befizetett összeget.[74]

Ha Ön valamely önálló tevékenységével összefüggésben **külföldi kiküldetésre tekintettel jutott bevételhez**, igazolás nélkül elszámolható a külföldi kiküldetéshez kapcsolódó elismert költségekről szóló kormányrendelet szerinti, naponta elszámolható összeg (napi 60 eurónak megfelelő forintösszeg) **a nemzetközi közúti árufuvarozásban és személyszállításban gépkocsivezetőként és árukísérőként foglalkoztatott**, külföldi kiküldetés (külszolgálat) címén bevételt szerző magánszemélynél kizárólag az e tevékenysége tekintetében. Ennek feltétele, hogy a magánszemély az említett kormányrendeletben foglaltak alapján kizárólag a gépjármű külföldön való üzemeltetéséhez közvetlenül kapcsolódó és számlával, más bizonylattal igazolt költségek elszámolására jogosult, és ezt az elszámolási módszert alkalmazza azzal, hogy e rendelkezés alkalmazásában az engedélyhez kötött nemzetközi közúti közlekedési szolgáltatással esik egy tekintet alá az a saját célra folytatott (saját számlás) áruszállítási, személyszállítási tevékenység is, amely más személynek jogszerűen csak engedélyhez kötött nemzetközi közúti közlekedési szolgáltatásként lenne nyújtható. Minden más esetben a külföldi kiküldetésre tekintettel megszerzett bevétel 30 százaléka, de a külföldi kiküldetéshez kapcsolódó elismert költségekről szóló kormányrendelet szerint naponta legfeljebb 15 eurónak megfelelő forintösszeg számolható el.

A külföldi kiküldetésre tekintettel megszerzett bevételének teljes összegét a „b” oszlopba, az igazolás nélkül elszámolható költség forintra átszámított összegét a „c” oszlopba, a megmaradó adóköteles részt a „d” oszlopba írja be!

Példa az önálló tevékenységből származó jövedelem kiszámítására

[74] Szja tv. 20. §

1. példa

Adózó János az Előadó Kft. cég megbízása alapján többször tartott szakmai előadást, melyből a bevétele 1 200 000 forint volt. Költségként 130 000 forintot tud érvényesíteni számlái alapján. Ezt a jövedelmet a 7. sorban kell feltüntetnie.

A bevallás kitöltése:
A ***7.*** *(önálló tevékenységből származó jövedelem)* ***sor*** *„b" oszlopába írandó összeg 1 200 000 forint, a „c" oszlopba a költség összege kerül, 130 000 forint, a „d" oszlopba a kettő különbözete, 1 070 000 forint írandó.*

Ingatlan bérbeadásából származó jövedelem

Fontos tudnivaló, hogy az ingatlan bérbeadásából származó bevételt, a kapcsolódó költséget és a jövedelem összegét a 7. sor mellett tájékoztató adatként a bevallás következő (8.) sorában is fel kell tüntetnie!

Az ingatlan-bérbeadásból származó jövedelmet az összevont adóalap részének kell tekinteni, és önálló tevékenységből származó jövedelemként kell adózni utána.

A szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény (Szocho tv.) értelmében az ingatlan-bérbeadásából származó jövedelme után a magánszemélynek nem kell szociális hozzájárulási adót fizetnie.

Ha az Ön által bérbe adott ingatlan közös tulajdonban van, akkor fő szabályként Önt az e tevékenységből származó jövedelme után – eltérő rendelkezés vagy tulajdonjogi korlátozás hiányában – a tulajdoni hányada arányában terheli adókötelezettség. Ilyenkor a bevallásban bevételként, költségként és jövedelemként az egy főre jutó értékeket kell szerepeltetni. Közös tulajdonban álló ingatlan bérbeadásakor (ideértve a tulajdonostársak közösségét is) a költségek igazolására bármely tulajdonostárs nevére kiállított bizonylat figyelembe vehető.

Ha Ön a lakását magánszemélyek lakhatásának biztosítása céljából önkormányzatnak[75] adta bérbe, és a bérbeadás a törvényben meghatározott feltételeknek megfelel, akkor a bérbeadásból származó bevétel egésze jövedelem, mely után nem kell adót fizetnie. Ez a lehetőség akkor illeti meg, ha

- a lakásbérbeadás alapjául szolgáló szerződés határozott időtartamú, és legalább 36 hónapra szól,
- az önkormányzat a lakást magánszemély(ek) lakhatásának biztosítására hasznosítja,
- a szerződés tartalmazza a bérlőkijelölésre a rászorultságra tekintettel meghatározott feltételeket meghatározó önkormányzati rendelkezés számát,
- a bérbevevő a lakás fekvése szerinti települési önkormányzat gazdálkodását végrehajtó szerv (önkormányzati hivatal).

Ha a bérleti szerződés az Ön érdekkörében felmerült ok miatt a 36 hónapnál korábban megszűnik, akkor Önnek pótlólag kell megfizetnie az adót, melyet az alábbiak szerint kell kiszámítania:

[75] Szja tv. 74/A. §

- évenkénti bontásban meg kell határozni a bérbeadásból származó bevétel teljes összege után a kifizetés időpontjában érvényes adómértékkel számított adót;
- a kifizetés évét követő év május 21-től a szerződés megszűnése napjáig késedelmi pótlékot kell számítani az előző pont alapján kiszámított adóra;
- két tizedesjegyre kerekítve meg kell határozni a szerződésből nem teljesült időtartamra eső egész hónapok számának és a 36 hónapnak a hányadosát;
- végül az így kapott hányadossal meg kell szorozni az adó és a késedelmi pótlék együttes összegét.

Az előzőekben leírtak alapján kiszámított összeget kell a bevallás 62. sorában feltüntetni, valamint megfizetni.

Ha Ön **termőföldet (ideértve az erdőnek minősülő földet is) ad bérbe**, és a bérbeadás nem tekinthető adómentesnek, akkor ez a jövedelme külön adózó jövedelemként lesz adóköteles, és azt az ingatlan fekvése szerinti önkormányzati adóhatósághoz kell bevallania, és a személyi jövedelemadót is oda kell megfizetnie.[76]

Az **ingatlan-bérbeadási tevékenységből** származó bevétele és a szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről és a szálláshely-üzemeltetési engedély kiadásának rendjéről szóló 239/2009. (X. 20.) Korm. rendelet szerinti **magánszálláshely-szolgáltatási tevékenységéből származó bevétele** tekintetében a jövedelemszámítás szempontjából nem minősül egyéni vállalkozónak az a magánszemély, aki az ingatlan-bérbeadásból származó jövedelmére az önálló tevékenységből származó jövedelemre, magánszálláshely-szolgáltatási tevékenység esetén (a tételes átalányadózásra vagy) az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó rendelkezések alkalmazását választja. Az előzőek szerinti választása esetén az így megszerzett jövedelme után az adókötelezettséget nem az egyéni vállalkozókra irányadó rendelkezések, hanem az önálló tevékenységből származó jövedelemre, valamint a fizető-vendéglátó tevékenységet folytató magánszemélyek tételes átalányadózására vonatkozó szabályok szerint kell teljesítenie.

Az ingatlan-bérbeadásból származó jövedelem megállapításakor nem kell bevételként figyelembe venni az ingatlan használatához kapcsolódó, más személy által nyújtott, e személytől vásárolt szolgáltatásnak (közüzemi szolgáltatásnak) a bérbeadó által a bérlőre – igénybevétellel arányosan – áthárított díját.[77] Ez a szabály egyben azt is jelenti, hogy a bevételként figyelembe nem vett, megtérített kiadások költségként nem számolhatók el.

Ha a bérlő fix összegű bérleti díjat fizet, amely a lakás rezsiköltségét is tartalmazza, akkor a fenti szabály alkalmazására nincs lehetőség, mivel ebben az esetben nem történik meg a szolgáltatás igénybevétellel arányos áthárítása a bérlőre. Az egyösszegű bérleti díj ingatlan-bérbeadásból származó bevételnek számít, mellyel szemben elszámolhatók a felmerült költségek.

Jellemzően előforduló és költségként elszámolható kiadás lehet például az ingatlan fenntartásával, rendeltetésszerű használatával kapcsolatosan felmerülő rezsiköltség, ha az előzőekben ismertetett szabály nem alkalmazható. Ha a bérlő nevére átírják a közüzemi szolgáltatást mérő készülékeket, vagyis a közüzemi számlák a bérlő nevére szólnak, akkor a

[76] Szja tv. 73. §
[77] Szja tv. 17. § (3a) bekezdés

bérlő által a szolgáltatónak fizetett díj a bérbeadónál nem számít bevételnek, így az költségként sem számolható el. A kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök, nem anyagi javak folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási, felújítási munkákra fordított kiadás is elszámolható költségként.

Ezen kiadásokon túlmenően azok a magánszemélyek, akik nem egyéni vállalkozóként végzik e tevékenységüket, vagy egyéni vállalkozók, de e tevékenységükre a magánszemélyekre vonatkozó szabályokat alkalmazzák, az ingatlan-bérbeadási és a magánszálláshely-szolgáltatási tevékenységből származó bevételből levonhatják:

- a kizárólag bérbeadásra hasznosított – saját tulajdonú – tárgyi eszköz értékcsökkenési leírását, felújítási költségét (ideértve a felújítási költség értékcsökkenési leírás szerinti elszámolásának választását akkor is, ha a tárgyi eszköz beruházási költsége alapján egyébként nem történik értékcsökkenési leírás elszámolása); a nem kizárólag bérbeadásra hasznosított épület időarányos, illetve területarányos értékcsökkenési leírását, felújítási költségét (ideértve a felújítási költség időarányos, illetve területarányos értékcsökkenési leírás szerinti elszámolásának és a hasznosított ingatlanrész felújítási költsége értékcsökkenési leírás szerinti elszámolásának választását akkor is, ha az épület beruházási költsége alapján egyébként nem történik értékcsökkenési leírás elszámolása);
- az ingatlant bérbeadó vagy magánszálláshely-szolgáltatást nyújtó (nem egyéni vállalkozó) magánszemély épület, építmény esetében – a korábban bármely tevékenység bevételével szemben még el nem számolt mértékig – az értékcsökkenést elszámolhatja akkor is, ha az épületet három évnél régebben szerezte meg, vagy építette.

Lakás bérbeadásakor a bérbeadó magánszemély a bérbeadásból származó bevételéből levonhatja a más településen általa bérbe vett lakás ugyanabban az évben igazoltan megfizetett bérleti díját. Ennek feltétele, hogy a bérbeadás és a bérbevétel időtartama a 90 napot meghaladja, és a bérbe vett lakás után a magánszemély más tevékenységéből származó bevételével szemben költséget nem számol el, vagy az igazoltan megfizetett bérleti díjat számára még részben sem térítették meg.[78] Ha Önnek ilyen bevételt csökkentő tétele keletkezett, az összeget írja be a bevallás 58. sorába, és a 7. sor „b” oszlopába az ezzel az összeggel csökkentett bevételt tüntesse fel!

8. sor: A 7. sorból az ingatlan-bérbeadásból származó jövedelem

Ha a 7. sor ingatlan-bérbeadásból származó jövedelmet is tartalmaz, akkor azt a 8. sorban tájékoztató adatként, külön is szerepeltetni kell.

Kérjük, hogy az e tevékenységből származó bevételét e sor „b” oszlopában, a levonható költségeket a „c” oszlopban, a jövedelmet („b”- „c”) pedig a „d” oszlopban tüntesse fel!

Ha Ön a legalább 90 napja kiadott lakás bérbeadásából származó bevételét csökkentette a más településen 90 napot meghaladóan bérbevett lakás bérleti díjával, akkor kérjük, hogy a „b” oszlopba az ezzel az összeggel csökkentett bevétel összegét írja be. **A bevételt csökkentő tétel(eke)t az 58. sorban, az egyéb adatok között is fel kell tüntetni!** Ha az Ön által más településen bérelt lakás bérleti díja meghaladja az ingatlan-bérbeadásból származó bevételét, ezáltal jövedelme és adófizetési kötelezettsége nem keletkezik, az igazoltan megfizetett bérleti

[78] Szja tv. 17. § (5) bekezdés

díjat ebben az esetben is tüntesse fel a bevallás 58. sorában, a 7. sor „a” oszlopába és „d” oszlopába pedig nullát írjon!

Fontos tudnivaló, hogy az ingatlan-bérbeadásból származó jövedelemhez kapcsolódóan számított adó, adóelőleg összegét a 22SZJA-C lap 70-73. sorokban kell feltüntetni.

Figyelem! A 8. sor „d” oszlopában szereplő jövedelemadatokat nem kell hozzászámolni az összevont adóalapba tartozó jövedelmek összegéhez (22. sor)!

Az ingatlan-bérbeadás adózási szabályairól bővebb információt talál a NAV honlapján az Információs füzetek menüpont alatt elérhető *10. számú, ”Ingatlan bérbeadásának, egyéb hasznosításának adózása”* című tájékoztatóban.

9. sor: A 7. sorból az európai parlamenti képviselő e tevékenységből származó jövedelme

Ebben a sorban kell feltüntetni a 7. sorban szereplő jövedelmek közül azt a jövedelmet, amely az Ön európai parlamenti képviselői tevékenységéből származik.

Ebbe a sorba kérjük, hogy akkor is írja be az adott jogcímen szerzett jövedelmet, ha Ön nem kívánja érvényesíteni a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét, vagy a 25 év alatti fiatalok kedvezményét.

10. sor: A 7. sorból a helyi önkormányzati képviselő e tevékenységből származó jövedelme

Ebben a sorban kell feltüntetni a 7. sorban szereplő jövedelmek közül azt a jövedelmet, amely **az Ön helyi önkormányzati képviselői tevékenységéből** származik.

Ebbe a sorba kérjük, hogy akkor is írja be az adott jogcímen szerzett jövedelmet, ha Ön nem kívánja érvényesíteni a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét, vagy a 25 év alatti fiatalok kedvezményét.

11. sor: A 7. sorból a választott könyvvizsgáló e tevékenységből származó jövedelme

Ebben a sorban kell feltüntetni a 7. sorban szereplő jövedelmek közül azt a jövedelmet, amely **az Ön választott könyvvizsgálói tevékenységéből** származik.

Ebbe a sorba kérjük, hogy akkor is írja be az adott jogcímen szerzett jövedelmet, ha Ön nem kívánja érvényesíteni a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét, vagy a 25 év alatti fiatalok kedvezményét.

12. sor: A 7. sorból a magánszemély által nem egyéni vállalkozóként kötött, díjazás ellenében történő munkavégzésre irányuló más szerződés alapján folytatott tevékenységből származó jövedelme

Ebben a sorban kell feltüntetni a 7. sorban szereplő jövedelmek közül azt a jövedelmet, amely **az Ön által nem egyéni vállalkozóként kötött, díjazás ellenében való munkavégzésre irányuló más szerződés alapján folytatott tevékenységéből** származik.

Ebbe a sorba kérjük, hogy akkor is írja be az adott jogcímen szerzett jövedelmet, ha Ön nem kívánja érvényesíteni a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét, vagy a 25 év alatti fiatalok kedvezményét.

13. sor: Ingó vagyontárgyak, illetve ingatlan gazdasági tevékenység keretében történő értékesítéséből származó jövedelem

Ha az ingó vagyontárgy vagy az ingatlan átruházása **gazdasági tevékenység keretében** történik (kivéve, ha a bevételt egyéni vállalkozói tevékenység keretében szerzi meg), akkor a megállapított jövedelem **önálló tevékenységből származó jövedelemnek számít**. Gazdasági tevékenységnek az számít, ha a magánszemély a tevékenységet üzletszerűen, illetőleg tartósan vagy rendszeres jelleggel folytatja, feltéve, hogy a tevékenysége ellenérték elérésére irányul vagy azzal jár, és a tevékenység végzése független formában történik.[79]

Fontos kiemelni azonban, hogy **a jövedelem megállapításakor az ingó vagyontárgy, illetve az ingatlan átruházására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni**. Így az értékesített vagyontárgy megszerzésére, értékének növelésére fordított kiadások akkor is levonhatók a bevételből, ha azok az értékesítés adóévét megelőzően merültek fel. Ugyanakkor ingatlan átruházása esetén a bevételből megállapított jövedelem **az évek múlásával nem csökkenthető.**

Kérjük, olvassa el a 22SZJA-04-es lap 160., 161. és 163. sorához fűzött magyarázatot is!

Mivel az ingó vagyontárgy és az ingatlan gazdasági tevékenység keretében történő átruházásából származó jövedelem után Ön szociális hozzájárulási adó megfizetésére kötelezett, amely költségként nem számolható el, a megállapított jövedelem 89 százalékát kell jövedelemként figyelembe venni.

Kérjük, hogy a „b" oszlopba a tevékenységéből származó bevételt, a „c" oszlopba a költséget írja be! Ha az ingó vagyontárgy vagy az ingatlan megszerzésére fordított összeg nem állapítható meg, akkor a „c" oszlopba a bevétel 75 százalékát kell feltüntetni. Ebben az esetben más kiadás költségként nem vonható le a bevételből.

A „d" oszlopba jövedelemként a bevételből a költség levonása után maradt összeg 89 százalékát kell összesítve beírnia.

Nem kell bevallani a gazdasági tevékenység keretében történő ingó értékesítéséből származó bevételt, ha az a 600 ezer forintot nem haladta meg. Ellenkező esetben azonban az összes bevételből jövedelmet kell számítani.

Ne felejtse el a 22SZJA-09-es (A 2022. évi szociális hozzájárulási adó elszámolása) lapot kitölteni, mert az ilyen önálló tevékenységből származó jövedelmek esetében a 13 százalékos mértékű szociális hozzájárulási adót Önnek kell bevallania és megfizetnie.

14. sor: Egyéni vállalkozói kivét

Ha Ön vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó, akkor önálló tevékenységből származó jövedelemnek számít a személyes munkavégzés címén vállalkozói költségként elszámolt vállalkozói kivét összege, amellyel szemben levonás nem érvényesíthető.

[79] Szja tv. 3. § 46. pont

A kivét összegét a 22SZJA-13-as lapokhoz készült útmutatóban – a 22SZJA-13-03-as lap 45. sorához – leírtak alapján határozza meg, és írja be ebbe a sorba.

15. sor: Az egyéni vállalkozó átalányadózás szerint megállapított jövedelme

Ha Ön egyéni vállalkozóként 2022-re (a 2021. évi vagy korábbi adóbevallásában vagy a bejelentkezéskor, vagy a Katv. szerinti adóalanyiságának a megszűnését követően 2022. október 31-éig megtett nyilatkozat alapján) az átalányadózást választotta, akkor a 22SZJA-13-as lapokhoz készült útmutatóban – a 22SZJA-13-06-os lap 116. sorához – leírtak alapján töltse ki ezt a sort! Akkor is ezt a sort kell kitöltenie, ha az egyéni vállalkozói tevékenységét 2022-ben megszüntette, és a megszűnésig az átalányadózás szabályai szerint adózott, továbbá akkor is, ha a 22SZJA-13-02-es lap 15. sora alapján ez szükséges.

Ha Ön egyéni vállalkozóként az átalányadózás szabályai szerint állapítja meg a jövedelmét, akkor a megállapított jövedelem összegét a „d” oszlopba írja be!

16. sor: Mezőgazdasági őstermelésből származó jövedelem

Ha Ön mezőgazdasági őstermelő, és az őstermelésből származó, támogatások összege nélküli bevétele az éves minimálbér felét (1 200 000 forintot) meghaladja, akkor ennek a sornak a kitöltéséhez a 22SZJA-12-es lapokhoz készült útmutatóban találja meg a szükséges tudnivalókat. Ha Ön őstermelők családi gazdaságának tagja, akkor az őstermelői tevékenységével kapcsolatosan ugyancsak a 22SZJA-12-es lapokhoz készült tájékoztatásban találja meg az Önre vonatkozó adózási szabályokat. Ebben a sorban a 22SZJA-12-02-es lap 42. sorának adatát kell szerepeltetnie.

17. sor: A mezőgazdasági őstermelők átalányadózás szerint megállapított jövedelme

Ha Ön mezőgazdasági őstermelőként 2022-ben átalányadózást alkalmazott (bevallásában nem nyilatkozott arról, hogy nem választ átalányadózást), és az e tevékenységéből származó átalányban megállapított jövedelme meghaladta az éves minimálbér felét (1 200 000 forintot), akkor a 22SZJA-12-es laphoz készült útmutatóban – a 22SZJA-12-03-as lap 53. sorához – leírtak alapján töltse ki ezt a sort! Akkor is ezt a sort kell kitöltenie, ha a mezőgazdasági őstermelői tevékenységét 2022-ben megszüntette, és a megszűnésig az átalányadózás szabályai szerint adózott.

Ha mezőgazdasági őstermelőként az átalányadózás szabályai szerint állapítja meg a jövedelmét, akkor **a megállapított jövedelem összegét a „d” oszlopba írja be!**

Egyéb, összevonás alá eső jövedelmek

Egyéb jövedelem minden olyan bevétel, amelynek adókötelezettségére eltérő rendelkezést az Szja tv. nem tartalmaz. A bevételnek nem része a megszerzése érdekében felmerült, a magánszemély által szabályszerűen igazolt kiadás, de a költségelszámolásra vonatkozó rendelkezéseket figyelembe kell venni.

Ha 2022-ben olyan egyéb összevonás alá eső jövedelmet szerzett, amely után Önnek szociális hozzájárulási adót (szocho) kell fizetnie (kivéve, ha az költségként elszámolható, vagy azt

Önnek megtérítették), a megállapított jövedelem **89 százalékát** kell jövedelemként figyelembe venni.

Ha Ön a jövedelmére a fenti szabályt nem alkalmazhatja, akkor a 18. sort töltse ki. Ha a fent említett szabályt alkalmazhatja, akkor a számított összegeket a 19. sorban (13 százalékos szocho-kötelezettséggel) kell szerepeltetnie.

18. sor: Egyéb jogcímen kapott jövedelem

Ha Önnek olyan összevonás alá eső adóköteles jövedelmei is voltak, amelyek nem tartoznak az 1-17. sorok egyikébe sem, azokat együttesen, az egyéb jogcímen kapott jövedelmek között kell szerepeltetnie. E bevételekkel szemben is elszámolható a bevétel megszerzése érdekében az Ön által viselt szabályszerűen igazolt kiadás.

Ha a bevétellel szemben igazolt költsége merült fel, a „b" oszlopba a bevételt, a „c" oszlopba a költséget, a „d" oszlopba a kettő különbözeteként megállapított jövedelmet írja be! Ha a bevétellel szemben költséget nem számol (számolhat) el, akkor a bevétel összegét írja a „b" oszlopba és a „c" oszlopba 0-át kell írnia. A „d" oszlopban ilyen esetben a „b" oszlopban szereplő bevétel teljes összege szerepel.

Ha 2022-ben olyan egyéb jövedelmet szerzett, amely után Önnek kell a szociális hozzájárulási adót megfizetni, és azt Önnek nem térítették meg, akkor azt a 19. sorban kell szerepeltetnie. (Jellemzően akkor kell a Tbj. szerint belföldinek minősülő magánszemélynek a szociális hozzájárulási adót bevallani és megfizetni, ha a jövedelem nem kifizetőtől származik, vagy a kifizető adót, adóelőleget nem köteles megállapítani.)

Ebben a sorban kell szerepeltetnie azt az **értékpapír-juttatást** is, amely a felek között fennálló jogviszony és a szerzés körülményei alapján egyéb jövedelemnek számít. Értékpapír, vagy más vagyoni érték átruházásakor egyéb jövedelemként kell figyelembe venni az átruházás ellenében megszerzett bevételből azt a részt, amely meghaladja az ellenérték szerződéskötés időpontjában ismert szokásos piaci értékét. Kivétel az az eset, amikor az adókötelezettségnek az Szja tv. szerinti jogcíme egyébként megállapítható.[80] Ha például a társasági szerződés a korlátolt felelősségű társaság esetében a megvásárolt saját üzletrésztől való megválás módjaként a tagnak való ingyenes átadást határozza meg, akkor a térítés nélküli átadás révén kapott üzletrész a társaság magánszemély tagjainál ugyan értékpapír formájában megszerzett vagyoni értéknek számít, de az adókötelezettségére az összevonás alá eső egyéb jövedelmekre irányadó előírás vonatkozik.

Kamatként megszerzett jövedelmek

Szövetkezetnek nyújtott tagi kölcsön kamata esetében, ha az meghaladja a jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt összegét, a meghaladó rész szintén egyéb jövedelemnek számít.[81] Ha a szövetkezet nem felel meg az Szja tv. 65. § (1) bekezdés e) pontjában előírt feltételeknek, akkor a szövetkezeti kölcsön után fizetett kamat teljes összege egyéb jövedelemnek számít.

Az Szja tv. 65. § (1) bekezdés e) pontja alapján a szövetkezeti kölcsön után – a meghatározott mértéket meg nem haladóan – a fizetett kamat akkor kamatjövedelem, ha a szövetkezet a tagjainak a jogszabályban előírt célokon kívül és mértéket meghaladóan hitelt nem nyújt, a

[80] Szja tv. 28. § (14) bekezdés
[81] Szja tv. 65. § (1) bekezdés e) pont

tagjainak hitelfelvételhez pénzintézetnél fedezetet nem képez, kezességet nem vállal, és pénzt a szokásos üzletvitelhez szükséges mértéket meghaladóan elszámolásra nem ad.

Egyéb jövedelem a társas vállalkozásnak nyújtott tagi kölcsön kamata és a magánszemélytől kapott kamat összege is.

A 2006. augusztus 31-éig hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni azokra a kamatjövedelmekre, amelyeket az addig megkötött szerződés, ügylet alapján 2006. augusztus 31-e után elsőként szerzett meg a magánszemély.

Bizalmi vagyonkezelésből származó bevétel

Ha a bizalmi vagyonkezelési szerződésben kedvezményezettként megjelölt magánszemély e jogállását valamely tevékenység, dolog átruházása vagy szolgáltatás nyújtása ellenértékeként, vagy azzal összefüggésben szerezte, a bizalmi vagyonkezelésből, az alapítványtól származó bevétel adókötelezettségének jogcímét és a jövedelem összegét a tevékenységre, átruházásra, szolgáltatásnyújtásra irányadó rendelkezések szerint kell megállapítani. Ha azonban a kifizető, vagy kifizető hiányában a kedvezményezett magánszemély nyilvántartása alapján a bevétel adókötelezettségének jogcímét nem lehet megállapítani, a bevétel egészét egyéb jövedelemnek kell tekinteni.[82]

Ha a bizalmi vagyonkezelésből származó bevétel összege után – kifizető hiányában – Önnek kell a szociális hozzájárulási adót (szochot) megfizetni, és azt Önnek nem térítették meg, akkor a bevételt nem itt, hanem a 19. sorban kell szerepeltetnie!

Magánalapítványból származó bevétel

Magánalapítványnak számít az alapító, a csatlakozó vagy az alapító, a csatlakozó hozzátartozója, mint kedvezményezett érdekében a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) rendelkezései szerint létrehozott alapítvány, valamint a nem közhasznú vagyonkezelő alapítvány, azzal a feltétellel, hogy kizárólag magánszemély alapító, csatlakozó által rendelkezésre bocsátott vagyonnal vagy kizárólag magánszemély által a vagyonkezelő alapítvány vagyonkezelésébe adott vagyonnal és ezek hozamaival gazdálkodik. [83]

A magánalapítvány alapításának indoka lehet, például meghatározott személy, személyek gyógyításának segítése és finanszírozása, oktatásának vagy sporttevékenységének segítése. Egy vagy több családtag is létrehozhatja a család meghatározott céljaira. A Ptk. 3:386. §-a korlátozó rendelkezéseket tartalmaz az alapítvány célja tekintetében arra az esetre, ha az alapítvány kedvezményezettje maga az alapító, a csatlakozó, vagy e személyek hozzátartozója.

Alapítvány nem alapítható gazdasági tevékenység folytatására, és csak az alapítványi cél megvalósításával közvetlenül összefüggő gazdasági tevékenységet folytathat. Az alapítványra vonatkozó további szabályokat a Ptk. harmadik könyvének hatodik része tartalmaz.
Az alapítványból származó bevétel adókötelezettségét az Szja tv. a bizalmi vagyonkezelésből származó bevételhez hasonlóan szabályozza. Ha az alapítvány alapító okiratában (az alapító okirat rendelkezése hiányában az erre jogosult alapítványi szerv által) az alapítvány kedvezményezettjeként megjelölt magánszemély e jogállását valamely tevékenység, dolog átruházása, vagy szolgáltatás nyújtása ellenértékeként, vagy azzal összefüggésben szerezte, a

[82] Szja tv. 4. § (7) bekezdés
[83] Szja tv. 3. § 62. pont

magánalapítványtól származó bevétel adókötelezettségének jogcímét és a jövedelem összegét a tevékenységre, átruházásra, szolgáltatásnyújtásra irányadó rendelkezések szerint kell megállapítani. Ha a bevétel adókötelezettségének jogcímét nem lehet megállapítani, a bevétel egésze egyéb jövedelemnek számít.

A bevétel megszerzésének napja az a nap, amikortól a magánszemély a bevétel tárgyát képező vagyoni értékkel rendelkezni jogosult.[84]

Ha a kedvezményezett magánszemély a magánalapítványa vagyona (nem az alapítványi vagyon hozama) terhére szerez bevételt, az a magánszemély adómentes bevételének számít az Szja tv. 1. melléklet 7.26. pontja alapján.

19. sor: Egyéb jogcímen kapott jövedelem, amely után Ön kötelezett a 13 %-os szocho megfizetésére

Ebben a sorban csak akkor tüntethet fel jövedelmet, ha olyan egyéb jövedelmet szerzett, amely után Önnek kell a **szociális hozzájárulási adót** megfizetnie (kivéve, ha az költségként elszámolható, vagy azt Önnek megtérítették). Ebben az esetben **a megállapított jövedelem 89 százalékát kell jövedelemként figyelembe venni**.

A „b" oszlopba az egyéb jogcímen megszerzett bevételt, a „c" oszlopba az igazolt kiadást írja be! A „d" oszlopba jövedelemként a bevételből a kiadás levonása után maradt összeg 89 százalékát kell beírnia.

Ne felejtse el a 22SZJA-09-es „szociális hozzájárulási adó" lapot kitölteni, mert az ilyen jogcímen kapott egyéb jövedelmek esetében a **13 százalékos** szociális hozzájárulási adót Önnek kell bevallania és megfizetnie!

Az önkéntes kölcsönös biztosító pénztári kifizetések utáni adózás

Egyéb jövedelem az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztár által a tagnak teljesített – az Szja tv. szerint – nem adómentes nyugdíjszolgáltatás és az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár által nyújtott olyan szolgáltatás (kifizetés, juttatás), amit nem törvényben meghatározott szolgáltatási körében és feltételekkel nyújtott, és nem adómentes. Az önkéntes kölcsönös pénztár által kiállított igazolás ezen a jogcímen tartalmazza az összeget.

Önnek tehát egyéb jövedelemként ebben a sorban kell bevallania az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztár által a kötelező várakozási időszak letelte után kifizetett nyugdíjszolgáltatásnak (kiegészítő nyugdíjnak) nem minősülő adóköteles összeget is. Ha Ön a kötelező várakozási idő leteltének évében, vagy az azt követő első évben vett fel adóköteles összeget, annak egésze jövedelem, míg a kötelező várakozási idő leteltét követő második évtől a jövedelem évente 10-10 százalékkal csökken. A kötelező várakozási időszak letelte évét követő tizenegyedik évben és az után az ilyen bevételt a jövedelem számításánál már nem kell figyelembe venni.

Szintén egyéb jövedelemként válik adókötelessé az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár által nyújtott kiegészítő önsegélyező szolgáltatás is.

[84] Szja tv. 9. § (2) bekezdés g) pontja

Az előzőektől eltérően kell megállapítani az adókötelezettséget a nyugdíjszolgáltatásnak nem minősülő kifizetésnek arra a részére, amelyet a 2007. december 31-e utáni befizetések (jóváírások) alapján fizetett ki a pénztár. Ilyen kifizetés esetén a bevétel teljes egészében egyéb jövedelem arra az összegre vonatkozóan, amelynél a jóváírás és a kifizetés (juttatás) időpontja között tíz év még nem telt el.[85]

Az önkéntes kölcsönös biztosító pénztártól megszerzett egyéb jövedelem után Önnek szociális hozzájárulási adót is kell fizetnie, ezért feltétlenül olvassa el a 22SZJA-09-es laphoz fűzött magyarázatot!

A nyugdíj-előtakarékossági számláról történő, adómentes nyugdíjszolgáltatásnak nem minősülő kifizetés (juttatás), átutalás, átvezetés utáni adózás

A nyugdíj-előtakarékossági (NYESZ-R) számláról adómentes nyugdíjszolgáltatásnak nem minősülő kifizetés, átutalás, átvezetés (együtt: adóköteles kifizetés) esetén egyéb jövedelemnek minősül a NYESZ-R számlán lévő – szokásos piaci értéken számított – követelésnek az a része, amely meghaladja az Ön által teljesített befizetések, átutalások összegét. A jövedelem megszerzéséről a nyugdíj-előtakarékossági számla vezetője Önnek igazolást állít ki, amely segítséget nyújt a sor kitöltéséhez.

Kérjük, olvassa el a 62., valamint a 139-143. sorokhoz fűzött magyarázatot is!

Nem keletkezik egyéb jövedelem akkor, ha Ön a nyugdíj-előtakarékossági számlán lévő követelését

- a nyugdíj-előtakarékossági számla megszüntetésével hiánytalanul más számlavezetőnél vezetett nyugdíj-előtakarékossági számlájára,
- a nyugdíj értékpapírszámlán lévő értékpapírja eladására adott megbízásának teljesítése céljából – ha a számlavezető nem jogosult az értékpapír forgalmazására – a forgalmazásra, az ügyletben való közreműködésre jogosult befektetési szolgáltatónál lévő értékpapírszámlájára,
- a nyugdíj-értékpapírszámlán lévő értékpapírt átalakítás vagy a kibocsátó átalakulása, egyesülése, szétválása miatt az átalakításban, az átalakulásban, egyesülésben, szétválásban közreműködő befektetési szolgáltatónál lévő értékpapírszámlájára

helyezi át.

Nem kell egyéb jövedelmet megállapítani továbbá akkor sem, ha Ön a nyugdíj-előtakarékossági számlán nyilvántartott (pénzeszközben, pénzügyi eszközben fennálló) követelését a nyugdíj-előtakarékossági számla megszüntetésével hiánytalanul a tartós befektetésből származó jövedelemre vonatkozó rendelkezések szerint, tartós befektetési szerződés alapján lekötött pénzösszeggé alakítja át és lekötési nyilvántartásba helyezi.[86]

Az Európai Unió tisztviselőire és más alkalmazottaira vonatkozó szabályok

Nem kell az egyéb jövedelem kiszámításánál figyelembe venni azt a bevételt, amelyet *az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és*

[85] Szja tv. 28. § (8) bekezdése
[86] Szja tv. 44/B. § (5) bekezdés.

visszautalásáról szóló törvény[87] alapján a Nyugdíjbiztosítási Alapnak utalnak át, vagy önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárban vezetett egyéni számlán, foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézményben tagi kiegészítésként, nyugdíj-előtakarékossági számláján vagy nyugdíjbiztosítási szerződésen jóváírnak. Az így jóváírt összeg azonban nem tekinthető a számlatulajdonos által teljesített befizetésnek, és nem jogosít az adó feletti rendelkezésre sem.[88]

A biztosító által kifizetett, szolgáltatásnak nem minősülő jövedelem

Ha a biztosítóintézet kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítás alapján teljesített 2022-ben kifizetést Önnek, és ez a kifizetés nem számít adómentesnek (nem haláleseti, baleseti vagy betegségi szolgáltatás), akkor előfordulhat, hogy az adókötelezettséget az egyéb jövedelmekre vonatkozó szabályok szerint kell teljesítenie. Az ilyen biztosítási szerződésből való pénzkivonásból (visszavásárlásból, részleges visszavásárlásból) származó jövedelem akkor számít egyéb jövedelemnek, ha a szerződés más személy által fizetett díja az Szja tv. befizetés időpontjában hatályos 1. számú mellékletének 6.9. pontja (a 2013. január 1-je előtti díjfizetés esetén az 1. számú mellékletnek a befizetés időpontjában hatályos 6.3. pontja) alapján részben vagy egészben adómentes volt.

A biztosító által teljesített kifizetésből (a bevételből) levonható az Ön vagy a kifizetőnek nem minősülő más magánszemély által fizetett biztosítási díj, valamint az adóköteles biztosítási díj, és a fennmaradó összeg számít egyéb jövedelemnek.

Ha a biztosítási szerződésből korábban is történt pénzkivonás, akkor a bevételcsökkentő tételként már elszámolt díjtételeket nem lehet ismételten figyelembe venni a jövedelem megállapításakor.

A **2012. év végéig megfizetett** díjakhoz kapcsolódó biztosítói teljesítések (kifizetések) után az **előzőekben leírtaktól eltérően** az átmeneti rendelkezés szerint állapítható meg az adókötelezettség, ha az a magánszemélynek kedvezőbb. Ilyen esetben az Szja tv. 65. §-ában foglaltak szerint megállapított jövedelmet kamatjövedelemként (170. sor) kell bevallani. Ha Ön az átmeneti szabályt kívánja alkalmazni, kérjük, olvassa el a kitöltési útmutató 170. sorhoz írt magyarázatát is.

Kamatjövedelemként (170. sor) adóköteles a biztosítási szerződés visszavásárlásával (részleges visszavásárlásával) szerzett jövedelem, ha a biztosítás díját teljes egészében Ön, vagy más magánszemély fizette meg.

Nem kell egyéb jövedelmet megállapítani, ha a biztosító teljesítése haláleseti, betegbiztosítási vagy balesetbiztosítási szolgáltatásként adómentes.[89]

Nem számít egyéb jövedelemnek a biztosító által kifizetett az az összeg, amely adókötelezettségét a törvény külön nevesíti. Kamatként nevesített jövedelem keletkezik akkor, ha a biztosítói teljesítés meghaladja a befizetett díjat, azzal, hogy nem számít befizetett díjnak a kockázati biztosítás díja.

[87] az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról, valamint egyes nyugdíjbiztosítási tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi CXII. törvény.
[88] Szja tv. 7. § (1) bekezdés jf) pont.
[89] Szja tv. 1. számú melléklet 6. pont 6.6 alpont.

Alacsony adókulcsú államból származó, illetve ellenőrzött külföldi társaság tagjaként szerzett jövedelmek adókötelezettsége

Alacsony adókulcsú állam alatt az az állam értendő, amelyben törvény nem ír elő a társasági adónak megfelelő adókötelezettséget, vagy az előírt adómérték kevesebb, mint 9 százalék. Nem számít alacsony adókulcsú államnak az előzőeknek egyébként megfelelő állam akkor, ha az említett államnak és Magyarországnak van a kettős adóztatást elkerülő egyezménye.[90]

Egyéb jövedelem az alacsony adókulcsú államban székhellyel rendelkező jogi személy, egyéb szervezet megbízása alapján fizetett kamat, osztalék, valamint az alacsony adókulcsú államban székhellyel rendelkező jogi személy, egyéb szervezet által kibocsátott értékpapír elidegenítéséből származó bevételnek az értékpapír megszerzésére fordított értéket meghaladó része. A jövedelem kiszámítására az árfolyamnyereségre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

Egyéb jövedelemként adóköteles az alacsony adókulcsú államban székhellyel rendelkező jogi személy, egyéb szervezet jogutód nélküli megszűnése, jegyzett tőkéjének tőkekivonással való leszállítása következtében, továbbá az ilyen társaságnál fennálló tagi jogviszony (részvényesi, üzletrész-tulajdonosi) megszüntetése következtében megszerzett bevételnek az ellenőrzött külföldi adózó által kibocsátott részvény, üzletrész, más értékpapír, jog megszerzésére fordított értéket meghaladó része. Egyéb jövedelem a fizetett kamat, ha a kamatot fizető állammal nincs kettős adóztatás elkerülésére irányuló egyezménye Magyarországnak.

A borravaló adókötelezettsége

Ebben a sorban kell bevallania azt az összeget is, amelyet nem önálló tevékenysége után borravalóként kapott.

A magánszemély felszolgálási díj címen megszerzett bevétele, valamint a vendéglátóüzlet felszolgálójaként a fogyasztótól közvetlenül kapott borravaló azonban adómentes bevétel, ezért azt nem kell bevallania.[91]

Ha a munkáltatóhoz befolyt borravaló összegét a munkáltató osztja el, akkor az bérjövedelemként adóköteles (1. sor), azt a 22M30-as igazolásnak vagy az "Adatlap 2022 a munkáltatótól (társas vállalkozástól) származó jövedelemről, az adó és adóelőleg levonásáról a munkaviszony (tagsági viszony) megszűnésekor" adatlapnak tartalmaznia kell.

További egyéb jogcímen megszerzett jövedelmek

Egyéb jövedelemnek számít a vásárolt (engedményezett) követelésből származó bevételnek a követelés vásárlási (engedményezési) ellenértékét meghaladó része, kivéve, ha adókötelezettségének e törvény szerinti jogcíme egyébként megállapítható.[92]

Ha Ön *az önálló orvosi tevékenységről szóló törvény*[93] szerinti **praxisjog átruházásából** bevételhez jutott, akkor az ebből származó jövedelmét ebben a sorban kell bevallania. (Azonban

[90] Szja tv. 3. § 5. pont.
[91] Szja tv. 1. számú melléklet 4.21. pont.
[92] Szja tv. 28. § (5) bekezdés.
[93] Az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény.

adómentes az eredeti jogosultként alanyi jogon megszerzett praxisjog átruházásából származó jövedelem. Ebben az esetben sem adóbevallási, sem adófizetési kötelezettség nem áll fenn.)

Egyéb jövedelemnek számít az önálló orvosi tevékenységről szóló törvény szerinti praxisjog átruházásából származó bevételnek a korábban értékcsökkenési leírás címén költségként el nem számolt szerzési értéket és a megfizetett illetéket meghaladó része (e § alkalmazásában: számított összeg), ha az átruházás a megszerzés évében vagy az azt követő évben történik. Ha az átruházás a praxisjog megszerzését követő második évben vagy az után történik, a jövedelem a számított összeg:

- 90 százaléka a megszerzés évét követő második évben,
- 60 százaléka a megszerzés évét követő harmadik évben,
- 30 százaléka a megszerzés évét követő negyedik évben,
- 0 százaléka a megszerzés évét követő ötödik és az azt követő években.[94]

Itt kell szerepeltetnie a **jogutódlás révén megszerzett szerzői jog, találmány** és **szabadalmi oltalomból** eredő jog gyakorlásával megszerzett jövedelmét is, ha a szociális hozzájárulási adót Önnek kell megfizetnie. Egyéb esetben az említett jövedelmet a 18. sorban kell szerepeltetni. A jövedelem kiszámításakor a bevételből levonhatja a jog gyakorlása érdekében felmerült, Önt terhelő igazolt költségeit.

Itt kell bevallania azt a pénzösszeget vagy más vagyoni értéket is, amelyet Ön birtokösszevonási célú **földcseréhez** kapcsolódóan értékkiegyenlítés címén kapott[95] (a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló törvény). Olvassa el a 22SZJA-04-es lap 160. és 162. sorához leírtakat is!

Ugyancsak ebben a sorban kell szerepeltetnie az **ingóság, ingatlan és vagyoni értékű jog értékesítéséből** származó bevételének azt a részét is, amely meghaladja a szerződés megkötésének idején ismert szokásos piaci értékét.[96] A vételárnak a szokásos piaci értéket meg nem haladó részét a bevallás 22SZJA-04-es lapján kell feltüntetnie.

Példa az egyéb jövedelem kiszámítására

2. példa

Az igazolás alapján Adózó János az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztártól 2022. november 10-én 742 360 forint nyugdíjszolgáltatásnak nem minősülő összeget vett fel, amely egyéb jövedelemként (19. sor) adóköteles.

A bevallás kitöltése:
Az adókötelesen kifizetett 742 360 forintot a bevallás ***19. sor*** *„b” oszlopában kell szerepeltetni. Mivel a 13 százalékos szociális hozzájárulási adó megfizetésére a magánszemély köteles, ezért alkalmazható az úgynevezett* ***89 százalékos szabály****. A kifizetett összeg 89 százalékát (660 700 forint) kell tehát a bevallás 19. sorának „d” oszlopába beírni.*

[94] Szja tv. 28. § (6) bekezdés.
[95] A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény szerinti birtokösszevonási célú földcsere az Szja tv. 61. § (4) bekezdése alapján nem minősül értékesítésnek.
[96] Szja tv. 58. § (11) bekezdés és 61. § (2) bekezdés.

A kifizetést terhelő 13 százalékos szociális hozzájárulási adót a bevallás benyújtására előírt határidőig kell megfizetni és a 22SZJA-09-es lapon kell bevallani a 293. sor „f" oszlopában.

20. sor: A kettős adóztatást kizáró egyezmény alapján külföldön adózott, de a külföldön megfizetett adó beszámításával belföldön is adóköteles jövedelem

Ebben a sorban kell feltüntetni az olyan országból származó, vagy olyan országban adóztatható belföldről származó jövedelmet, amely országgal Magyarországnak van kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezménye vagy a két ország között viszonosság áll fenn, és az egyezmény a külföldön adóztatható jövedelmet nem mentesíti Magyarországon az adóztatás alól, ugyanakkor a külföldön megfizetett adó magyarországi beszámításáról rendelkezik.

A külföldről származó, valamint a külföldi pénznemben megszerzett jövedelmeket forintra átszámítva kell az adóbevallásban feltüntetni. Az átszámításra vonatkozóan bővebb információt az Általános tudnivalók között „A külföldi pénznemről való átszámítás szabályai" részben talál.

A külföldön adóztatható, belföldön beszámítható jövedelem megállapítására a jövedelem megszerzése szerinti jogcímnek megfelelő, az Szja tv.-ben meghatározott jövedelemszámítási szabályokat kell alkalmaznia.

A bevételt a „b", a költséget (feltéve, hogy a költségelszámolásra lehetősége van) a „c", a különbözetként számított jövedelmet pedig a „d" oszlopban tüntesse fel.

A külföldön megfizetett adó beszámításához a 44. sort kell kitöltenie. Ne felejtse el a külföldön megfizetett adó forintra átszámított összegét a 44. sor „a" oszlopban feltüntetni!

21. sor: A kettős adóztatást kizáró egyezmény hiányában külföldön is adózott jövedelem

Ha a külföldön is adózott jövedelme olyan országból származott, amellyel Magyarországnak nincs kettős adóztatást kizáró egyezménye, akkor e bevételét, költségeit és jövedelmét ebbe a sorba írja be! Itt tüntesse fel azt az összeget is, amelyet belföldi munkáltatótól, megbízótól a külföldön végzett tevékenysége után kapott, de az után a kettős adóztatást kizáró egyezmény hiányában külföldön is adót fizetett.

A külföldről származó, valamint a külföldi pénznemben megszerzett jövedelmeket forintra átszámítva kell az adóbevallásban feltüntetni. Az átszámítás szabályait az Általános tudnivalók között „A külföldi pénznemről való átszámítás szabályai" fejezetben találja .

A bevételt a „b", a költséget (feltéve, hogy a költségelszámolásra lehetősége van) a „c", a kettő különbözeteként megállapított jövedelem összegét pedig a „d" oszlopban tüntesse fel!

A külföldön megfizetett adó beszámításához a 45. sort kell kitöltenie. A külföldön megfizetett, forintra átszámított adó összegét a 45. sor „a" oszlopban kell szerepeltetnie.

22. sor: Az összevont adóalapba tartozó jövedelmek összege

Ennek a sornak a „d" oszlopába az 1-7. sorok, valamint a 13-21. sorok „d" oszlopainak együttes összegét kell beírnia. **Az összevont adóalap összegébe a 8-12. sorok „d" oszlopa nem számít bele!**

Ha Ön nem érvényesít adóalap-kedvezményt (négy vagy több gyermekes anyák kedvezménye, 25 év alatti fiatalok kedvezménye, személyi kedvezmény, első házasok kedvezménye, családi kedvezmény), akkor kérjük, hogy ezt az összeget a bevallás 24., 26., 28., 30. és a 38. sorában is tüntesse fel!

Az összevont adóalapot csökkentő kedvezmények

Az összevont adóalap a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményével, a 25 év alatti fiatalok kedvezményével, a személyi kedvezménnyel, az első házasok kedvezményével, valamint a családi kedvezménnyel csökkenthető. E kedvezmények 2022-re vonatkozó részletes szabályait a 73. számú információs füzet tartalmazza, ami a www.nav.gov.hu honlapon elérhető.

Az adóalap-kedvezmények érvényesítésekor a házastársakra vonatkozó rendelkezéseket a bejegyzett élettársakra is megfelelően alkalmazni kell[97], ezért a házastárs kifejezés alatt a továbbiakban a bejegyzett élettársat is értjük.

Bejegyzett élettársi kapcsolat akkor jön létre, ha az anyakönyvvezető előtt együttesen jelenlévő két, tizennyolcadik életévét betöltött, azonos nemű személy személyesen kijelenti, hogy egymással bejegyzett élettársi kapcsolatot kíván létesíteni.[98]

A külföldi illetőségű magánszemély jövedelmeinek és a belföldi illetőségű magánszemély külföldön is adóztatható jövedelmeinek kedvezményei

A **külföldi illetőségű magánszemély** akkor érvényesíthet kedvezményt, ha a **Magyarországon adóköteles összes jövedelme** (a nem önálló tevékenységből származó jövedelem és az önálló tevékenységből származó jövedelem, valamint a nyugdíj és más hasonló, a korábbi foglalkoztatás után megszerzett jövedelem) **eléri az adóévben megszerzett összes jövedelmének** – ideértve a Magyarországon nem adóztatható jövedelmet is – **75 százalékát**.

A feltétel teljesülése esetén is csak akkor illeti meg a kedvezmény, ha ugyanarra az időszakra a jövedelmei után külföldön azonos vagy hasonló kedvezményt nem vett és nem is vesz igénybe. Ez utóbbi szabály vonatkozik arra az esetre is, amikor **belföldi illetőségű magánszemély** a külföldön is adóköteles jövedelmére érvényesít kedvezményt.

A külföldi és belföldi illetőségű magánszemélyeknél a kedvezmény igazolására a másik államban érvényesített kedvezményt is tartalmazó, az említett állam joga szerint az adókötelezettség megállapítására szolgáló okirat (így különösen bevallás, határozat) szolgál.

Négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye (NÉTAK)

2020. január 1. óta igénybe vehető kedvezmény a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye. Ha Ön megfelel a feltételeknek, az összevont adóalapját – minden más kedvezményt megelőzően – csökkentheti a NÉTAK-kal.

---

[97] A bejegyzett élettársi kapcsolatról, az ezzel összefüggő, valamint az élettársi viszony igazolásának megkönnyítéséhez szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XXIX. törvény (Béktv.) 3. § (1) bekezdés

[98] Béktv. 1. § (1) bekezdés

Négy vagy több gyermeket nevelő anyának tekinthető az a nő, aki vér szerinti vagy örökbefogadó szülőként az általa nevelt gyermeke után

a) családi pótlékra jogosult, vagy

b) családi pótlékra már nem jogosult, de jogosultsága legalább 12 éven keresztül fennállt,

és ezeknek a gyermekeknek a száma a négy főt eléri.

Ha egy gyermek után a családi pótlékra való jogosultság a gyermek halála miatt szűnt meg, akkor ezt úgy kell tekinteni, mint ha a családi pótlékra való jogosultság 12 évig fennállt volna. Az a) pont szerinti gyermeknek kell tekinteni azt a gyermeket is, aki fogyatékosként szociális intézményi ellátásban részesül, emiatt a családi pótlékra az anya utána nem jogosult, de a gyermeket az anyát megillető családi pótlék összegének meghatározásakor figyelembe veszik. A b) pont szerinti gyermeknek kell tekinteni azt a gyermeket, akire tekintettel az anya vagy a szociális intézmény vezetője családi pótlékra való jogosultsága már nem áll fenn, de legalább 12 éven keresztül e két személy valamelyike, vagy mindkettejük esetében összesen fennállt, feltéve, hogy a szociális intézmény vezetőjénél fennálló jogosultság időtartama alatt az előző mondatban foglalt feltételek teljesültek.

Például NÉTAK-os anya, aki:

- saját háztartásában nevel négy vagy több, saját gyermeket
- négy gyermeket szült, ebből hármat felnevelt, egy elhunyt,
- négy gyermeket szült, elvált, és 2 gyermek az anyánál maradt, kettő pedig az apához került, és az apához került két gyermek után is jogosult volt legalább 12 éven keresztül családi pótlékra,
- három gyermeket szült és nevelt a saját háztartásában és örökbefogadott egy 2 éves kislányt is. A gyermekek közül kettő már felnőtt, elköltözött otthonról, egy egyetemista és az örökbefogadott kislány középiskolás.

Nem tekinthető NÉTAK-os anyának például az az anya, aki:

- öt gyermeket szült, de váláskor az apához került a 10 éves kislánya és a 6 éves kisfia,
- a második férjével nevel közösen négy gyermeket, akik közül azonban csak kettő a sajátja és kettő a férjéé (feltéve, hogy a férj gyermekeit nem fogadta örökbe).

A kedvezményt azokra a hónapokra lehet igénybe venni, amelyekben fennáll a jogosultság. A jogosultság annak a hónapnak az első napján nyílik meg, amelyben az anya először tekinthető NÉTAK-os anyának.

A 2022. évre vonatkozóan az első jogosultsági hónap 2022 januárja**, ezért a NÉTAK a 2022. adóévben** a 2021. december 31-e után megszerzett bevétel adókötelezettségére alkalmazható.

Megszűnik a jogosultság annak a hónapnak az utolsó napján, amelyben az édesanya utoljára minősül NÉTAK-os anyának.

Ha a jogosultság nem a teljes adóévben áll fenn, akkor a kedvezményt csak a jogosultsági hónapokban megszerzett jövedelemre lehet igénybe venni. **Ebben az esetben kérjük, hogy a**

22SZJA-02-es lap (B) blokkjában tüntesse fel a jogosultság megnyíltának és/vagy megszűnésének időpontját!

A kedvezmény érvényesítéséhez a 22SZJA-01-es lapon a gyermekek adóazonosító jelét (ennek hiányában természetes azonosító adatait) szerepeltetni szükséges.

Példa a NÉTAK jogosultság év közben való megszűnéséről

<u>3. példa</u>

Egy NÉTAK-os anya megbízási szerződést köt július – december hónapokra, amelyből 600 ezer forint jövedelme keletkezik. Augusztusban elválik a férjétől, és három gyermek nála marad, egy pedig, aki 8 éves, az apához kerül. Emiatt az anya szeptembertől nem veheti igénybe a NÉTAK-ot, ezért a júliusra és az augusztusra eső jövedelme a kedvezmény alapját képezi, a szeptemberi, októberi, novemberi és decemberi pedig nem, azaz a hónapok arányában meg kell osztani a jövedelmet (2:4).

- *NÉTAK-kal csökkenthető jövedelem 600 000/6*2=200 000 forint,*
- *NÉTAK-kal nem csökkenthető jövedelem 600 000/6*4=400 000 forint.*

A NÉTAK a következő, összevont adóalapba tartozó jövedelmekre érvényesíthető:

- **a bérnek minősülő és más nem önálló tevékenységből származó jövedelemre**, ilyen például:
    - a munkaviszonyból, közfoglalkoztatási jogviszonyból származó jövedelem,
    - az adóköteles társadalombiztosítási ellátás (például: táppénz, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj),
    - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény alapján folyósított adóköteles ellátások,
    - a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény alapján folyósított álláskeresési járadék, álláskeresési segély, kereset-kiegészítés és keresetpótló juttatás, valamint a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról szóló kormányrendelet alapján nyújtott álláskeresést ösztönző juttatás,
    - a Magyar Honvédségnél tartalékos katonai szolgálatot teljesítő magánszemély e jogviszonyból származó jövedelme,
    - ez előzőekben meghatározott jövedelmet pótló kártérítés (keresetpótló járadék), ideértve a rendvédelmi egészségkárosodási keresetkiegészítést és rendvédelmi egészségkárosodási járadékot, valamint a honvédelmi egészségkárosodási keresetkiegészítést és honvédelmi egészségkárosodási járadékot, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományának jogállásáról szóló törvény szerinti egészségkárosodási keresetkiegészítést és egészségkárosodási járadékot, továbbá a felelősségbiztosítás alapján ilyen címen fizetett kártérítést is, de ide nem értve a nyugdíjban részesülő magánszemélyt megillető baleseti járadékot,
    - a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazása,

- a munkaviszony megszűnésével összefüggésben törvényben meghatározott mértékű végkielégítés **(a végkielégítés törvényben meghatározott mértéket meghaladó része azonban nem képezi a kedvezmény alapját)**,
- a társas vállalkozás magánszemély tagjának személyes közreműködése ellenértékeként kifizetett jövedelem,
- a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének tevékenységére tekintettel adott juttatás,
- a jogszabály alapján választott vagy kijelölt tisztségviselő tevékenysége (például igazgatótanácsi tag, felügyelőbizottsági tag) ellenértékeként kapott juttatás,
- nemzetközi szerződés hatálya alatt a nem önálló munkából, ennek hiányában az adott állam joga szerinti munkaviszonyból származó jövedelem,
- az országgyűlési képviselők, nemzetiségi szószólók, polgármesterek e tevékenységből származó jövedelme,
- az állami projektértékelői jogviszonyból származó jövedelem.

- az önálló tevékenységből származó jövedelmek közül
  - a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó vállalkozói kivétjére, átalányadózás esetén az átalányban megállapított jövedelmére,
  - a mezőgazdasági őstermelő e tevékenységéből származó jövedelmére,
  - az európai parlamenti képviselő e tevékenységéből származó jövedelmére,
  - a helyi önkormányzati képviselő e tevékenységéből származó jövedelmére,
  - a választott könyvvizsgáló e tevékenységéből származó jövedelmére,
  - a magánszemély által nem egyéni vállalkozóként kötött, díjazás ellenében való munkavégzésre irányuló más szerződés alapján folytatott tevékenységéből (például megbízásból) származó jövedelmére.

A NÉTAK kizárólag a felsorolt jövedelmekre érvényesíthető, így nem képezi annak alapját az ingatlan-bérbeadásból, vagy nem kifizetőtől származó jövedelem.

Ha a magánszemély olyan tevékenységet végez, amely bevételei egy részére alkalmazhatja a kedvezményt, más részére viszont nem, akkor a NÉTAK alapját képező jövedelmet bevételarányosan kell kiszámítani.

Példa a NÉTAK alapját képező jövedelem bevételarányos kiszámítására

<u>4. példa</u>

Egy édesanya gyerekruhákat varr. Egy gyerekruhákat értékesítő vállalkozással megbízási szerződést köt, ami az adóévben 400 000 forint bevételt jelentett számára. Az anya azonban saját maga is értékesíti az általa készített ruhákat, amely tevékenységből 200 000 forint volt a bevétele. Mivel az összes költség 100 000 forint volt, így a jövedelem (400 000 + 200 000-100 000=) 500 000 forint.

Ezt a jövedelmet a bevételek arányában meg kell osztani:

- *NÉTAK alapját képezi 500 000/600 000*400 000=333 333 forint,*
- *NÉTAK-kal nem csökkenthető jövedelem 500 000/600 000*200 000=166 666 forint.*

Ha Ön négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét, 25 év alatti fiatalok kedvezményét, személyi kedvezményt, első házasok kedvezményét és családi kedvezményt is érvényesít, akkor az összevont adóalapját először a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményével csökkentheti, ez után a 25 év alatti fiatalok kedvezményével, személyi kedvezménnyel, majd az első házasok kedvezményével, végül pedig a családi kedvezménnyel.

A NÉTAK érvényesítésének feltétele az anya adóbevallásban tett nyilatkozata, amelyen a NÉTAK összegén túl fel kell tüntetni a gyermekek nevét, adóazonosító jelét (ennek hiányában természetes személyazonosító adatait), valamint ha a kedvezményre való jogosultság nem az egész adóévben állt fenn, a jogosultság megnyíltának vagy megszűnésének időpontját.

A nyilatkozatok megtételére a 22SZJA-01-es lapon, továbbá a 22SZJA-02-es lap (B) blokkjában van lehetőség. Kérjük, olvassa el a lapokhoz fűzött magyarázatot!

23. sor: Az összevont adóalapot csökkentő négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményének összege[99]

A sor „a” oszlopába a program automatikusan kitölti a kedvezmény összegét az 1-6., a 9-12., a 14-17. és 20-21. sorok „d” oszlopainak együttes összegével.
A sor „d” oszlopába írja be az „a” oszlop összegéből az igénybe vehető kedvezmény összegét.

24. sor: Az összevont adóalap négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményével csökkentett összege

Ebbe a sorba a 22. sor „d” oszlopának összegéből a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményének (23. sor „d”) levonása után megmaradt összeget kell beírni. Ha Önnek a 2022. évben csak NÉTAK alapját képező jövedelme volt, a program ebbe a sorba nullát ír!

Ha Ön nem érvényesített NÉTAK-ot, kérjük, hogy ebbe a sorba a 22. sor „d” oszlopában feltüntetett összeget írja be!

25 év alatti fiatalok kedvezménye

2022. január 1-től vehető igénybe összevont adóalapot csökkentő kedvezményként a 25 év alatti fiatalok kedvezménye.

A 25 év alatti fiatalok kedvezményére jogosult az a magánszemély, aki még nem töltötte be a 25. életévét.

A kedvezmény először 2022. januárban érvényesíthető, utoljára pedig abban a hónapban, amelyben a jogosult betölti a 25. életévét.

[99] Szja tv. 29/D.§

Például, ha a fiatal 2022. május 8-án tölti be a 25. életévét, akkor 2022. január 1-től május 31-ig, vagyis 5 hónapon át jogosult a kedvezményre.

Főszabály szerint a kedvezmény első alkalommal a 2021. december 31. után megszerzett bevétel adókötelezettségére alkalmazható.

Az Szja tv. tartalmaz azonban egy átmeneti rendelkezést[100] is, miszerint munkaviszonyból származó jövedelem esetében a kedvezmény
- 2021. december 31-ét követő időszakra elszámolt,
- a 2022. évet megelőző évre vonatkozó, de 2022. január 10-ét követően kifizetett
bevétel adókötelezettségére alkalmazható első alkalommal.

A munkáltató, az iskolaszövetkezet, az összevont adóalapba tartozó jövedelmet juttató kifizető az adóelőleg-alapot jogosultsági hónaponként automatikusan csökkentette a kedvezménnyel, ha Ön nem tett olyan nyilatkozatot, melyben nem kérte a kedvezmény vagy egy része érvényesítését. Ekkor a munkáltató, kifizető a nyilatkozatot figyelembe véve állapította meg az adóelőleget.

Az év közben igénybe vett kedvezményt a NAV által elkészített adóbevallási tervezet is tartalmazza. Az egyéni vállalkozóként, mezőgazdasági őstermelőként igénybe vett kedvezmény adataival Önnek az adóbevallási tervezetet ki kell egészítenie.

Ha év közben nem vette igénybe a 25 év alatti fiatalok kedvezményét, akkor azt az adóévre vonatkozó személyijövedelemadó-bevallásban érvényesítheti.

A kedvezmény összege adóévenként legfeljebb a jogosultsági hónapok számának és a teljes munkaidőben alkalmazásban állók Központi Statisztikai Hivatal által közzétett, a tárgyévet megelőző év július hónapjára vonatkozó, nemzetgazdasági szintű bruttó átlagkeresetének szorzata.[101] A kedvezmény **havi összege 2022-ben 433 700 forint, ami 65 055 forinttal csökkentheti minden jogosultsági hónapban a fizetendő adót**.
Ha a jogosultság a teljes adóévben fennáll, akkor a kedvezmény adóalapot csökkentő összege 2022-ben **5 204 400** forint, ami adóban kifejezve **780 660** forintot jelent.

A **kedvezmény kizárólag a jogosultsági hónapban megszerzett jövedelemre érvényesíthető**. Ha a magánszemély jogosultsága év közben megszűnik és a kedvezménykeretét nem tudta teljes mértékben érvényesíteni a jogosultsági hónapokban megszerzett jövedelmére, akkor nincs lehetősége arra, hogy a fennmaradó részt a többi hónapban megszerzett jövedelmére érvényesítse.

Például, ha a 25 év alatti fiatal 2022 júniusában betöltötte a 25. életévét és 2022-ben januárban és júniusban iskolaszövetkezeten keresztül dolgozott, majd a tanulmányok befejeztével szeptembertől munkába állt, akkor a kedvezmény érvényesítése szempontjából jogosultsági hónapnak csak január és június tekinthető és a fiatal a szeptembertől fennálló munkaviszonyában már nem tudja érvényesíteni a kedvezményt.

Példa: A fiatal 2022. július 1-én volt 25 éves. A havi munkabére egész évben 400 000 forint volt, ami éves szinten 4 800 000 forint. A jogosultsági hónapokra járó kedvezménykerete

[100] Szja tv. 101. § (2) bekezdése
[101] Szja tv. 29/F. § (2) bekezdése

(7x433 700=) 3 035 900 forint. A jogosultsági hónapokban megszerzett jövedelme viszont (7x400 000=) 2 800 0000 forint. Az igénybe vehető kedvezmény összege 2,8 millió forint.

Ha a jogosultság nem áll fenn a teljes adóévben és az önálló tevékenységből származó jövedelemről (például egyéni vállalkozók, őstermelők esetében) nem állapítható meg, hogy melyik része esik jogosultsági hónapra, akkor a kedvezmény alapját képező jövedelmet a jogosultsági hónapok számának figyelembevételével kell kiszámítani.

Ha Ön több adóalap kedvezményt is érvényesít, akkor az összevont adóalapját először a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményével csökkentheti, ez után a 25 év alatti fiatalok kedvezményével, a személyi kedvezménnyel, majd az első házasok kedvezményével, végül pedig a családi kedvezménnyel.

Amennyiben Ön a teljes adóévre érvényesít NÉTAK-ot, akkor a 25 év alatti fiatalok kedvezményét nem tudja igénybe venni, tekintettel arra, hogy a két kedvezmény ugyanazon jövedelmekre vehető igénybe, a NÉTAK viszont értékhatár nélkül érvényesíthető, ezáltal pedig a 25 év alatti fiatalok kedvezményénél nem marad figyelembe vehető kedvezményalap.

Személyi kedvezményt akkor tud érvényesíteni, ha a havi jövedelme több, mint a 25 év alatti fiatalok kedvezményének havi összege, vagyis 433 700 forint, illetve akkor, ha van olyan az összevont adóalapba tartozó jövedelme, amire a 25 év alatti fiatalok kedvezménye nem érvényesíthető.

Speciális szabályok vonatkoznak azokra a 25 év alatti fiatalokra, akik házasságban élnek és házastársuk is 25 év alatti. Ha ez a házastársak valamelyikének első házassága és a házasságot 2021. december 31. után kötötték meg, akkor az első házasok kedvezménye érvényesítésének első hónapja nem a házasságkötést követő hónap, hanem az a hónap, amelyet megelőző hónapban a házastársak valamelyike a 25. életévét betölti.[102]

Például egy 23 és 24 éves fiatal 2022. február 25-én házasságot köt. A férj szeptember 10-én tölti a 25. életévét, így az első házasok kedvezménye igénybevételének első hónapja október lesz.

A 2022. január 1. előtt megkötött házasság esetében, ha az első házasok kedvezményének érvényesítését már 2022. január 1. előtt megkezdték, akkor annak igénybevételét fel kell függeszteni mindaddig, amíg az egyik házastárs betölti a 25. életévét

25. sor: Az összevont adóalapot csökkentő 25 év alatti fiatalok kedvezményének összege

A sor „a” oszlopába a program automatikusan kitölti a kedvezmény összegét az 1-6., a 9-12., a 14-17. és 20-21. sorok „d” oszlopainak együttes összegével, figyelembe véve az adóévben a jogosultsági hónapok számát, valamint lecsökkentve a 23. sor „d” oszlopának összegével. A „d” oszlopba be tudja írni a kedvezmény tényleges összegét, amennyiben az eltér az automatikusan kiszámított összegtől. Ha nem a teljes adóévben jogosult a kedvezményre, akkor a „d” oszlopba csak a jogosultsági hónapokra eső összeggel, de legfeljebb a jogosultsági hónapoknak és a 433 700 forint szorzatának megfelelő összeggel számolhat.

26. sor: Az összevont adóalap 25 év alatti fiatalok kedvezményével csökkentett összege

[102] Szja tv. 29/F. § (5) bekezdése

Ebbe a sorba a 24. sor „d” oszlopának összegéből a 25 év alatti fiatalok kedvezményének (25. sor „d”) levonása után megmaradt összeget kell beírni. Ha Ön a 24. sor „d” oszlopába nullát írt, akkor a program ebbe a sorba is nullát ír! Ha Ön az adóév egészére NÉTAK-ot érvényesít, akkor a 25 év alatti fiatalok kedvezményét nem tudja igénybe venni.

Ha Ön nem érvényesített 25 év alatti fiatalok kedvezményét, akkor ebbe a sorba a 24. sor „d” oszlopában feltüntetett összeget emeli be a program!

22SZJA-B LAP

I. Személyi kedvezmény

27. sor: Személyi kedvezmény összege

Súlyos fogyatékosság esetén orvosi igazolás, határozat alapján havi 66 700 forinttal (a minimálbér egyharmadának száz forintra kerekített összege)[103] lehet csökkenteni az összevont adóalapot azokra a hónapokra, amelyekben a fogyatékos állapot legalább egy napig fennállt.[104] Ebbe a sorba tehát **annyiszor 66 700 forintot** – legfeljebb 800 400 forintot – lehet beírni, ahány hónapig 2022-ben fennállt a fogyatékosság. **Az orvosi igazolást vagy a határozatot nem kell csatolni**, de az adó megállapításához való jog elévülési idejéig meg kell őrizni. Akinek az állapota végleges, és korábban már kiadták az erről szóló igazolást vagy határozatot, annak nem kell újat kérnie.

A kedvezményt kizárólag a súlyos fogyatékosságban szenvedő magánszemély vonhatja le a saját összevont adóalapjának összegéből (közeli hozzátartozója nem érvényesítheti). Az adózás szempontjából súlyosan fogyatékosnak az a személy tekinthető, aki az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmény igénybevétele szempontjából súlyos fogyatékosságnak minősülő betegségekről szóló 335/2009. (XII. 29.) Korm. rendeletben említett betegségben szenved vagy fogyatékossággal él, továbbá aki rokkantsági járadékban vagy fogyatékossági támogatásban részesül. A vonatkozó minősítéseket és a kapcsolódó igazolásokat a súlyos fogyatékosság minősítéséről és igazolásáról szóló 49/2009. (XII. 29.) EüM rendelet határozza meg.

A kedvezmény az első házasok kedvezményét és a családi kedvezményt megelőző sorrendben érvényesíthető.

28. sor: Az összevont adóalap személyi kedvezménnyel csökkentett összege

Ebbe a sorba a 26. sor „d” oszlopából a személyi kedvezmény (27. sor „b”) levonása után megmaradt összeget kell beírni. Ha az Ön által érvényesíteni kívánt személyi kedvezmény meghaladja az összevont adóalap NÉTAK-kal, 25 év alatti fiatalok kedvezményével csökkentett összegét, akkor ebbe a sorba nullát rögzít a program!

Ha Ön nem érvényesített személyi kedvezményt, kérjük, hogy ebbe a sorba a 26. sor „d” oszlopában feltüntetett összeget írja be!

---

[103] A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 703/2021. (XII. 15.) Korm. rendelet alapján a havi minimálbér 2022. január 1-jétől 200 000 forint.

[104] Szja tv. 29/E. §

II. Első házasok kedvezménye

29. sor: Az összevont adóalapot csökkentő első házasok kedvezményének összege[105]

Első házasok kedvezményének érvényesítésére akkor jogosult a házaspár, ha a házas felek valamelyike az első házasságát kötötte. A házastársak együttesen jogosultsági hónaponként 33 335 forinttal csökkenthetik az összevont adóalapjukat, így 2022-ben legfeljebb (33 335 x 12) 400 020 forint vehető figyelembe.

Jogosultsági hónapként a házasságkötést követő hónaptól (azt első jogosultsági hónapnak tekintve) legfeljebb 24 hónap vehető figyelembe (például aki 2022. március 13-án kötött házasságot, a kedvezményt 2022. áprilistól – 2024. március végéig érvényesítheti). A kedvezmény tovább érvényesíthető akkor is, ha a házaspár a 24 hónap alatt családi kedvezményre válik jogosulttá. Nem érvényesíthető tovább a kedvezmény, ha a 24 hónapos időtartamon belül a házasság felbomlik (az egyik fél meghal), vagy felbontásra kerül (a házas felek elválnak).

A kedvezményt a házastársak – döntésük szerint – az összeg megosztásával közösen érvényesítik. Közös érvényesítésnek számít az is, ha a kedvezményt a jogosultak közül csak egyikük veszi igénybe.

A kedvezmény igénybevételének feltétele a házastársak adóbevallásukban tett nyilatkozata, amely tartalmazza a másik fél adóazonosító jelét és azt, hogy a kedvezményt melyikük veszi igénybe vagy a kedvezmény megosztására vonatkozó döntésüket. **A nyilatkozatot a 22SZJA-02-es lap (C) blokkjában kell megtenni.**

A kedvezmény akkor is jár, ha a házasság megkötésekor a házastársak bármelyike, vagy az élettársi kapcsolatukból született közös gyermek után mindketten már jogosultak voltak családi kedvezményre. Nem zárja ki a kedvezmény érvényesíthetőségét az sem, ha a házastársak bármelyike nevelőszülőként vagy nevelőszülő házastársaként válik családi kedvezményre jogosulttá.

Ha Ön négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét, 25 év alatti fiatalok kedvezményét, személyi kedvezményt, első házasok kedvezményét és családi kedvezményt is érvényesít, akkor az összevont adóalapját először a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményével, ez után 25 év alatti fiatalok kedvezményével, a személyi kedvezménnyel, majd az első házasok kedvezményével, végül pedig a családi kedvezménnyel kell csökkentenie.

Ha Ön kitölti ezt a sort, kérjük, ne felejtse el kitölteni a 22SZJA-02-es lap (C) blokkját is!

Ha Ön 2022-ben kötött házasságot és a házastársával 25 év alatti, akkor az első házasok kedvezménye érvényesítésének első hónapja nem a házasságkötést követő hónap, hanem az a hónap, amelyet megelőző hónapban a házastársak valamelyike a 25. életévét betölti.[106]
A 2022. január 1. előtt megkötött házasság esetében, ha az első házasok kedvezményének érvényesítését már 2022. január 1. előtt megkezdték, akkor annak igénybevételét fel kell függeszteni mindaddig, amíg az egyik házastárs betölti a 25. életévét.

---

[105] Szja tv. 29/C. §
[106] Szja tv. 29/F. § (5) bekezdése

30. sor: Az összevont adóalap első házasok kedvezményével csökkentett összege

Ebbe a sorba a 28. sor „b” oszlopának és az első házasok kedvezményének (29. sor „b”) levonása után megmaradt összeget kell beírni. Ha az Ön által érvényesíteni kívánt első házasok kedvezménye meghaladja az összevont adóalap négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményével, a 25 év alatti fiatalok kedvezményével és a személyi kedvezménnyel csökkentett összegét, akkor a program ebbe a sorba automatikusan nullát ír!

Ha Ön nem érvényesített sem NÉTAK-ot, sem 25 év alatti fiatalok kedvezményét, sem személyi kedvezményt, sem első házasok kedvezményét, akkor ebbe a sorba a 22. sor „d” oszlopában feltüntetett összeget írja be a program!

III. Családi kedvezmény levezetése

Fontos! Ha a családi kedvezmény összegét nem kizárólag Ön érvényesíti, a kitöltéskor a megosztással vagy a közös érvényesítéssel érintett magánszemély(ek) bevallásában közölt adatokat mindenképpen figyelembe kell vennie.

Kérjük továbbá, hogy bevallása kitöltésekor a foglalkoztatók/kifizetők által év közben már érvényesített/figyelembe vett családi adókedvezmény összegére is legyen figyelemmel. Különösen fontos ez, ha Ön több foglalkoztatóval/kifizetővel állt kapcsolatban, illetve az adókedvezményeket több gyermek után kívánja érvényesíteni.

A családi kedvezmény – az eltartottak számától függően – kedvezményezett eltartottanként havonta

- **egy eltartott** esetén **66 670** forint,
- **kettő eltartott** esetén **133 330** forint,
- **három és minden további eltartott** esetén **220 000** forint.

A **családi kedvezmény érvényesítésére jogosult**

- aki gyermek után családi pótlékra jogosult, továbbá házastársa, aki vele közös háztartásban él, de családi pótlékra nem jogosult. Nem jogosult azonban az a magánszemély, aki a családi pótlékot
  - gyermekotthon vezetőjeként a gyermekotthonban nevelt gyermek (személy) után,
  - szociális intézmény vezetőjeként az intézményben elhelyezett gyermek (személy) után,
  - javítóintézet igazgatójaként, vagy büntetés-végrehajtási intézet parancsnokaként a javítóintézetben nevelt vagy a büntetés-végrehajtási intézetben lévő, és gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermek (személy) után kapja;
- a várandós nő és a vele közös háztartásban élő házastársa;
- a családi pótlékra saját jogán jogosult gyermek (személy);
- a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély.

A családi pótlékra saját jogán jogosult és a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély esetében az említett jogosult és a vele közös háztartásban élő hozzátartozói (ideértve a gyermek szüleinek hozzátartozóit is) közül egy lehet jogosult az adóévben.

Figyelem! Családi pótlékra és ezzel a családi kedvezmény érvényesítésére jogosult a szülővel együtt élő **élettárs** is, ha az ellátással érintett gyermekkel életvitelszerűen együtt él, és a szülővel élettársként legalább egy éve szerepel az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásában, vagy a szülővel fennálló élettársi kapcsolatát az ellátás megállapítására irányuló kérelmet legalább egy évvel megelőzően kiállított közokirattal igazolja.

Kedvezményezett eltartott

- az, aki után családi pótlék jár,
- a magzat a várandósság időszakában (fogantatásának 91. napjától megszületéséig),
- az, aki a családi pótlékra saját jogán jogosult,
- a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély.

Eltartott

- a kedvezményezett eltartott,
- az, aki a családi pótlék megállapításakor figyelembe vehető, vagy figyelembe vehető lenne, akkor is, ha a kedvezményezett eltartott után nem családi pótlékot állapítanak meg, családi pótlékot nem állapítanak meg, vagy a családi pótlék összegét a gyermekek száma nem befolyásolja.

A családi kedvezményt igénybe veheti bármely külföldi állam jogszabálya alapján családi pótlékra, rokkantsági járadékra, vagy más hasonló ellátásra jogosult magánszemély. Ha a magánszemély azért érvényesíthet családi kedvezményt, mert külföldi állam jogszabálya alapján ott jogosult családi pótlékra, rokkantsági járadékra, vagy más hasonló ellátásra, kedvezményezett eltartottként azt a magánszemélyt (gyermeket) veheti figyelembe, aki után a családi pótlékra lenne jogosult, külföldön rokkantsági járadékban vagy hasonló ellátásban részesül és a magzatot a fogantatás 91. napjától.

Eltartottnak ebben az esetben – a kedvezményezett eltartottan felül – az a magánszemély (gyermek) tekinthető, akit más magánszemély (gyermek) után járó családi pótlék megállapításánál figyelembe lehetne venni, vagy figyelembe vehető lenne, akkor is, ha a kedvezményezett eltartott után nem családi pótlékot állapítanak meg, családi pótlékot nem állapítanak meg, vagy a családi pótlék összegét a gyermekek száma nem befolyásolja.

Jogosultsági hónap az a hónap,

- amelyben a családi pótlékra való jogosultság fennáll,
- amelyben a rokkantsági járadékot folyósítják,
- amelyben a várandósság az orvosi igazolás alapján legalább egy napig fennáll, kivéve azt a hónapot, amikor a gyermek után a családi pótlékra való jogosultság megnyílik.

A családi kedvezmény ugyanazon kedvezményezett eltartott után egyszeresen vehető igénybe. A családi kedvezményt a jogosultsági hónapokra lehet igénybe venni.

Ha a családi kedvezményre jogosult magánszemélynek nincs családi kedvezményre jogosult házastársa, (bejegyzett) élettársa, és utólag nem kívánja megosztani a családi kedvezmény összegét, akkor **egyedül** tudja **érvényesít**eni a kedvezményt.

Több jogosult esetén az adott jogosultsági hónap után járó családi kedvezményt a jogosultak **közösen** is igénybe vehetik.

Ha a családi kedvezményre egy magánszemély jogosult, az őt megillető kedvezményt **megoszthat**ja a vele közös háztartásban élő, nem jogosult házastársával, élettársával, ideértve azt az esetet is, ha a családi kedvezményt a jogosult egyáltalán nem tudja érvényesíteni.

A megosztás nem alkalmazható azonban azokra a jogosultsági hónapokra eső családi kedvezményre,

- amelyre vonatkozóan a jogosult vagy házastársa, élettársa a gyermeket nevelő egyedülálló családi pótlékát igénybe veszi, ide nem értve, ha a jogosult a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (Cst.) 12. § (3) bekezdése alapján egyedülálló, továbbá
- amelyben a jogosultak a kedvezményt közösen veszik igénybe.

Családi kedvezményt érvényesíthet a családi pótlékra jogosulttal közös háztartásban élő, a családi pótlékra egyébként nem jogosult házastárs a háztartásukban nevelt gyermek után (például nevelőszülő házastársa).

Ha jogerős bírósági döntés, egyezség, közös nyilatkozat alapján a szülők időszakonként felváltva gondozzák gyermeküket és a szülői felügyeleti jog mindkét szülő esetében fennáll, a családi pótlékra – közös kérelmükre, 50-50 százalékos arányban – mindkét szülő jogosult, a gyermek mindkét szülőnél – valamint a szülő házastársánál – kedvezményezett eltartottnak számít. A felváltva gondozott gyermek után a szülő (házastársa) a családi kedvezmény összegének 50 százalékát veheti igénybe. A gyermeket felváltva gondozó szülők a családi kedvezmény közös érvényesítésére, megosztására egymás között nem jogosultak. Ha a szülők felváltva gondozzák gyermeküket, de a családi pótlékot 100 százalékban az egyikük kapja, akkor a családi kedvezményt csak ez a szülő érvényesítheti!

Példa a családi kedvezmény megosztására, közös érvényesítésére

<u>5. példa</u>

Ha az elvált szülők a gondozott gyermekük után 50-50 százalékban jogosultak családi pótlékra, azonban az apa újonnan kötött házasságában további két gyermek is született (akik egész évben családi pótlékra jogosultak), a kedvezmény összege a következők szerint alakul. Az apa az új házastársával közösen a magasabb összegű, 3 eltartott után járó 220 000 forinttal számolhat, így (0,5 x 220 000 + 2 x 220 000)=550 000 forint kedvezmény érvényesítésére jogosult havonta. Az anya az egy gyermeke után pedig (0,5 x 66 670)=33 335 forint családi kedvezmény érvényesítésére jogosult havonta.

A családi kedvezmény közös igénybevétele, megosztása az adóbevallásban független attól, hogy az adóelőleg megállapításánál mely jogosultnál vették figyelembe. A saját jogon családi pótlékra jogosult gyermek (személy) és a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély esetében azonban a vele közös háztartásban élő hozzátartozók (ideértve a gyermek szüleinek hozzátartozóit is) közül – döntésük szerint – csak az érvényesítheti a kedvezményt, akinél év közben az adóelőleg megállapításakor azt figyelembe vették.

A családi kedvezmény érvényesítésének feltétele a magánszemély nyilatkozata a jogosultság jogcíméről és a családi kedvezmény megosztása, közös érvényesítése esetén az érintett magánszemélyek adóbevallásban közösen tett, egymás adóazonosító jelét is feltüntető nyilatkozata, amely tartalmazza a kedvezmény összegének felosztására vonatkozó döntésüket. A bevallásban nyilatkozni **kell** – a magzat kivételével – **minden eltartott (kedvezményezett eltartott) adóazonosító jeléről**, továbbá arról, hogy e személyek (ideértve a magzatot is) az adóév mely hónapjaiban számítottak eltartottnak, kedvezményezett eltartottnak.

A családi kedvezmény közös érvényesítésekor, vagy a kedvezmény megosztásakor a bevallásban – a másik jogosult vagy a megosztással érintett házastárs, élettárs adóazonosító jelének közlésével – **fel kell tüntetni, hogy a jogosultak mely jogosultsági hónapokra érvényesítik közösen a kedvezményt**, vagy a kedvezmény megosztásával érintett házastársak, élettársak **mely jogosultsági hónapokra osztják meg a kedvezményt**.

Ha a magzat (ikermagzat) felismerése az adóévi adó megállapítása után történik, a várandósság időszakának hónapjaira járó családi kedvezmény az elévülési időn belül utólag önellenőrzéssel érvényesíthető.

Ha a Magyarországon belföldi illetőségű magánszemély az adóévben másik államban is adóköteles jövedelmet szerez, családi adóalap-kedvezményt csak akkor érvényesíthet, ha azonos vagy hasonló kedvezményt ugyanarra az időszakra a másik államban nem érvényesített. Ebben az esetben a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezmények rendelkezéseit is figyelembe kell venni.

Sok esetben problémát okozhat a kedvezmény érvényesítésénél az, hogy eltérő lehet a gyermekek kedvezményezett eltartotti megítélése vagy a kedvezmény megosztása a házastársak és az élettársak esetén. A **szülővel együtt élő házastárs**, aki nem a vér szerinti szülő, nemcsak a vér szerinti (saját) gyermeke után jogosult családi pótlékra, hanem a nem vér szerinti, azaz a házastársa gyermeke után is. Ebből következően ez a házastárs a házastársa gyermeke után is jogosult a családi kedvezmény érvényesítésére és közös érvényesítésére is, függetlenül attól, hogy nem számít vér szerinti szülőnek.

Az **élettárs** csak **akkor jogosult** családi pótlékra **a vele egy háztartásban élő élettársának gyermeke**(i) után, **ha megfelel a családok támogatásáról szóló törvényben foglalt feltételeknek**, azaz ha a gyermekkel életvitelszerűen együtt él, és a szülővel élettársként legalább egy éve szerepel az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásában, vagy a szülővel fennálló élettársi kapcsolatát az ellátás megállapítására irányuló kérelmet legalább egy évvel megelőzően kiállított közokirattal igazolja. **Az az élettárs, aki ezen feltételeknek nem felel meg**, az élettársának gyermekei után a családi pótlékra, és ezért a családi adókedvezmény érvényesítésére **nem lesz „jogosult”**, azonban az adóbevallásban az élettárs gyermekei után megosztással érvényesíthet családi kedvezményt, ebben az esetben a nyilatkozat megtételekor a kedvezmény típusa kódkockában „1”-es kódot kell szerepeltetnie.

Ha a családi kedvezményt egyedül érvényesíti, illetve megosztással, vagy közös érvényesítéssel kívánja igénybe venni, akkor ne felejtse el kitölteni a 22SZJA-02-es lap (A) blokkját!

Példa a családi kedvezmény érvényesítésére élettársakként

6. példa

Ha a szülők élettársak, és az élettársuk gyermekei után nem jogosultak a családi kedvezmény érvényesítésére – azaz nem felelnek meg a családok támogatásáról szóló törvényben foglalt feltételeknek –, és az anyának kettő, az apának pedig egy saját (vér szerinti) gyermeke van, de nincs közös gyermekük, akkor az anya kettő, az apa pedig egy gyermek után jogosult a családi pótlékra. Ezáltal a családi kedvezmény igénybevétele szempontjából az anyánál kettő, az apánál pedig egy a kedvezményezettek száma, függetlenül attól, hogy a családban nevelt gyermekek száma eléri a hármat. Ezért az anya havonta csak 2 x 133 330 forint, az apa 1 x 66 670 forint családi kedvezményre jogosult. Ha azonban az élettársak egyike nem tudja a családi kedvezményt érvényesíteni, akkor a másik élettárs a nem érvényesített kedvezményt az éves bevallásban igénybe veheti. Ekkor a megosztás az adóelőleg megállapításánál nem lehetséges, az csak az éves bevallásban adható át az élettársnak.

7. példa

Ha a szülők az előző példához hasonlóan úgy élettársak, hogy nem jogosultak élettársuk gyermekei után a családi kedvezményre – azaz nem felelnek meg a családok támogatásáról szóló törvényben foglalt feltételeknek –, és közös háztartásban három kiskorú gyermeket nevelnek, akik közül egyikük az anya, egyikük pedig az apa vérszerinti gyermeke, és van egy közös gyermekük is, akkor a családi pótlékra jogosultság a következők szerint alakul:

A nem közös gyermekek után a vér szerinti szülők, a közös gyermekek után az anya vagy az apa is jogosult. Figyelemmel arra, hogy a „kapcsolatba hozott" gyermekek esetén, a nem vér szerinti szülő – ebben a példában – nem válik jogosulttá a családi pótlékra, így nála az élettársa gyermekét eltartottként nem lehet figyelembe venni. A közös gyermek mindkét szülőnél kedvezményezett eltartottnak számít, ezért az élettársaknál személyenként legfeljebb két fő lehet az eltartottak száma. Ebből következően havonta mindkét szülő a saját gyermeke után 133 330 forintot és a közös gyermek után ketten együtt – döntésük szerinti arányban – 133 330 forintot érvényesíthet. Például dönthetnek úgy, hogy az egyik szülő 133 330, a másik 266 660 forintot, vagy mindketten 199 995 – 199 995 forintot érvényesítenek havonta. Az élettársak a „hozott" gyermekek után év közben nem, de év végén a bevallásban megoszthatják a családi kedvezményt.

Ha azonban a fenti példák szerinti élettársak megfelelnének a családok támogatásáról szóló törvényben foglalt feltételeknek, akkor mindkét példa esetében három gyermek után lennének jogosultak 3 x 220 000 forint családi kedvezményre, amelyet döntésük szerint közösen is érvényesíthetnek az adóelőleg megállapításakor vagy év végén, az éves adóbevallásukban.

Ha a 31. sorban adatot szerepeltet, ne felejtse el kitölteni a 22SZJA-01-es lapot!

Példa a családi kedvezmény kiszámítására

8. példa

*Egy **házaspár** három gyermeket nevel. Egy középiskolás gyermek az anya, az általános iskolás gyermek és egy egyetemista az apa gyermeke. Mivel mindkét szülő jogosult a családi pótlékra a két fiatalabb gyermek után, így a családi kedvezményre is. A családi pótlék megállapításánál az egyetemista gyermeket is figyelembe veszik, mert első alapképzésben vesz részt és nincs rendszeres jövedelme, ezért ő is eltartottnak számít. Természetesen a családi pótlékot és a családi kedvezményt is csak egyszeresen lehet igénybe venni. Az egyetemista gyermek miatt a házastársak a másik két gyermek után havonta összesen 2 x 220 000 forint családi kedvezményre jogosultak.*

Ha az egyetemista gyermek befejezi a tanulmányait, az eltartottak száma kettőre csökken. A házaspár az egyetemista gyermek tanulmányainak befejezését követő hónaptól összesen 2 x 133 330 forint családi kedvezményre jogosult havonta.

A családi kedvezmény az adóalap-kedvezményként való érvényesítése mellett járulékkedvezményként is igénybe vehető.

Példa a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye, az első házasok kedvezménye és a családi kedvezmény kiszámítására

<u>9. példa</u>

*Egy **édesanya** négy gyermeket szült. Gyermekei 22, 17 és 15 évesek. A negyedik gyermek, aki 2006-ban született, elhunyt. A 22 éves gyermek főiskolára jár (eltartott, létszámba beszámító), a másik kettő gimnazista (ők kedvezményezett eltartottak). Az anya 2022. október 15-én ment hozzá gyermekei apjához, aki külföldön dolgozik.*

Az édesanya havi 300 000 forint munkaviszonyból származó bérjövedelmet kap (3 600 000 Ft/év), valamint ingatlan-bérbeadásból további 150 000 forint jövedelme van havonta (1 800 000 forint/év).

Jövedelmei után érvényesítheti a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét, az első házasok kedvezményét és a családi kedvezményt is. Mivel a férjnek ez az első házassága, első házasok kedvezményeként 66 670 forint (2 x 33 335) vehető figyelembe. A családi kedvezmény keretösszege (2 x 220 000) x 12= 5 280 000 forint. A négy gyermekes anyák kedvezménye az anya munkaviszonyból származó jövedelmére (300 000 x 12= 3 600 000 forint) érvényesíthető, az ingatlan bérbeadásából származó jövedelemre azonban nem.

A kedvezményeket teljes egészében az anya érvényesíti.

A 22SZJA bevallás sorai a következőképpen alakulnak:

	„b" oszlop	**„c" oszlop**	**„d" oszlop**
1. sor			3 600 000
7. sor			1 800 000
8. sor			1 800 000
22. sor			5 400 000
23. sor			3 600 000

24. sor			1 800 000
29. sor	66 670		
30. sor	1 733 330		
31. sor	5 280 000		
34. sor	5 280 000		
35. sor	5 280 000		
36. sor	1 733 330		
37. sor	3 546 670		
38. sor	0		

A kedvezményekkel tehát az anya 0 forintra csökkentette az összevont adóalapját. A fennmaradó 3 546 670 forint családi kedvezmény összegéből családi járulékkedvezmény érvényesíthető.

A családi járulékkedvezmény

Ha a családi kedvezményre jogosult, biztosított személy által megszerzett, összevont adóalapba tartozó jövedelem nem fedezi a családi adókedvezmény teljes összegét, a fennmaradó összeg 15 százaléka után további kedvezmény vehető igénybe a 18,5 százalékos társadalombiztosítási járulék, vagy – társadalombiztosítási járulék fizetésére nem kötelezetteknél – a 10 százalékos nyugdíjjárulék terhére. [107]

Figyelem! Családi járulékkedvezményt az adómentes bevételekből [például gyermekgondozást segítő ellátás (gyes), gyermeknevelési támogatás (gyet), ápolási díj és a tartós ápolást végzők időskori támogatása] nem lehet érvényesíteni! Jogosult azonban a kedvezmény igénybevételére, ha az adóévben adóköteles juttatásban [például gyermekgondozási díjban (gyed), csecsemőgondozási díjban (csed)] részesült.

A családi járulékkedvezmény összege a családi kedvezmény összegéből az Ön által, vagy a családi kedvezmény közös igénybevételére jogosult magánszemélyek által **közösen érvényesített**, vagy Ön és nem jogosult házastársa, élettársa által megosztással – ténylegesen – érvényesített családi kedvezménnyel csökkentett összeg 15 százaléka, de legfeljebb a 18,5 százalékos mértékű társadalombiztosítási járulék, vagy – társadalombiztosítási járulék fizetésére nem kötelezettek esetében – a 10 százalékos nyugdíjjárulék összege.

A családi járulékkedvezményt tehát a közös érvényesítéssel (jogosult a jogosulttal), vagy a megosztással (jogosult a jogosultnak nem számító házastárssal, élettárssal) érintett meghatározott személyek döntésük szerint együtt is, de csak egyszeresen érvényesíthetik. A családi járulékkedvezmény együttes igénybevételének feltétele az érintett magánszemélyek adóbevallásban közösen tett, egymás adóazonosító jelét is feltüntető nyilatkozata, amely tartalmazza a kedvezmény összegének felosztására vonatkozó döntésüket (22SZJA-02-es lap (A) blokk). A jogosultnak nem számító házastárssal, élettárssal való megosztás nem alkalmazható azokra a hónapokra, amelyekre a családi kedvezményt a jogosultak közösen érvényesítették, vagy a jogosult a gyermeket nevelő egyedülálló családi pótlékát veszi igénybe, kivéve ha azt a Cst. 12. § (3) bekezdés alapján folyósítják.

[107] Tbj. 34 §.

Ha Ön és más jogosult személy év közben érvényesített családi járulékkedvezményt, annak összegéről az éves bevallásában el kell számolni. Az elszámolásban fel kell tüntetni a családi járulékkedvezmény megállapított alapját, összegét, továbbá azt az összeget, amelyet a tárgyévre a családi járulékkedvezmény összegeként a foglalkoztató vagy Ön, mint biztosított egyéni vállalkozó, vagy biztosított mezőgazdasági őstermelő már érvényesített.

Ha a családi járulékkedvezmény megállapított összege több mint amennyit a családi járulékkedvezmény összegeként a foglalkoztató vagy Ön, mint egyéni vállalkozó, mezőgazdasági őstermelő érvényesített, és van családi járulékkedvezményként érvényesíthető megfizetett járulék, a különbözet az adóbevallásban visszaigényelhető.

Ha Ön a családi járulékkedvezmény összegét év közben úgy érvényesítette, hogy arra nem volt jogosult, **a jogosulatlanul igénybe vett családi járulékkedvezményt az adóbevallás benyújtására előírt határidőig vissza kell fizetnie**, és az összeg **12 százalékának** megfelelő **különbözeti bírságot kell fizetnie.** Nem kell azonban a különbözeti bírságot megfizetnie, ha a befizetési kötelezettség a 10 ezer forintot nem haladja meg.

Ha a családi járulékkedvezményt Ön év közben úgy érvényesítette, hogy a személyijövedelemadó-bevallásban személyi jövedelemadó kötelezettséget kell megállapítani, akkor a családi járulékkedvezmény összegét nem kell újra kiszámítani és visszafizetni.

Az egyéni vállalkozóra, a társas vállalkozóra és a mezőgazdasági őstermelőre vonatkozó speciális szabályok[108]

A biztosított egyéni vállalkozó és mezőgazdasági őstermelő a 2258 számú bevallásában saját maga, a társas vállalkozó után pedig a 2208 számú bevallásban a társas vállalkozás állapította meg és vallotta be a családi járulékkedvezmény havi, illetve negyedéves összegét.

A biztosított **őstermelő**, az **egyéni vállalkozó**, vagy a **társas vállalkozó** által érvényesíthető családi járulékkedvezmény összege a családi kedvezmény összege (közös igénybevétel esetén a biztosított egyéni vállalkozóra, őstermelőre jutó összege) és a **mezőgazdasági őstermelésből származó jövedelem vagy az átalányban megállapított jövedelem, illetve a vállalkozói kivét vagy az átalányban megállapított jövedelem összege, valamint társas vállalkozó esetén a személyes közreműködői díj** után megállapított személyijövedelemadó-alap különbözetének – ha az pozitív – 15 százaléka. További korlát, hogy a családi járulékkedvezmény összege legfeljebb a társadalombiztosítási járulék összege lehet.
A járulékkedvezmény az átalányadózást alkalmazó, a Tbj. 42. § (2) bekezdés *a)-b)* pontjában nem említett egyéni vállalkozó e tevékenységéből származó jövedelme adómentes részével egyező nagyságú járulékalap után fizetendő járulék terhére is érvényesíthető. Ha az átalányadózást alkalmazó, a 42. § (2) bekezdés *a)-b)* pontjában nem említett egyéni vállalkozó járulékalapjaként a minimálbért köteles figyelembe venni, a járulékkedvezmény az e járulékalapnak az átalányban megállapított adómentes jövedelmet meg nem haladó nagyságú része után fizetendő járulék terhére is érvényesíthető.[109]
A **kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vagy társas vállalkozó nem számít biztosítottnak**, ezért ezen jogviszonyára tekintettel – járulékfizetés hiányában – családi járulékkedvezmény nem érvényesíthető.

[108] Tbj. 80. §
[109] Tbj. 34. § (6) bekezdés

Az **egyéni vállalkozók** és a **társas vállalkozók** kizárólag a ténylegesen megszerzett jövedelmük után fizetendő társadalombiztosítási járulék erejéig érvényesíthetik a járulékkedvezményt. Esetükben a járulékfizetési alsó határnak megfelelő járulékalapra – **kivét és személyes közreműködői díj hiányában – a járulékkedvezmény nem érvényesíthető.**

A **mezőgazdasági őstermelő** járulékfizetési kötelezettségére speciális szabályok vonatkoznak, amelynek eredményeként nem a tárgyidőszakban megszerzett bevétel alapján kell járulékot fizetni. Ha a mezőgazdasági őstermelőnek a tárgyidőszakban nincs bevétele és kiadása, akkor sincs akadálya a családi járulékkedvezmény érvényesítésének. A kedvezmény vonatkozhat az előző évi bevétel alapján megállapított járulékalap után fizetendő társadalombiztosítási járulékra is.

Ha az Ön munkáltatója vagy az Önt társas vállalkozóként foglalkoztató társas vállalkozás az említett szabályok szerint állapította meg az Önt terhelő járulék összegét és az Önt megillető családi járulékkedvezmény összegét, akkor a járulékigazolást is ennek megfelelően kellett kiállítania Önnek.

31. sor: Az eltartottak után járó családi kedvezmény[110] törvény szerinti összege (keretösszeg)

Ha Ön családi kedvezményt kíván érvényesíteni, akkor a jogosult(ak) által (együtt) érvényesíthető teljes összeget írja be ebbe a sorba. A kedvezményt az eltartottak számától függően a kedvezményezett eltartottak után érvényesítheti.

A sor kitöltése esetén ne felejtse el a 22SZJA-01-es lapot, és a kedvezmény megosztása, közös érvényesítése esetén a 22SZJA-02-es lap (A) blokkját is kitölteni.

32. sor: Más jogosult személyek által az adóelőleg megállapításánál jogszerűen érvényesített családi járulékkedvezmény együttes összege („a" oszlop) és alapja („b" oszlop)

Ha a családi kedvezményre jogosult magánszemély vagy a kedvezményre szintén jogosult más magánszemély családi járulékkedvezményt év közben már érvényesített, akkor a bevallásban a jogosult(ak) által, vagy a kedvezmény megosztásával érintett házastársak, élettársak által együttesen érvényesíthető családi kedvezmény összegét csökkenti az általuk együttesen igénybe vett családi járulékkedvezmény összegének az adó mértékére vonatkozó rendelkezés szerinti mértékkel elosztott része (667 százaléka)[111].

Ebben a sorban a házastársa, élettársa által az adóelőleg megállapításánál már érvényesített családi járulékkedvezmény összegéből azt az összeget szerepeltesse, amelyre vonatkozóan az adóelőleg megállapításához adott nyilatkozatát a jogosult fél **jogszerűen** tette meg. Az év közben igénybe vett családi járulékkedvezmény összegét – kifizetőtől szerzett jövedelem esetén – a munkáltatói, kifizetői igazolás tartalmazza.

Ha a másik fél **jogosulatlanul** vett igénybe családi járulékkedvezményt, azt a saját 22SZJA jelű bevallásában kell bevallania és megfizetnie, az Ön adóbevallásában természetesen ezt nem kell szerepeltetni.

---

[110] Szja tv. 29/A. §. és 29/B. §.
[111] Szja tv. 29/B. § (6) bekezdés

A biztosított egyéni vállalkozó esetében a kivétet, az átalányban megállapított jövedelmet terhelő társadalombiztosítási járulék erejéig, míg a biztosított társas vállalkozó esetében a személyes közreműködői díjat terhelő társadalombiztosítási járulék erejéig van lehetőség a családi járulékkedvezmény igénybevételére.

Az átalányadózást alkalmazó, a Tbj. 42. § (2) bekezdés *a)-b)* pontjában nem említett egyéni vállalkozó e tevékenységéből származó jövedelme adómentes részével egyező nagyságú járulékalap után fizetendő járulék terhére is érvényesíthet járulékkedvezményt. Ha az átalányadózást alkalmazó, a 42. § (2) bekezdés *a)-b)* pontjában nem említett egyéni vállalkozó járulékalapjaként a minimálbért köteles figyelembe venni, a járulékkedvezmény az e járulékalapnak az átalányban megállapított adómentes jövedelmet meg nem haladó nagyságú része után fizetendő járulék terhére is érvényesíthető.

A biztosított mezőgazdasági őstermelő a ténylegesen elért jövedelmétől függetlenül összességében a tárgyévre megfizetett társadalombiztosítási járuléka erejéig érvényesítheti a kedvezményt, mivel a járulékfizetési kötelezettséget nem az általa a tárgyévben megszerzett bevétel alapozza meg. Ha az Ön házastársa vagy élettársa biztosított egyéni vagy társas vállalkozó vagy őstermelő, az év közben jogszerűen érvényesített családi járulékkedvezmény összegét a saját nyilvántartásainak megfelelően szerepeltesse ebben a sorban!

Ha az Ön házastársának vagy élettársának munkáltatója vagy az őt társas vállalkozóként foglalkoztató társas vállalkozás az említett szabályok szerint állapította meg az Ön házastársát vagy élettársát terhelő járulék összegét és az őt megillető családi járulékkedvezmény összegét, akkor a járulékigazolást is ennek megfelelően kellett kiállítania.

Ha az adóelőleg megállapításához adott nyilatkozatát az Ön házastársa, élettársa jogszerűen tette meg, továbbá év közben sem történt a jogosultságban olyan változás, amelyet a munkáltatónak nem jelzett, úgy a bevallásban jogosulatlanul érvényesített családi járulékkedvezménnyel nem kell számolni, a jogszerűen érvényesített kedvezmény mértéke az igazolás(ok)on szereplő összeg.

Az „a” oszlopban kell szerepeltetni az adóelőleg megállapításánál már érvényesített családi járulékkedvezmény tényleges összegét, a „b” oszlopban pedig ennek a 667 százalékát (32B = 32A x 6,67). Ha az Ön házastársa, élettársa az adóelőleg megállapításánál jogszerűen családi járulékkedvezményt nem érvényesített, úgy kérjük, hogy az „a” és a „b” oszlopba nullát írjon.

A jogszerűen és az esetlegesen jogosulatlanul érvényesített családi járulékkedvezmény kiszámításához segítséget nyújtanak a 10. – 13. példák, valamint a NAV honlapján az Ügyféliránytű/Kalkulátorok/Családikedvezmény-kalkulátorok menüpontból elérhető „Jogszerű családi járulékkedvezmény kiszámítása”.
(https://nav.gov.hu/ugyfeliranytu/kalkulatorok/csaladikedvezmeny-kalkulator-az-eves-bevallas-elkesziteshez)

33. sor: Az Ön által az adóelőleg megállapításánál jogszerűen érvényesített családi járulékkedvezmény összege

A sor kitöltése előtt kérjük, olvassa el a 32. sorhoz írt magyarázatot is, hiszen az abban foglaltak irányadóak e sor kitöltésekor!

Kérjük, hogy a munkáltatóktól, kifizetőktől kapott igazolásokon feltüntetett, az adóelőleg megállapításánál már érvényesített családi járulékkedvezmény összegéből csak azt az összeget szerepeltesse ebben a sorban, amelyre vonatkozóan az adóelőleg megállapításához adott nyilatkozatát Ön **jogszerűen** tette meg. Ha Ön jogosulatlanul vett igénybe családi járulékkedvezményt, annak összegét a 42. sorban tüntesse fel, mivel azt Önnek vissza kell fizetnie.

Ha Ön biztosított egyéni vállalkozó, társas vállalkozó vagy őstermelő, az év közben figyelembe vett összeget a saját nyilvántartásainak megfelelően szerepeltesse ebben a sorban.

Ha az adóelőleg megállapításához adott nyilatkozatát Ön jogszerűen tette meg, továbbá év közben sem történt a jogosultságban olyan változás, amit a munkáltatónak nem jelzett, akkor a bevallásban jogosulatlanul érvényesített családi járulékkedvezménnyel nem kell számolni, a jogszerűen érvényesített kedvezmény mértéke az igazolás(ok)on szereplő összeg.

Az „a" oszlopban kell szerepeltetni az adóelőleg megállapításánál már érvényesített családi járulékkedvezmény tényleges összegét, a „b" oszlopban pedig ennek a 667 százalékát (33B = 33A x 6,67). Ha Ön az adóelőleg megállapításánál jogszerűen családi járulékkedvezményt nem érvényesített, úgy kérjük, hogy az „a" és a „b" oszlopba nullát írjon!

A jogszerűen és az esetlegesen jogosulatlanul érvényesített családi járulékkedvezmény kiszámításához segítséget nyújtanak a 10. – 13. példák, valamint a NAV honlapján az Ügyféliránytű/Kalkulátorok/Családikedvezmény-kalkulátorok menüpontból elérhető „Jogszerű családi járulékkedvezmény kiszámítása". (https://nav.gov.hu/nav/szolgaltatasok/kalkulatorok/jogszeru_csaladi_kedvezmeny)

34. sor: A bevallásban a házastárssal, élettárssal együtt igénybe vehető családi kedvezmény összege

A családi kedvezmény keretösszegét csökkenteni kell az év közben – jogszerűen – már érvényesített családi járulékkedvezmény 667 százalékával (32. és 33. sor „b" oszlopainak összege).

Az így fennmaradó összegnél több családi adóalap-kedvezményt a bevallásában már nem érvényesíthet. Ha Ön és házastársa, élettársa családi járulékkedvezményt év közben nem érvényesített, ebben a sorban a 31. sor összegét szerepeltesse!

35. sor: A 34. sorból – megosztás, közös érvényesítés figyelembevételével – az Ön által érvényesíteni kívánt családi kedvezmény összege

A személyijövedelemadó-bevallásban a családi kedvezmény összege megosztható és közösen érvényesíthető. Ebben a sorban azt az összeget szerepeltesse, amelyet a 34. sorból – döntésük alapján – Ön kíván érvényesíteni. (Ha a kedvezmény összegét kizárólag Ön érvényesíti, ebbe a sorba a 34. sorban szereplő összeget írja be!)

36. sor: Az adóalapot csökkentő családi kedvezmény összege

Ebbe a sorba az összevont adóalap terhére ténylegesen érvényesíthető családi adóalap-kedvezmény összegét írja be!

Ha az Ön által érvényesíteni kívánt családi adóalap-kedvezmény összege nagyobb, mint az összevont adóalapba tartozó jövedelem négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményével (24. sor), a 25 év alatti fiatalok kedvezményével (26. sor), személyi kedvezménnyel (28. sor) és első házasok kedvezményével csökkentett összege (30. sor), kérjük, hogy a 30. sorban szereplő összeget írja be ebbe a sorba, hiszen adóalap-kedvezményként legfeljebb az összevont adóalapba tartozó jövedelmekkel megegyező összeget érvényesíthet.

Ellenkező esetben, tehát ha az összevont adóalapba tartozó jövedelem a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményével (24. sor), a 25 év alatti fiatalok kedvezményével (26. sor), személyi kedvezménnyel (28. sor) és első házasok kedvezményével csökkentett összege (30. sor) az Ön által érvényesíteni kívánt családi kedvezmény összegénél nagyobb (35. sor), úgy a 35. sorban szereplő összeget írja ebbe a sorba, hiszen ekkor a családi kedvezmény teljes összegét elszámolhatja az összevont adóalappal szemben.

37. sor: A 35. sorból fennmaradó családi kedvezmény összege

Ha a 35. sorban szereplő, az Ön által érvényesíteni kívánt családi kedvezmény összege nagyobb, mint az összevont adóalapba tartozó jövedelem négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményével (24. sor), 25 év alatti fiatalok kedvezményével (26. sor), személyi kedvezménnyel (28. sor) és első házasok kedvezményével csökkentett összege (30. sor), akkor a 35. és a 36. sor különbözetét írja be ebbe a sorba! Ez azért fontos, mert ha Önnek még van „kihasználatlan” családi kedvezménye, úgy – esetlegesen – további visszaigényelhető családi járulékkedvezményt érvényesíthet.

Például, ha a 35. sorban szereplő, az Ön által érvényesíteni kívánt családi kedvezmény összege 1 000 000 forint, a jövedelme (30. sor) – így a 36. sorban szereplő összeg is – 700 000 forint, akkor ebben a sorban 300 000 forintot szerepeltessen!

Ha a családi kedvezményt teljes egészében érvényesítette, ezt a sort nem kell kitöltenie.

38. sor: Az adóalap családi kedvezménnyel csökkentett összege

Ide írja be az összevont adóalapba tartozó jövedelemnek a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményével (24. sor), a 25 év alatti fiatalok kedvezményével (26. sor), személyi kedvezménnyel (28. sor), az első házasok kedvezményével (30. sor) és a családi kedvezménnyel (36. sor) csökkentett összegét, vagyis a 30. sornak és a 36. sornak a különbségét, de legalább nullát!

A családi kedvezményt érvényesítő magánszemély az összevont adóalapját a családi kedvezménnyel csökkenti. Ez azt jelenti, hogy az adót a családi kedvezménnyel csökkentett összeg után kell kiszámítani.

Ha az Ön által érvényesíteni kívánt családi adóalap-kedvezmény összege (35. sor) meghaladja az összevont adóalapba tartozó jövedelmek négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményével (24. sor), a 25 év alatti fiatalok kedvezményével (26. sor), személyi kedvezménnyel (28. sor) és első házasok kedvezményével csökkentett összegét (30. sor), tehát van fennmaradó családi kedvezménye (37. sor kitöltött), ebbe a sorba nullát írjon, és töltse ki a 37-38. sorokat is, hiszen előfordulhat, hogy további családi járulékkedvezményt érvényesíthet. Erre akkor van lehetősége, ha év közben Öntől a munkáltató, kifizető társadalombiztosítási járulékot vagy – ha Ön társadalombiztosítási járulék megfizetésére nem kötelezett – 10 százalék

nyugdíjjárulékot vont le, vagy Ön egyéni vállalkozóként, őstermelőként – a korábban ismertetett szabályok figyelembevételével – társadalombiztosítási járulékot fizetett meg. Ellenkező esetben a 39-40. sorokat nem kell kitöltenie.

39. sor: Az adóévre megállapított, a családi járulékkedvezmény szempontjából figyelembe vehető társadalombiztosítási járulék, vagy nyugdíjjárulék összege

A 39. sort akkor kell kitöltenie, ha az Ön által érvényesíthető családi kedvezmény összegéből az összevont adóalapba tartozó jövedelmekkel szembeni érvényesítés után még marad „kihasználatlan" kedvezménykerete, tehát a 37. sor kitöltött. Ebben az esetben a 2022. évben megállapított társadalombiztosítási járulék vagy – ha Ön társadalombiztosítási járulék fizetésére nem kötelezett – 10 százalék nyugdíjjárulék összegét szerepeltesse ebben a sorban az Önnek kiadott igazolás(ok) alapján.

Ha az Ön munkáltatója vagy az Önt társas vállalkozóként foglalkoztató társas vállalkozás az említett szabályok szerint állapította meg az Önt terhelő társadalombiztosítási járulék vagy – ha Ön társadalombiztosítási járulék fizetésére nem kötelezett – 10 százalék nyugdíjjárulék összegét és az Önt megillető családi járulékkedvezmény összegét, akkor a járulékigazolást is ennek megfelelően kellett kiállítania Önnek.

A vállalkozói tevékenységgel vagy jogviszonnyal összefüggésben megállapított társadalombiztosítási járulék összege a biztosított egyéni vállalkozó esetében a kivétet, az átalányban megállapított jövedelmet, társas vállalkozó esetében kizárólag a személyes közreműködés után kifizetett jövedelmet terhelő társadalombiztosítási járulék erejéig csökkenthető a családi járulékkedvezménnyel.

A biztosított mezőgazdasági őstermelő a ténylegesen elért jövedelmétől függetlenül összességében a tárgyévre megfizetett társadalombiztosítási járuléka erejéig érvényesítheti a kedvezményt, mivel a járulékfizetési kötelezettséget nem az általa a tárgyévben megszerzett bevétel alapozza meg. Ha tehát Ön mezőgazdasági őstermelő, egyéni vagy társas vállalkozó, akkor ide azt az összeget írja be, amelyet a 2022. évben megállapított társadalombiztosítási járulék összegéből – az előzőekben leírtakra is tekintettel – a családi járulékkedvezmény érvényesítésénél figyelembe vehet.

Ha a járulékigazoláson – a fenti bekezdésben foglaltakra is figyelemmel – **a levont társadalombiztosítási járulék**, vagy – ha Ön nem kötelezett társadalombiztosítási járulék fizetésére – **a levont nyugdíjjárulék összege** szerepel, akkor az igazoláson szereplő összeghez adja hozzá az év közben már érvényesített családi járulékkedvezmény összegét, és ezt az összeget írja be ebbe a sorba (**a társadalombiztosítási járulék** vagy – ha Ön nem kötelezett társadalombiztosítási járulék fizetésére – **a levont nyugdíjjárulék összege = a családi járulékkedvezményként érvényesített összeg + a levont társadalombiztosítási járulék** vagy – ha Ön nem kötelezett társadalombiztosítási járulék fizetésére – **a levont nyugdíjjárulék összege**).

40. sor: A 39. sorból a levont, megfizetett járulékok összege

Ebben a sorban az adóévre levont, megfizetett társadalombiztosítási járulék vagy – ha Ön nem kötelezett társadalombiztosítási járulék fizetésére – a levont nyugdíjjárulék összegét kell szerepeltetni. Ha Ön mezőgazdasági őstermelő, társas vállalkozás személyesen közreműködő

tagja vagy egyéni vállalkozó, akkor ide az adóévre a családi járulékkedvezmény szempontjából figyelembe vehető és megfizetett társadalombiztosítási járulékot tüntesse fel!

41. sor: A családi járulékkedvezmény címén visszaigényelhető összeg

Ebben a sorban azt az összeget tüntesse fel, amelyet a bevallásában családi járulékkedvezmény jogcímen még érvényesíthet és visszaigényelhet! A családi kedvezmény összegéből a még fennmaradó, kedvezményként nem érvényesített rész (37. sor) 15 százaléka, de legfeljebb az év közben ténylegesen levont, megfizetett járulékok összege (40. sor) igényelhető vissza. A 41. sorban tehát a 37. sor 15 százalékát és a 40. sor közül a kisebb összeget szerepeltesse! A visszaigényelhető összeget kérjük, vegye figyelembe a 76. sor összegénél!

Ha Ön családi kedvezményre jogosult, családi kedvezményre nem jogosult házastársa, élettársa, és év közben jogszerűtlenül érvényesítette a kedvezményt, azt a bevallás benyújtásával egyidejűleg vissza kell fizetnie. Ugyanakkor ezt az összeget megosztás esetén érvényesítheti is a bevallásában. Ebben az esetben a 42. sorba írt összeg növeli a bevallásban legfeljebb érvényesíthető családi járulékkedvezmény összegét.

10. példa

A magánszemély egyedül neveli gyermekét, aki után egész évben jogosult családi pótlékra. Év közben 500 000 forint családi kedvezményt és 15 000 forint családi járulékkedvezményt érvényesített.

A bevallásában az összevont adóalapba tartozó jövedelme (22. sor) 500 000 forint, az adózó a NÉTAK-ot, a 25 év alatti fiatalok kedvezményét, a személyi kedvezményt és az első házasok kedvezményét nem érvényesíti, így a 24.,a 26.,28. és a 30. sor összege is 500 000 forint lesz.

	„a” oszlop	„b” oszlop	„d” oszlop
22. sor			500 000
24. sor			500 000
26. sor			500 000
28. sor		500 000	
30. sor		500 000	
31. sor		800 040	
33. sor	15 000	100 050	
34. sor		699 990	
35. sor		699 990	
36. sor		500 000	
37. sor		199 990	
38. sor		0	
39. sor		88 750	
40. sor		73 750	
41. sor		**29 999**	

A 31. sorban a családi kedvezmény keretösszegét kell megadni (12 x 66 670 = 800 040 forint). Az év közben az adózó által érvényesített családi járulékkedvezmény összegét a 33. sor „a” oszlopában, majd ennek a 6,67-szeresét a „b” oszlopban kell feltüntetni. A 34. sorban a 31. sornak és a 33. sor „b” oszlopának a különbségét kell szerepeltetni.
Az adózó a kedvezmény megosztásának lehetőségével nem él, így a 35. sorban az év közben már érvényesített családi járulékkedvezménnyel csökkentett keretösszeget kell szerepeltetni.

A 35. sor összegét az adózó, az összevont adóalapba tartozó jövedelmével (30. sor) – mely munkaviszonyból származott – csökkentheti a családi kedvezmény jogcímén, amely 500 000 forint. Ezt az összeget kell a 36. sorban szerepeltetni.

A fennmaradó családi kedvezmény összegét, 199 990 forintot (699 990 - 500 000) a 37. sorba kell beírni. Ennek a 15 százalékát, azaz 29 999 (199 990 x 0,15) forintot családi járulékkedvezmény címén „felhasználhat". Az adóévre megállapított járulékok összege 88 750 forint (37. sor), melyből 15 000 forint családi járulékkedvezményt év közben érvényesített, tehát az adózótól összesen 73 750 forint járulékot vontak le ténylegesen (40. sor). Mivel a családi járulékkedvezmény még érvényesíthető összege a fennmaradó kedvezmény összegének 15 százaléka, de legfeljebb az év közben ténylegesen levont, megfizetett járulékok összege, a példa alapján családi járulékkedvezmény címén 29 999 forintot igényelhet vissza az adózó (41. sor).

Fontos! Miután a munkáltató a családi adókedvezmény év közbeni érvényesítése miatt nem vont le adóelőleget, a 65. sorba 0 forint kerül.

42. sor: A jogosulatlanul igénybe vett családi járulékkedvezmény miatt befizetendő összeg

Ha Ön a családi járulékkedvezmény összegét év közben **jogosulatlanul érvényesítette,** akkor **az igénybe vett kedvezményt az adóbevallás határidejéig vissza kell fizetnie**, továbbá a jogosulatlanul igénybe vett kedvezmény **12 százalékának** megfelelő **különbözeti bírságot** kell fizetnie. Nem kell azonban a különbözeti bírságot megfizetnie, ha a jogosulatlanul igénybe vett kedvezmény a 10 ezer forintot nem haladja meg. Kérjük, olvassa el a 78. sorhoz fűzött magyarázatot! A 42. sorban szereplő összeget a 64. sor összegénél kell figyelembe venni.

A jogosulatlanul érvényesített családi járulékkedvezmény kiszámításához segítséget nyújt a 11. és a 13. példa.

Példa a családi járulékkedvezmény levezetésére

11. példa

Egy házaspár három gyermeket nevel. Az adóelőleg-nyilatkozatnál két gyermek után az anya, egy gyermek után az apa veszi igénybe a családi kedvezményt. Az anya éves munkaviszonyból származó jövedelme 2 400 000 forint, az apa jövedelme pedig 1 200 000 forint. A legidősebb gyermekük, akit az édesanya jelölt meg az adóelőleg-nyilatkozatában, februárban befejezte tanulmányait (a példa szerinti esetben ez után az eltartottak létszámába sem számítható be). A munkáltatónak ezt a szülők nem jelezték. Évközben az anya összesen 426 000 forint, az apa összesen 213 000 forint családi járulékkedvezményt érvényesített. A példát az anya szemszögéből vezetjük le.
A példa szerint a kedvezményezett eltartottakra vonatkozóan év közben változás történt, melyet nem jeleztek a munkáltatóknak, így az apa és az anya is jogosulatlanul vett igénybe családi járulékkedvezményt, melynek összegét vissza kell fizetni. Ezért első lépésként mindkét félnek ki kell számolnia a családi járulékkedvezmény jogszerűen és jogosulatlanul érvényesített összegét.

*A **házastárs** (apa) által jogszerűen érvényesített családi járulékkedvezmény kiszámítása a következő táblázatban foglaltak szerint történik. A „h" oszlop összesen sorában kapott értéket (85 995 forint) a nyomtatvány 32. sor „a" oszlopában kell feltüntetni.*

Hó	Jövedelem („a” oszlop)	Családi kedvezmény tényleges összege („b” oszlop)	Az adóalap-kedvezmény érvényesítése után fennmaradó (göngyölített) kedvezmény („c” oszlop)	Az igénybe vehető járulék-kedvezmény („d” oszlop)	Megállapított járulék („e” oszlop)	Családi járulék-kedvezmény összege („f” oszlop)	Év közben érvényesített járulék-kedvezmény („g” oszlop)	***Családi járulékkedvezmény jogszerűen érvényesített összege*** **(„h” oszlop)**	***Családi járulékkedvezmény jogosulatlanul érvényesített összege*** **(„i” oszlop)**
01.	100 000	220 000	120 000	18 000	18 500	18 000	18 000	***18 000***	***0***
02.	100 000	220 000	120 000	18 000	18 500	18 000	18 000	***18 000***	***0***
03.	100 000	133 330	33 330	5 000	18 500	5 000	18 000	***5 000***	***13 001***
04.	100 000	133 330	33 330	5 000	18 500	5 000	18 000	**5 000**	***13 001***
05.	100 000	133 330	33 330	5 000	18 500	5 000	18 000	**5 000**	***13 001***
06.	100 000	133 330	33 330	5 000	18 500	5 000	18 000	**5 000**	***13 001***
07.	100 000	133 330	33 330	5 000	18 500	5 000	18 000	**5 000**	***13 001***
08.	100 000	133 330	33 330	5 000	18 500	5 000	18 000	**5 000**	***13 001***
09.	100 000	133 330	33 330	5 000	18 500	5 000	18 000	**5 000**	***13 001***
10.	100 000	133 330	33 330	5 000	18 500	5 000	18 000	**5 000**	***13 001***
11.	100 000	133 330	33 330	5 000	18 500	5 000	18 000	**5 000**	***13 001***
12.	100 000	133 330	33 330	5 000	18 500	5 000	18 000	**5 000**	***13 001***
Össz.:	**1 200 000**	**1 773 300**			**222 000**	**85 995**	**216 000**	***85 995***	***130 005***

<u>Magyarázat az egyes oszlopok kiszámításához:</u>

Az „a”, „e” és „g” oszlopban szereplő összeget a munkáltatótól kapott igazolások tartalmazzák.

A „b” oszlop értékét a családi kedvezmény levezetésénél ismertetett módszerrel az adózónak kell kiszámítania.

A „c” oszlopban szereplő összeg a „b” oszlopban és az „a” oszlopban szereplő értékek különbsége.

A „d” oszlopban szereplő összeg a még fennmaradó családi kedvezmény („c” oszlop) 15 százaléka, melyet az adózó – adott esetben – még érvényesíthet (például februárban 120 000 x 0,15= 18 000).

Az „f” oszlopban szereplő összeg a „d” és az „e” oszlopban szereplő érték közül a kisebb lehet.

A „h” oszlopban szereplő érték a „g” oszlop értéke, de legfeljebb az „f” oszlopban szereplő összeg, tehát a „g” és az „f” oszlopban szereplő összeg közül a kisebb.

Az „i” oszlopban szereplő összeg a „g” oszlop és az „f” oszlop különbözete. Ha negatív érték szerepelne az oszlopban, úgy természetesen jogosulatlanul érvényesített összegről nem beszélhetünk. Ekkor az adott sor értéke nulla.

*Az **anya** által év közben jogszerűen és jogosulatlanul érvényesített családi járulékkedvezmény kiszámítása a következő táblázatban, a korábban leírt számítás alapján történik. A „h” oszlop összesen sorában szereplő összeget (72 000 forint) a bevallás **33. sor „a” oszlop**ába, az „i” oszlop összesen sorának értékét (360 000 forint) pedig a bevallás **42. sor**ában kell feltüntetni.*

Hó	Jövedelem („a” oszlop)	Családi kedvezmény tényleges összege („b” oszlop)	Az adóalap-kedvezmény érvényesítése után fennmaradó (göngyölített) kedvezmény („c” oszlop)	Az elméletileg igénybe vehető járulék-kedvezmény („d” oszlop)	Megállapított járulék („e” oszlop)	Családi járulék-kedvezmény összege („f” oszlop)	Év közben érvényesített járulék-kedvezmény („g” oszlop)	***Családi járulékkedvezmény jogszerűen érvényesített összege*** **(„h” oszlop)**	***Családi járulékkedvezmény jogosulatlanul érvényesített összege*** **(„i” oszlop)**
01.	200 000	440 000	240 000	36 000	37 000	36 000	36 000	***36 000***	***0***
02.	200 000	440 000	240 000	36 000	37 000	36 000	36 000	***36 000***	***0***
03.	200 000	133 330	0	0	37 000	0	36 000	*0*	***36 000***
04.	200 000	133 330	0	0	37 000	0	36 000	*0*	***36 000***
05.	200 000	133 330	0	0	37 000	0	36 000	*0*	***36 000***
06.	200 000	133 330	0	0	37 000	0	36 000	*0*	***36 000***
07.	200 000	133 330	0	0	37 000	0	36 000	*0*	***36 000***
08.	200 000	133 330	0	0	37 000	0	36 000	*0*	***36 000***
09.	200 000	133 330	0	0	37 000	0	36 000	*0*	***36 000***
10.	200 000	133 330	0	0	37 000	0	36 000	*0*	***36 000***
11.	200 000	133 330	0	0	37 000	0	36 000	*0*	***36 000***
12.	200 000	133 330	0	0	37 000	0	36 000	*0*	***36 000***
Össz.:	**2 400 000**	**2 213 300**			**444 000**	**72 000**	**432 000**	***72 000***	***360 000***

A példa alapján az anya bevallása a következőképpen alakul:

	„b” oszlop	**„d” oszlop**
22. sor		2 400 000
24. sor		2 400 000
26. sor		2 400 000
28. sor	2 400 000	
30. sor	2 400 000	

A szülőknek év végén összesen 3 986 600 forint a családi kedvezményre vonatkozó keretösszegük (a kedvezmény összege 2 hónapra 3 gyermek után 220 000 forinttal, 10 hónapra 2 gyermek után 133 330 forinttal számítva: 2 x 3 x 220 000 + 10 x 2 x 133 330= 3 986 600).

	„a” oszlop	**„b” oszlop**
31. sor		3 986 600
32. sor	85 995	573 587
33. sor	72 000	480 240
34. sor		3 420 365

Döntésük értelmében – az év közben jogszerűen érvényesített családi járulékkedvezmények 6,67-szeresének levonása után fennmaradó – együtt még igénybe vehető családi kedvezményből (34. sor) az anya 2 000 000 forintot érvényesít a bevallásában (35. sor).

	„b" oszlop
35. sor	2 000 000
36. sor	2 000 000
37. sor	0
38. sor	400 000
41. sor	0
42. sor	360 000

A példa kapcsán szükséges megjegyezni, hogy az együtt még igénybe vehető családi kedvezményből (34. sor) az apa 1 420 365 forintot (3 420 365 – 2 000 000) érvényesíthet a bevallásában (35. sor), továbbá a bevallás 42. sorában kell feltüntetnie a jogosulatlanul igénybe vett családi járulékkedvezmény miatt befizetendő 130 005 forint összeget. Azonban, mivel az adóalapja kevesebb, mint az általa igénybe vehető családi kedvezmény összege, ezért a bevallásban ((1 420 365-1 200 000) x 0,15=) 33 055 forint családi járulékkedvezményt érvényesíthet.

Fontos: a családi kedvezmény és a családi járulékkedvezmény jogosulatlan igénybevétele miatt a befizetendő összeg után az anyának és az apának is 12 százalékos különbözeti bírságot kell fizetnie, amit a 78. sorban kell bevallani.

12. példa

Egy családban a szülők három közös gyermeket nevelnek az év egészében. A gyermekek után a szülők egész évben jogosultak voltak családi pótlékra. Munkaviszonyban mindketten havi 200 000 forintot (évi 2 400 000 forintot) kerestek, és más jövedelemmel nem rendelkeztek. A családi kedvezménnyel kapcsolatban év elején úgy nyilatkoztak, hogy a gyermekek után járó összeget (3 x 220 000 = 660 000 forint) megfelezik, így mindketten havonta 330 000 forint családi kedvezmény érvényesítéséről rendelkeztek.

Év közben a munkáltató mindkét szülő esetében, a szülők jövedelmének megfelelően havi 200 000 forint családi adóalap-kedvezményt érvényesített, a keretösszegből fennmaradó 130 000 forint (330 000 – 200 000) 15 százalékát, azaz havonta 19 500 forintot (évi 234 000 forintot) pedig családi járulékkedvezményként vett figyelembe.

Mivel a szülők a nyilatkozatukat jogszerűen tették meg, továbbá év közben sem történt a jogosultságban olyan változás, amit a munkáltatónak ne jeleztek volna, így a bevallásban jogosulatlanul érvényesített családi járulékkedvezménnyel nem kell számolniuk.

Ha a szülők az adóelszámolásban nem térnek el attól, ahogy a családi kedvezményt az adóelőleggel szemben érvényesítették, akkor adókötelezettségük a következők szerint alakul.

	„a” oszlop	„b” oszlop	„d” oszlop
24. sor			2 400 000
26. sor			2 400 000
28. sor		2 400 000	
30. sor		2 400 000	
31. sor		7 920 000	
32. sor	234 000	1 560 780	
33. sor	234 000	1 560 780	
34. sor		4 798 440	
35. sor		2 399 220	
36. sor		2 399 220	
37. sor		0	
38. sor		780	

13. példa

A 12. példa szerinti eset annyiban változik, hogy a legidősebb gyermek befejezi tanulmányait, a szülők augusztustól már nem jogosultak utána a családi pótlékra (és figyelembe sem veszik fiatalabb testvére családi pótléka megállapításánál). A szülők azonban adóelőleg-nyilatkozatukat nem módosítják. Az eltartottak és egyben kedvezményezett eltartottak létszáma az első hét hónapban három fő, az utolsó öt hónapban két fő. A szülőket együttesen megillető családi kedvezmény összege: (3 x 220 000 x 7) + (2 x 133 330 x 5) = 5 953 300 forint.

Augusztustól a szülőket megillető családi kedvezmény összege tehát összesen 2 x 133 330 = 266 660 forint havonta. A szülők esetében tehát a jogszerűen érvényesített családi járulékkedvezmény összege augusztusig 19 500 x 7 = 136 500 forint fejenként. A jogosulatlanul érvényesített összeget (19 500 x 5 = 97 500 forint) a szülőknek a bevallás 42. sorában kell szerepeltetni, és meg kell fizetni utána a 12 százalékos különbözeti bírságot, amit a bevallás 78. sorában kell bevallani.
Tekintettel arra, hogy augusztustól a családi kedvezmeny összege kevesebb, mint az adóalap, így az pozitív lesz ((200 000-133 330) x 5=) 333 350 forint, ami után a szülőknek meg kell fizetni a személyi jövedelemadót, (333 350 x 0,15=) 50 003 forintot, valamint a 12 százalékos különbözeti bírságot, amit szintén a bevallás 78. sorában kell bevallani.

II. Az összevont adóalapba tartozó jövedelmek adójának meghatározása

43. sor: A számított adó

Állapítsa meg az adóalap családi kedvezménnyel csökkentett összegének (38. sor „b” oszlop) 15 százalékkal számított adóját és azt írja be ide![112]

[112] Szja tv. 8. § (1) bekezdés

44. sor: A külföldön megfizetett adó beszámítása a 20. sorban szereplő jövedelem után

Ha Önnek olyan jövedelme is volt, amely külföldön adóköteles, de a nemzetközi egyezmény szabályai szerint vagy viszonosság alapján e jövedelmet össze kell vonnia a belföldön adóköteles jövedelmeivel, akkor a külföldön megfizetett adót a kettős adóztatást kizáró egyezmény rendelkezéseinek vagy a viszonosságnak megfelelően beszámíthatja. A nemzetközi szerződések jellemzően ilyen esetekben úgy rendelkeznek, hogy a külföldön igazoltan megfizetett adó forintra átszámított összegét kell beszámítani (levonni). Ebbe a sorba Önnek a külföldön igazoltan megfizetett adó forintra átszámított összegét, de legfeljebb a 20. sor „d" oszlopában feltüntetett jövedelem adóalapjára az adó mértékével (15 százalék) megállapított adót kell beírnia, ami nem haladhatja meg a 43. sorban lévő összeget.

Nem vehető figyelembe külföldön megfizetett adóként az az összeg, amely Önnek törvény, nemzetközi szerződés, viszonosság vagy a külföldi jog alapján visszajár. A külföldön tartozatlanul megfizetett adót az adott állam adóhatóságától kérheti vissza.

A külföldön igazoltan megfizetett jövedelemadót forintra átszámítva kell feltüntetnie. A külföldi pénznemben megfizetett adót az adó levonásának időpontjában vagy az adóév utolsó napján érvényes MNB-árfolyamon kell forintra átszámítani.

45. sor: A külföldön megfizetett adó beszámítása a 21. sorban szereplő jövedelem után[113]

Ha Önnek 2022-ben olyan jövedelme is volt, ami olyan országból származott, vagy olyan országban is adózott, amivel Magyarországnak nincs a kettős adóztatás elkerüléséről egyezménye és viszonosság sem áll fenn, akkor a 21. sorban feltüntetett jövedelem után külföldön igazoltan megfizetett, az „a" oszlopban feltüntetett adó 90 százalékát, de legfeljebb a 21. sor „d" oszlopában szereplő jövedelem adóalapjára az adó mértékével (15 százalék) megállapított adót (ami nem haladhatja meg a 43. sorban lévő összeget) írja ebbe a sorba!

Nem vehető figyelembe külföldön megfizetett adóként az az összeg, amely Önnek törvény, nemzetközi szerződés, viszonosság vagy a külföldi jog alapján visszajár. A külföldön tartozatlanul megfizetett adót az adott állam adóhatóságától kérheti vissza.

A külföldön igazoltan megfizetett jövedelemadót forintra átszámítva kell feltüntetnie. A külföldi pénznemben megfizetett adót az adó levonásának időpontjában vagy az adóév utolsó napján érvényes MNB-árfolyamon kell forintra átszámítani.

46. sor: A számított adót csökkentő tételek összesen

E sor „c" oszlopában összegezze a 44-45. sorok „b" oszlopaiban lévő összegeket!

47. sor: Az összevont adóalap adója

Ebbe a sorba a 43. sor összegéből a 46. sor összegének levonása után megmaradt adót kell beírnia. Ez a különbözetként jelentkező összeg az Ön összevont adóalap utáni adója, ami további, **az összevont adóalap adóját csökkentő adókedvezménnyel** csökkenthető. Ha a 46. sor „c" oszlopban szereplő összeg több mint a 43. sor „c" oszlopában szereplő számított adó,

[113] Szja tv. 32. §

akkor ennek a sornak a „c” oszlopába nullát írjon! Ha az összevont adóalap utáni adója nulla, akkor további adókedvezményt természetesen nem tud érvényesíteni.

III. Az összevont adóalap adóját csökkentő adókedvezmény

Az összevont adóalap adóját csökkentő adókedvezmény érvényesítésének általános feltételei

Az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmény csak az összevont adóalap utáni adó összegéig érvényesíthető.

48. sor: Mezőgazdasági őstermelői kedvezmény, legfeljebb 100 ezer forint

Ebben a sorban csak az a magánszemély érvényesíthet kedvezményt, aki a bevallásban **feltünteti** a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által vezetett Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszerben nyilvántartásba vett **ügyfél-azonosítóját** (továbbiakban: regisztrált magánszemély). Az érvényesített kedvezmény az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések alkalmazásában az adóévben igénybe vett mezőgazdasági csekély összegű (**de minimis**) támogatásnak vagy halászati csekély összegű (de minimis) támogatásnak számít. A támogatást a bevallás benyújtásának évében kell mezőgazdasági vagy halászati de minimis támogatásként figyelembe venni.

Ha Ön őstermelőként a jövedelem kiszámítására tételes költségelszámolási módot választott, vagy jövedelmét a bevételének 90 százalékában határozta meg, akkor az őstermelésből származó jövedelmének adójával, de legfeljebb 100 000 forinttal csökkentheti az összevont adóalap utáni adójának összegét. Ha Ön a jövedelmét tételes költségelszámolással állapítja meg, és az őstermelői tevékenység utáni adó összege a 100 000 forintot nem éri el, könyvelői díjkedvezményt is érvényesíthet.

Könyvelői díjkedvezmény címén a könyvelőnek kifizetett, számlával igazolt összegnek az őstermelői tevékenységgel arányos része vehető figyelembe, ha a mezőgazdasági őstermelői tevékenységen kívül más forrásból is van összevonandó jövedelme. Az őstermelői adókedvezmény a könyvelői díjkedvezménnyel együtt sem haladhatja meg a 100 000 forintot.

Az őstermelői tevékenységből származó jövedelem adóját úgy kell kiszámítani, hogy meg kell határozni az összevont adóalap adóját (47. sor) a 16. sorban szereplő jövedelemmel együtt és nélküle is, és meg kell állapítani a két adóösszeg különbözetét.

A kedvezmény halászati csekély összegű (de minimis) támogatásként figyelembe vett összegét a 48. sor „a” oszlopában, a kedvezmény teljes összegét a „b” oszlopában kell szerepeltetni.

Az őstermelői adókedvezmény összegének kiszámítását bemutató példa az őstermelői kitöltési útmutató példatárában található.

A mezőgazdasági őstermelői kedvezmény igénybevételének nincs jövedelemkorlátja.

49. sor: Az összevont adóalapot terhelő, kedvezménnyel csökkentett adó

Ebben a sorban a 2022. évi összevont adóalapját terhelő adónak az adókedvezménnyel csökkentett összegét kell szerepeltetnie, mely a 47. sor összegéből a 48. sorban szereplő összeg levonása után fennmaradó adó összege. Ha a 48. sorba a 47. sorban szereplő adóval azonos vagy nagyobb összeget írt be, akkor ebbe a sorba nullát kell írnia.

IV. Egyéb adatok

55. sor: Munkavállalói érdekképviseleti tagdíj, kamarai tagdíj

Ebbe a sorba írja be a kapott igazolás alapján a munkavállalói érdekképviseleti szervezetnek befizetett (levont) igazolt tagdíj összegét, valamint az önálló tevékenység hiányában levonható kamarai tagdíj összegét.

56. sor: A 2022-ben felvett osztalékelőleg

Ebben a sorban a kifizető által kiadott igazoláson szereplő – kifizető hiányában a nyilvántartása szerinti – összeget tüntesse fel. A nyilvántartásában és a bizonylatain külföldi pénznemben szereplő bevételét forintra átszámítva írja be! Csak a 2022-ben felvett, és még 2022-ben osztalékká nem vált osztalékelőleget tüntesse fel! A levont és az Ön által megfizetett 15 százalékos adót az „a” oszlopban lévő mezőbe kell beírnia.

57. sor: A kettős adóztatást kizáró egyezmény szerint belföldön az adó alól mentesített jövedelem

A jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni a törvénnyel vagy kormányrendelettel kihirdetett nemzetközi szerződés alapján az adó alól Magyarországon mentesített olyan jövedelmet, amelyet egyébként az összevont adóalapba kellene beszámítani. Ezt az összeget azonban tájékoztató adatként szerepeltetni kell az adóbevallásban, de csak akkor, ha más okból is be kell nyújtani a személyijövedelemadó-bevallást.

Ebben a sorban tehát akkor szerepeltessen adatot, ha Önnek olyan jövedelme is volt 2022-ben amely a kettős adóztatást kizáró egyezmény szerint nemzetközi szerződés alapján Magyarországon adómentes!

58. sor: Lakás bérbeadása esetén a bevételt csökkentő tételek

Ha Ön lakást ad bérbe, a bérbeadásból származó bevételéből levonhatja a más településen Ön által bérbevett lakás ugyanabban az évben igazoltan megfizetett bérleti díját. Ennek feltétele, hogy a bérbeadás és a bérbevétel időtartama a 90 napot meghaladja, és a bérbevett lakással összefüggésben más tevékenységéből származó bevételével szemben költséget nem számol el, vagy az igazoltan megfizetett bérleti díjat Önnek még részben sem térítették meg. Ha Önnek ilyen, bevételt csökkentő tétele keletkezett, az összeget írja be ebbe a sorba!

Az ingatlan-bérbeadásból származó jövedelmet önálló tevékenységből származó jövedelemként a 7. sorban kell kiszámolnia, továbbá tájékoztató adatként a 8. sorban kell feltüntetnie.

22SZJA-C LAP

V. Személyi jövedelemadó

A 2022. évi adófizetési kötelezettség levezetése

61. sor: A 2022. évi jövedelem adója

Ebbe a sorba a 49. sor „b” oszlopában megállapított összevont jövedelmeket terhelő adó, a 22SZJA-04-es lap 176. sorának „e” oszlopában szereplő külön adózó jövedelmeket terhelő adó, a 22SZJA-05-ös lap 186. sor „c” oszlopában szereplő külföldről származó jövedelmeket terhelő adó és a 22SZJA-13-05-ös lap 108. sor „c/d” oszlopában szereplő vállalkozói személyi jövedelemadó és a vállalkozói osztalékalap utáni adó együttes összegét kell beírnia.

62. sor: A rendelkező nyilatkozatok alapján visszafizetendő és a pótlólag megfizetendő adó összege

Ebben a sorban kell feltüntetnie, ha valamely korábbi adóévi rendelkezésének összegét vissza kell fizetnie. Ha Önnek több jogcímen keletkezett visszafizetési kötelezettsége, akkor a leírtak alapján külön-külön kiszámított összegeket adja össze, és a végeredményt írja be e sor „c” oszlopába.

E sor „a” oszlopában van lehetősége a visszafizetendő és a pótlólag megfizetendő adó jellegét megjelölni, természetesen több kötelezettség jelölésére is lehetősége van. Az erre szolgáló helyen balról kezdve írja be az egyes visszafizetendő jogcímeket jelölő számjeleket az alábbiak szerint:

A RENDELKEZŐ NYILATKOZATOK ALAPJÁN TÖRTÉNŐ VISSZAFIZETÉS ESETEI	*SZÁMJELE*
Nyugdíjbiztosítási nyilatkozat alapján átutalt összeg visszafizetése nyugdíjszolgáltatásnak nem minősülő vagyoni érték kivonása miatt	***1***
Visszafizetendő adó az önkéntes kölcsönös egészségpénztárban lekötött összeg feltörése miatt	***2***
NYESZ-R számláról, nem nyugdíjszolgáltatásként felvett összeg miatti visszafizetés	***3***
Pótlólag megfizetendő adó	
Az önkormányzatnak bérbe adott lakás bérleti szerződésének idő előtti megszüntetése	***4***

Nyugdíjbiztosítási nyilatkozat alapján átutalt összeg visszafizetése nyugdíjszolgáltatásnak nem minősülő vagyoni érték kivonása miatt[114] (1)

Önnek az átutalás és a biztosítási szerződés jóváírt teljes összegét 20 százalékkal növelten kell visszafizetnie, ha a nyugdíjbiztosítás alapján nyugdíjbiztosítási szolgáltatásnak nem minősülő vagyoni érték kivonására került sor. Minden olyan vagyoni érték kivonása visszafizetési kötelezettséggel jár, ami nem minősül nyugdíjszolgáltatásnak, függetlenül attól, hogy a nyugdíjbiztosítási szerződés vagyoni érték kivonása miatt megszűnik (ideértve különösen a szerződés visszavásárlását) vagy sem.

Ha Önnek visszafizetési kötelezettsége keletkezik, azt a biztosító állapítja meg, vallja be és vonja le az Önnek kifizetett összegből.

Ha azonban a kötelezettség levonására részben vagy egészben bármely ok folytán nincs lehetőség, vagy Önnek más EGT-államban letelepedett biztosítónál van nyugdíjbiztosítási szerződése, akkor a biztosító által kiadott igazoláson feltüntetett, le nem vont összeget Önnek kell bevallania, és a bevallás benyújtására előírt határidőig megfizetnie.

Visszafizetendő adókedvezmény az önkéntes kölcsönös egészségpénztárban lekötött összeg feltörése miatt[115] (2)

Ha az önkéntes kölcsönös egészségpénztárnál fennálló számlakövetelését (annak egy részét) legalább 24 hónapra lekötötte, és a lekötött pénzeszköz 10 százalékát átutalta, majd a lekötést – akár részben is – 2022-ben megszüntette, akkor 20 százalékkal növelten vissza kell fizetnie azt az összeget, amelyet a NAV az Ön rendelkező nyilatkozata alapján az egyéni számlájára átutalt.

A visszafizetendő összeget írja be ebbe a sorba!

NYESZ-R számláról, nem nyugdíjszolgáltatásként felvett összeg miatti visszafizetés[116] (3)

Ha Önnek a NYESZ-R számlájáról nyugdíjszolgáltatásnak nem minősülő kifizetés történt, akkor a rendelkező nyilatkozatai alapján a NAV által a NYESZ-R számlájára átutalt összeg(ek)et 20 százalékkal növelten vissza kell fizetni. A visszafizetendő összeget kell beírnia ebbe a sorba.

Visszafizetési kötelezettsége keletkezik akkor is, ha a nyugdíj-előtakarékossági számláját teljes egészében tartós befektetési számlává alakítja át. Ekkor a rendelkező nyilatkozatai szerint az átalakítás évében (2022-ben), valamint a megelőző évben (2021-ben) átutalt jóváírásoknak megfelelő összeget 20 százalékkal növelten kell az átalakítás évére (2022-re) vonatkozó adóbevallásában bevallani, valamint a bevallási határidőig megfizetni, ha azt korábban még nem tette meg.

[114] Szja tv. 44/C. § (8) bekezdés
[115] Szja tv. 44/A. § (4) bekezdés
[116] Szja tv. 44/B. § (4) bekezdés b) pont és (5) bekezdés

Az önkormányzat részére bérbe adott lakás bérleti szerződésének idő előtti megszüntetése miatti adófizetési kötelezettség[117] (4)

Az önkormányzatnak bérbe adott lakás bérleti szerződésének idő előtti megszüntetése miatti adófizetési kötelezettséget és a felszámított késedelmi pótlékot ebbe a sorba írja be! Kérjük, olvassa el az önálló tevékenység jövedelménél (7. sor) az adófizetési kötelezettség kiszámításával kapcsolatban leírtakat!

63. sor: Az adóelőleg megállapításához tévesen adott nyilatkozat miatti költségkülönbözet alapján fizetendő 39%-os adó[118]

Ezt a sort akkor kell kitöltenie, ha az adóévben megszerzett bevételét terhelő adóelőleg megállapításához a kifizetőnek tett nyilatkozatában a **tételes igazolással elszámolható költség levonását kérte**, és az adóbevallásban elszámolt költség kevesebb, mint a nyilatkozata alapján az adóelőleg levonásánál figyelembe vett költség.

Nem kell a kifizetőnek tévesen adott nyilatkozat miatti költségkülönbözet alapján a 39 százalékos adót megfizetnie akkor, ha a kiszámított különbözet összege nem haladja meg a nyilatkozatában megjelölt költség 5 százalékát, a befizetési különbözet pedig a 10 000 forintot.

A különbözetet, ami az adó alapjául szolgáló összeg, az „a” oszlopban, a különbözet 39 százalékát pedig a „c” oszlopban kell szerepeltetnie.

Az adóelőleg alapjának megállapításakor a kifizetőnek tévesen adott nyilatkozat miatt külön fizetendő 39 százalékos adó kiszámítása

14. példa

Az adózó a kifizetőnek tett adóelőlegnyilatkozatában tételes költségelszámolást és 300 000 forint költséget tüntetett fel. Ezzel szemben év végén a számlával igazolt, ténylegesen figyelembe vehető költsége csak 180 000 forint. A két összeg különbözete 120 000 forint, több mint az adóelőleg megállapításakor nyilatkozott költség 5 százaléka, ezért különbözeti bírságot kell fizetni, amit a 63. sorban kell szerepeltetni. A 120 000 forint (ez kerül az ”a” oszlopba) után annak 39 százalékát, vagyis 46 800 forintot (ez kerül a „c” oszlopba) kell további adóként megfizetni.

15. példa

Az előző példa alapján nem kellene 39 százalékos különbözeti bírságot fizetni akkor, ha a két összeg különbözete nem lenne több 15 000 forintnál (a 300 000 forint 5 százalékánál), azaz ha a ténylegesen figyelembe vehető, igazolt kiadás 285 000 forint vagy annál magasabb összeg lenne.

64. sor: A 2022. évi adófizetési kötelezettség összege

[117] Szja tv. 74/A. § (4) bekezdés
[118] Szja tv. 48. § (4) bekezdés

Ez a sor a 2022. évi adófizetési kötelezettség összegének feltüntetésére szolgál, ideértve az esetlegesen jogosulatlanul érvényesített családi járulékkedvezmény miatt befizetendő összeget is. Kiszámításához adja össze a 42., a 61., a 62. és a 63. sorokban szereplő összegeket.

65. sor: A kifizetők által levont adóelőleg összege

Mielőtt Ön ezt a sort kitölti, adja össze a **2022-es jövedelmeiről kiállított igazolások alapján a kifizetők (munkáltatók) által levont adóelőlegeket**. Az összevont adóalapba tartozó jövedelme után külföldön fizetett adó összegét ennél a sornál ne vegye számításba, mivel a külföldön megfizetett adót a 44. és a 45. soroknál kell figyelembe venni.

66. sor: A 2021. évben felvett osztalékelőlegből levont adó összege

Ezt a sort akkor kell kitöltenie, ha 2021-ben a várható eredmény terhére osztalékelőleget kapott. Ebből az összegből a kifizetőnek 15 százalékos adót kellett levonnia a kifizetéskor.

Mielőtt Ön ezt a sort kitölti, kérjük, vegye elő a 21SZJA jelű bevallását, majd írja át ide a 21SZJA-B lap 56. sorának „a" oszlopából az osztalékelőlegből levont adó összegét! Feltétlenül olvassa el a 167. sorhoz fűzött magyarázatot!

Kifizető hiányában az Ön által befizetett, a 2021. évben felvett (külföldről származó) osztalékelőleget terhelő adóelőleg összegét a 74. sorban kell szerepeltetni.

67. sor: A kifizetők által levont forrásadó összege

Ebbe a sorba mindazon forrásadó együttes összegét kell beírnia, amit elkülönülten adózó jövedelmei (például osztalékból, árfolyamnyereségből, tartós befektetésből stb. származó jövedelem) után **2022-ben vont le** a kifizető, és az az általa kiadott igazoláson is szerepel. Önnek a 2022-ben kifizetett, és még 2022-ben osztalékká nem vált osztalékelőlegből levont 15 százalékos adót nem itt, hanem az 56. sor „a" oszlopában kell szerepeltetnie.

Ha Öntől a kifizető az értékpapír értékesítésekor árfolyamnyereség címén elért nyereségéből adót vont le, akkor a levont adó összegét ebben a sorban tüntesse fel!

A külföldön is adóköteles osztalék, kamat, vállalkozásból kivont jövedelem után a külföldön levont adót ne itt vegye számításba, mert azokat az ilyen osztalék, kamat, és vállalkozásból kivont jövedelem utáni adó megállapításakor veheti figyelembe a 22SZJA-05-ös lap 182., 183. és a 184. sorok kitöltésekor.

69. sor: Összes levonás

Ebbe a sorba a 65-67. sorok együttes összegét írja be.

70-73. sorok: Az adózót negyedévente terhelő adó, adóelőleg[119]

Figyelem! A kifizetőtől kapott igazolás szerint a kifizető/munkáltató által levont adó, adóelőleg összegét ne ide, hanem a 65-67. sorokba írja be!

[119] Szja tv. 49. §

Ha Önnek egyéni vállalkozóként, mezőgazdasági őstermelőként, fizetővendéglátó tevékenységet folytatóként vagy magánszemélyként adót, adóelőleget kellett fizetnie, akkor **az Ön által negyedévente megállapított adófizetési kötelezettség összegét** az adóbevallásban fel kell tüntetnie.

Itt kell szerepeltetnie azt az adót, adóelőleget, amelyet Önnek azért kellett megfizetnie a kifizető által adott igazolás alapján, mert az adót, adóelőleget a kifizető nem tudta levonni, vagy a törvény szerint nem kellett levonnia, és emiatt **Önnek keletkezett adófizetési kötelezettsége**.

Ezekben a sorokban Önnek az egyes negyedévekre számított adót, adóelőleget kell szerepeltetnie, függetlenül attól, hogy azt megfizette-e vagy sem!

Nem ide, hanem az 56. sorba kell azonban beírnia a 2022-ben felvett osztalékelőleg adójának összegét, amelyet kifizető hiányában Önnek kellett megfizetnie.

Az adót, adóelőleget a negyedévet követő hónap 12-ig kellett megfizetnie. Nem kellett az adót, adóelőleget megfizetnie akkor, ha azok együttes összege az adóév elejétől számítva a 10 000 forintot nem haladta meg.

Itt kell feltüntetnie például a mezőgazdasági őstermelőként, egyéni vállalkozóként megszerzett, valamint az ingatlan-bérbeadásból származó 2022. évi jövedelme utáni adóelőleget és a fizetővendéglátás utáni tételes átalányadót is. A 2023. január 12-éig befizetett negyedik negyedévi előleget is itt vegye számításba!

A 2021. évi jövedelméről szóló adóbevallásában a 2021. évre megállapított, de a 2022. adóévben befizetett adókülönbözetet ide nem írhatja be.

Ha Ön alkalmazottat foglalkoztató magánszemély, akkor az alkalmazottól levont adóelőleget nem itt, hanem a 2208-as számú bevalláson kellett bevallania.

74. sor: Az adózó által befizetett adóelőleg, adó

Ebben a sorban kell szerepeltetnie az Ön által ténylegesen befizetett adóelőleg, adó összegét, például ha olyan jövedelme is volt, amely nem kifizetőtől származott, vagy amelyből annak kifizetője adót, adóelőleget nem vont le, vagy a várható adóhoz képest kevesebbet számolt ki, és ezért Ön személyesen (is) fizetett adóelőleget, vagy ha a forrásadót Ön **saját maga fizette be**.

Ebben a sorban kell szerepeltetni – a kifizető hiányában – az Ön által befizetett, a 2021-ben felvett (külföldről származó) osztalékelőleget terhelő adóelőleg összegét, ha az osztalékká vált.

Nem tüntetheti fel azonban a 2022. adóévre vonatkozó osztalékelőleget terhelő, az Ön által megfizetett adó összegét. Ezt az osztalékká vált összeggel szemben jövőre, a 23SZJA jelű bevallásában veheti majd figyelembe.

75. sor: Cél szerinti felhasználás, adókiegyenlítés miatt figyelembe vehető összeg

Ebben a sorban többek között akkor tüntethet fel adatot, ha a 22SZJA-06-os lapon **ellenőrzött tőkepiaci ügyletből** származó jövedelmeivel kapcsolatban az adókiegyenlítési kerete fedezetet nyújt az adókiegyenlítésre jogosító összeg egészének (vagy egy részének) figyelembevételére.

Ha a 22SZJA-06-os lap 220. sorának „c” oszlopában adatot tüntetett fel, azt ebben a sorban figyelembe veheti „adókiegyenlítés címén befizetett adóként”.

Ha a 22SZJA-07-es lapon **csereügylet(ek)ből** származó jövedelmeit (veszteségeit) részletezi, és a korábbi bevallásai alapján vesztesége volt, jogosult az adókiegyenlítésre, amit megfizetett adóként érvényesíthet a törvényi feltételek megléte esetén. A 22SZJA-07-es lap 240. sorának „h” oszlopába írt összeget itt vegye figyelembe. Ha Ön több olyan 22SZJA-07-es lapot töltött ki, ahol a 240. sorban van adat, kérjük, valamennyi 22SZJA-07-es lap 240. sorát vegye figyelembe!

Ha **ingatlan vagy vagyoni értékű jog értékesítéséből** származó jövedelme keletkezett a 2022. évben, és azt a 22SZJA bevallás benyújtási határidejéig cél szerint felhasználta, úgy ebbe a sorba írja be a befizetett adóként figyelembe vehető összeget a 22SZJA-06-os lap 209. sor „b” oszlopából.

Ha **kriptoeszközzel végrehajtott ügyletből** a 2022. adóévben, vagy az azt megelőző 2021. évben veszteséget számolt el az adóbevallásában, adókiegyenlítésre jogosult, amelyet az adóbevallásában megfizetett adóként érvényesíthet. Ha a 22SZJA-06-os lap 208. sorának „c” oszlopában adatot tüntetett fel, azt ebben a sorban figyelembe veheti „adókiegyenlítés címén befizetett adóként”.

76. sor: Levont, befizetett adó, adóelőleg és a visszaigényelhető családi járulékkedvezmény együttes összege

Ebben a sorban adja össze a visszaigényelhető családi járulékkedvezmény (41. sor), a kifizetők által levont (69. sor) és az Ön által befizetett adóelőleg, adó (74. sor) összegét, valamint a cél szerinti felhasználás, adókiegyenlítés miatt befizetettként figyelembe vehető összeget (75. sor).

77. sor: Az adózó terhére mutatkozó különbözet

Ha az Öntől levont és az Ön által befizetett adó, adóelőleg és a visszaigényelhető családi járulékkedvezmény összege (76. sor) kevesebb, mint a 2022. évi adófizetési kötelezettsége (64. sor), akkor a különbözetként kapott összeget írja be ebbe a sorba.

78. sor: Az adóelőleg-befizetési különbözet alapján meghatározott 12%-os adó[120]

Ha Ön az adóelőleg levonásához adott nyilatkozatában a nyilatkozattételkor fennálló körülmények ellenére négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye, 25 év alatti fiatalok kedvezménye, személyi kedvezmény, családi kedvezmény (ezáltal családi járulékkedvezmény), első házasok kedvezménye, tevékenységi kedvezmény érvényesítését jogalap nélkül kérte, aminek következtében az adóév végén 10 000 forintot meghaladó befizetési különbözet mutatkozik, akkor a különbözet 12 százalékát kell a bevallás e sorában szerepeltetnie és a bevallás benyújtására nyitva álló határidőig befizetnie.

Példa az adóelőleg alapjának megállapításakor a kifizetőnek tévesen adott nyilatkozat miatt külön fizetendő 12%-os adó kiszámítására

[120] Szja tv. 48. § (4) bekezdés

16. példa

Ha a 77. sorban adókülönbözet szerepel, akkor meg kell néznie, hogy az adókülönbözet abból keletkezett-e, hogy az adóelőleg-nyilatkozatában családi kedvezmény, első házasok kedvezménye, adókedvezmény érvényesítését jogalap nélkül kérte-e. Ha a befizetendő különbözet a helytelen adóelőleg-nyilatkozat következménye, és a 10 000 forintot meghaladja, akkor a különbözet után 12 százalék adót kell felszámítania, bevallania (78. sor) és megfizetnie a bevallás benyújtásával egyidejűleg.

79. sor: Az adóbevallással egyidejűleg még fizetendő adó (Adónemkód:103)

Ebben a sorban a 77. és a 78.sorban lévő tételek együttes összegét kell feltüntetnie. Ha nem kell 12 százalékos adót fizetnie (a 78. sorban nincs adat), akkor ebbe a sorba a 77. sorban szereplő összeget kell beírnia.

A tartozását a bevallás benyújtásának határidejéig kell megfizetnie. Az ezer forint alatti tartozást nem kell befizetni.

Ha Önnek például szociális hozzájárulási adóból visszaigényelhető összege mutatkozik, akkor e túlfizetés, vagy egy részének átvezetésével is teljesítheti a személyi jövedelemadót érintő „befizetési" kötelezettségét. Ehhez a 22SZJA-170-es lapot kell kitöltenie.

Ha a tartozását egy összegben nem tudja megfizetni, fizetési halasztást vagy részletfizetést kérhet. Feltétlenül olvassa el az Útmutató Általános tudnivalók között „Az adó megfizetésére vonatkozó szabályok" és „A pótlékmentes részletfizetésre vonatkozó előírások" című részt!

80. sor: A visszaigényelhető adó, adóelőleg (Adónemkód:103)

Ha az Öntől levont és az Ön által befizetett adó, adóelőleg, a cél szerinti felhasználás, adókiegyenlítés miatt figyelembe vehető összeg, a visszaigényelhető családi járulékkedvezmény (76. sor) összege több, mint a 2022-es adófizetési kötelezettsége (64. sor), a különbözetet a 80. sorban kell feltüntetnie. Az ezer forintot el nem érő személyi jövedelemadó összegét a NAV nem utalja ki, nem tartja nyilván, illetve az nem vezethető át másik adónemre.

Ha Ön a többletként befizetett (ezer forintot meghaladó) személyi jövedelemadót nem kéri vissza, hanem szociális hozzájárulási adóra, járulékra, ekho-ra kívánja elszámoltatni, akkor töltse ki a 22SZJA-170-es lapot.

Ha ebben a sorban adatot tüntet fel, ne felejtse el a 22SZJA-Főlap (D) blokkjában a döntésének megfelelő helyen az „X"-et beírni, és a visszaigényelhető adóról rendelkezni!

81. sor: Nyilatkozat a személyi jövedelemadó és szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettség részletekben történő megfizetéséhez

Ha élni kíván az együttesen 500 000 forintot meg nem haladó, befizetendő személyi jövedelemadó és szociális hozzájárulási adó részletfizetési lehetőségével, erről az (A) blokkban kell nyilatkoznia. A részletfizetés maximum tizenkét hónapra engedélyezhető. A 81. sorban **a választott időtartamot a hónapok számával (2-12) kell jelölnie.** Kérjük, olvassa el az Útmutatónak „A pótlékmentes részletfizetésre vonatkozó előírások" részében leírtakat!

VI. Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás fizetési kötelezettség elszámolása

90. sor: Ekho további adófizetési kötelezettség (Adónemkód: 194)

Ez a sor az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás jogosulatlan választásából adódóan fizetendő adó összegének bevallására szolgál. Ebbe a sorba kell beírnia a 22SZJA-08-01-es lap 264. sorában kiszámított további adót az ekho választására nem jogosító bevételével kapcsolatban.

91. sor: Visszaigényelhető 15%-os ekho (Adónemkód: 191)

Ebben a sorban kell feltüntetnie a 255. sor „c" oszlopából a 15 százalék és a 9,5 százalékos ekho különbözetét, ami azért keletkezett, mert Ön 2022-ben 183 napot meghaladóan nyugdíjas volt, azonban az ekho választásakor a kifizetés előtt nem élt az erről szóló nyilatkozattételi lehetőségével. A kifizető ezért a magasabb, 15 százalékos mértékű ekho-t vonta le Öntől a 9,5 százalék helyett.

Ha Ön a 91. sor „c" oszlopában feltüntetett teljes összeget nem kéri vissza, vagy a többletként jelentkező összeget vagy annak egy részét a személyijövedelemadó-tartozására, járulékra, szociális hozzájárulási adóra, ekho külön fizetendő adóra számolja el, akkor töltse ki a 22SZJA-170-es lapot is. **Ne felejtse el a 22SZJA-Főlap (D) blokkjában az erre szolgáló helyre az „X"-et beírni!**

VII. A szociális hozzájárulási adó elszámolása

95. sor: Az adóbevallás alapján fizetendő szociális hozzájárulási adó (Adónemkód:258)

Ha a 22SZJA-09-es lap 297. sorában további, a bevallással egyidejűleg fizetendő szociális hozzájárulási adót számított ki, azt írja be ebbe a sorba!

96. sor: Az adóbevallás alapján visszaigényelhető szociális hozzájárulási adó (Adónemkód:258)

Ha Ön a 22SZJA-09-es lap 298. sorában adatot tüntetett fel, akkor az összeget másolja át ebbe a sorba. Ha Ön a teljes összeget nem kéri vissza, vagy a többletként jelentkező összeget, vagy annak egy részét a személyijövedelemadó-tartozására, járulékra, ekho külön fizetendő adóra kívánja elszámolni, akkor töltse ki a 22SZJA-170-es lapot is. **Ne felejtse el a bevallás első oldalán a (D) blokkban az erre a célra szolgáló helyre az „X"-et beírni!**

A 22SZJA-EGYSZA LAP KITÖLTÉSE

Rendelkező nyilatkozat a befizetett személyi jövedelemadó 1+1 %-áról

Ebben az évben is rendelkezhet személyi jövedelemadója 1+1%-áról.

Miről rendelkezhet?

Az összevont adóalap utáni

- kedvezmények,
- önkéntes kölcsönös pénztári egyéni számlára,
- a nyugdíj-előtakarékossági számlára

az Ön által átutalni rendelt összeg levonása után fennmaradó, befizetett adó 1+1%-áról lehet.

Kinek a javára rendelkezhet?

- **Rendelkezhet a civil kedvezményezetti körbe tartozó, regisztráltak közül egy szervezet javára, ami lehet:**
  - egyesület, alapítvány, közalapítvány,
  - a Magyar Tudományos Akadémia,
  - a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló törvényben[121] szereplő országos közgyűjtemény,
  - a Magyar Állami Operaház,
  - a Magyar Országos Levéltár,
  - az Országos Széchényi Könyvtár,
  - a Neumann János Multimédia Központ és Digitális Könyvtár,
  - országos szakmúzeum,
  - előbbieken kívüli könyvtári, levéltári, múzeumi, egyéb kulturális és alkotó- vagy előadó-művészeti tevékenységet folytató szervezet,
  - a nemzeti felsőoktatásról szóló törvényben[122] meghatározott felsőoktatási intézmény,
  - a Nemzeti Együttműködési Alap**.**

- **Rendelkezhet a technikai számos körbe tartozó, technikai számos kedvezményezettek[123] közül egy javára, ami lehet:**
  - vallási közösség: vallási egyesület, nyilvántartásba vett egyház, bejegyzett egyház, bevett egyház[124],
  - költségvetési törvényben meghatározott kiemelt előirányzat.

Hol találja a kedvezményezettek listáját?

---

[121] 1997. évi CXL. törvény 3. számú melléklet.
[122] Nft. tv. 1. számú melléklet.
[123] a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény (Szftv.) 4/A. §
[124] a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak,vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011 . évi CCVI. törvény 7. §

A NAV minden év január 1-jén közzé teszi és folyamatosan frissíti a honlapján azoknak a civil szervezeteknek az adószámát, nevét, székhelyét, amelyek javára rendelkezni lehet.[125] (https://nav.gov.hu/ado/szja1_1/felajanlasra-jogosultak/regisztralt_civil)

A NAV ugyanitt teszi közzé a technikai számos vallási közösségek, valamint a kiemelt előirányzat technikai számait (https://nav.gov.hu/ado/szja1_1/felajanlasra-jogosultak/egyszaz_tszam).[126]

Hány kedvezményezettet választhat?

Ha Ön mindkét kedvezményezetti körből választ, akkor a 22SZJA-EGYSZA lap mindkét részét töltse ki!

Ha Ön csak az egyik kedvezményezetti körbe tartozó szervezet javára kíván rendelkezni, és nem elektronikus úton nyújtja be a rendelkező nyilatkozatát tartalmazó személyijövedelemadó-bevallását, akkor a 22SZJA-EGYSZA lapon található, másik nyilatkozatra szolgáló részt hagyja üresen, vagy húzza át!

Az azonos kedvezményezetti körbe tartozó szervezetek közül **csak egy javára** rendelkezhet, ellenkező esetben mindegyik nyilatkozata érvénytelen lesz.

Milyen adatokra van szükség?

A 22SZJA-EGYSZA lapon a civil kedvezményezetti körbe tartozó szervezet esetében a kedvezményezett adószámát kell beírni. A technikai számos körbe tartozó technikai számos vallási közösség és a kiemelt költségvetési előirányzat esetén a technikai számot kell megadnia. Az is megfelelő, ha a technikai számos körbe tartozó kedvezményezettnek a nevét tünteti fel és az alapján a szervezet azonosítható.

Hány évre szól a „technikai számos" rendelkezés?

A 2021. rendelkező évtől már nem csak a vallási közösség technikai számára szóló, hanem **a kiemelt költségvetési előirányzatra szóló formailag érvényes nyilatkozatot is a benyújtást követő években újabb technikai számos nyilatkozat beadásáig vagy a nyilatkozat visszavonásáig veszi figyelembe a NAV.**

A vallási közösség vagy a kiemelt költségvetési előirányzat technikai számára szóló formailag érvényes nyilatkozat a benyújtást követő években újabb technikai számos nyilatkozat beadásáig, vagy a nyilatkozat visszavonásáig érvényes. A 2022. rendelkező évi, formailag érvényes technikai számos kedvezményezettre tett nyilatkozat helyett másik technikai számos kedvezményezett megjelölése, vagy a nyilatkozat visszavonása 2023. május 22-éig egy alkalommal lehetséges.[127]

Ha a 2022. évi technikai számos kedvezményezettre vonatkozó nyilatkozatát nem kívánja módosítani, akkor kérjük, hagyja üresen a 22SZJA-EGYSZA lap „A kedvezményezett technikai száma, neve" mezőit.

---

[125] Szftv.4. § (8) bekezdés
[126] Szftv. 4/A. §
[127] Szftv. 1. § (7) bekezdés

Ha a 2022. évi technikai számos kedvezményezettre vonatkozó nyilatkozatát módosítani akarja, akkor az új kedvezményezett technikai számát tüntesse fel a 22SZJA-EGYSZA-lap „A kedvezményezett technikai száma” mezőjében.

Ha a 2022. évi technikai számos kedvezményezettre vonatkozó rendelkező nyilatkozatát vissza kívánja vonni, mivel ez évben nem kíván technikai számos kedvezményezettre nyilatkozni, akkor a „2022. rendelkező évi technikai számos kedvezményezettre szóló rendelkező nyilatkozatomat visszavonom” rovatot jelölje.

Hogy tudathatja adatait a civil kedvezményezettel?

Ha Ön úgy dönt, hogy neve és postai vagy elektronikus levelezési címe közölhető a civil kedvezményezetti körbe tartozó szervezettel, akkor tegyen X-et az erre vonatkozó kódnégyzetbe, és töltse ki „Az adózó neve” mezőt és „Az adózó postai levelezési címe” vagy „Az adózó elektronikus levelezési címe” mezők közül legalább az egyiket!

A NAV a kedvezményezett kérelme alapján küldi meg a kedvezményezettnek az adatközléshez hozzájáruló rendelkező magánszemélyek által megadott adatokat. A kedvezményezett az Ön által megadott adatokat kizárólag a közhasznú tevékenységével kapcsolatban az Önnel való kapcsolatfelvételre, tájékoztatásra használhatja fel, és az adatokat kizárólag az adatszolgáltatást követő 5 évig kezelheti.[128]

Az adatkezelési hozzájárulás és a címadatok kitöltése nem feltétele az érvényes rendelkezésnek, az csak választható opció.

Hogy lehet benyújtani a rendelkezést?

A 22SZJA-EGYSZA lap a személyijövedelemadó-bevallás részét képezi, azzal együtt, a benyújtására vonatkozó szabályok szerint küldheti meg a NAV-hoz.

Ha Ön nem rendelkezett adójának 1+1%-áról a személyijövedelemadó-bevallásában, vagy a rendelkező nyilatkozat NAV-hoz való továbbítását vállaló munkáltatójához nem juttatta el (2023. május 10-éig, lezárt, ragasztott felületére átnyúlóan, saját kezűleg aláírt postai borítékban) a nyilatkozatát**, akkor azt 2023. május 22-éig még megteheti.**
Legegyszerűbben a NAV honlapjáról (www.nav.gov.hu) és a www.magyarorszag.hu oldalról is elérhető **webes felületen (eSZJA) rendelkezhet. A program segít a felajánlásra jogosult kedvezményezettek kiválasztásában.**

Rendelkezhet továbbá a NAV honlapján közzétett általános nyomtatványkitöltő- és ellenőrző program (ÁNYK-AbevJava) segítségével kitöltött 22EGYSZA jelű nyomtatványon, melyet

- kinyomtatva, lezárt postai borítékban, személyesen vagy postán, vagy
- elektronikus űrlapként, elektronikusan (meghatalmazott esetén külön megbízás alapján)

kell eljuttatnia a NAV-hoz.

[128] Szftv.6/A. § (6) bekezdés

Továbbá lehetősége van rendelkezni a 22EGYSZA jelű nyomtatvány adattartalmával egyező nyilatkozati lapon, melyet

- lezárt postai borítékban, postai úton, vagy
- lezárt postai borítékban, személyesen a NAV ügyfélszolgálatain

keresztül juttathat el a NAV-hoz.

A felajánló magánszemély a rendelkező nyilatkozatot tartalmazó, lezárt borítékot **a NAV ügyfélszolgálatán csak személyesen vagy az általa szabályszerűen meghatalmazott személyen keresztül nyújthatja be.** Az ügyfélszolgálaton elengedhetetlen a személyazonosság ellenőrzése. A postán beküldött rendelkező nyilatkozathoz ugyancsak csatolni kell a szabályszerű meghatalmazást, ha azt nem a felajánló magánszemély küldi meg. Az előbbi két esetben meghatalmazás hiányában a rendelkező nyilatkozat érvénytelen lesz. A meghatalmazás elkészítésében segít a NAV honlapján elérhető eseti meghatalmazáshoz készült minta.

Meddig rendelkezhet?

A 2023. május 22-ei határidő jogvesztő, csak eddig az időpontig rendelkezhet érvényesen személyi jövedelemadója 1+1%-áról.

2024. januártól a NAV honlapján (www.nav.gov.hu) megtekintheti, hogy az Ön által megjelölt kedvezményezettek részesültek-e a felajánlott 1+1%-os összegből.

Külön kérés nélkül, elektronikus értesítést kap a rendelkezése teljesítéséről az, akinek van KÜNY tárhelye, és az elektronikus kapcsolattartást nem zárta ki.

22SZJA-01-ES LAP

Nyilatkozat a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményéről és a családi kedvezményről

Ezt a lapot akkor kell kitöltenie, ha az összevont adóalapját a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye vagy családi kedvezmény címén kívánja csökkenteni, vagy családi járulékkedvezményt (a továbbiakban együtt: családi kedvezmény) kíván érvényesíteni.

A családi kedvezményt és a későbbiekben részletezett első házasok kedvezményét, illetve a házastársakra vonatkozó rendelkezéseket a bejegyzett élettársakra is megfelelően alkalmazni kell, **ezért a házastárs kifejezés alatt a továbbiakban a bejegyzett élettársat is értjük.**

Bejegyzett élettársi kapcsolat akkor jön létre, ha az anyakönyvvezető előtt együttesen jelenlévő két, tizennyolcadik életévét betöltött, azonos nemű személy személyesen kijelenti, hogy egymással bejegyzett élettársi kapcsolatot kíván létesíteni.

Nyilatkozat a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményéről és a családi kedvezményről (A) blokk

A **négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményének (NÉTAK)** érvényesítéséhez fel kell tüntetni legalább négy gyermek adóazonosító jelét (ennek hiányában természetes azonosító adatait), valamint a jogosultság megnyíltának vagy megszűntének napját.

A **családi kedvezmény** érvényesítésének feltétele a magánszemély nyilatkozata a jogosultság jogcíméről és a családi kedvezmény esetleges megosztásáról, közös érvényesítéséről.

A nyilatkozaton fel kell tüntetni – a magzat kivételével – minden eltartott (kedvezményezett eltartott) adóazonosító jelét és azt, hogy az adóév mely hónapjaiban számítottak eltartottnak, kedvezményezett eltartottnak, továbbá fel kell tüntetni a jogosultság jogcímét is.

Megosztás, közös érvényesítés esetén a másik fél adóazonosító jelét is szerepeltetni kell a bevallásban, és jelölni kell, hogy mely jogosultsági hónapokra érvényesítik közösen a kedvezményt, vagy a kedvezményt megosztó házastársak, élettársak mely jogosultsági hónapokra osztják meg a kedvezményt. A nem jogosult házastárssal, élettárssal való megosztás nem alkalmazható azokra a hónapokra, amelyekre a családi kedvezményt a jogosultak közösen vették igénybe, vagy a jogosult a gyermeket nevelő egyedülálló családi pótlékát veszi igénybe, kivéve ha azt a Cst. 12. § (3) bekezdés alapján folyósítják.

107-110. sorok: A kedvezmény típusa, a gyermekek (eltartottak) adatai és a jogosultság jogcíme

Ezekben a sorokban az érvényesíteni kívánt kedvezmény típusát, a gyermekek (eltartottak) nevét és **adóazonosító jel**ét, NÉTAK érvényesítése esetén adóazonosító jel hiányában a gyermekek születési helyét és idejét, továbbá családi kedvezmény érvényesítése esetén az eltartottak kódját, a jogosultság jogcímét és várandósság esetén a várandósságból adódó jogosultság időtartamát kell feltüntetni.

Kérjük, hogy azokban a blokkokban, amelyekben gyermeket (eltartottat) szerepeltet, a *„Kedvezmény típusa”* kódkockában a következők szerint jelölje, hogy az adott gyermekre vonatkozóan

„1” – családi kedvezményt kívánok érvényesíteni,

”2” – négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét kívánom érvényesíteni,

„3” – együttesen kívánom érvényesíteni a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét és a családi kedvezményt.

Ha Ön a blokkban szereplő gyermek után **kizárólag NÉTAK-ot** érvényesít, akkor a kedvezmény típusa kódkockába írjon **„2”**-est, és csak a gyermekek nevét és adóazonosító jelét (ennek hiányában születési helyét és születési idejét) kell kitöltenie. A blokk további sorait kérjük, hagyja üresen!

Ha Ön **kizárólag családi kedvezményt** érvényesít a blokkban szereplő eltartottra vonatkozóan, akkor a kedvezmény típusa kódkockába **„1”**-est írjon, és ki kell tölteni az eltartott(ak) nevét és adóazonosító jelét, az eltartottak kódját, a jogosultság jogcímét és várandósság esetén a várandósság miatti jogosultság időtartamát.

Ha Ön ugyanarra a gyermekre (eltartottra) vonatkozóan **NÉTAK-ot és családi kedvezményt** is kíván érvényesíteni, akkor a kedvezmény típusa kódkockába **„3”**-ast írjon, és töltse ki, az

eltartott(ak) nevét, adóazonosító jelét, az eltartottak kódját, a jogosultság jogcímét, valamint várandósság esetén a várandósságra való jogosultság időtartamát!

Ha például Ön az Önnel egy háztartásban élő élettársának 10 éves gyermeke után nem jogosult családi pótlékra (mert a szülővel nem szerepel, vagy kevesebb, mint egy éve szerepel élettársként az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásában, vagy nem tudja legalább egy évvel megelőzően kiállított közokirattal igazolni a szülővel fennálló élettársi kapcsolatát), akkor családi kedvezményre sem lesz jogosult. Az adóbevallásban a családi kedvezményre jogosult élettársa a gyermeke utáni családi kedvezményt megosztással érvényesítheti Önnel, ekkor a kedvezmény típusa kódkockában „1"-os kódot kell szerepeltetnie. Ebben az esetben a 22SZJA-01-es lapon az 1-es kedvezménytípus kód jelölésén kívül szerepeltesse a gyermek adóazonosító jelét és nevét, hónapokra bontva az „1"-es eltartotti kódot, és jogosultság jogcímeként az a) pontot jelölje. Ne felejtse el jelölni a 22SZJA-02-es lap (A) blokkjában a megosztásra vonatkozó kódkockát és az élettárs adóazonosító jelét, nevét, valamint azokat a hónapokat, amelyekre megosztják a kedvezményt.
Ha az Ön élettársa várandósságra tekintettel jogosult a családi kedvezményre és ezt megosztja Önnel a bevallásban, akkor a 22SZJA-01-es lapon az 1-es kódon kívül a kedvezmény jogcímeként a várandósságot kell jelölnie, feltüntetve a várandósság miatti jogosultság időtartamát is.

Az eltartottak kódját, a jogosultság jogcímét és, ha szükséges, a várandósság miatti jogosultság időtartamát kizárólag akkor töltse ki, ha Ön családi kedvezményt (is) érvényesít.

Az eltartottak kódját az erre szolgáló helyre, **hónapokra bontva** a következők szerint kell beírni:

„1" – **kedvezményezett eltartott** az, aki után családi pótlék jár (ideértve a családi pótlékra saját jogán jogosult, valamint a rokkantsági járadékban részesülő magánszemélyt, és a magzatot a várandósság időszakában),

„2" – **eltartott** az, aki a családi pótlék összegének megállapításánál figyelembe vehető, de utána családi pótlékot nem folyósítanak, vagy figyelembe vehető lenne, akkor is, ha a kedvezményezett eltartott után nem családi pótlékot állapítanak meg, családi pótlékot nem állapítanak meg, vagy a családi pótlék összegét a gyermekek száma nem befolyásolja,

„3" – felváltva gondozott gyermek az, akit jogerős bírósági döntés, egyezség, közös nyilatkozat alapján a szülők időszakonként felváltva gondoznak, és a szülői felügyeleti jog mindkét szülő esetében fennáll, ezért a szülők a családi pótlékra – közös kérelmükre, 50-50 százalékos arányban – jogosultak (a gyermek mindkét szülő és a szülő házastársa szempontjából is kedvezményezett eltartott).

Amennyiben **az eltartottak kódja minden hónapban megegyezik**, akkor a rögzítésre szolgáló táblázat első oszlopának **egész év kódkockájában** kiválasztva a megfelelő eltartotti kódot valamennyi hónap automatikusan kitöltődik a választott kóddal.

Kérjük, hogy **„0"-val jelölje azokat a hónapokat**, amikor a kedvezménybe nem számított bele az eltartott. *Attól kezdve például, hogy az egyetemre, főiskolára járó eltartott június 15-én befejezi tanulmányait, már nem számít eltartottnak, ezért a rá vonatkozó „2"-es kód nem szerepelhet a további hónapokban. Ebben az esetben „0"-ás kódot kell feltüntetni július hónaptól kezdődően.*

Ha Ön várandóssága miatt családi kedvezményt érvényesít, és a várandósság időszakának kezdő dátuma (az orvosi igazoláson szereplő dátum, amely a fogantatás 91. napját magába

foglaló hónaptól kezdődik) későbbi, mint 2022. január, a várandósság előtti hónapokra szintén "0"-ás kódot kell feltüntetni.

*Ha **például** a 2023-ban született/születendő gyermekre szeretne érvényesíteni családi adóalap- és járulékkedvezményt, fel kell tüntetni a **várandósság időszakát**, amelynek **kezdő dátuma az orvosi igazoláson szereplő dátum**, például 2022.07.06., és **a várandósság miatti jogosultság ebben az évben** 2022.12.31-ig tartott. Ebben az esetben januártól júniusig „0"-ás kódot, majd júliustól decemberig „1"-es kódot kell szerepeltetnie. Ilyenkor a gyermek nevét és adóazonosító jelét nem kell kitölteni.*

*Ha **például** a 2022. március 12-én megszületett gyermekre szeretne érvényesíteni kedvezményt, a várandósság időszakának orvosi igazoláson szereplő kezdő dátuma 2021-ben volt, ezért a várandósság időszakának kezdő dátumához 2022.01.01-et kell feltüntetni, a **várandósság végének dátuma** pedig 2022.02.28. **(születést megelőző hónap utolsó napja)**.*

Ne felejtse el, hogy ekkor a gyermek nevét és adóazonosító jelét is be kell írni! A jogosultsági hónapok kitöltésénél „1"-es kódot kell írni január és február hónapokra a várandósság okán. Ez után év végéig szintén „1"-es kódot kell szerepeltetnie (ha a gyermek után családi pótlékra egész évben jogosult volt).

Természetesen akkor is érvényesítheti várandósság alapján a családi kedvezményt, ha Ön várandós nő közös háztartásban élő házastársa. Várandós nő esetében a családi kedvezményt az élettárs a magzatra tekintettel akkor sem érvényesítheti, ha ő a vér szerinti apa. A gyermek születését követően már az apa (élettárs) is jogosult lesz családi kedvezmény érvényesítésre, azonban a várandósság alatt csak a kismama érvényesíthet családi kedvezményt. A kismamának az éves bevallásában lehetősége van a magzatra tekintettel érvényesíthető családi kedvezményét megosztania az élettársával.

Ha a gyermek után a családi pótlékra való jogosultság megszűnik, akkor a gyermeket a megszűnés hónapjában még kedvezményezett eltartottként jelölje meg.

Ha például a középiskolás gyermek befejezi a középfokú tanulmányait júniusban és ez után nem tanul tovább, akkor ez után a gyermek után a szülő utoljára június hónapra jogosult a családi pótlékra, és ezáltal a családi kedvezményre, így esetében januártól júniusig „1"-es kódot, július hónaptól „0"-ás kódot kell a bevallásban szerepeltetni.

Ha azért érvényesíthet családi kedvezményt, mert külföldön családi pótlék, rokkantsági járadék vagy más hasonló ellátás jár, **kedvezményezett eltartott**ként azt a magánszemélyt (gyermeket) veheti figyelembe, akire a családok támogatásáról szóló törvény megfelelő alkalmazásával a családi pótlékra való jogosultsága megállapítható lenne. **Eltartott**nak az tekinthető, aki más magánszemély (gyermek) után járó családi pótlék megállapításánál figyelembe vehető, vagy figyelembe vehető lenne, akkor is, ha a kedvezményezett eltartott után nem családi pótlékot állapítanak meg, családi pótlékot nem állapítanak meg, vagy a családi pótlék összegét a gyermekek száma nem befolyásolja.

Az egyes eltartotti blokkokban a jogosultság jogcímét is jelölni kell.

A jogosultság jogcímének meghatározásához kérjük, hogy a megfelelő mezőt jelölje „X"-szel!

Az egyes mezőket a következők szerint kell jelölni, ha Ön 2022-ben:

a) gyermek után volt családi pótlékra jogosult, vagy Ön a jogosulttal közös háztartásban élő, családi pótlékra nem jogosult házastársa (bejegyzett élettársa) volt;

b) várandós volt, vagy várandós nő közös háztartásban élő házastársa (bejegyzett élettársa) volt (ebben az esetben a várandósság miatti jogosultság időtartamát is fel kell tüntetni);

c) saját jogán volt jogosult családi pótlékra, vagy ilyen személy közös háztartásban élő hozzátartozója (gyermek szüleinek hozzátartozója) volt;

d) rokkantsági járadékban részesült, vagy ilyen személy közös háztartásban élő hozzátartozója (gyermek szüleinek hozzátartozója) volt.

Ha év közben változott a jogosultság jogcíme, egy eltartotti blokkban több jogcímet is jelölhet.

Például, ha 2022 márciusában született gyermek után érvényesít családi kedvezményt, a jogosultság jogcíménél az „a)" és a „b)" mezőt is X-szel kell jelölni, hiszen január és február hónapokban várandósság, majd március hónaptól gyermek után jogosult a családi kedvezményre.

Ha egy eltartotti blokkban végig (januártól decemberig) „2"-es kódot szerepeltet, az adott eltartottnál jogosultsági jogcímet nem kell jelölni.

Figyelem! A várandósság miatti jogosultság időtartamát csak akkor kell kitölteni a 107-110. sorokban, ha a jogosultság jogcímét jelölő mezők közül a „b)" jelű mezőben szerepel „X". Ekkor azonban az időszak kitöltése kötelező. A várandósság időtartamának kezdő dátuma az orvosi igazoláson szereplő dátum (a várandósság 91. napja), vagy ha a várandósság 91. napja 2021-ben volt, akkor 2022. január 1-je. A várandósság időtartamának végdátuma pedig a szülés előtti hónap utolsó napja, vagy ha a gyermek 2023-ban születik (született) meg, akkor 2022. december 31-e.

Ha Ön családi kedvezményre jogosult személlyel házastársként, élettársként közös háztartásban él, de Ön családi kedvezmény érvényesítésére nem jogosult az **adóév egyik hónapjában sem**, akkor a jogosultság jogcímét **nem kell kitöltenie**. A kedvezmény megosztása esetén ne felejtse el jelölni a 22SZJA-02-es lap (A) blokkjában a megfelelő mezőt.

Ha a nyomtatvány sorai a gyermekek (eltartottak) feltüntetésére nem elegendőek, akkor nyisson újabb lapot, és azon folytassa a felsorolást! Papíron történő kitöltés esetén a lapszámot ne felejtse el feltüntetni! A 22SZJA-Főlap (C) blokkjában az erre szolgáló mezőben jelezze, hogy a bevallásához hány darab 22SZJA-01-es lapot csatol.

A 22SZJA-02-ES LAP

Nyilatkozatok, rendelkező nyilatkozatok az adóról I.

I. Nyilatkozat a családi adóalap- és járulékkedvezmény egyedüli vagy közös érvényesítéséről, megosztásáról (A blokk)

111. sor

Ezt a sort akkor kell kitölteni, ha Önnek nincs családi kedvezményre jogosult házastársa, (bejegyzett) élettársa, akivel közösen érvényesítené a kedvezményt és utólag nem kívánja megosztani sem a családi kedvezmény összegét.

Amennyiben **az egyedüli érvényesítést egész évre vonatkozóan alkalmazza**, akkor a hónapok jelölésére szolgáló kódkockák elején található **egész év kódkockába X-et téve** valamennyi hónap automatikusan kitöltődik.

112-113. sorok

A jogosult az őt megillető családi kedvezményt **megoszthatja** a vele közös háztartásban élő, jogosultnak nem minősülő házastársával, élettársával, beleértve azt az esetet is, ha a családi kedvezményt a jogosult egyáltalán nem tudja érvényesíteni.

Figyelem! Azokra a hónapokra, amelyekre vonatkozóan a családi kedvezményre jogosult vagy házastársa, élettársa a gyermeket nevelő egyedülálló családi pótlékát igénybe veszi, a megosztás nem alkalmazható, kivéve, ha a jogosult a Cst. 12. § (3) bekezdése alapján minősül egyedülállónak. Nem alkalmazható a megosztás továbbá azokra a hónapokra sem, amikor a jogosultak a családi kedvezményt közösen érvényesítik.

A családi kedvezmény egy kedvezményezett eltartott után egyszer vehető igénybe. A családi kedvezményt a jogosult arra a hónapra veheti igénybe, ami számára jogosultsági hónapnak minősül. Több jogosult esetén a családi kedvezményt a jogosultak **közösen is igénybe vehetik**. **Ez történhet úgy, hogy a kedvezményezett eltartottak után járó kedvezmény összegét egymás közt felosztják, de úgy is, hogy a jogosultak egyike veszi igénybe a kedvezmény teljes összegét.**

Ha jogerős bírósági döntés, egyezség, közös nyilatkozat alapján a szülők időszakonként felváltva gondozzák gyermeküket és a szülői felügyeleti jog mindkét szülő esetében fennáll, a **családi pótlékra – közös kérelmükre, 50-50 százalékos arányban – mindkét szülő jogosult**, a gyermek mindkét szülőnél – valamint a szülő házastársánál – kedvezményezett eltartottnak számít. A felváltva gondozott gyermek után a szülő (házastársa) a családi kedvezmény összegének felét veheti igénybe. A gyermeket felváltva gondozó szülők a családi kedvezményt közösen nem érvényesíthetik, azt egymással nem oszthatják meg.

A családi kedvezmény megosztása vagy közös érvényesítés esetén az igénybevétel feltétele az adóbevallásban közösen tett, egymás adóazonosító jelét is feltüntető nyilatkozat. A megosztásról és közös érvényesítésről bővebb információkat a „III. Családi kedvezmény levezetése” cím alatt leírtakban talál.

Kérjük, hogy a sor elején található mezőben jelölje X-szel, hogy a másik féllel közösen érvényesíti vagy megosztja a családi kedvezmény összegét! Kérjük, jelölje továbbá, hogy a megosztás, közös érvényesítés mely hónapokat érinti! Ha ugyanazzal a féllel valamely hónapban megosztja a családi kedvezményt, más hónapokban pedig közösen is érvényesíti,

akkor mindkét mezőt jelölje be! Amennyiben a közös érvényesítés vagy a megosztás egész évre vonatkozik, akkor elegendő, ha a hónapok jelölésére szolgáló kódkockák elején található **egész év kódkockába rögzíti az X-et** és valamennyi hónap automatikusan kitöltődik. **Ha az (A) blokkban kizárólag a megosztásra vonatkozó mezőket jelöli, a jogosultság jogcímét nem kell kitöltenie a 107-110. sorokban, kivéve, ha magzat után kívánja a családi kedvezményt megosztással érvényesíteni. A 107-110. sorokban a jogosultság jogcímét jelölő mezők közül a b) pont jelölése, valamint a várandósság időtartamának megadása szükséges.**

Ha a nyomtatvány sorai megosztással/közös érvényesítéssel érintett házastársak vagy élettársak feltüntetésére nem elegendők, akkor nyisson újabb lapot, és azon folytassa a felsorolást! Papíros kitöltésnél a lapszámot ne felejtse el feltüntetni! A 22SZJA-Főlap (C) blokkjában az erre szolgáló mezőben jelezze, hogy a bevallásához hány darab 22SZJA-02-es lapot csatol.

II. Nyilatkozat a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményére való jogosultság megnyíltáról vagy megszűnésének időpontjáról (B blokk)

114. sor

Ha a kedvezményre való jogosultsága a 2022. évben nyílt meg vagy szűnt meg, kérjük, adja meg a jogosultság megnyíltának és/vagy megszűnésének az időpontját! Ha a kedvezményre való jogosultsága a 2022. évben többször változott, akkor új 22SZJA-02-es lap megnyitásával lehetősége van újabb időpont(ok) feltüntetésére.

A jogosultság megnyíltának napja a jogosultság kezdő hónapjának első napja. Például, ha az édesanya 2022. május 30-án szülte meg a negyedik gyermekét, akkor a jogosultság megnyíltának időpontjaként 2022. május 1-jét kell beírni.
A jogosultság megszűnésének napja annak a hónapnak az utolsó napja, amely után az anya már nem tekinthető a kedvezményre jogosultnak. Például, ha a szülők 2022. augusztus 26-án elváltak és a bíróság a négy kiskorú gyermeket az apánál helyezte el, akkor a jogosultság megszűnésének időpontja 2022. augusztus 31.

III. Nyilatkozat az első házasok kedvezményéről (C blokk)

115. sor

Az **első házasok kedvezményének** feltétele a házastársak közösen tett nyilatkozata, amiben feltüntetik egymás adóazonosító jelét, és ami tartalmazza a kedvezmény megosztására vonatkozó döntésüket, vagy azt, hogy a kedvezményt melyikük veszi igénybe.

Ha Ön és/vagy házastársa az első házasok kedvezményével csökkenti az adóalapját, akkor tüntesse fel a házastársa adóazonosító jelét és nevét! Jelölni kell továbbá azt a döntésüket is, hogy a kedvezményt melyik hónapban melyikük veszi igénybe.

Az ehhez tartozó kódszámokat hónapokra bontva (minden hónap mezőjét kitöltve) a következők szerint kell kiválasztani és feltüntetni:

„1” – A kedvezmény teljes összegét Ön érvényesíti

„2” – A teljes összeget a házastársa (bejegyzett élettársa) érvényesíti

„3” – A kedvezményt a házastársával (bejegyzett élettársával) megosztva, vele közösen érvényesíti

„0” – Ön az adott hónapban még/már nem volt jogosult első házasok kedvezményére

Kérjük, olvassa el a 29. sorhoz fűzött magyarázatot!

Ha a nyomtatvány sorai az érintett házastárs feltüntetésére nem elegendőek, akkor nyisson újabb lapot! Papíron történő kitöltés esetén a lapszámot ne felejtse el feltüntetni! A 22SZJA-Főlap (C) blokkjában az erre szolgáló mezőben jelezze, hogy a bevallásához hány darab 22SZJA-02-es lapot csatol.

IV. A fizetővendéglátó tevékenységet folytató magánszemély nyilatkozata a tételes átalányadózás választásáról (D blokk)

116. sor

Ha Ön a lakását, üdülőjét fizetővendéglátás keretében hasznosítja, akkor adóévenként az adóév egészére választhatja a tételes átalányadózást[129].

Az egyéni vállalkozó a szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről és a szálláshely-üzemeltetési engedély kiadásának rendjéről szóló 239/2009. (X. 20.) Korm. rendelet szerinti magánszálláshely-szolgáltatási tevékenységéből származó bevételére – kizárólag a választott rendelkezések szerinti adózási mód alapjául szolgáló bevételeire – választhatja a tételes átalányadózásra vonatkozó rendelkezéseket is.

Ha 2023-ban így kíván majd adózni, és rendelkezik adószámmal, akkor az erre irányuló szándékát az erre szolgáló helyen az „X” beírásával jelezze! Mielőtt az adózás módjáról döntene, olvassa el az útmutató 22SZJA-04-es lapjának 174. sorához fűzött magyarázatot is, amiben megtalálja a tételes átalányadózás választhatóságának a feltételeit.

Ha 2022-ben az e tevékenységéből származó jövedelme után tételes átalányadót fizetett, és így akar a jövedelme után 2023-ban is adózni, akkor erről most nem kell nyilatkoznia.

117. sor

Ha Ön a fizetővendéglátásból származó jövedelmének a megállapítására 2022-re a tételes átalányadózási módot választotta, de 2023-ban nem így kíván adózni, akkor ezt a szándékát jelezze az „X” beírásával az erre a célra szolgáló mezőben!

Ha a 22SZJA-02-es lapból új lapot nyitott, a (D) blokk kizárólag az első lapon tölthető ki!

[129] Szja tv. 57/A. § (2) bekezdés

V. Nyilatkozat a termőföldből átminősített ingatlan értékesítésével kapcsolatban (E blokk)

120. sor

Ebben a sorban kell nyilatkoznia arról, hogy ha Ön 2022-ben olyan termőföldből átminősített ingatlant értékesített, amit örökléssel szerzett. Ebben az esetben Önre az általános ingatlanértékesítés szabályai vonatkoznak, ezért jelezze azt az „X” beírásával az erre a célra szolgáló négyzetben.[130]

Ha a 22SZJA-02-es lapból új lapot nyitott, az (E) blokk kizárólag az első lapon tölthető ki!

Rendelkező nyilatkozatok az adóról

Tájékoztató arról, hogyan rendelkezhet a NAV-nál az önkéntes kölcsönös biztosítópénztárnál, befektetési szolgáltatónál vagy nyugdíjbiztosítási szerződés alapján Magyarországon vagy más EGT-államban letelepedett biztosítónál vezetett számla javára

1. Az **önkéntes kölcsönös biztosító pénztár**akba befizetett, továbbá a tag javára más személy által átutalt vagy más módon befizetett összeg, illetve a tag egyéni számláján jóváírt, egyéb jövedelemnek minősülő összeg után a magánszemély a feltételeknek megfelelő, meghatározott összegnek az egyéni számlára való utalásáról rendelkezhet (131-138. sorok).

2. A **nyugdíj-előtakarékossági számlá**hoz is párosul rendelkezési jog, aminek részletszabályairól a 139-143. sorok magyarázatánál olvashat.

3. A 2013. december 31-e után Magyarországon vagy más EGT-államban letelepedett biztosítóval megkötött **nyugdíjbiztosítási szerződés**ek esetén a magánszemély a befizetett összeg alapján rendelkező nyilatkozatot tehet (144-148. sorok).

Az 1-3. pontokban szereplő nyilatkozatok esetén összesen legfeljebb 280 ezer forintról lehet rendelkezni![131]

4. Ha magánnyugdíj-pénztári tag visszalép a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe, az önkéntes pénztárba átutalt összegről is rendelkezhet az átutalt tagi kifizetés 20 százalékáról, de legfeljebb 300 ezer forintról (125-128. sorok).

Általános tájékoztató az utalásokról

Az átutalás(oka)t a NAV az adó összegének visszatérítésére vonatkozó szabályok szerint teljesíti, vagyis a hibátlan bevallás beérkezésétől számított 30 napon belül, de legkorábban március 1-jétől.

---

[130] Szja tv. 62/A. § (4) bekezdés
[131] Szja tv. 44/D. § (1) bekezdés

Ha Önnek **a NAV-nál nyilvántartott, ezer forintot meghaladó tartozása van**, vagy az adóbevallása alapján fizetendő adóját határidőben – május 22-éig – **nem rendezte**, akkor **a NAV a rendelkezés(ek) szerinti utalást** az adótartozás vagy az adó rendezését követő 30 napon belül – külön kérelem benyújtása nélkül – teljesíti, ha bevallási kötelezettségeinek maradéktalanul eleget tett. Ha Ön a bevallásában pótlékmentes részletfizetést kér, akkor az átutalást az utolsó részlet megfizetésétől számított 30 napon belül – külön kérelem nélkül – teljesíti a NAV.

A rendelkezés(ek) szerinti utalás(ok) teljesítéséhez adja meg az átutalás(ok) tényleges összegét a 126., 136., 140. és 145. sor(ok)ban!

A rendelkezés(ek) szerinti átutalt összeg(ek) nagyságát utólag nem befolyásolja az, ha az összevont adóalap utáni, adókedvezményekkel csökkentett adó összege önellenőrzés vagy a NAV utólagos adómegállapítása miatt változik. Ha azonban az önellenőrzés vagy az ellenőrzés eredményeként az adókedvezmények levonása utáni összevont adóalap adójának összege (49. sor) olyan mértékben csökken, hogy az már részben vagy egészében nem nyújt fedezetet az átutalt összegre, akkor a különbözetet Önnek a NAV határozattal írja elő személyijövedelemadó-kötelezettségként, amit a 103-as adónemre kell megfizetnie. A fentebb említett különbözetről a NAV nem hoz határozatot, ha a különbözet az 5 ezer forintot nem haladja meg.

A rendelkezések az összevont adóalap utáni adót (47. sor) nem csökkentik, és csak az adókedvezmény levonása utáni összevont adóalapot terhelő adó erejéig lehet rendelkezni (49. sor nem nulla). Ha mindegyik rendelkezési lehetőségével élni kíván, figyeljen az összegek megosztására.

A rendelkezéshez **a pénztár, a befektetési szolgáltató vagy a biztosító igazolása** szükséges.

VI. A 2022. évben megszűnt magánnyugdíjpénztári tagsági viszony esetén az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárba átutalt összeg alapján való rendelkezés (F blokk)

Ha a magánnyugdíjpénztár tagja a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalép, rendelkezhet a magánnyugdíjpénztár által önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárba átutalt tagi kifizetések 20 százalékának megfelelő összegről, de legfeljebb 300 ezer forint visszatérítéséről.[132]

Ehhez a visszalépés évének adóbevallásában tett nyilatkozat, valamint a pénztár igazolása szükséges. Rendelkezni az összevont adóalap adójának az adókedvezmények, valamint az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárhoz, nyugdíj-előtakarékossági számlára, továbbá a nyugdíjbiztosítási nyilatkozat szerint átutalt összeg(ek) levonása után fennmaradó részéről lehet.

125. sor: A társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépés esetén a magánnyugdíjpénztár által 2022. évben az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárba átutalt tagi kifizetés 20%-a, legfeljebb 300 ezer forint.

[132] Szja tv. 44/E. §

A rendelkezés az összevont adóalap adójának terhére történhet, az adókedvezmények, valamint az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárhoz, nyugdíj-előtakarékossági számlára, valamint a nyugdíjbiztosítási nyilatkozat szerinti átutalási összeg(ek) levonása után fennmaradó részéből a magánnyugdíjpénztár által az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárba átutalt összegnek megfelelően. Az adó-visszatérítés az önkéntes pénztári számlára való utalással valósul meg.

A jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni a magánnyugdíjpénztár által teljesített visszalépő tagi kifizetéseket, ha a pénztártag társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe 2022-ben lépett vissza.

126. sor: Az összevont adóalap utáni adó terhére utalandó összeg

Ennek a sornak a „b" oszlopába azt az összeget írja be, aminek átutalását kéri, és arra az összevont adóalap utáni adó összegének az adókedvezmények levonása után fennmaradó része (49. sor) fedezetet nyújt. Ha Ön önkéntes kölcsönös biztosító pénztárnál vezetett egyéni számlájára történő utalás(ok)ról (136. sor), NYESZ-R számlára történő utalásról (140. sor) vagy nyugdíjbiztosítási szerződés alapján történő utalásról is rendelkezett (145. sor), akkor arra is legyen figyelemmel e sor kitöltésekor. Ha a 125. sorban szerepeltet adatot, akkor e sor kitöltése kötelező. Ha bevallásában pótlékmentes részletfizetést kér, úgy az átutalást az utolsó részlet megfizetésétől számított 30 napon belül – külön kérelem benyújtása nélkül – teljesíti a NAV.

127. sor: Nyilatkozat az átutaláshoz

Ebben a sorban nevezze meg azt az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárat, ahová az átutalást kéri! **Ne felejtse el feltüntetni az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztár adószámát és pénzforgalmi számlaszámát is**. **Ha Ön több önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárnak is tagja, akkor is csak az a pénztár jelölhető meg, amelyhez a magánnyugdíjpénztár az utalást teljesítette.**

Ha azért nem tagja az önkéntes nyugdíjpénztárnak, mert **nyugdíjszolgáltatást igényelt**, úgy ne felejtse el ezt a tényt a **128. sorban** jelölni. Ebben az esetben a 127. sort hagyja üresen, és kizárólag a 22SZJA-Főlap **(D) blokkját töltse ki**, mert a rendelkezett összeg(ek)et ilyenkor az Ön postai utalási címére vagy számlaszámára utaljuk ki.

Ha a 22SZJA-02-es lapból új lapot nyitott, az (F) blokk kizárólag az első lapon tölthető ki!

A 22SZJA-03-AS LAP

Rendelkező nyilatkozatok az adóról II.

I. Rendelkezés az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárhoz utalandó összegről[133] (A blokk)

Ha Ön a rendelkezéséhez szükséges igazolást kapott, és a rendelkezése időpontjában valamely önkéntes pénztár tagja, akkor töltse ki a 131-136. sorokat, és jelölje meg azt a pénztárt, ahová az utalást kéri!

A rendelkezés feltétele, hogy a rendelkezés időpontjában – az adóbevallásának időpontjában – pénztártag legyen. Ha Ön a rendelkezése időpontjában azért nem tagja az önkéntes nyugdíjpénztárnak, mert **nyugdíjszolgáltatást igényelt**, úgy a kapott igazolás alapján élhet e rendelkezési jogával. Ebben az esetben feltétlenül jelölje ezt a tényt a **138. sorban** „X”-szel, és töltse ki a 22SZJA-Főlap **(D) blokkjában** található postai utalási címet vagy számlaszámot, mert ilyenkor a rendelkezés összegét Önnek utaljuk ki. A 137. sort ebben az esetben nem szabad kitöltenie.

Csak olyan pénztár jelölhető meg, amelynél a rendelkezési jogosultságot megalapozó befizetés, jóváírás, lekötés vagy szolgáltatás igénybevétele történt! Ha Ön több önkéntes kölcsönös pénztár tagja, akkor is csak egy pénztár jelölhető meg.

Ha Ön az önkéntes kölcsönös biztosító pénztári nyilatkozatában többféle jogcímen is rendelkezhet, az igénybe vehető kedvezmények együttes összege nem lehet több 150 ezer forintnál.

Előfordulhat, hogy az Ön önkéntes kölcsönös biztosítópénztárának végelszámolása, felszámolása folyamatban van. Ebben az esetben vagy a pénztár tevékenységének felfüggesztése esetén a NAV értesítése alapján Ön kérheti a rendelkezett összeg másik pénztárba utalását a bevallásában megjelölt pénztár helyett, ha más önkéntes kölcsönös pénztár tagja. Ha nem tagja más pénztárnak, arra is lehetősége van, hogy saját pénzforgalmi vagy fizetési számlájára vagy lakcímére kérje a rendelkezett összeget.

131. sor: Önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárba befizetett összeg utáni rendelkezési jog

Ha Ön önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztár tagja, akkor **a befizetett összeg alapján** rendelkezési jog illeti meg. A rendelkezési jog alapjául az Ön által befizetett tagdíj, továbbá az Ön egyéni számláján jóváírt, munkáltatói hozzájárulás, támogatói adomány címén nyilvántartott – a pénztár által kiadott igazolásban szereplő – összegek szolgálnak.

A kedvezmény mértéke a pénztár által kiadott igazoláson szereplő, a rendelkezési jogosultságra jogosító összeg 20 százaléka, ezt kell a 131. sor „b” oszlopába beírnia. A munkáltatói hozzájárulás és a munkáltató által nyújtott támogatói adomány esetében munkaviszonyból származó jövedelemnek számít. Az ilyen juttatások után Önnek személyijövedelemadó-fizetési kötelezettsége keletkezik, az azt terhelő adót a munkáltató az egyéni számlájára való befizetés (átutalás) előtt levonta és megfizette a NAV-nak adóelőleg formájában.

Ha Önnek a támogatói adományt nem a munkáltató, hanem más kifizető juttatta, akkor emiatt egyéb jövedelme keletkezett. Az egyéb jövedelem után a személyi jövedelemadót és a szociális hozzájárulási adót Önnek kell megfizetnie a bevallás benyújtására nyitva álló határidőig.

[133] Szja tv. 44/A. §

Az ezen a jogcímen Önt megillető összeg nem lehet több mint 150 ezer forint. Ha a 131. sorban szereplő összeg 150 ezer forintnál kevesebb, erről a kisebb összegről, ha több, akkor 150 ezer forintról rendelkezhet. Ha azonban Ön a nyugdíjpénztári tagsága mellett egészség és/vagy (egészség- és) önsegélyező pénztárnak is tagja, és e tagságával, tagságaival összefüggésben is jogosult a rendelkezési jog gyakorlására, akkor **az együttesen érvényesíthető kedvezmény legmagasabb összege** továbbra is **150 ezer forint**.

132. sor: Önkéntes kölcsönös egészségpénztárba, önsegélyező pénztárba, egészség- és önsegélyező pénztárba befizetett összeg utáni rendelkezési jog

A kedvezmény összege az igazoláso(ko)n feltüntetett, a rendelkezés alapjául szolgáló összeg 20 százaléka, de legfeljebb 150 ezer forint lehet.

A kedvezmény összegét a sor „b” oszlopába írja be! Ha Ön az egészségpénztárnál, önsegélyező pénztárnál, egészség- és önsegélyező pénztárnál lévő egyéni számláján lévő összeget vagy annak egy részét lekötötte, vagy a prevenciós szolgáltatás után is kedvezményt kíván érvényesíteni, akkor ügyeljen arra, hogy az egészségpénztárakkal, valamint az (egészség- és) önsegélyező pénztárakkal kapcsolatos kedvezmény együttes összege sem haladhatja meg a 150 ezer forintot! A lekötött összeghez, valamint a prevenciós szolgáltatáshoz kapcsolódó rendelkezési jogra vonatkozó tudnivalókat a 133. és a 134. sorhoz készült magyarázatból ismerheti meg. Ha Ön az önkéntes nyugdíjpénztári befizetések után is rendelkezik, akkor a **kedvezmények együttes összege** (135. sor) **nem lehet több 150 ezer forintnál**, ezért ennek a sornak a kitöltésénél erre is legyen figyelemmel!

133. sor: Önkéntes kölcsönös egészségpénztárban, önsegélyező pénztárban, egészség- és önsegélyező pénztárban lekötött összeg kedvezménye

Ha Ön az egészségpénztárnál, önsegélyező pénztárnál, egészség- és önsegélyező pénztárnál vezetett egyéni számláján a fennálló számlakövetelésből az Ön által meghatározott összeget legalább 24 hónapra lekötötte, akkor az adóév utolsó napján lekötött számlakövetelésként kimutatott összeg 10 százaléka további rendelkezésre jogosítja Önt a lekötés évéről szóló adóbevallásban. A pénztár által kiállított igazoláson feltüntetett összeg 10 százalékát írja be a „b” oszlopba.

Ha 24 hónapon belül a lekötést akár részben is megszünteti (feltöri), az ezen a címen igénybe vett kedvezményt 20 százalékkal növelt összegben kell visszafizetnie! A 20 százalékkal növelt összeget a feltörés évéről szóló adóbevallásban kell szerepeltetnie, és a bevallási határidőig kell megfizetnie. A lekötött összeg feltöréséről a pénztár adatot szolgáltat a NAV-nak. Ha Ön a 2020. vagy a 2021. évről szóló bevallásában ilyen adókedvezményt vett igénybe, és a lekötött összeget akár részben is feltörte, akkor olvassa el a 62. sorhoz fűzött magyarázatot is!

Tekintettel az esetleges visszafizetési kötelezettségre, ebben a sorban célszerű csak akkor adatot szerepeltetni, ha e többletkedvezménnyel együtt sem haladja meg az önkéntes pénztárakhoz kapcsolódó **kedvezmények együttes összege** a **150 ezer forint**ot.

134. sor: Önkéntes kölcsönös egészségpénztár, önsegélyező pénztár, egészség- és önsegélyező pénztár prevenciós szolgáltatásának kedvezménye

Ha Ön önkéntes kölcsönös egészségpénztár, önsegélyező pénztár, egészség- és önsegélyező pénztár tagjaként prevenciós szolgáltatásban[134] részesült, akkor a pénztár által kifizetett összeg 10 százalékát további kedvezményként érvényesítheti. A kedvezményre jogosító összeget a pénztár az igazoláson külön feltünteti.

Ha Ön ezen a címen is jogosult kedvezményre, ügyeljen arra, hogy a 134. sor „b" oszlopában, valamint a **131-133. sorok „b" oszlopaiban feltüntetendő kedvezmények együttes összege sem haladhatja meg a 150 ezer forintot**.

135. sor: Az önkéntes kölcsönös biztosítópénztári kedvezmények együttes összege

Ennek a sornak a „b" oszlopában a 131-134. sorok „b" oszlopok együttes összegét kell szerepeltetni, ami **legfeljebb 150 ezer forint** lehet.

136. sor: Az összevont adóalap utáni adó terhére utalandó összeg

Ebbe a sorba azt, a legfeljebb a 135. sor „b" oszlopában szereplő összeget írja be, amit az összevont adóalap utáni adó terhére az önkéntes pénztárnál vezetett **egyéni számlájára kíván utaltatni**. Ha az adókedvezmények levonása után fennmaradó összevont adóalap utáni adó összege (49. sor) kisebb, mint amekkora összegre Ön egyébként a befizetései és az adóköteles jóváírások alapján jogosult lenne (135. sor), akkor is csak az adó összegéig kérheti az utalást. Tehát a 49. sor összegét a 136. sorba kerülő összeg nem haladhatja meg. Ha például Ön NYESZ-R számlát is nyitott, és az arra befizetett összeg után is rendelkezni kíván, akkor az átutalni rendelt összeg beírásakor vegye figyelembe a 140. sorba kerülő összeget az összeghatár miatt! Ha bevallásában pótlékmentes részletfizetést kér, úgy az átutalást az utolsó részlet megfizetésétől számított 30 napon belül – külön kérelem benyújtása nélkül – teljesíti a NAV.

Az önkéntes pénztári, a nyugdíj-előtakarékossági számlára és a nyugdíjbiztosítási szerződés alapján a biztosítóhoz utalt összegek együttesen a 280 ezer forintot nem haladhatják meg.

137. sor: Nyilatkozat az átutaláshoz

Ebben a sorban nevezze meg azt az önkéntes pénztárat, ahová az átutalást kéri. **Ne felejtse el feltüntetni a pénztár adószámát és pénzforgalmi számlaszámát**! Az önkéntes pénztár számlaszáma megtalálható a pénztár által kiadott igazoláson.

Ha Ön több pénztárnak is tagja, akkor is csak egy pénztár jelölhető meg, az általános ismertetésnél leírt feltételekkel.

Kérjük, a nyilatkozaton megjelölt önkéntes kölcsönös biztosítópénztárnak a pénzforgalmi számlaszámát írja be, mert a saját fizetési számlájának vagy más magánszemély számlaszámának a beírása esetén a bevallása hibás lesz.

Ha Ön a NAV utalásakor már nem tagja annak a pénztárnak, ahová a „kedvezmény" utalását kérte, akkor az átutalni kért összeget az Ön által megjelölt pénztár átutalja annak a pénztárnak, ahova átlépett.

[134] Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény

Ha tagsága a rendelkezés és az utalás közötti időben nyugdíjszolgáltatás miatt szűnt meg, a megjelölt pénztár kiutalja Önnek az összeget. A tagsági viszony megszűnésekor pedig a pénztár visszautalja az összeget a NAV-nak, ekkor Ön úgy juthat hozzá a rendelkezett összeghez, ha a NAV-hoz benyújtott kérelmében igazolja, hogy pénztári tagsága Önnek nem felróható ok miatt szűnt meg.

Ha **a nyilatkozat megtétele előtt nyugdíjszolgáltatás miatt szűnt meg a tagsági jogviszonya, akkor a <u>138. sorba</u> tegyen „X”-et!**

Ha a 138. sort jelölte, kérjük, hogy töltse ki a 22SZJA-Főlap (D) blokkjában található postai utalási címet vagy számlaszámot, mert ebben az esetben a rendelkezett összeg(ek)et a NAV Önnek utalja ki. A 137. sort hagyja üresen!

Pénztári egyéni számlájára a NAV által utalt összeg után nem kell adót fizetnie, ugyanakkor ez után az összeg után a következő évben kedvezmény sem jár, tehát ennek alapján egy év múlva nem rendelkezhet.

II. Rendelkezés a nyugdíj-előtakarékossági számlára utalandó összegről[135] (B blokk)

Önnek lehetősége van arra, hogy befektetési szolgáltatónál lévő nyugdíj-előtakarékossági számlájára utalandó összegről rendelkezzen, ami a nyugdíj-előtakarékossági számlára befizetett, a számlavezető által igazolt összeg 20 százaléka, de **legfeljebb 100 ezer forint lehet.** Ha az Önre vonatkozó **öregségi nyugdíjkorhatárt 2020. január 1. előtt töltötte be** (a 142. sorban „X”-szel jelölte), akkor **130 ezer forintról rendelkezhet**.

A nyugdíj-előtakarékossági számlával kapcsolatos rendelkezési jogát csak a bevallásában gyakorolhatja. Ön rendelkezhet akkor is, ha a nyugdíj-előtakarékossági számláját a nyilatkozattétel időpontja előtt nyugdíjszolgáltatásra jogosultsága miatt megszüntette, de a rendelkezést megalapozó befizetés évének utolsó napján az adott nyugdíj-előtakarékossági számláját még nem mondta fel (ezt jelölje a **<u>143. sorban</u>** „X”-szel). Ha az adott nyugdíj-előtakarékossági számla nyugdíjszolgáltatás igénylése miatt a nyilatkozattétel és a kiutalás teljesülésének időpontjáig megszűnt, a számlavezető az összeget visszautalja a NAV-nak. A NAV ez után az abban megjelölt címre vagy számlaszámra utalja azzal, hogy ez a kiutalás más, újonnan nyitott nyugdíj-előtakarékossági számlára nem teljesíthető.

A nyugdíj-előtakarékossági számla csak forintban vezethető. A kedvező adózási rendelkezések csak arra a nyugdíj-előtakarékossági számlára vonatkoznak, amelyen a számlavezető befektetési szolgáltató a „NYESZ-R” jelzést[136] feltüntette. Ilyen jelzéssel csak egy nyugdíj-előtakarékossági számla rendelkezhet.

Ha Ön a NYESZ-R számláján rendelkezésre álló összeget nyugdíjszolgáltatásként veszi igénybe, akkor az így megszerzett jövedelem nyugdíjnak számít. Erre akkor van lehetősége, ha igazolja, hogy az Szja tv.-ben[137] meghatározott nyugdíjra jogosult, és számláját csak a megfelelő idő letelte után mondta fel. Ez a számlanyitás évét követő minimum harmadik év, a 2012. december 31-e után nyitott számlák esetében pedig minimum a tizedik év.

---

[135] Szja tv. 44/B. §
[136] Szja tv. 3. § 76. pont
[137] Szja tv. 3. § 23. pont

Ha Ön a nyugdíj-előtakarékossági számlája terhére **nem nyugdíjszolgáltatás**ról rendelkezett (kivéve az adóköteles nyugdíjszolgáltatásról való rendelkezést), akkor az adóbevallásában nem tehet nyilatkozatot, valamint nyugdíj-előtakarékossági nyilatkozat alapján már átutalt (nyilvántartott adózott követelésállomány esetén a nyilvántartásba vétel után átutalt) összeget – nyugdíj-előtakarékossági számla vezetője által kiadott igazolás alapján – köteles 20 százalékkal növelt összeggel az erre az adóévre vonatkozó adóbevallásában bevallani, valamint az adóbevallás benyújtására előírt határidőig megfizetni (lásd 62. sor magyarázata).

Ha az Ön részére **adómentes nyugdíjszolgáltatásnak nem minősülő kifizetés** (átutalás) történik, akkor az egyéb összevonás alá eső jövedelemként lesz adóköteles. Az egyéb jövedelemmel kapcsolatos tudnivalókról a 18. és 19. sorhoz fűzött magyarázatban olvashat.

Nem kell a már átutalt összeget visszafizetnie és nem kell a számított követelésből egyéb jövedelmet megállapítani, ha a nyugdíj-előtakarékossági számlán nyilvántartott követelését 2022-ben a nyugdíj-előtakarékossági számla megszüntetésével **hiánytalanul** tartós befektetési szerződés alapján **lekötött pénzösszeggé alakítják át** (ha annak egyéb feltételei fennállnak), és lekötési nyilvántartásba helyezte. Azonban

- 2022-ben, az átalakítás évében a számlára befizetett összeg alapján nyugdíj-előtakarékossági nyilatkozatot nem tehet, és
- rendelkező nyilatkozata alapján a 2021-ben és 2022-ben átutalt jóváírásnak megfelelő összeget 20 százalékkal növelt összeggel a 22SZJA-C lapon a 62. sorban be kell vallani, valamint az adóbevallás benyújtására előírt határidőig meg kell fizetni, ha ezt korábban nem tette meg,
  azzal, hogy
- lekötött pénzösszegnek minősül a követelés értéke az átalakítás napján irányadó szokásos piaci értéken, továbbá a befizetés évének az átalakítás napjának éve minősül;
- a pénzügyi eszköz szerzési értékeként az áthelyezés napján irányadó szokásos piaci érték és a megszerzésre fordított érték közül a nagyobb vehető figyelembe;
- ha a tartós befektetési szerződést megkötő befektetési szolgáltató vagy hitelintézet nem a nyugdíj-előtakarékossági számla vezetője, akkor a megszüntetett számla vezetője a nyilvántartása alapján jogcím szerinti bontásban igazolja a másik számlavezetőnek a halmozott összegeket.

Akkor sem kell alkalmazni a fent leírtakat, továbbá nem kell a számított követelésből egyéb jövedelmet megállapítani, ha a nyugdíj-előtakarékossági számlán nyilvántartott (pénzeszközben, pénzügyi eszközben fennálló) követelését

- a nyugdíj-előtakarékossági számla megszüntetésével hiánytalanul más számlavezetőnél vezetett nyugdíj-előtakarékossági számlájára áthelyezi (ennek feltétele, hogy a megszüntetett számla vezetője jogcím szerinti bontásban igazolja a másik számlavezetőnek az adózott követelésállomány, az Ön által teljesített befizetések, osztalék jóváírások és a nyugdíj-előtakarékossági nyilatkozat alapján átutalt összeg halmozott összegét),
- a nyugdíj értékpapírszámlán lévő értékpapírja eladására – ha a számlavezető nem jogosult az értékpapír forgalmazására – a forgalmazásra, az ügyletben való közreműködésre jogosult befektetési szolgáltatónál lévő értékpapírszámlájára helyezi át (ennek feltétele, hogy az áthelyezést követő 30 napon belül, vagy az átruházásra

vonatkozó ügyletben jogszabály alapján meghatározott időpontig a magánszemély nyugdíj-előtakarékossági pénzszámlájára az értékpapír eladására adott megbízás teljesítésigazolása szerinti összeget az ügyletben közreműködő befektetési szolgáltató átutalta, vagy ennek hiányában Ön az értékpapíráthelyezés napján irányadó szokásos piaci értékének megfelelő összeget befizette, azzal, hogy az átutalt/befizetett összeg nem minősül nyugdíj-előtakarékossági nyilatkozatra jogosító befizetésnek),

- a nyugdíj-értékpapírszámlán lévő értékpapírt átalakítás vagy a kibocsátó átalakulása, egyesülése, szétválása miatt az átalakításban, az átalakulásban, egyesülésben szétválásban közreműködő befektetési szolgáltatónál lévő értékpapírszámlájára helyezi át (ennek feltétele, hogy az átalakításban, átalakulásban, egyesülésben, szétválásban közreműködő befektetési szolgáltató a kicserélt értékpapírt az ügyletben meghatározott időpontig az Ön nyugdíj-előtakarékossági értékpapírszámlájára áthelyezte).

139. sor: A nyugdíj-előtakarékossági számlára befizetett összeg 20%-a

Ebben a sorban a számlavezető által igazolt összeg 20 százalékáról, **legfeljebb 100 ezer forintról**, ha Ön az Önre vonatkozó öregségi nyugdíjkorhatárt 2020. január 1. előtt elérte (a 142. sorba „X”-et tett), **130 ezer forintról rendelkezhet**. A „b” oszlopba azt az összeget írja be, amiről az előzőekben ismertetett szabályok alapján Ön rendelkezik!

140. sor: Az összevont adóalap utáni adó terhére utalandó összeg

Ennek a sornak a „b” oszlopába azt az összeget írja be, aminek átutalását kéri, és az nem több, mint az adókedvezmények levonása után fennmaradó összevont adóalap utáni adó összege (49. sor). Ha Ön egyéb rendelkező nyilatkozatot is tett, akkor azt is vegye számításba! Ha a 139. sorban szerepeltet adatot, akkor e sor kitöltése kötelező, egyébként bevallása hibás lesz. Ha bevallásában pótlékmentes részletfizetést kér, úgy az átutalást az utolsó részlet megfizetésétől számított 30 napon belül – külön kérelem benyújtása nélkül – teljesíti a NAV.

Az önkéntes pénztári, a nyugdíj-előtakarékossági számlára és a nyugdíjbiztosítási szerződés alapján a biztosítóhoz utalt összegek együttesen a 280 ezer forintot nem haladhatják meg.

141. sor: Nyilatkozat az átutaláshoz

Ebben a sorban nevezze meg a befektetési szolgáltatót, tüntesse fel adószámát, és ha a befektetési szolgáltató egyben hitelintézet is, közölje az Ön befektetési szolgáltatójánál vezetett NYESZ-R pénzforgalmi számlaszámát is! Ezt a befektetési szolgáltatótól kapott igazolásának tartalmaznia kell.

Ha a befektetési szolgáltatója nem hitelintézet, a befektetési szolgáltató pénzforgalmi számlaszámát írja be az erre szolgáló helyre. A kapott igazolásának a befektetési szolgáltató pénzforgalmi számlaszámát kell tartalmaznia. Azt a befektetési szolgáltatót jelölje meg, akinél vezetett „NYESZ-R” jelzéssel ellátott nyugdíj-előtakarékossági számlájára a 140. sorban feltüntetett összeg átutalását kéri. Kérjük, hogy más pénzforgalmi számlaszámot ne jelöljön meg, mert a NAV csak a NYESZ-R számláját vezető befektetési szolgáltató (hitelintézet) pénzforgalmi számlájára utalhat. A NYESZ-R számlára a NAV által átutalt összeg után nem kell adót fizetnie, de adókedvezmény sem jár utána, tehát ennek alapján a következő évben nem

rendelkezhet.[138]

Kérjük, hogy a **142. sorban** jelölje „X”-szel, ha az Önre vonatkozó öregségi nyugdíjkorhatárt 2020. január 1. előtt elérte! Ebben az esetben ugyanis a magasabb, 130 ezer forintról rendelkezhet.

Ha 2022. december 31-e után szüntette meg a nyugdíj-előtakarékossági számláját, kérjük, jelölje a **143. sorban**, mivel Ön rendelkezhet akkor is, ha a nyugdíj-előtakarékossági számláját a nyilatkozattétel időpontja előtt nyugdíjszolgáltatásra jogosultsága miatt megszüntette, de a rendelkezést megalapozó befizetés évének utolsó napján az adott nyugdíj-előtakarékossági számláját még nem mondta fel. Ha a 143. sort jelölte, kérjük, hogy töltse ki a 22SZJA-Főlap **(D) blokkjában** található postai utalási címet vagy számlaszámot, mert ebben az esetben a rendelkezett összeg(ek)et Önnek utaljuk ki. A 142. sort ebben az esetben üresen kell hagyni.

III. A nyugdíjbiztosítási szerződés alapján történő rendelkezés[139] (C blokk)

Ha Ön nyugdíjbiztosítási szerződés szerződője, rendelkezéshez szükséges igazolást kapott, és a rendelkezése időpontjában van nyugdíjbiztosítási szerződése, akkor – a biztosító által kiadott igazolás alapján – a befizetett, és az adott naptári évben jóváírt összeg 20 százalékáról, de legfeljebb 130 ezer forintról rendelkezhet. Akkor is rendelkezhet, ha más EGT-állambeli biztosítóval kötött nyugdíjbiztosítási szerződést.

Ön akkor is rendelkezhet, ha a rendelkezés időpontjában azért nincs már nyugdíjbiztosítási szerződése, mert

- az Ön, mint szerződő magánszemély helyébe egy másik személy lép, és visszafizetési kötelezettséget kiváltó esemény nem történt,
- a nyugdíjbiztosítási szerződés nyugdíjszolgáltatás miatt szűnt meg, vagy
- a nyugdíjbiztosítási szerződése Önnek fel nem róható okból (például a biztosító felszámolása miatt) szűnt meg.

Nem tehető nyugdíjbiztosítási nyilatkozat

- a nyugdíjbiztosításhoz, mint alapbiztosításhoz kötött kiegészítő biztosításokra befizetett összeg alapján,
- az alapbiztosítás kockázati biztosítási díjrésze alapján, ha az meghaladja az alapbiztosítás díjának 10 százalékát, valamint
- a 2014. január 1-je előtt megkötött szerződés módosításával létrejövő nyugdíjbiztosítási szerződés esetén.

Ön a biztosító első nyugdíjszolgáltatásnak minősülő teljesítéséig, részteljesítéséig, de legkésőbb az öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig befizetett díj alapján rendelkezhet az adójáról. Nem szűnik meg a rendelkezési jog az egészségkárosodás miatti részteljesítéskor.

Ha a nyugdíjbiztosítási szerződése a rendelkezés után, az utalás előtt szűnt meg

[138] Szja tv. 7. § (1) bekezdés e) pont
[139] Szja tv. 44/C. §

nyugdíjszolgáltatás miatt, a megjelölt biztosító minden további rendelkezés nélkül kiutalja Önnek az összeget.

A nyugdíjbiztosítási szerződés egyéb módon való megszűnésekor a biztosító visszautalja az összeget a NAV-nak. A visszautalt összegre Ön akkor tarthat igényt, ha a NAV-hoz benyújt egy kérelmet, amelyben igazolja, hogy nyugdíjbiztosítási szerződése Önnek fel nem róható ok miatt (különösen a biztosító felszámolása) szűnt meg. Ha Önnek van más nyugdíjbiztosítási szerződése, akkor az Ön nyilatkozata alapján e szerződésre, egyéb esetben az Ön saját postai utalási címére vagy számlaszámára teljesíti az utalást a NAV.

Önnek az átutalás teljes összegét 20 százalékkal növelten kell visszafizetnie, ha a nyugdíjbiztosítás alapján nyugdíjbiztosítási szolgáltatásnak nem minősülő vagyoni érték kivonására került sor. Kérjük, olvassa el a **62. sor**hoz fűzött magyarázatot!

144. sor: A nyugdíjbiztosítási szerződés(ek)re befizetett összeg 20%-a, legfeljebb 130 ezer forint

A rendelkezési jog alapjául az Ön által szerződőként befizetett – az adott naptári évben a nyugdíjbiztosítási szerződésen jóváírt – összeg (ideértve a korábban rendelkezésre nem jogosító olyan összeget is, amelyet az adóévben írt jóvá a szerződésen a biztosító), valamint a kifizetőnek nem minősülő más személy által fizetett, adómentes bevételnek minősülő vagy az összevont adóalapba tartozó jövedelemként adóköteles díj összegei szolgálnak.

A kedvezmény mértéke a biztosító által kiadott igazoláson szereplő összeg 20 százaléka, ezt kell a 144. sor „b” oszlopába beírnia.

Ez az összeg **nem lehet több mint 130 ezer forint**. Ha a 144. sorban szereplő összeg 130 ezer forintnál kevesebb, erre a kisebb összegre, ha több, akkor is csak 130 ezer forintra tehet rendelkező nyilatkozatot.

Ha Önnek több nyugdíjbiztosítási szerződése van, a NAV a nyugdíjbiztosítási szerződésekre történt befizetésekkel arányosan teljesíti az utalásokat.

Figyelem! Ha Ön több nyugdíjbiztosítási szerződés alapján tesz nyugdíjbiztosítási nyilatkozatot, úgy azt biztosítónként **és/vagy szerződésszámonként (ha ugyanannál a biztosítónál több szerződése van)** külön-külön kitöltött 22SZJA-03-as lapok kiállításával teheti csak meg. Összevontan tehát nem tehető nyugdíjbiztosítási nyilatkozat, a biztosítók igazolásain szereplő összegek 20 százalékáról külön-külön kell rendelkeznie. Ügyeljen arra, hogy a 22SZJA-03-as lapokon érvényesített kedvezmények együttes összege nem haladhatja meg a 130 ezer forintot!

A rendelkezés alapjául szolgáló összeg meghatározásakor a **nem forintban fizetett díjat** az adóév utolsó napján érvényes MNB hivatalos devizaárfolyamon, olyan külföldi pénznem esetében, amely nem szerepel az MNB hivatalos devizaárfolyam-lapján, az MNB által közzétett euróban megadott árfolyamon kell forintra átszámítani.

145. sor: Az összevont adóalap utáni adó terhére utalandó összeg

A sor „b” oszlopába azt az összeget írja be, aminek átutalását kéri, és arra az összevont adóalap utáni adó összegének az adókedvezmények levonása után fennmaradó része (49. sor) fedezetet

nyújt. Ha Ön egyéb rendelkező nyilatkozatot is tett, akkor annak összegét is vegye számításba! Ha a 144. sorban szerepeltet adatot, akkor e sor kitöltése kötelező. Ha bevallásában pótlékmentes részletfizetést kér, úgy az átutalást az utolsó részlet megfizetésétől számított 30 napon belül – külön kérelem benyújtása nélkül – teljesíti a NAV.

Az önkéntes pénztári, a nyugdíj-előtakarékossági számlára és a nyugdíjbiztosítási szerződések alapján a biztosítóhoz utalt összegek együttesen a 280 ezer forintot nem haladhatják meg.

146. sor: Nyilatkozat az átutaláshoz

Ebben a sorban nevezze meg azt az biztosítót, ahová az átutalást kéri. Ne felejtse el feltüntetni a biztosító adószámát és pénzforgalmi számlaszámát is!

Ha Önnek több nyugdíjbiztosítási szerződése van, ami alapján nyugdíjbiztosítási nyilatkozatot tehet, és több biztosítót **és/vagy több szerződésszámot** kíván megjelölni, akkor kérjük, hogy nyisson újabb 22SZJA-03-as lapot (papíralapú nyomtatvány kitöltése esetén ügyfélszolgálataink bármelyikén tud újabb lapot kérni), és töltse ki a 144-148. sorokat azzal, hogy a 146. és 147. sorok közül csak az egyiket lehet kitölteni. A nyomtatványon a lap fejlécében kérjük, hogy tüntesse fel a lapszámot is! A 22SZJA-Főlap (C) blokkjában az erre szolgáló mezőben jelezze, hogy a bevallásához hány darab 22SZJA-03-as lapot csatol!

Ha Ön az átutalást külföldi biztosítóhoz kéri, kérjük, hogy a 147. sort töltse ki!

147. sor: Nyilatkozat az átutaláshoz külföldi bankszámlával rendelkező külföldi biztosító esetén

Ebben a sorban a kapott igazolás alapján szerepeltesse annak a külföldi bankszámlával rendelkező külföldi biztosítónak a nevét, illetékességét, címét (székhelyét) és számlaszámát, ahová az átutalást kéri. Illetékességként azt az államot kell feltüntetni, ahol a biztosító belföldi illetőségűnek minősül. Érvényes országkódok például: AT – Ausztria, GB – Nagy-Britannia, CH – Svájc, CZ – Csehország, DE – Németország, FR – Franciaország stb. Fel kell tüntetni továbbá a külföldi biztosító pénzforgalmi számláját vezető szolgáltató nevét.

Ha külföldi számlaszámként az IBAN-számlaszámot tüntette fel, akkor ezt az „X” beírásával jelezze. Az erre szolgáló helyre feltétlenül írja be a SWIFT-kódot, valamint a pénzintézet illetőség szerinti országkódját is. Ne felejtse el az erre szolgáló négyzetekben az Ön által választott devizanem 3 betűből álló, nemzetközileg használt kódját (EUR az eurónál, USD az USA dollárnál, GBP az angol fontnál, PLN a lengyel zlotynál, stb.) is feltüntetni a deviza pontos megnevezése mellett!

Ha az igazolás alapján a külföldi biztosítónak belföldi bankszámlaszáma van, úgy az utaláshoz szükséges adatokat a 146. sorban kell szerepeltetnie, ahol a külföldi biztosító nevét és belföldi bankszámlaszámát kell megadnia. Ebben az esetben a 147. sort hagyja üresen!

Ha Önnek több nyugdíjbiztosítási szerződése van, ami alapján nyugdíjbiztosítási nyilatkozatot tehet, és több biztosítót kíván megjelölni, akkor kérjük, hogy nyisson újabb 22SZJA-03-as lapot, és töltse ki a 144-148. sorokat azzal, hogy a 146. és 147. sorok közül csak az egyiket lehet kitölteni.

148. sor: A megjelölt biztosítónál kötött nyugdíjbiztosítási szerződés egyedi azonosító száma (szerződésszáma)

Ebbe a sorba a 146. vagy a 147. sorban megjelölt biztosítónál vezetett, a biztosító által kiadott igazoláson szereplő szerződésszámot írja be!

Ha Önnek több nyugdíjbiztosítási szerződése van, ami alapján nyugdíjbiztosítási nyilatkozatot tehet, és több szerződésszámot kíván feltüntetni, akkor kérjük, hogy nyisson újabb lapot, és töltse ki a 144-148. sorokat azzal, hogy a 146. és 147. sorok közül csak az egyiket lehet kitölteni. **Több lap esetén egy szerződésszám csak egy lapon szerepelhet.**

A rendelkező nyilatkozatok kedvezménykorlátja

149. sor: Az összevont adóalap utáni adó terhére utalandó összegek összesen

Ebben a sorban a 136., 140. és a 145. sorok együttes összegét szerepeltesse!

Ha Önnek több nyugdíjbiztosítási szerződése van, és több dinamikus lapon is kitöltötte a 145. sort, akkor valamennyi kitöltött 145. sor összegét kell ebben a sorban szerepeltetni. A sorban szereplő összeg a 280 ezer forintot nem haladhatja meg.

Az önkéntes pénztári és a NYESZ-R számlára, valamint a biztosítási szerződésekre a NAV által átutalt összeg után nem kell adót fizetnie, ugyanakkor ez után az összeg után a következő évben kedvezmény sem jár, tehát ennek alapján egy év múlva nem rendelkezhet.

A 22SZJA-03-as lap (A), (B) és (D) blokkját csak a legelső lapon szabad kitölteni, több nyugdíjbiztosítási szerződés esetén az újabb lapokon csak a (C) blokk lehet kitöltött!

A 22SZJA-04-ES LAP

I. Az elkülönülten adózó jövedelmek és adójuk részletezése

Az ingatlan (ideértve a termőföldet is), vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelem

Ingatlan: a föld (telek), és a földhöz alkotórészként kapcsolódó minden dolog. Ilyen különösen az épület, az építmény. Kivételt képez a földingatlan tulajdonosváltozása nélkül értékesített betakarítatlan termés, termény (például a nem kivágott, azaz lábon álló fa).

Vagyoni értékű jog: a földhasználat, az ingatlanon fennálló haszonélvezet és használat, a telki szolgalom, valamint az ingatlan bérleti joga.

Nem számít ingatlanértékesítésnek a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló törvényben meghatározott birtokösszevonási célú földcsere. Ha a cseréhez értékkiegyenlítés is

kapcsolódik, akkor az így kapott pénzösszeg vagy más vagyoni érték teljes egészében egyéb jövedelemnek számít.[140]

A külföldi illetőségű magánszemélynek a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerinti ingatlannal rendelkező társaságban lévő részesedése ellenérték fejében történő átruházása, kölcsönbe adása vagy ilyen társaságból történő kivonása révén megszerzett jövedelmét 2023. november 20-ig a **2248 számú bevallásban** kell bevallania.

Ha az értékesített ingatlan olyan országban van, amely országgal Magyarországnak nincs a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezménye, akkor az értékesítésből származó jövedelme egyéb összevonás alá eső jövedelemnek minősül.

Az ingatlan szerzési időpontja nagymértékben befolyásolja az adókötelezettséget. **Az ingatlan és a vagyoni értékű jog megszerzésének időpontja:**[141]

- az a nap, amikor az erről szóló érvényes szerződést (okiratot, bírósági, hatósági határozatot) az ingatlanügyi hatósághoz benyújtották;
- az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre nem kötelezett vagyoni értékű jog esetén a szerzésről szóló szerződésben meghatározott nap;
- a vagyoni értékű jog, ingatlan tulajdonjog öröklése esetén az örökhagyó halálának a napja;
- házassági (bejegyzett élettársi) vagyonközösség folytán osztatlan közös tulajdonba kerülő ingatlan esetén – függetlenül attól, hogy mikor jegyezték be tulajdonosként –, a házastársára (bejegyzett élettársra) vonatkozó szerzés időpontja;
- földrendezéssel, kisajátítással megszerzett csereingatlan esetén az eredeti ingatlan szerzési időpontja;
- a tartós használatba kapott, majd tulajdonba adott ingatlan esetében a tartós használatról szóló szerződés földhivatalban történt bemutatásának napja;
- ingatlan lízing esetében az ügyleti szerződés kelte.

A földingatlanon felépített épület, épületrész megszerzésének időpontja:

- A földingatlan tulajdonjogának megszerzése után **2007. december 31-éig felépített (újjáépített, leválasztott, megosztott) épület**, továbbá **bővítmény** esetében a földterület, eredeti ingatlan tulajdonjogának megszerzésének időpontja.
- A **2007. december 31-e után** az ingatlanon létesített épített (újjáépített, megosztott, leválasztott) ingatlan esetében a szerzés időpontja fő szabály szerint az utolsó használatbavételi engedélyről szóló határozat jogerőre emelkedésének, a használatbavétel tudomásulvételének, vagy az egyszerű bejelentés alapján épített épület esetében a felépítés megtörténtét igazoló hatósági bizonyítvány kiállításának (hivatalos használatbavétel) napja, Önnek azonban lehetősége van arra is, hogy az eredetileg meglévő ingatlan, valamint az utóbb épített ingatlan(ok), bővítmény(ek) szerzési időpontját külön-külön határozza meg. Ekkor a meglévő ingatlan szerzési időpontja az eredeti szerzés időpontja, az építmény(ek), bővítmény(ek) szerzési időpontja pedig az azok használatbavételi engedélyéről szóló határozat jogerőre emelkedésének, a

[140] Szja tv. 61. § (4) bekezdés
[141] Szja tv. 60. § (1), (2) bekezdés

használatbavétel tudomásulvételének vagy az egyszerű bejelentés alapján épített épület esetében a felépítés megtörténtét igazoló hatósági bizonyítvány kiállításának napja(i).

Ha az épített ingatlan, ingatlanrész értékesítésekor nincs a birtokában hivatalos használatbevételt alátámasztó dokumentum, akkor a hitelt érdemlően bizonyított tényleges használatbavétel évét, vagy ha az nem állapítható meg, akkor az átruházás évét kell a megszerzés évének tekinteni.

Az ingatlan és a vagyoni értékű jog elidegenítéséből származó jövedelem kiszámítása

Az ingatlan, a vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelem kiszámításához a bevételből le kell vonni azokat az igazolt költségeket, amelyeket más bevétellel szemben nem számolt el az átruházó.[142] Az így kapott jövedelem a tulajdonban tartás időszaka alapján korrigálható.

Ingatlanértékesítésből származó **bevétel**nek számít az ingatlan, vagyoni értékű jog átruházásából származó minden olyan bevétel,[143] amely az átruházásból adódik. Ilyen különösen az eladási ár, a cserébe kapott dolog megszerzéskori szokásos piaci értéke. Ilyen jövedelem az is, ami úgy keletkezik, hogy az ingatlan, a vagyoni értékű jog gazdasági társasághoz vagy más céghez kerül nem pénzbeli betétként, hozzájárulásként. Ekkor a bevétel a társasági szerződésben vagy hasonló okiratban meghatározott érték.

A bevételnek nem része a kapott ellenértékből az ingatlannak, a vagyoni értékű jognak a szerződéskötés időpontjában ismert szokásos piaci értékét meghaladó része, mely egyéb jövedelemnek minősül.

Ha az értékesített ingatlan megszerzése **több időpont**ban történt, akkor a szerzési időpontokhoz hozzá kell rendelni a hozzájuk tartozó bevételrészeket.

- Ha az értékesített ingatlanból több időpontban szerzett tulajdoni hányadokat, akkor a bevételt a megszerzett tulajdoni hányadok arányában kell megosztani.
- Ha az eredeti ingatlanon 2007. december 31-e után építés, bővítés történt és Ön a megosztásos módszert alkalmazza, akkor a bevételt az eredeti ingatlan és az épített ingatlan/ingatlanok szerzési összegeinek arányában kell megosztani.

Az ingatlan, a vagyoni értékű jog átruházásából származó **bevételből** (a szerzés időpontja szerint megosztott bevételből) **le kell vonni** az átruházó magánszemélyt terhelő következő igazolt költségeket, kivéve azokat, amiket valamely tevékenységéből származó bevételével szemben költségként már elszámolt:

- a **megszerzésre fordított összeg**et, és az ezzel összefüggő más kiadásokat (illeték, ügyvédi költség stb.);
- az **értéknövelő beruházás**okat;
- a szerzési időponthoz tartozó bevételrész arányában az **átruházással kapcsolatos kiadások**at (hirdetési díj, ügyvédi költség stb.), ideértve az adott ingatlannal kapcsolatban az állammal szemben vállalt kötelezettség alapján igazoltan megfizetett összeget is.

[142] Szja tv. 62. § (1) bekezdés.
[143] Szja tv. 61. § (1) – (2) bekezdés.

Ingatlanlízing esetén más kiadásnak minősül továbbá a futamidő letelte előtti megvásárláskor fizetett előtörlesztési díj.

A fenti kiadások a tulajdonos és házastársa, tulajdonostársa nevére szóló bizonylat alapján is levonhatók a bevételből.

Nem vonható le a bevételből az a kiadás, amit a magánszemély az önálló tevékenységből származó bevételével szemben elszámol(t) költségként.

Értéknövelő beruházásnak tekintendő az ingatlan szokásos piaci értékét növelő ráfordítás, valamint az átruházás előtti 24 hónapban végzett állagmegóvás költsége, ha az több mint a bevétel 5 százaléka.[144]

Megszerzésre fordított összeg:[145]

- az átruházásról szóló szerződés (okirat, bírósági, hatósági határozat) szerinti érték,
- a cserébe kapott ingatlan csereszerződésben rögzített értéke,
- a kárpótlásról szóló törvény alapján vételi joggal megszerzett termőföld vételára,
- a helyi önkormányzattól vásárolt lakás esetében a szerződésben szereplő tényleges vételár,
- az ingatlanon 2007. december 31-e után épített, újjáépített ingatlan (épület, épületrész, építmény, építményrész), valamint az említett időpontot követő bővítés esetén a hivatalos használatbavétel napjáig (az ilyen engedélyben megjelölt feltételek teljesítésének határidejéig), ennek hiányában a tényleges használatbavétel, vagy ha ez az időpont sem állapítható meg, akkor az átruházás időpontjáig az építő (építtető) magánszemély vagy házastársa (bejegyzett élettársa) nevére kiállított számlák együttes értéke, de legalább a beépített anyag értéke,
- az illetékkiszabáshoz figyelembe vett érték, ha
  - a szerzési érték az első pontok szerinti esetben nem állapítható meg,
  - az ingatlan, ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre kötelezett vagyoni értékű jog szerzése **örökléssel**, **ajándékozás**sal történt azzal, hogy ha az illeték kiszabása az átruházásból származó jövedelem adókötelezettségének teljesítésére nyitva álló határidőig nem történik meg, öröklés esetén a hagyatéki leltárban feltüntetett, vagy a hagyatéki eljárásban az ingatlan értékeként feltüntetett egyéb értéket, egyébként az átruházásból származó bevétel 50 százalékát kell figyelembe venni, és az így megállapított adókötelezettséget az illetékkiszabás alapján önellenőrzéssel lehet módosítani,
- ha az előző pontban említett esetben a NAV nem szab ki illetéket,
  - örökléssel szerzett ingatlan, vagyoni értékű jog esetében a hagyatéki leltárban feltüntetett, vagy a hagyatéki eljárásban az ingatlan értékeként feltüntetett egyéb érték,
  - ajándékozással szerzett ingatlan, vagyoni értékű jog esetében

[144] Szja tv. 3. § 32. pont *b)* alpont
[145] Szja tv. 62. § (2) bekezdés

- az átruházásból származó bevétel 75 százaléka, azzal, hogy más kiadás költségként nem vonható le a bevételből, figyelembe véve, hogy az ajándékozást követő ráépítés, létesítés, alapterület-növelés esetében – az előbbi szerzési érték levonása után fennmaradó összeg egésze az utolsó szerzési időponthoz tartozó számított összegnek minősül, vagy
- az ajándékozást követő ráépítés, létesítés, alapterület-növelés esetén választható az átruházásból származó bevételből a 2007. december 31-e után épített, újjáépített, bővített ingatlanra vonatkozó szabályok szerinti érték, továbbá a ráépítéssel, létesítéssel, alapterület-növeléssel összefüggő egyéb kiadások és az átruházással kapcsolatos kiadások levonása, ha azok együttes összege meghaladja az átruházásból származó bevétel 75 százalékát azzal, hogy az így kapott teljes számított összegből (a bevétel fennmaradó részéből) a ráépítésre, a létesítésre, az alapterület-növelésre vonatkozó szerzési időpont(ok)hoz, valamint az ajándékozási, szerzési időponthoz tartozó számított összegeket az említett szerzési időpont(ok) szerinti szerzési érték(ek) arányában kell meghatározni úgy, hogy az ajándékozási, szerzési időponthoz tartozó szerzési értéknek az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvényben meghatározott forgalmi érték minősül,

- az adófizetés alapjául szolgáló érték, ha az ingatlan megszerzésekor adóköteles jövedelem után fizettek adót,
- lízing esetében megszerzésre fordított összegnek tekinthető:
  - a lízingbe vevő által a futamidő végén a vételi jog gyakorlása során megfizetett ellenérték,
  - a lízingbe vevő által megfizetett lízingdíjak tőkerészének az a része, amely nem haladja meg az ingatlannak az ügyleti szerződés megkötésének időpontjára megállapított szokásos piaci értékéből az előző pont szerinti összeg levonásával megállapított összeget,
  - a lízingbe vevői pozíció átvételéért fizetett összeg,
  - a futamidő végén a vételi jog gyakorlása fejében a lízingbevevőnek fizetett összeg.

Ha a szerzéskori érték az előzőek szerint nem állapítható meg, akkor a bevételt annak 75 százalékával kell csökkenteni, és más kiadás költségként nem számolható el.

A költséggel csökkentett bevétel a számított összeg, figyelemmel arra, hogy költséget csak a bevétel erejéig lehet elszámolni, tehát a számított összeg minimum nulla lehet.

Fő szabály szerint az ingatlanértékesítésből származó jövedelem a bevétel és a kiadások (költségek, ráfordítások) különbözete, ha az átruházás a megszerzés évében, vagy az azt követő öt éven belül történik.

A számított összeg az Szja tv.-ben meghatározott feltételekkel és mértékben csökkenthető. Az ingatlan, ingatlanra vonatkozó vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelem az Szja tv. szerint a kiszámított összeg (számított összeg)

- 100 százaléka a megszerzés évében és az azt követő évben,
- 90 százaléka a megszerzés évét követő második évben,
- 60 százaléka a megszerzés évét követő harmadik évben,

- 30 százaléka a megszerzés évét követő negyedik évben,
- 0 százaléka a megszerzés évét követő ötödik és további évben

történt értékesítés esetén **(5 éves szabály)**.

A 2017. január 1-jétől hatályos szabályok szerint a csökkentés mértéke minden ingatlan (például: lakás, üdülő, termőföld, építési telek stb.) esetén megegyezik. Ingatlan és vagyoni értékű jog 2022-es átruházása esetén a számított összegből a szerzés időpontjától függően a következők szerint meghatározott összeg tekintendő jövedelemnek:

A szerzés éve	A jövedelem a számított összeg
2022. 0. év	100%-a
2021. 1. év	100%-a
2020. 2. év	90%-a
2019. 3. év	60%-a
2018. 4. év	30%-a
2017. 5. év	0%-a

A 2022. évi ingatlanértékesítésből akkor nem keletkezik tehát adóköteles jövedelme, ha az ingatlan szerzése 2017-ban vagy az azt megelőző években történt, illetve ha az átruházásból származó bevétel összege kevesebb az elszámolható költségeknél, vagy a bevétel megegyezik az elszámolható költségek összegével.

A leírtakat vagyoni értékű jog átruházása esetén is alkalmazni kell.

Nem kell továbbá jövedelmet megállapítani az ingatlan, vagyoni értékű jog átruházásával megszerzett bevétel után akkor sem, ha azt a bevételt az adózó a természetes személyek adósságrendezéséről szóló törvényben[146] szabályozott bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás, bírósági adósságrendezési egyezség vagy adósságtörlesztési határozat alapján teljes egészében a tartozásai megfizetésére fordítja. Ha a bevételt a magánszemély csak részben fordítja a tartozásai megfizetésére, akkor azt a jövedelemrészt kell megállapítani, amely a tartozások megfizetésére fordított bevétel és a teljes bevétel különbözete alapján meghatározható.

Az ingatlan és/vagy vagyoni értékű jog 2022-ben történő átruházásából származó jövedelem cél szerinti felhasználásának kedvezménye

A jövedelmet be kell vallani akkor is, ha az ingatlan és a vagyoni értékű jog értékesítéséből származó jövedelmet a bevallás benyújtásáig részben vagy teljes egészében a jövedelem bevallására nyitva álló határidő előtt saját maga, közeli hozzátartozója vagy élettársa részére idősek otthonában, fogyatékos személyek lakóotthonában vagy más hasonló, például ápolási intézményben (bármely EGT-államban) biztosított férőhely megszerzésére használta fel. Ezt a továbbiakban cél szerinti felhasználásnak nevezzük. Ez esetben az átruházásból származó jövedelem utáni adót, vagy annak a felhasznált jövedelemmel arányos részét nem kell megfizetni. Cél szerinti felhasználás az is, ha a férőhely térítési díját előre, egy összegben fizetik meg.

[146] 2015. évi CV. törvény

A cél szerinti felhasználás esetén a bevallás 160., 161. és/vagy 162. sor „d” oszlopaiból számított jövedelmet a 22SZJA-06-os lap 201. sor „a” oszlopában kell feltüntetnie. A számított jövedelem utáni 15 százalékos adót a 160., 161. és/vagy 162. sor „e” oszlopaiban, és a felhasznált összeg adóját (legfeljebb az „e” oszlopban szereplő adók összegét) a 22SZJA-06-os lap 201. sor „b” oszlopába is be kell írnia. A cél szerinti felhasználás tényét a bevallásában külön nem kell közölnie, de a 22SZJA-06-os lapot ne felejtse el kitölteni!

A cél szerinti felhasználás igazolásához szükséges:

- a férőhely megszerzése alapjául szolgáló okirat,
- az összeg felhasználását igazoló okirat,
- a rokonsági fokot bizonyító közokirat,
- élettársi kapcsolat esetében az élettársi kapcsolatra vonatkozó teljes bizonyító erejű magánokirat.

Nem alkalmazható a jövedelem felhasználásához kapcsolódó kedvezmény akkor, ha a férőhelyet visszavásárlási, továbbértékesítési joggal szerezte meg. A kedvezmény csak akkor jár, ha a cél szerinti felhasználás a bevallás benyújtásáig megtörtént.

A cél szerinti felhasználásra fordított összeg nem számít olyan **kiadásnak, ami költségként figyelembe vehető** a jövedelem megállapításakor.

A bevallásban a cél szerinti felhasználás kedvezményét úgy érvényesítheti, hogy a sor „e” oszlopába a jövedelem után számított adót írja be. Ez után ki kell számolnia a cél szerint felhasznált jövedelem utáni adó összegét is. A cél szerinti felhasználásra fordított összeget és adóját – ami nem lehet több az ingatlanértékesítés jövedelmének és adójának összegénél – a 22SZJA-06-os lap 201. sorába írja be! A cél szerinti felhasználás igazolására szolgáló iratokat nem kell a NAV-nak megküldenie, azonban őrizze meg azokat, mert egy esetleges ellenőrzéskor szükség lehet rájuk.

160. sor: A termőföld értékesítéséből származó jövedelem és adója[147]

A 2022. évi termőföld értékesítéséből származó bevételét, költségeit, jövedelmét és annak adóját a korábban leírtak szerint kell kiszámítania, és ebbe a sorba beírnia. A törvény azonban a leírtaktól eltérő rendelkezéseket is megállapít, melyeket a sor kitöltése előtt célszerű tanulmányoznia.

Termőföld: a föld fekvésétől függetlenül valamennyi olyan földrészlet, amely az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas, erdő és fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, továbbá az olyan művelés alól kivett területként nyilvántartott földrészlet, amelyre az ingatlan-nyilvántartásban Országos Erdőállomány Adattárban „erdőként nyilvántartott terület” jogi jelleg van feljegyezve.[148]

Adómentes a termőföld értékesítéséből származó **jövedelem összegéből az évi 200 ezer forintot meg nem haladó rész**, ha a vevőnek van regisztrációs száma, és a

[147] Szja tv. 1. számú melléklet 9.5. pont
[148] Szja tv. 3. § 51. pont; A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII törvény. 5. § 17. pont

termőföldet legalább 5 évig egyéni vállalkozóként vagy mezőgazdasági őstermelőként hasznosítja. Ugyanez a szabály vonatkozik arra az esetre, ha a vevő regisztrált mezőgazdasági társas vállalkozás alkalmazottja, és a munkáltatójának a termőföldet legalább 10 évre bérbe adja.

Ha a termőföld értékesítéséből származó jövedelem meghaladja a 200 ezer forintot, akkor a jövedelmet a „d" oszlopban tüntesse fel! A 15 százalékos adót a jövedelemnek a 200 ezer forint feletti része után kell számítani és az „e" oszlopba beírni. Kérjük, hogy az „a" oszlopban tüntesse fel a termőföld értékesítésére jutó kedvezmény összegét! A „d" oszlopban szereplő jövedelem utáni adó teljes összegét tehát az „a" és az „e" oszlop együttes összege adja.

Adómentes a termőföld átruházásából származó **teljes jövedelem akkor, ha** az értékesítés

- (a szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény hatálybalépéséről és az átmeneti szabályokról szóló 1992. évi II. törvény szerinti) részarány-tulajdon megszüntetésével jár és a magánszemély a termőföldet regisztrációs számmal rendelkező olyan magánszemélynek adja el, aki azt egyéni vállalkozóként, mezőgazdasági őstermelőként legalább 5 évig hasznosítja, vagy a termőföldet regisztrált mezőgazdasági társas vállalkozás olyan alkalmazottjának adja el, aki azt az őt alkalmazó mezőgazdasági társas vállalkozásnak legalább 10 évre bérbe adja;
- regisztrációs számmal rendelkező állattenyésztést folytató olyan magánszemélynek történt, aki a területet egyéni vállalkozóként vagy mezőgazdasági őstermelőként legalább 5 évig az állattartó telep takarmánytermelése céljából használja, vagy az őt alkalmazó mezőgazdasági társas vállalkozásnak az állattenyésztés takarmánybiztosítása érdekében legalább 10 évre bérbe adja;
- magánszemélynek birtokösszevonási céllal történt;
- a települési önkormányzatnak szociális földprogram céljából történt;
- a Nemzeti Földalap javára, vagy
- osztatlan közös tulajdonban levő földterület értékesítése esetén valamely tulajdonostársnak történt.

Az 5 vagy 10 éves időszak kezdőnapja a birtokbaadás napja, de legkésőbb az adásvételi szerződés keltét követő 12. hónap utolsó napja, vagy ha a termőföld harmadik féllel kötött szerződés alapján haszonbérletben van, a haszonbérleti szerződés lejártát követő december 31. A birtok-összevonási cél akkor valósul meg, ha az átruházás eredményeként már az ügyletet megelőzően is a vevő tulajdonában álló termőföld és a megvásárolt termőföld egymással szomszédossá válik, függetlenül a település közigazgatási határától. Az egy naptári éven belül megkötött, és az ingatlanügyi hatósághoz be is nyújtott ingatlan adásvételi szerződések hatását együttesen kell vizsgálni. Szomszédos termőföldeknek számítanak azok a földrészletek is, amelyeket önálló helyrajzi szám alatt nyilvántartott út, árok, csatorna választ el.

Ha a vevő önkormányzat, akkor a szerződésnek tartalmaznia kell a szociális földprogramra vonatkozó, a rászorultság alapján meghatározott feltételeket is tartalmazó önkormányzati rendelkezés számát is.

Az előzőekben ismertetett adómentességi szabályok akkor alkalmazhatóak, ha az eladó legkésőbb a bevallás benyújtásakor rendelkezik a vevő közjegyző által készített, vagy ügyvéd által ellenjegyzett okiratba foglalt nyilatkozatával arról, hogy a termőföld értékesítése az

adómentesség feltételeinek megfelel. Az okiratnak tartalmaznia kell a vevő természetes azonosító adatait és az adóazonosító jelét is. Az eladónak a vevő nyilatkozatát az elévülésig meg kell őriznie. A valótlan tartalmú nyilatkozat miatt keletkező adóhiányt a vevőnek kell megfizetnie.

Ha a vevő a nyilatkozatában foglaltakat nem teljesíti, termőföld átruházásából származó jövedelemként kell bevallania az átruházásról szóló szerződésben meghatározott ellenértéket.

Ha Ön az előzőek szerinti feltételeknek megfelelően értékesítette a termőföldjét 2022-ben erről nem kell a bevallásban nyilatkoznia, tehát ha e mellett nincs más bevallási kötelezettség alá eső jövedelme, nem kell bevallást benyújtania.

Ha Ön a **kárpótlási eljárásban megszerzett termőföldet** értékesítette, az ebből származó jövedelme után is 15 százalékos adót kell fizetnie. Ekkor a 160. sor „b" oszlopába a teljes bevételt, a „c" oszlopba a szerzéskori forgalmi értéket (ez a vételi jog gyakorlása során vételárként szereplő összeget jelenti), az esetleges értéknövelő beruházás(ok) költségét és a szerzéssel, eladással kapcsolatosan felmerült kiadásokat együttesen kell beírnia. Termőföld értékesítése esetén is alkalmazható a számított összeg csökkentésére az 5 éves szabály. A „d" oszlopban a jövedelmet, az „e" oszlopban pedig ennek 15 százalékos adóját kell feltüntetnie.

Ha a kárpótlásban szerzett termőföldjét eladja, és a keletkezett jövedelmének teljes összegét az értékesítéstől számított egy éven belül belföldön – a 2003. évi uniós csatlakozási szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától az Európai Unió tagállamában – fekvő mezőgazdasági művelésű termőföld vásárlására fordítja, a befizetett adót az ingatlanügyi hatósághoz benyújtott szerződés másolati példányának csatolásával visszakérheti. Ha a földvásárlás az adóbevallás benyújtásáig megtörténik, az adót nem kell befizetnie.

Ez a kedvezmény alkalmazható az olyan termőföld értékesítéséből származó jövedelemre is, amely termőföldet az 1992. évi II. törvény alapján részarány-földtulajdonosként kapott, majd azt tulajdonjogának bejegyzése mellett Önnek önálló ingatlanként kiadtak.

A bevallás kitöltése a fent említett esetekben a következő: a 160. sor „b" oszlopba a bevételt, a „c" oszlopba a költséget, a „d" oszlopba a jövedelmet kell beírni. Az „e" oszlopba 0, az „a" oszlopba pedig a „d" oszlopban feltüntetett jövedelem utáni 15 százalékos adó kerül.

A NAV számára igazolni kell a földvásárlást a földhivatal által iktatott szerződés másolatával. A szerződést ne a bevallással együtt, hanem külön borítékban (kísérőlevéllel) küldje be a NAV-hoz!

Ha a jövedelem csak egy részét fordítja termőföld megvásárlására, a teljes jövedelem után meg kell fizetnie az adót.

Ha 2022-ben a termőföld értékesítéséből származó jövedelmét cél szerint felhasználta, akkor a cél szerinti felhasználásra fordított összeget és levont adóját a 22SZJA-06-os lapon is fel kell tüntetnie!

161 – 162. sorok: Ingatlan, vagyoni értékű jog értékesítéséből (átruházásából) származó jövedelem és adója

Ezekbe a sorokba kell beírnia Önnek az ingatlan és/vagy vagyoni értékű jog értékesítéséből származó jövedelmét és annak adóját. Az adó mértéke a jövedelem 15 százaléka.

Az ingatlanértékesítés teljes bevételét a 161. sor „b" oszlopába, a ráfordításokat a „c" oszlopba, az adó alapját, azaz a jövedelmet **az 5 éves szabály figyelembevételével** pedig a „d" oszlopba kell beírnia. A jövedelem után kiszámított 15 százalékos fizetendő adót az „e" oszlopban tüntesse fel! Az adó összegét az általános résznél leírt szabályok szerint kell kiszámítania.

Az ingatlan, vagyoni értékű jog értékesítéséből származó bevételt nem kell bevallania akkor, ha abból nem keletkezett jövedelme. Adómentes az ingatlan, vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelem és nem kell bevallania, ha Ön

- a **házassági vagyonközösség** megszüntetése miatt az ingatlannak, a vagyoni értékű jognak a házastársa által történt megváltásából szerzett jövedelmet;
- más magánszeméllyel kötött **tartási, életjáradéki vagy öröklési** szerződés alapján ingatlant, vagyoni értékű jogot ruházott át tartás vagy járadékfolyósítás ellenében;
- a helyi önkormányzat vagy az állam tulajdonában lévő **lakásnak a bérleti jogáról** való lemondásért kapott térítést (ideértve a bérlakásból távozó bérlőtársnak bírói határozat alapján a lakáshasználati jog ellenértékeként fizetett összeget is);
- (a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény szerinti) kényszerbérlet megszüntetésekor a más lakás biztosítása helyett a helyi önkormányzattól kapott térítést;
- egyéni vállalkozónak, őstermelőnek (ideértve az őstermelők családi gazdaságának tagját is) minősülő földműves és gazdaságátadási támogatása jogosultsága feltételeként megvalósuló termőföld értékesítéséből származó bevételt szerzett.

Ha az **ingatlan értékesítése gazdasági tevékenységként** történik (kivéve, ha a bevételt egyéni vállalkozóként szerzi), a költségekkel csökkentett bevétel önálló tevékenységből származó jövedelemnek tekintendő. Gazdasági tevékenység egy adott tevékenység üzletszerű, illetőleg tartós vagy rendszeres folytatása, ha az ellenérték elérésére irányul, vagy azzal jár, és melynek végzése független formában történik. Ebben az esetben a számított összeg a jövedelem, amit nem itt, hanem a 22SZJA-A lap 13. sorában kell szerepeltetnie.

Közös tulajdon értékesítésekor – a tulajdonosok eltérő rendelkezése, vagy a tulajdoni jog korlátozása hiányában – a magánszemélyeket a tulajdoni hányaduk arányában terheli adókötelezettség, azzal hogy a tulajdonostársak közössége esetén a bevétellel szemben költség bármelyik tulajdonos nevére szóló bizonylat alapján elszámolható.

Az ingatlanok **cseré**jével szerzett jövedelem adóköteles. Ezt úgy kell tekinteni, mintha a cserélő felek külön-külön adásvételi szerződést kötöttek volna.

A termőföldből átminősített ingatlan átruházása[149]

A termőföldből átminősített ingatlan átruházásakor meg kell vizsgálni, hogy a **hozam** (költségekkel csökkentett bevétel, azaz a számított összeg) meghaladja-e a **szokásos hozam** összegét. Ha nem haladja meg, akkor az adót az általános szabályok szerint kell megfizetni. Ha viszont a hozam nagyobb, mint az ingatlan tulajdonban tartásának időszakára számított

[149] Szja tv. 62/A. §

szokásos hozam, – akkor is, ha az értékesítés gazdasági tevékenység keretében történik – az adó alapja a szokásos hozam, és az azt meghaladó hozamrésznek a háromszorosa [**szokásos hozam + (számított összeg-szokásos hozam) x 3]**.

A tulajdonban tartás időszaka után ez az adóalap tovább nem csökkenthető.

Szokásos hozamnak a termőföldből átminősített ingatlan átruházása esetében a levonható költségek 0,3 százalékának a tulajdonban tartás napjaival megszorzott összegét kell tekinteni **[elszámolható költségek x 0,003 x a tulajdonban tartás napjainak száma]**.

A tulajdonban tartás napjainak számításakor a megszerzésről, illetve az átruházásáról szóló okirat keltének napját kell irányadónak tekinteni, azzal, hogy ezeket a napokat is be kell számítani.

Nem kell alkalmazni ezt a speciális szabályt, ha a magánszemély örökléssel szerezte a termőföldből átminősített ingatlant. Az ilyen értékesítéséből származó jövedelem az általános szabály szerint adózik, de nyilatkozni kell a 22SZJA-02-es lap (E) blokkjában erről a tényről.

Nem kell alkalmazni ezt a speciális szabályt akkor sem, ha az értékesített ingatlan az átminősítést megelőző, vagy követő öt éven keresztül a magánszemély tulajdonában volt.

Eltérő a szabály, ha a termőföldből átminősített ingatlant tulajdonában tartó társaságban részesedéssel rendelkező magánszemély tagja részesedését ellenérték fejében átruházza vagy azt a társaságból kivonja. Ebben az esetben az árfolyamnyereséget és a vállalkozásból kivont jövedelmet növeli a részesedés tulajdonban tartásának időszakára kiszámított szokásos hozamot meghaladó árfolyamnyereség, vállalkozásból kivont jövedelem kétszerese **[hozam + (hozam-szokásos hozam) x 2]**.

Szokásos hozamnak a részesedés átruházása, kivonása esetén a részesedés megszerzésére fordított érték (ideértve a részesedéssel kapcsolatos járulékos költségeket is) 0,3 százalékának a tulajdonban tartás naptári napjaival megszorzott összegét kell tekinteni **[elszámolható költségek x 0,003 x tulajdonban tartás napjainak száma]**.

A tulajdonban tartás napjait ebben az esetben is a megszerzésről, illetve az átruházásáról szóló okirat keltének napja alapján kell számítani, amelybe a szerződés megkötésének napjai is beleszámítanak.

Ilyen ügyletek esetében a fő szabálytól eltérően, ha a jövedelem meghaladja a szokásos hozamot, a megállapított jövedelem árfolyamnyereségként vagy vállalkozásból kivont jövedelemként adóköteles, azt a 165. vagy 173. sorban kell bevallania.

Mérséklés

A NAV az adót az Ön kérelmére mérsékelheti vagy elengedheti a jövedelmi, vagyoni és szociális körülményeire, valamint az ingatlan, vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelem lakáscélú felhasználása miatt (így különösen, ha a saját maga, közeli hozzátartozója, a vele egy háztartásban élő élettársa, volt házastársa lakhatását biztosítja).

Ingatlanlízing meghiúsulása miatt szerzett jövedelemre vonatkozó szabályok[150]

Az ingatlanlízing-ügyletek meghiúsulása miatt szerzett jövedelmekre is alkalmazhatók az ingatlan-átruházásból származó jövedelmek adózására vonatkozó szabályok.

A jövedelmet az ügyleti szerződésben foglaltak alapján, az Önt a meghiúsulás miatt megillető (kifizetett, jóváírt) bevételből kiindulva kell megállapítani. Számított összegnek a bevételt kell tekinteni, az ingatlan megszerzés évének pedig az ügyleti szerződés megkötésének évét. Az előbbiek figyelembevételével, lakáslízing meghiúsulása esetén az 5 éves számítási szabály alkalmazásával kell megállapítani a jövedelmet.

Ha például egy lakáslízing-szerződés megkötésének éve 2017, és az azt követő ötödik évben (2022-ben) hiúsulna meg a szerződés, akkor az Önt megillető összeg már nem adóköteles.

Ha Önnek az ingatlanlízing meghiúsulása miatt adóköteles jövedelme keletkezett, akkor ilyen esetben is alkalmazhatja a jövedelem cél szerinti felhasználására vonatkozó szabályt.

Példák az ingatlan értékesítéséből származó jövedelem és adója kiszámítására
(Az ingatlan értékesítéséből származó jövedelmet a bevallás 161. sorában kell feltüntetni.)

17. példa

Kiss József az önkormányzattól a 2018-ban megvásárolt lakását 2022-ben eladta 13 500 000 forintért. A szerzéskori érték (az önkormányzatnak ténylegesen kifizetett összeg) 300 000 forint, az egyéb költségek (hirdetés, közvetítői díj) 200 000 forintot tesznek ki.

A jövedelem kiszámítása:

Bevétel („b” oszlop)	*13 500 000 forint*
Költség („c” oszlop) (300 000 + 200 000)	*- 500 000 forint*
Számított összeg	*13 000 000 forint*
Jövedelem („d” oszlop) a számított összeg 30%-a	*3 900 000 forint*
Adó („e” oszlop) a 3 900 000 forint 15%-a	***585 000 forint***

18. példa

Ha a 17. példa szerinti ingatlannak nemcsak Kiss József, hanem a házastársa is a tulajdonosa volt, akkor a bevételüket a tulajdoni hányadoknak megfelelő arányban (50-50 százalék) meg kell osztaniuk. Mindkettőjüknek bevallást kell benyújtania, melyben a következők szerint kell az adatokat feltüntetni.

Bevétel („b” oszlop)	*6 750 000 forint*
Költség („c” oszlop)	*-250 000 forint*
Számított összeg	*6 500 000 forint*

[150] Szja tv. 63. § (9), (10) bekezdés

Jövedelem („d” oszlop) a számított összeg 30%-a	*1 950 000 forint*
Adó („e” oszlop) a 1 950 000 forint 15%-a	***292 500 forint***

19. példa

Ha a 17. példa szerinti adózó a jövedelméből 3 000 000 forintot a bevallás benyújtásáig igazoltan saját magának,, idősek otthonában biztosított férőhely megszerzésére fordította, akkor a bevallást a következők szerint kell kitöltenie:

Bevétel („b” oszlop)	*13 500 000 forint*
Költség („c” oszlop)	*- 500 000 forint*
Számított összeg	*13 000 000 forint*
Jövedelem („d” oszlop) a számított összeg 30%-a	*3 900 000 forint*
Adó („e” oszlop) a 3 900 000 forint 15%-a	***585 000 forint***

A 3 000 000 forint cél szerinti felhasználás 15%-os adója 450 000 forint.

A „d” oszlopban szereplő 3 900 000 forint jövedelmet és az „e” oszlopban feltüntetett 585 000 forint adót a bevallás 22SZJA-06-os lapján a 200. sorban is szerepeltetni kell. A cél szerinti felhasználásról a 201. sort kell kitölteni. A 201. sor „a” oszlopba a 3 000 000 forintot, és a „b” oszlopba a 450 000 forintot kell beírnia.

20. példa

Nagy Bálint a 2018-ban 26 000 000 forintért vásárolt üdülőjét 38 000 000 forintért értékesítette 2022-ben. Egyéb költséget nem számol el.
A jövedelemszámítás és a bevallás kitöltése a következő:

Bevétel („b” oszlop)	*38 000 000 forint*
Költség („c” oszlop)	*- 26 000 000 forint*
Számított összeg	*12 000 000 forint*
Adóköteles jövedelem („d” oszlop) a számított összeg 30%-a	*3 600 000 forint*
Adó („e” oszlop), a 3 600 000 forint 15%-a	***540 000 forint***

Így 15 százalék mértékű adót, azaz 540 000 forintot kell az „e” oszlopba beírni és a bevallás benyújtásának határidejéig megfizetni.

21. példa

Nagy Bálint a 2019-ben 2 500 000 forintért vásárolt telkét 14 700 000 forintért adta el 2022-ben. Egyéb költségeinek (illeték, ügyvédi költség) együttes összege 800 000 forint.
Az adó kiszámítása a következő:

Bevétel („b” oszlop)	*14 700 000 forint*
Költség („c” oszlop) 2 500 000 + 800 000	*- 3 300 000 forint*
Számított jövedelem	*11 400 000 forint*
A jövedelem („d” oszlop) a számított összeg 60%-a	*6 840 000 forint*
Adó („e” oszlop) 6 840 000 forint 15%-a	***1 026 000 forint***

Ha a példában szereplő Nagy Bálint az eladott telket 2017-ben vagy azt megelőzően szerezte volna, akkor a 11 400 000 forintos számított összeg jövedelem tartalma 0 forint, vagyis adóköteles jövedelme nem keletkezne, ezért a bevételét sem kellene bevallania.

22. példa **- a termőföldből átminősített ingatlan értékesítésére**

Kiss Péter 2018. december 9-én vásárolt egy termőföldet 10 000 000 forintért. 2019-ben művelési ágból kivetette (1 000 000 forintért), 2022. január 6-án pedig 51 000 000 forintért értékesítette.
A számított összeg meghatározása:

Bevétel	*51 000 000 forint*
Költségek	
Szerzésre fordított összeg	*10 000 000 forint*
Értéknövelő beruházás	*+ 1 000 000 forint*
Költségek összesen	*11 000 000 forint*
Hozam (Bevétel – Költségek összesen)	*40 000 000 forint*

A tulajdonban tartás napjainak meghatározása:

2018-ban	*23 nap*
2019-ben	*365 nap*
2020-ban	*366 nap*
2021-ben	*365 nap*
2022-ben	*6 nap*
Összesen:	*1 125 nap*

A szokásos hozam megállapítása:

(költségek x 0,003 x tulajdonban tartás napjai)

11 000 000 x 0,003 x 1 125 = 37 125 000 forint

Miután a hozam meghaladja a szokásos hozam összegét (40 000 000 forint> 37 125 000 forint), ezért az ***adó alapját*** *a következők szerint kell megállapítani:*

A szokásos hozamot meghaladó, felettes rész	*2 875 000 forint*

(40 000 000 – 37 125 000)

A felettes rész emelt összege (2 875 000 x 3)	*8 625 000 forint*
Az adó alapja: (37 125 000 + 8 625 000)	*45 750 000 forint*

Jövedelemként (az adó alapja) a ***„d" oszlopba 45 750 000 forintot****, az* ***„e" oszlopba a 15 százalékkal megállapított 6 862 500 forint adót*** *kell feltüntetni.*

23. példa

Kovács Borbála 2022-ben 25 000 000 forintos áron értékesítette lakását, melyet szüleitől 2021-ben ajándékba kapott. Az ajándékozáskor illetékkötelezettsége nem keletkezett. Az ajándékozási szerződésben 20 000 000 forint érték került megnevezésre.

Az adó kiszámítása a következő:

Bevétel („b" oszlop)	*25 000 000 forint*
Költség („c" oszlop) 25 000 000x0,75 (ajándékozással szerzett vagyoni értékű jog esetén az átruházásból származó bevétel 75 százaléka minősül szerzési értéknek)	*- 18 750 000 forint*
Számított jövedelem.....	*6 250 000 forint*
A jövedelem („d" oszlop) a számított összeg 100%-a	*6 250 000 forint*
Adó („e" oszlop) 6 250 000 forint 15%-a	*937 500 forint*

Ha a példában szereplő Kovács Borbála az eladott lakást 2017-ben vagy azt megelőzően kapta volna ajándékba a szüleitől, akkor a 6 250 000 forintos számított összeg jövedelem tartalma 0 forint, vagyis adóköteles jövedelme nem keletkezne, ezért a bevételét sem kellene bevallania.

A megszerzésre fordított összegként ajándékozással szerzett ingatlan esetén az átruházásból származó bevétel 75 százaléka vehető figyelembe, azzal, hogy más kiadás költségként nem vonható le a bevételből.

163. sor: Ingó vagyontárgy értékesítéséből származó jövedelem és adója[151]

Ebben a sorban kell feltüntetni az ingó vagyontárgy nem gazdasági tevékenységként történő értékesítéséből származó jövedelem adóköteles részét és annak 15 százalékos adóját.

Ingó vagyontárgy: az ingatlannak nem minősülő dolog, kivéve a fizetőeszközt, az értékpapírt és a föld tulajdonosának változása nélkül értékesített lábon álló (betakarítatlan) termést, terményt (például lábon álló fát). Ha a földterület tulajdonosának változása nélkül értékesített lábon álló fa, betakarítatlan termés, termény esetében mezőgazdasági őstermelésből származó jövedelem keletkezik, akkor a 22SZJA-12-es lapokat, ha Ön egyéni vállalkozásból származó jövedelemre tesz szert, akkor pedig a 22SZJA-13-as lapokat is ki kell tölteni. Egyéb esetben önálló tevékenység jogcímen keletkezik a jövedelem, amelyet a 22SZJA-A lap 7. sorában kell bevallani.

Gazdasági tevékenység valamely tevékenység üzletszerű, illetőleg tartós vagy rendszeres jelleggel való folytatása, ha az ellenérték elérésére irányul, vagy azzal jár, és melynek végzése független formában történik. Ha az ingó vagyontárgy értékesítése gazdasági tevékenység keretében történt, akkor az értékesítésből származó jövedelmének számítására továbbra is az

[151] Szja tv. 58. §

ingó értékesítésre vonatkozó szabályok vonatkoznak, de azt az összevont jövedelmek részeként, a 22SZJA-A lap 13. sorában kell feltüntetni! Ebben az esetben alkalmazható a 89 százalékos szabály, mert ezen jövedelem után Önnek kell a szociális hozzájárulási adót megfizetni, amely költségként nem számolható el.

Ha az ingó vagyontárgyért a szerződéskötés időpontjában érvényes piaci árnál nagyobb vételárat kapott, akkor a piaci árat meghaladó bevétele egyéb összevonás alá eső jövedelemnek számít, amit a 22SZJA-A lap 18. sorában kell szerepeltetni.

Ingó értékesítésből származó jövedelem az önálló tevékenységet folytató magánszemélyek (az egyéni vállalkozók is ide tartoznak ebből a szempontból) által a nem kizárólag üzleti célt szolgáló vagyontárgyak (gép, jármű, berendezés, felszerelési tárgy) értékesítéséből származó jövedelem is, amelyek után az értékcsökkenési leírást átalányban számolták el. Ha kizárólag üzleti célú tárgyi eszközt értékesít az önálló tevékenységet folytató magánszemély és annak beszerzési költségeit a tevékenységéből származó bevételéből elszámolta, akkor az értékesítésből származó bevétel a tevékenység bevételének része. A tevékenység megszüntetése után már ingó értékesítésről van szó, de az önálló tevékenység során elszámolt szerzési értékkel a bevétel már nem csökkenthető.

Ha az értékesített ingó vagyontárgy közös tulajdont képez, akkor – figyelemmel a tulajdonosok eltérő rendelkezésére és a tulajdonjogi korlátozásokra – az értékesítésből származó jövedelmet a tulajdonostársaknak meg kell osztaniuk a tulajdoni hányaduk arányában.

Ingó vagyontárgy értékesítéséből származó bevétel – ide nem értve, ha a bevételt egyéni vállalkozóként vagy mezőgazdasági őstermelőként szerzi meg – minden olyan bevétel, amelyet az átruházásra tekintettel Ön megszerzett. Ilyen különösen az eladási ár, a cserébe kapott dolog megszerzéskori szokásos piaci értéke, valamint az ingó vagyontárgy gazdasági társaság vagy más cégnek nem pénzbeli hozzájárulásként (nem pénzbeli betétként) történő szolgáltatása esetén a vagyontárgynak a társasági szerződésben, más hasonló okiratban meghatározott értéke.

A **jövedelmet úgy kell megállapítani,** hogy az ingó vagyontárgy értékesítéséből származó bevételből le kell vonni a megszerzésre fordított összeget, a megszerzéssel és eladással kapcsolatban felmerült, igazolt költségeket és az értéknövelő beruházások költségét (ha azokat korábban költségként nem számolták el).

Megszerzésre fordított összeg:

- A vásárlásról szóló szerződés, számla, nyugta, elismervény vagy más bizonylat szerinti érték, cserében kapott ingó vagyontárgy esetében a csereszerződésben rögzített érték.
- Külföldről behozott ingó vagyontárgy esetében megszerzésre fordított összegnek a vámkiszabás alapjául szolgáló értéket, vagy ha nem történt vámkiszabás, akkor a forintra átszámított számla szerinti értéket kell figyelembe venni.
- Öröklés esetén az ingó vagyontárgy megszerzésre fordított összege a hagyatéki eljárásban megállapított érték, ingyenes szerzés esetén az illetékkiszabás alapjául szolgáló érték, ennek hiányában az ingó vagyontárgy megszerzéskori szokásos piaci értéke és – vagy egyébként – ha az ingó vagyontárgy megszerzésekor adóköteles jövedelemre tekintettel adófizetés történt, ez a jövedelem is a szerzési érték része.
- Az Áfa tv. szerinti műalkotás, gyűjteménydarab vagy régiség ajándékozással való szerzése esetén, ha a NAV nem szab ki illetéket, a magánszemély döntése alapján az

átruházásból származó bevétel 75 százaléka vagy az az igazolt összeg tekinthető megszerzésre fordított összegnek, amelyet az ajándékozó magánszemély megszerzésre fordított összegnek tekinthetne.

Értéknövelő beruházásnak tekintendő az a szokásos piaci értéket növelő ráfordítás (igazolt kiadás), amely az ingó dolog átruházása esetén annak eredeti használhatóságát növeli, javítja és/vagy az átruházást megelőző 12 hónapon belül az átruházásról szóló szerződés szerinti bevételnek az 5 százalékát meghaladó mértékben az eredeti használhatóságának megőrzése, helyreállítása céljából történt.

Ha az ingóság megszerzésére fordított összeg nem állapítható meg, akkor a bevétel 25 százaléka tekinthető jövedelemnek, és más összegek ez esetben nem vonhatók le.

Nem kell jövedelmet megállapítani az ingó vagyontárgyak átruházására tekintettel (ideértve a gazdasági tevékenységként való értékesítést is), ha az adóévben megszerzett összes bevétel a 600 ezer forintot nem haladja meg. Ha a bevétel meghaladja a 600 ezer forintot, akkor viszont az összes bevételből jövedelmet kell számítani.

Nem kell jövedelmet megállapítani az ingó vagyontárgyak átruházására tekintettel megszerzett bevétel után, ha azt Ön – a természetes személyek adósságrendezéséről szóló törvényben[152] szabályozott bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás, bírósági adósságrendezési egyezség vagy adósságtörlesztési határozat alapján – teljes egészében a tartozásai megfizetésére fordítja. Ha a bevételt a magánszemély csak részben fordítja a tartozásai megfizetésére, akkor azt a jövedelemrészt kell megállapítani, amely a tartozások megfizetésére fordított bevétel és a teljes bevétel különbözete alapján meghatározható.

Akkor sem kell a bevételt bevallani és adót fizetni, ha az ingó vagyontárgy(ak) értékesítéséből származó jövedelem a 200 ezer forintot az adóévben nem haladja meg. Ha az ingó vagyontárgyak értékesítéséből származó jövedelem a 200 ezer forintot meghaladja, akkor csak a 200 ezer forint feletti rész után kell a 15 százalékos adót megfizetni. A teljes jövedelmet be kell vallani, de annak adója 30 ezer forinttal csökkenthető. Ha Ön gazdasági tevékenység keretében végzett ingó értékesítést, az előzőekben foglaltak nem alkalmazhatóak, azaz a jövedelmet terhelő adó nem csökkenthető 30 ezer forinttal.

A fémkereskedelmi engedélyköteles anyag (fémhulladék) kifizetőnek való átruházása esetén a bevétel 25 százaléka számít a magánszemély jövedelmének. Az adót a kifizető vonja le, és a magánszemélyt más adókötelezettség nem terheli, vagyis a fémhulladék átruházásából származó jövedelmet Önnek nem kell bevallania. Az így szerzett bevételt nem kell figyelembe venni a 600 ezer forintos bevételi határ megállapításakor. Ha azonban a fémhulladékot nem kifizetőnek értékesítette, akkor a jövedelmet az ingó értékesítésre vonatkozó általános szabályok szerint a magánszemélynek kell megállapítania.

A vadon gyűjtött termék, termény (gyógy- és fűszernövények, vadon termő gyümölcsök és gombák, valamint éti csiga) magánszemély által – nem egyéni vállalkozóként vagy nem mezőgazdasági őstermelőként – felvásárlónak való értékesítéséből származó bevétel 25 százaléka számít jövedelemnek. Az adót kifizetéskor a felvásárló állapítja meg és vonja le, továbbá a kifizetésekkel, juttatásokkal összefüggő adó és járulékok bevallására, megfizetésére az Art.-ban előírt módon és határidőre – a magánszemélyhez nem köthető kötelezettségként –

[152] 2015. évi CV. törvény

vallja be és fizeti meg. Az ügyletről a felvásárló két példányban vételi jegyet állít ki – feltüntetve azon a magánszemély nevét, adóazonosító jelét (ennek hiányában természetes személyazonosító adatait és lakcímét), a felvásárolt termék, termény megnevezését, mennyiségét, ellenértékét, a levont adót –, amelynek egy példányát átadja a magánszemélynek, másik példányát az adózással összefüggő iratok megőrzésére előírt határidőig megőrzi. E jövedelemmel összefüggésben a felvásárlót és a magánszemélyt egyéb, közteherrel összefüggő kötelezettség nem terheli. Az így szerzett bevételt nem kell figyelembe venni a 600 ezer forintos bevételi határ megállapításakor.

Az ingó vagyonért kapott bevételt e sor „b" oszlopában, a költségeket – 25 százalékos jövedelemszámítás esetén a bevétel 75 százalékát – a „c" oszlopban tüntesse fel. A „d" oszlopba az adóköteles jövedelmet kell beírni. A jövedelem 15 százalékos adóját 30 ezer forinttal csökkentve kell az „e" oszlopba beírni.

Példa az ingó értékesítéséből származó jövedelem utáni adó kiszámítására

<u>24. példa</u>

Az ingó értékesítéséből származó bevétel 800 000 forint („b" oszlop), mely nem gazdasági tevékenységből származik. A megszerzésre fordított összeg 100 000 forint („c" oszlop). Az értékesítés jövedelme 700 000 forint („d" oszlop), amit be kell vallani a 163. sorban. Ennek 15 százalékos adója 105 000 forint lenne, de a 200 000 forintos csökkentésre tekintettel a 200 000 forint 15 százalékát, vagyis 30 000 forintot le kell vonni, ezért e sor „e" oszlopába 75 000 forintot kell írnia.

Ha a bevétel 500 000 forint, akkor nem kell jövedelmet megállapítani. Bevallani sem kell, mert 600 000 forint bevételig az ingó vagyontárgyak átruházása után nem kell jövedelmet megállapítani.

<u>164. sor: Kriptoeszközzel végrehajtott ügyletből származó jövedelem és adója</u>

2022. január 1-jétől bevezetésre kerültek a kriptoeszközzel végrehajtott ügyletből származó jövedelem adózására vonatkozó szabályok[153].

Az Szja tv. alkalmazásában kriptoeszköznek minősül az érték vagy jogok digitális megjelenítője, amely megosztott főkönyvi technológia vagy hasonló technológia alkalmazásával elektronikusan átruházható és tárolható.

Kriptoeszközzel végrehajtott ügyletből származó jövedelemnek minősül a magánszemély által kötött kriptoeszközzel végrehajtott ügylet(ek) alapján az adóévben elért ügyleti nyereség.

Kriptoeszközzel végrehajtott ügylet: az az ügylet, amelyben a magánszemély bárki számára megköthető, elérhető ügyletben kriptoeszköz átruházása, átengedése révén (ideértve a kriptoeszköz biztosította jog gyakorlását is) nem kriptoeszköz formájában vagyoni értéket szerez.

[153] Szja tv. 67/C. §

Adóköteles ügylet csak akkor keletkezik, ha a kriptoeszköz „kikerül a kriptovilágból”, mindaddig, amíg a kriptoeszköz ellenében kriptoeszközt szerez a magánszemély, az ügylet adómentes.

Ügyleti nyereséget kell megállapítani (a meghaladó rész tekintetében) akkor, ha a tárgyévi ügyletek révén megszerzett bevételek összege meghaladja a kriptoeszközök megszerzésére és az ügyletekhez kapcsolódó díjakra, jutalékokra (ideértve a konkrét ügylethez nem kapcsolódó, de a kriptoeszközök tartásával összefüggő tárgyévi igazolt kiadásokat is) fordított tárgyévi igazolt kiadásokat.

Ügyleti veszteséget kell megállapítani (a meghaladó rész tekintetében) akkor, ha az említett tárgyévi kiadások összege meghaladja a tárgyévi bevételek összegét.

Az ügyleti nyereség, illetve az ügyleti veszteség meghatározása során a tárgyévben kriptoeszköz megszerzésére fordított igazolt kiadást akkor is figyelembe kell venni, ha a tárgyévben kriptoeszközzel végrehajtott ügyletre nem került sor.

Ez alapján az a**dott kriptoeszköz megszerzését is mindig figyelembe kell venni az adott évi ügyleti nyereség/veszteség meghatározása során, függetlenül attól, hogy az Szja tv. 67/C. § (2) bekezdés szerinti ügylet** (melynek tartalma az, hogy nem kriptoeszközben vagyoni érték szerzése történik) **ténylegesen megvalósult-e vagy sem**.
Az ügyleti nyereség/veszteség megállapításánál tehát nem csak az egyes adott évben lezajlott ügyletek összegeit kell összeadni, hanem az adott adóévben megszerzett kriptoeszközzel is számolni kell.

Ügyleti bevételt nem kell megállapítani, ha az ügyletből származó bevétel a minimálbér 10 százalékát nem haladja meg, feltéve, hogy a bevétel megszerzésének napjára más, azonos tárgyú ügyletből a magánszemély nem szerez bevételt, továbbá az adóévben e bevételek összege a minimálbért nem haladja meg.

Az ügyleti eredmény megállapítása során bevételként a kriptoeszköznek a kriptoeszköz átruházása, átengedése (vagy a jog gyakorlás megkezdése) időpontjára megállapított szokásos piaci értékét kell figyelembe venni.

Az ügyleti eredmény megállapítása során kriptoeszköz megszerzésére fordított **kiadásként vehető figyelembe** - ha azt a magánszemély a tárgyévben

a) vásárolta -, **a megszerzésre fordított igazolt kiadás**,

b) a kriptoeszköz előállítására (ún. bányászatára) vagy az ahhoz kapcsolódó rendszer működtetésében való közreműködésre („validálás” és hasonló tevékenységek) tekintettel szerezte -, **a megszerzés alapjául szolgáló tevékenység érdekében felmerült, igazolt kiadás**,

c) nem kriptoeszköz formájában létező vagyoni érték átruházására, átengedésére tekintettel szerezte -, e **más vagyoni érték megszerzésére fordított igazolt kiadás, de legfeljebb e más vagyoni értéknek az átruházása, átengedése időpontjára meghatározott szokásos piaci értéke**,

d) tevékenység, szolgáltatás nyújtás ellenértékeként vagy azzal összefüggésben szerezte -, **megszerzett kriptoeszköz bevételszerzés időpontjára megállapított szokásos piaci értéke azzal, hogy a *b)* pont szerinti esetekben a megszerzés alapjául szolgáló tevékenység tekintetében bevételt megállapítani nem kell.**

Ha 2022-ben a tárgyévi ügyletek révén megszerzett bevételek (összes realizált bevétel) összege meghaladja a kriptoeszközök megszerzésére és az ügyletekhez kapcsolódó díjakra, jutalékokra (ideértve a konkrét ügylethez nem kapcsolódó, de a kriptoeszközök tartásával összefüggő tárgyévi igazolt kiadásokat is) fordított tárgyévi igazolt kiadásokat (összes realizált kiadás, ideértve az adott évben megszerzett összes kriptoeszköz megszerzésre fordított összegét, abban az esetben is ha az adott kriptoeszköz nem került a tárgyévben értékesítésre), akkor **ügyleti nyereséget** kell megállapítani ennek a sornak a „d" oszlopában, a **15 százalékos adót** pedig az „e" oszlopában kell bevallania.

Ha a 2022. évben a tárgyévi kiadások összege meghaladja a tárgyévi bevételek összegét, akkor **ügyleti veszteséget** kell megállapítani, amelynek összegét e sor „a" oszlopában tüntesse fel.

Átmeneti rendelkezés alapján, ha a magánszemély a 2021. adóévet megelőzően kriptoeszköz átruházására, átengedésére tekintettel jövedelmet nem állapított meg, az említett ügyletek eredményét 2022. évi ügyleti eredményként veheti figyelembe. A 2021-es adóévet megelőző adóévek vonatkozásában nem adóévenként szükséges eredményt megállapítani, hanem minden bevételt és minden kiadást, ügyleti költséget egybe szükséges számolni.[154]

A kriptoeszközzel végrehajtott ügyletből származó jövedelmét és annak adóját az adóhatóság közreműködése nélkül elkészített bevallásában vagy az adóbevallási tervezet adatait kiegészítve vallja be, és az adót a bevallás benyújtására nyitva álló határidőig kell megfizetni.

165. sor: Árfolyamnyereség címén megszerzett jövedelem[155]

Ebben a sorban az árfolyamnyereség címén megszerzett jövedelmét és a jövedelem 15 százalékos adóját kell szerepeltetnie.

Árfolyamnyereségből származó jövedelem az értékpapír átruházásával megszerzett bevételnek az a része, amely meghaladja az értékpapír megszerzésére fordított összeg és a járulékos költségek együttes összegét. Nem számít azonban árfolyamnyereségből származó jövedelemnek az értékpapír kölcsönzésből származó jövedelem és az az összeg, amelyet más jövedelem megállapításánál kell figyelembe venni. Ilyen például a nyilvánosan forgalomba hozott és forgalmazott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír és a kollektív befektetési értékpapír átruházásából származó, az árfolyamnyereségre vonatkozó szabályok szerint megállapított jövedelem, amelyet kamatjövedelemként kell figyelembe venni, vagy az ellenőrzött tőkepiaci ügyletben (tőzsdén) értékesített értékpapír árfolyamnyeresége, amely a többi ügylettel összevonva az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem részét képezi.

Árfolyamnyereségből származó jövedelemnek minősül továbbá a KMRP szervezetben[156] való részvételi jogosultság ellenérték fejében történő értékesítéséből származó bevételnek az a része, amely meghaladja a részvételi jogosultsággal összefüggésben teljesített kiadás összegét.

Az Szja tv. alkalmazásában értékpapír minden olyan okirat, elektronikus jelsorozat, amely a kibocsátás helyének joga szerint értékpapírnak számít. Értékpapírnak tekintendő továbbá a közkereseti társaságban és a betéti társaságban fennálló részesedés, a korlátolt felelősségű

[154] Szja tv. 102. § (3) bekezdése
[155] Szja tv. 67. §
[156] Szja tv. 67. § (2) bekezdése. A Különleges Munkavállalói Résztulajdonosi Program (a továbbiakban: KMRP) a Munkavállalói Résztulajdonosi Program (a továbbiakban: MRP) egyes alapvető szabályaira építő, de attól speciálisan eltérő tulajdonszerzési lehetőséget nyújt a részvénytársaság vagy korlátolt felelősségű társaság vagyonrészeinek (részvény vagy üzletrész) a társaság munkavállalói vagy felügyelőbizottsági, illetve igazgatósági tagjai általi megszerzése érdekében.

társaság üzletrésze és a szövetkezeti részesedés, ideértve más, törvényben meghatározott olyan vagyoni hozzájárulást is, amely tagsági jogviszonyt keletkeztet, különösen az ügyvédi iroda alapításakor szolgáltatott vagyont is.[157]

A bevételből a jövedelmet az értékpapír átruházásáról szóló szerződés keltének napjára kell megállapítani. Ha a magánszemély az átruházott értékpapír tulajdonjogát az értékpapír kölcsönbe vételével szerezte meg, akkor a jövedelmet és az adót az értékpapír visszaadásának (visszaszolgáltatásának), ha a szerződés az értékpapír visszaadása (visszaszolgáltatása) nélkül szűnt meg, a szerződés megszűnésének napjára kell megállapítani.

A megállapított jövedelem után az adókötelezettség a bevétel megszerzésének napján keletkezik. Ha a bevétel megszerzése több részletben történik, azt kell feltételezni, hogy a magánszemély a jövedelmet a részletnek a teljes várható bevételhez viszonyított arányában szerzi meg. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a teljes vételárból kiindulva meg kell határoznia a jövedelmét, majd ebből 2022-re olyan hányadot kell jövedelemként bevallania, amilyen hányadot Ön a vételárból 2022-ben a vevőjétől megkapott.

Ha az értékpapír átruházása ellenében megszerzett bevétel a szerződés keltének napjára nem határozható meg, mert az később bekövetkező feltételektől függ, akkor úgy kell tekinteni, mintha a feltételek megvalósultak volna. Ha utóbb valamely feltétel nem teljesül, és ezért a befizetett adó visszajár, az önellenőrzéssel igényelhető vissza.

Ha a később bekövetkező feltételeket és következményeiket a felek tételesen nem határozzák meg, akkor azokat figyelmen kívül kell hagyni a jövedelem megállapításakor. Amikor azonban az adott feltétel bekövetkezik, a magánszemélyt pótlólagosan megillető vételár nem árfolyamnyereségből származó jövedelemként adóköteles, hanem az a magánszemély egyéb jövedelmének számít.

Ha 2022-ben árfolyamnyereségből származó bevételt szerzett, az igazolt szerzési érték és járulékos költségek alapján megállapított jövedelmet ennek a sornak a „d” oszlopába kell beírnia és a 15 százalékos adót az „e” oszlopba. A kifizető által figyelembe nem vett, igazolt szerzési érték és járulékos költség a bevallásban érvényesíthető. Az adót a bevallás benyújtásának határidejéig kell megfizetnie.

Az árfolyamnyereségből származó jövedelemre vonatkozó szabályok között találjuk meg tehát az értékpapír megszerzésére fordított érték és az értékpapírhoz kapcsolódó járulékos költségek fogalmát, melyet számos más jövedelemtípusra vonatkozóan is irányadónak kell tekinteni.

Az értékpapír megszerzésére fordított érték:

- ellenőrzött tőkepiaci ügyletben megszerzett értékpapírnál az ügylet szerinti, igazolt ellenérték,
- ellenőrzött tőkepiaci ügyletnek nem tekinthető visszterhes szerződéssel megszerzett értékpapírnál a szerződésben foglalt ellenértékből az átruházásig igazoltan megfizetett összeg,
- társas vállalkozás alapításával szerzett értékpapír esetén az értékpapír átruházásáig a társas vállalkozásnak igazoltan szolgáltatott vagyoni hozzájárulásnak a létesítő okiratban meghatározott értéke, feltéve, hogy a vagyoni hozzájárulás létesítő okiratban

[157] Szja tv. 3. § 34. pont

meghatározott értékét az értékpapír megszerzésekor a bevétel meghatározásánál figyelembe kell venni (ezt a rendelkezést kell alkalmazni a társas vállalkozás jegyzett tőkéjének új értékpapír kibocsátásával történő felemelésével megszerzett értékpapírra is),

- a vállalkozásból kivont jövedelem címén megszerzett értékpapír esetében az ezen a címen megszerzett bevételként figyelembe veendő érték,
- csődeljárás, felszámolás vagy helyi önkormányzat adósságrendezési eljárása keretében kötött egyezség révén a hitelező által megszerzett értékpapír esetében az egyezség szerinti érték,
- az olyan értékpapír esetében, amelynek alapján megállapított összeg az értékpapír megszerzésekor jövedelemnek számít, a jövedelemként figyelembe vett összeg, amelyet növelni kell az átruházásig a magánszemély által teljesített ellenértékkel,
- az MRP szervezet által a magánszemély tulajdonába adott értékpapír esetében az értékpapír átadásáig a magánszemély által saját erő címén befizetett összegből az értékpapírra arányosan jutó rész,
- a szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény hatályba lépéséről és az átmeneti szabályokról szóló 1992. évi II. törvény szerinti átalakulás során a magánszemélynek ellenérték nélkül juttatott szövetkezeti üzletrész, részjegy esetében az átalakuláskor lezárt névérték az eredeti szerzőnél és örökösénél, ha az értékpapír a hagyaték tárgyát képezte,
- az 1992. december 31-e előtt kihirdetett jogszabály alapján a szövetkezet által ingyenesen juttatott értékpapír juttatáskori névértéke az eredeti szerzőnél és az örökösénél, ez utóbbinál akkor, ha az értékpapír a hagyaték tárgyát képezte,
- kárpótlási jegy esetében az eredeti jogosult személynél, vagy – ha kárpótlási jegy a hagyaték tárgyát képezte – az örökösnél a kárpótlási jegy kamattal növelt névértéke,
- az illetékkiszabáshoz figyelembe vett érték, ha a szerzési érték az előző pontok szerinti esetekben nem állapítható meg, vagy az értékpapír szerzése örökléssel, ajándékozással történt azzal, hogy
    - ha az illeték kiszabása az átruházásból származó jövedelem adókötelezettségének teljesítésére nyitva álló határidőig nem történik meg, öröklés esetén a hagyatéki leltárban feltüntetett értéket, vagy a hagyatéki eljárásban az értékpapír értékeként feltüntetett egyéb értéket, ajándékozás esetén az értékpapírnak az átruházás napjára megállapított szokásos piaci értékét kell figyelembe venni, és az így megállapított adókötelezettséget az illetékkiszabás alapján önellenőrzéssel lehet módosítani,
    - ha az illetékügyi hatóság nem szab ki illetéket, öröklés esetén a hagyatéki leltárban feltüntetett érték, vagy a hagyatéki eljárásban az értékpapír értékeként feltüntetett egyéb érték, ajándékozás esetén az az igazolt szerzési érték, amelyet az ajándékozó figyelembe vehetett volna, ilyen igazolt érték hiányában nulla,

növelve a magánszemély által az értékpapír átruházásáig teljesített, igazolt ellenértékkel;

- az előzőekben nem említett esetekben a megszerzés érdekében a magánszemély által az értékpapír átruházásáig igazoltan megfizetett összeg.

Az értékpapír értékesítéséhez kapcsolódó járulékos költség:

- az értékpapír megszerzésekor fizetett illeték,

- az értékpapír megszerzésével, tartásával vagy átruházásával összefüggő, a magánszemélyt terhelő igazolt kiadás (ideértve különösen az értékpapír megszerzésével, tartásával vagy átruházásával összefüggésben nyújtott, a külön törvény szerinti befektetési szolgáltatási tevékenység, a befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatás vagy árutőzsdei szolgáltatási tevékenység ellenértékét is),
- az értékpapír megszerzésének alapjául szolgáló vételi (jegyzési) jog és az értékpapír átruházásának alapjául szolgáló eladási jog ellenértékeként a magánszemélyt terhelő, igazolt (ingyenes vagy kedvezményes jogszerzés esetében ideértve a jog megszerzésekor adóköteles bevételt is) összeg,
- kölcsönbe vett értékpapír esetében a visszaadott (visszaszolgáltatott) értékpapír megszerzésére fordított érték, vagy – ha a kölcsönbe vevő az értékpapírt visszaszolgáltatni nem tudja – a fizetett kártérítésnek a tőkepiacról szóló törvény szerinti legkisebb összege.

Ha Ön belföldi illetőségű és árfolyamnyereségből származó jövedelme után külföldön is fizetett adót, akkor ezt a jövedelmét a 22SZJA-05-ös lap 181. sorában kell szerepeltetnie. Kérjük, olvassa el a sorhoz tartozó magyarázatot!

Árfolyamnyereség az olyan értékpapír értékesítéséből származó jövedelem is, amelyet a magánszemély a társas vállalkozás tagjaként, részvényeseként, üzletrész-tulajdonosaként a társas vállalkozás jegyzett tőkéjének a saját tőke terhére történő felemelése révén szerzett meg.

Ha Ön az **eredeti jogosult**ként – vagy az eredeti jogosult örököseként hagyatéki eljárásban – megszerzett **kárpótlási jegy**ének felhasználásával az állami tulajdon privatizációjakor szerzett részvényét, üzletrészét tőzsdén kívüli ügylet keretében elidegenítette, akkor az ebből származó jövedelme ugyancsak árfolyamnyereségként adózik.

Ha Ön a **nem eredeti jogosult**ként megszerzett kárpótlási jegy felhasználásával szerzett az állami tulajdon privatizációja révén részvényt, üzletrészt és azt elidegenítette 2022-ben, akkor a bevételnek arra a részére, amely meghaladja a megszerzésre fordított összeget, az árfolyamnyereségre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A **kedvezményezett részesedéscsere** az a jogügylet, amelynek alapján egy társaság részesedést szerez egy másik társaság jegyzett tőkéjében annak ellenében, hogy a jegyzett tőkéjét képviselő értékpapírt bocsát ki, és azt, valamint legfeljebb az átadott összes értékpapír együttes névértékének (névérték hiányában arányos könyv szerinti értékének) a 10 százalékát meg nem haladó pénzeszközt ad a megszerzett társaság tagja(i)nak, részvényese(i)nek. Feltétel továbbá, hogy a megszerző társaság a jogügylet révén megszerzi a szavazati jogok többségét, vagy, ha a jogügylet előtt a szavazati jogok többségével már rendelkezett, azt tovább növeli a megszerzett társaságban. A magánszemélynek a kedvezményezett részesedéscserével megszerzett értékpapírjairól elkülönített nyilvántartást kell vezetnie.

Kedvezményezett részesedéscsere esetén a bevételből a jövedelmet az árfolyamnyereségre vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani. A jövedelemnek az a része, amely nem haladja meg a jogügylet alapján megszerzett pénzösszeget, árfolyamnyereségnek számít. Az ezen felüli rész az Ön döntése alapján az ügylet időpontjában adómentes, vagy szintén árfolyamnyereségnek számít. A választásáról az adóbevallásában nyilatkoznia kell.

Ha Ön a kedvezményezett részesedéscserével megszerzett értékpapírból származó jövedelmét **árfolyamnyereségnek tekintette**, akkor az „a” oszlopba **„1”**-est írjon, és a jövedelmet, valamint az azt terhelő 15 százalékos adót tüntesse fel ebben a sorban!

Ha Ön – a kifizetőnek tett nyilatkozatában – **adómentesnek tekintette** az említett bevételét, akkor ennek a sornak az „a” oszlopába **„2”**-est írjon! Ebben az esetben nem kell feltüntetnie a kedvezményezett részesedéscsere révén megszerzett bevételét.

Az értékpapír átruházásából származó, árfolyamnyereségnek számító jövedelem nem csökkenthető az adóévben elszenvedett árfolyamveszteség összegével.

Nem itt, hanem egyéb jövedelemként kell bevallani az alacsony adókulcsú államban székhellyel rendelkező jogi személy, egyéb szervezet által kibocsátott értékpapír elidegenítéséért kapott bevételnek az értékpapír megszerzésére fordított összeget meghaladó részét. Ekkor az árfolyamnyereségből származó jövedelmekre vonatkozó rendelkezések alkalmazásával kell kiszámítani az adóköteles összeget.

166. sor: A tartós befektetésből származó jövedelem és adója[158]

Tartós befektetésből származó jövedelem: a feltételek megléte mellett a pénzösszeg befektetési szolgáltatóval, hitelintézettel megkötött tartós befektetési szerződéssel történő lekötése révén, a magánszemélyt a lekötés megszűnésekor, megszakításakor megillető bevételnek, ideértve a befektetésben lévő pénzügyi eszköznek, külföldi fizetési eszköznek a lekötés megszűnésekor, megszakításakor irányadó szokásos piaci értékét, valamint a szerződés megszűnése, megszakítása időpontjára megállapított betéti kamatkövetelést is a lekötött pénzösszeget meghaladó része, azaz a lekötési hozam. A tartós befektetési szerződés arra vonatkozó külön megállapodás, hogy a felek az említett jövedelem tekintetében a tartós befektetésre vonatkozó adózási szabályokat alkalmazzák.

Lekötött pénzösszeg: a tartós befektetési szerződés alapján az adóévben egyösszegben vagy részletekben való, első alkalommal legalább 25 ezer forint (vagy annak megfelelő külföldi fizetőeszköz) befizetés, amelyre vonatkozóan a magánszemély a tartós befektetési szerződésben arra vállal kötelezettséget, hogy a befektetések hozamaival (kamat, árfolyamnyereség, ügyleti nyereség, osztalék stb.) együtt a befizetés naptári évét követő legalább három naptári évben, valamint a lekötés folytatólagos meghosszabbítása esetén további két naptári évben, a vállalt lekötési időszak utolsó napján is még a befektetési szolgáltató vagy a hitelintézet által szerződésenként vezetett lekötési nyilvántartásban tart.

A **szerződés típusai** a következők:

- betéti típusú tartós befektetési szerződés, amely alapján a lekötött pénzösszeget kamatozó betétben, takarékbetétben helyezik el, vagy
- portfólió típusú tartós befektetési szerződés, mely alapján a lekötött pénzösszeg ellenőrzött tőkepiaci ügyletben pénzügyi eszközre és olyan pénzügyi eszközre vonatkozó megbízások teljesítésére használható fel, amelynek befektetési hozama kamatjövedelemnek minősülne.

[158] Szja tv. 67/B. §

A befektetési szolgáltató vagy hitelintézet a megbízást, a teljesítést, a befektetést rögzíti az adott szerződéshez tartozó lekötési nyilvántartásban.

Egy naptári éven belül ugyanazzal a befektetési szolgáltatóval, hitelintézettel ezen két tartós befektetési típus közül csak egy-egy tartós befektetési szerződés köthető.

Befizetés: ha a magánszemély tartós befektetési szerződés alapján a **nyugdíj-előtakarékossági számláját megszünteti,** és a nyugdíj-előtakarékossági értékpapírszámlán nyilvántartott pénzügyi eszköznek a befektetési szolgáltató által vezetett lekötési nyilvántartásba helyezésével a követelését lekötött pénzösszeggé alakítja át azzal, hogy az átalakítás napjának a nyilvántartásba vétel napját kell tekinteni.

Befizetés továbbá az ötéves lekötési időszak utolsó napján lekötési nyilvántartásban lévő pénzeszköznek, pénzügyi eszköznek az ötéves lekötési időszak megszűnésének napjáig újra megkötött tartós befektetési szerződés alapján a befektetési szolgáltató által vezetett lekötési nyilvántartásban tartása, azzal, hogy

- befizetett pénzösszegként kell figyelembe venni a lekötési időszak utolsó napjára megállapított betéti kamatkövetelést is,
- a pénzügyi eszköz tekintetében befizetett pénzösszegként a pénzügyi eszköznek az ötéves lekötési időszak megszűnésének utolsó napján irányadó szokásos piaci értéke, vagy a megszerzésre fordított összeg közül a nagyobbat kell figyelembe venni.

A befizetés naptári évének az ötéves lekötési időszak utolsó évét tekintjük.

A tartós befektetési szerződés újrakötése esetén a magánszemély dönthet arról, hogy a befektetésének csak egy részét tartja a lekötési nyilvántartásban, feltéve, hogy a befizetésnek minősülő összeg a 25 ezer forintot eléri.

A lekötött pénzösszeg az elhelyezés naptári éve után a hároméves vagy ötéves lekötési időszakban az említett hozamok jóváírásán kívül további befizetéssel nem növelhető, és át nem csoportosítható.

A lekötési hozamot

- a lekötési időszak megszűnése esetén (az ötéves lekötési időszak utolsó napjára, vagy – ha a magánszemély a lekötési időszakot nem hosszabbítja meg – a hároméves lekötési időszak utolsó napjára);
- a lekötés megszakítása esetén (ha a magánszemély a lekötött pénzösszeget, és/vagy a befektetési hozamo(ka)t akár részben felveszi vagy a befektetésben lévő pénzügyi eszközt (eszközök bármelyikét) a lekötési nyilvántartásból kivonja)

az említett napra vonatkozó állapot szerint kell megállapítani.

Ha a lekötési időszak utolsó napja munkaszüneti nap, akkor a hitelintézet, befektetési szolgáltató a lekötési hozamot a lekötési időszak utolsó napját megelőző utolsó ismert árfolyam alapján állapítja meg. Ha a hároméves lekötési időszak utolsó napja előtt tett nyilatkozatával a hároméves lekötési időszak a lekötési nyilvántartásban lévő pénzügyi eszköznek, pénzösszegnek csak egy részére – de legalább 25 ezer forintnak megfelelő összegben – kerül meghosszabbításra, a meghosszabbítással érintett rész tekintetében a lekötési időszak nem

szakad meg. Nem kell a bevételből jövedelmet megállapítani a tartós befektetési szerződéssel rendelkező halála esetén, ha az a lekötési időszak megszűnése előtt következett be.

Nem minősül a lekötési időszak megszakításának a lekötési nyilvántartásban szereplő értékpapír átalakítása (kicserélése), ha az átalakított (kicserélt) értékpapír vagy – ha a magánszemély az átalakított (kicserélt) értékpapír helyett az értékpapírt kibocsátó szervezettől az őt megillető vagyonhányadra tart igényt – az értékpapír helyett kapott pénzösszeg legkésőbb az értékpapír átalakítását, a pénzösszeg kifizetését követő 15 napon belül a lekötési nyilvántartásba kerül. **Nyilvánosan forgalomba hozott értékpapír zártkörűvé történő átalakítása** (kicserélése) csak akkor nem számít a lekötési időszak megszakításának, ha a magánszemély az átalakított (kicserélt) értékpapír helyett az őt megillető vagyonhányadra tart igényt és arra pénzben jogosult, feltéve, hogy ez a pénzösszeg a kifizetését követő 15 napon belül a lekötési nyilvántartásba kerül. A 15 napos határidő elmulasztását a lekötési időszak megszakításának kell tekinteni.

Nem minősül a lekötési időszak megszakításának továbbá az sem, ha a tartós befektetési szerződések esetén a magánszemély a tartós befektetési szerződés megszüntetésével a lekötési nyilvántartásban rögzített pénzösszegek, pénzügyi eszközök egészét a lekötés megszakítása nélkül másik befektetési szolgáltatóhoz vagy hitelintézethez utalja (transzferálja) át (**lekötési átutalás**).

Ha a magánszemélynek a lekötést átvevő szolgáltatónál, hitelintézetnél már van tartós befektetési szerződése, a lekötési átutalásban szereplő pénzösszegeket, pénzügyi eszközöket a szolgáltató, hitelintézet a lekötési nyilvántartásban rögzíti.

Ha a pénzügyi eszköz transzferálása nem lehetséges, vagy ha kamatozó bankbetétben (ideértve a fizetési számlán való elkülönítést is), takarékbetétben történik a pénzlekötés, a lekötési átutalás előtt a pénzügyi eszközt értékesíteni kell, valamint a betét lekötését meg kell szüntetni, és mint pénzeszközt kell átutalni. A bankbetét típusú tartós befektetési számlán fennálló követelés tehát másik bankbetét típusú befektetési számlára helyezhető át, illetve az értékpapírszámla-jellegű tartósbefektetésiszámla-követelés egy másik értékpapír-jellegű hasonló számlára transzferálható. Lekötési átutalás esetén az átadó befektetési szolgáltató vagy hitelintézet a lekötési átutalással érintett pénzösszegekre, pénzügyi eszközökre vonatkozó igazolást (lekötési igazolást) ad a magánszemélynek és a lekötési átutalást fogadó befektetési szolgáltatónak, hitelintézetnek.

Az adó mértéke

- **0 százalék** az ötéves lekötési időszak utolsó napján;
- **10 százalék,** ha a lekötés nem hosszabbodik meg a hároméves lekötési időszak utolsó napjára, vagy a lekötési nyilvántartásban lévő pénzügyi eszköznek, pénzösszegnek egy részére nem kerül meghosszabbításra az e résszel arányos, a hároméves lekötési időszak utolsó napjára, vagy ha a lekötés a kétéves lekötési időszakban kerül megszakításra, a megszakítás napjára;
- **15 százalék,** ha a lekötés az elhelyezés után a hároméves lekötési időszak vége előtt kerül megszakításra, a megszakítás napjára

megállapított lekötési hozam után.

Ha Önnek tartós befektetésből származó jövedelemről van igazolása, akkor a „d” oszlopba a jövedelmet és az „e” oszlopba a 15 százalékkal vagy a 10 százalékkal megállapított adót írja be.

Nem kell bevallani a tartós befektetésből származó jövedelmet, ha az adójának mértéke 0 százalék. Egyéb esetben az adót Önnek kell a bevallásában megállapítania, és a bevallás benyújtására nyitva álló határidőig megfizetnie.

A lekötési időszak megszűnését, vagy a lekötés megszakítását követő időszakra tartós befektetésből származó jövedelem az adott szerződés alapján nem állapítható meg. Ebben az esetben a megszűnés/megszakítás napja után keletkező tőkejövedelemre – jogcíme szerint – a rá vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni azzal, hogy

- ha betéti kamatjövedelmet kell megállapítani, a lekötési hozam részeként figyelembe vett betéti kamatkövetelést figyelmen kívül kell hagyni,
- ha a jövedelmet szerzési érték figyelembevételével kell megállapítani, a megszűnés, megszakítás napján irányadó szokásos piaci érték és a megszerzésre fordított összeg közül a nagyobb vehető figyelembe,
- adókiegyenlítés ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteség esetén akkor érvényesíthető, ha az a megszűnés, a megszakítás napja után kötött ügyletekből keletkezett.

Ha 2013. január 1-je előtt a tartós befektetési szerződés lekötési nyilvántartásában zárt körben kibocsátott értékpapír szerepel, az 2012. december 31-e után is az említett nyilvántartásban szerepeltethető azzal, hogy

- az említett értékpapírra 2012. december 31-e után kifizetett (jóváírt) osztalékot, kamatot és más hasonló hozamot, valamint
- az említett értékpapír – 2012. december 31-ét követő – ellenőrzött tőkepiaci ügylet keretében való átruházása ellenében megszerzett bevételt

tartós befektetési szerződése lekötési nyilvántartásában kell feltüntetni.

A magánszemély külföldi befektetési szolgáltatóval, hitelintézettel is köthet tartós befektetési szerződést. Miután a külföldi befektetési szolgáltató, hitelintézet nem kötelezett adatszolgáltatásra, a kedvező adózási szabályok akkor alkalmazhatóak, ha a magánszemély a szerződés megkötését az első befizetést követő 30 napon belül bejelenti (a szerződéskötést, lekötési átutalás esetén e tényt, a nevet, az adóazonosító jelet, a befizetett pénzösszeget, az átutalt pénzügyi eszközök pénzösszeg értékének feltüntetésével az első befizetést vagy lekötési átutalás esetén a pénzösszeg lekötését) a NAV-nak.

További feltétele a kedvező szabályok alkalmazásának, hogy a magánszemély rendelkezzen a befektetési szolgáltató vagy hitelintézet által kiállított olyan igazolással, amiből a tartós befektetési szerződésből származó jövedelem megállapítható. A magánszemély ezen bejelentési kötelezettségének – a lakóhelye szerint illetékes NAV-nál – írásban, kötetlen formában tehet eleget.

Tartós befektetési szerződést köthet a magánalapítvány magánszemély, mint kedvezményezett javára történő vagyoni juttatás céljából vagy a bizalmi vagyonkezelő – a magánszeméllyel, mint

vagyonrendelővel magánszemély, mint kedvezményezett javára megkötött – bizalmi vagyonkezelési szerződés teljesítése céljából.

167. sor: Osztalék címén megszerzett jövedelem[159]

Ha Ön osztalék címén jutott jövedelemhez 2022-ben, akkor annak összegét és adóját ebbe a sorba kell beírnia a kifizető (társaság) igazolása alapján. Az adó mértéke főszabály szerint 15 százalék. A jövedelmet a „d" oszlopba, az adó összegét pedig az „e" oszlopba kell beírnia.

Osztalék:

- a számviteli szabályok szerint osztalékként meghatározott jövedelem;
- a kamatozó részvény kamata;
- a külföldi állam joga szerint osztaléknak minősülő jövedelem;
- az alternatív befektetési alap által kibocsátott befektetési jegy hozama;
- a bizalmi vagyonkezelési szerződés alapján a kezelt vagyon hozamainak terhére a vagyonkezelő által a kedvezményezett vagy a vagyonrendelő magánszemélynek juttatott vagyoni érték;
- a kisadózó vállalkozás kisadózóként be nem jelentett tagjának a társaság nyereségéből való részesedésként kifizetett összeg;
- a közhasznúnak nem minősülő alapítvány által az alapítványi vagyon hozamainak terhére a kedvezményezett magánszemélynek juttatott vagyoni érték;
- a KMRP résztvevője részére a KMRP által megszerzett vagyonelemek hozamából származó kifizetés.

A bizalmi vagyonkezelési szerződés alapján kezelt, valamint a közhasznúnak nem minősülő alapítványi vagyonból juttatott vagyoni érték esetén azt kell feltételezni, hogy a kedvezményezett először a hozamot szerzi meg, tehát először az adóköteles osztalék kifizetése történik meg. Ha a kifizető – kifizető hiányában a kedvezményezett magánszemély – nyilvántartása alapján a hozamok nem különíthetőek el a kezelt vagy az alapítványi vagyontól, a magánszemély által megszerzett vagyoni érték egészét osztaléknak kell tekinteni.

Nem kell jövedelemként figyelembe venni a bizalmi vagyonkezelési szerződés alapján a kezelt vagyon hozamainak terhére a vagyonkezelő által a kedvezményezett vagy a vagyonrendelő magánszemélynek juttatott vagyoni értékből és a közhasznúnak nem minősülő alapítvány által az alapítványi vagyon hozamainak terhére a kedvezményezett magánszemélynek juttatott vagyoni értékből azt a részt, amelynek forrása tartós befektetési szerződésből származó hozam.

A tartós befektetési szerződés (Szja tv. 67/B. §) lekötési nyilvántartásában szereplő, osztalékfizetésre jogosító részvények után kifizetett osztalék a lekötött pénzösszeg hozamaként tartós befektetésből származó jövedelemnek számít, mely után adókötelezettség csak a lekötés megszűnése, megszakítása esetén keletkezik. Ha Önnek tartós befektetésben elhelyezett értékpapír után fizettek ki osztalékjövedelmet, azt a 167. sorban nem kell szerepeltetnie.

Ha Ön külföldön szerzett osztalékjövedelmet, azt a 22SZJA-05-ös lapon kell a 182. sorban bevallania.

[159] Szja tv. 66. §

Osztalékelőleg az adóévi várható osztalék után az adóévben kapott bevétel, melyet az osztalékká válás évében kell jövedelemként bevallani. Ha Ön osztalékelőleget kapott, akkor azt a 22SZJA-B lap 56. sorában kell szerepeltetni.

Ebben a sorban kell szerepeltetni továbbá

- a külföldi illetőségű személynek kifizetett, Magyarországon is adóztatható osztalékot és annak adóját;
- a 2021-ben kapott osztalékelőleg 2022-ben osztalékká vált részét (az osztalékká vált osztalékelőleget és az azt terhelő adót a kifizető által kiadott igazolás alapján tüntesse fel bevallásában).

Ügyeljen arra, hogy a bevallás 22SZJA-C lap 66. sorának „b" oszlopába az igazoláson szereplő, levont adó összegét beírja attól függetlenül, hogy azt, vagy annak egy részét Öntől ténylegesen nem 2022-ben vonta le a kifizető (osztalékelőlegre vonatkozó szabályokra tekintettel).

Az osztalékkal (osztalékelőleggel) kapcsolatos szabályok szempontjából kifizetőnek tekinthető a belföldi illetőségű hitelintézet, befektetési szolgáltató is, ha a magánszemély nála vezetett értékpapír (értékpapírletéti) számláján elhelyezett értékpapír után külföldről származó osztalékot (osztalékelőleget) fizet ki (ír jóvá).[160]

168. sor: A privatizációs lízing[161] jövedelme és adója

Ha Önnek privatizációs lízingszerződésből volt jövedelme 2022-ben, akkor e jövedelmét, és az ez után kiszámított 15 százalékos adót ebben a sorban kell bevallania.

Privatizációs lízingszerződésből származó bevételnek (és teljes egészében jövedelemnek) számít a lízingbe vett társaság privatizált tulajdonrészének (részvény, üzletrész) névértéke, vagy ha az több, az említett tulajdonrész ellenértéke. A névértéknek vagy az ellenértéknek nem része a magánszemély saját, adózott jövedelméből lízingdíj címén megfizetett összeg, azaz ez az összeg a magánszemély jövedelmét csökkenti. Ugyancsak nem része a jövedelemnek a vezetési-szervezési szolgáltatás díja, ha azt – megfelelően a lízingszerződésben előírtaknak – a lízingdíj megfizetésére használták fel.

A fentiek szerint megállapított jövedelem után a magánszemély adófizetési kötelezettsége abban az adóévben keletkezik, amikor a megszerzett vagyonrészt, vagy annak egy részét bármilyen módon elidegeníti, vagy a társaság jogutód nélkül megszűnik. Ez utóbbi esetben bevételnek akkor is csupán az ellenérték számít, ha az kevesebb, mint a névérték.

Az előzőek szerint megállapított jövedelmet a „d" oszlopba, a 15 százalékkal számított adót pedig az „e" oszlopba írja be.

169. sor: Értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem és adója[162]

Ha Ön 2022-ben értékpapír kölcsönzése címén szerzett jövedelmet, akkor azt és annak adóját ebben a sorban kell bevallania. Az értékpapír kölcsönzése címén kapott bevétele teljes

[160] Art. 7. § 31. pont és Szja tv. 66. § (3) bekezdés a) pont.
[161] Szja tv. 77. § és a 9. számú melléklet.
[162] Szja tv. 65/A. § és a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (Tpt.) 168-171. §.

egészében jövedelem, ezt kell e sor „d” oszlopába beírnia. A jövedelem utáni 15 százalékos adó feltüntetésére ennek a sornak az „e” oszlopa szolgál.

A tőkepiacról szóló törvény szerint az értékpapír-kölcsönzés az értékpapír tulajdonjogának olyan átruházása, amikor a kölcsönbe adó a kölcsönbe vevőnek azzal a kötelezettséggel ruház át értékpapírt, hogy a kölcsönbe vevő köteles azonos darabszámú és azonos sorozatú értékpapírt egy, a szerződésben vagy a kölcsönbe adó által meghatározott jövőbeni időpontban visszaadni a kölcsönbe adónak vagy az általa megjelölt harmadik személynek.[163] Értékpapírkölcsön-szerződés kizárólag határozott időre köthető.

A kölcsönbe adott értékpapír tulajdonjoga átszáll a kölcsönbe vevőre. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a kölcsönbe vevő jogosult az értékpapír értékesítésére is (azzal, hogy a szerződés lejáratakor ugyanolyan típusú értékpapírt köteles visszaadni a kölcsönbeadónak), azonban a kölcsönbe vett értékpapírral kapcsolatban árfolyamnyereségből származó jövedelemben részesülhet, melyre speciális szabályok vonatkoznak. Az árfolyamnyereséget vagy veszteséget a kölcsönbe vevőnek nem az értékesítéskor, hanem az értékpapír visszaszolgáltatásakor, ha pedig visszaszolgáltatni nem tudja, akkor a szerződés megszűnésekor kell megállapítania. A kölcsönbe kapott értékpapír elidegenítéséből származó jövedelmét nem itt, hanem az árfolyamnyereségből származó jövedelmei között kell szerepeltetnie.

Ha a kölcsönbe vevő az értékpapír-kölcsönzésre vonatkozó szerződésben vállalt esedékességkor az értékpapírt visszaszolgáltatni nem tudja, akkor a kölcsönbe adónak fizetendő pénzbeli kártérítés legkisebb összegeként a kölcsönbe adás és az esedékesség napjának árfolyamai közül a magasabbat kell figyelembe venni.

Az értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelmet 13 százalékos szociális hozzájárulási adó is terheli, melyet a 287. sorban tud bevallani.

170. sor: Kamatból származó jövedelem és adója[164]

Kamatjövedelem:

- bármely hitelintézeti betét (takarékbetét), fizetési számla követelés-egyenlege esetében a magánszemély és a pénzforgalmi szolgáltató között fennálló szerződés alapján jóváírt vagy tőkésített kamat összegéből a szokásos piaci értéket meg nem haladó rész;
- szövetkezet tagja által – az Szja tv.-ben foglalt feltételek mellett – a szövetkezetének nyújtott tagi kölcsön kamatának az a része, amely a felszámítás időszakában érvényes jegybanki alapkamatot legfeljebb 5 százalékponttal haladja meg (az e fölötti rész egyéb jövedelemnek számít). Ez a szabály vonatkozik a szövetkezetekből átalakulással, részleges átalakulással létrejött jogutód korlátolt felelősségű társaságok magánszemély tagjai által szövetkezeti tagként nyújtott kölcsönre is;
- a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmény tagját (kedvezményezettjét, örökösét) a tag munkaviszonyának a feltételes jogszerzési időtartam lejárta előtti megszűnése miatt megillető összegből a tag által befizetett hozzájárulás-kiegészítés összegét meghaladó rész.

[163] Tpt. 5. § (1) bekezdés 44. pont
[164] Szja tv. 65. §

Kamatjövedelem a nyilvánosan forgalomba hozott és forgalmazott, a tőkepiacról szóló törvényben ilyenként meghatározott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, kollektív befektetési értékpapír esetében a magánszemélynek kamat vagy hozam címén kifizetett (jóváírt) bevétel. Az értékpapír megszerzése után elsőként megszerzett hozam, kamat esetén levonható az értékpapír megszerzésére fordított kiadás részeként az értékpapír vételárában az értékpapír szerzéséig megfizetett, az értékpapír feltételei szerint meghatározott, kiszámított felhalmozódott kamat, hozam. (Az értékpapír átruházásakor, beváltásakor, visszaváltásakor azonban az értékpapír megszerzésére fordított értékként már nem vehető figyelembe).

Kamatjövedelem a nyilvánosan forgalomba hozott és forgalmazott, a tőkepiacról szóló törvényben ilyenként meghatározott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, kollektív befektetési értékpapír beváltáskor, visszaváltáskor, valamint átruházáskor (ide nem értve a kollektív befektetési értékpapírnak a tőkepiacról szóló törvény szerinti tőzsdén, valamint bármely EGT-államban, továbbá az OECD-tagállamában működő tőzsdén való átruházását) a magánszemélyt megillető bevételből az árfolyamnyereségre irányadó rendelkezések szerint megállapított rész.

Nem kell kamatjövedelmet megállapítani a kollektív befektetési forma átalakulása vagy beolvadása következtében a jogelőd kollektív befektetési értékpapírjának a jogutód kollektív befektetési értékpapírjára való átváltása esetében, azzal, hogy ilyen esetben a jogutód értékpapírjának megszerzésére fordított értékeként a jogelőd értékpapírjának megszerzésére fordított értékét kell figyelembe venni. Nem kell továbbá kamatjövedelmet megállapítani a kollektív befektetési forma részalapja által kibocsátott kollektív befektetési értékpapírnak ugyanezen kollektív befektetési forma másik részalapja által kibocsátott kollektív befektetési értékpapírra való átváltása esetében, azzal, hogy ilyen esetben a megszerzett részalap értékpapírjának megszerzésére fordított értékként a visszaváltott részalap értékpapírjának megszerzésére fordított értéket kell figyelembe venni.

Kamatból származó jövedelem továbbá a biztosítói teljesítésből – kivéve, ha a biztosító teljesítése adómentes vagy az Szja tv. más rendelkezése alapján tekinthető adóköteles jövedelemnek – a befizetett díjat (ideértve a nyugdíjbiztosítási nyilatkozat alapján a nyugdíjbiztosítási szerződésen jóváírt összeget is) meghaladó összeg azzal, hogy nem számít befizetett díjnak a kockázati biztosítás díja.

A kamatjövedelem utáni adót nem kell megfizetni az egyszeri díjas biztosítások esetében, ha a biztosítói kifizetés a szerződés létrejöttét követő 5. év elteltével vagy az után következik be, illetve a rendszeres díjas biztosítások esetében, ha a biztosítói kifizetés a szerződés létrejöttét követő 10. év elteltével vagy az után következik be. Nem kell megfizetni továbbá a kamatjövedelem 50 százaléka után annak adóját az egyszeri díjas biztosítások esetében, ha a biztosítói kifizetés a szerződés létrejöttét követő 3. év elteltével vagy az után, de az 5. év eltelte előtt következik be, illetve a rendszeres díjas biztosítások esetében, ha a biztosítói kifizetés a szerződés létrejöttét követő 6. év elteltével vagy az után, de a 10. év eltelte előtt következik be.

További szabály, hogy ha a szerződés szerint elvárt díjon felül díjfizetés (ideértve különösen az eseti, a rendkívüli, a soron kívüli díjat) történt, csak akkor alkalmazhatóak a kedvezményes adózási szabályok, ha a biztosító az így befizetett összeget a hozzá tartozó biztosítástechnikai tartalékkal vagy díjtartalékkal együtt elkülönítve (vagy a tartalék befizetett díjhoz való egyértelmű hozzárendelésével) tartja nyilván.

Nem alkalmazhatóak az említett kedvezményes adózási szabályok akkor, ha a rendszeres díjak (díjelőírások) előző biztosítási évhez viszonyított növekedésének (ideértve az indexálást is)

mértéke meghaladja a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett, a díjnövekedés évét megelőző második évre vonatkozó éves fogyasztói áremelkedés 30 százalékponttal növelt értékét (fogyasztói árcsökkenés esetén a 30 százalékpontot). A rendszeres díjak növekedése mértékének meghatározásakor a kockázati biztosítás díját figyelmen kívül kell hagyni. A biztosítási szerződési feltételekben rögzített események bekövetkezése miatt átmeneti időre lehetővé tett díj-nemfizetés (szüneteltetés, díjmentesítés) időszakára is figyelembe vehető az ezen időszakot megelőző utolsó rendszeres díj alapulvételével a díjnemfizetési időszak hosszával arányos biztosítási díj.

Nem kell kamatjövedelemként figyelembe venni a tevékenységét nem szüneteltető egyéni vállalkozó bejelentett pénzforgalmi számláján jóváírt vagy tőkésített, egyéni vállalkozói bevételként elszámolt kamatot, továbbá azt a jövedelmet, amely esetében tartós befektetésből származó jövedelmet kell megállapítani.

A külföldről származó kamatjövedelem bevallására a 22SZJA-05-ös lap 183. sora szolgál. Kérjük, olvassa el a sorhoz tartozó magyarázatot!

A kamat címén megszerzett jövedelem adóköteles, amely után az adó mértéke 15 százalék.

A kifizetőtől szerzett kamatjövedelmet nem kell bevallani, az után az adót a kifizető állapítja meg, vonja le, fizeti meg és vallja be. Előfordulhat azonban olyan eset, amikor a rendelkezésre álló adatok alapján a kifizető több adót von le a jövedelemből, mert az Ön nyilatkozatának hiányában vagy nem megfelelő nyilatkozata miatt nem veszi figyelembe teljes összegben a bevételt csökkentő tételeket, azaz az értékpapír megszerzésére fordított érték és járulékos költségek összegét. A többletként levont adó miatti különbözetet az adóbevallásában vagy önellenőrzéssel rendezheti.

Egyebekben Önnek csak akkor van adóbevallási és fizetési kötelezettsége, ha a kamatjövedelem nem kifizetőtől származik.

Ha a kamatjövedelem juttatását megalapozó időszak 2016. január 1-je előtt kezdődött, de a jövedelem megszerzésének időpontja 2016. január 1-je utáni, úgy a 15 százalékos szja-kulcsot csak a 2016. január 1-jétől megszolgált kamatjövedelemre lehet alkalmazni. A 2016. január 1-jétől megszolgált kamatjövedelmet – ha a kamat juttatójának nyilvántartásából más nem állapítható meg – a kamatjövedelem juttatását megalapozó időszak 2016. január 1-jét követő részének és az időszak teljes időtartamának napokban számolt aránya alapján kell megállapítani.

Ha a 2022-ben megszerzett kamatjövedelem juttatását megalapozó időszak 2015. december 1. és 2022. január 31. közötti (összesen 2254 nap, 2016. január 1-től 2223 nap), a kamatjövedelem összege pedig 100 000 forint, akkor a következőképpen kell számolni:

15%-os adókulcs: (2223 nap / 2254 nap) x 100 000 forint = 98 625 forint
16%-os adókulcs: (31 nap / 2254 nap) x 100 000 forint = 1 375 forint

Ebben az esetben a **179. sort üresen kell hagyni**, a 180. sor „b” oszlopában pedig fel kell tüntetni a 2015.12.01. és 2022.01.31. közötti időszakot, a „c” oszlopban pedig a 100 000 forintot. A program ezekből az adatokból számolja ki a kamatjövedelmet terhelő adó összegét.

Ha a 170. sor „d” oszlopában feltüntetett kamatjövedelem juttatását több időszak alapozza meg, akkor nyisson új 22SZJA-04-es lapot, és a 180. sorban külön-külön szerepeltesse az egyes időszakokat és az egyes időszakokban megszolgált kamatjövedelem összegét. Ha ismert a kamatjövedelemnek az az összege, amelyet 16 százalékos adó terhel, akkor arányszámítást nem kell végezni. Ebben az esetben a 170. sor „d” oszlopában szereplő összegnek a 16 százalékos mértékű adóval terhelt részét a 179. sor „c” oszlopában fel kell tüntetni.

171. sor: Csereügyletből származó jövedelem és adója[165]

A csereügylet fogalmát a számvitelről szóló törvény határozza meg. E törvény szerint: deviza-, tőke- és kamatcsereügylet (swap) az, amely valamely pénzügyi instrumentum cseréjére vonatkozó olyan összetett megállapodás, amely általában egy azonnali és egy határidős adásvételi ügyletből vagy több határidős ügyletből tevődik össze, és általában jövőbeni pénzáramlások cseréjét vonja maga után.[166] Pénzügyi instrumentumnak nevezzük az olyan szerződéses megállapodást, amelynek eredményeként az egyik félnél pénzügyi eszköz, a másik félnél pénzügyi kötelezettség vagy saját tőke keletkezik.[167]

Az ügylet lényege az, hogy a magánszemély egy kötelezettségéhez (vagy jogosultságához) kapcsolódó jövőbeni kiadást (vagy bevételt) más jövőbeni kiadásra (vagy bevételre) cserél úgy, hogy ez a csere a résztvevő felek számára kockázatot jelent.

Csereügyletből származó jövedelem a deviza-, tőke- és kamatcsereügylet (swap) alapján az Ön által megszerzett bevételnek (csereügyleti bevétel) a kizárólag az adott ügylettel közvetlenül összefüggő igazolt kiadásokat (csereügyleti kiadás) meghaladó része. Csereügyleti veszteségnek nevezzük azt, amikor a csereügyleti kiadás meghaladja a csereügyleti bevétel összegét.

A fentiektől eltérően, ha megállapítható, hogy az ügylet célja a magánszemély olyan jövedelemszerzése, amelyet valós kockázat nélkül a felek által a piaci ár, árfolyam, kamatláb, díj és egyéb tényezők alakulásától eltérő feltételek kikötésével ért el, a megállapított jövedelem jogcímét és az adó mértékét a felek (a bevételt szerző magánszemély és a vele az ügyletben szerződő személy, valamint az említett személyek és más személy) között egyébként fennálló jogviszony és a szerzés körülményei figyelembevételével kell meghatározni.

A kifizető kizárólag a csereügyletből származó jövedelmet vagy veszteséget állapítja meg, melyről – ügyletenként – a magánszemélynek az adóévet követő év január 31-éig igazolást ad. A kifizetőnek azonban nem kell levonnia az adót, adóelőleget, azt a magánszemélynek kell az adóbevallás határidejéig bevallania és megfizetnie. Kifizető hiányában a csereügyletből származó jövedelmet Önnek kell ügyletenként nyilvántartania és megállapítania.

Lehetőség van az adóéven túlnyúló (az adóévek között), ugyanahhoz a csereügylethez kapcsolódó veszteséget az ugyanazon csereügylet jövedelmével szemben figyelembe venni.

Ezt adókiegyenlítéssel teheti meg. Mielőtt itt adatot tüntet fel, töltse ki a 22SZJA-07-es lap 222-240. sorait!

A 22SZJA-07-es lap 230. és 238. sor „b” oszlopában szereplő, csereügyletből származó jövedelem együttes összegét írja be a 171. sor „d” oszlopába, az ezt terhelő 15 százalékos

[165] Szja tv. 65/B. §.
[166] A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Számv. tv.) 3. § (8) bekezdés 7. pont.
[167] Számv. tv. 3. § (8) bekezdés 3. pont.

mértékű adót pedig az „e” oszlopba!
Az egyes ügyleteken elért jövedelem a másik ügylet veszteségével nem vonható össze.

172. sor: Ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem és adója[168]

Ellenőrzött tőkepiaci ügylet: a befektetési szolgáltatóval, vagy befektetési szolgáltató közreműködésével a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló törvény szerint meghatározott – csereügyletnek nem minősülő – pénzügyi eszközre (ide nem értve a zárt körben kibocsátott értékpapírt), árura kötött ügylet, valamint a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény szerinti pénzügyi szolgáltatás keretében, illetve a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló törvény szerinti szolgáltatás keretében devizára/valutára kötött, pénzügyi elszámolással lezáródó azonnali ügylet, bármely esetben akkor, ha az megfelel az említett törvények ügyletre vonatkozó rendelkezéseinek, ide nem értve az olyan ügyletet, amelynek teljesítése a befektetési szolgáltatót megbízó, és/vagy az általa képviselt felek (a magánszemély, és/vagy vele akár közvetve is érdekközösségben lévő bármely személy) által meghatározott – a szokásos piaci értéktől eltérő – ár alkalmazásával történik, és

- amely a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét ellátó szerv (Felügyelet) által felügyelt tevékenység tárgyát képezi,
- amelyet bármely EGT-államban vagy egyébként olyan államban működő pénzpiacon tevékenységet folytató befektetési szolgáltatóval, vagy befektetési szolgáltató közreműködésével kötöttek, amely állammal Magyarországnak van a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezménye, és
  - az adott állam hatáskörrel rendelkező felügyeleti hatósága által felügyelt tevékenység tárgyát képezi, és
  - ha az adott állam nem EGT-állam, biztosított az említett felügyeleti hatóság és a Felügyelet közötti információcsere, és
  - amelyre vonatkozóan a magánszemélynek van az adókötelezettség megállapításához szükséges, az adóévben megkötött valamennyi ügylet minden adatát tartalmazó, a befektetési szolgáltató által a nevére kiállított igazolása.

Befektetési szolgáltató: a befektetési vállalkozás, az árutőzsdei szolgáltató, a befektetési szolgáltatási tevékenységet folytató befektetési alapkezelő és hitelintézet, ideértve az előzőek által folytatott tevékenységnek megfelelő tevékenységet külföldi jog alapján jogszerűen folytató személyt is.

A zárt körben kibocsátott értékpapírra kötött ügylet 2013. január 1-jétől kezdve nem számít ellenőrzött tőkepiaci ügyletnek. Átmeneti szabály alapján azonban ha Ön 2013. január 1-je előtt zárt körben kibocsátott értékpapírt szerzett ellenőrzött tőkepiaci ügylet keretében és az így megszerzett értékpapírt 2012. december 31-e után átruházta, akkor az ellenőrzött tőkepiaci ügyletre vonatkozó rendelkezések alkalmazhatók, ha az ügylet megfelel az ellenőrzött tőkepiaci ügyletre vonatkozó előírásoknak.

Ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteség: az összes ügyleti veszteségnek az összes ügyleti nyereséget meghaladó összege. Lezárult ellenőrzött tőkepiaci ügyletnek csak azt az ügyletet lehet tekinteni, amely esetében megtörtént a pénzbeli elszámolás.

[168] Szja tv. 67/A. §.

Ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem: a magánszemély által kötött ellenőrzött tőkepiaci ügyletek alapján az adóévben elért, pénzben elszámolt ügyleti nyereségek együttes összegének (összes ügyleti nyereség) a magánszemélyt terhelő, az adóévben pénzben elszámolt ügyleti veszteségek és az ügyletkötéshez kapcsolódó, a befektetési szolgáltató által felszámított díjak együttes összegét (összes ügyleti veszteség) meghaladó része.

A jövedelem számításakor az összes lezárt ügyleti nyereség és az összes lezárt ügyleti veszteség összevetése alapján kell jövedelmet vagy veszteséget számítani.

Értékpapírügylet és más, nem pénzügyi elszámolással lezárt (lejárt) ügylet esetén az ügylet eredménye (nyereség, veszteség) megegyezik az eladási árfolyamérték járulékos költségekkel csökkentett összegének (ügylet bevétele) a vételi árfolyamérték annak járulékos költségeivel növelt összegével (ügyleti ráfordítás) csökkentett értékével.

Pénzügyi elszámolással lezárt ügylet esetén az ügylet eredménye (nyereség, veszteség) megegyezik a lezárt pozíció eredményének az ügyletkötéshez közvetlenül kapcsolódó költséggel csökkentett értékével.

Az ügyletek eredményében figyelembe nem vett járulékos költségekként a beszerzéshez és az értékesítéshez vagy a pozíció nyitásához és zárásához közvetlenül nem kapcsolódó költségek vehetők figyelembe.

A jövedelmet és az adót a kifizetőnek minősülő befektetési szolgáltató által kiadott igazolás alapján Önnek kell megállapítani és megfizetni. Ha a bevétel kifizetőnek nem minősülő befektetési szolgáltatótól származott, vagy ha Ön az ügyleti ráfordítást saját nyilvántartása alapján állapítja meg, az ellenőrzött tőkepiaci ügylet(ek)ről a befektetési szolgáltató által kiállított bizonylatok (teljesítésigazolások) vagy saját nyilvántartása alapján, az árfolyamnyereségre irányadó szabályokat is értelemszerűn figyelembe véve kell a jövedelmet megállapítani, az adóévről benyújtandó bevallásban bevallani, valamint az adót a bevallás benyújtására előírt határidőig megfizetni.

Ha a 2022-ben elért – pénzben elszámolt – ügyleti nyereségei együttes összege több, mint az Önt terhelő – pénzben elszámolt – ügyleti veszteségei együttes összege, akkor e jövedelmét ennek a sornak a „d” oszlopában, a **15 százalékos adót** pedig az „e” oszlopában kell bevallania.

Ha a 2022. évben, a pénzben elszámolt ügyleti veszteségei együttes összege meghaladja a pénzben elszámolt ügyleti nyereségei együttes összegét, Önnek 2022-ben az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből vesztesége keletkezett. Ha Ön a 2022. vagy az azt követő két évben adókiegyenlítést kíván elszámolni, a veszteség összegét e sor „a” oszlopában tüntesse fel. Az adókiegyenlítés kiszámítására a 22SZJA-06-os lap 212-220. sorai szolgálnak.

Az adókiegyenlítés számításánál csak az adóévben vagy az azt megelőző két évben elszenvedett ügyleti veszteség vehető figyelembe. Az adókiegyenlítés számításának szabálya a 22SZJA-06-os lap 212-220. sorához tartozó útmutatóban található. Ha Ön a bevallásában adókiegyenlítést kíván érvényesíteni, ezeket a sorokat is töltse ki!

Ha Ön az ellenőrzött tőkepiaci ügyletben kereskedelmi árut ruházott át, az ügyletben megszerzett bevétel adókötelezettségére az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó szabályokat kell alkalmaznia, ha az ügylet a kereskedelmi áru tényleges átadásával szűnt meg (22SZJA-A lap 7. sor).

Ha Ön társas vállalkozás tagjaként jegyzett tőkeemelés vagy átalakulás során 2007. december 31. után jutott adófizetés nélkül értékpapír formájában a vagyonnövekményhez, majd az értékpapírt ellenőrzött tőkepiaci ügyletként átruházta, akkor az értékpapír névértékéből, de legfeljebb a bevételből a vagyonnövekménynek megfelelő részre az árfolyamnyereségre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmaznia (165. sor).

173. sor: A vállalkozásból kivont jövedelem és adója [169]

Ha Ön 2022-ben társas vállalkozás jogutód nélküli megszűnése, jegyzett tőkéjének tőkekivonással történő leszállítása, vagy a társas vállalkozásban fennálló tagi jogviszonyának megszűnése következtében jövedelmet szerzett, akkor annak összegét kell ennek a sornak a „d" oszlopába beírnia a kapott igazolás alapján. Vállalkozásból kivont vagyonként adóköteles az a jövedelme is, amelyet a társas vállalkozás cégbejegyzési kérelmének elutasítására, a cégbejegyzési eljárás megszüntetésére tekintettel szerzett.

A vállalkozásból kivont vagyon adókötelezettsége szempontjából társas vállalkozásnak tekintendő az alacsony adókulcsú államnak nem minősülő országban székhellyel rendelkező jogi személy, egyéb szervezet is akkor, ha a társasági adónak megfelelő adó alanya.

Ebben a sorban kell a jövedelmet szerepeltetnie akkor is, ha Ön MRP szervezet tagja volt és a szervezet 2022-ben való megszűnése következtében jutott jövedelemhez.

A javadalmazási politika keretében megszerezhető pénzügyi eszközök kezelését szolgáló MRP szervezet vagyonából a résztvevő tagi részesedése bevonása révén megszerzett bevétel egésze a résztvevő jövedelme. Ha azonban a tagi részesedéshez kapcsolódóan a javadalmazási politika ellenérték megfizetését írja elő, akkor a résztvevő jövedelmének megállapításakor az ellenérték megfizetett összege levonható a bevételből. Ha azonban az ellenérték megfizetése úgy történik, hogy az ellenértéket az MRP szervezet levonja a résztvevőt tagi részesedése bevonására tekintettel megillető igény összegéből, akkor az így levont összeget sem a résztvevő által megszerzett bevételként, sem az általa megfizetett ellenértékként nem lehet számításba venni. A résztvevő halála esetén örököse, vagy az általa a tagi részesedés kedvezményezettjeként megjelölt magánszemély a vállalkozásból kivont jövedelem megállapításakor a résztvevővel esik egy tekintet alá.

Az MRP szervezet megszűnésekor a bevételnek az a része számít jövedelemnek, amely meghaladja a magánszemélynek még járó, de a tulajdonába még nem került értékpapírok együttes könyv szerinti értékét.

Vállalkozásból kivont jövedelemnek minősül a KMRP szervezet vagyona felosztása során a résztvevő által pénzben megszerzett bevétel csökkentve a résztvevőként teljesített befizetés (ide nem értve a KMRP szervezet által eladásra kínált vagyonrész megszerzésére fordított összeget) összegének arányos - a pénzbeli formában megszerzett bevételnek a vagyonfelosztáskor megszerzett összes bevétel arányában megállapított - részével.

A jövedelem utáni 15 százalékos adót e sor „e" oszlopában kell szerepeltetnie.

[169] Szja tv. 68. §

A megszerzésre fordított értéket az árfolyamnyereségből származó jövedelemre vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani.

174. sor: A fizetővendéglátó tételes átalányadója[170]

Ha Ön a fizetővendéglátó tevékenységből származó jövedelme után 2022-ben a tételes átalányadózás szabályai szerint adózik, úgy ennek a sornak az „e" oszlopában az éves átalányadó összegét kell feltüntetnie, amely kiadott szobánként évi 38 400 forint.

Ne felejtse el az éves átalányadó összegét („e" oszlop) a 176. sor „e" oszlop meghatározásakor figyelembe venni!

Nem minősül fizetővendéglátó tevékenységnek, és így tételes átalányadózásra sem jogosít a szálláshelynek vagy egy részének adóévenként ugyanannak a személynek történő, 90 napnál hosszabb idejű bérbeadása. Nem kizárólag magánszemély(ek), hanem például a szolgáltatást igénybe vevő magánszemély(ek) munkáltatójának is nyújtható ilyen szolgáltatás. Ha a magánszemély munkáltatója veszi igénybe ezt a szolgáltatást, akkor figyelemmel kell lenni arra, hogy ilyenkor nem az egyes munkavállalóknál, hanem a munkáltatónál kell vizsgálni, hogy nem haladta-e meg a szolgáltatás időtartama a 90 napot.

Ön a tételes átalányadózást csak akkor választhatja, ha a fizetővendéglátó tevékenységét a tulajdonában vagy haszonélvezetében lévő legfeljebb három – nem szálláshely-szolgáltatás rendeltetésű – lakásában vagy üdülőjében folytatja.

A tételes átalányadózást akkor választhatta, ha Ön a fizetővendéglátó tevékenységét nem egyéni vállalkozóként végzi, hanem az önkormányzatnál bejegyzett fizető-vendéglátóként, az erről szóló igazolást az önkormányzat jegyzője Önnek kiadta, és ezt a kiadást követő 15 napon belül a NAV-nál bejelentette. Ha már korábban is nyilvántartott fizetővendéglátó volt, és adózására 2021-re nem a tételes átalányadózást választotta, akkor 2022-re a tételes átalányadózás választásáról a 2021-ről szóló 21SZJA jelű személyijövedelemadó-bevalláson kellett nyilatkoznia.

Ha korábban a tételes átalányadózást választhatta, de a tevékenység gyakorlása már nem felelt meg a feltételeknek, akkor a változás negyedévének a fizetővendéglátásból származó bevételére az önálló tevékenységből származó jövedelmekre (22SZJA-A lap 7. sor) vonatkozó szabályokat kell alkalmaznia. A tételes átalányadót ekkor arányosan annyi negyedévre kell megfizetnie, ahány negyedévre a tételes átalányadózás alkalmazható volt.

Ha Ön 2022-re a tételes átalányadózást választotta, de annak feltételei már a választáskor sem teljesültek, akkor e tevékenységből származó egész évi bevétel adókötelezettségére az önálló tevékenységből származó jövedelmekre (22SZJA-A lap 7. sor) vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmaznia.

Ha 2022-re nem a tételes átalányadózási módot alkalmazta, de 2023-ban így kíván adózni, akkor a 22SZJA-02-es lap 116. sorában kell erről nyilatkoznia.

Ha Ön 2022-ben a tételes átalányadózás szabályi szerint számolt el és 2023-ra is a tételes átalányadózást választja, azt nem kell jelölnie. Ha 2023-ra nem kíván a fizetővendéglátásból

[170] Szja tv. 57/A. §

származó jövedelme után tételes átalányadót fizetni, akkor erről a 22SZJA-02-es lap 117. sorában nyilatkozzon!

Ha a fizetővendéglátó tevékenységét megszüntette, az emiatt Önt megillető, a megszüntetés után érkező bevételét és felmerülő költségét a megszüntetés előtti bevételként és felmerült költségként kell figyelembe vennie.

175. sor: Egyéb forrásadós jövedelmek és ezek adója

Ha Önnek olyan egyéb elkülönülten adózó – úgynevezett forrásadós – jövedelme is volt, amely bevallásköteles, és az adót Önnek kell megfizetnie, de a 160-174. sorokban megjelölt jövedelmek között külön nincs megnevezve, akkor e sor „d" oszlopában a jövedelmet, ennek adóját pedig az „e" oszlopban tüntesse fel. Ne felejtse el beírni az „a" oszlopba a jövedelem megnevezését!

176. sor: A személyi jövedelemadó megállapításnál figyelembe veendő, elkülönülten adózó adóalap és adó

Ebben a sorban összegezze a 160-175. sorok „d" és „e" oszlopainak jövedelem és adó összegeit. Ha a 163. sorban a jövedelem összege a 200 ezer forintot meghaladja, akkor az így kiszámított összeget csökkentse a 200 ezer forintra jutó 15 százalékos adó összegével. Az „e" oszlop adatát kell a 22SZJA-C lapon a 61. sornál leírtak szerint figyelembe vennie a 2022. évi személyi jövedelemadó kiszámításánál.

II. Egyéb adatok a kamatjövedelemhez

A sorok kitöltése előtt kérjük, hogy olvassa el a 170. sorhoz fűzött magyarázatot!

179. sor: A 170. sor „d" oszlopából a 16%-os mértékű adóval terhelt kamatjövedelem

Ha ismert a kamatjövedelemnek az az összege, amelyet 16 százalékos adó terhel, akkor a 170. sor „d" oszlopában szereplő összegnek a 16 százalékos mértékű adóval terhelt részét e sor „c" oszlopában fel kell tüntetni. Ha valamennyi, a 170. sorban szerepeltetett kamatjövedelme esetében megállapítható ez az összeg, kérjük, hogy a 180. sort hagyja üresen.

180. sor: A 170. sor „d" oszlopában szereplő kamatjövedelem juttatását megalapozó időszak és az ebben az időszakban megszolgált kamatjövedelem összege.

Ennek a sornak a „b" oszlopába írja be a kamatjövedelem juttatását megalapozó időszakot, a „c" oszlopba pedig az ebben az időszakban megszolgált kamatjövedelem összegét!

Ha a 170. sor „d" oszlopában feltüntetett kamatjövedelem juttatását több időszak alapozza meg, akkor nyisson (kérjen) új 22SZJA-04-es lapot, és a 180. sorban külön-külön szerepeltesse az egyes időszakokat és az egyes időszakokban megszolgált kamatjövedelem összegét!

A 22SZJA-05-ÖS LAP

Külföldről származó jövedelmek

A Magyarországon belföldi illetőségű magánszemélyt a jövedelemszerzés helyétől függetlenül az összes (bel- és külföldi) bevétele alapján adókötelezettség terheli, ha nemzetközi egyezmény ettől eltérően nem rendelkezik.

Amennyiben a belföldi illetőségű magánszemély az Szja tv. 67/A. § (3) bekezdése szerinti feltételeknek megfelelő ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelmet szerez, azt a személyijövedelemadó-bevallásban ezen a jogcímen kell szerepeltetnie a 22SZJA-04-es lapjának 172. sorában, függetlenül attól, hogy a jövedelem alapját képező ügyletet magyarországi befektetési szolgáltatóval, vagy valamely EGT-államban működő vagy EGTállamon kívüli, olyan államban működő pénzpiacon tevékenységet folytató befektetési szolgáltatóval vagy befektetési szolgáltató közreműködésével kötötte, amely állammal Magyarországnak van a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezménye.

Ha Önnek 2022-ben külföldi pénznemben keletkezett bevétele, merült fel kiadása, azt forintra átszámítva kell a bevallásban feltüntetnie. Az átszámítás szabályait az Általános tudnivalók között „A külföldi pénznemről való átszámítás szabályai" fejezetben találja.

I. Külföldről származó belföldön adóköteles külön adózó jövedelmek

181. sor: Árfolyamnyereségből származó jövedelem és adója

Ha Ön belföldi illetőségű, és olyan országban szerzett a magyar szabályok szerint árfolyamnyereségnek minősülő jövedelmet, amely országgal Magyarországnak van kettős adóztatást kizáró egyezménye, úgy az az egyezmény értelmében elidegenítésből származó jövedelemnek minősül, mely az illetősége szerinti államban, azaz belföldön adóköteles. Ebben az esetben a jövedelmet e sor „b" oszlopában, annak 15 százalékos adóját a „c" oszlopában tüntesse fel.

Ha olyan országban szerzett árfolyamnyereségből származó jövedelmet, amely országgal Magyarországnak nincs kettős adóztatást kizáró egyezménye, és a jövedelem után külföldön adót fizetett, úgy azt a jövedelmet nem itt, hanem a **185. sorban** kell szerepeltetnie. Nemzetközi egyezmény hiányában a külföldön megfizetett adóval csökkenthető a 15 százalékos személyi jövedelemadó, de legalább a jövedelem 5 százalékának megfelelő összeget belföldön is meg kell fizetnie. A külföldön megfizetett adót az egyéb adatok között a 22SZJA-05-ös lap **196. sor „c"** oszlopában kell feltüntetnie.

Ha Ön a kedvezményezett részesedéscserével megszerzett értékpapírból származó jövedelmét árfolyamnyereségnek tekintette, akkor az „a" oszlopba „1"-est írjon, és a jövedelmet, valamint az azt terhelő 15 százalékos adót írja be ebbe a sorba!

Ha Ön – a kifizetőnek tett nyilatkozatában – adómentesnek tekintette a bevételét, akkor ennek a sornak az „a" oszlopába írjon „2"-est! Ebben az esetben nem kell feltüntetnie a kedvezményezett részesedéscsere révén megszerzett bevételét.

A kedvezményezett részesedéscsere szabályait megtalálja a 165. sorhoz fűzött magyarázatnál.

182. sor: Osztalékból származó jövedelem és adója

Ha Ön 2022-ben külföldről kapott osztalékot, akkor ebbe a sorba annak teljes összegét írja be!

A külföldről származó, külföldi pénznemben megszerzett jövedelmének forintra való átszámításával kapcsolatos tudnivalókat a külföldi pénznemről való átszámítás szabályainál (Általános tudnivalók között „A külföldi pénznemről való átszámítás szabályai" részben) találja.

Kifizető hiányában az osztalék jövedelemadóját Önnek kell megállapítania, és a bevallási határidőig megfizetnie.

Ne felejtse el ezen a lapon a 189. sorban feltüntetni azt az osztalékjövedelmét és a külföldön megfizetett adót, ami olyan országból származik, amellyel Magyarországnak van kettős adóztatást kizáró egyezménye, ami alapján az osztalék külföldön is adóztatható.

Ha az osztalék forrása szerinti országgal Magyarországnak van a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezménye, akkor a külföldön igazoltan megfizetett, az egyezmény szerint levonható adó forintra átszámított összegét (a 22SZJA-05-ös lapon az egyéb adatok között szereplő összeg) a 15 százalékos adóból vonja le és a különbözetet írja be e sor „c" oszlopába. Ha az osztalékjövedelmét az Európai Unió tagállamában elismert piacnak minősülő (de nem Magyarországon működő) ellenőrzött tőkepiacra bevezetett értékpapírból szerezte 2022-ben, akkor az adó mértéke 15 százalék. Ha a külföldön megfizetett adó azonos a 15 százalékos adóval vagy annál több, akkor a „c" oszlopba nullát írjon!

Nemzetközi egyezmény hiányában a külföldön igazoltan megfizetett adó (22SZJA-05-ös lap egyéb adatai között, a 190. sorban szereplő adó) ugyancsak beszámítható úgy, hogy legalább 5 százalék adót Magyarországon is fizetnie kell az ilyen osztalékjövedelem után, vagyis a „c" oszlopban adóként az osztalékjövedelem legalább 5 százalékát szerepeltetnie kell.

Ne felejtse el az egyéb adatok között a 22SZJA-05-ös lapon az előzőek szerinti osztalékjövedelmét és a külföldön megfizetett adót feltüntetni.

Figyeljen arra, hogy nem veheti figyelembe külföldön megfizetett adóként azt az összeget, amely a nemzetközi szerződés rendelkezése, viszonosság vagy külföldi jog alapján Önnek az osztalék jövedelme után külföldön megfizetett adóból visszajár.

183. sor: Kamatból származó külföldön (is) adóköteles jövedelem és adója

Ha Ön 2022-ben külföldről (is) kapott kamatjövedelmet, akkor ebbe a sorba a külföldről származó kamatjövedelme teljes összegét írja be!

A külföldről származó, külföldi pénznemben megszerzett jövedelmének forintra való átszámításával kapcsolatos tudnivalókat a külföldi pénznemről való átszámítás szabályainál (Általános tudnivalók között „A külföldi pénznemről való átszámítás szabályai" részben) találja meg.

Ha a kamat forrása szerinti országgal Magyarországnak van a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezménye, akkor a külföldön igazoltan megfizetett, az egyezmény szerint levonható adó forintra átszámított összegét (191. sor „b" oszlopában szereplő összeg) a 15 százalékos adóból vonja le, és a különbözetet írja be e sor „c" oszlopába!

Nemzetközi egyezmény hiányában a külföldön igazoltan megfizetett adó (192. sor „b" oszlop) ugyancsak beszámítható úgy, hogy legalább 5 százalék adót Magyarországon is fizetnie kell az ilyen kamatjövedelem után, vagyis a „c" oszlopban adóként a kamatjövedelem legalább 5 százalékát szerepeltetnie kell.

Nem vehető figyelembe külföldön megfizetett adóként az az összeg, mely a nemzetközi szerződés rendelkezése, külföldi jog (viszonosság) alapján a megfizetett adó összegéből visszajár.

Ha a kamatjövedelem juttatását megalapozó időszak 2016. január 1-je előtt kezdődött, de a jövedelem megszerzésének időpontja a 2016. január 1-jével kezdődő időszakra esik, úgy a 15 százalékos szja-kulcsot csak a 2016. január 1-jétől megszolgált kamatjövedelemre lehet alkalmazni. A 2016. január 1-jétől megszolgált kamatjövedelmet – ha a kamat juttatójának nyilvántartásából más nem állapítható meg – a kamatjövedelem juttatását megalapozó időszak 2016. január 1-jét követő részének és az időszak teljes időtartamának napokban számolt aránya alapján kell megállapítani.

Ha a 2022-ben megszerzett kamatjövedelem juttatását megalapozó időszak 2015. december 1. és 2022. január 31. közötti (összesen 2254 nap, 2016. január 1-től 2223 nap), a kamatjövedelem összege pedig 100 000 forint, akkor a következőképpen kell számolni:

15%-os adókulcs: (2223 nap / 2254 nap) x 100 000 forint = 98 625 forint
16%-os adókulcs: (31 nap / 2254 nap) x 100 000 forint =1 375 forint

Ebben az esetben a 197. sort üresen kell hagyni, a 198. sor „b" oszlopában pedig fel kell tüntetni a 2015.12.01. és 2022.01.31. közötti időszakot, a „c" oszlopban pedig a 100 ezer forintot. A program ezekből az adatokból számolja ki a kamatjövedelmet terhelő adó összegét, azonban a felajánlott, kiszámított összeg módosítható.

Ha a 183. sor „b" oszlopában feltüntetett kamatjövedelem juttatását több időszak alapozza meg, akkor nyisson új 22SZJA-05-ös lapot, és a 198. sorban külön-külön szerepeltesse az egyes időszakokat és az egyes időszakokban megszolgált kamatjövedelem összegét!

Ha ismert a kamatjövedelemnek az az összege, amelyet 16 százalékos adó terhel, akkor arányszámítást nem kell végezni. A 183. sor „b" oszlopában szereplő összegnek a 16 százalékos mértékű adóval terhelt részét a 197. sor „c" oszlopában fel kell tüntetni. Ha valamennyi, a 183. sorban szerepeltetett kamatjövedelme esetében megállapítható ez az összeg, a 198. sort üresen kell hagyni.

184. sor: A vállalkozásból kivont jövedelem és adója

Ha Ön belföldi illetőségű, és a vállalkozásból kivont jövedelme után olyan országban is adót fizetett, amely országgal Magyarországnak van a kettős adóztatást kizáró egyezménye, akkor a külföldön megfizetett adóval a 15 százalékos adó csökkenthető. Ha olyan országban fizetett adót, amely országgal Magyarországnak nincs a kettős adóztatást kizáró egyezménye, a

külföldön megfizetett adóval akkor is csökkenthető a 15 százalékos adó, de legalább a jövedelem 5 százalékát meg kell fizetnie.

A külföldről származó, külföldi pénznemben megszerzett jövedelmének forintra való átszámításával kapcsolatos tudnivalókat a külföldi pénznemről való átszámítás szabályainál (Általános tudnivalók között „A külföldi pénznemről való átszámítás szabályai" részben) találja.

Ezen a lapon a 193. sorban kell feltüntetni azt a vállalkozásból kivont jövedelmét és a külföldön megfizetett adót, amely olyan országból származik, amellyel Magyarországnak van kettős adóztatást kizáró egyezménye, és az egyezmény alapján az külföldön is adóztatható.

Ha a vállalkozásból kivont jövedelem forrása szerinti országgal Magyarországnak van a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezménye, akkor a külföldön igazoltan megfizetett, az egyezmény szerint levonható adó forintra átszámított összegét a 15 százalékos adóból vonja le és a különbözetet írja be e sor „c" oszlopába! Ha a külföldön megfizetett adó azonos a 15 százalékos adóval vagy annál több, akkor a „c" oszlopba nullát írjon!

Nemzetközi egyezmény hiányában a külföldön igazoltan megfizetett adó (22SZJA-05-ös lap egyéb adatai között, a 194. sorban szereplő adó) ugyancsak beszámítható úgy, hogy legalább 5 százalék adót Magyarországon is fizetnie kell az ilyen vállalkozásból kivont jövedelem után. Ezt az adót a „c" oszlopban kell szerepeltetnie.

Figyeljen arra, hogy nem veheti figyelembe külföldön megfizetett adóként azt az összeget, ami a nemzetközi szerződés rendelkezése, viszonosság vagy külföldi jog alapján Önnek a vállalkozásból kivont jövedelme után külföldön megfizetett adóból visszajár.

185. sor: Egyéb külföldről származó forrásadós jövedelmek és ezek adója

Ez a sor szolgál az olyan külföldről származó – úgynevezett forrásadós – jövedelmek beírására, amelyek bevallásköteles, és a 181-184. sorokban nincsenek nevesítve. A külön sorokban nem szereplő jövedelmek együttes összegét a „b" oszlopban, adóját pedig a „c" oszlopban tüntesse fel! Ne felejtse el beírni az „a" oszlopba a jövedelem megnevezését!

Az egyéb külföldről származó forrásadós jövedelmek után külföldön megfizetett adót az egyéb adatok között (22SZJA-05-ös lap 195. vagy 196. sor „c" oszlopában) kell feltüntetnie.

186. sor: A 2022. évi külföldről származó belföldön is adóköteles jövedelmek és adójuk összege

Ebben a sorban összegezze a 181-185. sorok „b" és „c" oszlopainak jövedelem- és adóösszegeit! A „c" oszlop összesített adatát kell a 61. sornál leírtak szerint figyelembe vennie a 2022. évi személyi jövedelemadó kiszámításánál.

II. Egyéb adatok a külföldről származó osztalék-, kamat-, vállalkozásból kivont jövedelmekről

A külföldről származó, külföldi pénznemben megszerzett jövedelmének forintra való átszámításával kapcsolatos tudnivalókat a külföldi pénznemről való átszámítás szabályainál

(Általános tudnivalók között „A külföldi pénznemről való átszámítás szabályai” részben) találja.

189. sor: A 182. sorból a kettős adóztatást kizáró egyezmény alapján külföldön is adóztatható osztalék és a megfizetett adó

Ebben a sorban akkor kell adatot szerepeltetnie, ha Ön olyan államban belföldi illetőségű társaságtól szerzett osztalék címén jövedelmet, amellyel Magyarországnak van kettős adóztatást kizáró egyezménye, és az egyezmény lehetővé teszi az osztalék külföldön való adóztatását is. Az osztalékból származó jövedelmet a „b” oszlopba, a külföldön megfizetett adó forintra átszámított összegét pedig a „c” oszlopba kell beírnia. A külföldről származó osztalék adókötelezettségére vonatkozó rendelkezéseket a 182. sorhoz készült magyarázatban találja meg.

190. sor: A 182. sorból a kettős adóztatást kizáró egyezmény hiányában külföldön is adóztatható osztalék és a megfizetett adó

Ha Ön olyan országban illetőséggel rendelkező társaságtól szerzett osztalékjövedelmet, amellyel Magyarországnak nincs kettős adóztatást kizáró egyezménye, akkor ezen osztalékjövedelmet írja be ennek a sornak a „b” oszlopába. A külföldön megfizetett adó forintra átszámított összegét ennek a sornak a „c” oszlopában kell szerepeltetnie.

191. sor: A 183. sorból a kettős adóztatást kizáró egyezmény alapján külföldön is adóztatható kamat és a megfizetett adó

Ebben a sorban akkor kell adatot szerepeltetnie, ha Ön olyan államban belföldi illetőségű társaságtól szerzett kamat címén jövedelmet, amellyel Magyarországnak van kettős adóztatást kizáró egyezménye, és az egyezmény lehetővé teszi a kamat külföldön való adóztatását is. A kamatból származó jövedelmet a „b” oszlopba, a külföldön megfizetett adó forintra átszámított összegét pedig a „c” oszlopba kell beírnia. A külföldről származó kamat adókötelezettségére vonatkozó rendelkezéseket a 183. sorhoz készült magyarázatban találja meg.

192. sor: A 183. sorból a kettős adóztatást kizáró egyezmény hiányában külföldön is adóztatható kamat és a megfizetett adó

Ha Ön olyan országban illetőséggel rendelkező társaságtól szerzett kamatból származó jövedelmet, amellyel Magyarországnak nincs kettős adóztatást kizáró egyezménye, akkor ezt a jövedelmet írja be ennek a sornak a „b” oszlopába. A külföldön megfizetett adó forintra átszámított összegét ennek a sornak a „c” oszlopában kell szerepeltetnie.

193. sor: A 184. sorból a kettős adóztatást kizáró egyezmény alapján külföldön is adóztatható vállalkozásból kivont jövedelem és a megfizetett adó

Ebben a sorban akkor kell adatot szerepeltetnie, ha Ön olyan államban belföldi illetőségű társaságtól szerzett vállalkozásból kivont jövedelmet, amellyel Magyarországnak van kettős adóztatást kizáró egyezménye, és az egyezmény lehetővé teszi a vállalkozásból kivont jövedelem külföldön való adóztatását is. A vállalkozásból kivont jövedelmet a „b” oszlopba, a külföldön megfizetett adó forintra átszámított összegét pedig a „c” oszlopba kell beírnia. A külföldről származó vállalkozásból kivont jövedelem adókötelezettségére vonatkozó rendelkezéseket a 184. sorhoz készült magyarázatban találja meg.

194. sor: A 184. sorból a kettős adóztatást kizáró egyezmény hiányában külföldön is adóztatható vállalkozásból kivont jövedelem és a megfizetett adó

Ha Ön olyan országban illetőséggel rendelkező társaságtól szerzett vállalkozásból kivont jövedelmet, amellyel Magyarországnak nincs kettős adóztatást kizáró egyezménye, akkor ezt a jövedelmet írja be ennek a sornak a „b" oszlopába. A külföldön megfizetett adó forintra átszámított összegét ennek a sornak „c" oszlopában kell szerepeltetnie.

195. sor: A 185. sorból a kettős adóztatást kizáró egyezmény alapján külföldön is adóztatható egyéb külföldről származó forrásadós jövedelmek és a megfizetett adó

Ebben a sorban akkor kell adatot szerepeltetnie, ha Ön olyan államban szerzett egyéb külföldről származó forrásadós jövedelme(ke)t, amellyel Magyarországnak van kettős adóztatást kizáró egyezménye, és az egyezmény lehetővé teszi az egyéb külföldről származó forrásadós jövedelem külföldön való adóztatását is. Az egyéb külföldről származó forrásadós jövedelmet a „b" oszlopba, a külföldön megfizetett adó forintra átszámított összegét pedig a „c" oszlopba kell beírnia. Az egyéb külföldről származó forrásadós jövedelem adókötelezettségére vonatkozó rendelkezéseket a 185. sorhoz készült magyarázatban találja meg.

196. sor: A 185. sorból a kettős adóztatást kizáró egyezmény hiányában külföldön is adóztatható egyéb külföldről származó forrásadós jövedelmek és a megfizetett adó

Ha Ön olyan országban szerzett egyéb külföldről származó forrásadós jövedelme(ke)t, amellyel Magyarországnak nincs kettős adóztatást kizáró egyezménye, akkor ezt a jövedelmet írja be ennek a sornak a „b" oszlopába. A külföldön megfizetett adó forintra átszámított összegét ennek a sornak „c" oszlopában kell szerepeltetnie.

III. Egyéb adatok a kamatjövedelemhez

A sorok kitöltése előtt kérjük, hogy olvassa el a 183. sorhoz fűzött magyarázatot!

197. sor: A 183. sor „b" oszlopából a 16%-os mértékű adóval terhelt kamatjövedelem

Ha ismert a kamatjövedelemnek az az összege, amelyet 16 százalékos adó terhel, akkor a 183. sor „b" oszlopában szereplő összegnek a 16 százalékos mértékű adóval terhelt részét e sor „c" oszlopában fel kell tüntetni. Ha valamennyi, a 183. sorban szerepeltetett kamatjövedelme esetében megállapítható ez az összeg, kérjük, hogy a 198. sort hagyja üresen!

198. sor: A 183. sor „b" oszlopában szereplő kamatjövedelem juttatását megalapozó időszak és az ebben az időszakban megszolgált kamatjövedelem összege

Ennek a sornak a „b" oszlopába írja be a kamatjövedelem juttatását megalapozó időszakot, a „c" oszlopba pedig az ebben az időszakban megszolgált kamatjövedelem összegét!

Ha a 183. sor „b" oszlopában feltüntetett kamatjövedelem juttatását több időszak alapozza meg, akkor nyisson (kérjen) új 22SZJA-05-ös lapot, és a 198. sorban külön-külön szerepeltesse az egyes időszakokat és az egyes időszakokban megszolgált kamatjövedelem összegét!

A 22SZJA-06-OS LAP

Az ingatlan, vagyoni értékű jog értékesítése, illetve kriptoeszközzel végrehajtott ügyletek, ellenőrzött tőkepiaci ügyletek –az adókiegyenlítés összegének megállapítása

Az ingatlan, vagyoni értékű jog értékesítéséből származó jövedelmek alapján az adókiegyenlítés, cél szerinti felhasználás levezetése

Az ingatlan és vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelem után az adót Önnek kell megállapítania és a bevallási határidőig kell megfizetnie.

Ha a jövedelem bevallására nyitva álló határidő előtt az ingatlan, vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelmet (vagy annak egy részét) bármely EGT-államban a magánszemély saját maga, közeli hozzátartozója, élettársa részére idősek otthonában, fogyatékos személyek lakóotthonában vagy más hasonló, például ápolási intézményben férőhely – visszavásárlási és továbbértékesítési jog nélküli – megszerzésére használja fel (ideértve azt az esetet is, ha a férőhelyet előre, az egyösszegű térítési díj megfizetésével biztosítja), és ezt a tényt adóbevallásában feltünteti, a megállapított és bevallott adóból azt a részt nem kell megfizetnie, amely megegyezik a felhasznált jövedelem adójával.[171]

Ha az ingatlan, vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelem cél szerinti felhasználása a bevallás benyújtása után történt, a magánszemély a megfizetett adóból a felhasznált jövedelem adójával megegyező összeget – a felhasználás igazolásával egyidejűleg – az ingatlan, vagyoni értékű jog átruházását követő második adóév végéig visszaigényelheti.
Tehát, ha a 2022-ben megszerzett jövedelem felhasználása az adott évi bevallás benyújtása után, az átruházást követő első vagy második adóévben történik, akkor a magánszemély nem a felhasználás évéről szóló adóbevallásában, hanem a jövedelem felhasználásának igazolásával, a NAV-hoz benyújtott, kötetlen formájú kérelemmel igényelheti vissza a megfizetett adót.

A cél szerinti felhasználás igazolására a férőhely megszerzéséről szóló okirat, az összeg felhasználását igazoló okirat, a rokonsági fokot bizonyító közokirat, valamint az élettársi kapcsolatra vonatkozó teljes bizonyító erejű magánokirat szolgál. Ezeket az iratokat az elévülési idő végéig meg kell őrizni.

I. A 2022. évi ingatlan, vagyoni értékű jog értékesítéséből származó jövedelem cél szerinti felhasználásának elszámolása

Ha Önnek 2022-ben ingatlan értékesítéséből származott jövedelme, de azt, vagy annak egy részét cél szerint felhasználta, a megállapított és bevallott adót (vagy annak a felhasznált jövedelemmel arányos részét) nem kell megfizetnie.

200. sor: A 2022. évi ingatlanértékesítés jövedelme és adója

[171] Szja tv. 63. § (2) bekezdés

Ha Ön 2022-ben ingatlant értékesített, és az értékesítés jövedelmét, vagy annak egy részét cél szerint felhasználta, akkor az „a” oszlopba a 2022. évi ingatlanértékesítésből származó jövedelmének teljes összegét, a „b” oszlopba annak az adóját írja be.

201. sor: A 2022. évi bevallás benyújtására előírt határidőt megelőző cél szerinti felhasználás esetén a 2022. évi ingatlanértékesítés adójából a ténylegesen figyelembe vett összeg

Ezt a sort akkor töltheti ki, ha a 2022-ben értékesített ingatlan, vagyoni értékű jog jövedelmét a bevallás benyújtásáig cél szerint felhasználta, és a 22SZJA-04-es lap 160., 161. vagy a 162. sor „e” oszlopát kitöltötte. Az „a” oszlopba a cél szerint felhasznált jövedelmet, a „b” oszlopba pedig annak adóját írja be. A felhasználás összege nem lehet magasabb összeg, mint az ingatlan, vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelem bevallott összege.

A „b” oszlopban szereplő összeget kell a 22SZJA-C lap 75. sorába is átírnia.

A kriptoeszközzel végrehajtott ügyletből[172] származó jövedelem/veszteség és adójának részletezése

A 2022. évi kriptoeszközzel végrehajtott ügyletből származó jövedelem/veszteség alapján az adókiegyenlítés számítása

A kriptoeszközzel végrehajtott ügyletből származó jövedelem vagy veszteség alapján adókiegyenlítés elszámolására van lehetősége. A jogszabály szerint kriptoeszközzel végrehajtott ügylet esetén az adókiegyenlítés alkalmazására csak az adóév vagy az azt megelőző év ügyleti vesztesége figyelembevételével van mód, amelyre vonatkozóan Önnek rendelkeznie kell az adó megállapításához szükséges, az adóévben megkötött valamennyi ügylet minden adatát tartalmazó, az Ön nevére kiállított igazolással.

A jövedelmet és az adót az Ön saját nyilvántartása alapján kell megállapítani, az adóévről benyújtandó bevallásában bevallani, valamint az adót a bevallási határidőig megfizetni.

Ha Ön a 2022. adóévben, vagy az azt megelőző 2021. évben veszteséget számolt el az adóbevallásában, adókiegyenlítésre jogosult, amelyet az adóbevallásában megfizetett adóként érvényesíthet. Mivel a 2020. évi kriptoeszközzel végrehajtott ügylet nem került nevesítésre az elkülönülten adózó jövedelmek között (2021-es évet megelőzően az összevont adóalap része volt), így ezen év adatai nem vehetők figyelembe.

Az adókiegyenlítés mértéke **az adóévben, vagy az azt megelőző 2021. évben bevallott**, kriptoeszközzel végrehajtott ügyletből származó veszteségnek és a hatályos adókulcsnak a szorzata. Az adókiegyenlítés nem lehet magasabb összegű, mint az adóévben vagy az azt megelőző 2021. évben benyújtott adóbevallásában bevallott kriptoeszközzel végrehajtott ügyletből származó jövedelem adója.

A saját nyilvántartása, valamint a 2021. év bevallása alapján kell megállapítani az adókiegyenlítési keretet. Az egyes adóévekhez tartozó összegeket külön-külön kell meghatározni a 202-203. és 205-206. sorokban.

[172] Szja tv. 67/C. §

Ha a 2021. adóévben Önnek a kriptoeszközzel végrehajtott ügyletből vesztesége származott, és ezt a 21SZJA bevallásában feltüntette, akkor az adókiegyenlítés kiszámításakor ezt vegye figyelembe.

202-203. sorok: Az adókiegyenlítési keret megállapítása

Ezekben a sorokban kell feltüntetni az adóévet megelőző adóévben és az adóévben megállapított jövedelme bevalláskor hatályos mértékű adókulccsal kiszámított adójának összegét. **Vegye elő a 21SZJA jelű bevallását!** Az adókiegyenlítési keret megállapításához össze kell adnia a 2021. és 2022. adóévben megállapított jövedelmei adójának összegét.

204. sor: Az adókiegyenlítési keret összesen

Az adókiegyenlítési keretet, azaz a 202-203. sorok „b" oszlopába írt adatok együttes összegét írja be ebbe a sorba. Ezt kell összehasonlítania a 207. sor „c" oszlopába írt összeggel.

205-206. sorok: Az adókiegyenlítésre jogosító összeg megállapítása

Ezek a sorok szolgálnak az adóévi és az adóévet megelőző adóév vesztesége és a bevalláskor hatályos mértékű adókulccsal kiszámított adókiegyenlítésre jogosító összeg beírására.

207. sor: Az adókiegyenlítésre jogosító összeg összesen

Az adókiegyenlítésre jogosító összeg a 205-206. sorok „c" oszlopába írt adatok együttes összege. Ezt kell összehasonlítani a 204. sor „b" oszlopába írt összeggel.

208. sor: Az adókiegyenlítés miatt befizetett adóként figyelembe vehető összeg

Ez a sor szolgál az adókiegyenlítés miatt befizetett adóként figyelembe vehető összeg feltüntetésére. Az összeget úgy számíthatja ki, hogy a 204. sor „b" oszlopában szereplő összeget összehasonlítja a 207. sor „c" oszlopában feltüntetett összeggel. Adókiegyenlítésre csak a keret nyújtotta fedezet mértékéig van lehetőség, azaz a 207. sor összegét, de legfeljebb a 204. sor összegét írhatja ebbe a sorba.

A 208. sor „c" oszlopában feltüntetett összeget kell átírnia a 22SZJA-C lap 75. sorába.

Az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből[173] származó jövedelem/veszteség és adójának részletezése

A 2022. évben képződött és 2022. december 31-éig lezárult ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem/veszteség alapján az adókiegyenlítés számítása

Az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem vagy veszteség alapján adókiegyenlítés elszámolására van lehetősége. A veszteség elszámolására csak az adóév vagy az azt megelőző

[173] Szja tv. 67/A. §

két év ügyleti vesztesége esetén van mód, amelyre vonatkozóan Önnek rendelkeznie kell az adó megállapításához szükséges, az adóévben megkötött valamennyi ügylet minden adatát tartalmazó, az Ön nevére kiállított igazolással.

A jövedelmet és az adót a befektetési szolgáltató által kiállított bizonylatok és az Ön saját nyilvántartása alapján kell megállapítani, az adóévről benyújtandó bevallásában bevallani, valamint az adót a bevallási határidőig megfizetni.

Ha Ön a 2022. adóévben, vagy az azt megelőző két év bármelyikében veszteséget számolt el az adóbevallásában, adókiegyenlítésre jogosult, amelyet az adóbevallásában megfizetett adóként érvényesíthet.

Az adókiegyenlítés mértéke az adóévben, vagy az azt megelőző két évben bevallott, ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó veszteségnek és a hatályos adókulcsnak a szorzata, és ezt az összeget természetesen csökkenteni kell a korábban már érvényesített adókiegyenlítéssel. Az adókiegyenlítés nem lehet magasabb összegű, mint az adóévben vagy az azt megelőző két év bármelyikéről szóló adóbevallásában bevallott ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó – a korábbi évekre érvényesített adókiegyenlítéssel csökkentett – jövedelem adója.

Igazolásai és a saját nyilvántartása alapján, valamint az előző két év bevallásai alapján kell megállapítani az adókiegyenlítési keretet. Az egyes adóévekhez tartozó összegeket külön-külön kell meghatározni a 212-214. és 216-218. sorokban.

Ha a 2020. adóévről szóló 20SZJA bevallásában, vagy a 2021-ről szóló 21SZJA jelű bevallásában Önnek az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből vesztesége származott, a tábla megfelelő sorában csökkentő tételként ezt is figyelembe veheti.

Az adókiegyenlítés számításakor, ha ebben az évben érvényesít adókiegyenlítést, akkor a következő évben mind a kiegyenlítésre jogosító, mind a kiegyenlítési keretösszegét csökkentenie kell majd a 2022-ben figyelembe vett összeggel.

212-214. sorok: Az adókiegyenlítési keret megállapítása

Ezekben a sorokban kell feltüntetni az adóévet megelőző két adóévben és az adóévben megállapított jövedelme bevalláskor hatályos mértékű adókulccsal kiszámított adójának összegét. **Vegye elő a 20SZJA és a 21SZJA jelű bevallásait!** Az adókiegyenlítési keret megállapításához össze kell adnia a 2020., 2021. és 2022. adóévben megállapított jövedelmei adójának összegét.

215. sor: Az adókiegyenlítési keret összesen

Az adókiegyenlítési keretet, azaz a 212-214. sorok „b” oszlopába írt adatok együttes összegét írja be ebbe a sorba. Ezt kell összehasonlítania a 219. sor „c” oszlopába írt összeggel.

216-218. sorok: Az adókiegyenlítésre jogosító összeg megállapítása

Ezek a sorok szolgálnak az adóévi és az adóévet megelőző két adóév vesztesége és a bevalláskor hatályos mértékű adókulccsal kiszámított adókiegyenlítésre jogosító összeg beírására.

219. sor: Az adókiegyenlítésre jogosító összeg összesen

Az adókiegyenlítésre jogosító összeg a 216-218. sorok „c” oszlopába írt adatok együttes összege. Ezt kell összehasonlítani a 215. sor „b” oszlopába írt összeggel.

220. sor: Az adókiegyenlítés miatt befizetett adóként figyelembe vehető összeg

Ez a sor szolgál az adókiegyenlítés miatt befizetett adóként figyelembe vehető összeg feltüntetésére. Az összeget úgy számíthatja ki, hogy a 215. sor „b” oszlopában szereplő összeget összehasonlítja a 219. sor „c” oszlopában feltüntetett összeggel. Adókiegyenlítésre csak a keret nyújtotta fedezet mértékéig van lehetőség, azaz a 219. sor összegét, de legfeljebb a 215. sor összegét írhatja ebbe a sorba.

A 220. sor „c” oszlopában feltüntetett összeget kell átírnia a 22SZJA-C lap 75. sorába.

A 22SZJA-07-ES LAP

A csereügyletből származó jövedelmek és adójuk részletezése

A 2022. évben képződött és 2022. december 31-éig lezárult csereügyletből származó jövedelem/veszteség[174] megállapítása ügyletenként

Csereügylet az, amikor Ön egy kötelezettségéhez kapcsolódó jövőbeni kiadását cseréli el egy másik jövőbeni kiadásra úgy, hogy ez Önre és a másik szerződő félre nézve is kockázatot jelent. Ugyanez igaz arra az esetre is, amikor Ön a jogosultságához kapcsolódó bevételét cseréli el.

Csereügyletből származó jövedelem a deviza-, tőke- és kamatcsere-ügylet (swap) alapján szerzett bevételnek kizárólag az adott ügylettel közvetlenül összefüggő igazolt kiadásokat meghaladó része. A csereügyleti kiadásnak a csereügyleti bevételt meghaladó összege a csereügyleti veszteség.

Az adott csereügylet vagy jövedelemmel, vagy veszteséggel zárul. Ha a különbözet pozitív, úgy jövedelme keletkezett, amely után **15 százalékos** mértékkel **adó**t kell fizetnie. Ha a különbözet negatív, akkor vesztesége keletkezett az adott ügyleten.

222-229. sorok: Az adott ügyletből származó jövedelem vagy veszteség

A sor „b” vagy „c” oszlopába írja be a jövedelmét vagy veszteségét!

Ha a nyomtatvány sorai az ügyletekből származó jövedelem vagy veszteség feltüntetésére nem elegendőek, akkor nyisson újabb 22SZJA-07-es lapot (a bevallás papíralapú kitöltése esetén ügyfélszolgálataink bármelyikén tud újabb lapot kérni), és azon folytassa a felsorolást! A nyomtatványon az erre szolgáló helyen a lapszámot ne felejtse el feltüntetni! A 22SZJA-Főlap (C) blokkjában az erre szolgáló mezőben jelezze, hogy a bevallásához hány darab 22SZJA-07-es lapot csatol!

[174] Szja tv. 65/B. §

230. sor: A csereügyletből származó jövedelem összesen

A sor „b” oszlopa szolgál az ügyletenként megállapított jövedelem összesítésére. A 230. sor „b” oszlopában szereplő összeget kell átírnia a 22SZJA-04-es lap 171. sor „d” oszlopába, és a megállapított jövedelem 15 százalékos adóját a 171. sor „e” oszlopába.

231. sor: A csereügyletből származó veszteség összesen

A sor „c” oszlopa szolgál az ügyletenként megállapított veszteség összesítésére.

Az adóéven túlnyúló csereügyletből származó, a 2022. adóévben képződött jövedelem/veszteség ügyletenként és az adókiegyenlítés

Az adóéven áthúzódó csereügylet esetében évente meg kell állapítania, hogy az adott ügylet nyereséges vagy veszteséges volt-e abban az évben. Nyereség esetén az adót meg kell fizetnie, de ugyanezen ügylet későbbi veszteségét adókiegyenlítés formájában elszámolhatja.
Ha a nyomtatvány sorai az adóéven túlnyúló ügyletekből származó jövedelem vagy veszteség feltüntetésére nem elegendőek, akkor nyisson újabb 22SZJA-07-es lapot (a bevallás papíralapú kitöltése esetén ügyfélszolgálataink bármelyikén tud újabb lapot kérni), és azon folytassa a felsorolást. A nyomtatványon az erre szolgáló helyen a lapszámot ne felejtse el feltüntetni. A 22SZJA-Főlap (C) blokkjában az erre szolgáló mezőben jelezze, hogy a bevallásához hány darab 22SZJA-07-es lapot csatol.

232-237. sorok: Az adott ügylet jövedelme vagy vesztesége

Ezekben a sorokban kell feltüntetnie az adóéven túlnyúló csereügyletből származó ügyletenkénti jövedelmet vagy veszteséget.

Ugyanabban az adóévben az adott ügylet vagy nyereséges (jövedelem képződik) vagy veszteséges. Az adott sorban tehát vagy a „b” és „c” oszlopot, vagy a „d” és „e” oszlopot lehet kitölteni.

Ahhoz, hogy az adóéven túlnyúló adott csereügyleteivel kapcsolatos adókötelezettségét követni tudja, az ügyleteiről vezetett nyilvántartásában azonosítható módon kell vezetnie az egyes ügyletekkel kapcsolatos bevallási adatait is.

Az adókiegyenlítés, mint az elnevezéséből is következik, a jövedelem és a veszteség adójának az összehasonlítása.

A göngyölített keretbe („f” oszlop) a jövedelem megfizetett adója számít bele, a göngyölítésre jogosító összegként („g” oszlop) a veszteség számított adóját kell figyelembe venni. A kiegyenlítés elszámolásakor az előbbi összegek göngyölített adatait vegye figyelembe.

Az adókiegyenlítés elszámolásához a nyilvántartást a következők szerint kell vezetni. Az ügylet keletkezésének évéhez fel kell tüntetni a keletkezés évéről szóló bevallásban bevallott:

- csereügyleti jövedelmet,
- csereügyleti jövedelem adóját (göngyölített keretösszeg),
- csereügyleti veszteséget,
- csereügyleti veszteség adóját (göngyölítésre jogosító összeg).

A további években az adóéven túlnyúló csereügyletből származó jövedelem/veszteség nyilvántartása a következő a fentieken kívül:

- az adókiegyenlítési keretet növeli az adott csereügylet jövedelmének az adója,
- az adókiegyenlítésre jogosító összeget növeli az ügylet adott évre bevallott csereügyleti veszteségének az akkor hatályos adókulccsal számított szorzata;

Az adókiegyenlítési keretet és az adókiegyenlítésre jogosító összeget csökkenti az adott csereügyleti veszteség miatt már érvényesített adókiegyenlítés.

Az ugyanazon csereügylethez tartozó göngyölített keretösszeg („f" oszlop) megegyezik az adókiegyenlítésre jogosító összeggel („g" oszlop), de legfeljebb az adókiegyenlítési keretösszegével.

238. sor: Az ügyletekből származó jövedelem összesen

A „b" oszlopba a 2022-ben elért, csereügyletből származó jövedelmei összegét írja be. Ezt kell a 22SZJA-04-es lap 171. sor „d" oszlopába átírnia, a 230. sor „b" oszlopába írt adatot is figyelembe véve.

239. sor: Az ügyletekből származó veszteség összesen

Ha az áthúzódó csereügylete(i) között vannak veszteségesek, úgy a „d" oszlopba összegezve írja be a veszteségeit.

240. sor: Adókiegyenlítés miatt az adóévben befizetett adóként figyelembe vehető összeg

Ebben a sorban az adókiegyenlítés miatt az adóévben befizetett adóként figyelembe vehető összeget tüntesse fel. Ezt az összeget kell a 22SZJA-C lap 75. sorába is beírni.

A 22SZJA-08-AS LAPOK

Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás (ekho) szerint adózott bevételek utáni adókötelezettség részletezése és bevallása

Ha Ön 2022-ben valamely bevétele utáni közteherviselési kötelezettségeit a kifizetőnek írásban tett, erre irányuló nyilatkozata alapján az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló 2005. évi CXX. törvény (Ekho tv.) szabályai szerint teljesítette, akkor a 22SZJA-08-01-es lapot kell kitöltenie. Ha az ekho megfizetését átvállalta a kifizetőtől, akkor a 22SZJA-08-02-es lapot

kell csatolnia a bevallásához, azonban 2022. szeptember 1-től a kifizetőnek nem kell 13 % ekho-t fizetnie az ekho-alap után.[175]

Az ekho jogosulatlan választása esetén a 262-264. sorok szolgálnak a további ekho fizetési-kötelezettség közlésére.

Ön akkor választhatta az ekho szerinti adózást, ha munkaviszonyban, társas vállalkozásban személyes közreműködőként, illetve vállalkozási szerződés vagy megbízási szerződés alapján olyan tevékenységet folytatott, amely alapján az Ekho tv. 3. § (3) – (3c) bekezdéseiben felsorolt foglalkozásúnak minősült.

A Magyarországon kívüli más EGT-állam polgára is jogosult az ekho választására. Ennek feltétele, hogy a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet alapján ne tartozzon a magyar társadalombiztosítási jogszabályok hatálya alá, de biztosított személy legyen valamely EGT-államban, és rendelkezzen az illetékes hatóság erre vonatkozó igazolásával.

Az ekho választásának további feltétele, hogy rendelkezzen munkaviszonyból, megbízási, vállalkozási jellegű jogviszonyból származó, vagy társas vállalkozóként személyes közreműködés ellenértékeként megszerzett, egyéni vállalkozói kivétként elszámolt olyan jövedelemmel, amely után az adó- és járulékkötelezettséget az általános szabályok szerint teljesítette. Például a munkaviszonyban folytatott ekho választására jogosító tevékenység esetén csak a havi minimálbért meghaladó jövedelemre[176] alkalmazható a kedvezőbb szabály.

Ha Ön 2022-ben legalább 183 napig nyugdíjas volt, akkor az előzőekben jelzett, általános szabályok szerint adózott jövedelem nem volt feltétele az ekho választásának.

2022. szeptember 1-jétől a közterhek ekho szerinti megfizetését is választhatja– az egyébként ekho választására jogosító foglalkozás szerinti tevékenységére – **az egyéni vállalkozó, akkor is ha ezt megelőzően az adóévben a kisadózók tételes adója szerinti adózást választotta.** Ha a kisadózó egyéni vállalkozó más jogcímen (például munkaviszonyban) szerez olyan jövedelmet, amelynek esetében a minimálbér után megfizeti az általános szabályok szerinti közterheket, akkor a jövedelme ezt meghaladó részére az ekho szerinti adózási módot választhatja.

Az ekho **60 millió forintot meg nem haladó**, kizárólag kifizetőtől származó, Magyarország törvényes fizetőeszközében megszerzett **bevételre** választható (például devizában, értékpapírban vagy természetben megszerzett vagyoni értékre nem). **A bevételi értékhatár azonban csak akkor 60 millió forint, ha**

- **az adóév végéig rendelkezett az év első napján érvényes havi minimálbér** (200 ezer forint) **tizenkétszeresének megfelelő, általános szabályok szerint adózott jövedelemmel**. Ha az előzőek szerinti jövedelem nem éri el a minimálbér tizenkétszeresét, akkor a bevételi értékhatár a 60 millió forint olyan hányada, amilyen arányt e jövedelem a minimálbér tizenkétszeresében képvisel, vagy
- **Ön nyugdíjas**.

[175] Az egyes egyszerűsített közteherviselést lehetővé tévő rendelkezések alkalmazásáról szóló 297/2022. (VIII.9.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése

[176] A munkáltató az általa kifizetett munkabér 200 000 forintot meghaladó részére vehette figyelembe a magánszemély ekho választására vonatkozó nyilatkozatát. Ennek oka az, hogy a havi minimálbér összege 2022. évben 200 000 forint.

60 millió forint bevétel elérése után az ekho alkalmazására már nem nyilatkozhatott.

Ha Ön 2022-ben országos sportági szakszövetség, országos sportági szövetség első osztályú versenyrendszerében induló sportszervezet **hivatásos sportolója**, akkor **az összeghatár 500 millió forint** a megszerzett bevételeire vonatkozóan.

Ha Ön országos sportági szakszövetség, országos sportági szövetség első osztályú versenyrendszerében induló sportszervezet **edzője, vagy az országos sportági szakszövetség, országos sportági szövetség edzője, válogatott vezetőedzője (szövetségi kapitánya), vagy a nemzetközi sportszövetség munkavállalója** volt, akkor **az összeghatár 250 millió forint** a megszerzett bevételeire vonatkozóan. A nemzetközi sportszövetség foglalkoztatottjainak az ekho szerint adózó jövedelem nem csak forintban, hanem külföldi pénznemben is kifizethető, azzal a feltétellel, hogy a magánszemély külföldön is végez munkát.

Az ekho alapja a bevétel egésze. Ha Ön áfa fizetésére kötelezett, akkor az ekho alapjának a megállapításakor az áfát figyelmen kívül kell hagyni.

Az ekho alapjául szolgáló összeg után 15 százalék ekho terheli a magánszemélyt. A kifizetőt 2022. január 1-től augusztus 31-ig 13 százalék ekho terhelte, 2022. szeptember 1-től azonban a kifizetőnek nem kell 13 % ekho-t fizetnie az ekho-alap után.[177]

Az ekho mértéke a saját jogú nyugdíjas személyek esetében 9,5 százalék, és emellett a kifizetőnek a saját jogú nyugdíjas után a 13 százalékos kifizetői ekho-t nem kell megfizetnie.

Az Önt terhelő ekho-t a kifizetőnek kellett megállapítania és levonnia. A 15 százalékos adóból 9,5 százalék személyi jövedelemadónak, 5,5 százalék ekho – kivéve, ha a magánszemély nyugdíjas – társadalombiztosítási járuléknak minősül.

Az ekho szerinti adózás alá tartozó jövedelemről **a kifizető által kiállított igazoláson az szerepel, hogy a levont 15 százalék ekho 9,5 százalék személyi jövedelemadót tartalmaz, ez utóbbi összeget azonban nem kell feltüntetnie sem a 253-255. sorokban, sem a 265-272. sorokban, sem pedig a 65. sorban.** A személyi jövedelemadó összegét kizárólag akkor kell a bevallásban szerepeltetni, ha az ekho alkalmazására nem jogosító bevételekkel kell elszámolnia.

Ha Ön nyugdíjas, akkor a kifizető Öntől 9,5 százalékos ekho-t vont le. Ha a kifizető az Önt terhelő ekho-t 15 százalékos adómértékkel vonta le, akkor a többletként levont összeget Ön a személyijövedelemadó-bevallásában visszaigényelheti. Erre a 253. és 255. sorokban van lehetősége.

Az általános szabálytól eltérően a **Magyarországon kívüli más EGT-államban biztosított személynek juttatott ekho alapjául szolgáló bevételt 9,5** százalék **ekho terheli,** amelyet a kifizetőnek kell megállapítania és levonnia.

A kifizetőt terhelő ekho **szociális hozzájárulási adónak** minősül.

---

[177] Az egyes egyszerűsített közteherviselést lehetővé tévő rendelkezések alkalmazásáról szóló 297/2022. (VIII. 9.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése

Nem terheli a kifizetőt ekho a Magyarországon kívüli más EGT-államban biztosított személynek juttatott ekho-s bevétel után, a hivatásos sportolónak és a nemzetközi sportszövetség munkavállalójának, továbbá a saját jogú nyugdíjasnak az e foglalkozása ellenértékeként juttatott bevétel után.[178]

A magánszemély által átvállalt ekho

Ön az ekho választásáról szóló nyilatkozatával egyidejűleg (a bevétel kifizetése előtt) nyilatkozhatott arról is, hogy a kifizetőt és az Önt terhelő ekho megállapítását, bevallását és megfizetését átvállalja a kifizetőtől. Ennek feltétele, hogy az ekho választására jogosító tevékenységét vállalkozási szerződés vagy eseti megbízási szerződés alapján végezze.

Ha az ekho megállapítását, bevallását és megfizetését átvállalta a kifizetőtől, úgy az Ön által megállapított ekho-t negyedévente, a negyedévet követő hó 12. napjáig meg kellett fizetnie. A nyilatkozat szerinti ekho alapját és fizetendő összegét negyedéves bontásban az éves bevallás 22SZJA-08-02-es lapján be kell vallania. Ebben az esetben a kifizető igazolása csak a bevétel összegét és azt a tényt tartalmazza, hogy átvállalta az ekho megfizetését.

A kifizetőtől átvállalt 13 százalék ekho mellett az Önt terhelő 15 százalék ekho-t is meg kellett fizetnie.

Ha az EGT-államban biztosított személy az ekho megállapítását, bevallását és megfizetését átvállalja a kifizetőtől, úgy a 13 százalékos ekho-t nem kell megfizetnie, csak a rá irányadó 9,5 százalék ekho-t.

Ha a hivatásos sportoló az ekho megállapítását, bevallását és megfizetését átvállalja a kifizetőtől, úgy a 13 százalékos ekho-t nem kell megfizetnie, csak a rá irányadó mértékű ekho-t.

Ha a nemzetközi sportszövetség munkavállalója, vagy a saját jogú nyugdíjas az ekho megállapítását, bevallását és megfizetését átvállalja a kifizetőtől, úgy a 13 százalékos ekho-t nem kell megfizetnie, csak a rá irányadó mértékű ekho-t.

Az állami költségvetésbe befizetett 15 százalékos ekho alapján Ön egészségügyi szolgáltatásra, baleseti egészségügyi szolgáltatásra, baleseti járadékra és nyugdíjbiztosítási ellátásra jogosult. Az ekho szabályai szerint adózott bevétel, ellenérték nem vehető figyelembe a pénzbeli egészségbiztosítási ellátások[179] számításakor.

Az ekho jogosulatlan választása

Ha Ön valamely bevételére jogosulatlanul választotta az ekho-t, akkor további adót kell fizetnie, és az adóévben jogosulatlanul ekho-alapnak tekintett bevételét a személyi jövedelemadó hatálya alá tartozó olyan bevételként kell figyelembe vennie, amilyen jogcímen azt megszerezte. A bevétel ekho-alapnak tekintett része után levont 9,5 százalékot a kifizető által levont személyijövedelemadó-előlegként kell elszámolnia, és a 65. sor összegének meghatározásánál figyelembe kell vennie.

---

[178] Ekho tv. 4. § (6) bekezdés, és 14/F. §
[179] Tbj. 5. § (2) bekezdés b) pont.

A 22SZJA-08-01-ES LAP

Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás szerint adózott bevételek utáni adókötelezettség részletes bevallása

A laphoz rendelt háromféle összeghatár háromféle jogosultságot takar. Ennek megfelelően a külön-külön jogosultságok szerint külön-külön kell a 22SZJA-08-01 és 22SZJA-08-02-es lapokat kitölteni. **A bevallási lap tetején kérjük, jelölje** (az „Ekho típusa" mezőben) **az alkalmazott értékhatárt**. Ha a **60 millió forintos értékhatár** vonatkozik az Ön bevételére, akkor **„1"-est**, ha **a 250 millió**, forint, akkor **„2"**-est, és ha **az 500 millió** forint, akkor **„3"**-ast írjon ide!

Természetesen a lapszámot is jelölnie kell, mivel az is előfordulhat, hogy a 60 milliós bevételi határtól eltérően Önnek még 250 milliós vagy 500 milliós értékhatárba tartozó ekho szerint adózott kifizetése is volt. A 22SZJA-08-01 számú bevallási lapból legfeljebb három adható be.

I. Nyilatkozat

Önnek az ekho-alap összegéből 15 százalékos ekho-t kell fizetnie, azonban ha Ön a 2022. év első felében vonult nyugdíjba (azaz az adóévben több, mint 183 napot részesült nyugdíjban), Ön minden ekho-val adózott jövedelmére (az aktív időszakban szerzettre is) az alacsonyabb, 9,5 százalékos mértéket alkalmazhatja. Erről a tényről a kifizetés előtt nyilatkozhatott.

Ha Ön nyilatkozattételi lehetőségével nem élt, bevallásában visszaigényelheti a nyugdíjjárulék-különbözetet, azaz az ekho-alap 5,5 százalékát. A **252. sorban** szereplő mezőt jelölje „X"-szel!

Ekkor Önnek a kapott igazolásai alapján kell kitöltenie a lapot, a magasabb, 15 százalékos ekho-val számolva, majd a visszaigényelhető 5,5 százalékos ekho-különbözetet a 255. sor „c" oszlopában kell szerepeltetnie.

Kérjük, olvassa el a 255. sorhoz fűzött magyarázatot és az ott szerepeltetett **példát** is!

Fontos, hogy a nyilatkozattételi lehetőség elmulasztása miatt Önnek ekho alkalmazására nem jogosító bevétele és jogosulatlan ekho-ja nem keletkezett, ezért a 258-264. sorokat nem kell kitöltenie!

II. Az ekho elszámolása

A 253.-255. és a 258.-261. sorokat az ekho alkalmazására tett nyilatkozat alapján kell kitöltenie.

253. sor: Az ekho alkalmazására tett nyilatkozat alapján adózott bevétel és adója

Ennek a sornak a „b", „d", és „f" oszlopában kell feltüntetnie azokat a bevételeit, amelyekre nyilatkozatával a kifizetőtől az ekho alkalmazását kérte. A „c" oszlopba a magánszemély 15 százalékkal, az „e" oszlopba a nyugdíjas magánszemély 9,5 százalékkal a „g" oszlopba pedig a más EGT-államban biztosított magánszemély 9,5 százalékkal levont ekho-ját kell beírnia.

254. sor: A ténylegesen ekho alkalmazására jogosító bevétel és adója

Ennek a sornak a „b", „d", és „f" oszlopában azoknak a bevételeknek az együttes összegét szerepeltesse, amire jogszerűen választotta az ekho alkalmazását. Természetesen a 60, 250 és 500 milliós értékhatárt is szem előtt kell tartania a kitöltéskor. A „c", „e", és „g" oszlopok a kifizető által levont ekho feltüntetésére szolgálnak 15 százalékos és 9,5 százalékos bontásban. Hogy el tudja dönteni, helyesen nyilatkozott vagy sem, vegye elő az igazolásait és az e lap kitöltéséhez tartozó magyarázat elején található általános tájékoztatót olvassa el!

A sorban akkor is a 15 százalékkal levont ekho-t kell feltüntetnie, ha Ön a 2022. évben 183 napot meghaladóan nyugdíjas volt, de nem élt nyilatkozattételi jogával, ezért a kifizetők a 9,5 százalékos ekho helyett a magasabb közteher mértékét vonták le Öntől. Ebben az esetben a 252. sort „X"-szel kell jelölnie, Kérjük, olvassa el a 22SZJA-08-01-es lap I. „Nyilatkozat" blokkjához és a 255. sorhoz fűzött magyarázatot is!

Ha valamennyi bevételére jogszerűen kérte az ekho alkalmazását, akkor ebbe a sorba a 253. sorban feltüntetett összegeket kell beírnia és a 258-264. sorokat pedig nem kell kitöltenie.

255. sor: Visszaigényelhető ekho összege

Ennek a sornak a „c" oszlopában kerül feltüntetésre a 254. sor „b" oszlopában szereplő, Önnek kifizetett összeg 5,5 százaléka, ha az adóévben 183 napot meghaladóan nyugdíjas volt, de év közben nem élt nyilatkozattételi lehetőségével.

Például az Ön ekho alapját képező bevétele a 2022. évben összesen 200 000 forint volt. Ezt az összeget kell feltüntetnie a 253. sor „b" oszlopában. Nyilatkozat hiányában az első félévre Öntől 30 000 forintot vont le a kifizető 19 000 forint helyett. A 11 000 forintos ekho-különbözet feltüntetésre kerül a 255. sor „"c" oszlopában, de a 252. sort X-szel kell jelölnie.

III. Az ekho választására nem jogosító bevételek elszámolása

258. sor: A 253. sorból az ekho alkalmazására nem jogosító, munkaviszonyból származó bevétel és levont adója

Ha Ön valamely munkaviszonyból származó jövedelmének adókötelezettségére jogosulatlanul választotta az ekho-t, akkor e bevételét kell ennek a sornak a „b", „d", és „f" oszlopaiban szerepeltetnie. Ezeket az összegeket munkaviszonyból származó jövedelemként kell számításba vennie, és fel kell tüntetnie a bevallás 22SZJA-A lapjának 1., 2., 3. vagy 4. sorában is attól függően, hogy milyen jogcímen megszerzett bevételre nyilatkozott az ekho választásáról. A kifizető által 15 százalékos, vagy 9,5 százalékos mértékkel levont adót a „c", „e", és „g" oszlopba kell beírnia.

Az „a" oszlopban az erre szolgáló helyen a levont 9,5 százalékos személyi jövedelemadót tüntesse fel, ugyanis ezt az összeget a kifizető által levont személyijövedelemadó-előlegként kell figyelembe vennie (65. sor).

259. sor: A 253. sorból az ekho alkalmazására nem jogosító, személyes közreműködésre tekintettel megszerzett bevétel és levont adója

Ebben a sorban a „b”, „d”, és „f” oszlopokban azt a bevételt kell szerepeltetnie, amelyet társas vállalkozásban történt személyes közreműködéséért kapott, azonban az ekho alkalmazására Önt nem jogosította. A kifizető által 15 százalékos, vagy 9,5 százalékos mértékkel levont adót a „c”, „e”, és „g” oszlopba kell beírnia Az ebben a sorban szereplő bevételt ne felejtse el a bevallás 22SZJA-A lapjának 5. vagy 6. sorában is szerepeltetni attól függően, hogy azt a személyes közreműködése ellenértékeként vagy azzal összefüggő költségtérítésként kapta.

E sor „a” oszlopába írja be a bevétel ekho-alapnak tekintett része után levont 9,5 százalékos személyi jövedelemadót, mert ezt a kifizető által levont személyijövedelemadó-előlegként kell figyelembe vennie (65. sor).

260. sor: A 253. sorból az ekho alkalmazására nem jogosító, megbízásos jogviszony alapján megszerzett önálló tevékenységből származó bevétel és levont adója

Ebben a sorban a „b”, „d” és „f” oszlopokban azt a megbízásos jogviszonyból származó bevételét kell szerepeltetnie, amelyre nyilatkozatával nem választhatta volna az ekho alkalmazását. A kifizető által levont 15 százalékos, és 9,5 százalékos mértékű adót a „c”, „e”, és „g” oszlopba kell beírnia.

E bevétele önálló tevékenységből származónak számít, ezért azt a 22SZJA-A lap 7. sorában kell szerepeltetnie.

Az „a” oszlopban tüntesse fel a bevétel ekho-alapnak tekintett része után levont 9,5 százalékos személyi jövedelemadót is, melyet a kifizető által levont személyijövedelemadó-előlegként kell figyelembe vennie (65. sor).

261. sor: A 253. sorból az ekho alkalmazására nem jogosító, egyéni vállalkozói jogviszonyból származó bevétel és levont adója

Ennek a sornak a „b”, „d”, és „f” oszlopaiba kell beírnia azt az egyéni vállalkozói jogviszonyból származó bevételét, a kifizető által levont 15 százalékos, és 9,5 százalékos mértékű levont adót pedig a „c”, „e”, és „g” oszlopba, amelyre nem választhatta volna az ekho alkalmazását. Ezt a bevételt egyéni vállalkozói bevételként kell figyelembe vennie a 22SZJA-13-as laphoz készült útmutató szerint.

E sor „a” oszlopában tüntesse fel a bevétel ekho-alapnak tekintett része után levont 9,5 százalékos személyi jövedelemadót is, ezt a kifizető által levont személyijövedelemadó-előlegként kell számításba vennie (65. sor).

IV. Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás fizetési kötelezettség elszámolása

262. sor: Az ekho választására nem jogosító bevétel és 18%-os további adója

Önnek **18 százalékos** további adót kell fizetnie, ha olyan tevékenységből származó bevételre választotta az ekho szerinti adózást, **amely tevékenység nem jogosította az ekho alkalmazására**, **vagy ha az adóévben a bevétele már elérte a 60, 250 vagy 500 millió forintos összeghatárt**, azonban Ön ez után is az ekho alkalmazását választotta.

A „b” oszlopban az adó alapját (a 253. „b”, „d”, és „f” oszlopaiból a 254. sor azonos oszlopainak, illetve a 269. sor ”d”, „f”, „h” oszlopaiból a 273. sor azonos oszlopainak levonása után kapott összeget), a „c” oszlopban pedig az alap 18 százalékos adóját szerepeltesse.

263. sor: Az ekho választására nem jogosító bevétel és 9%-os további adója

Ha Önnek volt olyan bevétele, amelyre az ekho alkalmazását kérte, de arra bármely – a 262. sornál nem említett – okból nem volt jogosult, akkor annak összegét írja be ennek a sornak a „b” oszlopába, a 9 százalékos további adóját pedig a „c” oszlopban szerepeltesse.

264. sor: További adófizetési kötelezettség összesen

Ennek a sornak a „c” oszlopában összegezze a 262. és a 263. sorok „c” oszlopaiban szereplő adókat. Az Önt terhelő további adót (264. sor „c” oszlopa) kell beírnia a 22SZJA-C lap 90. sorába, és a bevallási határidőig meg is kell fizetnie.

A 22SZJA-08-02-ES LAP

A magánszemély által átvállalt, valamint saját kötelezettségként befizetett egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás (ekho) bevallása

Ezt a bevallási lapot akkor kell Önnek kitöltenie, ha Ön az ekho választásával **egyidejűleg** nyilatkozott arról is, hogy a kifizetőt és az Önt terhelő ekho **megállapítását, bevallását és megfizetését átvállalja a kifizetőtől**. Erre akkor volt lehetősége, ha az ekho választására jogosító tevékenységét vállalkozási szerződés vagy eseti megbízási szerződés alapján végezte.

Kérjük, hogy a lap tetején található „Ekho típusa” mezőben jelölje, hogy az ekho szerinti adózást a **60 milliós „1”**, **250 milliós „2” vagy az 500 milliós „3”** értékhatárra jogosító bevételei miatt választotta.

Kérjük, hogy a mezőbe tett X-szel jelölje, ha Ön a 2022. évben hivatásos sportolóként szerzett ekho szerinti bevételt!

Ha hivatásos sportolóként az ekho megállapítását, bevallását és megfizetését átvállalta a kifizetőtől, úgy a 13 százalékos ekho-t nem kell megfizetnie, így a bevétel „b” és adó „c” oszlopokat sem kell kitöltenie.

I. Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás adófizetési kötelezettségének levezetése

265-268. sorok: Az ekho alkalmazására tett nyilatkozat alapján adózott bevétel és az azt terhelő adó

Ha Ön a kifizetőt (13 százalék) és az Önt terhelő (15 százalék, 9,5 százalék) ekho megállapítását, bevallását és megfizetését átvállalta a kifizetőtől, úgy a megállapított ekho-t negyedévente, a negyedévet követő hó 12. napjáig meg kellett fizetnie. Az e nyilatkozat szerinti ekho **alapját és fizetendő összegét** – a kifizetőtől átvállalt és az Önt terhelő összegek szerint külön – negyedéves bontásban a negyedév utolsó hónapjának kötelezettségeként kell bevallania. Ennek a teljesítésére szolgálnak e lap **265-268.** sorai, ahol a „**bevétel”** oszlopokba az ekho alapját kell beírnia. Ezen összeg után az ekho-t év közben már meg kellett fizetnie.

A **„c" oszlopban** az I., a II., és a III. negyedévben a kifizetőtől átvállalt 13 százalékos ekho-t (adónem: 190) kell szerepeltetni (a "c" oszlop IV. negyedév mezőjében nem tüntethető fel adat, mert 2022. szeptember 1-től nem kell a 13% kifizetői ekho-t megfizetni). Az **„e" oszlop** a 15 százalék mértékű ekho (adónem: 191) beírására szolgál. A **„g" oszlop**ban kell feltüntetni a 9,5 százalék (I., II., III. és IV. negyedév) mértékű ekho összegét (adónem: 193) akkor, ha Ön **nyugdíjas.** Az **„i" oszlop**ban az a magánszemély tüntethet fel adatot, aki valamely Magyarországon kívüli EGT-államban biztosított, és erről van igazolása.

269. sor : Ekho alkalmazására tett nyilatkozat alapján adózott bevétel és az azt terhelő adó összesen

Ebben a sorban kell összesíteni a 265-268. sorokba írt, az ekho alkalmazására tett nyilatkozata alapján átvállalt, adózott bevételeit és kötelezettségeit.

270. sor: Az ekho alkalmazására tett nyilatkozat alapján ténylegesen megfizetett ekho (adónem szerinti bontásban)

E sor megfelelő oszlopaiba kell beírnia az Ön által az adóévben az adónemek szerint megfizetett ekho összegét.

271. sor: Az ekho alkalmazására tett nyilatkozat alapján további fizetendő ekho (adónem szerinti bontásban)

Ha a 269. sor megfelelő oszlopába írt összeg nagyobb, mint a 270. sor összege, a két sor különbözetét kell ebben a sorban feltüntetnie. Ez(eke)t az összege(ke)t kell legkésőbb a bevallás benyújtásáig megfizetnie, hiszen ezek a negyedéves kötelezettségek nem megfelelően történt befizetéseiből származnak.

272. sor: Ekho alkalmazására tett nyilatkozat alapján az adózó által többletként megfizetett ekho (adónem szerinti bontásban)

Ha a 270. sor megfelelő oszlopába írt összeg nagyobb, mint a 269. sor összege, a két sor különbözetét kell ebben a sorban feltüntetnie. Ez(eke)t az összege(ke)t az ATVUT17-es számú átvezetési és kiutalási kérelem benyújtásával igényelheti vissza vagy kérheti átvezetését más adónemre.

Ha nem volt jogosult az ekho választására, akkor nem keletkezik visszaigényelhető ekho-ja. A jogosulatlanul ekho szerint adózott jövedelmeiről a 277-279. sorokban kell számot adnia.

II. Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás szerint adóköteles bevétel és adója

273. sor: A 269. sorból az ekho alkalmazására jogosító bevétel és adója

Ennek a sornak a bevételi oszlopaiban kell feltüntetnie azokat a bevételeit, amelyekre nyilatkozatával a kifizetőtől az ekho alkalmazását jogszerűen kérte, és egyben átvállalta a kötelezettség teljesítését. A megfelelő oszlopokba a bevételt terhelő ekho összegét kell beírnia.

III. Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás alkalmazására nem jogosító bevételek elszámolása

277. sor: A 269. sorból az ekho alkalmazására nem jogosító, személyes közreműködésre tekintettel megszerzett bevétel és megfizetett adója

Ebben a sorban azt a bevételt kell szerepeltetnie, amelyet társas vállalkozásban való személyes közreműködéséért kapott, azonban az ekho alkalmazására Önt nem jogosította. Az Ön által 15 százalékos, vagy 9,5 százalékos mértékkel megfizetett adót e sor megfelelő oszlopaiba írja be.

Az ebben a sorban szereplő bevételt ne felejtse el a bevallás 22SZJA-A lapjának 5. vagy 6. sorában is szerepeltetni attól függően, hogy azt a személyes közreműködésért vagy azzal összefüggő költségtérítés címén kapta.

E sor „a” oszlopába írja be az ekhoalap után befizetett 9,5 százalékos személyi jövedelemadót (22SZJA-C lap 74. sor)!

278. sor: A 269. sorból az ekho alkalmazására nem jogosító megbízásos jogviszony alapján megszerzett önálló tevékenységből származó bevétel és megfizetett adója

Ebben a sorban az ekho mértékének megfelelő oszlopokban azt a megbízásos jogviszonyból származó bevételét kell szerepeltetnie, amelyre nyilatkozatával nem választhatta volna az ekho-t. Az Ön által 15 százalékos, és 9,5 százalékos mértékkel megállapított és befizetett adót e sor megfelelő oszlopaiba kell beírnia.

E bevétele a személyi jövedelemadó szempontjából önálló tevékenységből származónak számít, ezért azt a 22SZJA-A lap 7. sorban szereplő jövedelmeinél számításba kell vennie.
Az „a” oszlopba írja be az ekho-alap után befizetett 9,5 százalékos személyi jövedelemadót (22SZJA-C lap 74. sor)!

279. sor: A 269. sorból az ekho alkalmazására nem jogosító egyéni vállalkozói jogviszonyból származó bevétel és megfizetett adója

Ennek a sornak az ekho mértékének megfelelő oszlopaiba azt az egyéni vállalkozói jogviszonyból származó bevételét kell beírnia, amelyre nyilatkozatával nem választhatta volna az ekho-t. Az Ön által 15 százalékos, és 9,5 százalékos mértékkel megállapított és befizetett adót írja e sor megfelelő oszlopaiba. Ezt a bevételt egyéni vállalkozói bevételként kell figyelembe vennie a 22SZJA-13-as laphoz készült útmutatóban foglaltak szerint.

Az „a” oszlopba írja be az ekho-alap után befizetett 9,5 százalékos személyi jövedelemadót (22SZJA-C lap 74. sor)!

Ha a 265-273. és 277-279. sor valamelyikében adatot tüntetett fel, olvassa el a 22SZJA-08-01-es lap 262. és 263. soraihoz tartozó útmutatót és az abban foglaltak szerint vegye figyelembe a 262. és 263. sorok „b” oszlopának kitöltésénél a 265-273. és 277-279. sorok bevételi oszlopaiban szereplő összegeket.

A 22SZJA-09-ES LAP

A 2022. ÉVI SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓKÖTELEZETTSÉG ELSZÁMOLÁSA

A szociális hozzájárulási adó

A magánszemély, az egyéni vállalkozó és a mezőgazdasági őstermelő szociális hozzájárulási adóval kapcsolatos általános tudnivalói

Adófizetési kötelezettség alá eső jövedelmek (juttatások)

Adófizetési kötelezettség terheli egyebek mellett:

1.1 az Szja tv. szerint összevont adóalapba tartozó adó (adóelőleg) alap számításnál figyelembe vett jövedelmet[180],

1.2 az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszony alapján fizetett ösztöndíjat és a munkavállalói érdekképviseletet ellátó szervezetnek levont (befizetett) tagdíjat.

1.3 az Szja tv. szerinti önálló és nem önálló tevékenységből származó jövedelem esetében az Szja tv. szerinti adó (adóelőleg) alap hiányában a Tbj. szerint biztosítottnak minősülő személynek juttatott olyan jövedelmet, amely a Tbj. 27. § (1) bekezdés b) pontja és a Tbj. 30. §-a alapján járulékalapot képez.

Főszabály szerint az összevont adóalapba tartozó jövedelmek esetében a jövedelmet juttató személy, a kifizető (külföldi kifizető) kötelezett az adó megfizetésére.

A természetes személy kötelezett az adó megállapítására és megfizetésére, ha:

- a **jövedelem nem kifizetőtől, nem külföldi kifizetőtől** származik, vagy
- a **juttatásból a szociális hozzájárulási adó, adóelőleg levonása nem lehetséges,** továbbá
- az **adót, adóelőleget a kifizető nem köteles megállapítani.[181]**

Nem minősül kifizetőnek:

- az **önkéntes kölcsönös biztosítópénztár** a tag kilépése, a várakozási idő letelte után a tagnak teljesített adóköteles pénztári kifizetés,
- a **számlavezető** a **nyugdíj-előtakarékossági** számlákról szóló törvényben meghatározott számlatulajdonosnak kifizetett, egyéb jövedelemnek minősülő összeg tekintetében,
- az **önkéntes kölcsönös egészségpénztár, önsegélyező pénztár, egészség- és önsegélyező pénztár**
    - a jogosulatlanul igénybe vett pénztári szolgáltatás esetén,
    - a célzott szolgáltatásként nyújtott kiegészítő önsegélyező szolgáltatás esetén

[180] Szocho tv. 5. § (6) bekezdés szerint A Tbj. szerinti külföldi személy által megszerzett egyéb jövedelmet nem terheli szociális hozzájárulási adó.
[181] Szocho tv. 18. § (3) bekezdés.

- az **önkéntes kölcsönös biztosítópénztár** a természetes személy javára jóváírt támogatói adomány tekintetében,
- a **biztosító** az Szja tv. 28. § (2) bekezdése szerinti jövedelem esetében.

Az adó fizetésére kötelezett természetes személy az adót (adóelőleget) a személyi jövedelemadó, a személyijövedelemadó-előleg megfizetésével egyidejűleg állapítja és fizeti meg.

A külföldi pénznemben megszerzett jövedelmek utáni szociális hozzájárulási adó megállapítására az Szja tv.-nek a külföldi pénznemről forintra való átszámításra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. Az átszámítás szabályait az Általános tudnivalók között „A külföldi pénznemről való átszámítás szabályai" fejezetben találja.

Adófizetési kötelezettség alóli mentesülés

Az 1.1-1.3. pontban említett jövedelmekkel összefüggésben nem keletkezik adófizetési kötelezettsége – e tevékenysége, jogállása alapján szerzett jövedelme után

- a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozónak,
- a társas vállalkozásnak a kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozóra tekintettel,
- az iskolaszövetkezetnek a nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanuló, képzésben résztvevő személy, hallgató tagjával fennálló jogviszonyára – 25. életévének betöltéséig a tanulói, hallgatói jogviszonya szünetelésének időtartama alatt is – tekintettel,
- a kifizetőnek a szakképzési munkaszerződés, a tanulószerződés és a hallgatói munkaszerződés alapján létrejött jogviszonyra tekintettel,
- a szociális szövetkezetnek a tagi munkavégzési jogviszonyban álló tagjával fennálló jogviszonyára tekintettel,
- a közérdekű nyugdíjas szövetkezetnek az öregségi nyugdíjban vagy átmeneti bányászjáradékban részesülő tagja között fennálló jogviszonyára tekintettel,
- a kifizetőnek a Tbj. szerint kiegészítő tevékenységet folytató személyre tekintettel,
- a Tbj. szerint külföldinek minősülő személynek az általa megszerzett, járulékalapot nem képező jövedelemre tekintettel,
- az egyházi személynek az egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személyre tekintettel, ha az egyházi szolgálati viszonyban álló személy saját jogú nyugdíjas természetes személy, vagy özvegyi nyugdíjban részesülő olyan személy, aki a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt már betöltötte,
- a Tbj. szerint saját jogú nyugdíjasnak minősülő adófizetésre kötelezett személynek az Szja tv. szerinti egyéb jövedelem kivételével,
- a kisgyermekkel otthon lévők szövetkezetének a nem nagyszülőként gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő tagjával fennálló jogviszonyára tekintettel.

Nem esik az 1.1-1.3. pont szerinti adófizetési kötelezettség alá – e tevékenysége, jogállása alapján szerzett jövedelme után –

- a külföldi állam Magyarországra akkreditált diplomáciai és konzuli képviselete személyzetének külföldi állampolgárságú tagjának kifizetett, juttatott bevétel,
- a külföldi állam Magyarországra akkreditált diplomáciai és konzuli képviselete személyzetének külföldi állampolgárságú tagja által munkaviszony keretében háztartási alkalmazottként foglalkoztatott külföldi állampolgárnak kizárólag e jogviszonyára tekintettel, vagy azzal összefüggésben kifizetett, juttatott bevétel,
- a nemzetközi szervezet nemzetközi szerződés alapján mentességet élvező tisztviselőjének, alkalmazottjának és vele közös háztartásban élő családtagjának (házastárs, gyermek) kifizetett, juttatott bevétel, feltéve, hogy kiterjed rájuk a nemzetközi szervezet szociális biztonsági rendszere,
- a külföldi kifizető által Magyarországon kiküldetés, kirendelés vagy munkaerő-kölcsönzés keretében munkaviszonyban foglalkoztatott olyan – bevándorolt vagy letelepedett jogállással nem rendelkező – természetes személynek kifizetett, juttatott bevétel (ideértve a munkaszerződésben meghatározott alapbért is), aki harmadik állam állampolgára, feltéve, hogy a foglalkoztatás időtartama nem haladja meg a két évet, valamint az említett feltételek szerinti korábbi foglalkoztatásától számítva a foglalkoztatás ismételt megkezdéséig legalább három év már eltelt; e rendelkezés olyan harmadik államból kiküldött személy esetében is alkalmazható, aki a harmadik államban fennálló biztosítását igazolja, függetlenül attól, hogy a kiküldött személy állampolgársága szerinti állammal Magyarországnak szociális biztonsági egyezménye áll fenn, továbbá olyan harmadik államból kiküldött személy esetében is alkalmazható, aki a harmadik államban fennálló biztosítását igazolja, és nem tartozik a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek hatálya alá[182],
- a kifizető által megállapított és folyósított társadalombiztosítási ellátás, valamint az általa folyósított szociális ellátásból a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvény szerint nem a kifizetőt terhelő rész,
- táppénz, baleseti táppénz, csecsemőgondozási díj, örökbefogadói díj, gyermeknevelési támogatás, gyermekgondozási díj, a juttatás időpontjától függetlenül a Tbj. szerinti álláskeresési támogatás,
- az olyan személynek juttatott bevétel, akire a Tbj. 3. §-a, 17. §-a, és 18. §-a szerint a biztosítási kötelezettség nem terjed ki,
- az ingatlan-bérbeadásából származó jövedelem,
- az a jövedelem, amelynek kifizetése (juttatása) olyan időszakra tekintettel történik, amely időszakban a Tbj. 3. §-a, 17. §-a, vagy 18. §-a alapján nem áll fenn biztosítási jogviszony, függetlenül a kifizetés (juttatás) időpontjától,
- a magánnyugdíjpénztár és az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár által szolgáltatásként kifizetett összeg, a kedvezményezett részére a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 28. § (1) bekezdésének a) pontja alapján fizetett összeg, az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár megszűnése esetén a tagnak teljesített adóköteles pénztári kifizetés, valamint a volt pénztártagnak a

[182] A Tbj. szerinti kiküldetés meghosszabbításának bejelentése esetén az adófizetési kötelezettség a kiküldetés kezdetét követő második év végétől áll fenn.

társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe való visszalépése miatt visszafizetett magánnyugdíjpénztári tagdíj-kiegészítés,

- az egyes bányászati dolgozók társadalombiztosítási kedvezményeiről szóló kormányrendelet alapján nyújtott keresetkiegészítés,
- az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény 51/C. §-ában meghatározott szolgáltatás,
- a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe való visszalépés miatt a volt pénztártagnak kifizetett, a hozamgarantált tőke összege feletti összeg.

Nem kell szociális hozzájárulási adót fizetni a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló rendeletek[183] hatálya alá tartozó, másik tagállamban vagy az Európai Unió intézményei által biztosított személy jövedelme után. Az adófizetési kötelezettség alóli mentességet a természetes személy az illetékes külföldi hatóság által kiállított, a másik tagállamban vagy az Európai Unió intézményénél fennálló biztosítást tanúsító igazolással igazolja.

Nem kell a szociális hozzájárulási adót megfizetni az Európai Gazdasági Térség bármely tagállamában működő, a tőkepiacról szóló törvény szerint elismert (szabályozott) piacnak minősülő tőzsdére bevezetett értékpapírnak az adott tagállam joga szerint osztaléknak (osztalékelőlegnek) minősülő hozama után.

A Tbj. szerint külföldinek minősülő személy által megszerzett, járulékalapot nem képező jövedelmet, valamint az Szja tv. szerinti egyéb jövedelemnek minősülő jövedelmet nem terheli szociális hozzájárulási adó.

Az adó mértéke

A fizetendő adó az adóalap után a kifizetéskor érvényes adómértékkel számított adó csökkentve az adó fizetésére kötelezettet a Szocho tv. rendelkezése alapján megillető adókedvezmények összegével.

Az adó mértékének változása esetén az adó fizetésére kötelezett a megváltozott adómértéket arra a hónapra, adóévre vonatkozóan bevallott jövedelmekre alkalmazza először, amely hónapban, adóévben a megváltozott adó mértéke hatályba lép.[184] **E rendelkezés alapján a természetes személy a 2022-re vonatkozó szociális hozzájárulási adóját 13 százalékos mértékkel állapítja meg.**

Nem kell az adót a természetes személynek bevallania, ha a kifizető az adót levonta, és a természetes személy az Szja tv. alapján nem köteles bevallás benyújtására.

A magánszemély egyes külön adózó jövedelmeit terhelő szociális hozzájárulási adó

A Tbj. szerint belföldinek[185] minősülő természetes személynek kell megfizetnie a szociális hozzájárulási adót

- a **vállalkozásból kivont jövedelem** (Szja tv. 68. §),

[183] A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet,
[184] Szocho tv. 2. § (4) bekezdés.
[185] Tbj. 4. § 1. pontja.

- az **értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem** (Szja tv. 65/A. §),
- az **osztalék** (Szja tv. 66. §), **vállalkozói osztalékalap** (Szja tv. 49/C. §),
- az **árfolyamnyereségből származó jövedelem** (Szja tv. 67. §),

Magyarországon adóztatható része után[186].

Az Szja tv. 1/B. § szerinti egyszerűsített adózást választó **külföldi illetőségű előadóművész** az e tevékenységéből származó **jövedelme utáni szociális hozzájárulási adót nem a 22SZJA jelű bevalláson**, hanem az **53INT** jelű nyomtatványon vallja be és fizeti meg.

A természetes személy adófizetési kötelezettségének az említett külön adózó jövedelmek után felső határt szab a Szocho tv. A vállalkozásból kivont jövedelem, az értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem, az osztalék, vállalkozói osztalékalap, az árfolyamnyereségből származó jövedelem után az adót addig kell megfizetni, míg az előzőek szerinti jövedelmek és az 1.1-1.3. pont szerinti jövedelmek együttes összege az adóévben eléri a minimálbér (200 ezer forint) 24-szeres összegét (4 800 000 forintot).[187]
A szociálishozzájárulás-fizetési felső határral érintett jövedelmek után a természetes személyt a naptári év folyamán mindaddig terheli az adófizetési kötelezettség, amíg a kifizetőnek nem nyilatkozik, hogy elérte az adófizetési felső határt.

25. példa

Minta István 2022-ben egyéni vállalkozói tevékenységet folytatott és mellette munkaviszonyban is állt. Munkaviszonyban elért összevont adóalapba tartozó jövedelme 2 790 000 forint, egyéni vállalkozói tevékenységéből 2 500 000 forint osztalékalapja keletkezett. Az adófizetési felső határ figyelembevételével 4 800 000–2 790 000 = 2 010 000 forint után kell megfizetnie a szociális hozzájárulási adót.

A 286-291. sorokat akkor töltse ki, ha Önnek a Szja tv. szerint vállalkozásból kivont, értékpapír-kölcsönzésből, osztalékból, árfolyamnyereségből jövedelme származott.
Osztaléknak minősül a kisadózó vállalkozás kisadózóként be nem jelentett tagjának a társaság nyereségéből való részesedésként kifizetett összeg is.

286. sor: A Szocho tv. 1. § (1)-(3) bekezdés szerinti összevont adóalapba tartozó adóalap számításnál figyelembe vett jövedelmek és más jövedelmek összege

Ebben a sorban az 1.1-1.3. pontban említett jövedelmek együttes összegét kell szerepeltetni.

287. sor: A Szocho tv. 1. § (5) bekezdés a)-d) pontjai szerinti külön adózó jövedelmek összege

Azoknak a külön adózó jövedelmeknek (osztalék, vállalkozásból kivont jövedelem, értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem, vállalkozói osztalékalap, árfolyamnyereségből származó jövedelem) összesített összegét kell a 287. sor „g” oszlopában feltüntetni, amelyek után Ön

[186] Szocho tv. 1. § (5) bekezdés.
[187] Szocho tv. 1. § (5) bekezdés és 2. § (2) bekezdés. A minimálbér összege 2021. február 1-jén havi 167 000 forintra emelkedett, de az adófizetési felső határ számításánál az év első napján érvényes minimálbér havi összegével, azaz 161 000 forinttal kell számolni [Szocho tv. 34. § 11. pontja]

kötelezett a szociális hozzájárulási adó megfizetésére, ideértve azt az esetet is, amikor a kifizető a szociális hozzájárulási adót levonta.

Ha például Ön 2022-ben 1 millió forint osztalékban részesült „A" kifizetőtől, majd ugyanabban az évben „B" kifizetőtől 2 millió forint árfolyamnyereségből származó jövedelme keletkezett, akkor a 287. sor „g" oszlopába 3 millió (2 + 1) forintot kell beírnia.

288. sor: Magánszemélyt a 287. sor szerinti jövedelme után – az adófizetési felső határig – ténylegesen terhelő szociális hozzájárulási adó alapja (f) és adója (g)

Ha Ön olyan külön adózó jövedelmet szerzett, amely után szociális hozzájárulási adó fizetési és bevallási kötelezettsége keletkezik, akkor a szociális hozzájárulási adó alapját (f) és adóját (g) – az adófizetési felső határt is figyelembe véve – ebben a sorban kell feltüntetnie. **A 2022-es adóévre vonatkozó szociális hozzájárulási adót 13 százalékos mértékkel kell meghatározni.**

Ebben a sorban tehát nem valamennyi külön adózó jövedelmének és adójának összevont összegét kell feltüntetnie, csupán azt az összeget, és annak adóját, amely után Önnek ténylegesen adót kell fizetnie, az adófizetési felső határt is figyelembe véve.

Ha például munkabérből származó éves jövedelme 2 000 000 forint volt, 2022 februárjában 3 000 000 forintos osztalékot is szerzett ugyanezen kifizetőtől, amely összegre a kifizető teljes mértékben levonta a szociális hozzájárulási adót (3 000 000 x 13 százalék*= 390 000 forint), akkor a két jövedelem (munkabér+ osztalék) együttes összege meghaladja az adófizetési felső határt (2 000 000 + 3 000 000 = 5 000 000 > 4 800 000).*

Mivel az adót addig kell megfizetni, amíg a magánszemély összevont adóalapba tartozó, adóalap számításnál figyelembe vett jövedelme, valamint a külön adózó jövedelmei (286. sor+ 287. sor) a tárgyévben elérik a felső határt, ezért a 288. sor „f" oszlopában Önnek nem a teljes 3 000 000 forintos osztalékot kell beírnia, hanem csupán az Önt ténylegesen terhelő adófizetési kötelezettség adóalapjának az összegét, vagyis 2 800 000 forintot (4 800 000 – 2 000 000), a „g" oszlopban pedig az alapból a 13 százalékos mértékkel kiszámított adót 364 000 (2 800 000 x 13 %). A kifizető által ténylegesen levont szociális hozzájárulási adót és annak alapját majd a 289. sorban kell feltüntetni.

Ha Önnek 2022-ben munkabérből származó jövedelme egyáltalán nem volt, de osztalékként 5 millió forintot kapott, akkor a 288. sor „f" oszlopában nem az 5 millió forintot, hanem a 4 800 000 forintot kell feltüntetnie (figyelemmel az adófizetési felső határra), a „g" oszlopban pedig az adó összegét, 624 000 forintot (4 800 000 x 13%).

Ha a magánszemély 1.1-1.3 pontban szereplő jövedelmeinek összege (286. sor) meghaladta az adófizetési felső határt (4 800 000), akkor a 288. sor „f" és „g" oszlopában nullát kell feltüntetnie, mivel a külön adózó jövedelme tekintetében már nem kell szociális hozzájárulási adót fizetnie, ugyanis az összevont adóalapba tartozó jövedelmei már elérték a felső határt.

Az **egyéni vállalkozó** és a **kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó** a 15 százalékos adót viselő **vállalkozói osztalékalap** után fizetendő szociális hozzájárulási adó

alapját jelen sor „f" oszlopában, az adót a „g" oszlopban tünteti fel a fentiekben leírtakat figyelembe véve.[188]

289. sor: Kifizető által a magánszemély Szocho tv. 1. § (5) bekezdés a)-d) pontjai szerinti jövedelme után levont szociális hozzájárulási adó alapja (f) és adója (g)

Ebben a sorban a természetes személyt a külön adózó jövedelmei után terhelő, kifizető által levont szociális hozzájárulási adó alapját (f) és az adó (g) összevont összegét kell feltüntetni. Ne felejtse el kitölteni a 287-288. sorokat is!

Ha például Önnek a kifizető 2022 májusában 5 millió forint osztalékot fizetett ki, és azután teljes mértékben levonta a 13 százalékos szociális hozzájárulási adót, akkor a 289. sor „f" oszlopában az 5 milliót, a 289. sor „g" oszlopában a 650 ezer forintot (5 millió x 13 százalék) kell szerepeltetnie.

Ha két külön kifizetőtől kapott osztalékot 1 millió – 1 millió forint értékben, amelyek után 13 százalékkal vontak szociális hozzájárulási adót, akkor a külön adózó jövedelmek együttes összegét a 289. sor „f" oszlopában (2 millió forint), adójuk összevont összegét [130 000 (1 millió x 13%) + 130 000 (1 millió x 13%) = 260 000] a „g" oszlopban szerepeltesse.

290. sor: Magánszemély részére visszajáró szociális hozzájárulási adó

A magánszemély a szociális hozzájárulási adó tekintetében az éves adómegállapítási kötelezettségét a szociális hozzájárulási adó alapját képező jövedelmek után 13 százalékos mértékkel teljesíti. Ha az éves adómegállapítás eredményeként a magánszemély által ténylegesen fizetendő szociális hozzájárulási adónál a kifizető többet vont le, akkor ennek összegét a „g" oszlopban kell kimutatni.[189]

A 290. sor „g" oszlopába tehát a 289. sor „g" és a 288. sor „g" oszlopának a különbségét kell beírni, ha a kifizető által a magánszemély külön adózó jövedelmeire vonatkozóan levont adó meghaladja az adózót ténylegesen terhelő szociális hozzájárulási adó összegét.

291. sor: Magánszemély által fizetendő szociális hozzájárulási adó

Ha a magánszemélyhez köthető szociális hozzájárulási adó alapját képező jövedelemre vonatkozóan a kifizető nem vonta le a szociális hozzájárulási adót, vagy a fizetendő adó meghaladja a kifizető által levont összeget, akkor a külön adózó jövedelmek (vállalkozásból kivont, értékpapír-kölcsönzésből, osztalékból, árfolyamnyereségből származó jövedelem) esetében a fennmaradó adó megfizetésére a magánszemély kötelezett.

A 291. sor „g" oszlopában a 288. sor „g" és a 289. sor „g" oszlopának különbségét kell beírni, ha a kifizető által levont szociális hozzájárulási adó (289. sor „g") összege kisebb, mint a magánszemélyt ténylegesen terhelő szociális hozzájárulási adó összege (288. sor „g").

292. sor: A szociális hozzájárulási adó 6%-al növelt összege

A természetes személy nyilatkozhat arról is, hogy a hozzájárulási felső határba beszámító jövedelmeinek összege (1.1-1.3. pontban felsorolt jövedelmek, valamint a külön adózó

[188] Szocho tv. 19. §.
[189] Szocho tv. 29. § (3) bekezdés

jövedelmek) várhatóan eléri az adófizetési felső határt. Ha az adófizetési felső határt az előzőek szerinti jövedelmeinek összege mégsem éri el, a természetes személy az őt terhelő adót 6 százalékkal növelten, a tárgyévre vonatkozó személyi jövedelemadóról benyújtott adóbevallásában vallja be, és a bevallás benyújtására előírt határidőig fizeti meg.[190]

Jelen sor „g" oszlopát tehát akkor kell kitöltenie, ha a kifizetőnek adott nyilatkozata ellenére az adóévben a szociális hozzájárulási felső határba számító jövedelmeinek az összege nem éri el a minimálbér 24-szeres összegét (4 800 000 forintot). Ebben az esetben a szociális hozzájárulási adó 6 százalékát kell e sor „g" oszlopában bevallania és a bevallás benyújtásáig megfizetnie.

Például, ha a magánszemély által fizetendő szociális hozzájárulási adó összege (291. sor) 155 ezer forint, akkor ennek a 6 százalékát 9 300 forintot (155 000 x 6%) kell ebben a sorban feltüntetni.

<u>26. példa</u>

Gázos Béla 2022-ben munkaviszonyból (Dolgozó Kft.) származóan elért összevont adóalapba tartozó jövedelme 5 000 000 forint, továbbá egy a munkahelyétől független cégtől 2 500 000 forint összegű osztalékot is szerzett (kifizetés júniusban történt). Béla nem nyilatkozott arról, hogy el fogja érni az adófizetési felső határt, ezért a 2 500 000 forint után levonták a szociális hozzájárulási adót (13 százalékos mértékkel).

Dolgozó Kft. Béla után az 5 000 000 forintra vonatkozóan a kifizető már megfizette a szociális hozzájárulási adót. Tekintve, hogy ez az összeg már önmagában (5 000 000), meghaladta az adófizetési felső határ összegét (5 000 000> 4 800 000), ezért az osztalékból (2 500 000) levont szociális hozzájárulási adó „túlvont" összegnek számít.

<u>Fentiek alapján a 22SZJA-09-es lapot a következőképpen kell kitölteni:</u>

A 286. sor „g" mezőjébe az 5 000 000 forintot kell feltüntetni.

A 287. sor „g" mezőjébe a 2 500 000 forintot kell beírni.

A 288. sort nullával kell kitölteni, ugyanis a magánszemély munkaviszonyból származó jövedelme már önmagában meghaladta az adófizetési felső határt, így a 287. sor szerinti jövedelem esetében már nem terheli adófizetési kötelezettség.

A 289. sor „f" mezőjében a 2 500 000 forintnak kell szerepelnie, míg a „g" mezőben 325 000 forintnak (2 500 000 x 13%)

A 290. sor „g" mezőjében szintén a 325 000 forintnak kell szerepelnie (289G-288G).

<u>27. példa</u>

Szorgos Lilla 2022-ben munkaviszonyból származó összevont adóalapba tartozó jövedelme 2 790 000 forint volt. 2022. szeptember hónapban árfolyamnyereségből 5 000 000 forint jövedelmet szerzett.

Tekintve, hogy a munkabér összege nem éri el az adófizetési felső határt, így az addig fennmaradó (4 800 000-2 790 000= 2 010 000) 2 010 000 forint lesz az árfolyamnyereségből származó jövedelem után fizetendő szocho alapja. A kifizető azonban nem az

[190] Szocho tv. 29. § (2) bekezdés

árfolyamnyereségből származó jövedelem teljes összegére (5 000 000) vonatkozóan állapította meg és vonta le a szochot, hanem 1 000 000 forint után.

Fentiek alapján a 22SZJA-09-es lapot a következőképpen kell kitölteni:

A 286. sor „g" mezőjébe a 2 790 000 forintot kell feltüntetni.

A 287. sor „g" mezőjébe az 5 000 000 forintot kell beírni.

A 288. sor „f" mezőjébe 2 010 000 forint kerül, míg a „g" mezőjébe, ennek a 13%-a 261 300 forint.

A 289. sor „f" mezőjében az 1 000 000 forintnak kell szerepelnie, míg a „g" mezőben 130 000 forintnak (1 000 000 x 13%)

A 291. sor „g" mezőjében a magánszemély által fizetendő szociális hozzájárulási adót 131 300 (261 300-130 000) forintot kell feltüntetni.

Tekintettel arra, hogy Szorgos Lilla nem nyilatkozott a kifizető felé arról, hogy a hozzájárulási felső határba beszámító jövedelmeinek összege várhatóan eléri az adófizetési felső határt, ezért a szociális hozzájárulási adót nem kell 6 százalékkal növelten megfizetnie.

A magánszemélyt az összevont adóalapba tartozó jövedelmei után terhelő szociális hozzájárulási adó

293. sor: A magánszemély szociális hozzájárulási adója

Ezt a sort akkor töltse ki, ha Önnek az összevont adóalapba tartozó jövedelmei után szociális hozzájárulási adót kell fizetnie.

A kifizető hiányában, vagy ha a kifizetőnek az összevont adóalapba tartozó jövedelem után adót (adóelőleget) nem kell megállapítani, a jövedelmet szerző magánszemélynek szociális hozzájárulási adót kell fizetnie az adóévben kifizetett, juttatott – szochoköteles – jövedelmek után.

A szociális hozzájárulási adó alapjának megállapításakor az adóévben adókötelezettség alá eső valamennyi önálló, nem önálló tevékenységből származó, valamint egyéb bevételből megállapított jövedelmet (összevont adóalap) kell figyelembe venni. Ha az előbbiekben említett jövedelem után a magánszemély kötelezett a szociális hozzájárulási adó megfizetésére (kivéve, ha az költségként elszámolható, vagy azt számára megtérítették), akkor a megállapított jövedelem **89 százalékát** kell jövedelemként figyelembe venni.[191]

Szociális hozzájárulási adót kell fizetni az **egyéb jövedelmek után is**.

Itt kell szerepeltetni az **önkéntes kölcsönös biztosítópénztártól származó** – a tag kilépése, a várakozási idő letelte utáni – adóköteles kifizetés után fizetendő szociális hozzájárulási adót, a számlavezető által nyugdíj-előtakarékossági számláról a tulajdonosnak kifizetett egyéb jövedelemnek minősülő összeg utáni szociális hozzájárulási adót, valamint az önkéntes egészségpénztártól és az önkéntes önsegélyező pénztártól jogosulatlanul igénybe vett pénztári szolgáltatás összege utáni szociális hozzájárulási adót is. Itt kell feltüntetni továbbá a biztosító által juttatott, az Szja tv. 28. § (2) bekezdése szerinti jövedelmet terhelő adót is.

[191] Szja tv. 29. §

A jövedelem utáni szociális hozzájárulási adót főszabály szerint – a személyijövedelemadó-előleg, illetőleg a személyi jövedelemadó megfizetésével egyidejűleg – negyedéves bontásban kell megállapítani és bevallani. Ne felejtse el a részösszegeket összesíteni a „g" oszlopban!

Ha Ön nem kötelezett személyijövedelemadó-előleg vagy személyi jövedelemadó megfizetésére, mert például azt a kifizető levonta, akkor a szochot a bevallás benyújtási határidejéig kell megállapítania és megfizetnie. A szocho összegét az f) és a g) oszlopban kell szerepeltetni. [192]

A mezőgazdasági őstermelő szociális hozzájárulási adója

294. sor: A mezőgazdasági őstermelő szociális hozzájárulási adója

Ebben a sorban kell szerepeltetni a mezőgazdasági őstermelőt saját maga után terhelő adóelőleget, és adót. Az adó alapjának kiszámítása eltérően alakul az előlegfizetésre kötelezett, illetve az előlegfizetésre nem kötelezett őstermelők esetén.

Adóelőleg fizetésére kötelezett mezőgazdasági őstermelők

1. A Tbj. 41. §-a szerint járulékfizetésre kötelezett mezőgazdasági őstermelőt a saját maga után évente terhelő adó alapja a tárgyévi összevont adóalapba tartozó, őstermelői tevékenységből származó jövedelme, de havonta legalább a minimálbér (200 000 forint[193]) vagy, ha az őstermelő a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében nyilatkozatot tett, akkor a vállalt összeg adóévre megállapított összege. Az éves minimálbér felét (1 200 000 forint[194]) az adóévben meg nem haladó őstermelői tevékenységből származó bevétellel rendelkező, járulékfizetésre kötelezett mezőgazdasági őstermelő adó fizetésére nem kötelezett, kivéve, ha a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében vállalja, hogy magasabb összeg után fizeti meg a társadalombiztosítási járulékot. Ekkor a mezőgazdasági őstermelőt a saját maga után évente terhelő adó alapja a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében vállalt összeg adóévre megállapított összege. [195]

2. Az 1. ponttól eltérően az átalányadózást választó járulékfizetésre kötelezett mezőgazdasági őstermelőt saját maga után havonta terhelő adó alapja a minimálbér (200 000 forint), vagy, ha az őstermelő a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében nyilatkozatot tett, akkor a vállalt összeg adóévre megállapított összege. Az éves minimálbér ötszörösét (12 000 000 forint[196]) az adóévben meg nem haladó őstermelői tevékenységből származó - támogatások nélküli - bevétellel rendelkező, átalányadózást választó járulékfizetésre kötelezett

[192] Szocho tv. 27. §
[193] Minimálbér alatt az év első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér havi összegét kell érteni, amely 2022. január 1-jén 200 000 forint volt.
[194] A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 703/2021. (XII. 15.) Korm. rendelet alapján a havi minimálbér 2022. január 1-jétől 200 000 forint.
[195] Szocho tv. 7. § (1) bekezdés
[196] A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 703/2021. (XII. 15.) Korm. rendelet alapján a havi minimálbér 2022. január 1-jétől 200 000 forint.

mezőgazdasági őstermelő adó fizetésére nem kötelezett, kivéve ha a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében vállalja, hogy magasabb összeg után fizeti meg a társadalombiztosítási járulékot. Ekkor a mezőgazdasági őstermelőt a saját maga után évente terhelő adó alapja a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében vállalt összeg adóévre megállapított összege.[197]

Ha az adóalapot az 1. és 2. pont szerint megállapító mezőgazdasági őstermelő e jogállással nem rendelkezik az adóév minden napján, vagy más okból nem tekinthető az adó alanyának az adóév minden napján, akkor az adó alapja;

a) az 1. pont szerint adófizetésre kötelezett őstermelő esetében az összevont adóalapba tartozó őstermelői tevékenységből származó jövedelme, de legalább az adóalanyiság időtartamának minden napjára számítva a minimálbér vagy a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében havonta vállalt összeg harmincad része,

b) a 2. pont szerint adófizetésre kötelezett őstermelő esetében az adóalanyiság időtartamának minden napjára számítva a minimálbér vagy a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében havonta vállalt összeg harmincad része.[198]

Az adóalapot az 1. és 2. pont szerint megállapító mezőgazdasági őstermelő, az őt saját maga után terhelő adó alapjának megállapításkor **nem veszi számításba azt a napot**, amelyen

a) táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban részesül,

b) gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban, gyermekek otthongondozási díjában, ápolási díjban részesül, kivéve, ha a gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekek otthongondozási díja, ápolási díj folyósítása alatt a mezőgazdasági őstermelő e tevékenységét személyesen folytatja,

c) csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban egyidejűleg részesül,

d) önkéntes tartalékos katonaként katonai szolgálatot teljesít,

e) fogvatartott.[199]

A felsorolt a) – e) esetekben az adó alapja:

a) az adóalapot az 1. pont szerint megállapító mezőgazdasági őstermelő esetében az összevont adóalapba tartozó őstermelői tevékenységből származó jövedelme, de legalább a minimálbér, vagy a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében vállalt összeg,
b) az adóalapot a 2. pont szerint megállapító mezőgazdasági őstermelő esetében a minimálbér vagy a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében vállalt összeg

harmincad része azokra a napokra, amelyekre az adófizetési kötelezettség fennáll.[200]

[197] Szocho tv. 7. § (2) bekezdés
[198] Szocho tv. 7. § (4) bekezdés
[199] Szocho tv. 7. § (5) bekezdés
[200] Szocho tv. 7. § (6) bekezdés

Az adóévben a Tbj. szerint saját jogú nyugdíjassá váló mezőgazdasági őstermelőnek a tárgyévre megállapított adóalapjának a nyugdíjfolyósítás kezdő napját követő időszakra jutó arányos részét az adókötelezettség megállapítása során nem kell figyelembe vennie.

Az **adóelőleg fizetésre kötelezettek** esetében a minimálbér vagy a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében vállalt összeg alapján – figyelemmel a Szocho tv. 7. § (5)-(6) bekezdés rendelkezésére – negyedévente, negyedévet követő hónap 12. napjáig kell megfizetni a szociális hozzájárulásiadó-előleget. A minimálbér alapján adófizetésre kötelezett őstermelő a tárgyévben először arra a negyedévre fizet adóelőleget, amelyben az őstermelői tevékenységből származó – támogatások nélküli – bevétele az éves minimálbér felét (1 200 000 forint), illetve átalányadózó őstermelő esetében az éves minimálbér ötszörösét (12 000 000 forint) meghaladja.

2022-re a személyijövedelemadó-bevallásban kell az előlegként megfizetett adót elszámolni, az adóbevallás benyújtásának határidejéig a különbözetet megfizetni, és a bevallás főlapján, vagy a 22SZJA-170-es lapon lehet a túlfizetésként mutatkozó különbözet összegéről rendelkezni.[201]

Ha Ön a fentiek alapján adóelőleg fizetésére kötelezett, X-szel jelölje a 294. sorban található mezőt, és töltse ki az 294. sor „b)” – „e)” oszlopait! Azon negyedévre vonatkozó oszlopot töltse ki elsőnek, amely negyedévben meghaladta az adóelőleg fizetési kötelezettséget megalapozó bevételi határt. (Tehát előfordulhat, hogy a „b)”, „c)” vagy akár még az „d)” oszlop is üresen marad, attól függően, hogy melyik negyedévtől köteles előlegfizetésre.) Ezen negyedévet követő negyedévekre vonatkozó oszlopokat is töltse ki. Segítséget nyújtanak a „Mezőgazdasági őstermelő” kitöltési útmutatójának példatárában leírt esetek.

A bizonylat 294. sorának „b)”, „c)”, „d)”, „e)” oszlopaiban kell feltüntetnie a negyedéves adóelőleg fizetési kötelezettségeit. A 294. sor „f)” oszlopába írja be az éves kötelezettség, és az előlegfizetési kötelezettség különbözetét. A 22SZJA-09-es lap 296. sorába be kell írnia a 2022. adóévre befizetett szociális hozzájárulási adóját.

Adóelőleg fizetésére nem kötelezett mezőgazdasági őstermelő

A Tbj. 41. §-a alapján járulékfizetésre nem kötelezett mezőgazdasági őstermelőt a saját maga után évente terhelő adó alapja a tárgyévi összevont adóalapba tartozó őstermelői tevékenységből származó jövedelem, azzal, hogy adó fizetésére nem kötelezett

a) az éves minimálbér felét (1 200 000 forint) az adóévben el nem érő őstermelői tevékenységből származó - támogatások nélküli - bevétellel rendelkező mezőgazdasági őstermelő,
b) az éves minimálbér ötszörösét (12 000 000 forint) az adóévben el nem érő őstermelői tevékenységből származó - támogatások nélküli - bevétellel rendelkező, átalányadózást választó mezőgazdasági őstermelő.

Amennyiben a mezőgazdasági őstermelő biztosítotti jogállása nem áll fenn az egész évben, akkor a tárgyévre megállapított adóalapját csökkenteni kell a biztosítotti jogállásának időszakára fennálló szociális hozzájárulási adó kötelezettségének alapjával.

[201] Szocho tv. 22. § (1) – (2) bekezdés

Az adóelőleg fizetésére nem kötelezett őstermelő az adót a személyijövedelemadó-bevallásában, vagy az állami adó- és vámhatóság által összeállított adóbevallási tervezet felhasználásával elkészített személyijövedelemadó-bevallásban a bevallásra előírt határidőig állapítja meg, vallja be, és a bevallás benyújtásának határidejéig fizeti meg, amely a 2022-es adóévre **2023. május 22**.[202]

A 294. sor „f)" oszlopát kell kitöltenie, amelyben a 2022. adóévre vonatkozó éves szociális hozzájárulási adó kötelezettséget kell szerepeltetni. Ilyen esetben a 294. sor „b)" – „e)" oszlopait hagyja üresen.

A szociális hozzájárulási adó elszámolása

295. sor: A szociális hozzájárulási adó összesen

Ebbe a sorba összesítve írja be a 2022-re vonatkozó szociális hozzájárulási adó összegét, azaz a 291+292+293+294. sorok „g" oszlopainak összegét.

296. sor: Az adózó által befizetett szociális hozzájárulási adó

Az **Ön által** 2022-re **befizetett** szociális hozzájárulási adót itt tüntesse fel! Ebben a sorban ne vegye figyelembe a kifizető által levont szociális hozzájárulási adó összegét! Ha mezőgazdasági őstermelőként a 2022. évben szociális hozzájárulási adóelőleget fizetett be, azt is itt tüntesse fel.

297. sor: Az adóbevallás alapján fizetendő szociális hozzájárulási adó

Ezt a sort akkor kell kitöltenie, ha a 296. és a 290. sor adata együttesen kisebb, mint a 295. sor összege. Ebben az esetben Önnek még szociális hozzájárulási adót kell fizetnie. A 295. sor összegéből vonja le a 296. és a 290. sor összegét, és a különbséget írja be ebbe a sorba! Ezt az összeget a bevallás 95. sorába (22SZJA-C lap) vezesse át!

298. sor: Az adóbevallás alapján visszaigényelhető szociális hozzájárulási adó

Ha a 290. és a 296. sor adata meghaladja a 295. sor adatát, akkor Önnek visszaigényelhető szociális hozzájárulási adója keletkezett. A 290. és a 296. sor együttes összegéből vonja le a 295. sor összegét, és a megkapott összeget írja be ebbe a sorba, majd a bevallás 96. sorába (22SZJA-C lap) vezesse át! Szociális hozzájárulási adó visszaigénylése esetén a visszaigénylés tényét a bevallás főlapján (D blokk) jelölni kell.

[202] Szocho tv. 22. § (3) bekezdés

A 22SZJA-170-ES LAP

A bevallásban visszaigényelhető adó, járulék, egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás, szociális hozzájárulási adó átvezetése, kiutalása

Ha Ön például a bevallás 80., 91., vagy 96. sorában (soraiban) visszaigényelhető személyi jövedelemadót, szociális hozzájárulási adót, egyszerűsített közteherviselési hozzájárulást tüntetett fel, és azok együttes teljes összegét nem kéri vissza, akkor rendelkezhet a visszajáró összeg más adónemre való átvezetéséről vagy az átvezetések után fennmaradó összeg kiutalását is kérheti. Ha a különbözetnek csak egy részét kéri vissza, ezen a lapon rendelkeznie kell a maradék összeg sorsáról is.

A lap kitöltésekor a bevallás 22SZJA-Főlapjának **(D) blokk**jában „X”-szel kell jelölnie, hogy **„Ön a visszaigényelhető összegnek, összegeknek egy részét visszakéri és/vagy átvezetést kér”**.

Nincs szükség a 22SZJA-170-es lap kitöltésére és benyújtására, ha Ön a bevallás 22SZJA-Főlapjának (D) blokkjában a pénzforgalmi rendelkezéseknél „a teljes visszaigényelhető összeget, összegeket visszakéri” elnevezésű mezőben „X”-szel jelöli, hogy a visszajáró adó teljes összegének a kiutalását kéri.

Ha a visszajáró adóról a bevallásban nem rendelkezik, de később ezen visszajáró adó átvezetését, (rész)összegének kiutalását kérné, akkor azt már csak egy önálló, ATVUT17-es számú átvezetési és kiutalási kérelem benyújtásával teheti meg.

Ha a bevallást a korábbi személyijövedelemadó-bevallásának (ideértve a bevallássá vált adóbevallási tervezetet is) önellenőrzéseként nyújtja be, és a bevallás 22SZJA-16-01-es lapján kötelezettségcsökkenést mutatott ki, ugyancsak a 22SZJA-170-es lapot kell kitöltenie akkor, ha a visszajáró adó átvezetését, az adó egy részének vagy teljes összegének kiutalását kéri.

Ki kell tölteni a 22SZJA-170-es lapot akkor is, ha az önellenőrzéskor a korábbi megállapított önellenőrzési pótlék önellenőrzéssel való helyesbítésekor az önellenőrzési pótlék összegének csökkenését tüntette fel, és ennek az összegnek az átvezetését, részleges kiutalását kéri.

Önellenőrzéskor az „a” oszlopban a 22SZJA-16-01-es lapon szereplő azon sorszámot kell szerepeltetni, amelyben Ön kötelezettségcsökkenést mutatott ki. Ezekben az esetekben az adónem kód („b”) oszlopba csak a sorszámhoz tartozó – a 22SZJA-16-01 lap „b” oszlopában található – kódot kell beírni. Ha az önellenőrzés korábbi önellenőrzési pótlék helyesbítését szolgálja, akkor az „a” oszlopba a pótlékcsökkenés sorának számát (012), a „b” oszlopba a 215 adónemkódot kell beírni.

A 22SZJA-170-es lap átvezetési, kiutalási adatai

A 22SZJA-170-es lapon az összegadatokat jobbra rendezve, **előjel nélkül, forintban** kell feltüntetni!

Az átvezetési kérelmet a lap 01-24. soraiban az „a”-„g” oszlopokban kell kitölteni. A kitöltött sorok között nem lehetnek kihagyott sorok, a nyomtatványt folyamatosan kell kitölteni. A lap „Összesen” sorában (25. sor) a terhelendő, jóváírandó és kiutalandó adó összesített adatait kell kitölteni.

A terhelendő adónemre vonatkozó mezők az „a”-„c” oszlopokban találhatók. A jóváírandó adónem oszlopai a „d”-„f” oszlopok. A kiutalandó összeg feltüntetésére a „g” oszlop szolgál.

Az **adónem főbizonylati sorszámát az „a”, az adónemkódot a „b”** oszlopba kell beírni az alábbiak szerint:

A bevallásban szereplő visszaigényelhető összeget tartalmazó sorok	„a” oszlop	„b” oszlop
C lap 80. sor	080	103
C lap 91. sor	091	191
C lap 96. sor	096	258
16-01 lap 1. sor	001	103
16-01 lap 2. sor	002	194
16-01 lap 3. sor	003	191
16-01 lap 4. sor	004	258
16-01 lap 34. sor	034	190
16-01 lap 35. sor	035	191
16-01 lap 36. sor	036	193
16-01 lap 37. sor	037	197
16-01 lap 39. sor	039	103
16-01 lap 40. sor	040	103
16-01 lap 45. sor	045	215

Annak az adónemnek a 3 jegyű kódját, amelyre Ön akár részben, akár egészben a visszaigényelhető adót, kötelezettségcsökkenést átvezettetni kívánja, a **„d” oszlopba** kell beírni. Az átvezetni kívánt összeget a **„c”** és **„f” oszlopokban** kell forintban feltüntetni. Egy sorban egy adónemről csak egy adónemre teljesíthető átvezetés.

A jóváírandó adónem oldalán lehetőség van valamennyi NAV-számlához kapcsolódó adónemkód feltüntetésére.

A visszaigényelhető összeg(ek) vagy egy részük adószámlán hagyásáról úgy lehet rendelkezni, hogy a jóváírandó adónemet tartalmazó „d” oszlopot a „b” oszlop terhelendő adónem adatával azonosan töltjük ki. (28-29. példák szerint)

Az érvényes adónemkódokat megtalálja a www.nav.gov.hu honlapon a „Ügyfélirányтű” → „Számlaszámok a befizetéshez” → „Adóztatási számlaszámok” menüpont alatt „Adóztatási számlaszámok és adónemek érvényes jegyzéke” címmel.

Az **„e”** oszlopban a **határozatszám** csak akkor tölthető ki, ha a jóváírandó adónem oldalán a „d” oszlopban a 902-es, 910-es, 914-es és 956-os adónem kód (tételes adónemek) szerepel. A **902-es, 910-es és 956-os adónem esetében a határozatszám kitöltése kötelező**, a **914-es** adónem esetében pedig csak akkor kell kitölteni, ha van határozata. A jóváírandó adónem oldalon egyszerre több határozatszám is feltüntethető. Ha ezen adónemek valamelyikére vagy a **912-es, 999-es** adónemre kér átvezetést, a lap fejlécében a **vámazonosító számot is fel kell tüntetni.** A 912-es adónem esetében határozatszám nem adható meg.

*A **visszaigényelhető*** **adónak** azt a részösszegét, amelyet nem egy másik adónemre kíván átvezettetni, hanem a saját részére kíván átutaltatni, a **„g" kiutalandó összeg** oszlopban kell szerepeltetni. Ha a „g" oszlopban adatot szerepeltet, akkor a bevallás 22SZJA-Főlapján a (D) blokkban ne felejtse el megadni az átutaláshoz szükséges belföldi postai utalási címet vagy a számlaszámot!

Az esetleges köztartozásokra való visszatartás és átutalás csak a „g" oszlopban szerepeltetett kiutalandó összeg erejéig történhet.

28. példa (a 22SZJA-170-es lap kitöltésére)

A visszaigényelhető adó a 22SZJA-C lap 80. sor „c" oszlopában 80 000 forint, amely összegből Ön 50 000 forintot a szocho számlára kér átvezettetni, 20 000 forintot az szja-számlán kíván tartani, 10 000 forintot pedig kiutalni kér.

Ssz.	a	b	c	d	e	f	g
01.	080	103	50 000	258		50 000	
02.	080	103	20 000	103		20 000	
03.	080	103	10 000				10 000
Összesen:			80 000			70 000	10 000

29. példa (a 22SZJA-170-es lap kitöltésére kötelezettségcsökkenéssel járó önellenőrzés esetén)

A visszaigényelhető adó a 22SZJA-16-01-es lap 1. sorában 10 000 forint, amelyet saját számláján kíván hagyni, a 22SZJA-16-01-es lap 4. sorában 13 000 forint, amelyből 6 000 forintot önellenőrzési pótlékra kér átvezetni és a fennmaradó 7 000 forint kiutalását kéri.

Ssz.	a	b	c	d	e	f	g
01.	001	103	10 000	103		10 000	
02.	004	258	13 000	215		6 000	7 000
Összesen:			23 000			16 000	7 000

MELLÉKLET/22SZJA

A NAV ÁLTAL KÖZZÉTETT, 2022-RE ALKALMAZHATÓ ÜZEMANYAGÁRAK (FT/L) AZ SZJA TV. 82. § (2) BEKEZDÉSE ALAPJÁN

2022.	*Ólmozatlan motorbenzin* ESZ-95 (hatósági árszabás) (Ft/l)	*Ólmozatlan motorbenzin* ESZ-95 (piaci árszabás) (Ft/l)	*Gázolaj* (hatósági árszabás) (Ft/l)	*Gázolaj* (piaci árszabás) (Ft/l)	*Keverék* (Ft/l)	*LPG autógáz* (Ft/l)	*CNG autógáz (Ft/kg)*
december	481	691	481	825	530	412	1991
november	481	650	481	748	530	399	
október	481	690	481	820	528	405	
szeptember	481	694	481	751	528	403	
augusztus	481	775	481	815	528	390	
július	481	733	481	725	528	387	
június	481		481	684	522	374	
május	481		481	683	522	326	
április	481		481		522	326	
március	481		481		521	330	
február	478		478		518	334	
január	481		481		520	329	

ÖNELLENŐRZÉS[203]

(A 22SZJA-16-01, 22SZJA-16-02 LAPOK)

Ezek a lapok a 2022-es személyijövedelemadó-bevallás (ideértve az adóbevallási tervezetet is) önellenőrzésének eredményeként mutatkozó kötelezettségváltozás bevallására szolgálnak.

Az önellenőrzés lényege a teljes adatcsere, ezért az önellenőrzést a bevallás helyes adataival kitöltve, teljes adattartalommal kell megismételni. Például a 22SZJA-03-as lap valamely sorának módosulása miatt nem elegendő az önellenőrzési lap és a 22SZJA-03-as lap helyes adatokkal való kitöltése, a jövedelmekre/kedvezményekre stb. vonatkozó adatokat is fel kell tüntetni a bevallás megfelelő lapjain akkor is, ha abban változás nem történt.

Ha a személyijövedelemadó-bevallását az adóbevallási tervezet felhasználásával készítette el, és van ügyfélkapu-regisztrációja, a bevallás önellenőrzésére, adózói javítására (helyesbítésére) lehetősége van – a papíros és az ÁNYK-s elektronikus beküldés mellett – az erre a célra kialakított webes kitöltő-ellenőrző program (WebNYK) segítségével is.

Önellenőrzésnek csak az az adózói javítás (helyesbítés) számít, amely **kötelezettségváltozással jár**, vagyis az adóalap, a járulékalap és az adó, a járulék összege változik. Ebben az esetben az önellenőrzéssel érintett bevallás jellegét („O") jelölje a főlapon, az erre szolgáló helyen.

Ha a módosítás összességében nem jár az adóalap, adó, járulékalap, járulék változásával, azaz a bevallott és később helyesbített adókötelezettség változása különbözetének előjelhelyes összege nulla, kérjük, az önellenőrzésre vonatkozó lapokat ne töltse ki! Ez adózói javításnak (helyesbítésnek) számít, és az érintett bevallás jellegét („H") a főlapon, az erre szolgáló helyen jelölje!

Önellenőrzés esetén a 22SZJA-16-01-es és 22SZJA-16-02-es lapot kell csatolni a teljes adattartalmú bevalláshoz. Ekkor a 22SZJA-Főlap (C) blokkjában az erre szolgáló helyen **jelölje be az önellenőrzést („O")**!

Figyelem! A NAV által elkészített adóbevallási tervezet esetén is jelölje az adózói javítással, helyesbítéssel („H"), vagy az önellenőrzéssel („O") érintett mezőt, ha (a bevallássá vált) adóbevallási tervezetét a 22SZJA jelű nyomtatvány benyújtásával kívánja önellenőrizni/helyesbíteni.

Ha az önellenőrzés Önnek **visszajáró összeget** eredményez, úgy feltétlenül töltse ki a 22SZJA-Főlap (D) blokkját. Az önellenőrzéssel megállapított visszajáró összegről a **22SZJA-170-es lap (átvezetési és kiutalási kérelem) kitöltésével rendelkezhet.**

[203] Art. 54.§–56. §.

Ehhez kérjük, hogy a **22SZJA-Főlap** (D) blokkjában **jelölje X-szel, hogy a „visszaigényelhető összegnek, összegeknek egy részét visszakéri és/vagy átvezetést kér”.**

Ha nem kíván más adónemre átvezetést kérni, a 22SZJA-170-es lap útmutatójában leírtak szerint kitöltött sor „g” oszlopába írja be a kiutalni kért teljes összeget, és a 22SZJA-Főlap (D) blokkjában ne felejtse el megadni az átutaláshoz szükséges belföldi postai utalási címet vagy számlaszámot.

MI A HELYESBÍTÉS (ADÓZÓI JAVÍTÁS)?

1. Példa

A magánszemély a 2022. adóévre 22SZJA jelű bevallást nyújtott be. A bevallása 2 000 000 forint munkaviszonyból származó bérjövedelmet tartalmaz, azonban az M30-as igazoláson a 4. sorban más bérjövedelemként szerepel a 2 000 000 forint.

A bevallás módosulása az elvégzett adózói javítás alapján:

Megnevezés	Eredeti adatok	Módosított adatok
1. sor (bérjövedelem)	2 000 000	0
4. sor (más bérjövedelem)	-	2 000 000
43. sor (számított adó)	300 000	300 000
61. sor (2022. évi jövedelem adója)	**300 000**	**300 000**
65. sor (kifizetők által levont adóelőleg)	300 000	300 000
79. sor (még fizetendő adó)	**0**	**0**
80. sor (visszaigényelhető adó)	**0**	**0**

A táblázatban szereplő adatok (az adózói javítás elvégzése) alapján nem számítanak önellenőrzésnek – adó, adóalap összege nem változott –, ezért a 22SZJA-Főlapon a (C) blokkban a „Bevallás jellege” mezőt kell kitöltenie, „H” jelöléssel!

MI AZ ÖNELLENŐRZÉS?

2. Példa

A magánszemély a 2022. adóévre elfogadta adóbevallási tervezetét, viszont utólag észlelte, hogy az ingatlan-bérbeadásból származó jövedelmét nem tüntette fel a bevallásában. A bérbeadásból származó jövedelme után év közben adóelőleg-fizetési kötelezettsége nem keletkezett, mert annak összege az adóévben a 10 000 forintot nem érte el.

Megnevezés	Eredeti adatok	Módosított adatok
1. sor (bérjövedelem)	2 000 000	2 000 000
4. sor (más bérjövedelem)	-	-
7. sor (Önálló tevékenységből származó jövedelem)	-	50 000
8. sor (7. sorból az ingatlan-bérbeadásból származó jövedelem)	-	50 000
22. sor (összevont adóalapba tartozó jövedelmek összege)	**2 000 000**	**2 050 000**

43. sor (számított adó)	300 000	307 500
61. sor (2022. évi jövedelem adója)	**300 000**	**307 500**
65. sor (kifizetők által levont adóelőleg)	300 000	300 000
79. sor (még fizetendő adó)	**0**	**7 500**
80. sor (visszaigényelhető adó)	**0**	**0**

A fenti módosítás következtében a kötelezettség (adóalap) és a még fizetendő adó összege is változik. Ennek megfelelően a 22SZJA-16-01-es lap 1. sor „c" oszlopába a 36. sor (2 050 000 - 2 000 000 = 50 000), a „d" oszlopba pedig a 79. sor kötelezettség változását (0 + 7 500 = 7 500) kell beírni előjelhelyesen. Ebben az esetben a 22SZJA-Főlap (C) blokkjában a „Bevallás jellege" mezőt is ki kell tölteni, „O" jelöléssel.

A 22SZJA-16-01-ES LAP

Az előző példák alapján ezt a lapot akkor szabad/kell kitöltenie, ha a benyújtott, feldolgozott bevallásában (ideértve az érvényes bevallássá vált adóbevallási tervezetet) az eredetileg bevallott (megállapított) kötelezettségek(et) (adóalapot és annak levont adóját) módosítania kell, és az újonnan kitöltött bevallás kötelezettség (+/-) változása nem egyenlő nullával.

Ha az önellenőrzést a bevallás ismételt önellenőrzéseként nyújtja be, ne felejtse el az (O) blokkban, az erre utaló mezőben X-szel jelölni!

Önellenőrzés esetén az 1-4. sorokban ahol erre lehetőséget ad a nyomtatvány, **az eredetileg bevallott kötelezettség alapjának és a helyesbített kötelezettség alapjának különbségét**, továbbá **az eredeti kötelezettség összegének és a helyesbített kötelezettség összegének változását** kell feltüntetni.

Ezen a lapon lehet továbbá a 22SZJA-02-es és a 22SZJA-03-as lapnak az adóról való rendelkezéssel összefüggő sorainak módosítása következtében megállapított különbözetet, a 22SZJA-08-02-es – a magánszemély által átvállalt egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás – lap módosítása miatti különbözetet, és a 22SZJA-13-05-ös – az egyéni vállalkozói osztalékalapok adója – lapon szereplő különbözetet elszámolni.

Ha a rendelkező nyilatkozatok módosított összegei meghaladják az eredeti összegeket, az adóhivatali átutalásra akkor kerül sor, ha a magánszemélynek nincs a NAV-nál ezer forintot meghaladó adótartozása és az adóbevallása alapján fizetendő adóját megfizette.

A 22SZJA-02-es és a 22SZJA-03-as lap módosítása következtében megállapított különbözetek elszámolása

Ezt a táblázatot akkor töltheti ki, ha az adókedvezmények levonása után, az összevont adóalap adójának összege után a 22SZJA jelű bevalláshoz képest, a korábban tett rendelkező nyilatkozat adatain kíván változtatni, azért, mert azokat nem az Szja tv. előírásai szerint töltötte ki.

A **26., 27., 28. és 29-31. sorok „b” oszlop**ába írja be az eredeti rendelkezései szerint a bevallás 126., 136., 140. és a 145. sorában szereplő összegeket. A **26., 27., 28. és a 29-31. sorok „c” oszlop**ába a módosított kötelezettségeket tüntesse fel.

Ha Ön a 22SZJA-03-as lapon a nyugdíjbiztosítási nyilatkozatát (is) módosította, a kötelezettségváltozást szerződésenként külön-külön kell feltüntetni a szerződésszám megjelölésével („a” oszlop) a 29-31. sorokban.

Ha Ön csak egy nyugdíjbiztosítási nyilatkozatát módosította önellenőrzéssel, a 30-31. sorokat üresen kell hagyni.

Ha Ön háromnál több nyugdíjbiztosítási nyilatkozat adatait módosította, kérjük, nyisson újabb 22SZJA-16-01-es lapot (papíralapú nyomtatvány kitöltése esetén ügyfélszolgálataink bármelyikén tud újabb lapot kérni), és töltse ki a 29-31. sor(oka)t azzal, hogy az új lapon kizárólag ezen sorok kitöltésére van lehetőség. A nyomtatványon az erre a célra szolgáló helyen kérjük, hogy tüntesse fel a lapszámot is. A 22SZJA-Főlap (C) blokkjában az erre szolgáló mezőben jelezze, hogy a bevallásához hány darab 22SZJA-16-01-es lapot csatol.

H**a a módosított összegek nem érik el az eredeti adatok összegét**, úgy a különbözet összegét a 26., 27., 28. és 29-31. sorok „d” oszlopában tüntesse fel, és összegezze a 32. sor „d” oszlopába. Ha háromnál több nyugdíjbiztosítási nyilatkozat önellenőrzése miatt új 22SZJA-16-01-es lapo(ka)t nyitott, az új lap(ok) 29-31. sorának „d” oszlopában feltüntetett összege(ke)t is hozzá kell számolni a 32. sor „d” oszlopának összegéhez. Az Ön terhére mutatkozó (befizetendő) személyi jövedelemadó különbözet összegét (32. sor „d” oszlop) az önellenőrzés benyújtásával egyidejűleg meg kell fizetnie.

Ha a módosított összegek meghaladják az eredeti összegeket, úgy a különbözetet a 26., 27., 28. és 29-31. sorok „e” oszlopában tüntesse fel, és összegezze a 33. sor „e” oszlopába. Ha háromnál több nyugdíjbiztosítási nyilatkozat önellenőrzése miatt új 22SZJA-16-01-es lapo(ka)tnyitott, az új lap(ok) 29-31. sorának „e” oszlopában feltüntetett összege(ke)t is hozzá kell számolni a 33. sor „e” oszlopának összegéhez. Ezen összegeket a NAV az Ön által jogszerűen megjelölt önkéntes kölcsönös biztosító pénztár bankszámlájára, befektetési szolgáltatónál vezetett nyugdíj-előtakarékossági számlájára vagy nyugdíjbiztosítási szerződésben megjelölt biztosító bankszámlaszámra átutalja.

A 22SZJA-02-es és a 22SZJA-03-as lapon csak akkor jelöljön meg más önkéntes kölcsönös pénztárat, befektetési szolgáltatót, nyugdíjpénztárt, biztosítót a 127, 137., 141., vagy a 146-147. sorban, ha korábban olyan számlát jelölt meg, amelyre a rendelkezése nem volt jogszerű.

A 22SZJA-08-02-es lap módosítása következtében megállapított különbözetek elszámolása

Ezt a táblát kell akkor kitöltenie, ha az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás szerinti adózást választotta és átvállalta a kifizető helyett is az ekho szerinti közteher megfizetését, majd utóbb a 22SZJA-08-02-es lapon, a 269-272. sorok bevallott kötelezettségében változás történt.

Önellenőrzéssel nem korrigálható az ekho jogosulatlan választása miatti kötelezettségváltozás,

azaz a 269. és 273. sor különbözete. Kizárólag akkor élhet az önellenőrzés lehetőségével, ha jogszerűtlenül állapította meg az ekho mértékét a bevallásában.

A 22SZJA-13-05-ös lap módosítása következtében megállapított különbözetek elszámolása

Ez a táblázat az egyéni vállalkozói tevékenység egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt való megszüntetése, és az egyéni vállalkozói tevékenység ügyvédi iroda, közjegyzői iroda, végrehajtói iroda tagjaként való folytatása esetén a megszűnéssel és a megszűnés nélkül számított adókötelezettségek különbözetének a következő két adóévben esedékes összegének önellenőrzésére szolgál.

A 106. sor „b" oszlopában szereplő 2024. évben esedékes eredeti kötelezettség, és az önellenőrzéssel megállapított kötelezettség különbözetét írja a 39. sor „c" oszlopába. A 106. sor „c" oszlopában szereplő 2025. évi eredeti kötelezettség, és az önellenőrzéssel megállapított kötelezettség különbözetének összegét kell szerepeltetnie a 40. sor „c" oszlopban.

Ha a megszűnés szabályai szerint és az a nélkül megállapított adókötelezettségek különbözete az önellenőrzés után nem éri el a 10 ezer forintot, akkor a 2024. és 2025. években esedékes kötelezettségek összege nulla lesz, a 104. és 105. sorok változása mellett.

A tárgyévben esedékes kötelezettség önellenőrzése a 22SZJA-16-01-es lap 1. sorát érinti!

Az önellenőrzési pótlék kiszámítása

A lap (O) blokkjában jelölje X-szel, ha a bevallását azért kell önellenőriznie, mert a munkáltatótól, kifizetőtől hibás igazolást kapott, vagy ha a bevallás kitöltéséhez szükséges igazolásokat a bevallás benyújtási határideje után, késve kapta meg. Ebben az esetben nem kell önellenőrzési pótlékot számolnia.

Az Ön javára mutatkozó önellenőrzés esetén nem kell önellenőrzési pótlékot felszámítani, megfizetni. Az Ön **terhére mutatkozó kötelezettség** esetén az önellenőrzési pótlék alapja a kötelezettség növekedés összege. Az önellenőrzési pótlék megállapításához segítséget nyújt a Nemzeti Adó- és Vámhivatal internetes honlapján (www.nav.gov.hu) a Ügyfélirányтű/Kalkulátorok/Pótlékszámítás menüpontban található pótlékszámítási program.

Az önellenőrzési pótlék alapjának számításánál a különbözeteket adónemenként külön-külön kell figyelembe venni, mert a 22SZJA-16-01-es lap soraiban szereplő negatív előjelű különbözet nem csökkenti a valamely más adónemben (adónemekben) feltárt kötelezettségnövekedés összegét.

Az **önellenőrzési pótlék mértéke** minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 365-öd része, illetve ugyanazon bevallás ismételt önellenőrzése esetén annak másfélszerese. A százalékos mértéket 3 tizedesjegy pontossággal kell meghatározni. Az önellenőrzési pótlékot az eredeti bevallás benyújtására előírt határidőt követő első naptól az önellenőrzés benyújtása napjáig terjedő időszakra kell kiszámítani.

A megállapított önellenőrzési pótlék annak bevallásával egyidejűleg esedékes. Az adónként, vagy járulékonként külön-külön kiszámított önellenőrzési pótlék összevont összegét a 45. sorba kell bejegyezni. Mivel az önellenőrzési pótlék is adónak minősül, így annak megállapításakor elkövetett tévedés ugyancsak az önellenőrzés szabályai szerint helyesbíthető ezen a bevalláson.

Ha az önellenőrzési pótlékot önellenőrzi, akkor csak az önellenőrzési pótlékot módosíthatja, más – a bevallásban szereplő, egyéb kötelezettségét nem, de a bevallást teljes adattartalommal kell kitöltenie. Ebben az esetben a 22SZJA-16-01-es lapon csak az önellenőrzési pótlék összege mezőben lehet adat. Ha a korábbi önellenőrzési bevallásban feltüntetett önellenőrzési pótlék összege annak helyesbítése miatt csökken, akkor a negatív előjelet is fel kell tüntetni a 45. sor „c" oszlopában, és az (O) blokkban X-szel jelölnie kell az ismételt önellenőrzést!

Ha az önellenőrzés nem jár adófizetési kötelezettséggel, mert Ön az adóját az eredeti esedékességkor vagy korábbi önellenőrzésekor hiánytalanul megfizette, a fizetendő önellenőrzési pótlék összegét az általános szabályok szerint kell meghatározni, de magánszemély esetében az ötezer forintot meghaladó összeget nem kell sem bevallani, sem megfizetni.
Az ezer forintnál kisebb összegű személyi jövedelemadót, szociális hozzájárulási adót, ekho-t, ekho különadót nem kell megfizetnie, azt a NAV sem téríti vissza!

A 22SZJA-16-02-ES LAP

NYILATKOZAT AZ ÖNELLENŐRZÉS INDOKÁRÓL, HA AZ ADÓKÖTELEZETTSÉGET MEGÁLLAPÍTÓ JOGSZABÁLY ALAPTÖRVÉNY-ELLENES VAGY AZ EURÓPAI UNIÓ KÖTELEZŐ JOGI AKTUSÁBA ÜTKÖZIK

Ezt a lapot kell kitöltenie, ha az Art. 195. § figyelembevételével az önellenőrzés oka, hogy az adókötelezettséget megállapító jogszabály alaptörvény-ellenes, vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusába ütközik, feltéve, hogy az Alkotmánybíróság, a Kúria vagy az Európai Unió Bírósága e kérdésben hozott döntését az önellenőrzés előterjesztésekor még nem hirdették ki vagy az önellenőrzés a kihirdetett döntésben foglaltaknak nem felel meg.

A lapot csak a 22SZJA jelű bevallás részeként, a 22SZJA-16-01-es lappal együtt (egyidejűleg) lehet benyújtani! Ha a lapot önállóan nyújtja be, azt a NAV nem tudja figyelembe venni.

A lap fejlécében az adózó azonosításához szükséges adatokat kell kitölteni. Ugyancsak itt jelölje a 22SZJA-16-02-es lap sorszámát, mely minden esetben kitöltendő (kezdő sorszám: 01).

Az **„A"** blokk 1. sorában kell megadnia azt az adónemkódot (a 22SZJA-16-01-es lap „b" oszlopa), melyben végrehajtott önellenőrzésének indoka alaptörvény-ellenes, vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusába ütköző jogszabály. A 2. sorban kérjük, tüntesse fel az adónem megnevezését is.

Ha több ilyen adónem van, úgy több 22SZJA-16-02-es lapot kell benyújtania, és a lap fejlécében a lap megfelelő sorszámát jelölnie kell.

A **„B"** blokkban lévő 3-24. sorokban Önnek részleteznie kell, hogy melyik adókötelezettséget megállapító jogszabály az, amellyel kapcsolatban önellenőrzését benyújtotta, továbbá milyen okból alaptörvény-ellenes vagy az Európai Unió mely kötelező jogi aktusába ütközik és milyen

okból, valamint ismeretei szerint az Alkotmánybíróság, a Kúria vagy az Európai Unió Bírósága a kérdésben hozott-e már döntést, ha igen, közölje a döntés számát.

A **„B”** blokk szabadon gépelhető részt tartalmaz, melyben Önnek részletesen ki kell fejtenie az előzőekben leírtakat.

A MEZŐGAZDASÁGI ŐSTERMELŐK NYILATKOZATA(I)

A 22SZJA-12-01-ES LAP KITÖLTÉSE

A mezőgazdasági őstermelői útmutatóban hivatkozott sorszámok a 22SZJA-12-es lapokra vonatkoznak, azonban vannak olyan hivatkozások, ahol a 22SZJA jelű bevallás egyéb soraira történik utalás, ott ezt részletesen közöljük.

Ezt a bevallási lapot csak a mezőgazdasági őstermelők tölthetik ki!
A 22SZJA jelű bevallás főlapján az erre szolgáló helyen írja be, hogy a bevallásához a 22SZJA-12-01-es lapot is csatolta. A lap kitöltése előtt, kérjük, olvassa el a 22SZJA-12-es lapokhoz készített kitöltési útmutatóban foglalt általános tudnivalókat is (1.1. pont), melyekből megismerheti a támogatások kezelésével, az átalányadó választásával/megszüntetésével, a *de minimis* támogatásokkal kapcsolatos szabályokat.

I. A mezőgazdasági őstermelő nyilatkozata arról, hogy a 2023. adóévre nem választ átalányadózást, illetve azt megszünteti[204]

1. sor: Ha Ön mezőgazdasági őstermelőként az a 2023. adóévre nem választ átalányadózást, illetve azt megszünteti, akkor az erre szolgáló négyzetben ezt jelezze. Ha a 2022. adóévben átalányadózást alkalmazott, és 2023-ra is ezt az adózási módot kívánja fenntartani, akkor ezt a sort nem kell kitöltenie!
Ha a 2022. adóévre nem választott átalányadózást és a 2023. adóévre sem kíván átalányadózást választani, akkor ismételten ki kell tölteni az 1. sor jelölőnégyzetét.
A mezőgazdasági őstermelő – abban az esetben is, ha adóbevallásra nem kötelezett – az előző évre vonatkozó éves bevallása benyújtásának határidejéig azt jelenti be, ha átalányadózást nem választ (ideértve azt is, ha az átalányadózás feltételei nem állnak fenn); e bejelentés hiányában a mezőgazdasági őstermelő – ha annak feltételei egyébként fennállnak – átalányadózónak minősül.[205] Azon őstermelők, akik nem kötelezettek bevallás benyújtására, a ’T101, illetve a ’T101E jelű nyomtatványon tehetik meg a nemleges nyilatkozattételt a bevallási határidőig, azaz 2023. május 22-ig.
A mezőgazdasági őstermelő átalányban megállapított, az éves minimálbér felét meghaladó jövedelme[206] (2022-ben 1 200 000 forint) az összevont adóalap részét képezi.[207] Az átalányadózásra vonatkozó döntésénél kérjük ezt is vegye figyelembe.

II. A tételes költségelszámolást vagy a 10%-os költséghányad szerinti elszámolást alkalmazó mezőgazdasági őstermelő nyilatkozata a méhészeti tevékenységből származó jövedelem számítási módjáról

Ezekben a sorokban nyilatkozhat arról, hogy milyen számítási módszert szeretne alkalmazni a méhészeti termékek előállításából származó jövedelme megállapításához. A mezőgazdasági őstermelő méhészeti termékek előállításából származó, az éves minimálbér felét (2022-ben 1 200 000 forintot) meg nem haladó jövedelme (ha a jövedelem másként nem állapítható meg, az adóévi őstermelésből származó jövedelemnek a méhészeti termékek előállításából származó bevétel és az összes őstermelői bevétel arányában megállapított része) adómentes.[208]

---

[204] Szja tv. 50. § (2)-(3) bekezdései, Szja. tv. 8. sz. melléklet
[205] Szja tv. 8. számú melléklet 1. pontja.
[206] A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 703/2021. (XII. 15.) Korm. rendelet alapján a havi minimálbér 2022. január 1-jétől 200 000 forint.
[207] Az Szja tv. 1. számú melléklet 4.26. pontja alapján adómentes az átalányadózást alkalmazó őstermelő e tevékenységéből származó jövedelmének az éves minimálbér felét meg nem haladó része.
[208] Szja tv. 1. számú melléklet 4.45. pontja.

A méhészeti termékek felsorolását az őstermelői kitöltési útmutató mellékletében találja.

3. sor: Jelölje X-szel ezt a sort, ha a méhészeti termékek előállításából származó bevétel és az adóévi őstermelői bevétel arányában szeretné számítani a méhészeti tevékenységből származó jövedelmét.

Ha a méhészeti termékek előállításából származó jövedelmet másként nem tudja megállapítani, akkor a jövedelem az adóévi őstermelésből származó jövedelemnek a méhészeti termékek előállításából származó bevétel és az összes őstermelői bevétel arányában megállapított része.

Ha a 3. sort jelölte, ne felejtse el a (D) blokkban a 7. sort jelölni, illetve a 12-02-es lapon található 14. sort is ki kell töltenie.

4. sor: Jelölje X-szel ezt a sort, ha a méhészeti tevékenységből származó összes jövedelem összegét tünteti fel a 22SZJA-12-02-es lap 39. sorában.

Ha a 4. sort jelölte, abban az esetben a (D) blokkban ki kell választania, hogy tételes költségelszámolást (7. sor) választ.
Ne felejtse el kitölteni a 12-02-es lap 14., illetve 39. sorát.

Ha 10 %-os költséghányad szerinti elszámolást alkalmaz, abban az esetben ne jelölje az 3. és 4. sort, a méhészeti tevékenységből származó jövedelmét a 14. sorba írja, a 39. sor összegét ebben az esetben ki kell tölteni.

III. A mezőgazdasági őstermelő kiegészítő őstermelői tevékenységből származó összes bevétele

5. sor: Ide írja be a mezőgazdasági őstermelő kiegészítő őstermelői tevékenységből származó összes bevételét.
Ha **tételes költségelszámolást, vagy 10%-os költséghányad szerinti elszámolást** alkalmaz, akkor az 5. sor mellett ki kell töltenie a 22SZJA-12-02-es lap 13. és 15. sorait is. A 15. sorban legfeljebb a 13. sor összegének 25 százaléka szerepelhet. Ha bevétel 25 százalékát meghaladja az 5. sor összege, akkor a teljes összeget a 22SZJA-A lap 7. sorának „b" oszlopában önálló tevékenységből származó bevételként kell szerepeltetnie. A 15. sorba ebben az esetben nullát írjon.
Átalányadózó őstermelőként, ha az 5. sorba írt jövedelmet, akkor a 22SZJA-12-03-as lap 50. és 51. sorait is ki kell kitöltenie. Ha bevétel 25 százalékát meghaladja az 5. sor összege, akkor a teljes összeget a 22SZJA-A lap 7. sorának „b" oszlopában önálló tevékenységből származó bevételként kell szerepeltetnie. Az 51. sorba ebben az esetben nullát írjon.
Nem tekinthető őstermelői tevékenységből származó bevételnek a kiegészítő őstermelői tevékenység (a továbbiakban: kiegészítő tevékenység), tevékenységek bevétele, ha annak mértéke - több kiegészítő tevékenység esetében együttesen számítva - a családi gazdaságokról szóló törvény szerinti bevételi arányt meghaladja, továbbá azzal, hogy amennyiben a kiegészítő tevékenység, tevékenységek bevétele az említett bevételi arányt meghaladja, a kiegészítő tevékenységből származó teljes bevételre az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó szabályok alkalmazandók.[209]

[209] Szja tv. 3. § 85. pont

IV. A mezőgazdasági őstermelő nyilatkozata az őstermelésből származó 2022. évi jövedelem számítási módjáról

A mezőgazdasági őstermelőnek az őstermelői tevékenységéből származó bevételéből nem kell jövedelmet megállapítania, ha az e tevékenységéből származó bevétele az adóévben nem haladja meg az éves minimálbér felét, 2022-ben 1 200 000 forintot). Ha a bevétel az 1 200 000 forintot meghaladja, a mezőgazdasági őstermelő a teljes bevételt figyelembe véve köteles a jövedelmét meghatározni.[210]
Az átalányadózást alkalmazó őstermelő esetében pedig adómentes az e tevékenységéből származó jövedelmének az éves minimálbér felét, 2022-ben 1 200 000 forintot meg nem haladó része.[211]

Ezek a nyilatkozatok azt a célt szolgálják, hogy megkönnyítsék a bevalláskitöltő programok alkalmazását, valamint a bevallás feldolgozását.
A **7-9**. sorokban a megfelelő négyzetbe tett „X" beírásával jelölje, ha a **tételes költségelszámolás**, a **10% költséghányad** szerinti elszámolás, vagy az **átalányadózás** szabályai szerint állapítja meg a 2022. évi mezőgazdasági őstermelésből származó jövedelmét.

7. sor: Jelölje X-szel, ha a 2022. évi őstermelői jövedelme megállapításához tételes költségelszámolást alkalmaz.

8. sor: Jelölje X-szel, ha a 2022. évi őstermelői jövedelme megállapításához 10% költséghányad szerinti elszámolást választ.

9. sor: Jelölje X-szel, ha a 2022. évi őstermelésből származó jövedelmét az átalányadózás szabályai szerint állapítja meg.

V. A 2023. évben nem tételes költségelszámolást alkalmazó mezőgazdasági őstermelő nyilatkozata

Ha a 2023. évi őstermelésből származó jövedelme megállapítására nem tételes költségelszámolást alkalmaz, és a 12-01-es lap 7. sorban jelölte a tételes költségelszámolást a 2022. adóévre vonatkozóan, akkor töltse ki a 10., vagy a 11. sor valamelyikét.
Ha a tárgyévben **szociális hozzájárulási adó előleg fizetésére nem kötelezett**, tételes költségelszámolást alkalmazó mezőgazdasági őstermelő a bevallás évében már nem minősül tételes költségelszámolást alkalmazó őstermelőnek, jövedelemként a megállapított jövedelem 89 százalékát veszi figyelembe. Ha a tárgyévben **szociális hozzájárulási adó előleg fizetésére kötelezett**, tételes költségelszámolást alkalmazó mezőgazdasági őstermelő a bevallás évében már nem minősül tételes költségelszámolást alkalmazó őstermelőnek, az összevont adóalapnak a kötelezettségkülönbözettel egyenlő része tekintetében jövedelemként a kötelezettségkülönbözet 89 százalékát veszi figyelembe.[212]

Mielőtt nyilatkozik, olvassa el az útmutató 40. és a 42. sorokhoz tartozó leírást!

10. sor: Jelölje X-szel ezt a sort, ha a **2022. adóévben szociális hozzájárulási adóelőleg fizetésére kötelezett**.

---

[210] Szja tv. 23. §
[211] Szja tv. 1. számú melléklet 4.26. pontja.
[212] Szja tv. 22. § (6a) bekezdés

11. sor: Jelölje X-szel ezt a sort, ha **nem kötelezett a 2022. adóévben szociális hozzájárulási adóelőleg fizetésére.**

VI. Nyilatkozatok a csekély összegű (de minimis) támogatásokkal kapcsolatban

12. sorban a megfelelő négyzetbe tett „X" beírásával jelölheti, ha nem érvényesít (nem érvényesíthet) de minimis, vagy ún. csoportmentességi támogatást, és nem részesült adórendszeren kívüli támogatásban, illetve ha nincs az adóbevallás benyújtásának napján az adózóval egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő más vállalkozása, valamint amennyiben uniós támogatást vett igénybe azt az azonos projekt tekintetében a vonatkozó maximális támogatási intenzitásra figyelemmel vette igénybe a kedvezményt.

Az őstermelői adókedvezmény az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések alkalmazásában az adóévben igénybe vett mezőgazdasági csekély összegű (de minimis) támogatásnak vagy halászati csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősül. Ennek megfelelően, ha őstermelői kedvezményt érvényesít, vagy más adórendszeren belüli támogatást vesz igénybe, úgy ezt a nyilatkozatot nem jelölheti.

A fejezethez, illetve a b) ponthoz bővebb információt a mezőgazdasági őstermelők útmutatójának 4., illetve 5. pontjában talál.
Az „Egy és ugyanazon vállalkozás": valamennyi olyan vállalkozás, amelyek között az alábbi kapcsolatok legalább egyike fennáll:

- valamely vállalkozás rendelkezik egy másik vállalkozás részvényesei vagy tagjai szavazati jogának többségével;
- valamely vállalkozás jogosult kinevezni vagy elmozdítani egy másik vállalkozás igazgatási-, irányítási- vagy felügyeleti testülete tagjainak többségét;
- valamely vállalkozás jogosult meghatározó befolyást gyakorolni valamely másik vállalkozás felett az utóbbi vállalkozással kötött szerződés alapján vagy az annak alapító okiratában vagy társasági szerződésében meghatározott rendelkezésnek megfelelően;
- valamely vállalkozás, amely részvényese vagy tagja egy másik vállalkozásnak, az adott vállalkozás egyéb részvényeseivel vagy tagjaival kötött megállapodás szerint egyedül ellenőrzi az említett vállalkozás részvényesei, illetve tagjai szavazati jogának többségét.

A fentebb említett kapcsolatok bármelyikével egy vagy több másik vállalkozáson keresztül rendelkező vállalkozásokat is egy és ugyanazon vállalkozásnak kell tekinteni.
Az egy és ugyanazon vállalkozás fogalma szempontjából a mezőgazdasági őstermelő magánszemélyt és a családi gazdaságot is vállalkozásnak kell tekinteni.

Ha a 12. sorban az a) pontban jelöli, hogy nem érvényesít de minimis vagy csoportmentességi támogatást, és nem részesült adórendszeren kívüli támogatásban, a 22SZJA-12-02 lap 44-47. sorokat, valamint a 22SZJA-12-03 lap 80-83. sorokat nem kell kitöltenie.

Ha adórendszeren kívüli csekély összegű (de minimis) támogatásban részesült, vagy van az adózóval egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő más vállalkozása, azaz a fenti nyilatkozatokat nem jelöli, akkor ki kell töltenie a 22SZJA-12-03 lap 80-83., illetve 84-89. sorait.
Kérjük, hogy olvassa el az őstermelői kitöltési útmutató 80-83. illetve 84-89. soraira vonatkozó magyarázatait.

ÚTMUTATÓ A MEZŐGAZDASÁGI ŐSTERMELŐK

2022. ÉVI ADÓBEVALLÁSÁHOZ

A tavalyi évekhez hasonlóan a munkáltatók, kifizetők által benyújtott adatok alapján a NAV idén is készít a mezőgazdasági őstermelőknek adóbevallási tervezetet, amit 2023. március 15-től megtekinthet a NAV SZJA oldalán (www.nav.gov.hu/szja) az eSZJA ikonra kattintva.

A mezőgazdasági őstermelő **adóbevallási kötelezettségét akkor teljesíti, ha a NAV által elkészített adóbevallási tervezet felhasználásával** (online felületen történő javításával, kiegészítésével és beküldésével, vagy meghatározott feltételek esetén a NAV által papír alapon kiküldött kiegészítő nyilatkozat kitöltésével és visszaküldésével), **vagy adóhatósági közreműködés nélkül bevallást nyújt be.** Ehhez használhatja az online felületen elérhető webes kitöltő programot (WebNYK), vagy a NAV honlapjáról (www.nav.gov.hu) letölthető Általános Nyomtatványkitöltő programot (ÁNYK), vagy a papír alapú 22SZJA nyomtatványt. A papír alapú „üres" nyomtatványt letöltheti és kinyomtathatja honlapunkról, illetve a NAV ügyfélszolgálatain is igényelheti. **Fontos, hogy a mezőgazdasági őstermelő adóbevallási tervezete 2023. május 22-ével nem válik érvényes szja-bevallássá.**

Jelen útmutatóban leírtak segíthetik Önt - a jogszabályi hivatkozások révén - az egyes sorok kitöltésében. Továbbá szíves figyelmébe ajánljuk a NAV honlapján (www.nav.gov.hu) az Információs füzetek/Aktuális menüpont alatt megtekinthető és letölthető **6. számú tájékoztató füzetet, amely a mezőgazdasági őstermelő magánszemély adózásának alapvető szabályait** tartalmazza.

A mezőgazdasági őstermelői útmutatóban hivatkozott sorszámok a 22SZJA-12-es lapokra vonatkoznak, azonban vannak olyan hivatkozások, ahol a 22SZJA jelű bevallás egyéb soraira történik utalás, ott ezt részletesen elolvashatja.

A 22SZJA jelű bevallás 22SZJA-főlapjához írt kitöltési útmutató általános tudnivalói (a bevallás benyújtására vonatkozó határidő, az adófizetés módja és határideje, a képviselet stb.) Önre is vonatkoznak, kérjük ezeket is vegye figyelembe a kitöltés során! Fontos, hogy a **családi járulékkedvezmény érvényesítésé**vel összefüggő szabályokat a 22SZJA-B lap 31. sora előtt található általános információk között, valamint a 22SZJA-B lap 31-42. sorokra vonatkozó kitöltési útmutatójában olvashat.

Az útmutató tartalma:

1. A MEZŐGAZDASÁGI ŐSTERMELÉSBŐL SZÁRMAZÓ JÖVEDELEM (VESZTESÉG) KISZÁMÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES TUDNIVALÓK
   - 1.1. Általános tudnivalók
   - 1.2. Őstermelők családi gazdaságának adózása

2. AZ ŐSTERMELÉSBŐL SZÁRMAZÓ BEVÉTEL ÉS A JÖVEDELEM MEGÁLLAPÍTÁSÁRA VONATKOZÓ TUDNIVALÓK
   - 2.1. Támogatások elszámolása
   - 2.2. A jövedelem megállapítása költségelszámolás alapján
   - 2.3. Bevételek
   - 2.4. A költségek elszámolásáról
   - 2.5. A jövedelem megállapítása átalányadózás választása esetén

2.6. Veszteség elszámolása
2.7. Veszteségelhatárolás
3. EGYÉB ADATOK
4. ADATOK AZ ADÓRENDSZEREN KÍVÜLI CSEKÉLY ÖSSZEGŰ (DE MINIMIS) TÁMOGATÁSOKRÓL
5. AZ ADÓZÓ NYILATKOZATA A VELE EGY ÉS UGYANAZON VÁLLALKOZÁSNAK MINŐSÜLŐ VÁLLALKOZÁSRÓL

1. A MEZŐGAZDASÁGI ŐSTERMELÉSBŐL SZÁRMAZÓ JÖVEDELEM (VESZTESÉG) KISZÁMÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES TUDNIVALÓK

1.1. Általános tudnivalók

A családi gazdaságokról szóló 2020. évi CXXIII. törvény meghatározza a mezőgazdasági őstermelőkre[213] és az őstermelők családi gazdaságára[214] vonatkozó szabályokat

A.) Mezőgazdasági őstermelőként őstermelői tevékenység nyilvántartásba vételt követően végezhető. Az őstermelőt kérelemre az Agrárkamara veszi nyilvántartásba.
A mezőgazdasági őstermelő az a 16. életévét betöltött, a mezőgazdasági őstermelői nyilvántartásban szereplő természetes személy, aki saját gazdaságában őstermelői tevékenységet folytat.

Saját gazdaság az őstermelő saját vagy az őstermelők családi gazdasága tagjainak közös használatában lévő
- mező- és erdőgazdasági hasznosítású föld és
- a mezőgazdasági termelőeszközök azon köre,

amelyre nézve az őstermelőt vagy őstermelők családi gazdasága tagjait megilleti a termelés szervezésének, valamint – a vetőmag-bértermelés, a bérnevelés, a bérhizlalás és a kihelyezett állattartás kivételével – a termelés eredményének felhasználási joga.

Az őstermelő tehát nemcsak a saját tulajdonában lévő földön, a saját termelőeszközeivel végezheti a tevékenységét, hanem akár bérelt földön, bérelt eszközökkel is dolgozhat, ha a termelés szervezéséről, illetve a megtermelt termékek, termények felhasználásáról, értékesítéséről – az előbbiekben felsorolt tevékenységek kivételével – a mezőgazdasági őstermelő dönt.

Őstermelői tevékenység:[215]
- a mező- és erdőgazdasági tevékenység,
- a kiegészítő őstermelői tevékenység

Mező- és erdőgazdasági tevékenység:[216]
- növénytermesztés,
- kertészet,
- állattartás,
- méhanyanevelés,

[213] Csgtv. 3. §, Szja tv. 3. § 18. pont
[214] Csgtv. 6. §, 7. §
[215] Csgtv. 2. § g) pont
[216] Csgtv. 2. § e) pont és a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Földforgalmi törvény) 5. § 18. pontja

- halászat,
- haltenyésztés,
- szaporítóanyag-termesztés,
- vadgazdálkodás,
- erdőgazdálkodás
- kiegészítő tevékenységgel vegyes gazdálkodás,
- valamint az e tevékenységből származó termékfeldolgozás, ha az a saját gazdaságban előállított alapanyag felhasználásával történik és nem haladja meg a kistermelői élelmiszertermelésről, -előállításról és értékesítésről szóló 52/2010. (IV. 30.) FVM rendeletben meghatározott mennyiséget.

Mivel e felsorolásban a mező-, erdőgazdasági tevékenységek között szerepel az állattartás, és a Csgtv. saját gazdaság definíciója pedig kifejezetten arról rendelkezik, hogy bérhizlalás, bérnevelés esetén az őstermelőnek nem szükséges rendelkeznie a termelés eredménye felhasználásának jogosultságával, ezért a bérnevelés, bérhizlalás is őstermelői tevékenység minősül.

Kiegészítő őstermelői tevékenység:[217]
- falusi és agroturizmus,
- kézművesipari tevékenység,
- fűrészáru-feldolgozás,
- takarmány-előállítás,
- mezőgazdaság termékből élelmiszer előállítása mező-, erdőgazdasági tevékenységből származó termékfeldolgozás kivételével, ha a saját gazdaságban előállított alapanyag felhasználásával történik és nem haladja meg a kistermelői élelmiszertermelésről, -előállításról és értékesítésről szóló 52/2010. (IV. 30.) FVM rendeletben (a továbbiakban: FVM rendelet) meghatározott mennyiséget ,
- dohányfeldolgozás,
- bioüzemanyag-előállítás,
- a mező- és erdőgazdasági tevékenység során keletkezett melléktermékek, növényi és állati eredetű hulladék hasznosítása, nem élelmiszercélú feldolgozása, valamint az ezekből a termékekből keletkezett termékek közvetlen termelői értékesítése,
- mező- és erdőgazdasági szolgáltatás.

A mezőgazdasági őstermelő kiegészítő őstermelői tevékenységéből származó éves bevétele nem haladhatja meg az őstermelői tevékenységből származó éves bevételének negyedét. Ha a kiegészítő őstermelői tevékenységből származó éves bevétele meghaladja a teljes őstermelői tevékenységből származó éves bevétele negyedét, akkor a kiegészítő őstermelői tevékenység teljes bevétele nem minősül őstermelői tevékenységből származó bevételnek, és nem folytathat kiegészítő őstermelői tevékenységet mezőgazdasági őstermelőként.

A Csgtv. 2. § g) pontja 2022. január 1-jétől őstermelői tevékenységként az őstermelői nyilvántartásba felvett mező-, erdőgazdasági tevékenységet, valamint a kiegészítő őstermelői tevékenységet nevesíti, továbbá arra, hogy a kiegészítő őstermelői tevékenység Csgtv. szerinti fogalma ezen időponttól nem tartalmazza a termelési tényezők értékesítését és hasznosítását, ezért az ilyen típusú tevékenység 2022-től már nem része az őstermelői kiegészítő tevékenységnek és így az őstermelői tevékenységnek sem. Emiatt pedig azt nem lehet mezőgazdasági őstermelői tevékenységből származó bevétel fogalomba sem beleérteni, azaz a

[217] Csgtv. 2. § c) pontja

termelési tényezők értékesítéséből, hasznosításából származó bevétel nem minősül őstermelői tevékenységből származó bevételnek.
A jövedelmet az Szja tv. 58. §-a szerint az ingó vagyontárgy átruházásából származó jövedelemre, ingatlan esetében pedig az Szja tv. 59-62. §-a szerint az ingatlan, vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelemre vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani. Például, ha az őstermelő eladja a kizárólag üzemi célú tárgyi eszközének minősülő traktort, akkor az ebből származó bevétel nem őstermelői tevékenység bevétele, hanem ingó vagyontárgy értékesítéséből származó bevételként adóköteles.

Az Szja tv. 58. § (2) bekezdésének az a kivétel-szabálya, amely kimondja, hogy a mezőgazdasági őstermelőként ingó vagyontárgy értékesítéséből szerzett bevételre az 58. § szabályai nem alkalmazhatóak, a termelési tényezők értékesítéséből származó bevétel esetében nem releváns, mert a gazdálkodó ezen bevétele a fentiekben kifejtett szabályok szerint nem minősül őstermelői bevételnek. Továbbá, a termelési tényezők értékesítéséből, hasznosításából származó bevétel az őstermelőkre vonatkozó bevételi értékhatárokba sem számítandó bele, hiszen az értékhatárok az őstermelői tevékenységből származó bevételre vonatkoznak, amelybe az ilyen típusú tevékenységből származó bevétel nem számít bele.
Az ingó vagyontárgy átruházásából származó jövedelem kiszámítása során az Szja tv. 58. § (3) bekezdése szerinti igazolt költségek akkor vonhatók le a bevételből, ha azokat az őstermelő a tevékenységéből származó bevételével szemben költségként még nem számolta el. Így például, ha egy őstermelő értékesíti a kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközként nyilvántartott traktort, akkor a beszerzési árból az értékesítésig el nem számolt értékcsökkenési leírás összegét levonhatja a bevételből. Ha pedig ez az őstermelő őstermelők családi gazdaságának tagja és a traktor beszerzési árát a beszerzés évében egy összegben költségként elszámolta, akkor a traktor eladáskor már nem számolhat el költséget.

A mezőgazdasági őstermelő az őstermelői tevékenységét önállóan vagy őstermelők családi gazdaságának tagjaként végezheti. Mezőgazdasági őstermelő az őstermelői tevékenysége tekintetében nem folytathat egyéni vállalkozói tevékenységet.
Az őstermelői tevékenységgel előállított termék értékesítése során az őstermelő nevében, annak képviselőjeként közeli hozzátartozója vagy alkalmazottja is eljárhat.

B.) Az őstermelők családi gazdasága olyan önálló jogalanyisággal és a tagok vagyonától elkülönült vagyonnal nem rendelkező, legalább két, egymással hozzátartozói láncolatban[218] álló mezőgazdasági őstermelő tag által létrehozott termelési közösség, amelynek keretein belül a mezőgazdasági őstermelők az őstermelői tevékenységüket saját gazdaságukban közösen, valamennyi tag személyes közreműködésén alapulva, összehangoltan végzik. Az őstermelők családi gazdaságára és tagjára az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a Ptk-nak a polgári jogi társasági szerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. Egy mezőgazdasági őstermelő egyidejűleg csak egy őstermelők családi gazdaságának lehet tagja.
Az őstermelők családi gazdasága a nyilvántartásba vétellel jön létre, az erre irányuló kérelmet, az alapítói szerződést és a hozzátartozói minőségről szóló igazolásokat az Agrárkamarához kell benyújtani.

Az őstermelők családi gazdaságának képviselője a többi tag képviseletében az őstermelők családi gazdasága tevékenysége körében az ügyek vitelére jogosult, a többi tag nevében csak

[218] A Csgtv. 2. § b) pontja alapján hozzátartozói láncolat alatt a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 8:1. § 1. pontja szerinti közeli hozzátartozói kapcsolatban lévő természetes személyeket, valamint e személyek hozzátartozói és egyenesági rokonai által alkotott csoportot kell érteni. Hozzátartozónak a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott hozzátartozó számít.

azok meghatalmazása esetén szerezhet jogokat és vállalhat kötelezettségeket. Az őstermelői tevékenységgel előállított termék értékesítése során az őstermelők családi gazdasága tagjának nevében, annak képviselőjeként az őstermelők családi gazdaságának bármelyik tagja vagy alkalmazottja is eljárhat. A közös tevékenység nyeresége és vesztesége - ha a tagok eltérően nem állapodnak meg az őstermelők családi gazdaságának alapításáról szóló szerződésben - a tagok közt egyenlő arányban oszlik meg. Az őstermelők családi gazdaságát alapító szerződés hatályban marad bármely tag tagsági jogviszonyának megszűnése esetén a gazdálkodást tovább folytató tagokra vonatkozóan, amíg a tagok száma egy főre nem csökken. Ha a tagok száma egy főre csökken, az őstermelők családi gazdaságát alapító szerződés hatályát veszti.
A tagsági jogviszony megszűnik, ha
a) a tag őstermelők családi gazdaságából történő kilépését az őstermelői nyilvántartásban átvezetik,
b) a tagot törlik az őstermelői nyilvántartásból,
c) a tag elhalálozik,
d) a tag vonatkozásában a hozzátartozói láncolat megszakad.
Ha az elhunyt tag örököse mezőgazdasági őstermelőnek minősül és a többi taggal hozzátartozói láncolatban áll, akkor a tagok hozzájárulásával az őstermelők családi gazdaságába tagként beléphet.
Ha az őstermelők családi gazdasága képviselőjének a tagsági jogviszonya megszűnik, a bejelentéssel egyidejűleg meg kell jelölni az új képviselő személyét. Ha az őstermelők családi gazdasága képviselőjének a tagsági jogviszonya a b)-d) pontban meghatározott esetben szűnik meg, akkor a tagoknak 15 napon belül be kell jelenteniük az új képviselő személyét.
A tagsági jogviszony megszűnése esetén a taggal hatvan napon belül el kell számolni. A közös használatba adott mező-, erdőgazdasági hasznosítású föld és mezőgazdasági termelőeszközök használatát, azokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogokat vissza kell szolgáltatni.

A mezőgazdasági őstermelők és az őstermelők családi gazdaságának adatait a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal által üzemeltetett és az Agrárkamara által vezetett **őstermelői nyilvántartás** élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszer (a továbbiakban: **FELIR**) tartalmazza. A mezőgazdasági őstermelőknek őstermelők családi gazdaságában való részvételének tényét az őstermelői nyilvántartásban fel kell tüntetni. A mezőgazdasági igazgatási szerv a mezőgazdasági őstermelő számára a nyilvántartásba vétel során az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló törvényben meghatározott FELIR azonosítót állapít meg. Az **őstermelői tevékenység azonosító** azt mutatja meg, hogy mikortól meddig van őstermelői státuszban a magánszemély. Az **őstermelők családi gazdaságának képviselője tevékenység azonosítója** pedig azt mutatja meg, hogy mikortól meddig van ŐCSG képviselői státuszban a magánszemély. Mezőgazdasági őstermelőként a tevékenység azonosító adatot ki kell tölteni.

1.2. ŐSTERMELŐK CSALÁDI GAZDASÁGÁNAK ADÓZÁSA

1. Családi őstermelői tevékenység esetén az őstermelők családi gazdasága tagjai az őstermelői jövedelemre ugyanazon adózási módot alkalmaznak, továbbá a családi őstermelői tevékenység időszakában egymással munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban nem állhatnak. Az **alkalmazandó adózási módot** - az őstermelők családi gazdasága tagjai tekintetében is, a bejelentéskor feltüntetve a tagok nevét és adóazonosító jelét - **az őstermelők családi gazdaságának képviselője jelenti be** a bejelentésre vonatkozó szabályok alkalmazásával.
2. Ha az őstermelők családi gazdaságának tagjai az őstermelők családi gazdaságát **alapító szerződés** alapján

a) nem egyenlő arányban részesednek a nyereségből és viselik a veszteséget, akkor a családi őstermelői tevékenységet folytató őstermelő e tevékenységéből származó bevételét és - tételes költségelszámolás esetén - azzal kapcsolatos költségét az őstermelők családi gazdaságát alapító szerződésben meghatározott módon állapítja meg azzal, hogy a bevételek és költségek igazolására bármelyikük nevére kiállított bizonylat egyenértékű,
b) egyenlő arányban részesednek a nyereségből és viselik a veszteséget, akkor a családi őstermelői tevékenységet folytató őstermelő e tevékenységéből származó bevételét és - tételes költségelszámolás esetén - azzal kapcsolatos költségét a közösen elért összes bevételnek, illetve összes költségnek a tagok számával történő elosztásával állapítja meg azzal, hogy a bevételek és költségek igazolására bármelyikük nevére kiállított bizonylat egyenértékű.
A **gépjármű használatával** összefüggő költségeket a családi őstermelői tevékenységüket folytató tagok csak azonos elszámolási mód választásával vehetik figyelembe, azonban - a nevére és a gépjármű rendszámára kiállított számla (számlák) alapján is - közülük csak annak a költségét, aki egyébként a törvény rendelkezései szerint jogosult a gépjárműhasználattal összefüggő költségelszámolásra.
3. **Átalányadózás** abban az esetben alkalmazható, ha a családi őstermelői tevékenység keretében folytatott őstermelői tevékenység bevétele az adóévben nem haladja meg a tagok (ideértve a képviselőt is) adóév utolsó napja szerinti létszáma és az éves minimálbér tízszerese szorzatának összegét, de legfeljebb az éves minimálbér negyvenszeresét (ami nem lehet több 2022-ben, mint **96 000 000** forint).
4. A családi őstermelői tevékenységet folytató tagok - a 2. pont rendelkezését is figyelembe véve - külön-külön tesznek eleget adókötelezettségüknek. A tagoknak elegendő egy **nyilvántartást** vezetni a bevételekről és a költségekről.
5. Ha az őstermelők családi gazdaságának **tagja év közben meghal vagy kilép** (együttesen: kiválik) a közös gazdálkodásból, akkor a kiváló tag jövedelmét úgy kell meghatározni, hogy a kiválás időpontjáig megszerzett bevételt és - tételes költségelszámolás esetén - a költségeket fel kell osztani az addig közös tevékenységet folytató családtagok között. Ettől eltérő módon megállapodhatnak a tagok a kiválást megelőző időszakot érintő, de azt követően érkező bevételek és felmerült költségek megosztásának a módjáról. A közös gazdálkodást tovább folytató tagok és az esetlegesen év közben belépő új tag vagy tagok jövedelmét úgy kell meghatározni az év végén, hogy az őstermelők családi gazdaságának év végén meglévő tagjai által az adóévben megszerzett összes bevételt és elismert költséget a 2. pontban meghatározottak szerint az év végén fennálló taglétszám figyelembevételével kell felosztani.
6. Amennyiben a **kiegészítő őstermelői tevékenység bevételének mértéke** - több kiegészítő őstermelői tevékenység esetében együttesen számítva - meghaladja a családi gazdaságokról szóló törvény szerinti bevételi arányt, akkor a kiegészítő őstermelői tevékenységből, tevékenységekből származó teljes bevételre az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó szabályok alkalmazandók. A bevételi arány átlépésének következtében őstermelői bevételnek nem minősülő kiegészítő őstermelői tevékenységből, tevékenységekből származó bevétel és költség elszámolására - a tagok eltérő megállapodásának hiányában - a 2. pont rendelkezései az irányadóak.[219]

2. AZ ŐSTERMELÉSBŐL SZÁRMAZÓ BEVÉTEL ÉS A JÖVEDELEM MEGÁLLAPÍTÁSÁRA

[219] Szja tv. 6. számú melléklet

VONATKOZÓ TUDNIVALÓK

A mezőgazdasági őstermelő őstermelői tevékenységéből származó jövedelme önálló tevékenységből származó jövedelemként adóköteles, amelyet a bevételből kiindulva kell megállapítani.

A mezőgazdasági őstermelő az őstermelői bevételéből háromféle módszerrel állapíthatja meg a jövedelemét:

1. átalányadózással,
2. tételes költségelszámolással,
3. 10 százalékos költséghányad alkalmazásával.

Az egyes jövedelemszámítási módszerek fő jellemzői 2022-ben a következők:

Bevételi értékhatár	Átalányadózás	Tételes költségelszámolás	10 százalékos költséghányad
éves bevétel ≤ 1 200 000 Ft	nem kell jövedelmet számolni	nem kell jövedelmet számolni	nem kell jövedelmet számolni
1 200 000 Ft < éves bevétel ≤ 12 000 000 Ft	jövedelmet kell számolni, de nem kell adót fizetni	a bevételből elszámolható költségek alapján megállapított jövedelem után kell adót fizetni	a bevételből levonható 10 százalékos költséghányad alapján megállapított jövedelem után kell adót fizetni
12 000 000 Ft < éves bevétel ≤ 24 000 000 Ft	jövedelmet kell számolni, az éves minimálbér felét meghaladó jövedelem után kell adót fizetni		
24 000 000 Ft < éves bevétel	átalányadózás nem alkalmazható		

2.1. TÁMOGATÁSOK

Nem kell bevételként figyelembe venni a mezőgazdasági őstermelő által e tevékenységével összefüggésben kapott támogatás összegét.[220]

Adómentes bevételi értékhatár

A mezőgazdasági őstermelőnek az őstermelői tevékenységéből származó bevételéből **nem kell jövedelmet megállapítania**, ha az e tevékenységéből származó **bevétele az adóévben nem haladja meg az éves minimálbér felét** (2022-ben az **1 200 000 forintot**). Ha a bevétel az éves minimálbér felét meghaladja, a mezőgazdasági őstermelő a teljes bevételt figyelembe véve köteles a jövedelmét meghatározni.

2.2. A JÖVEDELEM MEGÁLLAPÍTÁSA KÖLTSÉGELSZÁMOLÁS ALAPJÁN

Ha úgy döntött, hogy nem átalányadózást **alkalmaz,** akkor jövedelmét kétféle módszerrel állapíthatja meg:

[220] Szja tv. 7. § (3) bekezdése

– Az első módszer szerint a **10% költséghányad levonás**ával a bevétel 90%-a minősül jövedelemnek. Ebben az esetben a tárgyi eszközeinek és a nem anyagi javaknak az értékcsökkenési leírását, valamint a korábban elhatárolt veszteségének a 20%-át az adóévre elszámoltnak kell tekintenie.
– A második módszer a **tételes költségelszámolás**. Ha ezt a módszert alkalmazza, akkor a törvényben költségként elismert és/vagy igazoltan felmerült kiadások tételes figyelembevételével kell a bevételéből a jövedelmét megállapítania.

Őstermelői adókedvezmény[221]

Ha a tételes költségelszámolást választotta vagy ha a 10% költséghányad levonásával állapítja meg a jövedelmét, akkor az őstermelésből származó jövedelme után adókedvezményt érvényesíthet a 22SZJA-B lap 48. sorában. Az adókedvezmény érvényesítésének feltétele, hogy az őstermelő (őstermelők családi gazdasága esetén a tagok külön-külön) rendelkezzen a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által vezetett Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszerben nyilvántartásba vett ügyfél-azonosítóval (regisztrációs számmal) és ezt a számot a bevallásában feltüntesse. Ez a kedvezmény mezőgazdasági csekély összegű vagy halászati csekély összegű támogatásnak minősül.

Ha Ön tételes költségelszámolás szerint adózik, az összevont adóalapba tartozó mezőgazdasági őstermelésből származó, az adó(előleg)-alap számításánál figyelembe vett jövedelme után akkor is terheli a szociális hozzájárulási adó kötelezettség, ha az őstermelőket megillető adókedvezmény miatt nem keletkezik adófizetési kötelezettsége.

Őstermelők szociális hozzájárulási adója

Fontos! Az őstermelők szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettségéről részletesen a kitöltési útmutató 22SZJA-09-es lap 294. sorához tartozó részben olvashat.

A 22SZJA-12-02 [A MEZŐGAZDASÁGI ŐSTERMELÉSBŐL SZÁRMAZÓ JÖVEDELEM (VESZTESÉG) KISZÁMÍTÁSA] LAP KITÖLTÉSE

2.3. BEVÉTELEK

A 2022. évi adóalapba beszámító bevételek

13. sor: Mezőgazdasági őstermelői tevékenységből származó bevételnek a családi gazdaságokról szóló törvény szerinti őstermelői tevékenységből származó bevétel számít, azzal, hogy nem tekinthető őstermelői tevékenységből származó bevételnek a kiegészítő őstermelői tevékenység, tevékenységek bevétele, ha annak mértéke - több kiegészítő ősermelői tevékenység esetében együttesen számítva - a családi gazdaságokról szóló törvény szerinti bevételi arányt meghaladja, továbbá azzal, hogy amennyiben a kiegészítő őstermelői tevékenység, tevékenységek bevétele az említett bevételi arányt meghaladja, a kiegészítő őstermelői tevékenységből származó teljes bevételre az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó szabályok alkalmazandók.
Ebben a sorban a mezőgazdasági őstermelői tevékenységével összefüggésben az adóévben megszerzett (kézhez vett, jóváírt) bevételét kell feltüntetnie.

[221] Szja tv. 39. § (1) bekezdés

Nem kell bevételként figyelembe venni a mezőgazdasági őstermelő által e tevékenységével összefüggésben kapott támogatás összegét.

Bevételnek minősül többek között:
– az értékesített termék, a tevékenység ellenértékeként vagy ezek előlegeként befolyt, vagy váltóval kiegyenlített összeg, a természetben kapott ellenérték, ide nem értve a tárgyi eszközök, nem anyagi javak értékesítésekor kapott előleget (valamennyi esetben a felár, az engedmény, az árkiegészítés figyelembevételével);
– a szállításért, vagy csomagolásért külön felszámított összeg;
– az előállított vagy vásárolt terméknek, a végzett vagy vásárolt szolgáltatásnak a szokásos piaci értéke, ha azokat saját célra használja fel, illetőleg részben vagy egészben ellenszolgáltatás nélkül másnak átengedi akkor, ha ezzel kapcsolatosan bármely évben költséget számolt el; (Nem kell a bevételbe beszámítani a fentieket, ha az azzal kapcsolatos kiadásokat nem számolta el költségként, vagy ha ezen kiadásokkal az összes költségét arányosan csökkenti, vagy a terméket, a szolgáltatást elemi károk, katasztrófák esetén közadakozás során nyújtotta.)
– az adó különbözetének visszatérítése, ha a befizetést az őstermelésből származó bevételével szemben költségként bármely évben elszámolta;
– a káreseménnyel összefüggésben kártalanítás, kártérítés címén felvett összeg, ilyen a felelősségbiztosítás címén felvett összeg is, továbbá annak a biztosítási szolgáltatásnak az értéke, amelynek esetében az arra jogosító biztosítási díjat korábban elszámolta költségként;
– a kapott kamat;
– a kapott kötbér, a késedelmi kamat, a bírság, a büntetés címén kapott összeg, valamint a fizetett kötbér, kamat, bírság, büntetés visszatérítése címén kapott összeg, *kivéve,* ha ez utóbbiakat korábban költségként nem számolta el;
(Ha az év során ingó vagyontárgyat, ingatlant, vagy vagyoni értékű jogot idegenített el, amit nem kizárólag, vagy kizárólag üzemi célból használt, akkor az ebből származó jövedelem adózására a 22SZJA-04-es lap 161-163. sorainál leírtak szerint kell eljárni.)

Ebbe a sorba írja be az erdőfelújítási kötelezettséget keletkeztető fakitermelésből **vagy lábon álló faállomány értékesítéséből származó bevételét**, ami csökkenthető az erdő felújítása költségei fedezésére nyitott, elkülönített számlára befizetett összeggel. A befizetett összeg terhére visszautalt összegből akác és lágy lombos célállomány esetében az erdőfelújítás kezdő évét követő ötödik év végéig, egyéb fafajtáknál a nyolcadik év végéig költségként az igazolt kiadások számolhatók el, valamint az erdőfelújításra kapott támogatás mértékéig terjedő összeg igazolás nélkül vonható le. A fennmaradó - az előzőekben említett határidőn túl visszautalt - összeg teljes egészében bevételnek számít.[222]

Az **agrár-kárenyhítési hozzájárulás címén befizetett összeg** a mezőgazdasági termelők által alkotott kockázatközösségben részt vevő tagokat ért mezőgazdasági káresemények vagy elemi káresemények ellentételezésére szolgál, ami a kárenyhítő juttatásban részesülő őstermelőnek folyósított összeg jogszabály[223] alapján folyósított, az őstermelői tevékenységgel kapcsolatos támogatásnak minősül, így azt nem kell bevételként figyelembe venni és a **bevételi értékhatárt nem emeli meg**.

A Csgtv. szerinti mezőgazdasági őstermelő esetében bevételnek az általa a bérnevelési, bérhizlalási tevékenységre tekintettel bármely jogcímen és bármely formában mástól

[222] Szja tv. 20. §
[223] A mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény, valamint a kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével, valamint a kárenyhítő juttatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 26/2014. (XI. 25.) Korm. rendelet.

megszerzett vagyoni érték tekintendő. Tehát csak az elszámolás után a bérnevelőnek ténylegesen kifizetett összeg az őstermelői bevétel.
Kompenzációs felárra való jogosultság esetén a felvásárlótól kapott kompenzációs felár összege is az őstermelő bevételének tekintendő.
Tételes költségelszámolás esetén a jövedelem megállapításakor a termék vagy állat kihelyezési értéke pedig költségként nem érvényesíthető.
Ha az őstermelői tevékenysége mellett egyéni vállalkozói tevékenységet is folytat, akkor őstermelői bevételként kell figyelembe vennie az őstermelői tevékenység során előállított azon termékek szokásos piaci értékét, amiket egyéni vállalkozóként értékesít.[224] (Ez az őstermelői bevételként elszámolt érték az egyéni vállalkozói tevékenységnél elismert költség.)

A mezőgazdasági őstermelői tevékenység megszüntetése esetén bevételként figyelembe veendő, további tételek[225]
Ha az őstermelői tevékenységét az adóévben megszüntette, akkor az e tevékenységből származó jövedelmét a megszűnés szabályai szerint kell kiszámítania.

Az őstermelői tevékenység megszüntetése esetén az előzőekben felsoroltakon túl bevételként kell elszámolnia:
– a korábban költségként elszámolt és a megszűnéskor meglévő összes készlet (anyag, áru, félkész és késztermék) leltári értékét, a 200 ezer Ft-ot meg nem haladó tárgyi eszköz (ideértve a tartalék alkatrészt és a gyártó eszközt is) leltári értékét;
– a gazdasági épület, az üzlet, a műhely, az iroda és az egyéb a jövedelemszerző tevékenységhez használt ingatlan használati vagy bérleti jogáról való lemondás miatti ellenértéket akkor, ha a használati, vagy a bérleti jog megszerzésére fordított kiadást korábban költségként elszámolta. (Ha ez az ellenérték a bevallás benyújtásáig még nem ismert, akkor a használati vagy a bérleti jog megszerzésére fordított kiadás összegét kell bevételként figyelembe venni.)
– az éves adóbevallás benyújtásának határnapjáig (illetve a benyújtás napjáig) rendelkezésre álló, a megszüntetésről beadott adóbevallást követően befolyt összeg december 31-i időponttal.
Ha a tevékenység megszüntetését követően, de az éves adóbevallás benyújtását megelőzően érkezett még bevétele az őstermelői tevékenységével összefüggésben, akkor ezt a bevételét, még 2022. évi bevételként vegye figyelembe (pl. ha a felvásárlónak leadott állatok, növények ellenértékét csak 2023. évben, de még a bevallásának a benyújtása előtt kapta meg).

Ha az adóbevallásának a benyújtását követően is érkezik még az őstermelői tevékenységével összefüggésben bevétele, akkor arra az önálló tevékenységre vonatkozó jövedelemszámítási szabályokat kell a 2023. évről benyújtott személyijövedelemadó-bevallásában alkalmaznia. A bevételéből levonhatja a korábbi őstermelői tevékenységével kapcsolatosan felmerült és még el nem számolt kiadásait. Ha ennek a kiadásnak az összege több lenne, mint az utóbb megszerzett bevétele, akkor azt a kiadását, amit az adóbevallásában nem tud elszámolni, a tevékenység megszüntetése évéről készített adóbevallásának az önellenőrzésével érvényesítheti. Ha ezzel a lehetőséggel élni kíván, akkor a 2023. évről benyújtott adóbevallásába nem írhatja be annak a kiadásnak az összegét, amit az önellenőrzés benyújtásával érvényesít majd.

A 13. sor összegéből a méhészeti termékek előállításából származó bevétel
14. sor: Ebbe a sorba írja be a 2022. adóévben keletkezett, méhészeti termékek előállításából származó bevételét! A méhészeti termékek felsorolását az útmutató mellékletében találja.

[224] Szja tv. 22. § (7) bekezdése
[225] Szja tv. 2. sz. melléklet II. pont

Ha a 12-01-es lap (B) blokkjában a 3. vagy 4. sort jelölte, abban az esetben ezt a sort ki kell töltenie.

A 13. sor összegéből a kiegészítő őstermelői tevékenységből származó bevétel összege

15. sor: Ebbe a sorba írja be a 13. sor összegéből a kiegészítő őstermelői tevékenységből származó bevételét!

Kiegészítő őstermelői tevékenység a falusi és agroturizmus, kézművesipari tevékenység, fűrészáru-feldolgozás, takarmány-előállítás, mezőgazdasági termékből élelmiszer előállítása mező-, erdőgazdasági tevékenységből származó termékfeldolgozás kivételével, ha az a saját gazdaságban előállított alapanyag felhasználásával történik és nem haladja meg kistermelői rendeletben[226] meghatározott mennyiséget, dohányfeldolgozás, bioüzemanyag-előállítás a mező-, erdőgazdasági tevékenység során keletkezett melléktermékek, növényi és állati eredetű hulladék hasznosítása, nem élelmiszercélú feldolgozása, valamint az ezekből a termékekből keletkezett termékek közvetlen termelői értékesítése, továbbá mező- és erdőgazdasági szolgáltatás.

Ha a 22SZJA-12-01-es lap 5. sor és a 22SZJA-12-02-es lap 13. sor kitöltött, abban az esetben ezt a sort is ki kell töltenie. A 15. sorban legfeljebb a 13. sor összegének 25 százaléka szerepelhet. Ha bevétel 25 százalékát meghaladja az 5. sor összege, akkor a teljes összeget a 22SZJA-A lap 7. sorának „b" oszlopában önálló tevékenységből származó bevételként kell szerepeltetnie. A 15. sorba ebben az esetben nullát írjon.

Amennyiben a kiegészítő őstermelői tevékenység a bevételének aránya a teljes őstermelői tevékenységen belül meghaladja a 25 százalékot, akkor az Szja tv. 3. §-ának 85. pontja alapján a kiegészítő őstermelői tevékenységből származó teljes bevételre az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A 13. sor összegéből a termékfeldolgozásból származó bevétel összege

16. sor: Ebbe a sorba írja be a 13. sor összegéből a mező-, erdőgazdasági tevékenységből származó termékfeldolgozásból származó bevétel összegét, ha az a saját gazdaságban előállított alapanyag felhasználásával történik és nem haladja meg kistermelői rendeletben meghatározott mennyiséget.

Mező-, erdőgazdasági tevékenység a növénytermesztés, kertészet, állattartás, állattenyésztés, halgazdálkodás, szaporítóanyag-termesztés, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás, valamint a kiegészítő tevékenységgel vegyesen végzett gazdálkodás, ha a kiegészítő tevékenységből származó bevétel nem haladja meg a más mező- és erdőgazdasági tevékenységből származó bevételt.

Bevételt csökkentő tételek[227]

Bevételt csökkentő kedvezmények érvényesítésére csak tételes költségelszámolás esetén van lehetősége.

Szakképző iskolai tanuló után, illetve szakképzési munkaszerződés alapján igénybe vehető kedvezmény

20. sor: A szakképző iskolai tanulóval kötött – jogszabályban meghatározott – tanulószerződés alapján folytatott gyakorlati képzés esetén minden megkezdett hónap után havonta a

[226] A kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és –értékesítés feltételeiről szóló 52/2010. (IV. 30.) FVM rendelet (a továbbiakban: kistermelői rendelet).

[227] Szja tv. 21. §

minimálbér **24%-ával** (48 000 Ft), ha a szakképző iskolával kötött együttműködési megállapodás alapján végzi a gyakorlati képzést, minden megkezdett hónap utána havonta a minimálbér 12 %-ával (24 000 Ft) csökkentheti a bevételét.[228]
A 2020. május 31-ét megelőzően megkötött tanulószerződés, együttműködési megállapodás alapján foglalkoztatott szakképző iskolai tanulóknál az Szja tv. 2019. december 31-én hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni, így a tanulószerződés alapján folytatott gyakorlati képzés esetén minden megkezdett hónap után havonta a minimálbér 24 százaléka, szakképző iskolával kötött együttműködési megállapodás alapján végzett gyakorlati képzés esetén minden megkezdett hónapban a minimálbér 12 százaléka vehető figyelembe bevételt csökkentő tételként.[229]
Szakképzési munkaszerződés alapján duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatás esetén minden megkezdett hónap után tanulónként havonta a minimálbér 24 %-ával (48 000 forint) csökkentheti a bevételét.

Megváltozott munkaképességű alkalmazott után igénybe vehető kedvezmény
21. sor: Ha legalább 50%-ban megváltozott munkaképességű alkalmazottat foglalkoztatott az adóévben, akkor személyenként havonta az alkalmazottnak fizetett bérrel, de legfeljebb a hónap első napján érvényes havi minimálbér összegével (2022-ben havi 200 000 forint) csökkentheti az őstermelésből származó bevételét.

Foglalkoztatásra tekintettel levonható szociális hozzájárulási adó összege
22. sor: A sikeres szakmai vizsgát tett és folyamatosan tovább foglalkoztatott, volt szakképző iskolai tanuló, valamint az Szja tv. rendelkezése szerint korábban munkanélküli[230], továbbá a szabadulást követő 6 hónapon belül alkalmazott szabadságvesztésből szabaduló, illetve a pártfogó felügyelet hatálya alatt álló személy alkalmazottként történő foglalkoztatása ideje alatt, de legfeljebb 12 hónapon át e személyek után befizetett **szociális hozzájárulási adó összegével** a bevételét csökkentheti amellett, hogy ez az összeg költségként is (a 35. sorban) elszámolható. A kedvezmény összegét tüntesse fel ennek a sornak a „b" oszlopában. Az „a" oszlopba a „b" oszlop összegéből a pártfogó felügyelet hatálya alatt álló és a szabadságvesztésből szabaduló személy foglalkoztatására tekintettel levonható összeget írja.

Bevételt csökkentő tételek összesen (a 20-22. sorok összege)
23. sor: Ebbe a sorba írja be a bevételt csökkentő tételek (20-22. sorok) együttes összegét.

Bevétel a csökkentő tételek levonása után (a 13. sor „b" oszlopába írt összegnek a 23. sor „b" oszlopába írt összeget meghaladó része, vagy nulla)
24. sor: Az adóalapba beszámító bevételéből (a 13. sor „b" oszlopába írt összegből) vonja le a bevételt csökkentő tételek együttes összegét (23. sor „b" oszlopába írt összeg) és a különbözetet írja be ebbe a sorba. Ha a bevételt csökkentő tételek összege (23. sor „b" oszlop) meghaladja a bevételét (13. sor „b" oszlopának adata), akkor ebbe a sorba nullát kell írnia.

2.4. A KÖLTSÉGEK ELSZÁMOLÁSÁRÓL

Költségeit az Szja tv. 3. számú melléklete szerint számolhatja el.
Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvényben meghatározott bizonylat kiállítására kötelezett adózótól történő vásárlás esetén a kiadás igazolására kizárólag a számla, az egyszerűsített számla alkalmas. Ez alatt csak olyan bizonylatot lehet érteni, amely tartalmilag és formailag is megfelel az Áfa tv. szerinti feltételeknek (így az adóalany vevő, igénybevevő

[228] A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló szóló703/2021. (XII. 15.) Korm. rendelet alapján a havi minimálbér 2022-ben 200 000 forint.
[229] A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 125. § (3) bekezdése
[230] Szja tv. 3. § 43. pont

adószámának első nyolc számjegyének is szerepelnie kell a számlán). Ha a termékbeszerző, szolgáltatás igénybe vevő egyéni vállalkozó áfaalany, de a kérdéses ügylet során nem e minőségében jár el, akkor nem kell feltüntetni a vevő, igénybevevő adószámát a számlán. Egyéb esetekben a kiadást olyan bizonylattal kell igazolnia, amely megfelel az Szja tv-ben meghatározott feltételeknek.[231] (Például, ha permetezőgépet vásárol adószámmal nem rendelkező magánszemélytől és azt kizárólag az őstermelői tevékenységéhez használja, akkor a vételárat abban az esetben tudja költségként elszámolni, ha a jogügyletre adásvételi szerződést kötnek.)

Ha Ön a mezőgazdasági őstermelői tevékenységét 2023. évben kezdte meg, akkor a legfeljebb 3 évvel korábban felmerült és az e tevékenységének megkezdését megelőzően még nem érvényesített, igazolt kiadásait ebben az évben költségként elszámolhatja, továbbá a tárgyi eszközök, nem anyagi javak értékcsökkenési leírását megkezdheti.[232]
Az értékcsökkenési leírást időarányosan – a tevékenység megkezdésének időpontjától az adóév végéig hátralévő napok számának figyelembevételével – számolhatja el.
Az értékcsökkenési leírás 2022. adóévre jutó összegét teljes egészében csak akkor számolhatja el, ha 2022. év egészében szerepelt az őstermelői nyilvántartásban mezőgazdasági őstermelőként (ideértve azt is, ha őstermelők családi gazdaságnak tagjaként folyatta a tevékenységét).

Az értékcsökkenési leírás az egyéni vállalkozókra vonatkozó szabályok szerint számolható el. (Lásd: a 30. és 31. sornál, és az útmutató mellékletében írtakat.) Az adóév utolsó napján az őstermelők családi gazdasága tagjának minősülő magánszemély az őstermelők családi gazdaságához tartozó tárgyi eszköznek, nem anyagi javaknak az üzembe helyezés időpontjára megállapított beruházási költségét - választása szerint - az üzembe helyezés adóévében jogosult egy összegben költségként elszámolni.
Ha a tárgyi eszközöket, nem anyagi javakat többféle önálló tevékenységhez használja, akkor választhat, hogy mely (az őstermelői vagy a vállalkozói) tevékenységével kapcsolatban számolja el a bevételével szemben az egyébként érvényesíthető költsége(i)t. **A költség** (az értékcsökkenés a teljes leírásig) **nem osztható meg a különböző tevékenységek között**.

Az előzőekben nem említett minden más, az őstermelői és a vállalkozói tevékenységgel összefüggésben felmerült költséget tevékenységenként külön-külön kell nyilvántartania!
A mindkét tevékenységgel összefüggő költségeket pedig a bevételek arányában meg kell osztania, kivéve, ha törvény másként rendelkezik!
Az őstermelők családi gazdasága tagjainak bevételhez hasonlóan a költségeket is egy főre számítva kell a bevallásukban szerepeltetniük.

Ha Ön 2022. augusztus 31-ig a Katv.[233] szerinti kisadózó egyéni vállalkozó volt, és/vagy 2022. szeptember 1-jétől az év végéig a KATA tv.[234] szerinti kisadózó egyéni vállalkozó, és ezzel egyidejűleg az adóévben mezőgazdasági őstermelői tevékenységet is folytat(ott), mindkét tevékenységgel összefüggő költségeket a bevételek arányában meg kell osztania azzal, hogy kisadózó egyéni vállalkozóként költségelszámolásra nincs lehetősége.

[231] Szja tv. 10. § (7) bekezdés
[232] Szja tv. 18. § (1) bekezdés
[233] A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény
[234] A kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló 2022. évi XIII. törvény

Az Ön által a bevétel, illetve az ehhez szükséges feltételek biztosítása érdekében kifizetett vagyon-, felelősség-, kockázati biztosítás díja is elszámolható költségként.[235]

Nem minősül elismert költségnek az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény (Efo tv.) szabályai szerint létesített munkaviszonyban foglalkoztatott részére a magánszemély által az egy napi munkáért kifizetett munkabérből a minimálbér napi összegének kétszeresét meghaladó mértékű kifizetés.[236]

Elismert költség

Tárgyi eszközök után elszámolt értékcsökkenési leírás összege[237]

30. sor: Ebbe a sorba kell beírnia a saját tulajdonú, kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök után az adóévben elszámolt értékcsökkenési leírás összegét, továbbá a nem kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök átalányban elszámolt értékcsökkenési leírását. Nem kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök beszerzése esetén – a személygépkocsi kivételével – a használatbavétel évében legfeljebb a beszerzési ár 50%-a számolható el átalányban értékcsökkenési leírás címén, de ez az összeg nem haladhatja meg az őstermelésből származó éves bevételének (13. sor adata) 1%-át.
Ezen túlmenően a 2022. évben vagy korábban vásárolt, de a 2022. évben használatba vett személygépkocsi után az éves bevétel 1%-a, de legfeljebb egy személygépkocsi beszerzési árának 10%-a is elszámolható.
A leírási kulcsok jegyzékét, valamint az értékcsökkenés elszámolásával kapcsolatos fontosabb tudnivalókat megtalálja jelen útmutató mellékletében.

Nem anyagi javak után elszámolt értékcsökkenési leírás összege

31. sor: Ebben a sorban a kizárólag üzemi célt szolgáló nem anyagi javak (pl. gazdasági épületek megvásárolt bérleti joga, szoftver termékek) után elszámolt értékcsökkenési leírás összegét kell feltüntetnie.
Nem anyagi javak esetében értékcsökkenési leírás csak abban az esetben számolható el, ha azok kizárólag üzemi célt szolgálnak. A nem anyagi javak beszerzési vagy előállítási (beruházási) költségét azokra az évekre kell felosztani, amikben azt az őstermelői tevékenységéhez várhatóan használni fogja. Ezt az időszakot és az évenként leírandó összeget (vagy a leírás módszerét) a használatba vétel időpontjában kell meghatároznia és a tárgyi eszközök és nem anyagi javak nyilvántartásában feljegyeznie.

Tárgyi eszközök, nem anyagi javak egy összegben elszámolt beszerzési ára

32. sor: Ennek a sornak a „b” oszlopába írja be a tárgyi eszközök, nem anyagi javak egy összegben elszámolt beszerzési árát, az „a” oszlopba pedig a „b” oszlop összegéből a szabad vállalkozási zónában üzembe helyezett tárgyi eszközök értékcsökkenését.
Ha Ön bevallását az ÁNYK program segítségével tölti ki, abban az esetben ennek a sornak az „a” oszlopába az összeget a program automatikusan kiszámolja, és átemeli a 44-47. sorainak adatai alapján. Ha Ön nem a kitöltő-ellenőrző program használatával készíti bevallását, kérjük, hogy a 44. és 46. sorokban feltüntetett értékek összegét írja be ennek a sornak az „a” oszlopába!

Ha Ön az adóév utolsó napján őstermelők családi gazdasága tagja, az őstermelők családi gazdaságához tartozó 2022. évben használatba vett tárgyi eszköznek, nem anyagi javaknak az üzembe helyezés időpontjára megállapított beruházási költségét - választása szerint - az üzembe

[235] Szja tv. 3. számú melléklet I. fejezet 8. pont
[236] Szja tv. 3. számú melléklet V. fejezet 12. pont
[237] Szja tv. 3. sz. melléklet III. fejezet

helyezés adóévében jogosult egy összegben költségként elszámolni. A mezőgazdasági őstermelő a tárgyi eszköz beszerzési árát az Szja tv. alapján, az üzembe helyezés évében jogosult egy összegben költségként elszámolni, ha a tárgyi eszközt szabad vállalkozási zóna területén helyezi üzembe. További útmutatás a szabad vállalkozási zónákkal kapcsolatban a szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezmények igénybevételének szabályairól szóló 27/2013. (II. 12.) Korm. rendeletben található. (A beszerzési ár egy összegben elszámolható akkor is, ha a tárgyi eszközöket, nem anyagi javakat az említett személyek bármelyike részletre vásárolta.)

Pénzintézeti hitelre kifizetett kamat

33. sor: Ez a sor az őstermelői tevékenységével összefüggő pénzintézeti hitelre kifizetett kamat és kezelési költség együttes összegének a feltüntetésére szolgál. Tárgyi eszközök részletre történő vásárlása esetén a részletfizetéshez kapcsolódó kamat az üzembe helyezés időpontjáig része a beszerzési árnak, így az értékcsökkenési leírás alapjának is. Ebbe a sorba írja be az üzembe helyezés időpontját követően az adóévben kifizetett kamat (kezelési költség) összegét.

Anyag, áru, félkész- és késztermék beszerzési költsége

34. sor: Ebbe a sorba írja be a tevékenységéhez vásárolt anyag, áru, félkész- és késztermék beszerzési költségét. A tevékenység megkezdését megelőző 3 éven belül beszerzett – bizonylattal igazolt – beszerzési költséget a kezdés évében számolhatja el, ha azt korábban bármely tevékenységével összefüggésben még nem számolta el.

A 2022. évben felmerült, a 30-34. sorokban fel nem sorolt minden egyéb költség

35. sor: Ennek a sornak a „b" oszlopába írja be a 30-34. sorokban fel nem sorolt, de az adóévben felmerült, költségként is elszámolható kiadásait.

Az „a" oszlopba a „b" oszlop összegéből befizetett saját szociális hozzájárulási adó összegét írja be.

A tételes költségelszámolást alkalmazó, szociális hozzájárulási adó előleg fizetésére kötelezett mezőgazdasági őstermelő tárgyévi elismert költségként veheti figyelembe a tárgyévre megállapított és megfizetett adóelőlegeket (ideértve a negyedik negyedévre megállapított és határidőig megfizetett adóelőleget is).

A szociális hozzájárulási adó előleg fizetésére nem kötelezett, tételes költségelszámolást alkalmazó mezőgazdasági őstermelő a szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettség megfizetett összegét a befizetés évében számolhatja el költségként. Amennyiben a tárgyévben szociális hozzájárulási adó előleg fizetésére nem kötelezett, tételes költségelszámolást alkalmazó mezőgazdasági őstermelő a bevallás évében már nem minősül tételes költségelszámolást alkalmazó őstermelőnek, jövedelemként a megállapított jövedelem 89 százalékát veszi figyelembe. Amennyiben a tárgyévben szociális hozzájárulási adó előleg fizetésére kötelezett, tételes költségelszámolást alkalmazó mezőgazdasági őstermelő a bevallás évében már nem minősül tételes költségelszámolást alkalmazó őstermelőnek, az összevont adóalapnak a kötelezettségkülönbözettel egyenlő része tekintetében jövedelemként a kötelezettségkülönbözet 89 százalékát veszi figyelembe.

A részletes szabályokat az útmutató elején, a „Mezőgazdasági őstermelők szociális hozzájárulási adója" címszó alatt találja meg.

Költség az Szja tv. 3. sz. melléklete szerint érvényesíthető. Azon őstermelők esetében, akik elektronikus bevallás benyújtására kötelezettek (azaz a '08-as, '58-as bevallás, vagy általános forgalmi adó tekintetében összesítő jelentés benyújtására kötelezettek) az internet használatért

fizetett díj 50%-a számolható el költségként. Egyebekben az internet használatért fizetett díj 30%-a érvényesíthető költségként.

Ebben a sorban kell szerepeltetni az egy összegben elszámolt legfeljebb 200 ezer Ft egyedi értékű kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközre, nem anyagi javakra fordított kiadását is.

Ebbe a sorba írja be az őstermelői tevékenységével kapcsolatosan 2022. évben költségként elszámolható **bérleti vagy lízingdíj** összegét is. A lízingdíj címén kifizetett összegből a lízingbe vevőnél csak a kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök, nem anyagi javak általános forgalmi adó nélküli lízingdíjának és az egyéb járulékos költségeknek a szerződés szerinti futamidő 1 hónapjára eső összege, de maximum a teljes lízingdíj havi 3%-ának, ingatlan esetén 1,1%-ának megfelelő összeg számolható el.
Személygépkocsi esetében a bérleti, illetve lízingdíj elszámolásának felső korlátja alapján - több személygépkocsi esetében is - az őstermelésből származó éves bevétel 1%-áig számolható el a bérleti- és lízingdíj címén kifizetett összeg.

Költségként számolhatók el az őstermelői tevékenységhez használt jármű(vek) üzemeltetésével kapcsolatos kiadások is. A költségelszámolás alapja az útnyilvántartás.
Saját tulajdonban lévő személygépkocsinak minősül a közeli hozzátartozó tulajdonában lévő, illetve az általa zárt végű lízingbe vett személygépkocsi is. A nem saját tulajdonú (pl. bérelt), kizárólag üzemi célra használt jármű esetén az üzemanyagköltség és a számla szerinti egyéb (fenntartási, javítási és felújítási) költség számolható el, ha a bérleti szerződés alapján ezek a kiadások a bérbevevőt terhelik.
Ha az Ön, vagy közeli hozzátartozója tulajdonában álló, vagy az Ön, vagy közeli hozzátartozója által zárt végű pénzügyi lízingbe vett személygépkocsi után tételes költségelszámolással költséget, értékcsökkenési leírást számol el, akkor cégautóadó[238] fizetésére kötelezett. A cégautóadót önadózással negyedévenként, a negyedévet követő hónap 20. napjáig kell megállapítania és megfizetnie a NAV-hoz a naptári évben azokra a hónapokra, amelyekben az adókötelezettsége fennáll. A bevallást a '01 számú nyomtatványon kell teljesítenie szintén negyedévenként, a negyedévet követő hónap 20. napjáig. A megfizetett cégautóadó összegét a költségek között számolhatja el, kivéve abban az esetben, ha a közeli hozzátartozó a tulajdonos, vagy a lízingbe vevő, mert ilyenkor a cégautóadót a közeli hozzátartozónak kell bevallania, és az őstermelő költségei között nem számolható el.
A saját tulajdonú gépjármű tulajdonjoga az Szja tv-nek a bizonylatmegőrzésre vonatkozó szabályai betartásával a közlekedési igazgatási hatóság által kiadott törzskönyvvel, a törzskönyv visszavonása esetén a közlekedési igazgatási hatóság által kiadott igazolással lehet igazolni. Zárt végű lízingbe vett vagy részletre vétellel megszerzett gépjármű esetében a tulajdonjog az ügyletre vonatkozó lízingszerződéssel, kölcsönszerződéssel igazolható.

Az üzemanyagköltséget a számlával igazolt üzemanyag vásárlás vagy a NAV által, a honlapján (www.nav.gov.hu) havonta közzétett üzemanyagár figyelembevételével az útnyilvántartás szerint üzemi célból megtett kilométerek után lehet elszámolnia. Az elszámolt üzemanyag mennyisége nem lehet több a fogyasztási norma mértékénél.[239] Egy adott negyedéven belül az üzemanyagköltségét csak számla alapján vagy csak a NAV által közzétett árral lehet elszámolnia. A NAV által a 2022. évre közzétett üzemanyagárak a 22SZJA jelű bevallás kitöltési útmutatójának mellékletében találhatók meg.

[238] A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 17/A -17/G. §-ai
[239] 60/1992. (IV. 1.) Korm. rendelet

2022. október 1-től a hibrid és a tisztán elektromos járművek üzemanyag fogyasztásával kapcsolatban új szabállyal egészült ki az Szja tv. 3. számú melléklete.

Igazolás nélkül, költségként elszámolható a tölthető hibrid járművek használata esetén a járműbe beépített belső égésű motor hengerűrtartalma alapján a kormányrendelet szerint meghatározható üzemanyag-fogyasztási norma 70 százaléka.
Például egy 1500 cm3 hengerűrtartalmú hibrid jármű esetén (8,6 liter/100 km 70 százaléka=) 6,02 liter/100 km normával lehet számolni.

A tisztán elektromos meghajtású járművek használata esetén igazolás nélkül, költségként elszámolható 3 liter/100 km ESZ 95 ólmozatlan motorbenzinnek az állami adó és vámhatóság által közzétett árával meghatározott összege.
Például, ha októberben 481 forint a 95 ólmozatlan motorbenzin, akkor 200 km üzleti útra igazolás nélkül elszámolható (3 liter/100 km*481 forint*200 km=) 2 886 forint.

Az utolsó negyedévre a tölthető hibrid jármű használata esetén igazolás nélkül elszámolható mérték helyett a számlával (számlákkal) igazolt üzemanyag-vásárlás szerinti összeg és az elektromos töltés számlával igazolt költsége, tisztán elektromos meghajtású jármű használata esetén - igazolás nélkül elszámolható mérték helyett- az elektromos töltés számlával igazolt költsége számolható el.
Az üzemanyag forgalmi adóját levonásba helyező magánszemély nem alkalmazhatja a NAV által közzétett üzemanyagárat, az üzemanyag költségelszámolás csak tételesen, a számlák alapján, nettó összegben történhet.

A fenntartási, javítási és felújítási költségek számlák, bizonylatok alapján számolhatók el az útnyilvántartásban feltüntetett üzemi célú és a magáncélú utak arányában. Az említett kiadások számlával igazolt elszámolása helyett a saját tulajdonú személygépkocsi esetén lehetőség van **kilométerenként 15 Ft**[240] általános személygépkocsi-normaköltség elszámolására. Ebben az esetben viszont a normaköltségen felül más – a jármű fenntartásával, javításával, felújításával kapcsolatosan felmerült – számlával igazolt kiadást még részben sem lehet elszámolnia.
Útnyilvántartás vezetése helyett – a saját tulajdonban lévő személygépkocsi használata címén (az üzemeltetett személygépkocsik számától függetlenül) – **havi 500 km út számolható el**[241] átalányban. Ebben az esetben az elszámolható üzemanyag-mennyiséget is figyelembe véve az üzemanyagköltséget, továbbá kilométerenként 15 Ft általános normaköltséget számolhat el. Ezt a módszert csak a teljes adóévre, illetve az adóéven belül az őstermelői tevékenység teljes időszakára lehet alkalmazni. Ha havi 500 km utat számol el, nem kell cégautó adót sem fizetnie.

Őstermelők családi gazdasága esetében a gépjármű használatával összefüggő költségeket a családi őstermelői tevékenységüket folytató tagok csak azonos elszámolási mód választásával vehetik figyelembe, azonban - a nevére és a gépjármű rendszámára kiállított számla (számlák) alapján is - közülük csak annak a költségét, aki egyébként a törvény rendelkezései szerint jogosult a gépjárműhasználattal összefüggő költségelszámolásra.[242]

A 2022. évben felmerült összes költség (a 30-35. sorok összege együttesen) vagy a 13. sor összegének 10 %-a

36. sor: Ebbe a sorba írja be a 2022. évben elszámolt költségek együttes összegét (30–35. sorok összege). Ha Ön a 10 százalék költséghányad szerinti jövedelemszámítási módszert választotta,

[240] Szja tv. 3. sz. melléklet IV. fejezet 3. pontja
[241] Szja tv. 3. sz. melléklet IV. fejezet 8. pontja
[242] Szja tv. 6. számú melléklet 2. pontja

akkor a bevétele 10 százalékának megfelelő összegű költséget írja be ebbe a sorba. (Ezt a költséget nem kell számlával, bizonylattal igazolnia.) **Ha ebben a sorban a 10 százalék költséghányaddal számolt, akkor a 30-35. és a 41., 43. sorokba nem írhat adatot és nem jelölheti a 42. sorban a tételes költségelszámolás 2023. évre vonatkozó alkalmazásának jelölésére szolgáló négyzetet!**

A jövedelem megállapítása

Méhészeti termékek előállításából származó összes jövedelem

39. sor: Ebbe a sorba írja be a méhészeti termékek előállításából származó összes jövedelmét. Ha a 12-01-es lap (B) blokk 3. sorát jelölte, abban az esetben a méhészeti termékek előállításából származó jövedelmét a méhészeti termékek előállításából származó bevétel és az adóévi őstermelői bevétel arányában kell megállapítania.
Ebben az esetben az alábbiak alapján tudja kiszámolni a jövedelmet:

a) Ha a 24. sor „b" oszlopában található összeg (bevétel a csökkentő tételek levonása után) nagyobb, mint a 36. sor „b" oszlopának összege (a 2022. évben felmerült összes költség), abban az esetben 14. sor „a" oszlopának összegét (mezőgazdasági őstermelő méhészeti termékek előállításából származó bevétele) ossza el a 2022. évi adóalapba beszámító bevétellel és szorozza meg a 24. sor„b" oszlop, valamint a 36 „b" oszlop különbözetével.
b) Ha a 24. sor „b" oszlopában található összeg (bevétel a csökkentő tételek levonása után) kisebb, mint a 36. sor „b" oszlopa (a 2022. évben felmerült összes költség), abban az esetben írjon nullát a 39. sorba.

Ha a 12-01-es lap (B) blokk 4. sorát jelölte, abban az esetben írja be a méhészeti termékek előállításából származó jövedelmét a 39. sorba.
Veszteség esetén (ha a 36. sor „b" oszlopának összege >= 24. sor „b" oszlopának összegénél) a 39. sorba nullát kell írnia.

A mezőgazdasági őstermelés 2022. évi jövedelme (a 24. sor összegének a 36. sor összegét meghaladó része, csökkentve a 39. sor adómentes részével)

40. sor „a" oszlopa: Ebbe a sorba írja be a 2022. adóévre megfizetett szociális hozzájárulási adóelőleg alap összegét. Ha a 12-01-es lap 10. sorát jelölte, akkor töltse ki a 40. sor „a" oszlopát.
40. sor „b" oszlopa: Ebbe a sorba írja be a mezőgazdasági őstermelésből származó 2022. évi jövedelmét. A 24. sor összegéből vonja le a 36. sor összegét, és a különbözetet csökkentse a 39. sor adómentes részével, és ezt az összeget kell beírnia ebbe a sorba.

Korábbi év(ek)ről áthozott veszteség összegéből az adóévi jövedelemmel szemben elszámolt összeg

41. sor: Ebbe a sorba írja be azt az összeget, amit a 2022. évben benyújtott 21SZJA-12-03-as bevallási lap 63. sorában kimutatott veszteségéből 2022. évben kíván elszámolni, de legfeljebb a 40. sor 50%-a tüntethető fel. A veszteség elszámolásánál mindig a legkorábban keletkezett veszteséget vegye először figyelembe. **Kérjük, olvassa el a 2.6. pontnál leírtakat is!**

A mezőgazdasági őstermelésből származó a 2022. évi összevont adóalapba tartozó jövedelem (a 40. sor összegének a 41. sor összegét meghaladó része)

42. sor: Ebbe a sorba írja be a mezőgazdasági őstermelésből származó, **a 2022. évi összevont adóalapba tartozó jövedelmét.** Tehát a 40. sor „b" oszlopának összegéből vonja le a 41. sor

összegét, és a különbözetet tüntesse fel ebben a sorban, ha nem jelölte a 12-01-es lap 10 - 11. sorainak jelölő négyzeteit
Ezt az összeget kell átírnia a 22SZJA-A lap 16. sorának „d" oszlopába is. Ezen összeg után 13 %-os szociális hozzájárulási adókötelezettség is keletkezhet, melyet a 22SZJA-09-es lap 294. sorának kitöltésekor számításba kell venni.

Fontos, hogy **ha a 2023. évben már nem tételes költségelszámolást alkalmaz**, abban az esetben jelölje X-szel a 12-01-es lap **10. vagy a 11. sorának** négyzetét.
Amennyiben **a tárgyévben szociális hozzájárulási adó előleg fizetésére nem kötelezett,** tételes költségelszámolást alkalmazó mezőgazdasági őstermelő, és a bevallás évében már nem minősül tételes költségelszámolást alkalmazó őstermelőnek, jövedelemként a megállapított jövedelem 89 százalékát vegye figyelembe.[243] Ekkor a 11. sor jelölésekor a mezőgazdasági őstermelésből származó jövedelem 89 százalékát kell összevont adóalapba tartozó jövedelemnek tekinteni (89 százalékos szabály), ami egyben a szociális hozzájárulási adó alapját képezi. A 40. sor „b" oszlopa 89 százalékának összegéből a 41. sor összegét kell levonni, és ez kerül a 42. sorba.

Amennyiben a tárgyévben szociális hozzájárulási adó előleg fizetésére kötelezett, tételes költségelszámolást alkalmazó mezőgazdasági őstermelő, és a bevallás évében már nem minősül tételes költségelszámolást alkalmazó őstermelőnek, az összevont adóalapnak a kötelezettségkülönbözettel egyenlő része tekintetében jövedelemként a kötelezettségkülönbözet 89 százalékát veszi figyelembe. Ebben az esetben jelölje a 12-01-es lap 10. sorát.
A tárgyévi összevont adóalapba tartozó jövedelemnek a tárgyévre megállapított és megfizetett szociális hozzájárulási adó előlegalapok összegét meghaladó része (kötelezettségkülönbözet) után fizetendő szociális hozzájárulási adó a befizetés évében számolható el költségként.
Kötelezettség különbözet (K) összege megegyezik 40. sor „b" oszlop – 40. sor „a" oszlop különbségével.

Az összevont adóalapnak a kötelezettségkülönbözettel egyenlő része tekintetében jövedelemként a kötelezettségkülönbözet 89 százalékát vegye figyelembe;
42. sor összege ebben az esetben = (40. sor „b" oszlopa – K) + (K * 0,89) - 41. sor összege.

Ha szociális hozzájárulási adóelőleg fizetésre nem kötelezett és őstermelőként nem biztosított, akkor a 42. sorban szereplő összeg 13 %-át kell feltüntetnie a 22SZJA-09-es lap 294. sorának „f" oszlopában, ekkor a 294. sor „a" oszlopát üresen kell hagyni.
Ha szociális hozzájárulási adóelőleg fizetésre nem kötelezett, de biztosított őstermelő volt, akkor a szociális hozzájárulási adókötelezettség alapja a 42. sor „b" oszlopában szereplő összeg. Az így meghatározott összeg 13 %-át kell feltüntetnie a 22SZJA-09-es lap 294. sorának „f" oszlopában, ekkor a 294. sor „a" oszlopát üresen kell hagyni.
Ha pedig szociális hozzájárulási adóelőleg fizetésre volt kötelezett, akkor a 294. sor „a" oszlopában ezt jelölni kell, a 294. sor „b"-„e" oszlopaiban a tárgynegyedévi előleg összegét, az „f" oszlopban pedig az előleg alapjául szolgáló szociális hozzájárulási adóalapot meghaladó őstermelői jövedelemrész 13 százalékát kell feltüntetni.

A szociális hozzájárulási adó összegének bevallására vonatkozóan példát a példatárban talál.

A veszteség megállapítása

[243] Szja tv. 29. §

A mezőgazdasági őstermelés 2022. évi vesztesége

43. sor: Ha a 2022. évben felmerült költségei (36. sor) meghaladják a kedvezményekkel csökkentett éves bevételét (24. sor), akkor a tárgyévi veszteség összegét (a 36. sorba írt összegnek a 24. sorba írt összeget meghaladó részét) ebbe a sorba írja be.

Adatok a csekély összegű (de minimis), a kis- és középvállalkozások, és a mezőgazdasági kis- és középvállalkozások támogatásáról

Szabad vállalkozási zóna területén üzembe helyezett tárgyi eszköz értékcsökkenése, valamint az értékcsökkenésként figyelembe vett kedvezmény támogatástartalma[244]

44-47. sorok: Ha a 22SZJA-12-01 lap (F) blokkjában nyilatkozott, hogy Ön nem érvényesített csekély összegű (de minimis) támogatást, vagy ún. csoportmentességi támogatást, és nem részesült adórendszeren kívüli támogatásban, akkor ezeket a sorokat ne töltse ki.

Ezen értékcsökkenési leírást az egyéni vállalkozóra vonatkozó feltételekkel alkalmazhatja az az őstermelő, aki nem tagja őstermelők családi gazdaságának.

Ennek megfelelően a 250 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató őstermelő a korábban még használatba nem vett, a műszaki gépek, berendezések és - személygépkocsi kivételével - a járművek között nyilvántartott tárgyi eszköznek az üzembe helyezés időpontjára megállapított beruházási költségét az üzembe helyezés adóévében jogosult egy összegben költségként elszámolni, ha a tárgyi eszközt szabad vállalkozási zóna területén helyezi üzembe.[245] Az értékcsökkenési leírásként így figyelembe vett összeg 1 százaléka, jármű esetében 3 százaléka az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések alkalmazásában az őstermelő választása szerint

- agrár csoportmentességi (ABER) támogatásnak vagy mezőgazdasági csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősül, ha a beruházás elsődleges mezőgazdasági termelést szolgál,
- halászati csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősül, ha a beruházás a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről szóló, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint az 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU rendelet I. mellékletében felsorolt halászati és akvakultúra-termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával kapcsolatos tevékenységet szolgál,
- agrár csoportmentességi (ABER) támogatásnak, az adóévben igénybe vett csekély összegű (de minimis) támogatásnak vagy a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásra vonatkozó bizottsági rendeletben foglaltak szerinti támogatásnak minősül, ha a beruházás mezőgazdasági termék feldolgozását vagy forgalmazását szolgálja,
- minden más esetben az adóévben igénybe vett csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősül.

Fontos, hogy a jármű beruházási költségének értékcsökkenésével kapcsolatos támogatás adatait a 44-45. sorokban kell feltüntetni, a 46-47. sorokban pedig a további tárgyi eszközök beruházási költségének értékcsökkenésére vonatkozó adatokat kell szerepeltetni.

Ha Ön bevallását az ÁNYK program segítségével tölti ki, abban az esetben a 44. és 46. sorok együttes összegét a program automatikusan átemeli a 32. sorának „a” oszlopába. Ha Ön nem a

[244] Szja tv. 11. melléklet II. fejezet 2. rész p) pont

[245] A szabad vállalkozási zónák felsorolását a szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezmények igénybevételének szabályairól szóló 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelet tartalmazza.

kitöltő-ellenőrző program használatával készíti bevallását, kérjük, hogy a 44. és 46. sorokban feltüntetett értékek összegét írja be a 32. sor „a” oszlopába!

A 22SZJA-12-03 [A MEZŐGAZDASÁGI ŐSTERMELÉSBŐL SZÁRMAZÓ JÖVEDELEM (VESZTESÉG) KISZÁMÍTÁSA] LAP KITÖLTÉSE

2.5. A JÖVEDELEM MEGÁLLAPÍTÁSA ÁTALÁNYADÓZÁS VÁLASZTÁSA ESETÉN[246]

Az őstermelő a jövedelemszámítás szempontjából átalányadózónak számít, ha annak törvényi feltételei fennállnak, ideértve az őstermelők családi gazdaságának tagjait is. **Ehelyett az őstermelő választhatja, hogy jövedelmét az adóévben tételes költségelszámolással vagy a 10 százalékos költséghányad alkalmazásával számítja ki,** erről azonban nyilatkoznia kell. Ha az őstermelő személyijövedelemadó-bevallás benyújtására kötelezett, akkor az éves szja-bevallásában nyilatkozhat arról, hogy a következő évre nem választ átalányadózást.
Ha az őstermelőnek nem kell bevallást benyújtania, a bevallási határidőig nyilatkozhat erről a ’T101 nyomtatványon. A nyilatkozatot évente meg kell ismételni, ha az őstermelő a következő adóévben sem kíván átalányadózást alkalmazni.

Ha Ön nem döntött úgy, hogy őstermelői jövedelmét a 2022. évre nem tételes költségelszámolással vagy a 10 százalékos költséghányad alkalmazásával állapítja meg, (tehát 2022-ben a 21SZJA jelű bevallásában nem nyilatkozott arról, hogy nem választ átalányadózást) és az adóévben az őstermelői tevékenységből származó bevétele nem haladta meg az adóévben az éves minimálbér tízszeresét, vagyis **24 000 000** forintot. **Nem kell bevételként figyelembe venni a mezőgazdasági őstermelő által e tevékenységével összefüggésben kapott támogatás összegét.**

Az átalányban megállapított jövedelmet a mezőgazdasági őstermelőnek a bevételéből 90 százalék költséghányad levonásával kell meghatároznia.
Az átalányadózást alkalmazó őstermelő esetében adómentes e tevékenységéből származó jövedelmének az éves minimálbér felét (2022-ben 1 200 000 forintot) **meg nem haladó része.** Ez a bevételre átszámolva azt jelenti, hogy az átalányadózó mezőgazdasági őstermelőnek az éves minimálbér ötszörösét (2022-ben 12 000 000 forintot) meg nem haladó bevétele mentes az adó alól.

A mezőgazdasági őstermelő átalányadózásra való jogosultsága megszűnik, az átalányadózásra jogosító értékhatárnál (24 000 000 forintnál) több bevétele volt az adóévben.
Az átalányadózás kizárólag a mezőgazdasági őstermelői tevékenység egészére alkalmazható.
Ha a 2022. augusztus 31-ig Katv. szerinti egyéni vállalkozó és/vagy 2022. szeptember 1-jétől a KATA tv. hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó az adóévben egyidejűleg mezőgazdasági őstermelői tevékenységet is folytat, akkor e tevékenysége tekintetében is alkalmazhatja az átalányadózást, feltéve, hogy arra jogosult.

Ha az átalányadózás feltételei nem teljesültek, akkor Ön a mezőgazdasági őstermelésből származó jövedelmét az általános jövedelemszámítási szabályok szerint, tételes költségelszámolással vagy a 10% költséghányad levonásával állapíthatja meg. Ekkor a nyilvántartásaiban a jogosultság megszűnésének időpontját megelőző időszakra vonatkozó költségadatokat elegendő egyösszegben feltüntetnie. Ebben az esetben a 22SZJA-12-02-es lap 13-43. soraiban kell a jövedelmét levezetnie.

[246] Szja tv. 50. § (2) bekezdés

Átalányadózás esetén az átalányadózás évében felmerült összes költséget elszámoltnak kell tekintenie, beleértve a korábban és az átalányadózás időszakában beszerzett tárgyi eszközök beszerzési (előállítási) értékének az átalányadózás időszakára jutó értékcsökkenési leírását is. Az átalányadózást megelőzően elhatárolt veszteségből az átalányadózás időszakában évenként 20-20%-ot elszámoltnak kell tekintenie.

Átalányadózás esetén a 22SZJA-A lap 7. sorába írja be a kitermelt vagy lábon álló faállomány értékesítéséből származó bevételéből az erdészeti hatóságnál elkülönített számla javára befizetett összeggel, de legfeljebb a jogszabályban megállapított, a befejezett célállományra igényelhető **normatív erdőfelújítási támogatás értékének megfelelő összeggel csökkentett részt**[247], tekintettel arra, hogy ezekre a bevételekre az átalányadózás nem alkalmazható[248].

A 2022. évi adóalapba beszámító bevételek

50. sor „a" oszlopa: Ide írja be a méhészeti termékek előállításából származó bevételét.

A méhészeti tevékenységgel is foglalkozó átalányadózó mezőgazdasági őstermelő a méhészekre vonatkozó adómentes szabályt és az átalányadózókra vonatkozó adómentes szabályt együttesen alkalmazhatja.

Az átalányadózó őstermelő méhészeti termékek vagy részben méhészeti termékek előállításából származó bevétele alapján megállapított őstermelői jövedelméből adómentes:

a) a méhészeti termékek előállításából származó bevétel nélkül számított bevétel alapján megállapított jövedelemnek az éves minimálbér felét meg nem haladó része (1 200 000 forint), vagy

b) az *a)* pont szerinti jövedelemnek és a méhészeti termékek előállításából származó bevétel alapján megállapított jövedelemnek az éves minimálbért meg nem haladó része (2 400 000 forint),

azzal, hogy amennyiben az őstermelői bevétel az adóévben az átalányadózás választására jogosító bevételi határt meghaladja, akkor az adóévi őstermelésből származó jövedelemnek a méhészeti termékek előállításából származó bevétel és az összes őstermelői bevétel arányában megállapított részre kell alkalmazni a méhészeti termékek előállításából származó jövedelem megállapítását . [249]

Így tehát **az átalányadózó, méhészeti tevékenységet folytató őstermelő méhészeti termékekből származó jövedelme minden esetben adómentes.** A nem méhészeti termékből származó jövedelem pedig csak az éves minimálbér feléig lehet adómentes.

A méhészeti termékek felsorolását az őstermelői kitöltési útmutató mellékletében találja.

50. sor „b" oszlopa: Ebbe a sorba írja be a mezőgazdasági őstermelői tevékenységéből származó, illetőleg az azzal összefüggő összes bevételét.

Ha átalányadózó őstermelőként a bevétele meghaladja az 1 200 000 forintot, abban az esetben kell kitöltenie az 50. sor „b" oszlopát.[250]

Ahhoz, hogy meg lehessen állapítani az őstermelői bevételéből származó jövedelmét, 1200 000 forint feletti bevételét be kell vallani, attól függetlenül, hogy a bevételből származó jövedelem adómentes lehet.

---

[247] Szja tv. 20. §

[248] Szja tv. 20. § (3) bekezdés

[249] Szja tv. 1. számú melléklet 4.46.

[250] Szja tv. 1. számú melléklet 4.26. pontja

Ha mezőgazdasági őstermelőként az éves bevétele a 24 000 000 forintot meghaladja, akkor nem jogosult az átalányadózás alkalmazására.

Őstermelők családi gazdasága esetében akkor alkalmazható átalányadózás, ha a családi őstermelői tevékenység keretében folytatott őstermelői tevékenység bevétele az adóévben nem haladja meg a tagok (ideértve a képviselőt is) adóév utolsó napja szerinti létszáma és az éves minimálbér tízszerese szorzatának összegét, de legfeljebb az éves minimálbér negyvenszeresét (2022-ben a 96 000 000 forintot).
A családi őstermelői tevékenységet folytató tagok külön-külön tesznek eleget adókötelezettségüknek. A tagoknak elegendő egy nyilvántartást vezetni a bevételekről és a költségekről.[251]

Az 50. sor összegéből a kiegészítő őstermelői tevékenységből származó bevétel
51. sor: Ennek a sornak az „a" oszlopába írja be a kiegészítő őstermelői tevékenységből származó bevételét.
Kiegészítő őstermelői tevékenység a falusi és agroturizmus, kézművesipari tevékenység, fűrészáru-feldolgozás, takarmány-előállítás, mezőgazdasági termékből élelmiszer előállítása mező-, erdőgazdasági tevékenységből származó termékfeldolgozás kivételével, ha az a saját gazdaságban előállított alapanyag felhasználásával történik és nem haladja meg az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott mennyiséget, dohányfeldolgozás, bioüzemanyag-előállítás a mező-, erdőgazdasági tevékenység során keletkezett melléktermékek, növényi és állati eredetű hulladék hasznosítása, nem élelmiszercélú feldolgozása, valamint az ezekből a termékekből keletkezett termékek közvetlen termelői értékesítése, továbbá mező- és erdőgazdasági szolgáltatás.

Az 50. sor összegéből a termékfeldolgozásból származó bevétel
52. sor: Ennek a sornak az „a" oszlopába írja be az 50. sor összegéből a 2022. évi mező-, erdőgazdasági tevékenységből származó termékfeldolgozásból származó bevétel összegét, ha az a saját gazdaságban előállított alapanyag felhasználásával történik és nem haladja meg a kistermelői rendeletben meghatározott mennyiséget.
Mező-, erdőgazdasági tevékenység a növénytermesztés, kertészet, állattartás, állattenyésztés, halgazdálkodás, szaporítóanyag-termesztés, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás, valamint a kiegészítő tevékenységgel vegyesen végzett gazdálkodás, ha a kiegészítő tevékenységből származó bevétel nem haladja meg a más mező- és erdőgazdasági tevékenységből származó bevételt.

Átalányban megállapított jövedelem
53. sor „a" oszlopa: Ebbe a sorba írja be az átalányadó alapjául szolgáló összes jövedelmét. Mezőgazdasági őstermelő a jövedelmet a bevételből 90 százalék költséghányad levonásával állapítja meg.[252]

A 90 százalékos költséghányaddal kiszámított jövedelem adóköteles összegét kell ennek a sornak a „b" oszlopába beírnia (A mezőgazdasági őstermelő átalányban megállapított jövedelme az összevont adóalap részét képezi, ezért a kiszámított jövedelmet a 22SZJA-A lap 17. sor „d" oszlopába kell beírnia.
Ha az 53. sor 'a" oszlopának összege nem nagyobb, mint 1200 000 Ft, akkor a „b" oszlopba 0-át írjon.

[251] Szja tv. 6. számú melléklet 3. és 4. pontja
[252] Szja tv. 53. § (1) bekezdés e) pont

Az 53. sor „b” oszlopának összegét úgy számolja ki, hogy az 50. sor „b” oszlopából vonja le az 50. „a” oszlopot és ebből az adómentes bevételt (12 000 000 Ft) és ebből levonja a 90 százalékos költséghányadot.

Az átalányadózó őstermelőt 13 százalékos mértékű szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettség is terhelheti, melyet a 25SZJA-09-es lap 294. sorában kell bevallani.
A részletes szabályok az útmutató elején, a „Mezőgazdasági őstermelők szociális hozzájárulási adója” cím alatt, illetve a 22SZJA-09-es lap kitöltési útmutatójában találhatók.

Az 50. sor összegéből a 2022. évben mezőgazdasági tevékenységből származó árbevétel összege

54. sor: Ebbe a sorba írja be – tájékoztató adatként – az 50. sor összegéből a 2022. évben **mezőgazdasági tevékenységből** származó árbevétel összegét. (Az ÖVTJ szerinti besorolás alapján **mezőgazdasági tevékenység:** nem évelő növény termesztése, évelő növény termesztése, növényi szaporítóanyag termesztés, állattenyésztés, vegyes gazdálkodás, mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás, vadgazdálkodás, vadgazdálkodási szolgáltatás.)

2.6. Veszteségelszámolás[253]

Ha a bevételek összegét a költségek összege meghaladja, akkor a veszteség összege elszámolható a következő öt év vagy az előző két év jövedelmével szemben azzal, hogy a veszteség továbbviteléhez nem kell az adóhatóságtól engedélyt kérni.

A veszteségelhatárolásra vonatkozó rendelkezések akkor alkalmazhatók, ha az elhatárolt veszteség a rendeltetésszerű joggyakorlás elvének betartásával keletkezett.

A 2014-ben kezdődő adóév utolsó napjáig keletkezett, még nem érvényesített elhatárolt veszteség a 2014. december 31-én hatályos rendelkezések szerint írható le azzal, hogy az így elhatárolt veszteséget legkésőbb a 2025. adóévben lehet érvényesíteni.[254]

A 2022. évben keletkezett és elhatárolt veszteség összege a következő öt adóév (de legkésőbb az őstermelői tevékenység megszüntetésének adóéve) jövedelmével szemben, az adózó döntése szerinti megosztásban, vagy - az Szja tv-ben meghatározott feltételekkel - a megelőző két év jövedelmével szemben számolható el.

2.7. Veszteségelhatárolás[255]

A korábbi évekről áthozott veszteség az elhatárolt veszteség nélkül számított őstermelésből származó jövedelem 50%-áig vehető figyelembe.
Mezőgazdasági tevékenység folytatása esetén a tárgyévi veszteség összege ugyancsak korlátozottan vehető figyelembe a megelőző 2 évre önellenőrzéssel azzal, hogy a veszteség visszamenőleges elhatárolása esetén az egyes adóévekre az elhatárolt veszteség 30%-a vonható csak be veszteségelhatárolás címén. Ha a veszteség összege ennél több, akkor a veszteség fennmaradó része a későbbi évek jövedelmével szemben érvényesíthető.

A 2020-2021. évekre elszámolt veszteség összege a 2022. évi veszteség (43. sor) összegéből

[253] Szja tv. 22. § (1)-(5) bekezdés
[254] Szja tv. 84/ZS § (6) bekezdés
[255] Szja tv. 22. §

60. sor: Ebbe a sorba írja be azt az összeget, amelyet önellenőrzéssel kíván a 2022. adóévben keletkezett veszteségéből (43. sor) 2020. és/vagy 2021. év(ek)re elszámolni. **Ebben a sorban legfeljebb a 43. sorba írt összeg 60%-a (adóévenként 30-30%) szerepeltethető.**

A 2022. évben keletkezett veszteségének az összegét visszamenőleg a 2020. és a 2021. évekre is elszámolhatja, ha ezekben az években volt őstermelői tevékenységből adóköteles jövedelme. A veszteség visszamenőleges elszámolása esetén a 2020. és/vagy 2021. években bevallott őstermelői tevékenységből származó jövedelmét önellenőrzéssel kell helyesbítenie. (Az önellenőrzéshez a 2020. évre a 20SZJA, a 20. évre a 21SZJA jelű nyomtatványt kell kitöltenie és benyújtania.) Ha ellenőrzéssel lezárt időszakra vonatkozik a veszteség visszamenőleges elszámolása, akkor a NAV-nál kezdeményezett ismételt ellenőrzésre vonatkozó eljárás során van módja e szabály érvényesítésére[256]. A NAV ekkor határozatban állapítja meg a veszteségelhatárolás mértékét, az adó alapjának, illetve a fizetendő adónak a korrekcióját.

A 2022. évi veszteségnek (43. sor) a 60. sor összegét meghaladó része
61. sor: Ebbe a sorba írja be a 2022. évi vesztesége (43. sor) összegét, vagy ha ebből a 60. sorban is figyelembe vett valamennyit, akkor ide a 43. sor összegének a 60. sorba írt összeget meghaladó részét írja be.

Korábbi évekről áthozott, még el nem számolt elhatárolható veszteség összege
62. sor: Ebbe a sorba írja be a korábbi évekről áthozott, 2022. évben el nem számolt és továbbra is elhatárolható veszteségének az összegét.
Az átalányadózás időszakában a nyilvántartott veszteség összegéből adóévenként 20-20%-ot elszámoltnak kell tekinteni. Ezt szintén vegye figyelembe ezen sor kitöltése során!

Nyilvántartott veszteség (a 61. és a 62. sorok „b" oszlopainak összege)
63. sor: Ebbe a sorba írja be a 61. és 62. sorokba írt adatok együttes összegét.

3. EGYÉB ADATOK

Zárókészlet leltár szerinti értéke 2022. december 31-én (anyag, áru, félkész- és késztermék)
70. sor: Ebbe a sorba írja be a vásárolt és a saját termelésű összes anyag, áru, félkész- és késztermék 2022. december 31-én felvett leltár szerinti értékét.

Alkalmazottak átlagos létszáma és a részükre kifizetett munkaviszonyból származó jövedelem
71. sor: Ebbe a sorba írja be az év során foglalkoztatott alkalmazottak átlagos létszámát és a részükre kifizetett munkaviszonyból származó jövedelem bruttó összegét. A számítás során a kerekítés szabályait is alkalmazni kell. Például, ha 7 fő alkalmazott összes foglalkoztatási ideje 2022. februártól 80 hónap, és a részükre, fejenként kifizetett bruttó jövedelem összege (a 2022. évi havi minimálbér összege) 200 000 Ft, akkor az átlagos létszám: 80/12=6,66, ez kerekítve 7 fő, amelyet az „a" oszlopban kell feltüntetni. Ha az alkalmazottaknak kifizetett munkaviszonyból származó jövedelem – az alkalmazottakat foglalkoztató őstermelő által vezetett nyilvántartás szerinti – bruttó összege: 7 x 200 000 Ft, azaz 1 400 000 Ft, akkor azt a „b" oszlopba kell beírnia.

[256] Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. tv. (Air.) 92. § b) pontja

(Az alkalmazott munkabéréből levont személyi jövedelemadó előleget és a foglalkoztatottra tekintettel megállapított szociális hozzájárulási adó kötelezettséget, továbbá az ahhoz kapcsolódó adatszolgáltatási kötelezettséget a 2208-as bevallásban kellett szerepeltetnie.)

Vevők, megrendelők tartozása
72. sor: Ebbe a sorba írja be a vevők, megrendelők 2022. december 31-én fennálló tartozását.

Szállítók követelése
73. sor: Ebbe a sorba írja be a 2022. december 31-én nyilvántartott szállítói követelésnek az összegét.

Beruházási költség címén nyilvántartott összeg
74. sor: Ebbe a sorba írja be a beruházási költség címén nyilvántartott összeget.

Tanulószerződés vagy együttműködési megállapodás, illetve szakképzési munkaszerződés alapján folytatott gyakorlati képzésben résztvevő tanulók létszáma és a megkezdett hónapok száma
75. sor: Ebben a sorban kell szerepeltetnie a tanulószerződés vagy együttműködési megállapodás alapján folytatott gyakorlati képzésben résztvevő tanulói létszámot („a" oszlop) illetve a megkezdett hónapok számát („b" oszlop) abban az esetben, ha a 22SZJA-12-02 lap 20. sorában szakképző iskolai tanulóval kötött tanulószerződés alapján folytatott gyakorlati képzés alapján igénybe vehető kedvezményt kíván érvényesíteni.
Ebbe a sorba kell beírnia a szakképzési munkaszerződés alapján duális képzőhelyként folytatott szakirányú oktatásban résztvevő tanulói létszámot („a" oszlop) és a megkezdett hónapok számát („b" oszlop) is, ha a 22SZJA-12-02 lap 20. sorában szakképzési munkaszerződés alapján igénybe vehető kedvezményt kíván érvényesíteni.
A 22SZJA-12-03 lapból több is nyitható, de az 50-75. sorok csak a legelső lapon lehetnek kitöltve.
A 2020. május 31-ét megelőzően megkötött tanulószerződés, együttműködési megállapodás alapján foglalkoztatott szakképző iskolai tanulók után, az Szja tv. 2019. december 31-én hatályos rendelkezései alapján igénybe vett kedvezmény esetében is fel kell tüntetni a résztvevő tanulói létszámot és a megkezdett hónapok számát.

4. ADATOK AZ ADÓRENDSZEREN KÍVÜLI CSEKÉLY ÖSSZEGŰ (DE MINIMIS) TÁMOGATÁSOKRÓL

A 22SZJA-12-03-as lapon – 80–83. sorokban – kell feltüntetni az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések alkalmazásában a **csekély összegű** *de minimis* (a továbbiakban: ***de minimis***) **támogatásnak** tekintett összegeket.
A 80-83. sorok kitöltéséhez segítséget nyújthatnak azok a dokumentumok (a folyósító szerv döntése a támogatás odaítéléséről, a támogatás folyósítását megelőzően Ön által kitöltött nyilatkozat, stb.) amelyeket a támogatással összefüggésben az adórendszeren kívüli kifizető ügynökségtől kapott.

Fontosabb jogszabályok, amik a csekély összegű támogatásokra, valamint a csoportmentességi támogatásokra vonatkoznak:
- a 1407/2013/EU bizottsági rendelet a csekély összegű támogatásokról,
- a 1408/2013/EU bizottsági rendelet a mezőgazdasági csekély összegű támogatásokról,

- a 717/2014/EU bizottsági rendelet a halászati csekély összegű támogatásokról,
- a 651/2014/EU bizottsági rendelet az általános csoportmentességről,
- a 702/2014/EU bizottsági rendelet a mezőgazdasági csoportmentességről,
- a 736/2008/EK bizottsági rendelet a halászati csoportmentességről.

A csekély összegű *de minimis* támogatás feltételei a következők:

De minimis lehet minden támogatás, ha azt jogszabály[257] jogszabályon alapuló kiírás *de minimis*ként nevesít. Csak az ún. transzparens támogatások esetén alkalmazható, azaz csak akkor, ha előre meghatározható a támogatás pontos összege (pl.: ilyen az adó, illetve adóalap kedvezmény).

A *de minimis* támogatás összege **bármely 3 adóévben** legfeljebb

- **200 ezer eurónak** megfelelő Ft összeg lehet általános csekély összegű támogatás esetén,
- **100 ezer eurónak** megfelelő Ft összeg lehet kereskedelmi árufuvarozás ágazatban [258],
- **25 ezer eurónak** megfelelő Ft összeg lehet mezőgazdasági csekély összegű támogatás esetén,
- **30 ezer eurónak** megfelelő Ft összeg lehet halászati és akvakultúra ágazatban.

A szabályozás szerinti adóévekben kell a támogatás maximálisan igénybe vehető összegét meghatározni. A 3 adóév összeszámításának kiindulásánál mindig az aktuális adóév a 3. év. A 3 éves időszakot ún. gördülő módszerrel kell megállapítani, azaz mindig az aktuális adóévhez képest kell az előző 2 adóév *de minimis* támogatásait összeszámítani. (Például a 2022. évben a 2020. és 2021. években odaítélt és a 2020. és 2021. évről benyújtott bevallás *de minimis* támogatásait kellett levonnia a 200 eurós határ összegéből, hogy a 2022. évben érvényesíthető *de minimis* összegét megkapja). A támogatástartalmat kell egybeszámítani. Ha a mezőgazdasági őstermelő egy olyan beruházáshoz akar de minimis támogatást igénybe venni, amellyel összefüggésben állami támogatásban részesült, akkor az állami támogatás és a de minimis összege együttesen nem haladhatja meg az adott régióra meghatározott támogatási intenzitást (azaz azt a %-ot, ami megmutatja, hogy egy adott egységnyi beruházáshoz maximum hány % támogatás vehető igénybe).
A csekély összegű támogatás nem halmozható azonos támogatható költségek vonatkozásában vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha a támogatások halmozása túllépi egy adott csoportmentességi rendeletben rögzített maximális támogatási intenzitást vagy összeget. Ez azt jelenti, hogy egybe kell számítani az ugyanazon elszámolható költségekre vonatkozó állami támogatás és a de minimis összegét (kumuláció). **Tekintettel arra, hogy az uniós állami támogatási halmozódás szabályait bármely támogatási jogcímen nyújtott támogatások vonatkozásában szükséges vizsgálni ezért a 22SZJA-12-01-es lap (F) blokkjában tehet nyilatkozatot, hogy azonos projekt tekintetében a vonatkozó maximális támogatási intenzitásra figyelemmel vette igénybe a kedvezményt.**

---

[257] Az Szja tv. egyéni vállalkozókkal kapcsolatos rendelkezési közül az állami támogatásokra irányadó rendelkezések alkalmazásában, a következők minősülnek de minimis támogatásnak: A 49/B. § (6) bekezdésének c) pontja [az alapkutatás, az alkalmazott kutatás vagy kísérleti fejlesztés]; d) pontja [kisvállalkozói kedvezmény], összefüggésben a (9)- (10) bekezdéssel; g) [foglalkoztatási kedvezmény].
Az Szja tv. 11. sz. melléklete II.2/p) pont, 13. sz. melléklet 12. pont.
A mezőgazdasági őstermelőkre vonatkozóan pedig Szja tv. 39. § (1) [mezőgazdasági őstermelői kedvezmény]

[258] Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 1407/2013/EU rendelet

A regionális támogatási térképet az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet[259] 25. §-a szabályozza.

A mezőgazdaság területén *az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, a Bizottság 1408/2013/EU rendelete (2013. december 18.)* (a továbbiakban: 1408-as rendelet) alkalmazandó ami 2014. január 1-től 2027. december 31-éig hatályos. Az általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújtó vállalkozásoknak nyújtott csekély összegű támogatásokról a 360/2012/EK számú rendeletben foglaltakat kell alkalmazni.

Az 1408-as rendelet meghatározza a mezőgazdasági termékek feldolgozásának fogalmát. Ha az alapanyag és a végtermék nem minősül mezőgazdasági termék **elsődleges előállítás**ának, akkor a *de minimis* támogatás nem vehető igénybe.

A 2022. évi adókötelezettség bevallásánál (2023. május 20.) a de minimis támogatások az 1408-as rendelet szerint minősíthetők (ha azok előírásának megfelelnek).

Hasonlóan a nem mezőgazdasági tevékenységet végző vállalkozásoknak biztosított kedvezményekhez, ha a mezőgazdasági termelőknek az adórendszerben nyújtott kedvezmény vagy egy közvetlen támogatás a közösségi előírások szerint állami támogatásnak minősül, akkor a kedvezmény érvényesítéséhez, a támogatás igénybevételéhez a hazai jogszabályi előírások mellett meg kell felelni a közösségi rendeletben foglaltaknak is.

A következőkben csak a főbb szabályokról olvashat, ha további, részletesebb tájékoztatást szeretne, akkor kérjük olvassa el az erre vonatkozó rendeletet is.

Az 1408-as rendelet hatálya a mezőgazdasági elsődleges termelést folytató vállalkozásokra terjed ki.
Nem támogatható:

- Az import áruk helyett hazai áru használata;
- A harmadik országokba vagy tagállamokba irányuló exporttal kapcsolatos tevékenység, nevezetesen tiltott az exportált mennyiségekhez közvetlenül kapcsolódó támogatás; értékesítési hálózat kialakításával és működtetésével vagy exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokkal kapcsolatos támogatás.

Nem használható olyan támogatásra ami a piacon forgalmazott termékek ára, vagy mennyisége alapján kerül meghatározásra.

Az egy és ugyanazon vállalkozásnál 3 egymást követő adóévben a kapott mezőgazdasági de minimis támogatások együttesen nem haladhatják meg a 25 ezer eurót. Az a támogatás, amellyel a vállalkozás meghaladná a keretet, részben sem érvényesíthető[260].

A 2019. március 14. előtt meghozott támogatási döntések esetében a döntés időpillanatában hatályos – az 1408/2013/EU rendeletben meghatározott – 15 ezer euró/egy és ugyanazon vállalkozó/3 év mértékű egyéni keret az irányadó, mert a 2019/316/EU rendeletet 2019. március 14-én lépett hatályba (és a módosításokat csak előremutatóan lehet alkalmazni)**.**

[259] A továbbiakban: 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet
[260] 1408-as rendelet 3. cikk (7) bekezdés

2019. április 11-ét követően az egyéni keret megemelkedett, az 3 egymást követő évben összesen legfeljebb 25 ezer euró lehet egy és ugyanazon vállalkozásonként.

A támogatás nem halmozható azonos támogatható költségek vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha a támogatások halmozása túllépi egy csoportmentességi rendeletben vagy a Bizottság által elfogadott határozatban az egyes esetek meghatározott körülményeire vonatkozóan rögzített maximális támogatási intenzitást vagy összeget[261]. Az előbbi szabály alól léteznek kivételek, azokat megtalálja az 1408-as rendelet 5. cikk (2)-(3) bekezdéseiben.
A több részletben kifizetett támogatást az odaítélés időpontjában érvényes értékre kell diszkontálni. (A diszkontálásra használt kamatláb a támogatás odaítélésekor érvényes diszkontráta.)[262]
A rendelet csak olyan támogatásokra alkalmazandó, amikhez előzetesen pontosan kiszámítható a bruttó támogatástartalom anélkül, hogy kockázatértékelést kellene végezni („átlátható támogatás"). A rendelet alapján igénybe vehető támogatás lehet:

- hitelekből álló támogatás;
- vissza nem térítendő támogatás;
- kamattámogatás;
- kockázatfinanszírozási intézkedésekből álló támogatás;
- tőkeinjekciókból álló támogatás;
- kezességvállalásból álló támogatás;

egyéb eszközökből álló támogatás.[263]

Ha **a halászati és akvakultúra-ágazatban működő valamely vállalkozás** az 1408/2013/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékek elsődleges előállítása területén is végez tevékenységet, az előbbi tevékenységek vonatkozásában nyújtott támogatásokra a 717/2014/EU bizottsági rendelet rendelkezései alkalmazandók.

Igénybevétel napja
A támogatást akkor kell odaítéltnek tekinteni, amikor az alkalmazandó nemzeti jogrendszer értelmében a támogatás igénybevételének jogát a kedvezményezett vállalkozásra ruházzák, függetlenül a csekély összegű támogatás folyósításának időpontjától.[264]

A támogatások megszerzésének időpontja:
- adórendszeren kívüli (közvetlen) támogatás esetén az az időpont, amikor a támogatás igénybevételének jogát a kedvezményezettre ruházzák, azaz a támogatásról szóló döntést tartalmazó okirat kelte (a támogatás odaítélése),
– az adórendszeren belüli támogatások esetén az adóbevallás benyújtásának a napját kell a *de minimis* támogatás megszerzési időpontjának tekinteni.

Az euróban meghatározott összegek forintra történő átszámításának szabályai:
- adórendszeren kívüli támogatás esetén a támogatási döntés napjának hónapját megelőző hónap utolsó napján érvényes, az MNB által közzétett devizaárfolyamot kell alkalmazni. Agrár- és vidékfejlesztési támogatások esetén a támogatást nyújtónak a támogatási intézkedés jellegéhez igazodó választása szerint a támogatási kérelem benyújtási hónapjának első napján, a benyújtási időszak első napján, a támogatási kérelem benyújtásának hónapját megelőző hónap

[261] 1408-as rendelet 5. cikk (3) bekezdés
[262] 1408-as rendelet 3. cikk (6) bekezdés
[263] 1408-as rendelet 4. cikk
[264] 1408-as rendelet 3. cikk (4) bekezdés

utolsó napján vagy a támogatási döntés napját megelőző hónap utolsó napján érvényes, az Európai Központi Bank által közzétett, két tizedesjegy pontossággal meghatározott devizaárfolyamot kell alkalmazni,[265]
- adórendszeren belüli támogatásnál pedig az adóév utolsó napján érvényes, az MNB által közzétett árfolyamot kell alkalmazni.

80-83. sorok: Ezekben a sorokban az adórendszeren kívüli csekély összegű (de minimis) támogatásra vonatkozó adatokat kell szerepeltetni.

Ha a 22SZJA-12-01 lap (F) blokkjában nyilatkozott, hogy Ön nem érvényesített adórendszeren kívüli csekély összegű (de minimis) támogatást, vagy ún. csoportmentességi támogatást, és nem részesült adórendszeren kívüli támogatásban, akkor ezeket a sorokat ne töltse ki. Ha **igénybe vett adórendszeren kívüli támogatást akkor, az „a" oszlopban kell feltüntetnie a támogatási döntés dátumát,** ami a támogatásról szóló döntést tartalmazó okirat kelte (a támogatás megítélése), vagyis a támogatás igénybevételi jogának a kedvezményezettre ruházásának időpontja. A táblázatban a jelen bevallás benyújtásának napját megelőző 3 éves időszakban (beleértve a bevallás benyújtásának napját is: 2023. május 20.) megítélt támogatás adatait kell feltüntetni. Abban az esetben, ha Ön a szóban forgó évekről benyújtott bevallásainak valamelyikében érvényesített csekély összegű támogatást és ennek megfelelően szerepeltette az ezen adóévekben kapott támogatásokat, úgy a jelen bevallásban ezeket az adatokat nem szükséges megismételnie.

Kérjük, hogy a „b" oszlopban a támogatás típusának megfelelő kódszámot szíveskedjen feltüntetni!

1) mezőgazdasági de minimis
2) halászati de minimis
3) közúti fuvarozói de minimis
4) általános (nem közúti fuvarozói) de minimis
5) közszolgálati de minimis

Fontos! Ha olyan adórendszeren kívüli támogatást kíván feltüntetni, ami típusa szerint többféle (például a támogatási összeg fele mezőgazdasági-, másik fele általános de minimis támogatásnak minősül), akkor kérjük, e támogatást – a támogatástartalom [c) oszlop értéke] támogatástípus szerinti megbontásával – két külön sorban tüntesse fel.
A „c" oszlopban a juttatás támogatástartalmának az összegét kell szerepeltetni forintban. A támogatástartalom a támogatásnak a 37/2011. (III.22.) Korm. rendelet 2. számú mellékletében foglalt módszer szerint számított értéke, lényegében a kapott támogatás teljes összegének jelenértékét jelenti (az adott támogatás megítélése adóévében érvényes diszkont kamatlábbal számított, jelenértéken meghatározott összeg).

A táblázatban a 2022. adóévben, illetve a 2023. adóévre vonatkozóan a jelen bevallás benyújtás napjáig (2022. május 20.) megítélt támogatás adatait kell feltüntetni. Abban az esetben, ha Ön a 2020-2021. évről benyújtott bevallásaiban nem szerepeltette az ezen adóévekben kapott támogatásokat, úgy utólag ezeket is itt van lehetősége feltüntetni.

Ha a 80-83. sorok nem elegendőek az adórendszeren kívüli de minimis támogatások felsorolására, akkor lehetősége van újabb 22SZJA-12-03-as lap megnyitására. Több lap esetén az 50-78. sorok csak a legelső lapon lehetnek kitöltve.

[265] 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 35. §-a és 35/A. §-a

5. AZ ADÓZÓ NYILATKOZATA A VELE EGY ÉS UGYANAZON VÁLLALKOZÁSNAK MINŐSÜLŐ VÁLLALKOZÁSOKRÓL

Ha a 22SZJA-**12-01 lap (F) blokkjában** nyilatkozott, hogy az adóbevallás benyújtásának napján nincs az adózóval egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő más vállalkozása, akkor a **84-89. sorokat ne töltse ki**.

Az egy és ugyanazon vállalkozás részére három egymást követő adóévben odaítélt csekély összegű támogatás összege nem haladhatja meg az adott de minimis támogatásra vonatkozó uniós jogszabályban meghatározott felső határt. Az a támogatás, amellyel a vállalkozás meghaladná a felső határt, részben sem érvényesíthető.

„Egy és ugyanazon vállalkozás”: valamennyi olyan vállalkozás, között az alábbi kapcsolatok legalább egyike fennáll:

- valamely vállalkozás rendelkezik egy másik vállalkozás részvényesei vagy tagjai szavazati jogának többségével;
- valamely vállalkozás jogosult kinevezni vagy elmozdítani egy másik vállalkozás igazgatási-, irányítási- vagy felügyeleti testülete tagjainak többségét;
- valamely vállalkozás jogosult meghatározó befolyást gyakorolni valamely másik vállalkozás felett az utóbbi vállalkozással kötött szerződés alapján vagy az annak alapító okiratában vagy társasági szerződésében meghatározott rendelkezésnek megfelelően;
- valamely vállalkozás, amely részvényese vagy tagja egy másik vállalkozásnak, az adott vállalkozás egyéb részvényeseivel vagy tagjaival kötött megállapodás szerint egyedül ellenőrzi az említett vállalkozás részvényesei, illetve tagjai szavazati jogának többségét.

A fentebb említett kapcsolatok bármelyikével egy vagy több másik vállalkozáson keresztül rendelkező vállalkozásokat is egy és ugyanazon vállalkozásnak kell tekinteni.
Az egy és ugyanazon vállalkozás fogalma szempontjából a mezőgazdasági őstermelő magánszemélyt és a családi gazdaságot is vállalkozásnak kell tekinteni.

84-89. sorok: Ezekben a sorokban tüntesse fel az Önnel az adóbevallás benyújtásának napján egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások adószámát.

Ha Önnek a 84-89. sorok nem elegendőek az Önnel egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások adószámainak felsorolására, akkor lehetősége van újabb, 22SZJA-12-03-as lapok megnyitására. Több lap esetén az 50-75. sorok csak a legelső lapon lehetnek kitöltve.

MELLÉKLET A MEZŐGAZDASÁGI ŐSTERMELŐK 22SZJA JELŰ BEVALLÁS ÚTMUTATÓJÁHOZ

A leírási kulcsok jegyzéke és alkalmazásuk szabályai[266]

a) Épületek

Az épület jellege	Évi leírási kulcs %
Hosszú élettartamú szerkezetből	2,0
Közepes élettartamú szerkezetből	3,0
Rövid élettartamú szerkezetből	6,0

A felsorolt csoportokon belül az épületek műszaki ismérvek szerinti besorolása:

Csoport megnevezése	Felmenő (függőleges teherhordó) szerkezet	Kitöltő (nem teherhordó) falazat	Vízszintes teherhordó szerkezet*
Hosszú élettartamú szerkezet	Beton-és vasbeton, égetett tégla-, kő-, kohósalak és acélszerkezet	Tégla, blokk, panel, öntött falazat, fémlemez, üvegbeton és profilüveg	Előre gyártott és monolit vasbeton acéltartók közötti kitöltő elem, valamint boltozott födém
Közepes élettartamú szerkezet	Könnyűacél és egyéb fémszerkezet, gázszilikát szerkezet, bauxitbeton szerkezet, tufa- és salak-blokk szerkezet, fűrészelt faszerkezet, vályogfal szigetelt alapokon	Azbeszt, műanyag és egyéb függönyfal	Fagerendás (borított és sűrűgerendás), mátrai födém, könnyű acélfödém, illetve egyesített acél tetőszerkezet könnyű kitöltő elemekkel
Rövid élettartamú szerkezet	Szerfás és deszka-szerkezet, vályogvert falszerkezet, ideiglenes téglafalazat	Deszkafal, lemezkeretbe sajtolt lapfal	Szerfás tapasztott és egyéb egyszerű falfödém

*(közbenső és tetőfödém, illetve egyesített teherhordó, térelhatároló tetőszerkezet)

Az épület jellegét a három ismérv közül a rövidebb élettartamot jelentő alapján kell meghatározni. Az épületgépészet körébe tartozó gépek és berendezések értékcsökkenését az épülettől elkülönülve is el lehet számolni. Az épületbe beépített technológiai gépek és berendezések, az ezeket kiszolgáló vezetékek leírását az épülettől függetlenül, a gépeknél, illetve vezetékeknél megadott leírási kulcsok alapján kell megállapítani.

b) Építmények

Építménycsoportok	Évi leírási kulcs %
Ipari építmények	2,0
Mezőgazdasági építmények	3,0
ebből: önálló támrendszer	15,0
Melioráció	10,0
Mezőgazdasági tevékenységet végző egyéni vállalkozónál a bekötő- és üzemi út	5,0
Közforgalmi vasutak és kiegészítő építményei, ideértve az iparvágányokat is	4,0
Egyéb vasúti építmények (elővárosi vasutak, közúti villamosvasutak, metróvasúti pálya, stb.)	7,0

[266] Szja tv. 11. sz. melléklet II/3. pont

Vízi építmények	2,0
Hidak	4,0
Elektromos vezetékek, ideértve a távközlési hálózat vezetékeit is	8,0
Kőolaj- és földgázvezetékek, gázvezetékek	6,0
Gőz-, forró víz- és termálvízvezeték, földgáz távvezeték, termálkút	10,0
Közúti villamosvasúti és trolibusz munkavezetékek	25,0
Egyéb, minden más vezeték	3,0
Alagutak és földalatti építmények (a bányászati építmények kivételével)	1,0
Idegen (bérelt) ingatlanon végzett beruházás	6,0
Hulladéktároló	20,0
Kizárólag film- és videogyártást szolgáló építmény	15,0
Minden egyéb építmény (kivéve a hulladékhasznosító létesítményt)	2,0
Hulladékhasznosító létesítmény	15,0

Hulladéktároló: a hulladékgazdálkodásról szóló törvény előírásának megfelelő tárolásra, ártalmatlanításra szolgáló épület, építmény; a hulladéktároló létesítése miatt igénybe vett földterületre értékcsökkenési leírást a hulladéktárolóval azonos leírási kulccsal kell számolni.
Hulladékhasznosító létesítmény: a hulladékgazdálkodásról szóló törvény előírásának megfelelő hasznosítás céljára szolgáló épület, építmény, ide nem értve a földterületet.
Melioráció: szántó, kert, gyümölcsös, szőlő, gyep és erdőművelési ágú, nem belterületen végrehajtott, a termőföld mezőgazdasági célú hasznosítását szolgáló, vízháztartás-szabályozó építmény; talajjavítás legalább 6 éves tartamhatással, valamint a területrendezés építménye.

c) Ültetvények

Ültetvénycsoportok	Évi leírási kulcs %
Alma, körte, birs, naspolya, cseresznye, meggy, szilva, szőlő, szőlőanyatelep, mandula, mogyoró	6,0
Őszibarack, kajszi, köszméte, ribiszke, komló, gyümölcsanyatelep, fűztelep	10,0
Spárga, málna, szeder	15,0
Dió, gesztenye	4,0
Egyéb ültetvény	5,0

d) Gépek, berendezések, felszerelések, járművek

da) 33%-os kulcs alá tartozó tárgyi eszközök:

- a HR 8456-8465, 8479 vtsz.-okból a programvezérlésű, számvezérlésű gépek, berendezések;
- a HR 8443 31, 8443 32, 8471, 8528 42, 8528 52, 8530, 8537 vtsz.-okból az irányítástechnikai és általános rendeltetésű számítástechnikai gépek, berendezések;
- a HR 84. és 85. Árucsoportból az ipari robotok;
- a HR 9012, 9014-9017, 9024-9032 vtsz.-okból az átviteltechnikai, az ipari különleges vizsgálóműszerek és a komplex elven működő különleges mérő és vizsgáló berendezések;
- a HR 8470, 8472 vtsz.-ok, valamint a HR 8443 39 vtsz.-alszám alól a nyomtatók;
- a HR 8419 11 00, 8541 40 90 vtsz.-alszámok;
- a HR 8402, 8403, 8416, 8417 vtsz.-okból a fluidágyas szénportüzelésű berendezések, valamint a mezőgazdasági és erdőgazdasági nedves melléktermékek elégetésével üzemelő hőfejlesztő berendezések;
- a HR 8417 80 70 vtsz-ből, valamint a 8514 vtsz.-ból a hulladékmegsemmisítő, -feldolgozó, -hatástalanító és -hasznosító berendezések;

– a HR 8421 21 vtsz.-alszámok;
– a HR 8419, 8421 vtsz.-okból a szennyező anyag leválasztását, szűrését szolgáló berendezések;
– a HR 8421 31 és a 8421 39 vtsz.-alszámok;
– a HR 8419 20 00 vtsz.-alszám, továbbá a HR 9018-9022 vtsz.-okból az orvosi gyógyászati laboratóriumi eszközök.

db) 20%-os kulcs alá tartozó tárgyi eszközök:
– a HR 8701 vtsz.-ból a járművek, valamint a HR 8702-8705, valamint a HR 8710, 8711 vtsz.-ok.

dc) 14,5%-os kulcs alá tartozó tárgyi eszközök:
– Minden más – a da)-db) pontban fel nem sorolt – tárgyi eszköz.

e) Kortárs képzőművészeti alkotások
A kortárs képzőművészeti alkotást 5 év vagy ennél hosszabb idő alatt lehet leírni.
Kortárs képzőművészeti alkotásnak – a költségként való elszámolása szempontjából – azt az alkotást lehet tekinteni, amelynek alkotója a vásárlás évének első naptári napján élt.

Értékcsökkenési leírást az üzembe helyezés napjától a kiselejtezés vagy elidegenítés (apportálás stb.) napjáig lehet elszámolni. Abban az esetben, ha az üzembe helyezés vagy az elidegenítés az adóévben évközben valósult meg, akkor az értékcsökkenési leírás összegét napi időarányosítással kell kiszámolni. Az üzembe helyezés napja a tárgyi eszköz rendeltetésszerű használatba vételének napja. Ezt az időpontot a beruházási és felújítási költség nyilvántartásban, illetve a tárgyi eszközök nyilvántartásában is fel kell jegyezni.

Az alábbiakban felsorolt tárgyi eszközök értékcsökkenési leírásának meghatározása érdekében az eszközök beruházási költségét azokra az évekre kell felosztani, amelyekben azt vállalkozói tevékenységéhez várhatóan használni fogja[267].
– koncesszió keretében megvalósult tárgyi eszköz;
– az ipari park közműnek minősülő (út, víz- és csatornaellátás, energiaellátás, távközlés célját szolgáló) tárgyi eszköze;
– tenyészállat;
– a kizárólag alapkutatáshoz, alkalmazott kutatáshoz vagy kísérleti fejlesztéshez használt tárgyi eszköz;
– a közúti személyszállításhoz használt autóbusz.

Az előzőekben felsorolt tárgyi eszközök esetében az elszámolási időszakot és az értékcsökkenési leírásként évenként elszámolható összeget (vagy meghatározásának módszerét) az eszköz használatbavétele időpontjában kell meghatározni és az egyedi részletező nyilvántartásban rögzíteni.

Ültetvények esetében az üzembe helyezés napja az a nap, amikor az ültetvény termőre fordul.
Az **ültetvény** olyan építmény, amelynek eredményeként a telepített növények legalább egy évnél hosszabb ideig talajhoz, helyhez kötötten a termesztés alapját képezik, és egybefüggő területük eléri vagy meghaladja szőlőültetvény esetén az 1000 négyzetmétert, gyümölcsfa ültetvény esetében az 1500 négyzetmétert, bogyósgyümölcs-ültetvény esetében az 500 négyzetmétert.

[267] Szja tv. 11. sz. melléklet II/3. pont f) alpont

Értékcsökkenési leírás alá vonható a **tenyészállatok beszerzésére** fordított kiadás is. A tenyészállatok körébe tartoznak azok az állatok, amelyek a tenyésztés, a tartás során leválasztható terméket (szaporulatot, más leválasztható terméket) termelnek, és ezen termékek értékesítése, vagy az egyéb (igateljesítmény, őrzési feladat, lovagoltatás) hasznosítás biztosítja a tartási költségek megtérülését, függetlenül attól, hogy azok meddig szolgálják a vállalkozási (őstermelői) tevékenységet.
A tenyészállat fogalmának meghatározásánál azonos módon kell eljárni az egyedi megjelölésű tenyészállat és a tenyészállomány esetén. (Nem egyedi megjelölésű pl. egy tenyésztésbe nem állított tojástermelő baromfiállomány.)
Az üzembe helyezés napja tenyészállatok esetében nőivarú állatnál az a nap, amikor az első szaporulata megszületett, hímivarúnál az első termékenyítés, vagy az első spermalevétel napja. A csak a termékéért tartott állatoknál az üzembe helyezés napja a terméknyerés időpontjának kezdő napja (pl. a tojástermelés első napja).

A tenyészállat beszerzési ára, valamint a tenyészállattal kapcsolatban a tenyésztésbe állításig felmerült anyagkiadás és a mások által végzett munka igazolt összege tekintetében választhatja azt is, hogy azt a felmerülés évében költségként számolja el, vagy azzal az értékcsökkenés alapját növeli.
A számlaadásra nem kötelezett (kompenzációs felárat választó) mezőgazdasági őstermelőtől történő tenyészállat vagy tenyészállat alapanyag vásárlása esetén az adásvételi szerződés, vagy a megállapodás az, amely bizonylatként ismerhető el. (Ilyen esetben a vásárlásra fordított összeg hitelt érdemlő bizonyítása az eladó mezőgazdasági őstermelői igazolványában lévő értékesítési betétlap bejegyzése alapján is elismerhető.)

A tenyészállat bekerülési értéke mezőgazdasági őstermelő esetében akkor szolgálhat az értékcsökkenési leírás alapjául, ha az állat az Szja tv. 6. számú mellékletének II/A. pontjában felsorolt állatok körébe tartozik.

Az értékcsökkenési leírás összegének megállapításához a tárgyi eszközökről nyilvántartást kell vezetni az Szja tv. 5. számú mellékletében megjelölt adattartalommal.
Az értékcsökkenési **leírás alapja a beruházási költség** az üzembe helyezésig felmerült kiadások nyilvántartásba vétele alapján. Beruházási költségnek a tárgyi eszköz üzembe helyezése érdekében, az üzembe helyezés napjáig felmerült, költségként elismert és igazolt, a beruházási és felújítási költség-nyilvántartásban feltüntetett kiadás minősül. Ezen belül beruházási költségnek a tárgyi eszközök esetében a beszerzési árat, saját előállítás esetén az anyagkiadást, és a mások által végzett munka számlával (számlákkal) igazolt összegét kell tekinteni. A felújítási költség akkor képezi az értékcsökkenési leírás alapját, ha azt nem számolta el egy összegben tárgyévi költségként. Ez utóbbi esetben az értékcsökkenési leírás módosított alapját és a módosítás időpontját a tárgyi eszköz-nyilvántartásban is fel kell jegyeznie. Az értékcsökkenési leírás alapjának számbavétele során a vonatkozó számlában (okmányban) szereplő és levonható áfa összegét figyelmen kívül kell hagynia. A le nem vonható áfa az értékcsökkenési leírás alapjába beszámít. A tárgyi eszköz beszerzéséhez egyedileg kapcsolódó járulékos kiadás (szállítási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési, valamint a beszerzéssel összefüggő közvetítői kiadások, a bizományi díj, a vám, az illeték, az adók – az áfa kivételével –, a hitel igénybevételével kapcsolatos kiadások, az üzembe helyezés napjáig felmerült kamat, biztosítás díja, stb.) a beszerzési ár részét képezi. Épület, építmény beszerzési árának a szerződésben megjelölt összeg számít.

A bányaművelésre, a hulladéktárolásra igénybe vett földterület, telek és a melioráció kivételével nem számolható el értékcsökkenési leírás a földterület, a telek, a telkesítés, az erdő,

a képzőművészeti alkotás (kortárs képzőművészeti alkotás kivételével) beszerzési ára/előállítási költsége után. Ha a tárgyi eszközhöz telek is tartozik, akkor a telek beszerzési költségét el kell különíteni.

Évközi beszerzés, elidegenítés esetén az értékcsökkenési leírás időarányosan számolható el.
Példa: 2022. május 11-én üzembe helyezett jármű beszerzési ára 3 500 000 Ft volt.
– a jármű esetében az éves leírási kulcs (20%) alkalmazásával a teljes adóévre elszámolható összeg: 3 500 000 x 0,20 = 700 000 Ft
– az időarányos elszámolás miatt figyelembe vehető napok száma (2022. május 11. – 2022. december 31. között) 235 nap
– költségként figyelembe vehető: (700 000/365) x 235 = 450 685 Ft.

A 200 000 Ft egyedi beszerzési, előállítási értéket meg nem haladó, valamint a 33%-os norma alá besorolt tárgyi eszközök esetében az értékcsökkenési leírás mértékét Ön is meghatározhatja. Ekkor azonban a leírási évek számának legalább 2 adóévnek kell lennie azzal, hogy a leírás mértéke 50-50%. Ezt a szabályt a 2008. január 1-je után beszerzett tárgyi eszközök esetében kell alkalmazni.
Ha 2022. március 7-én történt az üzembe helyezés és a tárgyi eszköz beszerzési ára 175 000 Ft, akkor 2022-ben és 2023-ban értékcsökkenési leírás címén, (175 000 x 0,5) = 87 500 Ft/év vehető figyelembe.

A HR 8471 vtsz. alá tartozó általános rendeltetésű számítástechnikai gépre, berendezésre, a 33 vagy a 14,5%-os norma alá besorolt és **korábban még használatba nem vett** tárgyi eszközökre, a szellemi termékre, valamint a kísérleti fejlesztés aktivált értékére – értékhatártól függetlenül – 50%-os értékcsökkenési leírás érvényesíthető. Évközi üzembe helyezés esetén az időarányosítást ebben az esetben is alkalmazni kell.
A tárgyi eszköz bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, az élettartam növelésével kapcsolatban felmerült kiadás, továbbá az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, felújítással kapcsolatosan felmerült kiadás (felújítási költség) a felmerülés évében költségként elszámolható, de választható az értékcsökkenési leírás alapjának növelése is.

Tárgyi eszközök, nem anyagi javak 1996. december 31-ét követően **részletfizetéssel** (ideértve az 1996. december 31-ét követően kötött lízingszerződést is) történő vásárlása esetén (ha a szerződés szerint az utolsó részlet törlesztésével, vagy azt követően egy meghatározott időtartamon belül tulajdonossá válik) **a beszerzési ár egészére alkalmazható az értékcsökkenési leírás, függetlenül a vételár kiegyenlítésének módjától.** A részletfizetéshez kapcsolódó kamat az üzembe helyezés időpontjától nem része a beszerzési árnak, a kifizetés évében költségként elszámolható.

Bérelt ingatlanon végzett felújítás, átalakítás költségét annak felmerülése évében lehet elszámolni a költségek között, a bekerülési érték nagyságától függetlenül. A bérelt ingatlanon végzett beruházást akkor lehet értékcsökkenési leírás alá vonni, ha a beruházás a bérlő tulajdonába is kerül.

A kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és –értékesítés feltételeiről szóló 52/2010. (IV. 30.) FVM rendelet 1. számú mellékletének A. része alapján

Kis mennyiség meghatározása alaptermékek és ebből előállított termékek vonatkozásában

	Termék vagy alaptermék, és a hozzá kapcsolódó tevékenység megnevezése	Heti* maximális mennyiség	Éves maximális mennyiség
1.	Kifejlett vagy növendék sertés vagy juh vagy kecske vagy strucc vagy emu levágása és húsának értékesítése	6 db	72 db
2.	50 kg alatti malac vagy 15 kg alatti bárány, gida levágása és húsának értékesítése (élősúlyban)	10 db	120 db
3.	Kifejlett vagy növendék szarvasmarha levágása és húsának értékesítése	2 db	24 db
4.	100 kg alatti borjú levágása és húsának értékesítése (élősúlyban)	2 db	24 db
5.	Házi tyúkféle levágása és húsának értékesítése	200 db	
6.	Víziszárnyas vagy pulyka levágása és húsának értékesítése	100 db	
7.	Nyúlféle levágása és húsának értékesítése	50 db	
8.	Húskészítmény előállítása és értékesítése	70 kg	2 600 kg
9.	Tej értékesítése	200 liter	
10.	Tejtermék előállítása és értékesítése	40 kg	
11.	Méz és méhészeti termék értékesítése (Együttesen)		5 000 kg
12.	Tojás értékesítése	500 db	20 000 db
13.	Hal értékesítése		6 000 kg
14.	Növényi eredetű alaptermék értékesítése		20 000 kg
15.	Savanyúság	150 kg	5 200 kg
16.	Növényi eredetű, hőkezeléssel feldolgozott termék értékesítése	150 kg	5 200 kg
17.	Egyéb feldolgozott növényi eredetű termék értékesítése	50 kg	
18.	Vadon termő betakarított, összegyűjtött termék értékesítése	50 kg	
19.	Termesztett gomba értékesítése	100 kg	
20.	A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény 71. § b) pontja szerinti bérfőzött, párlat értékesítése		2hl tiszta szesznek megfelelő párlat
21.	Egyéb élelmiszer értékesítése	50 kg	

* Tej és tejtermék esetében napi maximális mennyiség.

Az 52/2010. (IV. 30.) FVM rendelet 1. számú mellékletének B. része alapján

A kistermelő által végezhető szolgáltatások

	A	B
	A szolgáltatás megnevezése	A szolgáltatás nyújtásának helye
1.	füstölés	a szolgáltatást végző kistermelő gazdaságának helye
2.	aszalás, szárítás, őrlés	a szolgáltatást végző kistermelő gazdaságának helye
3.	állat vágása és húsának feldolgozása	megfelelően kialakított hely a falusi vendégasztal helyén vagy rendezvény helyén
4.	Ételkészítés (beleértve kenyér, tészta, befőtt, lekvár, pogácsa)	megfelelően kialakított hely a falusi vendégasztal helyén vagy rendezvény helyén
5.	terménytisztítás	a szolgáltatást igénybe vevő kistermelő gazdaságának helye
6.	olajos magvak (olajütés) és gyümölcsök, zöldségek préselése, pasztörizálása	a szolgáltatást igénybe vevő kistermelő gazdaságának helye

Az Szja tv. 1. számú melléklet 4.45. pontja alapján méhészeti terméknek a következők minősülnek:

Megnevezés	Vámtarifaszám
Természetes méz (ideértve a lépes-, a termelői és más természetes mézet, ipari mézet is)	0409

Nyers méhviasz és feldolgozási maradék termék	152190 91-ből 152200 99-ből
Propolisz (méhszurok), továbbá méhpempő, méhkenyér nyers virágpor, szárított virágpor Méhméreg máshova nem sorolt méhészeti termék	130190-ből 0410-ből 121299 95-ből 300190 98-ból 210690 98-ból
Méhanyabölcső, párzatlan és párzott méhanya, méhcsalád, méhraj	010641 00-ból

Példatár

Az őstermelői kedvezmény kiszámítása 22SZJA-B lap 48. sora

I. A tételes költségelszámolást alkalmazó járulékfizetésre nem kötelezett mezőgazdasági őstermelő – akinek van a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által kérelemre nyilvántartásba vett ügyfél-azonosítója – 2022. évi összevont adóalapja 650 000 Ft. Az őstermelésből származó bevétele 2 000 000 Ft, amiből az őstermelői jövedelem 400 000 Ft, termőföldnek nem minősülő ingatlan bérbeadásából származó jövedelme pedig 250 000 Ft. Könyvelőnek kifizetett, számlával igazolt összeg 15 000 Ft.

A kedvezmény kiszámítása a következő:

Az összevont adóalap adója az őstermelői jövedelemmel együtt:

650 000 Ft .....15 %-a..... = 97 500 Ft

Az összevont adóalap adója az őstermelői jövedelem nélkül:

250 000 Ft .....15 %-a..... = 37 500 Ft

Az összevont adóalapok adójának különbözete:

97 500 – 37 500 = 60 000 Ft. Tekintettel arra, hogy a különbözet a 100 000 Ft-ot nem éri el, és a magánszemély számlával igazoltan a könyvelőnek 15 000 Ft-ot kifizetett, könyvelői díjkedvezményt is érvényesíthet.

A könyvelői díjkedvezmény kiszámítása:

Az őstermelői jövedelem aránya az összjövedelmen belül:

400 000 : 650 000 x 100 = 61,54%, kerekítve 62%.

Adókedvezményként a könyvelőnek kifizetett összeg 62%-a, vagyis 15 000 x 0,62 = 9 300 Ft érvényesíthető. **Az őstermelői kedvezmény címén levonható** a 60 000 Ft és a 9 300 Ft együttes összege, vagyis **69 300 Ft**. Ez az összeg egyben agrár ***de minimis*** támogatásnak minősül. A példabeli **adózónak ezt az összeget kell a 22SZJA-B lap 48. sor „b" oszlopába beírnia. A 22SZJA-B lap 48. sor a) oszlopába a kedvezmény összegéből a halászati csekély összegű támogatásnak minősülő összeget kell feltüntetni. Az adózónak az őstermelésből származó jövedelme után a 13%-os szociális hozzájárulási adót is be kell vallania és meg kell fizetnie. Jelen példánál maradva a nem biztosított őstermelő esetén, 52 000Ft-ot (400 000 Ft x 0,13) kell a 22SZJA-09-es lap 294. sor „f" oszlopába beírnia.**

Az adóköteles átalányban megállapított jövedelem kiszámítása

II. Egy átalányadózó őstermelő 2022. évi bevétele: 16 000 000 forint,
méhészeti tevékenységből származó bevétele: 3 000 000 Ft

Az átalányban megállapított jövedelem 100 000 forint (16 000 000 forint – 3 000 000 forint – 12 000 000 forint 90 százalékos költséghányaddal csökkentve), amely az összevont adóalap részét képezi. Az átalányban megállapított jövedelem után 13%-os szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettsége is keletkezhet.

A szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettség megállapítása

III/1. Ha a **járulékfizetésre kötelezett nem átalányadózó őstermelő** éves bevétele 900 000 forint, tehát az éves bevétele nem éri el az éves minimálbér felét (1 200 000 Ft), ekkor szociális hozzájárulási adó fizetésére nem kötelezett, kivéve, ha vállalja, hogy magasabb összeg után fizeti meg a társadalombiztosítási járulékot. Ekkor a mezőgazdasági őstermelőt a saját maga után évente terhelő adó alapja a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében vállalt összeg adóévre megállapított összege.

Ha a mezőgazdasági őstermelő járulékfizetésre kötelezett, akkor a saját maga után évente terhelő adó alapja a tárgyévi összevont adóalapba tartozó, őstermelői tevékenységből származó jövedelme, de havonta legalább a minimálbér (200 000 Ft), amely 26 000 Ft szociális hozzájárulási adót jelent, vagy a Tbj. 41. § (4) bekezdése szerinti, a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében vállalt összeg adóévre megállapított összege.

Ha a járulékfizetésre kötelezett tételes költségelszámolást választó mezőgazdasági őstermelőnek az első negyedévben a bevétele 1 250 000 Ft volt, mely egyben az éves bevétele is, akkor az első negyedévre vonatkozóan már adóelőleget kell fizetnie. (A minimálbér alapján adófizetésre kötelezett őstermelő a tárgyévben először arra a negyedévre fizet adóelőleget, amelyben az őstermelői tevékenységből származó - támogatások nélküli - bevétele a meghatározott, adófizetési kötelezettséget eredményező értékhatárt meghaladja.)
Ebben az esetben a 22SZJA-09-es lap 294. sorának kódkockáját jelölni kell, és a 294. sor „b” oszlopba 78 000 forintot {(200 000 + 200 000 + 200 000)*0.13} kell írnia. Tekintettel arra, hogy az első negyedévben már meghaladta az őstermelő a rá meghatározott értékhatárt, ezért a másik három negyedévre vonatkozóan is be kell írnia a szociális hozzájárulási adó előleget a „c”, „d” és az „e” oszlopokba is (78 000 forint). Ebben az esetben a 294. sor „f” oszlopát nem kell kitöltenie.

Ha a járulékfizetésre kötelezett nem átalányadózó mezőgazdasági őstermelő az adóév minden hónapjára szocho-előleg fizetésére kötelezett (vagyis éves szinten a minimálbér 12-szerese után fizette meg a szocho-előleget), és az az éves jövedelem meghaladja a minimálbér 12-szeresét, akkor az „f” oszlopban a minimálbér 12-szerese és a tényleges éves jövedelem különbözetének 13 %-át kell beírni. A szociális hozzájárulási adóelőleget ugyanis a minimálbér után kell megfizetni, de az őstermelőt a saját maga után évente terhelő adó alapja elsősorban a tárgyévi összevont adóalapba tartozó, őstermelői tevékenységből származó jövedelem, de havonta legalább a minimálbér.

III/2. Ha az **átalányadózó, járulékfizetésre kötelezett őstermelő** éves bevétele 9 000 000 forint, akkor adó fizetésére és szociális hozzájárulási adó fizetésére nem kötelezett, mert az éves minimálbér ötszörösét (12 000 000 Ft) nem haladta meg a bevétele, kivéve ha vállalja, hogy magasabb összeg után fizeti meg a társadalombiztosítási járulékot. Ekkor a mezőgazdasági őstermelőt a saját maga után évente terhelő adó alapja a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében vállalt összeg adóévre megállapított összege.

Ha az átalányadózó járulékfizetésre kötelezett mezőgazdasági őstermelőnek a saját maga után havonta terhelő adó alapja a minimálbér (200 000 Ft), akkor az 26 000 Ft szociális hozzájárulási

adót jelent. Az átalányadózó járulékfizetésre kötelezett őstermelőnek a saját maga után évente terhelő adó alapja lehet a magasabb összegű társadalombiztosítási ellátások megszerzése érdekében vállalt összeg adóévre megállapított összege is.
A járulékfizetésre kötelezett átalányadózó mezőgazdasági őstermelő adóelőleg fizetésére kötelezett, attól a negyedévtől, amikortól a bevétele meghaladja a minimálbér ötszörösét (12 000 000 forint). Ebben az esetben az alábbiak szerint kell kitölteni a 22SZJA-09-es lap 294. sorát.
Ha első negyedévben a bevétele 10 000 000 forint volt, a 294. sor „b" oszlopát nem kell kitölteni.
Ha a második negyedévben a bevétele áprilisban 3 000 000 forint volt, abban az esetben a második negyedévre a bevétele összesen 13 000 000 forintra emelkedett. Ekkor a 22SZJA-09-es lap 294. sorának kódkockáját jelölni kell és a „c" oszlopba (3*200 000 Ft)*0,13 összegét kell írnia, ami 78 000 forintot jelent. Az adómentes bevételi értékhatár átlépése esetén a szocho alapjának meghatározásakor a negyedév azon hónapjait kell figyelembe venni az adóelőleg fizetési kötelezettség számításához, amelyekben a bevétel már meghaladta a bevételi értékhatárt. Ugyanennek az őstermelőnek a III. negyedévre 14 000 000 forintra változik a bevétele (mert a III. negyedévben 1 000 000 forint bevétele keletkezett). A IV. negyedévre pedig 1 000 000 forint bevétele keletkezik, így a 2022. adóévre 15 000 000 forintra növekszik a bevétele. A szociális hozzájárulási adó összege a III. és IV. negyedévre megegyezik a „c" oszlopba írt összeggel, így a 294. sor „d" és az „e" oszlopba 78 000 – 78 000 forintot kell írnia. Tekintettel arra, hogy az első negyedévre nem fizette meg a szociális hozzájárulási adót előlegként, ezért utólag kell azt megfizetnie a 78 000 forintot a 294. sor „f" oszlopának kitöltésével, a 78 000 forintot {(200 000 + 200 000 + 200 000)*0.13}.

III/3. Ha a **járulékfizetésre nem kötelezett nem átalányadózó** mezőgazdasági őstermelőnek a bevétele 900 000 forint, akkor szociális hozzájárulási adó fizetésére nem kötelezett, mert az éves minimálbér felét (1 200 000 Ft) nem haladja meg az adóévben az őstermelői tevékenységből származó - támogatások nélküli – bevétele.

Ha a **járulékfizetésre nem kötelezett átalányadózást** választó mezőgazdasági őstermelőnek az éves bevétele 9 000 000 Ft, akkor szociális hozzájárulási adó fizetésére nem kötelezett, mert az éves minimálbér ötszörösét (12 000 000 Ft) az adóévben meg nem haladó őstermelői tevékenységből származó - támogatások nélküli - bevétellel rendelkezett.

A **járulékfizetésre nem kötelezett őstermelő** szociális hozzájárulási adóelőleg fizetésére nem kötelezett, ezért ha nem átalányadózó őstermelő és az éves bevétele 3 000 000 Ft (tehát meghaladja az éves minimálbér felét), akkor a szociális hozzájárulási adóját a 22SZJA-09-es lap 294-es sorának „f" oszlopába kell beírnia, amely a jövedelem 13 százaléka. Ebben az esetben a 294. sor „b"-„e" oszlopait üresen kell hagyni. A járulékfizetésére nem kötelezett átalányadózó őstermelő akkor tölti ki a 294-es sor „f" oszlopát, ha az őstermelői tevékenységből származó bevétele az éves minimálbér ötszörösét az adóévben meghaladja. A 294. sor „b"-„e" oszlopait szintén üresen kell hagyni.

Az adóévben a Tbj. szerint saját jogú nyugdíjassá váló mezőgazdasági őstermelő az adóalapjának megállapítása során nem veszi figyelembe a Szocho tv. 7. §-a szerint a tárgyévre megállapított adóalapjának a nyugdíjfolyósítás kezdő napját követő időszakra arányosan jutó részét[268].

[268] Szocho tv. 7. § (7) bekezdés

Példa: Átalányadózó munkaviszonyban álló mezőgazdasági őstermelő 2022. szeptember 20-tól nyugdíjban részesül. Bevétele a 12 000 000 forintos mentességi határt 2022 májusában haladta meg. Mivel egész évben nem biztosított mezőgazdasági őstermelő, ezért szocho-előleg fizetésére nem kötelezett. Az éves átalányban megállapított őstermelői jövedelme 2 000 000 forint. A nyugdíjas őstermelő mentesül a szocho megfizetése alól. Az adóévben nyugdíjassá váló mezőgazdasági őstermelő az adó alapjának megállapítása során nem veszi figyelembe a tárgyévre megállapított adóalapjának a nyugdíjfolyósítás kezdő napját követő időszakra arányosan jutó részét.
*Mindez azt jelenti, hogy nem biztosított őstermelőként főszabály szerint a tárgyévi szocho-alapja 2 000 000 forint lenne. Ennek az összegnek a nyugdíjfolyósítás kezdő napját követő időszakra arányosan jutó része 2 000 000*103/365=564 384, így a szocho alapja 2 000 000 – 564 384 = 1 435 616 forint. A 294. sor f) oszlopába 186 630 forint kerül (1 435 616*0,13).*

A mezőgazdasági őstermelő átalányban megállapított jövedelmének kiszámítása (a 22SZJA-12-03-as lap 50-53. sorai)

IV. Egy négytagú család őstermelők családi gazdaságában folytat őstermelői tevékenységet és az átalányadózást választották. A család bevétele
Összes bevétel: 56 000 000 Ft
A méhészeti termékek előállításából származó bevétel: 4 000 000 Ft

Az egy főre jutó bevétel: 14 000 000 Ft,
méhészeti termékek előállításából egy főre jutó bevétel: 1 000 000 Ft
ebből:
a jövedelem:

a) *14 000 000 Ft – 1 000 000 Ft (az egy főre jutó bevételből le kell vonni a méhészeti termékek előállításából származó bevételt), ami 13 000 000 Ft*
b) *mivel az átalányadózó őstermelő bevétele a 12 000 000 forintig adómentes, ezért 1 000 000 Ft-ra (13 000 000 Ft-12 000 000 Ft) kell alkalmazni a 90 százalékos költséghányad levonást, amely 100 000 Ft.*

Az egy főre jutó jövedelem (átalányadó alapja) 100 000 Ft, ami összeg az összevont adóalap részét képezi. Ezt az összeget kell beírnia a 22SZJA-A lap 17. sor „d" oszlopába. Az átalányban megállapított jövedelem után 13%-os szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettsége is keletkezhet. Kérjük, olvassa el az útmutató 22SZJA-12-03-as lap 53. sorához fűzött magyarázatot is.

A 22SZJA jelű bevallás kitöltése:

22SZJA-12-03-as lap 50. sor „a" oszlopába	**1 000 000**
22SZJA-12-03-as lap 50. sor „b"oszlopába	**14 000 000**
22SZJA-12-03-as lap 53. sor „b" oszlopába	**100 000**
22SZJA-A lap 17. sor „d" oszlopába	**100 000**

AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÓK NYILATKOZATA(I)

A 22SZJA-13-01-ES LAP KITÖLTÉSE

A lap kitöltése előtt kérjük, hogy olvassa el a 22SZJA-13-as lapoktól a 22SZJA-14-es lapokig készített kitöltési útmutatóban foglalt általános tudnivalókat is, melyekből megismerheti:

- a támogatások kezelésével,
- az átalányadó választásával, megszüntetésével,
- a csekély összegű (*de minimis*) és egyéb állami támogatásokkal,
- a jövedelem-(nyereség)-minimum megállapításával,
- az egyéni vállalkozás özvegyi jogon vagy örökösként történő folytatásával, és az ehhez kapcsolódó adózási mód választásával kapcsolatos szabályokat.

Az egyéni vállalkozói útmutatóban hivatkozott sorszámok a 22SZJA-13-as lapokra vonatkoznak, azonban vannak olyan hivatkozások, ahol a személyijövedelemadó-bevallás egyéb soraira történik utalás, ott ez részletesen olvasható.

Ezek a nyilatkozatok azt a célt szolgálják, hogy megkönnyítsék a bevalláskitöltő programok alkalmazását, valamint a bevallás feldolgozását.

I. Egyéni vállalkozás esetén a jövedelemszámítás módszere a 2022. évre

1. sor: Az **1. sorban** jelölheti, hogy a 2022. évi egyéni vállalkozásából származó jövedelmét milyen módszerrel állapítja meg.

1: Az adóév folyamán kizárólag vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmaztam.
2: Az adóév folyamán kizárólag átalányadózást alkalmaztam.
3: Az adóév egy részében a régi kata és/vagy új kata[269] hatálya alá tartoztam, ezen kívüli időszak(ok)ban vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmaztam.
4: Az adóév egy részében a régi kata és/vagy új kata hatálya alá tartoztam, ezen kívüli időszakban átalányadózást alkalmaztam.
5: Az adóév egy részében a régi kata és/vagy új kata hatálya alá tartoztam, ezen kívüli időszak(ok)ban vállalkozói jövedelem szerinti adózást és átalányadózást is alkalmaztam.
6: Az egyéni vállalkozás özvegyi jogon vagy örökösként történő folytatása miatt vállalkozói jövedelem szerinti adózást és átalányadózást is alkalmaztam.

2. sor: Ha az átalányadózás szerinti adózás szabályai szerint állapítja meg a jövedelmét (az 1. sorban 2, 4, 5 kódot választott) és **kizárólag a kereskedelmi tevékenységek** végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet szerinti kiskereskedelmi tevékenységet folytat, akkor a **2. sorban** nyilatkozhat erről. Nyilatkozat esetén az erre szolgáló kódkockába tett, „X”-szel, jelölje választását.

Változás! Ha a 2. sort jelöli, és a 115. sorban feltünteti az átalányadó alapjába beszámító bevételét**, akkor az átalányban megállapított adóköteles jövedelem összegét, 90 százalékos költséghányad alkalmazásával a program automatikusan kiszámolja a 116. sorban.**

[269] 2022. augusztus 31-ig a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (Katv.) szerinti kisadózó vállalkozások tételes adója, 2022. szeptember 1-jétől a kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló 2022. évi XIII. tv (KATA tv.) szerinti kisadózó vállalkozók tételes adója.

3. sor: Itt kell jelölnie, ha Ön az Szja tv. 53. § (2) bekezdésében meghatározott ipari, mezőgazdasági, szolgáltatási tevékenység, vagy kizárólag a (2) bekezdésben meghatározott és a 2. sor szerinti kiskereskedelmi tevékenységet folytat, és átalányadózás szerint számolja el a jövedelmét.

Kérjük, olvassa el a 15. fejezetet, ahol az Szja tv. 53. § (2) bekezdése szerinti tevékenységek felsorolása is megtalálható.

Ha a 3. sort jelöli, és a 115. sorban feltünteti az átalányadó alapjába beszámító bevételét**, akkor az átalányban megállapított adóköteles jövedelem összegét, 80 százalékos költséghányad alkalmazásával a program automatikusan kiszámolja a 116. sorban.**

Ha az egyéni vállalkozóként végzett tevékenysége év közben úgy változott, hogy a korábban alkalmazott költséghányad alkalmazására már nem volt jogosult, akkor a változás időpontjában az év első napjára visszamenőlegesen át kellett térnie a tevékenységének megfelelő alacsonyabb költséghányad alkalmazására. Kérjük, hogy a 2. vagy a 3. sor kitöltésekor erre legyen figyelemmel.

Ha a 2. és a 3. sort sem jelöli, és a 115. sorban feltünteti az átalányadó alapjába beszámító bevételét, **akkor az átalányban megállapított adóköteles jövedelem összegét, 40 százalékos költséghányad alkalmazásával a program automatikusan kiszámolja a 116. sorban.**

2022. január 1-jétől adómentes az átalányadózó egyéni vállalkozó átalányban megállapított jövedelmének az éves minimálbér felét meg nem haladó része, 2022-ben 1 200 000 forint.[270] Ha az átalányban megállapított jövedelem meghaladja az 1 200 000 forintot, akkor a program ezt a meghaladó részt írja be a 116. sorba, mert ez az adóköteles átalányban megállapított jövedelem.

Kérjük, olvassa el a 15. fejezetet, ahol az átalányban megállapított jövedelem számításának részletes szabályai is megtalálhatók.

II. Az egyéni vállalkozó nyilatkozata a tevékenysége megszüntetéséről, szüneteltetéséről

4. sor: Ebben a sorban „X”-szel jelölheti, ha a 2022. évben az egyéni vállalkozói tevékenységét megszüntette (és az adóév folyamán nem kezdett új egyéni vállalkozói tevékenységet) vagy az egyéni vállalkozói tevékenysége folytatását a megyei (fővárosi) kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala határozatban, **véglegessé vált döntéssel megtiltotta**. Olvassa el az egyéni vállalkozói kitöltési útmutató **7. „AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÓI TEVÉKENYSÉG MEGSZÜNTETÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK**” fejezet alatti információkat is!

5. sor: Ebben a sorban „X”-szel jelölheti, ha az egyéni vállalkozói tevékenységét szüneteltette a 2022. évben, és az adóév folyamán nem kezdte újra. Ha a szünetelés időtartama alatt a vállalkozói tevékenységét megszüntette, akkor ezt a sort nem kell kitöltenie, de a 4. sorban jelölnie kell a megszűnés tényét.

Olvassa el az egyéni vállalkozói kitöltési útmutató **9. „AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÓI TEVÉKENYSÉG SZÜNETELTETÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK**” fejezet alatti információkat is!

6. sor: Ebben a sorban „X”-szel jelölheti, ha **egyéni vállalkozói tevékenységét** ügyvédi iroda, közjegyzői iroda, végrehajtói iroda, **tagjaként folytatja**. Olvassa el az egyéni vállalkozói kitöltési útmutató **8. „AZ EGYÉNI CÉG VAGY KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG ALAPÍTÁSA MIATT MEGSZŰNŐ EGYÉNI VÁLLALKOZÓ ÉS A TEVÉKENYSÉGÉT ÜGYVÉDI IRODA,**

[270] Szja tv. 1. számú melléklet 4.26. pontja.

KÖZJEGYZŐI IRODA, VÉGREHAJTÓI IRODA TAGJAKÉNT FOLYTATÓ EGYÉNI VÁLLALKOZÓ BEVALLÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ SZABÁLYOK" fejezet alatti információkat is!

III. Az egyéni vállalkozó nyilatkozata a tevékenysége egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt történő megszüntetéséről

7. sor: Ebben a sorban „X"-szel jelölheti, ha egyéni vállalkozói tevékenységét egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt szünteti meg és az Szja tv. megszűnésre vonatkozó szabályai[271] szerint állapítja meg a jövedelmét és az adókötelezettségét.

8. sor: Ebben a sorban „X"-szel jelölheti, ha egyéni vállalkozói tevékenységét egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt szünteti meg és az Szja tv. különbözet szerinti adózásra vonatkozó előírásai[272] alkalmazásával állapítja meg a jövedelmét és az adókötelezettségét.

Olvassa el az egyéni vállalkozói kitöltési útmutató **8. „AZ EGYÉNI CÉG VAGY KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG ALAPÍTÁSA MIATT MEGSZŰNŐ EGYÉNI VÁLLALKOZÓ ÉS A TEVÉKENYSÉGÉT ÜGYVÉDI IRODA, KÖZJEGYZŐI IRODA, VÉGREHAJTÓI IRODA TAGJAKÉNT FOLYTATÓ EGYÉNI VÁLLALKOZÓ BEVALLÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ SZABÁLYOK"** fejezet alatti információkat is!

IV. Az egyéni vállalkozó nyilatkozata az átalányadózás választásáról[273]

9. sor: Ha a 2023. adóévre az erre vonatkozó feltételek megléte mellett átalányadózást kíván választani, akkor az erre szolgáló négyzetbe tett „X"-szel jelölje azt.

Az egyéni vállalkozói bevételből átalányban megállapított jövedelem az összevont adóalap részét képezi. Az átalányadózásra vonatkozó döntésénél kérjük, hogy ezt is vegye figyelembe.

V. Az egyéni vállalkozó nyilatkozata az átalányadózás megszüntetéséről[274]

10. sor: Ha az egyéni vállalkozásból származó jövedelmének levezetésére a 2023. adóévre nem az átalányadózással kíván eleget tenni, akkor ezt az erre szolgáló négyzetbe tett „X"-szel jelölje. Az átalányadózási mód megszüntetése esetén a megszüntetés évét követő 12 hónap elteltét követően választhatja ismételten az átalányadózást.

VI. Az egyéni vállalkozó nyilatkozata a jövedelem-(nyereség)-minimum alkalmazásával kapcsolatban

Az erre vonatkozó részletes szabályokat az egyéni vállalkozói útmutató **11. „JÖVEDELEM-(NYERESÉG)-MINIMUM"** fejezet alatti információkból ismerheti meg. Ha az egyéni vállalkozói tevékenységére a vállalkozói személyi jövedelemadózás szabályait alkalmazza, akkor ebben a sorban kell nyilatkoznia, kivéve, ha a 21. és a 28. sorban nulla szerepel.

11. sor: Ebben a sorban a jövedelem-(nyereség)-minimum megállapításával kapcsolatos nyilatkozatát teheti meg, ha az 1. sorban a jövedelemszámítás módszereként a vállalkozói jövedelem szerinti adózást (1, 3, 5 kód) jelölte meg.

A „4", „5" és „6" szám szerinti választását csak az adatok ismeretében (a jövedelem levezetése után) tudja jelölni (kötelezett-e a jövedelem-minimum szerinti adózásra vagy a

[271] Szja tv. 49/A.§ (2) – (4) bekezdés, (5a) bekezdés
[272] Szja tv. 49/A § (5) bekezdés
[273] Szja tv. 50. § (1) bekezdés, (3) – (8) bekezdés, 8. számú melléklet
[274] Szja tv. 50. § (7) bekezdés, 8. számú melléklet

nyilatkozattételre), ezért csak a 22SZJA-13-03-tól kezdődő lapok kitöltése után töltse ki a nyilatkozatra szolgáló részt.

Az 1-6-ig terjedő jelölések alkalmazása:

„1” A jövedelem-(nyereség)-minimum megállapítására vonatkozó szabályokat nem kell alkalmaznom, mivel az egyéni vállalkozói tevékenységemet 2021. január 1-jét követően kezdtem, vagy újrakezdtem és a tevékenység megkezdését megelőző 36 hónapban nem folytattam egyéni vállalkozói tevékenységet (ideértve azt az esetet is, ha ebben az időszakban nem számolt el bevételt).

„2” Nem tartozom az **1**-essel jelölt adózók körébe, de a 2021. évben elemi kár sújtott.

„3” Nem tartozom az **1**-essel jelölt adózók körébe, de a 2022. évben elemi kár sújtott.

„4” Jövedelem-(nyereség-)minimum szerinti adózásra **nem vagyok kötelezett**, mivel az Szja tv. 49/B. §-ának (1)-(5) bekezdése szerinti bevételemnek a 4. és 11. számú melléklet szerint elszámolt költséget meghaladó része (jövedelem), azaz a **hasonlítási alap eléri** az adóévben az Szja tv. 49/B. § (23) bekezdése szerinti **jövedelem-(nyereség-)minimumot**. (E nyilatkozata megtételéhez segítségül szolgál a 22SZJA-13-04-es lap 67. sora.)

„5”Az Szja tv. 49/B. §-ának (1)-(5) bekezdése szerinti bevételemnek a 4. és 11. számú melléklet szerint elszámolt költséget meghaladó része (jövedelem), azaz a **hasonlítási alap nem éri el** az adóévben az Szja tv. 49/B. § (23) bekezdése szerinti **jövedelem-(nyereség-)minimumot, de a jövedelem-(nyereség-)minimum szerinti adózást választom.**

„6” Az Szja tv. 49/B. §-ának (1)-(5) bekezdése szerinti bevételemnek a 4. és 11. számú melléklet szerint elszámolt költséget meghaladó része (jövedelem), azaz a **hasonlítási alap nem éri el** az adóévben az Szja tv. 49/B. § (23) bekezdése szerinti **jövedelem-(nyereség)-minimumot**, de a **módosított vállalkozói adóalap utáni adózást választom, a 22SZJA-14-es lap kitöltésével bevallást kiegészítő nyilatkozattal élek**.

VII. Nyilatkozat a csekély összegű *(de minimis)*, az ún. csoportmentességi és az adórendszeren kívüli támogatásokról

12. sor: Kérjük, jelölje „X”-szel, ha jelen bevallásában nem érvényesít (nem érvényesíthet) csekély összegű *(de minimis)* támogatást, vagy ún. csoportmentességi támogatást és nem részesült adórendszeren kívüli támogatásban. (Mielőtt ezt a sort kitöltené, kérjük, olvassa el az egyéni vállalkozói kitöltési útmutató **17. „ADATOK A CSEKÉLY ÖSSZEGŰ (DE MINIMIS) TÁMOGATÁSOKRÓL, VALAMINT A KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK, ÉS A MEZŐGAZDASÁGI KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSÁRÓL”** fejezet alatt leírtakat.) Ha a sort nem jelöli, akkor a 22SZJA-13-08-as lapot is be kell nyújtania.

VIII. Az adózó nyilatkozata arról, hogy a vonatkozó maximális támogatási intenzitásokra figyelemmel veszi igénybe a kedvezményt

13. sor: Kérjük, jelölje „X”-szel, ha Ön Európai Uniós támogatást vett igénybe, azt az azonos projekt tekintetében a vonatkozó maximális támogatási intenzitásra figyelemmel alkalmazta.

A 22SZJA-13-02-ES LAP KITÖLTÉSE

A lap kitöltése előtt kérjük, olvassa el a 22SZJA-13-as lapoktól, a 22SZJA-14-es lapokig készített kitöltési útmutatóban foglalt általános tudnivalókat is, melyekből megismerheti:

- a támogatások kezelésével, az átalányadó választásával, megszüntetésével,
- a csekély összegű (*de minimis*) és egyéb közösségi támogatásokkal,
- a jövedelem-(nyereség-)minimum megállapításával,
- az egyéni vállalkozás özvegyi jogon vagy örökösként történő folytatásával, és az ehhez kapcsolódó adózási mód választásával kapcsolatos szabályokat.

Az egyéni vállalkozói útmutatóban hivatkozott sorszámok a 22SZJA-13-as lapokra vonatkoznak, azonban vannak olyan hivatkozások, ahol a személyijövedelemadó-bevallás egyéb soraira történik utalás, ott ezt részletesen közöljük.

IX. Nyilatkozat az egyéni vállalkozás özvegyi jogon vagy örökösként történő folytatásáról, az adózási mód választásáról

Ha az elhunyt egyéni vállalkozói tevékenységét az özvegye vagy örököse tovább folytatja, de **eddig nem volt egyéni vállalkozó**, akkor a **14. sor**ban az erre szolgáló kódkockában jelölje „**1”**-el. Erre akkor van lehetősége, ha **a tevékenység folytatásának szándékát 90 napon belül bejelentette a NAV-nak**.[275]

Ha a tevékenységet továbbfolytató özvegy vagy örökös **maga is egyéni vállalkozó**, de az elhunyt által alkalmazott adózási módtól eltérő adózási mód szerint adózik, eldöntheti, hogy az egyesített tevékenységből származó jövedelem megállapítására a továbbiakban milyen adózási módot választ. Erre akkor van lehetősége, ha **a tevékenység folytatásának szándékán túl, 90 napon belül bejelentette a NAV-nak a választott adózási módot.**[276]

Ha Ön az elhunyt egyéni vállalkozó e tevékenységét, mint az özvegye vagy örököse tovább folytatja, de Ön eddig is egyéni vállalkozói tevékenységet folytatott, valamint határidőn belül eleget tett a bejelentési kötelezettségének, akkor ezt a tényt a **14. sor**ban az erre szolgáló kódkockában jelölje „**2”**-vel.

Ha a 14. sor kódkockájában 2-est jelölt, akkor a döntése szerinti, választott adózási módot a **15. sor**ban kell jelölnie a következőkben leírt lehetőségek figyelembe vételével.

Ha azonos adózási mód szerint adózott az elhunyt egyéni vállalkozó, illetve a tevékenységet tovább folytató egyéni vállalkozó özvegy vagy örökös, akkor a 15. sor kódkockájába „1”-est kell beírni.

	Az egyesített tevékenység adózási módja	Az elhunyt adózó tevékenységének adózási módja	A tevékenységet tovább folytató adózó egyesített tevékenység előtti adózási módja
2	**átalányadó**	vállalkozói szja	átalányadó
3	**átalányadó**	átalányadó	vállalkozói szja
4	**vállalkozói szja**	átalányadó	vállalkozói szja
5	**régi/új kata**	régi/új kata	vállalkozói szja
6	**átalányadó**	régi/új kata	átalányadó
7	**vállalkozói szja**	régi/új kata	vállalkozói szja
8	**vállalkozói szja**	vállalkozói szja	átalányadó
9	**régi/új kata**	vállalkozói szja	régi/új kata
10	**régi/új kata**	átalányadó	régi/új kata

[275] Szja tv. 49/A. § (7) bekezdés
[276] Szja tv. 49/A. § (8) bekezdés

Az egyesített tevékenységre irányadóak az alkalmazott adózási módról a választott adózási módra való áttérés esetére és az adózási mód alkalmazási feltételeire vonatkozó rendelkezések is.

Például „3”-ast, azaz átalányadózást Ön akkor választhatott az egyesített tevékenységre, ha a választás időpontjában az elhunyt és az Ön által addig elért bevétel nem haladta meg a 24 millió, vagy a 120 millió forint időarányos részét. Ha Ön az egyéni vállalkozó tevékenységének gyakorlása során már korábban is adózott az átalányadó szabályai szerint, vegye figyelembe, hogy csak akkor választhatta az egyesített tevékenységre ezt az adózási módot, ha az átalányadózás megszüntetése évét követően legalább 12 hónap eltelt. Ez vonatkozik arra az esetre is, ha Ön a korábbi átalányadózás időszaka alatt megszüntette a tevékenységét, majd utóbb újból egyéni vállalkozóként folytatja tevékenységét.

Az egyéni vállalkozás egyesítésével összefüggő előírások alkalmazásáról az egyéni vállalkozói kitöltési útmutató **10.2** „**AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÁS EGYESÍTETT TEVÉKENYSÉGÉVEL ÖSSZEFÜGGŐ ELŐÍRÁSOK, ÖZVEGYI JOGON VAGY ÖRÖKÖSKÉNT TÖRTÉNŐ FOLYTATÁS ESETÉN**” alfejezet alatt olvashat.

ÚTMUTATÓ AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÓ 2022. ÉVI ADÓBEVALLÁSÁHOZ (A 13-AS, 14-ES LAPOK)

Az egyéni vállalkozók részére a 2022. adóévre vonatkozóan is készít adóbevallási tervezetet a NAV, a munkáltatók, kifizetők által benyújtott adatok alapján. Az adóbevallási tervezet 2023. március 15-től megtekinthető a NAV SZJA oldalán (www.nav.gov.hu/szja/szja) az eSZJA Portál felületére belépve.

Az egyéni vállalkozó **adóbevallási kötelezettségét akkor teljesíti, ha a NAV által elkészített adóbevallási tervezet felhasználásával (**online felületen történő javításával, kiegészítésével és beküldésével), **vagy adóhivatali közreműködés nélkül bevallást nyújt be.** Ehhez használhatja az online felületen elérhető webes kitöltő programot (eSZJA), vagy a NAV honlapjáról (www.nav.gov.hu) letölthető Általános Nyomtatványkitöltő programot (ÁNYK). **Fontos, hogy az egyéni vállalkozó adóbevallási tervezete 2023. május 22-vel nem válik érvényes szja-bevallássá.**

Felhívjuk szíves figyelmét, hogy az adó megfizetésének és a bevallás benyújtásának határideje az egyéni vállalkozókra vonatkozóan is 2023. május 22.

Jelen útmutatóban leírtak segíthetik Önt – a jogszabályi hivatkozások révén – az egyes sorok kitöltésében. Továbbá szíves figyelmébe ajánljuk a NAV honlapján (www.nav.gov.hu) az Információs füzetek menüpont alatt megtekinthető és letölthető a **03. számú tájékoztató füzet**, amely a személyi jövedelemadó hatálya alá tartozó egyéni vállalkozók jövedelmének meghatározására és járulékfizetésére vonatkozó alapvető szabályokat tartalmazza.

Az ÁNYK kitöltő programban a 22SZJA jelű bevallás első lapján (Előlap) jelölje az erre szolgáló helyen, hogy a bevallást egyéni vállalkozóként nyújtja be. Ebben az esetben a 13-as, lapokon, illetőleg bizonyos esetekben a 14-es lapon az egyéni vállalkozói tevékenységéből származó jövedelmét, valamint annak adóját kell bevallania, és nyilatkoznia, ha azt az Szja tv. rendelkezései szerint állapítja meg. **Ezeket a lapokat csak az egyéni vállalkozók tölthetik ki!**

Az egyéni vállalkozói személyijövedelemadó-bevallás kitöltési útmutatójában közölt sorszámok a 13-as lapokra vonatkoznak, azonban vannak olyan hivatkozások, ahol a 22SZJA jelű bevallás egyéb soraira történik utalás, ott ez részletesen olvasható.

A **családi járulékkedvezmény érvényesítésé**vel összefüggő szabályokról a 22SZJA-B lap 31-42. soraira vonatkozó, és az azt megelőző kitöltési útmutató részben, valamint a 2. Általános tudnivalók között olvashat.

1. A bevallás benyújtására kötelezettek köre

E lapokat kell kitöltenie annak az egyéni vállalkozónak is,

1. aki az egyéni vállalkozói tevékenységét a 2022. évben megszüntette,
2. aki egyéni vállalkozói tevékenységét szüneteltette a 2022. évben (kivéve, ha az adóév minden napján szüneteltette a tevékenységét és nem keletkezett adófizetési kötelezettsége kisvállalkozói kedvezménnyel, fejlesztési tartalékként nyilvántartott összeggel, foglalkoztatási kedvezménnyel, kisvállalkozások adókedvezményével kapcsolatban),
3. akinek egyéni vállalkozói tevékenysége egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt szűnik meg, illetve aki egyéni vállalkozói tevékenységét ügyvédi iroda, közjegyzői iroda, végrehajtói iroda tagjaként folytatja,
4. akinek egyéni vállalkozói tevékenysége folytatását a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala határozatban véglegessé vált döntéssel megtiltotta,

5. aki 2022. augusztus 31-ig a kisadózó vállalkozások tételes adójának (régi kata) hatálya alá tartozott, és/vagy 2022. szeptember 1-jétől a kisadózó vállalkozó tételes adójának (új kata) hatálya alá tartozik, de akinél a régi katás és/vagy új katás időszak előtt foglalkoztatási-, kisvállalkozói kedvezmény, kisvállalkozások adókedvezménye, fejlesztési tartalék címén érvényesített bevételt csökkentő kedvezmény a feltételek hiánya miatt nem vált véglegessé és emiatt személyi jövedelemadó fizetési kötelezettsége, vagy nyilvántartott adókülönbözet visszafizetési kötelezettsége keletkezett amiatt, hogy annak cél szerinti felhasználása nem történt meg,
6. aki a régi kata és/vagy új kata hatálya alá bejelentkezett, de az erre vonatkozó nyilatkozata nem volt jogszerű,
7. aki a 2022. évre a régi kata és/vagy új kata szerinti adózást választotta, de évközben kikerült a régi kata és/vagy új kata hatálya alól és emiatt vissza kellett térnie az Szja tv. hatálya alá, az áttérés időpontjától,
8. aki az egyéni vállalkozói tevékenységének megszüntetését követően mezőgazdasági őstermelői tevékenységet is folytatott 2022. évben, de az őstermelőként történő nyilvántartásba vétele előtt kisvállalkozói kedvezményt, kisvállalkozások adókedvezményét, foglalkoztatási kedvezményt vett igénybe, illetve fejlesztési tartalék címén csökkentette a bevételét és ezek az igénybe vett kedvezmények nem váltak véglegessé vagy nyilvántartott adókülönbözet visszafizetési kötelezettsége keletkezett amiatt, hogy annak cél szerinti felhasználása nem történt meg,
9. aki kiegészítő őstermelői tevékenységet[277] (például falusi és agroturizmust, dohányfeldolgozást, kézművesipari tevékenységet) egyéni vállalkozóként végez.[278]

2. Általános tudnivalók

A jövedelem megállapításakor a bevételeket és a költségeket forintban kell megadnia. Ha Ön nem pénzben kapta az ellenértéket (vagyoni értéket), akkor bevételnek a forintban kifejezett szokásos piaci értéket kell tekintenie.

A bevallás benyújtási határideje: 2023. május 22.

Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény 36. § (4) bekezdés d) pontjában foglaltak alapján – figyelemmel az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény rendelkezéseire is – **az egyéni vállalkozó elektronikus kapcsolattartásra kötelezett, ezért személyijövedelemadó-bevallását is elektronikus úton kell benyújtania.**

Önnek a 22SZJA-13-01 és 22SZJA-13-02-es lapokon az adózói nyilatkozatokat ki kell töltenie. A 22SZJA-13-03-tól a 22SZJA-13-07-ig tartó lapokat akkor is be kell nyújtania, ha azon nem szerepel adat. Ebben az esetben az összesítő sorok (39, 55.) nulla összeget kell, hogy tartalmazzanak. Ehhez a bevétel (21.) és az egyéb költség (54.) sorba írjon nullát, melyet az ÁNYK program az összesítő sorokba automatikusan átemel.

Az egyéni vállalkozói tevékenységből származó jövedelem megállapításával összefüggő általános tudnivalók

Az egyéni vállalkozó az Szja tv. rendelkezései szerint a jövedelmét – a törvényben is megjelölt feltételek figyelembe vételével – **kétféle módszer** szerint állapíthatja meg:

[277] A Csgtv. 2. § c) pontja

[278] A Csgtv. 3. § (3) bekezdése szerint a mezőgazdasági őstermelő az őstermelői tevékenysége tekintetében nem folytathat egyéni vállalkozói tevékenységet, a 19. § (4) bekezdése alapján azonban nem zárja ki az őstermelőként történő nyilvántartásba vételt az, ha a kiegészítő őstermelői tevékenység az egyéni vállalkozói tevékenységek között is szerepel.

- a vállalkozói jövedelem szerinti adózás vagy
- az átalányadózás szerint.

Döntését a 22SZJA-13-01-es lap 1. sorában jelölheti. Felhívjuk figyelmét, hogy ha az adóév egy részében a régi kata és/vagy az új kata hatálya alá tartozott, akkor az 1. sorban ennek megfelelően töltse ki nyilatkozatát.

Az Szja tv. szerinti családi kedvezmény érvényesítésére jogosult biztosított egyéni vállalkozó a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 34. § (6) bekezdésében és 80. §-ában foglaltak szerint **családi járulékkedvezményt** vehet igénybe a vállalkozói kivétet, illetve az átalányban megállapított jövedelmet terhelő 18,5 százalék társadalombiztosítási járulék erejéig azzal, hogy járulékkedvezményt az átalányadózást alkalmazó egyéni vállalkozó (kivéve, ha ezzel egyidejűleg heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban is áll, vagy nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytat[279]) az e tevékenységéből származó jövedelme adómentes részével egyező nagyságú járulékalap után fizetendő járulék terhére is érvényesíthet. A családi járulékkedvezmény havi összegének megállapítására az egyéni vállalkozó saját maga köteles. A járulékkedvezmény havi összegét a 2258-as számú bevallásban havonta kellett bevallania,[280] az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) 50. §-ában meghatározott adattartalommal.

Az egyéni vállalkozásból származó jövedelem után a magánszemélynek adóelőleget kell fizetnie. Az egyéni vállalkozói tevékenységgel összefüggő adóelőleget negyedévente, a negyedévet követő hó 12-éig kell befizetnie. Ha az egyéni vállalkozó átalányadózást alkalmaz, akkor a vállalkozói bevétele után mindaddig nem kell adóelőleget megállapítania, amíg az adóelőleg alapja az adóévben az adóév elejétől összesítve nem haladja meg az éves minimálbér felét, 2022-ben az 1 200 000 forintot. Ha az adóelőleg alapja az éves minimálbér felét meghaladja, akkor adóelőleget csak az ezt meghaladó adóelőleg-alap után kell fizetni.

A vállalkozói osztalékalap utáni személyi jövedelemadót és szociális hozzájárulási adót csak az éves bevallás benyújtásakor kell megfizetni.

Többféle vállalkozói tevékenység esetén az egyéni vállalkozásból származó bevételeit és a költségeit együttesen (összesítve) kell figyelembe vennie.

Ha az egyéni vállalkozói tevékenységét **az adóévben megszüntette**, **de az adóéven belül ismételten egyéni vállalkozói tevékenységet kezdett folytatni**, akkor az éves bevallásában az egyéni vállalkozásból származó jövedelem, valamint a tájékoztató adatok megállapításakor a 13-as lapokon **mindkét időszak éves összesített adatát szerepeltesse.**

Ha Ön a 2022. évre az átalányadózást választotta, de az egyéni vállalkozói tevékenységét év közben megszüntette, azonban az adóéven belül azt újra kezdte, akkor az adóév egészére a vállalkozói jövedelem szerinti adózás alkalmazására kellett áttérnie.

Ha egyéni vállalkozói tevékenységét év közben szüneteltette, **de az adóéven belül folytatta**, akkor az éves bevallásában az egyéni vállalkozásból származó jövedelem, valamint a tájékoztató adatok megállapításakor a 13-as lapokon **mindkét időszak éves összesített adatát szerepeltesse.**

Az átalányadózás következő adóévre történő választásáról vagy annak megszüntetéséről a 22SZJA-13-01-es lap (D) és (E) blokkjaiban nyilatkozhat. Az átalányadózással és annak

[279] Tbj. 42. § (2) bekezdés a) és b) pontja
[280] Tbj. 80. § (4) bekezdése

választásával kapcsolatos tudnivalókat a 22SZJA-13-06-os lap útmutatójánál, a 15. fejezet alatt találja.

3. Az egyéni vállalkozói tevékenységből származó jövedelem megállapításához szükséges további tudnivalók

Az útmutató a következőket tartalmazza:

4. AZ ÁLLAMHÁZTARTÁSSAL SZEMBENI EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK TELJESÍTÉSE,
5. AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÓI TEVÉKENYSÉG MEGSZÜNTETÉSE ÉS A MEZŐGAZDASÁGI TEVÉKENYSÉG ŐSTERMELŐKÉNT TÖRTÉNŐ TOVÁBBFOLYTATÁSA,
6. A KISADÓZÓ VÁLLALKOZÁSOK TÉTELES ADÓJÁRA ÉS A KISADÓZÓ VÁLLALKOZÓK TÉTELES ADÓJÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK
7. AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÓI TEVÉKENYSÉG MEGSZÜNTETÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK
8. AZ EGYÉNI CÉG VAGY KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG ALAPÍTÁSA MIATT MEGSZŰNŐ EGYÉNI VÁLLALKOZÓ ÉS A TEVÉKENYSÉGÉT ÜGYVÉDI IRODA, KÖZJEGYZŐI IRODA, VÉGREHAJTÓI IRODA TAGJAKÉNT FOLYTATÓ EGYÉNI VÁLLALKOZÓ BEVALLÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ SZABÁLYOK
   - 8.1 AZ EGYÉNI CÉG VAGY KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG ALAPÍTÁSA MIATT MEGSZŰNŐ EGYÉNI VÁLLALKOZÓ BEVALLÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ SZABÁLYOK,
   - 8.2 A TEVÉKENYSÉGÉT ÜGYVÉDI IRODA, KÖZJEGYZŐI IRODA, VÉGREHAJTÓI IRODA TAGJAKÉNT FOLYTATÓ EGYÉNI VÁLLALKOZÓ BEVALLÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ SZABÁLYOK,
9. AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÓI TEVÉKENYSÉG SZÜNETELTETÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK,
10. AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÁS ÖZVEGYI JOGON VAGY ÖRÖKÖSKÉNT TÖRTÉNŐ FOLYTATÁSÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK,
    - 10.1 AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÁS ÖZVEGYI JOGON VAGY ÖRÖKÖSKÉNT TÖRTÉNŐ FOLYTATÁSA,
    - 10.2 AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÁS EGYESÍTETT TEVÉKENYSÉGÉVEL ÖSSZEFÜGGŐ ELŐÍRÁSOK, ÖZVEGYI JOGON VAGY ÖRÖKÖSKÉNT TÖRTÉNŐ FOLYTATÁS ESETÉN,
11. A JÖVEDELEM-(NYERESÉG-)MINIMUM (NYILATKOZAT),
12. A VÁLLALKOZÓI SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ MEGÁLLAPÍTÁSA,
13. A VESZTESÉGELHATÁROLÁS,
14. A VÁLLALKOZÓI OSZTALÉKALAP ÉS ADÓJÁNAK MEGÁLLAPÍTÁSA,
15. AZ ÁTALÁNYADÓZÁSSAL ÉS ANNAK VÁLASZTÁSÁVAL KAPCSOLATOS TUDNIVALÓK,
16. A KISVÁLLALKOZÓI KEDVEZMÉNY RÉSZLETEZŐ ADATAI,
17. ADATOK A CSEKÉLY ÖSSZEGŰ (DE MINIMIS) TÁMOGATÁSOKRÓL, VALAMINT A KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK, ÉS A MEZŐGAZDASÁGI KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSÁRÓL,
18. A KIEGÉSZÍTŐ TEVÉKENYSÉGET FOLYTATÓNAK MINŐSÜLŐ EGYÉNI VÁLLALKOZÓT TERHELŐ JÁRULÉKOK ADATAI.

4. Az államháztartással szembeni egyéb kötelezettségek teljesítése

Az egyéni vállalkozónak a rehabilitációs hozzájárulás, valamint a cégautó adó kötelezettségét a **'01**-es bevallásban kellett bevallania.

A foglalkoztatói minőségben keletkezett adó-, járulék-, és szociális hozzájárulási adó-fizetési kötelezettségeit a **'08** számú bevalláson kellett bevallania.

A biztosított egyéni vállalkozónak a jövedelme után keletkezett 18,5 százalékos mértékű társadalombiztosítási járulékot, valamint szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettségeit az **'58** számú bevalláson kellett bevallania.

Ha az egyéni vállalkozó üzletszerűen, tartós vagy rendszeres jelleggel, adószám birtokában, ellenérték fejében folytatja tevékenységét az általános forgalmi adó alanyaként, akkor az áfa-fizetési kötelezettségét a **'65** számú bevalláson kellett bevallania.

Az államháztartással szembeni egyéb kötelezettségek teljesítésének megismerése érdekében Ön igénybe veheti az állami adó- és vámhivatal honlapján (http://www.nav.gov.hu/) elérhető Személyes Adónaptár szolgáltatásait, amely néhány kérdés megválaszolása után segít eligazodni Önnek, hogy mely kötelezettségeket, mikor és melyik elektronikus űrlap (nyomtatvány) benyújtásával kell teljesítenie.

Tájékoztatást személyesen is kérhet a NAV bármely ügyfélszolgálatán, melynek elérhetőségeiről, nyitva tartásáról az alábbi linkre kattintva tájékozódhat:
http://nav.gov.hu/nav/igazgatosagok, http://nav.gov.hu/nav/ugyfelszolg

E-mailen az alábbi módon veheti fel velünk a kapcsolatot:
http://nav.gov.hu/nav/e-ugyfsz/e-ugyfsz.html

Telefonon:

- a NAV Infóvonalán
  - belföldről a 1819,
  - külföldről a +36 (1) 461-1819 hívószámon.

A NAV Infóvonal hétfőtől csütörtökig 8 óra 30 perctől 16 óráig, valamint péntekenként 8 óra 30 perctől 13 óra 30 percig hívható.

Egyedi tájékoztatáshoz és ügyintézéshez ügyfél-azonosító számmal vagy Részleges Kódú Telefonos Azonosítással (a továbbiakban: RKTA) kell rendelkeznie. Ha nincs ügyfél-azonosító száma, akkor azt a TEL jelű nyomtatványon igényelhet, legegyszerűbben az Online Nyomtatványkitöltő alkalmazásban (ONYA). Felhívjuk figyelmét, hogy ha nem saját ügyében szeretne egyedi tájékoztatást kérni vagy ügyet intézni, akkor a képviselet bejelentéséhez az EGYKE adatlap benyújtása is szükséges. Az egyedi tájékoztatás és ügyintézés az Infóvonal 2. menüpontján érhető el.

5. Az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetése és a mezőgazdasági tevékenység őstermelőként történő továbbfolytatása

Ha a mezőgazdasági tevékenységet folytató egyéni vállalkozó úgy dönt, hogy egyéni vállalkozói tevékenységét megszünteti és tevékenységét mezőgazdasági őstermelőként folytatja tovább, akkor a következő szabályokat kell alkalmaznia:[281]

a) Ha az őstermelői jogállás keletkezésének évében vagy azt megelőzően egyéni vállalkozóként foglalkoztatási kedvezménnyel, kisvállalkozói kedvezménnyel csökkentette bevételét, illetve igénybe vette a kisvállalkozások adókedvezményét, vagy fejlesztési tartalékot képzett, akkor az őstermelői tevékenységvégzés időszakában is

[281] Szja tv. 49/A. § (10) bekezdése

alkalmaznia kell az ezekre a kedvezményekre vonatkozó szabályokat.[282] Így például, ha az egyéni vállalkozó kisvállalkozói kedvezményt vett igénybe, az így vásárolt kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközt a kisvállalkozói kedvezmény érvényesítésének évét követő negyedik adóév utolsó napját megelőzően értékesíti őstermelőként, akkor az emiatt keletkező adófizetési- és bevallási kötelezettségeket teljesítenie kell.

b) Ha az őstermelői jogállás keletkezésének évében vagy azt megelőzően egyéni vállalkozóként a vállalkozói osztalékalap megállapítása során csökkentette a vállalkozói jövedelmét[283] – például abból levont egy, az adóévben felmerült, beruházási költségnek minősülő kiadást, mert nem kezdte meg a tárgyi eszköz értékcsökkenési leírását –, akkor meg kell növelnie az adózás utáni vállalkozói jövedelmet.[284] Így kell eljárnia akkor is, ha három éven belül[285] megszünteti az őstermelői tevékenységét.

c) Nem kell az egyéni vállalkozói jogállás megszűnésének adóévében a megszűnés napján megszerzett vállalkozói bevételnek tekintenie a korábban költségként elszámolt és a megszűnéskor meglévő összes készlet leltári értékét és a 200 ezer forintot meg nem haladó értékű tárgyi eszköz leltári értékét. Ha azonban megszünteti az őstermelői tevékenységet, akkor a megszüntetés adóévében az egyéni vállalkozói időszakból maradt készletet is őstermelői bevételként kell figyelembe venni.

d) Az egyéni vállalkozói időszakból fennmaradt elhatárolt veszteséget a tételes költségelszámolást alkalmazó őstermelő elhatárolt veszteségként veheti figyelembe.

e) A tételes költségelszámolást alkalmazó őstermelő az egyéni vállalkozói tevékenység időszakában megkezdett értékcsökkenési leírást folytathatja az őstermelői tevékenység időszakában.

Ezeket a szabályokat kell tehát alkalmaznia akkor, ha Ön 2022-ben egyéni vállalkozóként folytatott mezőgazdasági tevékenységet, azonban az egyéni vállalkozói tevékenységét megszüntette és a mezőgazdasági tevékenységet mezőgazdasági őstermelőként folytatja tovább. Ebben az esetben be kell vallania az adóévben:

- foglalkoztatási kedvezménnyel[286] (26. sor),
- kisvállalkozói kedvezménnyel[287] (74. sor),
- fejlesztési tartalékként nyilvántartott összeggel[288] (107. sor),
- kisvállalkozások adókedvezményével[289] (76. sor),
- a vállalkozói osztalékalap megállapításakor alkalmazott vállalkozói jövedelem csökkentésével[290] (91. sor)

kapcsolatban keletkezett adófizetési kötelezettségét.

[282] Ezek a szabályok az Szja tv. 49/B. § (5), (11), (14) és (16) bekezdéseiben és a 13. számú melléklet 14. pontjában találhatók.
[283] Az Szja tv. 49/C. § (6) bekezdése alapján.
[284] Az Szja tv. 49/C. § (2) bekezdése alapján.
[285] Az Szja tv. 49/C. § (2) bekezdés a) pontja szerint.
[286] Szja tv. 49/B. § (5) bekezdése
[287] Szja tv. 49/B. § (11) és (14) bekezdései
[288] Szja tv. 49/B. § (16) bekezdése
[289] Szja tv. 13. számú melléklet 14. pontja
[290] Szja tv. 49/C. § (2) és (6) bekezdése

6. A kisadózó vállalkozások tételes adójára és a kisadózó vállalkozók tételes adójára vonatkozó szabályok[291]

Az egyéni vállalkozó a vállalkozói személyi jövedelemadó, illetve az átalányadózás helyett 2022. augusztus 31-éig alkalmazhatta a kisadózó vállalkozások tételes adója (régi kata) szerinti adózást, a régi kataalanyiság ebben az időpontban a törvény erejénél fogva megszűnt. 2022. szeptember 1-jétől az egyéni vállalkozó választhatja a kisadózó vállalkozók tételes adója (új kata) szabályait is.

A régi katát és/vagy az új katát jogszerűen választó adózó egyéni vállalkozónak az adóalanyiság időszakában nem kell(ett) megállapítania, bevallania és megfizetnie a vállalkozói személyi jövedelemadót és vállalkozói osztalékalap utáni adót vagy az átalányadót. A régi kata és/vagy új kata hatálya alá bejelentkezett adózót tehát e jogviszonyára tekintettel az adóévben megszerzett bevétele után nem terheli személyi jövedelemadó kötelezettség.[292]

a) Ha az egyéni vállalkozó év közben az Szja tv. hatálya alól áttér(t) a régi katára és/vagy új katára

Annak az egyéni vállalkozónak, aki az Szja tv. hatálya alól év közben bejelentkezett a régi kata hatálya alá, és 2022. augusztus 31-ig e szerint, és/vagy 2022. szeptember 1-jétől az adóév hátralevő részében a KATA tv. szerint adózott, annak a régi kata és/vagy az új kataalanyiság kezdő napját megelőző nappal – amely az szja-bevallási időszak vége – el kell számolnia az Szja tv. hatálya alatt megszerzett bevételeivel és felmerült költségeivel a 22SZJA jelű személyi jövedelemadó bevallásban. Ebben az esetben az egyéni vállalkozónak a 13-as lapok „c" oszlopait kell kitöltenie és nem kell a 22SZJA-13-01-es lapon a 4, 6, 7. vagy 8. sort bejelölnie.

A jövedelem megállapításakor költségként nem vehető figyelembe az egyéni vállalkozó személyi jövedelemadója, vállalkozói személyi jövedelemadója és a vállalkozói osztalékalap után fizetett személyi jövedelemadója, a vállalkozói személyi jövedelemadó, a kisadózó vállalkozások tételes adója és a 40 százalékos mértékű adó, a kisadózó vállalkozók tételes adója és a 40 százalékos mértékű különadó.

b) Ha az egyéni vállalkozó év közben a régi katáról és/vagy az új katáról áttért az Szja tv. hatálya alá

A Katv. hatálya alá tartozó régi katás egyéni vállalkozók, akik nem választhatták a KATA tv. szerinti adózást, vagy nem kívántak az új kata alanyai lenni, a személyi jövedelemadó hatálya alá térhettek át, és az átalányadózást is választhatták, ha megfeleltek az Szja tv.-ben foglalt feltételeknek.

Ha az új kata szerinti adóalanyiság választására nem jogosult vagy azt nem választó, 2022. augusztus 31-én a régi katát alkalmazó egyéni vállalkozó 2022. szeptember 1-jétől az átalányadózást választotta, akkor is jogosult az átalányadózás alkalmazására, ha a régi kata alanyiságát megelőzően átalányadózó volt és az átalányadózás megszűnésének (megszüntetésének) évét követően még nem telt el négy adóév.

Ha az új kata szerinti adóalanyiságot nem választó, 2022. augusztus 31-én a régi katát alkalmazó egyéni vállalkozó 2022. szeptember 1-jétől az átalányadózást választotta, akkor addig alkalmazhatja az átalányadózást, amíg 2022. augusztus 31-ét követően a 2022. évben

[291] A Katv. 25. § (1)-(10) bekezdése, KATA tv.
[292] Katv. 9. § (1) bekezdés a) pontja, KATA tv. 8. § (1) bekezdése

megszerzett vállalkozói bevétele nem haladja meg az átalányadózás alkalmazására vonatkozó bevételi értékhatár harmadát, vagyis 8 millió forintot.[293]

Annak az egyéni vállalkozónak, aki 2022. január 1-jétől 2022. augusztus 31-ig a Katv. hatálya alá tartozott, és:

- az átalányadózást választotta a 22SZJA-13-06-os lap 115-118. sorainak „c" oszlopait kell kitöltenie,
- a vállalkozói jövedelem szerinti adózást választotta a 22SZJA-13-03- 22SZJA-13-05-ös lapok „c" oszlopait kell kitöltenie,

és a bevallási időszak kezdő dátumaként 2022.szeptember 01-jét kell feltüntetnie, valamint nem kell a 22SZJA-13-01-es lapon a 4, 6, 7. vagy 8. sort bejelölnie.

Annak, aki az egyéni vállalkozói tevékenységét 2022. január 1-je előtt kezdte és 2022. január hónapot követően tért át a Katv. hatálya alá, majd 2022. szeptember 1-jétől a személyi jövedelemadó szerinti adózásra tért át, mindkét személyi jövedelemadó hatálya alatti időszakára vonatkozóan el kell számolnia, az alkalmazott adózási módnak megfelelően.
Például: Ha az adózó 2022. január 1-jétől 2022. április 30-áig vállalkozói jövedelemadózást alkalmazott, majd 2022. május 1-jétől 2022. augusztus 31-éig a Katv. szerint adózott, ezt követően pedig átalányadózást választott, akkor a 22SZJA-13-03- 22SZJA-13-05-ös lapok „c" oszlopait és a 22SZJA-13-06-os lap 115-118. sorainak „c" oszlopait is ki kell töltenie.

Annak, aki az egyéni vállalkozói tevékenységét 2022. január 1-je előtt kezdte és 2022. január hónapot követően tért át a Katv. hatálya alá, majd 2022. szeptember 1-jétől az új kata-t választotta, ezt követően pedig a személyi jövedelemadó szerinti adózásra tért át, mindkét személyi jövedelemadó hatálya alatti időszakára vonatkozóan el kell számolnia, az alkalmazott adózási módnak megfelelően.
Például: Ha az adózó 2022. január 1-jétől 2022. április 30-áig vállalkozói jövedelemadózást alkalmazott, majd 2022. május 1-jétől 2022. augusztus 31-éig a Katv. szerint, majd 2022. szeptember 1-jétől 2022. október 31-éig az új kata szerint adózott, 2022. november 1-jétől 2022. december 31-éig pedig átalányadózást választott, akkor a 22SZJA-13-03- 22SZJA-13-05-ös lapok „c" oszlopait és a 22SZJA-13-06-os lap 115-118. sorainak „c" oszlopait is ki kell töltenie.

Ön a kata szerinti adóalanyisága megszűnése bejelentésével egyidejűleg az egyéni vállalkozó átalányadózására vonatkozó rendelkezések alkalmazását is bejelentheti, ha a bejelentés időpontjában megfelel az Szja tv-ben foglalt valamennyi feltételnek.

Felhívjuk figyelmét, ha az Ön régi kataalanyiságát és/vagy új kataalanyiságát **az adóhatóság határozattal megszüntette**, akkor **az átalányadózás választására nincs lehetősége.**[294]

A régi kata és/vagy az új kata szerinti adóalanyiság kezdő napját megelőző napon megszerzett vállalkozói bevételnek kell tekinteni minden olyan, Önt egyéni vállalkozói tevékenységére tekintettel megillető ellenértéket, amelyről kiállított bizonylat szerinti teljesítési időpont megelőzi az említett adóalanyiság kezdő napját.[295] Ezeket a bevételeket a 22SZJA-13-03-as lap 25. sorában, átalányadózás alkalmazása esetén a 22SZJA-13-06-os lap 115. sorában kell szerepeltetnie. A régi kata és/vagy új kata szerinti adóalanyiság időtartamában felmerült, az adóalanyiság választását megelőző időszakra vonatkozó kiadásokat Ön oly módon számolhatja

[293] Az egyes egyszerűsített közteherviselést lehetővé tévő rendelkezések alkalmazásáról szóló 297/2022. (VIII. 9.) Korm. rendelet 2. §-a.
[294] Katv. 25. § (5) bekezdése, KATA tv. 12. § (5) bekezdése
[295] Katv. 25. § (1) bekezdése, KATA tv. 12. § (1) bekezdése

el, mintha azok a régi kata és/vagy új kata szerinti adóalanyiság kezdő napját megelőző napon merültek volna fel, feltéve, hogy a vállalkozói személyi jövedelemadózást alkalmazta.[296]

A vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozónak a régi kata és/vagy az új kata szerinti adóalanyiság bejelentése adóévében az Szja tv-nek az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésére vonatkozó előírásai szerint meg kell állapítania a meglévő készletekkel kapcsolatos bevételét. E bevételt a továbbiakban mindaddig adóalapot nem érintő bevételként tartja nyilván, amíg adókötelezettségeit a régi katára és/vagy új katára vonatkozó rendelkezések szerint teljesíti vagy az Szja tv. szerinti átalányadózást alkalmaz. A megszűnés szabályai szerint megállapított készletek értékét, a régi kata és/vagy új kata szerinti adóalanyiság 2023. évre való választása esetén, a 2022. évi bevallás 22SZJA-13-06-os lapjának 128. sorában kell szerepeltetnie. Annak az egyéni vállalkozónak is a 128. sorban kell szerepeltetnie a megállapított készletek értékét, aki a régi kata és/vagy új kata szerinti adóalanyiságot 2022-ben év közben választotta és az adóév végén is még ennek szabályai szerint adózott.

Ha az egyéni vállalkozó kisadózói adóalanyiságát megszünteti, akkor ezt az összeget bevételnövelő tételként kell figyelembe vennie, kivéve ha az Szja tv. szerinti átalányadózást alkalmaz.

Ha a kisadózó egyéni vállalkozó e tevékenysége mellett mezőgazdasági őstermelői tevékenységet is folytat, akkor a mindkét tevékenységével összefüggő költségeket a bevételek arányában meg kell osztania. Őstermelői tevékenységére - ha arra jogosult - az átalányadózás szabályait is alkalmazhatja.

Ha az Szja tv. hatálya alatt kisvállalkozói kedvezményt, kisvállalkozások adókedvezményét érvényesített, fejlesztési tartalék vagy foglalkoztatási kedvezmény címén csökkentette a bevételét, vagy kedvezményes adókulccsal adózott, akkor a felsorolt kedvezmények végleges érvényesítésére vonatkozó szabályok a régi kata és/vagy új kata szerinti adóalanyiság időszaka alatt is vonatkoznak Önre. Ez azt jelenti, ha például a kisvállalkozói kedvezmény alapjául szolgáló tárgyi eszközöket értékesíti, átsorolja, stb. az Szja tv-ben meghatározott időszakon belül, akkor e tárgyi eszközökre tekintettel, a nyilvántartott kisvállalkozói kedvezmény kétszeresének adóját vállalkozói személyi jövedelemadó címén meg kell fizetnie (22SZJA-13-04-es lap 74. sor). Továbbá, ha a régi kata és/vagy új kata időszakot megelőzően fejlesztési tartalékkal csökkentette a bevételét és a 2022. évre átjelentkezett a régi kata és/vagy új kata hatálya alá, akkor ennek hatálya alatt a fejlesztési tartalék nem cél szerint történő feloldása esetén a feloldott összeg utáni adót késedelmi pótlékkal növelten kell visszafizetnie (22SZJA-13-05-ös lap 107. sor).
Önnek a régi kata és/vagy új kata szerinti adóalanyisága megszűnésének adóévét követő első adóév első napjára vonatkozóan – az Szja tv-nek a nyilvántartásra vonatkozó rendelkezései megfelelő alkalmazásával – részletes vagyonleltárt kell készíteni minden olyan eszközéről, amit vállalkozói tevékenysége keretében fog használni.

A régi kata és/vagy új kata szerinti adóalanyiság időszaka alatt megszerzett nem anyagi jószág, tárgyi eszköz alapján az adóalanyiság megszűnése – ide nem értve, ha az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultság egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt szűnik meg – után a jövedelem meghatározásakor az értékcsökkenési leírást a más által kibocsátott bizonylaton feltüntetett értékre, mint beruházási költségre vetítve állapíthatja meg.

A személyi jövedelemadó szempontjából költségként elszámoltnak kell tekinteni:

[296] Katv. 25. § (1) bekezdése, KATA tv. 12. § (1) bekezdése

a) a régi kata és/vagy új kata szerinti adóalanyként lezárt adóévben teljesített valamennyi, egyébként az Szja tv. alapján költségnek minősülő kiadást (juttatást);
b) a régi kata és/vagy új kata szerinti adóalanyiság megszűnésekor a – korábban említett – vagyonleltárban kimutatott nem anyagi javak és tárgyi eszközök (ide nem értve az adóalanyiság időszaka alatt megszerzett nem anyagi javakat, tárgyi eszközöket) beruházási költségének az adóalanyiság keletkezését megelőző adóév utolsó napjára az Szja tv. szerinti nyilvántartásban kimutatott beruházási költséget meghaladó részét;
c) a nem anyagi javaknak és a tárgyi eszközöknek a régi kata és/vagy új kata szerinti adóalanyként lezárt adóévre az Szja tv. szerint időarányosan jutó értékcsökkenési leírását (függetlenül megszerzésük időpontjától).

A régi kata és/vagy új kata szerinti adóalanyként lezárt adóévet figyelembe kell venni a megelőző időszakból fennmaradt elhatárolt veszteség érvényesítésének időtartama tekintetében. A régi kata és/vagy új kata szerinti adóalanyiságot megelőző időszakból fennmaradt összes elhatárolt veszteségből az említett adóalanyiság időszakának minden 12 hónapjában 20-20 százalékot, illetve annak időarányos részét elszámoltnak kell tekinteni.

A régi kata és/vagy új kata szerinti adóalanyként lezárt adóévet figyelembe kell venni az olyan bevételt csökkentő kedvezmény, valamint adókedvezmény tekintetében, amelyet az Szja tv. rendelkezései szerint meghatározott számú adóévben vehet igénybe.

7. Az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetéséhez kapcsolódó különös szabályok

Ha Ön az egyéni vállalkozói tevékenységét a 2022. évben megszüntette, vagy ha annak folytatását a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala határozatban, véglegessé vált döntéssel megtiltotta, vagy ha az adóhatóság véglegessé vált döntéssel törölte az adószámát, akkor a 22SZJA jelű bevallásban 2023. május 22-éig kell számot adnia a magánszemélyként Önt terhelő személyi jövedelemadó, valamint vállalkozói személyi jövedelemadó kötelezettségéről.

Nem kell a tevékenység megszűnésére irányadó rendelkezéseket alkalmazni, ha az egyéni vállalkozó tevékenységét cselekvőképességének elvesztése után a nevében és javára törvényes képviselője folytatja.

Ha az egyéni vállalkozó tevékenységét halála után özvegye vagy örököse folytatja (10. fejezet), akkor az özvegy, örökös esetében az egyéni vállalkozói tevékenységet folyamatosnak kell tekinteni.

Az egyéni vállalkozói jogállás megszűnése (ide nem értve az egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatti megszűnést) után a megszűnés adóévéről szóló adóbevallás benyújtásáig:

- az egyéni vállalkozói tevékenységre tekintettel befolyt ellenérték (bevétel) a megszűnés adóévében megszerzett vállalkozói bevételnek,
- az egyéni vállalkozói tevékenységgel összefüggő igazoltan felmerült kiadás
- megszűnés adóévében elszámolható vállalkozói költségnek

minősül, amit a magánszemélynek a megszűnés adóévéről szóló adóbevallásában kell figyelembe vennie. A megszűnés adóévéről szóló adóbevallás benyújtása után befolyó bevételre, illetve felmerült kiadásra az önálló tevékenységből származó jövedelem (22SZJA-A lap 7. sora) megállapítására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.[297]

Az egyéni vállalkozó halála esetén a vállalkozói tevékenységét nem folytató özvegye, örököse által az egyéni vállalkozói tevékenység korábbi folytatására tekintettel az egyéni vállalkozói

[297] Szja tv. 49/B. § (2) bekezdés

jogállás megszűnésének napját követően megszerzett bevétel önálló tevékenységből származó bevételnek minősül, azzal, hogy ha a bevétel kifizetőtől származik, akkor az azzal összefüggő adókötelezettségeket (ideértve a jövedelem megállapítását is) ennek megfelelően kell teljesíteni (a 22SZJA-A lap 7. sorába kell beírnia a jövedelmet).

Nem számolható el költségként a megszűnés évéről készített adóbevallás (illetőleg annak önellenőrzése) alapján – a vállalkozói osztalékalap után – megállapított szociális hozzájárulási adó[298].

A tevékenység megszüntetésekor a vállalkozói lapok „d" oszlopai szolgálnak a megszűnés szabályai szerinti jövedelem levezetésére, és az adókötelezettség meghatározására. A 22SZJA-13-01-es és a 22SZJA-13-02-es lapon az Önre vonatkozó részeket is töltse ki! Ne felejtse el a 22SZJA-13-01-es lapon a 4. sorban jelölni a tevékenysége megszűnésének tényét.

A lapok kitöltésekor további bevételnek minősül és a jövedelemszámítás során a 21. sor „d" oszlopában kell figyelembe venni:

- a korábban költségként elszámolt és megszűnéskor meglévő összes készlet (anyag, áru, félkész és késztermék) leltári értékét, a 200 ezer forintot meg nem haladó értékű tárgyi eszközök – ideértve a tartalék alkatrészt és a gyártóeszközt is – leltári értékét, ha azok beszerzési árát a költségei között egy összegben számolhatta el az alacsony bekerülési érték miatt (a leltár szerinti értéket az Szja tv. 5. számú melléklet II. fejezet 13. pontjában foglaltak szerint kell megállapítani);
- a gazdasági épület, az üzlet, a műhely, az iroda és az egyéb – kizárólag a jövedelemszerző tevékenységhez használt – ingatlan bérleti vagy használati jogáról való lemondás miatti ellenérték összegét – akkor is, ha azt az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésekor még nem kapta meg –, ha a használati vagy bérleti jog megszerzésére fordított kiadását a költségei között bármely évben elszámolta. (Ha ez az összeg a megszűnés évében még nem ismert, akkor a bérleti, használati jog megszerzésére fordított kiadást kell további bevételnek tekinteni.)[299]

Fontos tudnia, hogy a bevételeit **nem** csökkentheti

- a foglalkoztatási kedvezménnyel (34. sorban szereplő összeg),
- **kisvállalkozói kedvezmény** címén (36. sorban szereplő összeg),

és a 22SZJA-13-07-es lapot sem töltheti ki.

A megszűnés adóévére vonatkozóan kisvállalkozások adókedvezménye (22SZJA-13-04-es lap 71. sor) sem érvényesíthető.

A fejlesztési tartalékként nyilvántartott összeg esetében is visszafizetési kötelezettsége keletkezik (22SZJA-13-05-ös lap 107. sor).

Egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetése esetén Önnek a tevékenység megszüntetésére vonatkozó szabályok szerint, a „d" oszlopokban kiszámított vállalkozói osztalékalap után kell az adót megfizetnie a 22SZJA jelű bevallás benyújtásakor.

Ha az Ön egyéni vállalkozói jogállása – cselekvőképességének elvesztését vagy halálát kivéve – **megszűnik**, akkor:

- a kisvállalkozói kedvezmény egészét, illetőleg egy részét, a jogállás megszűnésének napjára előírt adókötelezettség megállapításakor kell figyelembe vennie (kérjük, olvassa el az útmutató 16. és 17. fejezeteihez tartozó magyarázatokat is);

[298] Szja tv. 10. számú melléklet II/3. pont
[299] Szja tv. 10. számú melléklet II. fejezet 1. és 2. pontja

- a kisvállalkozói adókedvezmény egészét vagy egy részét vissza kell fizetnie (76. sor), ha a hitelszerződés megkötésének évét követő 4 év során – az egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítását kivéve – szűnik meg az egyéni vállalkozói tevékenység.

Ha Ön egyéni vállalkozói tevékenységét a **2022. évben megszüntette**, akkor:

- a 90. sornál leírt szabályt kell alkalmaznia a tárgyi eszközök nettó értékéből, adózás utáni jövedelmet csökkentő tételként figyelembe vett összeg arányos része ellenszolgáltatás nélküli átruházása esetén;
- a 2022. évben beszerzett, kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköz esetében, az üzembe helyezés időpontjától a beszerzési árnak az elszámolt értékcsökkenési leírást meghaladó részével az adózás utáni jövedelmét ugyan csökkentheti, de ezt az összeget a 91. sorban növelő tételként is figyelembe kell vennie a megszűnésre vonatkozó szabályok alkalmazása esetén a lap kitöltésekor;
- a 121. sorban a tevékenység megszüntetésének napjával felvett leltár szerinti zárókészlet összegét kell szerepeltetnie áfa nélkül;
- adóalapba be nem számító bevételként nyilvántartott készletértéket (128. sor) és fejlesztési tartalékként (a korábban lekötöttként kezelt) nyilvántartott összeget (132. sor) nem szerepeltethet a bevallásban;
- a fejlesztési tartalék nem cél szerinti felhasználása miatt akkor is visszafizetési kötelezettsége keletkezik (107. sor), ha a fejlesztési tartalék még nyilvántartott részének cél szerinti felhasználására nem került sor a nyilvántartásba vétel évét követő 3, illetve 5 éven belül.

8. Az egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt megszűnő egyéni vállalkozó és a tevékenységét ügyvédi iroda, közjegyzői iroda, végrehajtói iroda tagjaként folytató egyéni vállalkozó bevallásával összefüggő szabályok

Akinek az egyéni vállalkozói tevékenysége egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása vagy tevékenységének ügyvédi iroda, közjegyzői iroda, végrehajtói iroda tagjaként történő folytatása miatt szűnik meg, annak az alapítást, ill. a tagi jogviszony keletkezését megelőző nappal megállapított (szja, szocho) kötelezettségeiről a 22SZJA jelű bevalláson kell számot adnia.

A bevallás benyújtási határideje 2023. május 22.

8.1. Az egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt megszűnő egyéni vállalkozó bevallásával összefüggő szabályok

Az egyéni vállalkozó egyéni céget az Evectv-ben[300] foglalt rendelkezések figyelembevételével alapíthat, azzal, hogy az alapítást megelőző nappal a tevékenysége tekintetében kikerül az Szja tv. hatálya alól. Az egyéni cég a társasági adó alanya, az Szja tv. értelmező rendelkezései szerint társas vállalkozásnak minősül.

Az egyéni vállalkozó – kivéve a tevékenységét szüneteltető egyéni vállalkozót a szüneteltetés időtartama alatt – vállalkozói tevékenység folytatására **korlátolt felelősségű társaságot[301] alapíthat.** Az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultság a törvény erejénél fogva megszűnik, ha az egyéni vállalkozó korlátolt felelősségű társaságot alapított, a cégbejegyző határozat jogerőre emelkedésének napját megelőző napon.[302]

[300] Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény (a továbbiakban: Evectv.) II. fejezete
[301] Evectv. I/A. fejezete
[302] Evectv. 19. § (1) bekezdés b) pontja.

Az egyéni vállalkozót a korlátolt felelősségű társaság vagyonaként megjelölt vagyontárgyai tekintetében megillető jogok, valamint az egyéni vállalkozó vállalkozási tevékenysége során kötött szerződései körében **szerzett jogok a korlátolt felelősségű társaságot jogutódként illetik meg**. Az egyéni vállalkozót terhelő kötelezettségek a korlátolt felelősségű társaságot jogutódként terhelik, az egyéni vállalkozói tevékenység megszűnéséig vállalt, az egyéni vállalkozót terhelő kötelezettségekért a korábban egyéni vállalkozóként eljáró magánszemély és a korlátolt felelősségű társaság az elévülési időn belül korlátlanul és egyetemlegesen felel.

Ha az egyéni vállalkozó egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságot hoz létre és emiatt az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultsága megszűnik, **az adókötelezettségek tekintetében az egyéni vállalkozói tevékenység egyéni cég alapítása miatti megszűnésére vonatkozó szabályokat kell alkalmaznia.**[303]

Aki a tevékenységének megszüntetésével egyéni céggé vagy korlátolt felelősségű társasággá alakul át, annak a cégbejegyző határozat jogerőre emelkedésének napját megelőző napra vonatkozóan leltárt kell készítenie, valamint nyilvántartásai alapján tételes kimutatást kell összeállítania a követelésekről, továbbá nettó értéken a tárgyi eszközökről, nem anyagi javakról, megjelölve az egyéni cég vagy a korlátolt felelősségű társaság tulajdonába nem pénzbeli hozzájárulásként kerülőket azon az értéken is, amely értéket az egyéni cég vagy a korlátolt felelősségű társaság alapító okiratában rögzített.

Az egyéni vállalkozói tevékenység egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatti megszűnése esetén a fejlesztési tartalékra, a foglalkoztatási kedvezményre, a nyilvántartott adókülönbözetre vonatkozó szabályok szempontjából, az előírt nyilvántartási kötelezettség betartása mellett nem kell a magánszemély egyéni vállalkozói jogállását megszűntnek tekinteni, ha úgy dönt, hogy az előírt nyilvántartási kötelezettségeit egyéni cégként vagy korlátolt felelősségű társaságként kezeli.

Nem kell a magánszemély egyéni vállalkozói jogállását megszűntnek tekinteni az egyéni cég vagy a korlátolt felelősségű társaság tulajdonába adott olyan eszközök esetében, amelyekre az egyéni vállalkozó kisvállalkozói kedvezményt és/vagy kisvállalkozások adókedvezményét érvényesítette.

Az egyéni vállalkozói tevékenység egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatti megszűnése esetén a vállalkozói **bevételek és költségek** megszűnéssel összefüggő elszámolására irányadó rendelkezést azzal az **eltéréssel kell alkalmazni**, hogy a leltárban, illetve a tételes kimutatásban feltüntetett, nem pénzbeli hozzájárulásként az egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság tulajdonába adott

- eszköznek az alapító okiratban meghatározott értéke (apport) vállalkozói bevételnek,
- értékcsökkenési leírásként a tulajdonba adásig még el nem számolt, a tárgyi eszközök, nem anyagi javak nyilvántartás szerinti nettó értéke vállalkozói költségnek minősül,
- a megszűnés adóévéről szóló adóbevallásában a magánszemélynek az egyéni vállalkozói jogállás megszűnését követően a megszűnés adóévéről szóló adóbevallás benyújtásáig az egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság tulajdonába nem adott követelésre tekintettel befolyt ellenértéket (bevételt) a megszűnés adóévében megszerzett vállalkozói bevételként kell figyelembe venni.

[303] Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény 12. § (3) bekezdése alapján, ha az egyéni vállalkozó tevékenységét egyszemélyes gazdasági társaság formájában folytatja, az az adóigazgatási eljárásban is jogutódlásnak minősül.

A volt egyéni vállalkozói tevékenységgel összefüggésben felmerült kiadásoknak az egyéni cég vagy a korlátolt felelősségű társaság általi megtérítése a volt egyéni vállalkozó számára nem keletkeztet bevételt, ha ezek a kiadások közvetlenül szolgálják az egyéni cég vagy a korlátolt felelősségű társaság tevékenységét (ideértve különösen a szállítói követelések megtérítését).[304]

A magánszemély eldöntheti, hogy a megszűnés adóévéről szóló adóbevallásában:

1. a **megszűnési szabályok alkalmazásával** állapítja meg a jövedelmét, valamint az annak megfelelő vállalkozói személyi jövedelemadó- és vállalkozói osztalékalap utáni adókötelezettségét, és azt 2023. május 22-éig, az általános szabályok szerint, egy összegben fizeti meg, vagy
2. az egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatti megszűnésre vonatkozó különös szabályok és a megszűnés általános szabályainak figyelmen kívül hagyásával is megállapítja jövedelmét, valamint az azzal összefüggő adókötelezettségét (**különbözet szerinti adózás**). Ha a megszűnés szabályai szerint megállapított adókötelezettség összege a megszűnés szabályai figyelmen kívül hagyásával számított adókötelezettség összegét 10 ezer forintnál nagyobb összegben haladja meg, akkor a különbözet három egyenlő részletben fizethető meg. Mindhárom részletet a megszűnés adóévéről szóló személyi jövedelemadó bevallásban kell bevallania, az első részletet adóévi kötelezettségként, a további két részletet a következő két adóévi kötelezettségként. Az adóévi kötelezettséget e bevallás, a további két részletet a kötelezettség évére vonatkozó személyi jövedelemadó bevallás benyújtására nyitva álló határidőig kell megfizetnie.[305]

Ha a **megszűnési szabályok** alkalmazásával (1. pont) állapítja meg a jövedelmét, akkor a 22SZJA-13-03 – 22SZJA-13-05-ös lapok **„d" oszlop**ait kell kitöltenie.

Ha a **különbözet szerinti adózás**t alkalmazza (2. pont), akkor a 22SZJA-13-03 – 22SZJA-13-05-ös lapok **„c" és „d" oszlop**ait kell kitöltenie. Kizárólag ebben az esetben van lehetősége a 22SZJA-13-04-es lap 66. és 67. sorok „a" oszlopaiban is „X"-et jelölnie, tekintve, hogy előfordulhat olyan eset, amikor a különbözet szerinti adózás alkalmazásakor a megszűnésre vonatkozó szabályok levezetésekor vesztesége, ugyanakkor a megszűnés szabályait figyelmen kívül hagyva jövedelme keletkezik. Ne felejtse el a 22SZJA-13-01-es lapon a 7. vagy a 8. sort jelölni! Kérjük, olvassa el a 103-106. sorokhoz fűzött magyarázatot is!

Az az egyéni vállalkozó, aki egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt az Szja tv. hatálya alól átkerül a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény hatálya alá:

- a kisvállalkozói kedvezményt (36. sor) igénybe veheti – az áttérés időpontjáig beszerzett kedvezmény alapjául szolgáló tárgyi eszközeire – a jövedelem számításkor;
- a fejlesztési tartalék címén nyilvántartott összeggel csökkentheti a bevételét a bevallás kitöltésekor a 37. sor „d" oszlopában;
- a jogutód társas vállalkozásba csak a belföldi tevékenység eredményeképpen keletkezett veszteség összegét viheti tovább;
- az Szja tv. hatálya alatt – az egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság tulajdonába adott eszközök esetében – érvényesített kisvállalkozói kedvezményt nem kell visszafizetnie;
- a 2022. évben beszerzett, kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköz esetében, az üzembe helyezés időpontjától a beszerzési árnak az elszámolt értékcsökkenési leírást meghaladó részével az adózás utáni jövedelmét ugyan csökkentheti, de ezt az összeget

[304] Szja tv. 49/A. § (4) bekezdés c) pont
[305] Szja tv. 49/A. § (2) – (5) bekezdés

a 91. sorban növelő tételként is figyelembe kell vennie a megszűnésre vonatkozó szabályok alkalmazása esetén a lap kitöltésekor;
- a 121. sorban a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény hatálya alá történő áttérés időpontjában felvett leltár szerinti zárókészlet összegét kell szerepeltetnie áfa nélkül.

8.2. A tevékenységét ügyvédi iroda, közjegyzői iroda, végrehajtói iroda tagjaként folytató egyéni vállalkozó bevallásával összefüggő szabályok[306]

Ha az egyéni vállalkozó a tevékenységét ügyvédi iroda, közjegyzői iroda, végrehajtói iroda tagjaként folytatja, akkor a tagi jogviszony keletkezését megelőző napra vonatkozóan az egyéni vállalkozói tevékenységét megszünteti azzal, hogy a foglalkoztatási kedvezménnyel, a nyilvántartott adókülönbözettel, a kisvállalkozások adókedvezményével összefüggő, a megszüntetésre vonatkozó szabályokat nem kell alkalmaznia.

Adómegfizetési kötelezettség esetén:
a) késedelmi pótlék nélkül a kisvállalkozói kedvezménnyel összefüggésben, az erre vonatkozó rendelkezés szerinti, az érvényesítés évében hatályos adómérték felét,
b) a nyilvántartásba vett fejlesztési tartalékkal összefüggésben – vállalkozói osztalékalap utáni adófizetés nélkül – az erre vonatkozó rendelkezés szerinti, a nyilvántartásba vétel évében hatályos adómértéket kell figyelembe venni, vagyis csak vállalkozói személyi jövedelemadót kell fizetni.

Az a) és b) pont szerinti kötelezettségek esetében – ha együttes összegük a 10 ezer forintot meghaladja – a magánszemély választhatja, hogy azokat három egyenlő részletben fizeti meg.

Mindhárom részletet a megszűnés adóévéről szóló személyi jövedelemadó bevallásban kell bevallania. Az első részletet a vállalkozói személyi jövedelemadóval és a vállalkozói osztalékalap utáni adókötelezettséggel együtt, adóévi kötelezettségként, a további két részletet a következő két adóévi kötelezettségként kell bevallani. Az adóévi kötelezettséget e bevallás, a további két részletet a kötelezettség évére vonatkozó személyi jövedelemadó bevallás benyújtására nyitva álló határidőig kell megfizetni.

A fenti kötelezettségek, valamint a vállalkozói személyi jövedelemadó és a vállalkozói osztalékalap utáni adó együttes összegét csökkenti az elhatárolt veszteség (22SZJA-13-04-es lap 83. sor) után az adó mértékével számított összeg, melyet a 22SZJA-13-05-ös lap 103. sor „b” oszlopába kell beírnia.

A 8.2. pontban leírtak alkalmazása esetén a **22SZJA-13-03** – **22SZJA-13-05-ös lapok „d” oszlopait** kell kitöltenie, kivéve a 74. és 103. sorokat, ahol a „b” oszlopban, és a 104. és a 107. sorokat, ahol a „c” oszlopban szerepeltethet adatot. Ne felejtse el a 22SZJA-13-01-es lapon a **6. sort** jelölni!

Ha Ön tevékenységét ügyvédi iroda, közjegyzői iroda, végrehajtói iroda tagjaként folytatja (22SZJA-13-01-es lap 6. sora kitöltött) **a 2022. évben**, akkor:
- a 74. sor „b” oszlopában tüntesse fel a kisvállalkozói kedvezmény, vagy annak egy része után visszafizetendő adó összegét. Ebben az esetben a kisvállalkozói kedvezménnyel összefüggésben, az erre vonatkozó rendelkezés szerinti, az érvényesítés évében hatályos adómérték felét kell figyelembe vennie[307]. Kérjük, olvassa el a 105-108. sorokhoz fűzött magyarázatokat is;

[306] Szja tv. 49/A. § (6) bekezdés
[307] Szja tv. 49/A. § (6) bekezdés b) pont ba) alpont

- a 103. sornak a „b” oszlopába írja be az elhatárolt veszteség után (83. sor) az adó mértékével számított összeget. Ezzel az összeggel csökkentheti a vállalkozói személyi jövedelemadó és a vállalkozói osztalékalap utáni adó együttes összegét.[308] A 103. sor b” oszlopában szereplő összeg a 108. sor „d” oszlopában csökkentő tételként vehető figyelembe;
- a 104. sornak a „c” oszlopába a kisvállalkozói kedvezménnyel (74. sor „b” oszlop) és a nyilvántartásba vett fejlesztési tartalékkal összefüggésben (107. sor „c” oszlop) keletkezett adófizetési kötelezettség összegét írja be (104c = 74b + 107c);
- a 107. sor „c” oszlopában tüntesse fel a fejlesztési tartalék nem cél szerinti felhasználása miatti adófizetési kötelezettség összegét. Ebben az esetben a nyilvántartásba vett fejlesztési tartalékkal összefüggésben – vállalkozói osztalékalap utáni adófizetés nélkül – az erre vonatkozó rendelkezés szerinti, a nyilvántartásba vétel évében hatályos adómértéket kell figyelembe vennie.[309]

Fontos! A 104-106. sorokat az egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt megszűnő egyéni vállalkozók (ha adókötelezettségük megállapítására a különbözet szerinti adózást választják), és a tevékenységüket ügyvédi iroda, közjegyzői iroda, végrehajtói iroda tagjaként folytató egyéni vállalkozók tölthetik ki. Ne felejtse el a 22SZJA-13-01-es lapon a 6-8. sorok közül az Önre vonatkozót jelölni!

9. Az egyéni vállalkozói tevékenység szüneteltetéséhez kapcsolódó különös szabályok[310]

Az egyéni vállalkozók nyilvántartásában szereplő egyéni vállalkozó a tevékenységét a 2021. július 1-jétől hatályos főszabály szerint **legalább 1 hónapig és legfeljebb három évig** szüneteltetheti.[311] Azoknál az egyéni vállalkozóknál, akik a vállalkozói tevékenységük szüneteltetését 2021. július 1-jét megelőzően jelentették be, a szünetelés maximális időtartama két év.

Az egyéni vállalkozói tevékenység szüneteltetését és a szüneteltetés végén a tevékenység folytatását be kell jelenteni a NAV-hoz, mint az egyéni vállalkozók nyilvántartását vezető szervhez, elektronikus úton, a Webes Ügysegéden keresztül. [312]

Az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultság a törvény erejénél fogva megszűnik a szüneteltetés kezdőnapját követő három év elteltét követő napon, ha az egyéni vállalkozó ezt megelőzően nem jelentette be az egyéni vállalkozói tevékenység folytatását vagy megszüntetését.[313]

Az ügyvéd, az egyéni szabadalmi ügyvivő, a közjegyző, és az önálló bírósági végrehajtó a tevékenységét, szolgálatát a jogállását szabályozó külön törvény előírásai[314] szerint

[308] Szja tv. 49/A. § (6) bekezdés c) pont
[309] Szja tv. 49/A. § (6) bekezdés bb) pontja
[310] Evectv. 18. §
[311] Evectv. 2021. július 1-jétől hatályos 18. § (1) bekezdése.
[312] Az Evectv. 2021. július 1-jétől hatályos 18. § (2) bekezdése alapján az egyéni vállalkozó a vállalkozói tevékenysége szünetelését akár már a tevékenység megkezdésének bejelentésével egyidejűleg megteheti. A szüneteltetés kezdő napja nem lehet korábbi a bejelentést követő napnál. A szünetelés kezdő napja a bejelentést követően nem módosítható.
[313] Evectv. 19. § (1) bekezdés
[314] Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény, a szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvény, a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény

szüneteltetheti. Az állat-egészségügyi szolgáltató a tevékenységét a Magyar Állatorvosi Kamara engedélyével szüneteltetheti.[315]

A tevékenységét az adóév utolsó napján szüneteltető egyéni vállalkozónak a szüneteltetés megkezdése adóévéről a szüneteltetés megkezdését megelőző nappal (kivéve, ha tevékenységét az adóéven belül folytatta) megállapított (szja, szocho) kötelezettségeiről a 22SZJA jelű bevallásban kell számot adnia. A bevallás **22SZJA-13-03** – **22SZJA-13-05-ös lapok „c" oszlopait kitöltve** kell a személyi jövedelemadó kötelezettséget megállapítani.

Az egyéni vállalkozói tevékenységre vonatkozó **adóbevallás benyújtására nem kötelezett a magánszemély, ha e tevékenységét az adóév minden napján szüneteltette** (ideértve azt is, hogy a szünetelés bejelentését megelőzően vállalt kötelezettség alapján sem folytat egyéni vállalkozói tevékenységet), azonban e rendelkezéstől függetlenül a szünetelés időszakában is be kell vallania az adóévben

a) kisvállalkozói kedvezménnyel (74. sor),
b) fejlesztési tartalékként nyilvántartott összeggel (107. sor),
c) foglalkoztatási kedvezménnyel (26. sor),
d) kisvállalkozások adókedvezményével (76. sor) kapcsolatban keletkezett adófizetési kötelezettségét[316].

Ha az egyéni vállalkozó a tevékenységét **az adóév utolsó napján szünetelteti**, akkor a bevallásában kisvállalkozói kedvezmény (36. sor és a 22SZJA-13-07-es lap), fejlesztési tartalék (37. és 132. sor), foglalkoztatási kedvezmény (34. sor) címén a jövedelmét (bevételét) nem csökkentheti, nem érvényesítheti a kisvállalkozások adókedvezményét (71. sor). Az ilyen egyéni vállalkozó a szünetelés időszakában költséget (ideértve az értékcsökkenési leírást is) nem számolhat el.

A szünetelés kezdő napjától az addig végzett egyéni vállalkozói tevékenységre tekintettel a szünetelés megkezdésének adóévéről szóló adóbevallás benyújtásáig

a) befolyt ellenérték (bevétel) a szünetelés megkezdése adóévében megszerzett vállalkozói bevételnek,
b) igazoltan felmerült kiadás a szünetelés megkezdése adóévében elszámolható vállalkozói költségnek

minősül, amit az egyéni vállalkozónak a szünetelés megkezdése évéről szóló adóbevallásában kell figyelembe vennie.

A szünetelés megkezdése adóévéről szóló adóbevallás benyújtása után az előzőekben nem említett befolyó bevételre, illetve felmerült kiadásra minden olyan adóévben, amelyben a tevékenység az adóév minden napján szünetelt, az **önálló tevékenységből** származó jövedelem **(22SZJA-A lap 7. sor)** megállapítására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. Az egyéni vállalkozó költségként számolhatja el a szüneteltetés befejezése után a tevékenység folytatása előtt – legfeljebb 3 évvel korábban – beszerzett, és utóbb a tevékenység végzése során felhasznált anyag- és árukészlet beszerzésére fordított, korábban költségként még el nem számolt kiadásait, valamint a tevékenység folytatásához, folytathatóságához szükséges (ideértve a szünetelés időszakában elkerülhetetlen) egyéb kiadásait. Továbbá a szüneteltetésének befejezése után a tevékenység folytatása előtt – legfeljebb 3 évvel korábban – beszerzett tárgyi eszközök és nem anyagi javak értékcsökkenési leírásának elszámolását megkezdheti.[317]

---

[315] A Magyar Állatorvosi Kamaráról, valamint az állatorvosi szolgáltatói tevékenység végzéséről szóló 2012. évi CXXVII. törvény 39. §

[316] Szja tv. 57. § (2) bekezdés

[317] Szja tv. 11. számú melléklet nyitó szövegrésze d) pont

A szünetelés ideje alatt az egyéni vállalkozó megszüntetheti az egyéni vállalkozói tevékenységre tekintettel megnyitott pénzforgalmi bankszámláját.[318]

Ha nem szünteti meg, akkor az egyéni vállalkozói tevékenység szüneteltetését be kell jelentenie a vállalkozói tevékenységre tekintettel megnyitott pénzforgalmi bankszámlát vezető hitelintézetnek azzal, hogy a bejelentés elmulasztásának minden adójogi következménye a magánszemélyt terheli.[319] A szünetelés ideje alatt az egyéni vállalkozói tevékenységére tekintettel megnyitott bankszámlán jóváírt kamat a magánszemélyek által megszerzett kamatjövedelemre[320] vonatkozó szabályok szerint adózik.

A tevékenységét szüneteltető egyéni vállalkozónak:

- ha a tevékenységének szüneteltetése előtt foglalkoztatási kedvezmény címén csökkentette a bevételét, akkor az átlagos állományi létszám csökkenése miatt, melyet a 26. sornál leírt módon kell meghatároznia, valamint
- a kisvállalkozó kedvezményre (74. sor) vonatkozó feltételek nem teljesítése esetén,
- a kisvállalkozások adókedvezményére (76. sor) vonatkozó feltételek nem teljesítése esetén, valamint

a fejlesztési tartalék cél szerinti felhasználására (107. sor) vonatkozó feltételek nem teljesítése esetén bevallási és visszafizetési kötelezettsége keletkezik. (A fejlesztési tartalék nem cél szerinti felhasználása miatt akkor is visszafizetési kötelezettsége keletkezik, ha a fejlesztési tartalék cél szerinti felhasználására nem került sor a nyilvántartásba vétel évét követő 3, illetve 5 éven belül.)

10. Az egyéni vállalkozás özvegyi jogon vagy örökösként történő folytatására vonatkozó szabályok[321]

10.1. Az egyéni vállalkozás özvegyi jogon vagy örökösként történő folytatása

Az egyéni vállalkozó halála esetén a tevékenységet folytathatja az özvegy vagy az örökös is. Ez esetben a tevékenység folytatásának bejelentésére 90 nap áll rendelkezésre. A tevékenység folytatására vonatkozó bejelentést az egyéni vállalkozói nyilvántartást vezető NAV-hoz kellett megtenni.

Ha az egyéni vállalkozói tevékenységet az egyéni vállalkozó halála után özvegye vagy örököse folytatja (feltéve, hogy 90 napon belül ennek tényét bejelentette a NAV-hoz), akkor – az egyéni vállalkozói tevékenységet folyamatosnak tekintve – továbbra is úgy kell eljárni, hogy az adóévben az elhunyt egyéni vállalkozó által megszerzett vállalkozói bevétel, elszámolt vállalkozói költség, igénybe vett kedvezmény, elhatárolt veszteség kizárólag az özvegyet, az örököst illeti.

Az elhunyt egyéni vállalkozó által az adóévben költségként elszámolt vállalkozói kivét ilyenkor is kizárólag az elhunyt által megszerzett önálló tevékenységből származó jövedelemnek minősül. Ez után az összeg után a NAV állapítja meg az adót az elhunyt magánszemélynél, melynek során az elhunyt által megfizetett adóelőleget is számításba veszi.

Ebben az esetben tehát a vállalkozói kivét összegéből nem kell az 22SZJA-A lap 14. sorában figyelembe venni azt a részt, amit az elhunyt egyéni vállalkozó a halálát megelőzően számolt

[318] Art. 15. § (1) bekezdés
[319] Szja tv. 57. § (4) bekezdés b) pont
[320] Szja tv. 65. §
[321] Szja tv. 49/A. § (7) - (9) bekezdés

el költségként, mivel az az elhunyt egyéni vállalkozó önálló tevékenységből származó bevételének minősül.

Ugyanakkor, az elhunyt egyéni vállalkozó által az adóévben költségként elszámolt vállalkozói kivét összegét – az Szja tv. rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával – az özvegy, illetve az örökös figyelembe veszi a vállalkozói adóalap és vállalkozói osztalékalap, valamint az e jövedelmeket terhelő adó összegének megállapításánál.

Az egyéni vállalkozói tevékenység folytatását az elhunyt magánszemély kifizetői, munkáltatói minőségében keletkezett adókötelezettségének teljesítésére is érteni kell.

10.2. Az egyéni vállalkozó egyesített tevékenységével összefüggő előírások, özvegyi jogon vagy örökösként történő folytatás esetén

Ha az özvegy vagy az örökös már egyéni vállalkozó, és az elhunyt tőle eltérő adózási mód szerint adózott, a tevékenység folytatása szándékának bejelentésén túl, ugyanezen 90 napon belül bejelenthette – ha a törvényi feltételeknek megfelelt – azt is, hogy melyik adózási mód szerint (vállalkozói személyi jövedelemadó, átalányadó, vagy a kata alanyaként) kíván – a folytatott egyesített tevékenység után – adózni 2022-ben.

Ebben az esetben a nem választott adózási móddal folytatott tevékenységre az özvegy vagy az örökös egyéni vállalkozó az elhalálozás napjára vonatkozóan az Szja tv. rendelkezései szerint, de a tevékenység megszüntetésére irányadó előírások figyelmen kívül hagyásával állapítja meg a vállalkozói adóalapot, a vállalkozói osztalékalapot, a vállalkozói személyi jövedelemadót, a vállalkozói osztalékalap utáni adót, vagy az átalányban meghatározott jövedelmet – kivéve azt az esetet, amikor az elhunyt adózó az átalányadózás szerint adózott, és az özvegy vagy az örökös az egyesített tevékenységre is ugyanazon adózási módot választotta – és azokat az adóévre vonatkozó adóbevallásban (22SZJA jelű bevallásban) bevallja, az adót a bevallásra nyitva álló határidőig megfizeti.

Az egyéni vállalkozó tevékenységének időszaka alatt elhatárolt veszteséget özvegye vagy örököse az egyéni vállalkozóra irányadó rendelkezések szerint számolhatja el, ha az elhunyt magánszemély tevékenységét folytatja, feltéve, hogy a tevékenység folytatásának szándékát 90 napon belül bejelentette a NAV-hoz.

Az egyesített tevékenységre irányadóak az alkalmazott adózási módról a választott adózási módra történő áttérés esetére és az adózási mód alkalmazási feltételeire vonatkozó rendelkezések.

A NAV-hoz bejelentett, egyesített tevékenység adózási módjával kapcsolatos nyilatkozat a 22SZJA-13-02-es lap 15. sorában található. Kérjük, feltétlenül töltse ki ezt a sort, mert csak ebben az esetben tudja a NAV a bevallásában az adózási mód szerinti levezetést programmal támogatni.

Ha azonos adózási mód szerint adózott – a régi és/vagy új katát kivéve – az elhunyt egyéni vállalkozó, illetve a tevékenységet tovább folytató egyéni vállalkozó özvegy vagy örökös, akkor **a 15. sorba „1”-est kell beírni.**

A következő esetek lehetségesek az **eltérő adózást** követően, az egyesített tevékenység adózási módjának választására.

Sorszám	Az egyesített tevékenység adózási módja	Az elhunyt adózó tevékenységének adózási módja	A tevékenységet tovább folytató adózó egyesített tevékenység előtti adózási módja

2	átalányadó	vállalkozói szja	átalányadó
3	átalányadó	átalányadó	vállalkozói szja
4	vállalkozói szja	átalányadó	vállalkozói szja
5	régi/új kata	régi/új kata	vállalkozói szja
6	átalányadó	régi/új kata	átalányadó
7	vállalkozói szja	régi/új kata	vállalkozói szja
8	vállalkozói szja	vállalkozói szja	átalányadó
9	régi/új kata	vállalkozói szja	régi/új kata
10	régi/új kata	átalányadó	régi/új kata

Ha a 15. sorban „2”-est jelöl, akkor az Ön által eredetileg alkalmazott jövedelem átalányban történő megállapításának módszerét választotta az egyesített tevékenység kötelezettségének megállapítására. Az elhunyt **vállalkozói adóalapját**, **osztalékadójának alapját**, valamint **adóját** a 22SZJA-13-03, -04, -05 lapokon most Önnek kell levezetnie és megállapítania. A 22SZJA-13-03-as lapon a bevallási időszak záró időpontja az elhalálozás napja.

Az átalányban megállapított jövedelem levezetésére a 22SZJA-13-06-os lap szolgál. A bevallási időszak záró napja, ha év közben nem szüntette meg a tevékenységét, 2022. december 31.

Az átalányadózás feltételeinek az egyesített tevékenység esetén is meg kell felelni. Ha az elhunyt a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazta, de **Ön az** egyesített tevékenységre **az átalányadózás szabályait alkalmazza**, akkor a 22SZJA-13-06-os lap 128. sorában, az adóalapba be nem számító bevételként nyilvántartott készletérték összegét is ki kell számítania az elhunyt vállalkozói személyi jövedelemadó adatai alapján, és szerepeltetnie kell. A készletek értékét az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésére vonatkozó szabályok szerint kell megállapítania és a saját készletértékével együtt kell számításba vennie.

A bevallási időszakra vonatkozóan a szociális hozzájárulási adót is ki kell számolnia.

Ha a 15. sorban „3”-ast jelöl, akkor az Ön által eredetileg alkalmazott vállalkozói személyi jövedelemadózás helyett, az elhunyt által alkalmazott átalányadó módszerét választotta az egyesített tevékenységre. Ha az adóévre átalányadózást választó egyéni vállalkozó elhunyt és a tevékenységét folytató özvegye vagy örököse, vagy egyesített tevékenység esetén az özvegye vagy az örököse ugyancsak átalányadózást választott, akkor az elhunyt esetében az elhalálozás napjáig elért bevétel alapján átalányban megállapított jövedelmet – az időarányos bevételi értékhatár figyelmen kívül hagyásával – az elhunyt által megszerzett jövedelemnek kell tekinteni azzal, hogy az elhunyt által elért bevétel beleszámít az özvegy vagy az örökös esetében az átalányadó alkalmazásának feltételéül megjelölt bevételi értékhatárba.[322] Ebben az esetben a 22SZJA-13-03, -04, -05 lapokon Önnek kell levezetnie és megállapítania az egyesítés előtti, saját vállalkozói jövedelmét. A 22SZJA-13-03-as lapon a bevallási időszak záró időpontja ebben az esetben is az elhalálozás napja.

Az átalányadózás feltételeinek az egyesített tevékenység esetén is meg kell felelni. Ha Ön a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazta, de az egyesített tevékenységre **az átalányadózás szabályai szerint adózik**, akkor a 22SZJA-13-06-os lap 128. sorában, az adóalapba be nem számítandó bevételként nyilvántartott készletérték összegét is ki kell számítania és szerepeltetnie kell. Az Ön készleteinek értékét az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésére vonatkozó szabályok szerint kellett megállapítania az elhalálozás napjára.

Ha a 15. sorban ”4”-est jelöl, akkor az Ön által eredetileg alkalmazott vállalkozói személyi jövedelemadózás módszerét választotta az egyesített tevékenységre. Ebben az esetben a

[322] Szja tv. 53. § (6) bekezdés

22SZJA-13-03, -04, -05 lapokon Önnek kell levezetnie és megállapítania a vállalkozói jövedelmet. A 22SZJA-13-03-as lapon a bevallási időszak záró napja – ha Ön év közben nem szüntette meg a tevékenységét, – 2022. december 31.

Az elhunyt átalányban megállapított jövedelmének levezetésére a 22SZJA-13-06-os lap szolgál. A bevallási időszak kezdő napja – feltéve, hogy nem év közben kezdte meg tevékenységét az elhunyt vállalkozó – 2022. január 1, míg záró időpontja az elhalálozás napja.

A bevételei meghatározásakor legyen figyelemmel arra, hogy az elhunyt által nyilvántartott (21SZJA-13-06-os lap 128. sorában szereplő) készletérték bevételnek minősül, melyet a 22SZJA-13-03-as lap 27. sor „c" oszlopában szerepeltetnie kell.

Ha a 15. sorban „5"-öst jelöl, akkor az Ön által eredetileg alkalmazott vállalkozói személyi jövedelemadózás helyett, az elhunyt adózási módszerét, a régi/új kata szerinti adózást választotta az egyesített tevékenységre. Ebben az esetben a 22SZJA-13-03, -04, -05 lapokon Önnek kell levezetnie és megállapítania az egyesítés előtti saját vállalkozói jövedelmét.

A 22SZJA-13-03-as lapon a bevallási időszak záró időpontja ebben az esetben is az elhalálozás napja.

Ne felejtse el, hogy a régi/új kata hatálya alá történő átlépéskor meglévő kintlévőségeit még a vállalkozói személyi jövedelemadózás szabályai szerint kell figyelembe vennie, azaz bevételnek kell tekintenie és a 22SZJA-13-03-as lap 25. sorában szerepeltetnie kell minden olyan Önt, az egyéni vállalkozói tevékenységére tekintettel megillető bevételt, amelyről kiállított számla, egyszerűsített számla szerinti teljesítési időpontja megelőzi a régi/új kataalanyiság kezdő időpontját. A 22SZJA-13-06-os lap 128. sorában, az adóalapba be nem számító bevételként nyilvántartott készletérték összegét se felejtse el feltüntetni. Ezt a szabályt mindaddig alkalmaznia kell, ameddig a régi/új kata hatálya alá tartozik. A készletek értékét az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésére vonatkozó szabályok szerint kell az elhalálozás napjára megállapítania.

Ha a 15. sorban „6"-ost jelöl, akkor az Ön által eredetileg alkalmazott átalányadózás módszerét választotta az egyesített tevékenységre is. Az átalányban megállapított jövedelem levezetésére a 22SZJA-13-06-os lap szolgál. A bevallási időszak kezdő napja – feltéve, hogy Ön nem év közben kezdte meg tevékenységét – 2022. január 1, míg záró időpontja – ha Ön év közben nem szüntette meg a tevékenységét – 2022. december 31.

A bevallása kitöltésekor legyen figyelemmel arra, hogy az elhunyt által a régi/új kata hatálya alatt nyilvántartott (21SZJA-13-06-os lap 128. sorában szereplő) készletértéket is szerepeltetnie kell az adóévi bevallás (22SZJA-13-06-os lap) 128. sorában mindaddig, amíg az átalányadózás hatálya alá tartozik.

Ha a 15. sorban „7"-est jelöl, akkor az Ön által eredetileg alkalmazott vállalkozói személyi jövedelemadózás módszerét választotta az egyesített tevékenységre is. Ekkor a 22SZJA-13-03, -04, -05 lapokon Önnek kell levezetnie és megállapítania a vállalkozói jövedelmet. A 22SZJA-13-03-as lapon a bevallási időszak záró napja – ha Ön év közben nem szüntette meg a tevékenységét, – 2022. december 31. **Az elhunyt régi/új kata szerinti adóját az állami adóhatóság állapítja meg!**

A bevallása kitöltésekor kérjük, legyen figyelemmel arra, hogy az elhunyt által a régi/új kata hatálya alatt nyilvántartott (21SZJA-13-06-os lap 128. sorában szereplő) készletértéket is szerepeltetnie kell az adóévi bevallás (22SZJA-13-03-as lap) 25. sorában.

Ha a 15. sorban „8"-ast jelöl, akkor az Ön által eredetileg alkalmazott átalányadózás helyett az elhunyt által alkalmazott vállalkozói személyi jövedelemadózás módszerét választotta az egyesített tevékenységre. Ebben az esetben a 22SZJA-13-06-os lapon Önnek kell levezetnie és

megállapítania az egyesítés előtti átalányban megállapított jövedelem összegét. A 22SZJA-13-06-os lapon a bevallási időszak záró időpontja ebben az esetben is az elhalálozás napja. Az elhunyt **vállalkozói adóalapját, osztalékadójának alapját**, valamint **adóját** a 22SZJA-13-03, -04, -05 lapokon Önnek kell levezetnie és megállapítania. A bevallási időszak kezdő napja – feltéve, hogy nem év közben kezdte meg tevékenységét az elhunyt vállalkozó – 2022. január 1, míg záró napja, – ha év közben Ön nem szünteti meg az egyesített a tevékenységét – 2022. december 31.

A bevételei meghatározásakor kérjük, legyen figyelemmel arra is, hogy az Ön által nyilvántartott (21SZJA-13-06-os lap 128. sorában szereplő) készletérték bevételnek minősül, melyet a 22SZJA-13-03-as lap 27. sorában, a „c" oszlopban kell szerepeltetnie.

Ha a 15. sorban „9"-est, vagy „10"-est jelöl, akkor az Ön által eredetileg alkalmazott régi/új kata szerinti adózási módot választotta az egyesített tevékenységre is. Ebben az esetben a bevallási időszak kezdő napja – feltéve, hogy az elhunyt nem év közben kezdte meg tevékenységét – 2022. január 1, míg záró időpontja, az elhalálozás napja.

Ne felejtse el kiszámítani és a bevallás 22SZJA-13-06-os lap 128. sorában feltüntetni az elhunyt tevékenységével kapcsolatban megállapított készletértéket is.

11. Jövedelem-(nyereség-)minimum

A vállalkozói jövedelem szabályai szerint adózó egyéni vállalkozónak a vállalkozói személyi jövedelemadó fizetési kötelezettsége kiszámítása előtt meg kell állapítania, hogy a tárgyévi egyéni vállalkozásból származó jövedelme alapulvételével megállapított vállalkozói adóalap összege után vagy a jövedelem-(nyereség-)minimum után (ha erre kötelezett) fizeti-e meg a vállalkozói személyi jövedelemadót. Élhet nyilatkozattételi jogával is (lásd a 11. sorhoz fűzött magyarázatot), ez esetben a 22SZJA-14-es lapot is ki kell töltenie és be kell nyújtania a NAV részére.

Nem kell alkalmazni a jövedelem-(nyereség-)minimum számítást

- az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének (újrakezdésének) évére és az azt követő adóévre, ha a tevékenység megkezdését megelőző 36 hónapban a magánszemély egyéni vállalkozói tevékenységet nem folytatott (ideértve azt az esetet is, ha ebben az időszakban nem volt bevétele);
- az egyéni vállalkozó tevékenységi körét érintő elemi kár bekövetkezése esetén, ha az adóévben és/vagy a megelőző adóévben következett be.[323]

Ebből a szempontból elemi kár az elemi csapás okozta olyan kár, amely az egyéni vállalkozó megelőző adóévi bevételének legalább 15 százalékát eléri. A tevékenységét az elemi kár bekövetkezését megelőző adóévben kezdő egyéni vállalkozó esetében elemi kárnak a tevékenység egy napjára eső átlagos napi bevétel 365 napra számított összegének legalább a 15 százaléka minősül. Ha az egyéni vállalkozó nem rendelkezik tőle független szervezet (pl. biztosító társaság) által kiadott okmánnyal, a kár tényét és mértékét tartalmazó, általa kiállított jegyzőkönyvet a kár keletkezését követő 15 napon belül meg kellett küldenie a székhelye (telephelye) szerint illetékes állami adó- és vámhivatal részére. Az egyéni vállalkozó a határidő elmulasztása esetén igazolási kérelmet nem terjeszthet elő, és a jövedelem-(nyereség-)minimum számítására kötelezett.[324]

Ha a fentiek miatt nem kell alkalmaznia a jövedelem-(nyereség-)minimum számítást, akkor a 22SZJA-13-01-es lapon a 11. sorban „1"-es, „2"-es vagy „3"-as érték szerepelhet.

[323] Szja tv. 49/B. § (20) bekezdés
[324] Szja tv. 49/B. § (24) bekezdés

Ha azonban alkalmaznia kell a jövedelem-(nyereség-)minimum számítást, akkor a következők szerint kell eljárni:

- Először meg kell határozni a 22SZJA-13-03-as és 22SZJA-13-04-es lapok sorainál leírtak alapján a **módosított vállalkozói adóalapot** (66. sor „c/d" oszlop).
- Ez után ki kell számítani az ún. **hasonlítási alapot.**

  Hasonlítási alap: A bevétel és a bevételt növelő tételek összegéből az elismert költségek levonása után fennmaradó rész

  [65c/d = (21 + 28) – 55].
- El kell végezni a jövedelem-(nyereség-)minimum levezetését.

  Jövedelem-(nyereség-)minimumnak a vállalkozói bevétel 2 százalékát kell tekinteni.

  21a/b vagy 21c/d* x 0,02
- Ha külföldi telephelye is van, de a kettős adóztatás elkerülésére nincs egyezmény, akkor a 21. sor „c/d" oszlopába írt összegből kell kiindulnia a jövedelem-(nyereség-)minimum meghatározásánál.

Ha az egyéni vállalkozónak külföldön is van telephelye (állandó bázisa), akkor a vállalkozói adóalapot úgy kell módosítania, hogy az ne tartalmazza a külföldi telephelynek betudható vállalkozói adóalapot, ha nemzetközi szerződés így rendelkezik.[325]

Ha az adóévben nem volt bevétele, azaz a 21. és 28. sorokba nullát írt, akkor nem kell jövedelem-(nyereség-)minimumot számítania. Ha a bevételei és a költségei megegyeznek (vagy a költségek meghaladják a bevételek összegét), azaz a módosított vállalkozói adóalapja nulla, a számításokat el kell végeznie. Nem mentesíti a számítások elvégzése alól az a körülmény sem, ha a bevétele ugyan magasabb a költségeinél, de korábbi év(ek)ről veszteséget hoz, amit figyelembe vesz a vállalkozói adóalap megállapítása során.

Ha elvégezte a szükséges számításokat, akkor hasonlítsa össze a 65c/d és 67c/d oszlopának összegeit, azaz nézze meg, hogy a hasonlítási alap összege eléri-e a jövedelem-(nyereség-)minimum összegét.

Ha a 65c/d > 67c/d, akkor a **66c/d** szerinti **módosított vállalkozói adóalap után kell a vállalkozói személyi jövedelemadót megfizetnie**.

Ha a fentebb leírtak miatt nem kell alkalmaznia a jövedelem-(nyereség-)minimum számítást, akkor a 22SZJA-13-01-es lapon a 11-es sorba „4"-est írjon.

Ha a 65c/d < 67c/d, úgy eldöntheti, hogy **a jövedelem-(nyereség-)minimumot, vagy a módosított vállalkozói adóalapot tekinti-e a vállalkozói személyi jövedelemadó alapjának. Ha a jövedelem-(nyereség-)minimumot tekinti,** akkor a 22SZJA-13-01-es lapon a 11. sorba „5"-öst kell beírnia. Ha **a módosított vállalkozói adóalapot** tekinti, akkor a 22SZJA-13-01-es lapon a 11. sorba „6"-ost kell beírnia, viszont ez esetben ki kell töltenie, és csatolnia kell a bevallásához a 22SZJA-14-es lapot (nyilatkozatot) is.

12. Vállalkozói személyi jövedelemadó megállapítása

A 13-as lapokon a választott adózási módszer csak a 22SZJA-13-01 és 02-es lapon megtett nyilatkozatai szerint alkalmazható.

[325] Szja tv. 49/B. § (8) bekezdés

A 22SZJA-13-03-AS LAP KITÖLTÉSE

Ha bevallásában állami támogatásnak tekintendő, csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősülő kedvezményt kíván érvényesíteni, akkor kérjük, hogy a 22SZJA-13-03-as és a 22SZJA-13-04-es lapokat megelőzően töltse ki a 22SZJA-13-08-as lapot, tekintettel arra, hogy az itt szerepeltetett kedvezmények összegét – az alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés kedvezményének kivételével – a kitöltő- ellenőrző program automatikusan átírja a 22SZJA-13-03, illetve a 22SZJA-13-04-es lap megfelelő soraiba. (Az érintett sorok: 22SZJA-13-03-as lap 34. és 36. sorai, valamint a 22SZJA-13-04-es lap 71. sora.)

Mielőtt a bevallása kitöltéséhez hozzákezdene, kérjük, jelölje meg a bevallási időszakot az erre szolgáló helyen, mert e nélkül a bevallása hibás lesz!

A bevallási időszak 2022.01.01. napjától, vagy az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének napjától kezdődik és:

- éves bevallás esetén 2022. 12. 31. napjáig tart,
- a tevékenység megszüntetése esetén a megszűnés napjáig tart, feltéve, hogy az adóév folyamán nem kezdett új vállalkozói tevékenységet (22SZJA-13-01-es lap 4., 6., 7., vagy 8. sora kitöltött),
- egyéni vállalkozói tevékenység szüneteltetése esetén a szüneteltetés kezdő időpontját megelőző napig tart, feltéve, hogy az adóév folyamán a tevékenységét nem folytatta (22SZJA-13-01-es lap 5. sora kitöltött),
- a régi/új kata hatálya alá történő bejelentkezés esetén a 6. fejezetben leírtak szerint kell a bevallási időszakot meghatározni.

Az egyéni vállalkozói tevékenység özvegyi vagy örökösi jogon történő folytatása esetén a 10. fejezetben leírtak szerint kell a bevallási időszakot meghatározni.

Ha az egyéni vállalkozói tevékenységét év közben megszüntette és adóéven belül új tevékenységet kezdett, vagy tevékenységét szüneteltette és az adóéven belül folytatta, akkor az éves bevallásában az egyéni vállalkozásból származó jövedelem, valamint a tájékoztató adatok megállapításakor a 13-as lapon **mindkét időszak éves összesített adatát szerepeltesse** (bevallási időszak a teljes adóév).

Például, ha 2022.02.01-től kezdte meg az egyéni vállalkozói tevékenységét, majd 2022.06.15-től szüneteltette (vagy megszüntette) azt, majd 2022.10.01-én újrakezdte és 2022.12.31-ig folytatta is az egyéni vállalkozói tevékenységét, a bevallási időszak ebben az esetben: 2022.02.01-2022.12.31.

Ha egyéni vállalkozói tevékenységét év közben szüneteltette, és a szünetelés időtartama alatt megszüntette a tevékenységét, bevallási időszakként 2022. 01. 01. (vagy a tevékenység kezdő) napjától a megszűnés napjáig tartó időszakot tüntesse fel.

A tevékenységét megszüntető egyéni vállalkozó (ide nem értve az egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt megszűnő egyéni vállalkozót) a „d”, a tevékenységet özvegyi jogon folytató, illetve egyesített tevékenység esetén a „c” oszlopban vezeti le a számításokat. Az egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt megszűnő egyéni vállalkozónak, ha a megszűnés szabályai szerinti adózást választja, akkor a „d” oszlopban, ha a különbözet szerinti adózást alkalmazza (lásd: 8. fejezet), akkor a „c” és „d” oszlopban is le kell vezetni a számításokat.

Ha az egyéni vállalkozó bevételét olyan termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása ellenértékeként szerzi meg, amely esetében az általános forgalmi adó alapja külföldi pénznemben kifejezett, a bevétel forintra történő átszámításához az egyéni vállalkozó azt az

árfolyamot alkalmazza, amit az adott ügyletben az általános forgalmi adó alapjának forintra történő átszámításához alkalmaz.[326]

Bevétel[327]

A 2022. évi adóalapba beszámítandó bevétel

21. sor: Ebben a sorban az egyéni vállalkozói tevékenységből származó, az adóévben elért (kézhez vett vagy jóváírt) bevételét kell szerepeltetnie. E sor „a" és „b" oszlopába a „c", illetve a „d" oszlopban szereplő összegből a belföldi telephelynek betudható bevétel összegét írja be. Bevételnek minősülnek különösen az Szja tv. 4. és 10. számú mellékletében meghatározottak.

Támogatások elszámolása

A költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított támogatásnak – jogszabály vagy nemzetközi szerződés alapján költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított – olyan támogatás minősül, amit a magánszemély kizárólag a ténylegesen felmerült, igazolt kiadásainak a folyósítóval történő elszámolási kötelezettsége mellett, vagy a tevékenység megvalósulásának ellenőrzése után kap. Idetartoznak továbbá az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból társfinanszírozott, a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához, gazdaságalapításához, és a mezőgazdasági kisüzemek fejlesztéséhez nyújtandó támogatások.[328]

Az önálló tevékenységhez jogszabály vagy nemzetközi szerződés alapján költségek fedezetére, fejlesztési célra folyósított vissza nem térítendő támogatásnak azt a részét kell az adóévben megszerzett bevételként figyelembe venni, amely egyenlő a támogatás felhasználásával teljesített kiadás alapján az adóévben elszámolt költségek – ideértve az értékcsökkenési leírást is – összegével[329].

Ha a költségek fedezetére vagy fejlesztési célra 2022. január 1-je előtt előre folyósított, bevételként elszámolt támogatást köteles lesz egészben vagy részben visszafizetni, akkor a már elszámolt bevétel tekintetében az önellenőrzésre irányadó szabályok szerint kell eljárnia, ha a támogatás bevételként történő elszámolása a visszafizetés adóévét megelőzi. Ebben az esetben a visszafizetés miatti késedelmi kamat, késedelmi pótlék, vagy más hasonló jogkövetkezmény címén teljesített kiadás sem számolható el költségként.[330]

Ha a magánszemély a költségek fedezetére vagy fejlesztési célra előre folyósított támogatás összegét annak jogszabályban meghatározott célja szerint a megadott határidőig nem használta fel, a támogatás fel nem használt része annak az évnek az utolsó napján minősül bevételnek, amikor a felhasználásra jogszabály szerint nyitva álló határidő lejár, ilyen határidő hiányában a folyósítás évét követő 4. adóév utolsó napján.[331]

Az **egységes területalapú (földalapú) támogatás** az Szja tv. alkalmazásában nem tekinthető a költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított támogatásnak.

Az egységes területalapú támogatás[332], valamint a költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított támogatásnak nem minősülő egyéb támogatás összegét a folyósítás évében kell bevételnek tekintenie.[333] Ha az egységes területalapú támogatást köteles lesz visszafizetni,

---

[326] Szja tv. 6. § (2a) bekezdés
[327] Szja tv. 17. §; 49/B. §; 10. sz. melléklet
[328] Szja tv. 3. § 42. pontja. Átmeneti rendelkezés alapján ez a fogalom 2019. január 1-jétől alkalmazható.
[329] Szja tv. 19. § (2) bekezdés
[330] Szja tv. 19. § (3) bekezdés
[331] Szja tv. 19. § (4) bekezdés
[332] Szja tv. 3. § 28. pont
[333] Szja tv. 10. sz. melléklet I. 5. pont

akkor a visszafizetés összegével annak az adóévnek a bevételét kell csökkentenie, amely évben a visszafizetés megtörtént.[334]

Ha a jogszabály vagy nemzetközi szerződés rendelkezése alapján folyósított vissza nem térítendő támogatást az Szja tv. rendelkezése alapján a jövedelem kiszámításánál nem kell bevételként figyelembe vennie, akkor a támogatás felhasználásával a jogszabály, illetve a nemzetközi szerződés rendelkezéseivel összhangban teljesített kiadás alapján nem számolható el költség (értékcsökkenési leírás sem). Ha a támogatás csak részben nyújt fedezetet a kiadásra, e rendelkezést csak a kiadásnak a támogatásból fedezett része tekintetében kell alkalmazni.[335]

Elismert költség a tevékenységhez jogszabály vagy nemzetközi szerződés rendelkezése alapján kapott, bevételnek minősülő támogatás jogszerű felhasználásával teljesített kiadás akkor is, ha a kiadás részben a magánszemély személyes vagy családi szükségletét szolgálja (ha azonban a támogatás csak részben nyújt fedezetet az ilyen kiadásra, akkor e rendelkezés alapján az csak a támogatásból fedezett rész mértékéig vehető figyelembe elismert költségként).[336]

Bevételekre vonatkozó további szabályok

Ha Ön egyéni vállalkozóként mezőgazdasági tevékenységet végez és agrár-kárenyhítési hozzájárulás fizetésére kötelezett, akkor valamely káresemény bekövetkezése esetén kárenyhítő juttatásban részesülhet.[337] Ez az **agrár-kárenyhítő juttatás** a mezőgazdasági vagy elemi káresemények ellentételezésére szolgáló támogatás, ami nem jelenti egyben a költségek fedezetét is, inkább jövedelempótló célt szolgál, így ha a befizetett összeget a költségei között érvényesíti, akkor a kárenyhítésre tekintettel folyósított összeg jogszabály alapján folyósított támogatásnak, ezáltal bevételnek minősül, amely az adózási feltételéül megjelölt bevételi értékhatárt nem emeli meg.

Bevétel – különösen a tevékenység keretében vagy azzal összefüggésben – az értékesített termék, áru, szolgáltatás ellenértékeként, vagy ezek előlegeként befolyt vagy váltóval kiegyenlített összeg, természetben kapott ellenérték, ide nem értve a tárgyi eszközök, nem anyagi javak értékesítésekor kapott előleget (valamennyi esetben a felár, az engedmény, az árkiegészítés, a fogyasztási adó figyelembevételével), továbbá az áru szállításáért vagy csomagolásáért külön felszámított összeg.[338]

Ha Ön olyan 200 ezer forintnál magasabb egyedi értékű, kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközt adott át ellenérték nélkül 2022-ben, melynek a beszerzési árát egy összegben költségként elszámolta és ez az átadás a beszerzés időpontját követő 1 éven belül történt, akkor a beszerzési értéket teljes egészében bevételként kell figyelembe vennie. Ha az átadás a beszerzést követő egy éven túl, de két éven belül történt, akkor a beszerzési érték 66 százalékát, ha két éven túl, de három éven belül történt, akkor a beszerzési érték 33 százalékát kell a bevételéhez hozzáadnia. A bevételét e címen nem kell megnövelnie három éven túli átadás esetén, vagy ha az ellenszolgáltatás nélkül történő átadásra adófizetési kötelezettség mellett került sor[339], továbbá akkor, ha azt korábban még nem vették használatba és az üzembe helyezésre kiemelt térségben, vállalkozási övezetben került sor, valamint ha a tárgyi eszköz beszerzési árának forrása bevételnek számító, kizárólag cél szerinti támogatásból történt, illetve 250 főnél kevesebb alkalmazott foglalkoztatása esetén a tárgyi eszköz üzembe helyezésére a

[334] Szja tv. 2. sz. melléklet III. 3. pont
[335] Szja tv. 4. § (5) bekezdés
[336] Szja tv. 4. § (4) bekezdés
[337] A mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény alapján
[338] Szja tv. 10. számú melléklet I. 1. pontja
[339] Szja tv. 10. sz. melléklet I. 7. pont

szabad vállalkozási zóna területén került sor. (Ez utóbbi két esetben ugyanis nem lehet az értékcsökkenési leírást egy összegben elszámolni.)

Bevételnek minősül a kizárólag üzleti célt szolgáló tárgyi eszköz – ideértve a leselejtezett tárgyi eszközt is –, nem anyagi javak, anyag, félkész termék értékesítésekor kapott ellenérték, illetőleg ezek szokásos piaci értéke (ha ez utóbbi a több), ha azok beszerzési, előállítási költségét bármelyik évben költségként elszámolta vagy ezek után értékcsökkenési leírást számolt el. Ha olyan ingó vagyontárgyat, ingatlant, vagyoni értékű jogot értékesít, amit nem kizárólag üzleti célból használt, akkor az ebből származó jövedelem adózására az ingó, az ingatlan, a vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelem megállapítására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmaznia.

Bevételnek minősül a kizárólag üzleti célt szolgáló, de az értékcsökkenési leírásból kizárt tárgyi eszközök, nem anyagi javak eladási ára is azzal, hogy ilyen esetben a nyilvántartásba vett beruházási költséget veheti figyelembe az értékesítéskor a költségek között.

Bevételnek minősül minden olyan, az egyéni vállalkozói tevékenység keretében átruházott ingatlanból, vagyoni értékű jog visszterhes alapításából, átruházott (véglegesen átengedett), megszüntetett ilyen jogból (a továbbiakban: ingatlan, vagyoni értékű jog átruházásából) származó ellenérték, amit az átruházásra tekintettel az egyéni vállalkozó megszerez. Ilyennek minősül különösen az eladási ár, a cserében kapott dolognak a jövedelemszerzés időpontjára megállapított szokásos piaci értéke, valamint az ingatlan, a vagyoni értékű jog gazdasági társaság vagy más cég részére nem pénzbeli hozzájárulásként (nem pénzbeli betétként) történő szolgáltatása esetén, a vagyontárgynak a társasági szerződésben, más hasonló okiratban meghatározott értéke[340].

Bevételnek minősül az önálló bírósági végrehajtó munkadíja és költségátalánya fejében kapott előleg a díjjegyzék elkészítésének időpontjától. Az ebből származó bevétel elérése érdekében felmerült költségek ettől az időponttól vehetők figyelembe.

Vállalkozói bevételnek minősül az egyéni vállalkozó

a) mint vagyonrendelő által létrehozott bizalmi vagyonkezelési szerződés keretében a vagyonkezelő tulajdonába,
b) által az alapítvány tulajdonába

adott készletek szokásos piaci értéke.[341]

Vállalkozói bevételként kell számításba venni a káreseménnyel összefüggésben kapott kártalanítást, kártérítést és a felelősségbiztosítás alapján felvett összeget is.

Ha a 2022. évben a kifizetőnek tett nyilatkozatában egyéni vállalkozóként valamely bevételére az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulást jogosulatlanul választotta, akkor e bevétele után a vállalkozói személyi jövedelemadó megállapítására vonatkozó szabályok szerint kell adóznia. Ezt az összeget a 22SZJA-08-01-es lap 261. és/vagy a 22SZJA-08-02-es lap 279. sor „b” oszlopából kell átírnia a 22SZJA-13-03-as lap 21. sorába.

A táppénz[342] címén folyósított összeg adózás szempontjából **bérnek minősül** (22SZJA-A lap 4. sor), ezért ha Ön 2022-ben keresőképtelenségére tekintettel táppénzben részesült, akkor azt nem a vállalkozói bevételek között kell feltüntetnie.

Nem bevétel a személygépkocsi értékesítésekor kapott ellenérték összege még akkor sem, ha az értékesítést megelőzően az a kisvállalkozói kedvezmény alapjául szolgált. **Személygépkocsi**

[340] Szja tv. 61. § (1) bekezdés
[341] Szja tv. 49/B. § (4a) bekezdés
[342] Szja tv. 3. § 21. pont b) alpont

értékesítése esetén az **ingó vagyontárgy értékesítésből** származó jövedelem megállapítására vonatkozó szabályokat (22SZJA-04-es lap 163. sor) kell alkalmazni (tekintettel arra, hogy a személygépkocsi nem minősül kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköznek), ha az ingó vagyontárgy átruházása nem minősül rendszeresen vagy üzletszerűen végzett gazdasági tevékenységnek.

Tevékenység megszüntetése

A tevékenység megszüntetésekor bevételnek minősül:

- a korábban költségként elszámolt és megszűnéskor meglévő összes készlet (anyag, áru, félkész és késztermék) leltári értéke, a tárgyi eszközök – ideértve a tartalék alkatrészt és a gyártóeszközt is – leltári értéke, ha azok beszerzési árát a költségei között egy összegben számolhatta el az alacsony bekerülési érték miatt (a leltár szerinti értéket az Szja tv. 5. számú melléklet II. fejezet 13. pontjában foglaltak szerint kell megállapítani);
- a gazdasági épület, az üzlet, a műhely, az iroda és az egyéb – kizárólag a jövedelemszerző tevékenységhez használt – ingatlan bérleti vagy használati jogáról való lemondás miatti ellenérték összege – akkor is, ha azt az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésekor még nem kapta meg –, ha a használati vagy bérleti jog megszerzésére fordított kiadását a költségei között bármely évben elszámolta. (Ha ez az összeg a megszűnés évében még nem ismert, akkor a bérleti, használati jog megszerzésére fordított kiadást kell további bevételnek tekinteni.)

Az egyéni vállalkozó halála esetén önálló tevékenységből származó bevételnek kell tekinteni az egyéni vállalkozói jogállás megszűnésének napját követően megszerzett bevételt, ha az elhunyt özvegye, örököse a tevékenységet nem folytatta.

Az egyéni vállalkozó tevékenységének megszüntetéséhez kapcsolódó további szabályok az útmutató 7. és 8. fejezetében találhatók.

A 21. sor összegéből az egyéni vállalkozás keretében végzett mezőgazdasági tevékenységből származó árbevétel összege

22. sor: Ennek a sornak a „c/d” oszlopába írja be a 21. sor összegéből az egyéni vállalkozás keretében végzett mezőgazdasági tevékenységből származó árbevétel összegét. Ha tehát Ön az adóévben egyéni vállalkozói tevékenysége keretében – egyéni vállalkozóként – mezőgazdasági tevékenységet is folytatott, akkor a 21. sorban szerepeltesse az egyéni vállalkozásból származó (teljes) bevételét, és ebbe a sorba kizárólag – a 21. sor összegéből – azon bevételének összegét tüntesse fel, amely mezőgazdasági tevékenységből származott.

Bevételt növelő tételek[343]

Régi kata és/vagy új kata hatálya alá történő átlépés miatt figyelembe vett további bevétel[344]

25. sor: Ha 2022. december 31-éig bejelentkezett a régi kata és/vagy új kata hatálya alá, vagy, ha az Szja tv. 49/A.§ (8) bekezdése alapján az egyéni vállalkozói tevékenységet folytatóként jelentkezett[345] be a régi kata vagy az új kata hatálya alá, bevételnek kell tekintenie minden olyan, Önt egyéni vállalkozói tevékenységére tekintettel megillető ellenértéket, amelyről kiállított számla, egyszerűsített számla szerinti teljesítési időpont megelőzi a régi kata és/vagy új kata alanyiság kezdő napját, illetőleg az Szja tv. 49/A. § (8) bekezdésében biztosított áttérésig kiállított számla, egyszerűsített számla szerinti bevételét.

[343] Szja tv. 49/B. § (4)-(5) bekezdés
[344] Katv. 25.§ (1) bekezdés, KATA tv. 12.§ (1) bekezdés
[345] Vállalkozói útmutató 11.2. pont

Foglalkoztatottak számának csökkenése miatt figyelembe vett további bevétel[346]

26. sor: Vállalkozói bevételnek minősül az egyéni vállalkozó által foglalkoztatottak adóévet megelőző adóévi átlagos állományi létszámának az adóévben foglalkoztatottak átlagos állományi létszámát meghaladó érték és a megelőző adóév első napján érvényes havi minimálbér évesített összegének szorzataként meghatározott összeg 1,2-szerese, de legfeljebb a korábban érvényesített összes foglalkoztatási kedvezmény összegének (az egyéb feltételek megléte esetén) 1,2-szerese.

Az adóévi átlagos állományi létszámot a munkavállalók által az adóévben, munkaviszonyban töltött naptári napok összegével, majd ennek az összegnek az adóév napjainak (a tevékenységet megkezdő, illetőleg megszüntető egyéni vállalkozó esetében az adóévben fennálló tevékenység naptári napjainak) számával történő elosztásával két tizedesre kerekítve kell meghatározni azzal, hogy a számításnál figyelmen kívül kell hagyni:

aa) azt a munkavállalót, aki az egyéni vállalkozónál történő alkalmazását megelőzően az egyéni vállalkozóval a társasági adóról és osztalékadóról szóló törvény szerint kapcsolt vállalkozásnak minősülő más személynél munkaviszonyban, munkaviszony jellegű jogviszonyban, továbbá személyesen közreműködő tagsági jogviszonyban végzett munkát,

ab) a szülési szabadság, a gyermekgondozási ellátás miatti szabadság, a betegség miatti 30 napon túli keresőképtelenség, a büntetés-végrehajtás naptári napjainak számát.

A havi minimálbér évesített összege:

ba) a havi minimálbér tizenkétszerese,

bb) a tevékenységét megkezdő, illetőleg megszüntető egyéni vállalkozó esetében a *ba)* szerinti összeg 365-öd része és az adóévben fennálló tevékenység naptári napjainak szorzata.[347]

Átalányadózás, vagy a régi kata és/vagy új kata hatálya alóli áttérés miatt figyelembe vett további bevétel[348]

27. sor: Ha a 2021. évben az egyéni vállalkozásból származó jövedelme megállapításakor átalányadózást alkalmazott, majd a 2022. évre áttért a vállalkozói jövedelem szerinti adózásra, akkor a bevételének részeként kell számításba vennie az adóalapot nem érintő bevételként nyilvántartott – a megszűnés szabályai szerint kiszámított – készlet leltári értékét is, amit az átalányadózásra való áttéréskor kellett kiszámítania (21SZJA -13-06-os lap 128. sor).

Akik 2022-ben év közben (pl.: 2022.05.01-jén) beléptek a régi kata hatálya alá és még 2022-ben év közben (pl.: 2022.07.31-én) kiléptek a régi kata hatálya alól, akkor az Szja tv. hatálya alá történő visszatéréskor szintén növelniük kell a készletértékkel a bevételüket.

Akik 2022-ben év közben (pl. 2022.11.01-jén) az új kata hatálya alól áttértek a vállalkozói jövedelem szerinti adózásra szintén növelniük kell a készletértékkel a bevételüket.

Bevételt növelő tételek összesen

28. sor: E sor összegezve tartalmazza a 25-27. sorokba írt bevételt növelő összegeket.

Bevételt csökkentő tételek (kedvezmények)[349]

Ha Ön őstermelők családi gazdaságának tagja, és 2021. január 1-jén szerepelt az egyéni vállalkozói nyilvántartásban, majd úgy döntött, hogy a mező- erdőgazdasági tevékenységet őstermelőként kívánja folytatni és ezt bejelentette az Agrárkamarának, vagyis 2022-ben csak őstermelői bevétele keletkezett, akkor egyéni vállalkozói bevétel hiányában a 31–33. és a 38. sorokat ne töltse ki. E sorok kedvezményeit az őstermelésből származó bevételéből vonja le. E

[346] Szja tv. 49/B. § (5) bekezdés
[347] Szja tv. 49/B. § (19) bekezdés
[348] Szja tv. 49/B. § (4) bekezdés
[349] Szja tv. 49/B. § (6) bekezdés

kedvezmények összegét az őstermelők családi gazdaság többi tagjával nem oszthatja meg a jövedelme kiszámítása során.

Szakképző iskolai tanuló után, illetve szakképzési munkaszerződés alapján igénybe vehető kedvezmény[350]

31. sor: A 2020. május 31-ét megelőzően megkötött tanulószerződés, együttműködési megállapodás alapján foglalkoztatott szakképző iskolai tanulóknál az Szja tv. 2019. december 31-én hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni, így a tanulószerződés alapján folytatott gyakorlati képzés esetén minden megkezdett hónap után havonta a minimálbér[351] 24 százaléka (48 000 forint), szakképző iskolával kötött együttműködési megállapodás alapján végzett gyakorlati képzés esetén minden megkezdett hónapban a minimálbér 12 százaléka (24 000 forint) vehető figyelembe bevételt csökkentő tételként.
A szakképzési munkaszerződés alapján, duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatás esetén minden megkezdett hónap után havonta a minimálbér 24 százalékával (48 000 forint), csökkentheti a bevételét.

Megváltozott munkaképességű alkalmazott után igénybe vehető kedvezmény[352]

32. sor: A legalább 50 százalékban megváltozott munkaképességű alkalmazott foglalkoztatása esetén személyenként havonta az alkalmazottnak fizetett bérrel, de legfeljebb a hónap első napján érvényes havi minimálbérrel (200 000 forint) csökkentheti a bevételét.

Foglalkoztatásra tekintettel levonható szociális hozzájárulási adó összege[353]

33. sor: A sikeres szakmai vizsgát tett és folyamatosan tovább foglalkoztatott tanuló, illetve duális képzésben részt vevő magánszemély után befizetett **szociális hozzájárulási adó összegével** a bevételét csökkentheti.
Továbbá csökkentheti a bevételét a korábban munkanélküli[354], továbbá a szabadulást követő 6 hónapon belül alkalmazott szabadságvesztésből szabaduló, illetve a pártfogó felügyelet hatálya alatt álló személy alkalmazottként történő foglalkoztatása ideje alatt, de legfeljebb 12 hónapon át e személyek után befizetett **szociális hozzájárulási adó összegével.**
E sor „b" oszlopába írja be a „c" („d") oszlop összegéből a pártfogó felügyelet hatálya alatt álló és a szabadságvesztésből szabaduló személy foglalkoztatására tekintettel levonható összeget.

A fentiek szerint meghatározott bevétel csökkentő tétel költségként is (az 54. sorban) elszámolható.

Foglalkoztatási kedvezmény a létszámnövekményre tekintettel[355] (A 22SZJA-13-08-as lap 151. sorában feltüntetett értékek összesen)

34. sor: Ennek a sornak az összegét a kitöltő program automatikusan kiszámolja a 22SZJA-13-08-as lap 151. sorának adatai alapján. Kérjük, olvassa el a 151. sorhoz fűződő magyarázatot.

Az alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés kedvezménye[356]

35. sor: Csökkenthető a bevétel az egyéni vállalkozó saját tevékenységi körében végzett alapkutatás, alkalmazott kutatás vagy kísérleti fejlesztés[357] folytatása érdekében felmerült kiadásból az adóévben költségként elszámolt összeggel, vagy – az egyéni vállalkozó választása szerint – a kísérleti fejlesztésre fordított beruházási költség alapján állományba vett nem anyagi

[350] Szja tv. 49/B. § (6) bekezdés a) pont
[351] A havi minimálbér összege 2022. január 1-jétől 200 00 forint.
[352] Szja tv. 49/B. § (6) bekezdés a) pont
[353] Szja tv. 49/B. § (6) bekezdés b) pont
[354] Szja tv. 3. § 43. pont
[355] Szja tv. 49/B. § (6) bekezdés g) pont
[356] Szja tv. 49/B. § (6) bekezdés c) pont
[357] Szja tv. 3. § 66-68. pont

jószágra az adóévben elszámolt értékcsökkenési leírás összegével, feltéve, hogy ezt a kiadást az adóévben beruházási költségként számolta el és az elszámolás nem támogatásból származó bevétellel szemben történt és a szolgáltatást nyújtó nyilatkozik arról, hogy a szolgáltatást nem belföldi illetőségű adózótól, külföldi vállalkozó belföldi telephelyétől, vagy az Szja tv. hatálya alá tartozó egyéni vállalkozótól megrendelt kutatási és kísérleti fejlesztési szolgáltatás igénybe vételével teljesítette. Az előzőek nem alkalmazhatók a társasági adóról és osztalékadóról szóló törvény szerinti belföldi illetőségű adózótól, külföldi vállalkozó belföldi telephelyétől vagy más egyéni vállalkozótól közvetve vagy közvetlenül igénybe vett kutatási és kísérleti fejlesztési szolgáltatás ellenértéke alapján felmerült kiadások esetében.

Az az egyéni vállalkozó, aki felsőoktatási intézménnyel, a Magyar Tudományos Akadémiával, az Eötvös Loránd Kutatási Hálózattal, továbbá bármelyikük által vagy közösen alapított kutatóintézettel, kutatóhellyel (ideértve az Európai Unió tagállamának vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államnak a megfelelő szervezetét is) írásban kötött szerződés alapján az egyéni vállalkozó saját tevékenységi körében közösen végzett alapkutatást, alkalmazott kutatást vagy kísérleti fejlesztést, az előzőekben meghatározott összeg háromszorosát (de legfeljebb 50 millió forintot) veheti figyelembe. Az érvényesített kedvezménynek a hatályos adókulccsal számított mértéke (9 százaléka) az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések alkalmazásában csekély összegű (*de minimis*) támogatásnak minősül. Felhívjuk figyelmét, hogy csak a „háromszoros" kedvezmény támogatástartalma számít de minimis támogatásnak, az „egyszeres" kedvezmény igénybe vétele során nem kell figyelembe venni a csekély összegű támogatásokra vonatkozó szabályokat.

Kérjük, hogy ennek a sornak a kitöltése előtt olvassa el a 22SZJA-13-08-as laphoz tartozó magyarázatot (17. fejezet), valamint **kitöltéskor vegye figyelembe a 22SZJA-13-08-as lap 153. sorának adatait!** Ha az egyéni vállalkozó ezen a jogcímen kizárólag a de minimis támogatásnak minősülő bevételt csökkentő kedvezményt érvényesíti, akkor e sor adatának meg kell egyeznie a 22SZJA-13-08-as lap 153. sorának adatával. Ha a „háromszoros" kedvezmény mellett „egyszeres" kedvezményt is igénybe vesz, akkor a 22SZJA-13-08-as lap 153. sorában szereplő adathoz hozzá kell adnia a csekély összegű támogatásnak nem minősülő kedvezmény összegét is.

Kisvállalkozói kedvezmény[358] (A 22SZJA-13-08-as lap 155. sorában feltüntetett értékek összesen)

36. sor: Ennek a sornak az összegét a kitöltő program automatikusan kiszámolja a 22SZJA-13-08-as lap 155. sorának adatai alapján. Kérjük, olvassa el a 155. sorhoz, valamint a 22SZJA-13-07-es laphoz fűződő magyarázatot.

A kisvállalkozói kedvezmény legfeljebb a vállalkozói bevételnek (21. sor adata) a vállalkozói költséget (55. sor adata) meghaladó része lehet.[359] Az ebben a sorban szereplő összegnek meg kell egyeznie a 22SZJA2-13-07-es lap 148. sorban szereplő összeggel, valamint a 22SZJA2-13-08-as lap 155. sorában feltüntetett összegekkel is.

A fejlesztési tartalék összege után érvényesített kedvezmény[360]

37. sor: Csökkentheti a bevételét a 2022. évben fejlesztési tartalék címén legfeljebb az adóévben megszerzett vállalkozói bevétel(ek) összegéből az adóévben elszámolt vállalkozói költségek összegét meghaladó résszel, de legfeljebb adóévenként 500 millió forinttal. A

[358] Szja tv. 49/B. § (6) bekezdés d) pont
[359] Szja tv. 49/B. § (12) bekezdés
[360] Szja tv. 49/B. § (6) bekezdés f) pont

tevékenységét megszüntető egyéni vállalkozó a megszűnés évében ezzel a kedvezménnyel nem csökkentheti bevételét.

Ebbe a sorba a vállalkozói bevétel (21. sor) összegéből a vállalkozói költség (55. sorba írt összeg) levonása utáni rész, de legfeljebb 500 millió forint írható be. (Ha a fejlesztési tartalék címén nyilvántartott összeget az adóévet követően tárgyi eszköz beszerzésére fordítja, akkor a beszerzési árnak azt a részét számolhatja el költségei között értékcsökkenési leírás címén, amely a nyilvántartásból kivezetett összeget meghaladja.)

Bevételt csökkentő tételek (kedvezmények) összesen
38. sor: E sor tartalmazza a bevételt csökkentő tételek együttes összegét (a 31–37. sorokba írt adatok együttes összege).

Bevétel a növelő tételek hozzáadása és a csökkentő tételek (kedvezmények) levonása után
39. sor: E sor tartalmazza a bevételt növelő és csökkentő tételekkel módosított bevételt (a 21. és 28. sorok együttes összegének a 38. sor összegét meghaladó része vagy nulla).

Elismert költségek[361]

Az egyéni vállalkozó főszabályként az Szja tv. 4. és 11. számú mellékletében leírtak szerint számolhatja el költségeit. Elismert költségnek csak a bevételszerző tevékenységgel közvetlenül összefüggő, kizárólag a bevétel megszerzése, a tevékenység folytatása érdekében az adóévben ténylegesen kifizetett, szabályszerűen igazolt kiadás minősül.

Ha olyan termék vagy szolgáltatás ellenértéke alapján kíván költséget elszámolni, amelynek értékesítője, illetve nyújtója az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvényben (a továbbiakban: Áfa tv.) meghatározott bizonylat kiállítására kötelezett, akkor a kiadás igazolására kizárólag az Áfa tv. szerinti bizonylat (ide nem értve a nyugtát) alkalmas. Ez alatt csak olyan bizonylatot lehet érteni, amely tartalmilag és formailag is megfelel az Áfa tv.[362] szerinti feltételeknek (így az adóalany vevő, igénybe vevő adószámának első nyolc számjegyének is szerepelnie kell a számlán). Ha a termékbeszerző, szolgáltatás igénybe vevő egyéni vállalkozó áfaalany, de a kérdéses ügylet során nem e minőségében jár el, akkor nem kell feltüntetni a vevő, igénybe vevő adószámát a számlán. Egyébként a kiadás igazolására kizárólag az a bizonylat alkalmas, amely megfelel az Szja tv. 10. §-ában foglaltaknak és tartalmazza a költség összegének megállapításához szükséges valamennyi adatot (így például az eladó és a vevő nevét, címét, a kiadás megnevezését, összegét és pénznemét) is.

Ha az egyéni vállalkozó kiadását olyan termék beszerzése, szolgáltatás igénybevétele érdekében eszközli, amely esetében az általános forgalmi adó fizetésére maga kötelezett, és amelynek alapja külföldi pénznemben kifejezett, a kiadás forintra történő átszámításához az egyéni vállalkozó azt az árfolyamot alkalmazza, amit az adott ügyletben az általános forgalmi adó alapjának forintra történő átszámításához alkalmaz. [363]

A tevékenység megkezdését megelőzően legfeljebb 3 évvel korábban beszerzett, és utóbb e tevékenység végzése során felhasznált anyag- és árukészlet beszerzésére fordított, korábban költségként még el nem számolt kiadások, valamint a tevékenység megkezdéséhez szükséges egyéb kiadások, a kezdés évében a költségek között elszámolhatók, valamint a legfeljebb 3 évvel korábban beszerzett tárgyi eszközök, nem anyagi javak esetében az értékcsökkenési leírás elszámolása megkezdhető.

[361] Szja tv. 4. § (3) bekezdés; 4. és 11. sz. melléklet
[362] Áfa tv. 169. §
[363] Szja tv. 6. § (2a) bekezdés b) pont

Külön szabály vonatkozik a tevékenységét szüneteltető egyéni vállalkozók költségelszámolására. A tevékenység folytatása előtt legfeljebb 3 évvel korábban beszerzett és utóbb e tevékenység végzése során felhasznált anyag- és árukészlet beszerzésére fordított, korábban költségként még el nem számolt kiadások, valamint a tevékenység folytatásához, folytathatóságához szükséges (ideértve a szünetelés időszakában elkerülhetetlen) egyéb kiadások a szüneteltetés befejezése után a költségek között elszámolhatók, valamint a legfeljebb 3 évvel korábban beszerzett tárgyi eszközök, nem anyagi javak esetében az értékcsökkenési leírás elszámolása megkezdhető.

Ingatlan bérbeadói tevékenység megkezdése esetén az ingatlan megszerzésére fordított kiadások, valamint a tevékenység megkezdéséhez szükséges egyéb kiadások a kezdés évében a költségek között elszámolhatók. Az ingatlan megszerzésének időpontja 3 évnél korábbi is lehet.

Többféle vállalkozói tevékenység esetén az elismert költségeket is együttesen kell elszámolni.

Több önálló tevékenységhez használt tárgyi eszközök, nem anyagi javak esetében (pl. bérbeadás/egyéni vállalkozás, őstermelés/egyéni vállalkozás) választhat, hogy melyik tevékenységének bevételével szemben számolja el az érvényesíthető költségeket.

A költségek (ideértve az értékcsökkenési leírást is a teljes leírásig) nem oszthatók meg a különböző tevékenységek bevételei között.

Nem minősül elismert költségnek az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény szabályai szerint létesített munkaviszonyban foglalkoztatott részére a vállalkozó által az egy napi munkáért kifizetett munkabérből a minimálbér napi összegének kétszeresét meghaladó mértékű kifizetés.[364]

A jövedelem megállapításakor költségként nem vehető figyelembe az egyéni vállalkozó személyi jövedelemadója, vállalkozói személyi jövedelemadója és a vállalkozói osztalékalap után fizetett személyi jövedelemadója, a vállalkozói személyi jövedelemadó, kisadózó vállalkozások tételes adója és a 40 százalékos mértékű adó, a kisadózó vállalkozók tételes adója és a 40 százalékos mértékű különadó.[365] Nem számolható el továbbá költségként a Tbj[366]. szerint nem megállapodás alapján fizetett saját társadalombiztosítási járulék.

Ha kereskedelmi tevékenységet végző egyéni vállalkozó őstermelői tevékenységet is végez, és az őstermelőként előállított termékét is értékesíti, akkor ezeknek a termékeknek a szokásos piaci értékét őstermelői bevételként kell feltüntetnie. Ezeknek a termékeknek az értékesítéséből származó ellenértéket az egyéni vállalkozói bevételei között is szerepeltetni kell, és a termékek szokásos piaci értékét az egyéni vállalkozói költségei között elismert költségként veheti figyelembe.[367] Az egyéni vállalkozói és az őstermelői tevékenységek közös költségeit pedig a bevételek arányában kell megosztani.

A vállalkozói szerződés alapján elért bevétele után egyszerűsített közteherviselési hozzájárulást (ekhót) fizető egyéni vállalkozó magánszemély az Szja tv. költség elszámolására vonatkozó rendelkezéseit azzal az eltéréssel alkalmazhatja, hogy az adóévben felmerült vállalkozói költségeit (ideértve az értékcsökkenési leírást is) olyan arányban számolhatja el, amilyen arányt a vállalkozói bevétele és a jogszerűen figyelembe vett ekhóalap adóévi együttes összegében a vállalkozói bevétel képvisel. (Pl.: Az ekhóval adózott bevétel 5 millió forint, az egyéni

[364] Szja tv. 11. számú melléklet IV. fejezet 15. pont
[365] Szja tv. 11. számú melléklet IV. fejezet 8. pont
[366] A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény
[367] Szja tv. 22. § (7) bekezdés

vállalkozás bevétele 10 millió forint, akkor az egyéni vállalkozói bevétellel szemben elszámolható költségek aránya (10 000 000/15 000 000 = 67 százalék.)

Vállalkozói kivét

45. sor[368]: Vállalkozói kivét az egyéni vállalkozói tevékenység során személyes munkavégzés címén **vállalkozói költségként elszámolt** összeg. **Ez az összeg kell, hogy szerepeljen a 22SZJA-A lap 14. sor „d" oszlopában is**.

Az adóévben felvett vállalkozói kivét összegéről – az adóelőleg fizetésre vonatkozó szabályok alkalmazásával[369] – negyedévente megállapított adóelőlegről a vállalkozói személyi jövedelemadó-előleg kötelezettséggel együtt a 22SZJA-C lap 70-73. soraiban kell számot adnia. Vállalkozói kivét esetében a bevétel megszerzésének időpontja a költség elszámolásának a napja.

Ha Ön özvegyi vagy örökösi jogon vált 2022-ben egyéni vállalkozóvá, akkor a 22SZJA-13-03-as lap 45. sor „b" oszlopába az örökhagyó által felvett kivét összegét, a „c" oszlopba pedig az örökhagyó által felvett, és a saját kivét együttes összegét írja be. Ügyeljen arra, hogy a 22SZJA-A lap 14. sorában csak azt az összeget vegye figyelembe, amit Ön vett fel az egyéni vállalkozói tevékenység özvegyi, örökösi jogon való folytatása során. (A „c" oszlop összegéből vonja le a „b" oszlopba írt összeget, és a maradékot kell az 22SZJA-A lap 14. sor „d" oszlopában szerepeltetnie.)

Tárgyi eszközök és nem anyagi javak értékcsökkenési leírása

46. sor: A tárgyi eszközök után elszámolt értékcsökkenési leírás összegét írja ebbe a sorba.

A kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök és nem anyagi javak után elszámolható értékcsökkenési leírási kulcsok jegyzékét és alkalmazásuk szabályait a mellékletben találja.

Ha a régi/új kata hatálya alól visszatér az Szja tv. hatálya alá, a visszatérés első napjával részletes vagyonleltárt kell készítenie minden olyan eszközéről, amit vállalkozói tevékenysége keretében fog használni.

A részletes vagyonleltárban kimutatott beruházási költségnek azt a részét, amely a régi/új kata adóalanyiságot megelőző adóév utolsó napjára – az Szja tv. szerinti nyilvántartás alapján – kimutatott beruházási költséget meghaladja, az Szja tv. alapján elszámoltnak kell tekinteni.

A régi/új katás időszak alatt megszerzett tárgyi eszközök, nem anyagi javak esetében az adóalanyként lezárt adóévre az Szja tv. szerint időarányosan jutó értékcsökkenési leírást elszámoltnak kell tekinteni. A továbbiakban értékcsökkenési leírás ezen tárgyi eszközök, nem anyagi javak esetében csak akkor számolható el, ha annak alapjául más által kiállított bizonylaton feltüntetett ellenérték – mint beruházási költség – szolgál. Az adóalanyként lezárt régi/új katás adóévben teljesített valamennyi – egyébként az Szja tv. szerint költségnek minősülő – kiadást (juttatást) elszámoltnak kell tekinteni.[370]

A nem kizárólag üzemi célt szolgáló saját tulajdonú gép, berendezés, felszerelés, jármű – kivéve személygépkocsi – esetén egy évben, a használatbavétel évében az értékcsökkenési leírás átalányban számolható el. Az átalány összege több ilyen eszköz használata mellett is legfeljebb az éves bevétel 1 százalékáig, ezen belül is az eszközök nyilvántartási értékének legfeljebb 50 százalékáig terjedhet.

A személygépkocsi-bérbeadó vagy személyszállító tevékenységet folytató egyéni vállalkozónál a tevékenység tárgyát, illetve eszközét képező személygépkocsi kizárólag üzleti célt szolgáló

[368] Szja tv. 16. § (4) bekezdés
[369] Szja tv. 46-47. §
[370] Katv. 25. § (6)-(8) bekezdés, KATA tv. 12. § (6)-(8) bekezdés

tárgyi eszköznek minősül, ha az egyéni vállalkozó azt más célra részben sem használja, és üzleti nyilvántartásai ezt egyértelműen alátámasztják. Ez azt jelenti, hogy az e tevékenységekhez használt személygépkocsi beszerzési ára értékcsökkenési leírás keretében elszámolható. Minden más esetben a saját tulajdonú (ideértve a továbbiakban a közeli hozzátartozó tulajdonában lévő személygépkocsit is), nem kizárólag üzemi célú személygépkocsi használatbavétele évében az éves bevétel 1 százaléka, de legfeljebb egy személygépkocsi beszerzési árának 10 százaléka vehető figyelembe értékcsökkenési leírás címén.

Az egyéni vállalkozó az Szja tv. 11. számú mellékletének 2009. január 31-én hatályos III./2. pontja alapján megkezdett értékcsökkenési leírást – ha annak a rendelkezésben foglalt egyéb feltételei fennállnak – a teljes leírásig folytathatja, feltéve, hogy a cégautóadót megfizeti.

Ha a támogatás összegét bevételként kell figyelembe vennie, akkor a támogatásból vásárolt kizárólag üzleti célt szolgáló tárgyi eszköz esetében a tárgyi eszköz beszerzési ára az üzembe helyezés évében a támogatás mértékéig egy összegben, a fennmaradó rész értékcsökkenési leírással számolható el azzal, hogy ilyen esetben is a teljes beszerzési ár az értékcsökkenési leírás alapja. Ha a támogatás felhasználásával megszerzett tárgyi eszköz nem tekinthető kizárólag üzleti célt szolgáló tárgyi eszköznek, akkor a költségek között csak a támogatás összege számolható el értékcsökkenési leírás címén, ezen túlmenően nincs mód további értékcsökkenési leírás elszámolására.

A nem anyagi javak után elszámolt értékcsökkenési leírás[371] összegét is ebbe a sorba kell beírnia. Nem anyagi javak esetében értékcsökkenési leírás csak akkor számolható el, ha azok kizárólag üzemi célt szolgálnak. Az értékcsökkenési leírás alapja ebben az esetben is a beruházási költség. Évközi üzembe helyezés esetén a leírás összegét időarányosan kell megállapítania. Részletre történő vásárlás esetén a mellékletben található szabályokat kell alkalmaznia.

Az értékcsökkenési leírás érdekében a nem anyagi javak beruházási költségét azokra az évekre kell felosztani, amelyekben várhatóan az egyéni vállalkozói tevékenységhez használni fogja. A befejezett kísérleti fejlesztés aktivált értékét 5 év vagy ennél rövidebb idő alatt lehet leírni. Az elszámolási időszakot és az évenként értékcsökkenési leírásként elszámolható összeget (vagy meghatározásának módszerét) az eszköz használatbavétele időpontjában kell meghatározni és az egyedi részletező nyilvántartásban feljegyezni.

Szabad vállalkozási zóna területén üzembe helyezett tárgyi eszközök értékcsökkenése
48. sor: Ebbe a sorba a tárgyi eszközök egy összegben elszámolt beszerzési árát írja be.

A 250 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató egyéni vállalkozó a korábban még használatba nem vett, a műszaki gépek, berendezések és a – személygépkocsi kivételével – a járművek között nyilvántartott tárgyi eszköznek az üzembe helyezés időpontjára megállapított beruházási költségét az üzembe helyezés adóévében jogosult egy összegben költségként elszámolni, ha a tárgyi eszközt szabad vállalkozási zóna területén helyezi üzembe[372]. Az értékcsökkenési leírásként így figyelembe vett összeg 1 százaléka, jármű esetében 3 százaléka az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések alkalmazásában az egyéni vállalkozó választása szerint

- agrár csoportmentességi (ABER) támogatásnak vagy mezőgazdasági csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősül, ha a beruházás elsődleges mezőgazdasági termelést szolgál,

[371] Szja tv. 11. sz. melléklet II/1. b) pont
[372] A szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezmények igénybevételének szabályairól szóló 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelet tartalmazza a szabad vállalkozási zónák felsorolását.

- halászati csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősül, ha a beruházás a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről szóló, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU rendelet I. mellékletében felsorolt halászati és akvakultúra-termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával kapcsolatos tevékenységet szolgál,
- agrár csoportmentességi (ABER) támogatásnak, az adóévben igénybe vett csekély összegű (de minimis) támogatásnak vagy a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásra vonatkozó bizottsági rendeletben foglaltak szerinti támogatásnak minősül, ha a beruházás mezőgazdasági termék feldolgozását vagy forgalmazását szolgálja,
- minden más esetben az adóévben igénybe vett csekély összegű (de minimis) támogatásnak vagy a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásra vonatkozó bizottsági rendeletben foglaltak szerinti támogatásnak minősül.[373]

Ha a 200 ezer forint egyedi értéket meg nem haladó tárgyi eszköz, nem anyagi javak bekerülési értékét egy összegben számolja el, akkor ezt az összeget az 54. sorban szerepeltesse.

Ebben a sorban a 157-160. sorokban feltüntetett értékeknek kell szerepelni. Az összeget a kitöltő program automatikusan kiszámolja, és átemeli a 22SZJA-13-08-as lap 157-160. sorainak adatai alapján.

Áru, anyag, göngyöleg beszerzési ára

49. sor: Ebbe a sorba az árubeszerzésre, anyagbeszerzésre, a göngyöleg beszerzésére (csökkentve a szállítónak visszaküldött betétdíjas göngyöleg ellenértékével), a szállításra fordított költségeit kell beírnia. A belföldi telephelyének betudható összeget e sor „a/b" oszlopában kell szerepeltetni.

Ha a megszűnés szabályai szerint vezeti le a jövedelmét (útmutató 7. fejezet), akkor a belföldi telephelynek betudható összeget a „b" oszlopba írja be.

A belföldi telephelynek betudható, eladásra beszerzett áruk értéke

50. sor: Ennek a sornak a „c/d" oszlopába a belföldi telephelyének betudható, eladásra beszerzett áruk értékének összegét kell beírnia. Kérjük, figyeljen arra, hogy a 2022. évben eladásra beszerzett áruk értékébe beszámítható a 2022. évben eladásra beszerzett áruk értéke akkor is, ha azokat a 2022. évben nem adták el. A jövedelem-(nyereség-) minimum kiszámításánál a bevétel nem csökkenthető az eladásra beszerzett áruk értékével.

Eladott közvetített szolgáltatások értéke

51. sor: Közvetített szolgáltatás az egyéni vállalkozó által saját nevében vásárolt és a harmadik személlyel (a megrendelővel) kötött szerződés alapján, a szerződésben rögzített módon részben vagy egészben, de változatlan formában továbbértékesített (továbbszámlázott) szolgáltatás. Közvetített szolgáltatásnál az egyéni vállalkozó vevője és nyújtója is a szolgáltatásnak. A vásárolt szolgáltatást kell úgy közvetíteni, hogy a megrendelővel kötött szerződésből a közvetítés lehetősége, a számlából a közvetítés ténye (vagyis az, hogy a gazdálkodó nemcsak a saját, hanem az általa vásárolt szolgáltatást is értékesíti változatlan formában, azonban nem feltétlenül változatlan áron) egyértelműen megállapítható legyen.[374] Ennek a sornak a „c/d" oszlopába az eladott közvetített szolgáltatások értékének összegét kell beírnia. A belföldi telephelyének betudható, eladott közvetített szolgáltatások értékének összegét e sor „a/b" oszlopába írja be.

[373] Szja tv. 11. számú melléklet II./2. p) pont
[374] A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Számv tv.) 3. § (4) bekezdés 1. pont

A jövedelem-(nyereség-)minimum kiszámításánál a bevétel nem csökkenthető az eladott közvetített szolgáltatások értékével.

Ha a megszűnés szabályai szerint vezeti le a jövedelmét (útmutató 7. fejezet), akkor a belföldi telephelynek betudható összeget a „b” oszlopba írja be.

Az egyéni vállalkozót (saját maga után) terhelő szociális hozzájárulási adó címén elszámolt összeg

52. sor: Az egyéni vállalkozó az adóévben, saját maga után megfizetett szociális hozzájárulási adó összegét költségként elszámolhatja. Ezt az összeget kell beírnia ebbe a sorba.

A vállalkozási tevékenységgel kapcsolatban felvett hitelre, kölcsönre fizetett kamat

53. sor: Ez a sor tartalmazza a vállalkozási tevékenységgel kapcsolatosan felvett hitelre, kölcsönre fizetett kamat összegét. A vállalkozási tevékenységgel kapcsolatban felvett pénzintézeti hitelre (kölcsönre) kifizetett kamat (kivéve az a kamat, amely a tárgyi eszköz beszerzési árának részét képezi) költségként elszámolható.

2022. évben felmerült, a 45-53. sorokban fel nem sorolt minden egyéb elismert költség

54. sor: Ebbe a sorba a 45–53. sorokban fel nem sorolt, de az adóévben felmerült és **költségként elismert** kiadásainak együttes összegét írja be. Költség – többek között – az alkalmazott részére kifizetett bér, a megbízási díj, a munkaszerződés alapján járó – a munkáltatót kötelezően terhelő – juttatás, kifizetés, az alkalmazottak után kötelezően befizetett szociális hozzájárulási adó, az adóévben megfizetett, legfeljebb 200 ezer forint egyedi értékű tárgyi eszközökre, nem anyagi javakra fordított kiadás. Kérjük, olvassa el a 48. sorhoz tartozó magyarázatot is.

Az értékcsökkenési leírásból kizárt tárgyi eszköz, nem anyagi javak esetében a nyilvántartásba vett beruházási költség az értékesítéskor költségként elszámolható.

Költségei között számolhatja el a saját tulajdonában lévő, vagy a zárt végű lízingbe vett személygépkocsi után ténylegesen megfizetett cégautóadó összegét is. A pénzügyi lízingbe vett személygépkocsi után ténylegesen megfizetett cégautóadó összegét is elszámolhatja költségei között. Ha a 2022. év utolsó negyedévére vonatkozó cégautó adót 2023. január 20-áig megfizette, akkor annak összegét a 2023. évi költségei között számolhatja csak el. A cégautóadó kötelezettséget[375] negyedévente, a negyedévet követő hó 20-áig kellett megfizetnie és bevallania a ’01 számú bevallásban.

Ha az új személygépkocsi beszerzésére tekintettel kisvállalkozói kedvezményt vett igénybe, akkor az adott személygépkocsi után a cégautóadót kötelező megfizetnie a kedvezmény érvényesítésének évét követő 4 évig. Nem kell ezt a szabályt alkalmazni, ha a kisvállalkozói kedvezmény alapjául szolgáló személygépkocsit értékesítette, vagy elháríthatatlan külső ok miatti megrongálódás miatt át kellett sorolnia. A személygépkocsi-bérbeadó és a személyszállító tevékenységet folytató egyéni vállalkozó esetében a cégautóadó-fizetési kötelezettség a gépjárművel kapcsolatos költségelszámolás okán merül fel.

A járművek költségelszámolása[376]

A járművek üzemeltetésével kapcsolatos költségelszámolás alapja az útnyilvántartás. A saját tulajdonú, a magánszemély által zárt végű lízingbe vett – ideértve a közeli hozzátartozó tulajdonában lévő, illetve az általa zárt végű lízingbe vett járművet is – kizárólag üzemi célt szolgáló jármű üzemanyag-felhasználása, továbbá számlával (bizonylattal) történő igazolás

[375] A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 17/A-G. §

[376] A járművek költségelszámolására vonatkozó szabályok megtalálhatók az Szja tv. 11. sz. melléklet III. fejezetében, illetőleg a www.nav.gov.hu honlapon elérhető 8. számú információs füzetben.

alapján a jármű fenntartásának, javításának és felújításának költsége számolható el, valamint az adott jármű értékcsökkenési leírása az útmutató mellékletében ismertetett módon.

Üzemanyag-felhasználás címén 2022. szeptember 30-áig

a) az üzemanyag-fogyasztási norma és az állami adó- és vámhivatal által közzétett üzemanyagár vagy
b) a számlákkal igazolt üzemanyag-vásárlás vehető figyelembe azzal, hogy a számla alapján figyelembe vett üzemanyag-mennyiség nem lehet több, mint az üzemi használatra az üzemanyag-fogyasztási normával számolt mennyiség.

2022. október 1-jétől üzemanyag felhasználás címén

a) az üzemanyag-fogyasztási norma és az állami adó- és vámhatóság által közzétett üzemanyagár,
b) a számlával (számlákkal) igazolt üzemanyag-vásárlás,
c) tölthető hibrid jármű használata esetén - a 3. számú melléklet II. Igazolás nélkül, költségként elszámolható tételek fejezet 4. pont b) alpontja szerint igazolás nélkül elszámolható mérték helyett - a b) pont szerinti összeg és az elektromos töltés számlával igazolt költsége,
d) tisztán elektromos meghajtású jármű használata esetén - a 3. számú melléklet II. Igazolás nélkül, költségként elszámolható tételek fejezet 4a. pontja szerint igazolás nélkül elszámolható mérték helyett - az elektromos töltés számlával igazolt költsége

vehető figyelembe, azonban a számla alapján figyelembe vett üzemanyag-mennyiség - ide nem értve az elektromos töltést - nem lehet több, mint az üzemi használatra az üzemanyag-fogyasztási normával számított mennyiség.

Az üzemanyag-fogyasztási normákat a közúti gépjárművek, az egyes mezőgazdasági, erdészeti és halászati erőgépek üzemanyag- és kenőanyag-fogyasztásának igazolás nélkül elszámolható mértékéről szóló 60/1992. (IV. 1.) Korm. rendelet tartalmazza. Az üzemanyagár az üzemanyag-vásárlási számla szerint vagy az állami adó-és vámhivatal által havonta, – többek között – az internetes honlapján (www.nav.gov.hu) közzétett áron vehető figyelembe. Az adóév során egy-egy negyedéven belül csak egyfajta módon – számla (számlák) alapján vagy az állami adó- és vámhivatal által közzétett áron – számolhatta el az üzemanyagköltséget az adott járműre vonatkozó norma szerinti üzemanyag-mennyiség figyelembevételével.

Ha az üzemanyag beszerzés általános forgalmi adóját levonásba helyezte, az üzemanyag-felhasználás költségként való elszámolásánál nem alkalmazhatja az állami adó- és vámhatóság által közzétett üzemanyagárakat.

Saját tulajdonú személygépkocsi esetében a tételes költségelszámolás helyett az üzemi célból megtett utakra kilométerenként 15 forint elszámolását is választhatja, amely az üzemanyagköltségen felül minden más költséget (így például a fenntartás, javítás, felújítás) magában foglal.

További **korrekciós szorzók**kal lehet számolni például téli üzemeltetés, légkondicionáló berendezés működtetése, hegymenet, száraz földút, nem portalanított makadámút, városi forgalom, vagy oktató gépjárművel történő járművezetés-oktatás esetén.

A téli üzemeltetés címén december 1-je és március 1-je közötti időszakra lehet további költséget elszámolni, amelynek mértéke a norma szerinti üzemanyag mennyiség 3 százaléka lehet. Légkondicionáló berendezés üzemeltetése esetén a korrekciós szorzó az alapnorma 5 százaléka. Ez a szorzó a légkondicionálóval felszerelt gépkocsi május 1-je és szeptember 1-je közötti üzemeltetési időszakában alkalmazható. Az alapnorma mellett alkalmazható korrekciós tényezőkkel összefüggésben fontos tudnia, hogy azonos útszakaszon csak egy szorzó vehető figyelembe, kivéve a téli üzemeltetés és a légkondicionáló berendezés üzemeltetésének szorzóját, amely a jelzett naptári időszakban a teljes futásteljesítményre alkalmazható. Ha a téli

üzemeltetés vagy a légkondicionáló berendezés üzemeltetésének szorzóját valamely más szorzóval együtt kell figyelembe vennie, az alkalmazható szorzó meghatározása úgy történik, hogy a téli üzemeltetés vagy a légkondicionáló berendezés üzemeltetésének szorzóját a másik szorzóval össze kell adni és az eredménnyel az alapnorma értéke növelhető.

Az előzőekben ismertetett szabályok helyett a saját tulajdonában lévő és zárt végű lízingbe vett személygépkocsi esetében (ideértve a közeli hozzátartozó tulajdonában lévő, vagy általa zárt végű lízingbe vett személygépkocsit is) – az üzemeltetett személygépkocsik számától függetlenül – **havi 500 km** utat számolhat el **útnyilvántartás vezetése nélkül.** E költségelszámolásnál is az adott járműre vonatkozó norma szerinti üzemanyag-mennyiséget veheti figyelembe az állami adó- és vámhivatal által közzétett áron, vagy számla (számlák) szerinti áron, továbbá kilométerenként 15 forintot számolhat el. Ezt a módszert a teljes adóévre, illetve az adóéven belül az egyéni vállalkozói tevékenység teljes időtartamára lehet alkalmazni.

A nem saját tulajdonú, kizárólag üzemi célra használt jármű esetében elszámolható az üzemi használatra eső igazolt bérleti vagy lízingdíj (ez alól kivételt képez a személygépkocsi bérleti vagy lízingdíja, ahol a bérleti vagy lízingdíj címén a költségként figyelembe vehető összeg több személygépkocsi esetében sem haladhatja meg a vállalkozói bevétel 1 százalékát). Ezen felül elszámolható az üzemi használatra eső üzemanyag-fogyasztás, valamint a számla szerinti egyéb költség, ha azok a bérleti szerződés alapján a bérbevevőt terhelik.

A nem saját tulajdonú személygépkocsi üzemi célú használata esetén elszámolható az üzemi használatra eső üzemanyag-fogyasztás és számla szerinti egyéb költség, ha az a szerződés alapján az egyéni vállalkozót terheli.

A költségelszámolás bármelyik módjának alkalmazásánál szükséges járművenként külön útnyilvántartás vezetése, és abban járművenként az üzemi célú futás kezdő és záró kilométeróra állásának a feljegyzése.

Járművezető gyakorlati szakoktató – akkor is, ha egyéni vállalkozás keretében gyakorolja tevékenységét – az oktatáshoz használt saját tulajdonban lévő jármű esetében alkalmazhatja a járművezető gyakorlati szakoktatók saját jármű üzemeltetésének költségtérítéséről szóló 124/1994. (IX.15.) Korm. rendeletben meghatározott költségátalányt is. Az oktatási órákon kívüli üzleti utakra az egyéni vállalkozókra vonatkozó általános szabályokat is alkalmazhatja. Ha az említett kormányrendelet szerinti költségátalányt alkalmazza, akkor a további üzleti célú utak arányának megállapításánál figyelembe kell venni azt a futásteljesítményt is, amit az oktatási órákra költségátalány keretében számolt el, de ez utóbbi futásteljesítményre költséget újból nem számolhat el.

A 10.2. alfejezet alatt leírt, egyesített tevékenység esetén, az egyesítés időpontjában kell megvizsgálni a gépjármű költségelszámolásának lehetőségét az előzőek értelemszerű alkalmazásával.

<u>Hivatali, üzleti utazás</u>

Az egyéni vállalkozó költségként számolhatja el hivatali, üzleti utazás esetén az utazásra, a szállás díjára, külföldi kiküldetés esetén az utazásra, a szállás díjára fordított kiadást, továbbá a külföldi kiküldetéshez kapcsolódó elismert költségekről szóló kormányrendelet és a belföldi hivatalos kiküldetést teljesítő munkavállaló költségtérítéséről szóló kormányrendelet szerint naponta számított igazolás nélkül elismert költséget. E rendelkezés alkalmazásában az engedélyhez kötött belföldi, nemzetközi közúti közlekedési szolgáltatással esik egy tekintet alá az a saját célra folytatott (saját számlás) áruszállítási, személyszállítási tevékenység is, amely más személy részére jogszerűen csak engedélyhez kötött belföldi közúti közlekedési szolgáltatásként vagy engedélyhez kötött nemzetközi közúti szolgáltatásként lenne nyújtható.

Hivatali, üzleti utazás, külföldi kiküldetés, belföldi kiküldetés esetén a költségelszámolás feltétele, hogy az üzleti cél valós tartalmát bizonyítania kell.

A nemzetközi közúti árufuvarozásban és személyszállításban gépkocsivezetőként és árukísérőként történő külföldi kiküldetés (külszolgálat) esetén napi 60 eurónak megfelelő forint összeg számolható el a külföldi kiküldetéshez kapcsolódó elismert költségekről szóló kormányrendelet alapján, feltéve, hogy kizárólag a gépjármű külföldön történő üzemeltetéséhez közvetlenül kapcsolódó és számlával, más bizonylattal igazolt költségek elszámolására jogosult, és ezt az elszámolási módszert alkalmazza.[377]. Az előzőekben nem említett esetben pedig, a külföldi kiküldetésre tekintettel megszerzett bevétel 30 százaléka, de legfeljebb napi 15 eurónak megfelelő forint összeg számolható el.[378]

Lehetőség van a belföldi hivatalos kiküldetést teljesítő munkavállaló költségtérítéséről szóló kormányrendelet szerint naponta elszámolható 3 ezer forint napidíj igazolás nélküli elszámolására is, feltéve, hogy ezen kívül kizárólag a gépjármű belföldön történő üzemeltetéséhez közvetlenül kapcsolódó és számlával, más bizonylattal igazolt költségek elszámolására jogosult, és ezt az elszámolási módszert alkalmazza.[379]

Igazolás nélkül adható belföldi és külföldi kiküldetéssel összefüggésben napidíjátalány olyan gépjárművezetők és árukísérők részére is, akik saját számlás áruszállítási tevékenységet végző (saját áru fuvarozását saját szállítókapacitással végző) vállalkozás alkalmazásában állnak.

Alkalmazottak esetében a hivatali, üzleti utazásra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. Kérjük, olvassa el az 22SZJA -A lap 2. sorához fűzött magyarázatot is!

A további elszámolható költségeket az Szja tv. 11. számú melléklete tartalmazza.

A 2022. évben felmerült összes elismert költség (45-54. sorok összege, kivéve az 50. sort)
55. sor: Ennek a sornak a „c/d” oszlopa szolgál a 2022. évben felmerült – a 45–54. sorokba írt (kivéve az 50. sort) – elismert költségei együttes összegének szerepeltetésére. Ha egyes bevételeire az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulást egyéni vállalkozóként jogszerűen választotta a 2022. évben, akkor a költségeit arányosítania kell.

A 22SZJA-13-04-ES LAP KITÖLTÉSE

2022. évi jövedelem (a 39. sor összegéből az 55. sorba írt összeg levonása utáni rész, vagy nulla)
60. sor: E sor tartalmazza az egyéni vállalkozásból származó 2022. évi jövedelmet, mely a 39. sor „c/d” és az 55. sor „c/d” oszlopának különbsége (ha a különbség negatív, akkor nulla).

2022. évi veszteség (az 55. sor összegéből a 39. sor összegének levonása utáni rész)
61. sor: A vállalkozás 2022. évi vesztesége (az 55. sor „c/d” oszlopába írt összegből a 39. sor „c/d” összegének levonása utáni rész.)

Korábbi év(ek)ről áthozott veszteség címén levont összeg
62. sor: Ebben a sorban a korábbi év(ek)ről áthozott, elhatárolt veszteségének azt a részét szerepeltesse, melyet a 2022. évi jövedelmével szemben érvényesített. **Ebbe a sorba legfeljebb a 2022. évi jövedelem (60. sor) összegének 50 százalékát írhatja be.[380]**

[377] 285/2011. (XII. 22.) Korm. rend. 1. §
[378] 285/2011. (XII. 22.) Korm. rend. 2. §
[379] 437/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet 5. §
[380] Szja. tv. 49/B § (7) bekezdés a) pont

Felhívjuk figyelmét, hogy a következő öt év vállalkozói jövedelméből vonható le az adóévben elhatárolt veszteség, azzal, hogy a 2014-ben kezdődő adóév utolsó napjáig keletkezett, még nem érvényesített elhatárolt veszteség a 2014. december 31-én hatályos rendelkezések szerint írható le azzal, hogy az így elhatárolt veszteséget legkésőbb a 2025. adóévben lehet érvényesíteni.[381]

Az előző év(ek) veszteségeit a korábbi adóbevallásainak megfelelő sorai tartalmazzák. A korábbi években elhatárolt veszteségek elszámolásánál a keletkezésük sorrendjét kell követni.

Ha az őstermelők családi gazdasága tagjának olyan vesztesége van, amely az őstermelők családi gazdasága nyilvántartásba vétele előtti év(ek)ben keletkezett és azért nincs egyéni vállalkozásból származó bevétele, mert az őstermelői jövedelem megállapítására vonatkozó szabályokat kell alkalmaznia, akkor az ilyen veszteség összegét az őstermelői tevékenységből származó bevétellel szemben lehet érvényesíteni.

Ha az egyéni vállalkozói tevékenységét özvegyi vagy örökösi jogon folytatja, akkor az örökhagyónál keletkezett veszteség összegét a vállalkozói adóalap megállapításánál veheti figyelembe.

Ha év közben kikerült vagy kilépett a kata hatálya alól, akkor a kata adóalanyiságot megelőző időszakból fennmaradt összes elhatárolt veszteségből a kata adóalanyiság időszakának minden 12 hónapjában 20-20 százalékot, illetve annak időarányos részét elszámoltnak kell tekinteni.

A 2022. évi vállalkozói adóalap (a 60. sor összegéből a 62. sorba írt összeg levonása utáni rész, vagy nulla)

63. sor: A 2022. évi vállalkozói adóalap a 60. sor összegéből a 62. sorba írt összeg levonása utáni rész, vagy nulla.

A 63. sor összegéből a nemzetközi szerződés szerint a vállalkozói adóalap külföldön adóztatható része

64. sor: Ha külföldön is van telephelye, akkor a jövedelmét módosíthatja a jövedelmének külföldön adóztatható részével, ha nemzetközi szerződés így rendelkezik. Ebbe a sorba a 63. sor összegéből a vállalkozói adóalapnak azt a részét írja be, amely a nemzetközi szerződés alapján külföldön (is) adóztatható.

A külföldi telephelynek betudható bevételeinek és költségeinek figyelembevételével – a magyar szabályok szerint – számolja ki a jövedelem külföldön adóztatható részét és ezt az összeget írja ebbe a sorba. Azokat a kiadásokat, vagy kedvezményeket, amelyek mindkét telephelynek betudhatók – a bevétel arányában – ossza meg!

Hasonlítási alap [(21. sor+ 28. sor) - 55. sor]

65. sor: E sor szolgál a hasonlítási alap feltüntetésére. A hasonlítási alap az Szja tv. 49/B. § (1)-(5) bekezdéseiben meghatározott, a bevétel és a bevételt növelő tételek együttes összegéből az Szja tv. 4. és 11. számú mellékletében leírtak szerint meghatározott költségek levonása után fennmaradó rész [(21. sor + 28. sor) – 55. sor].

Módosított vállalkozói adóalap

66. sor: Módosított vállalkozói adóalap (a 63. sor összegéből a 64. sorba írt összeg levonása utáni rész, vagy nulla). A külföldi tevékenységéből származó veszteségét nem számolhatja be a hazai jövedelmébe. Kérjük, feltétlenül olvassa el a 22SZJA-13-01-es lap 11. sorához fűzött magyarázatot is! Ne felejtse el az „a” oszlopban „X”-szel jelölni, ha a vállalkozói személyi jövedelemadót az e sorba írt vállalkozói adóalap után fizeti meg, azaz, ha a 22SZJA-13-01-es lap 11. sorában az „1”, „2”, „3”, „4” vagy a „6”-os kódot választotta. Ha a „6”-os kódot

[381] Szja tv. 84/ZS § (6) bekezdés

választotta, akkor a 22SZJA-14-es lapot is ki kell töltenie, és be kell nyújtania a bevallásával együtt. Nem kell „X”-et szerepeltetnie, ha a 22SZJA-13-01-es lap 11. sorába az „5”-ös kódot írta be. A sor „c/d” oszlopát akkor is ki kell töltenie, ha a vállalkozói személyi jövedelemadót a 67. sor alapján fizeti meg.

A jövedelem – (nyereség) – minimum összege

67. sor: A vállalkozói jövedelemadó szabályai szerint adózó egyéni vállalkozónak a vállalkozói személyi jövedelemadó fizetési kötelezettsége kiszámítása előtt meg kell határoznia a jövedelem-(nyereség-)minimum összegét. Kérjük, feltétlenül olvassa el a 22SZJA-13-01-es lap 11. sorához fűzött magyarázatot, valamint a 11. fejezet alatti információkat is! Ha a törvény előírása alapján jövedelem-(nyereség-)minimumot kell számítania, akkor annak összegét e sor tartalmazza. Ne felejtse el az „a” oszlopban „X”-szel jelölni, ha a vállalkozói személyi jövedelemadót az e sorba írt jövedelem-(nyereség-)minimum után fizeti meg, azaz, ha a 22SZJA-13-01-es lap 11. sorában az „5”-ös kódot választotta. A sor „c/d” oszlopát akkor is ki kell tölteni, ha a vállalkozói személyi jövedelemadót a 66. sor alapján fizeti meg, kivéve, ha nem kötelezett jövedelem-(nyereség-)minimum számítására (azaz ha a 22SZJA-13-01-es lap 11. sorában „1”, „2”, vagy „3” szerepel).

A vállalkozói személyi jövedelemadó[382]

Vállalkozói személyi jövedelemadó összege

70. sor: A módosított vállalkozói adóalap (66. sor) vagy a jövedelem-(nyereség-)minimum (67. sor) alapulvételével kiszámított adó összegét e sor „c/d” oszlopa tartalmazza. A vállalkozói személyi jövedelemadó összege a 66. vagy a 67. sor 9 százaléka. A 70. sor „b” oszlopába a már kiszámított adó összegének a 70 százaléka kell, hogy szerepeljen.

Kisvállalkozások adókedvezménye (legfeljebb a 70. sor „b” oszlop)[383] (A 22SZJA-13-08-as lap 161. sorában feltüntetett értékek összesen. Az adókedvezmény nem lehet több a 70. sor "b" oszlopában szereplő értéknél)

71. sor: Ennek a sornak a „c/d” oszlopa szolgál a kisvállalkozások adókedvezményének feltüntetésére. E kedvezményt azzal a korlátozással alkalmazhatja, hogy a vállalkozói személyi jövedelemadónak legalább a 30 százalékát meg kell fizetnie kisvállalkozások adókedvezménye érvényesítése esetén. Ez azt jelenti, hogy az adókedvezmény összege („c/d” oszlop adata) nem lehet több a 70. sor „b” oszlopába írt összegnél.

Ennek a sornak az összegét a kitöltő program automatikusan kiszámolja a 22SZJA-13-08-as lap 161. sorának adatai alapján. Kérjük, olvassa el a 161. sorhoz fűződő magyarázatot.

Nemzetközi szerződés hiányában a külföldi telephelynek betudható vállalkozói adóalap

72. sor: Ha a külföldön is adózott jövedelme olyan országból származott, amellyel a kettős adóztatás elkerülésére nincs nemzetközi szerződése Magyarországnak, akkor ebbe a sorba a külföldi telephelynek betudható vállalkozói adóalap összegét írja be.

A külföldön megfizetett adó (a 130. sor összegének a 90 százaléka), de legfeljebb a külföldön is adózott jövedelem átlagos vállalkozói adókulcs szerinti adója

73. sor: Nemzetközi szerződés hiányában a vállalkozói adóalap utáni adót csökkenti a külföldi telephelynek betudható vállalkozói adóalap (72. sor) után a külföldön igazoltan megfizetett adó 90 százaléka, de legfeljebb erre az adóalapra az átlagos vállalkozói személyi jövedelemadó szerint kiszámított adó. Nem vehető figyelembe külföldön megfizetett adóként az az összeg,

[382] Szja tv. 49/B. §

[383] Szja tv. 13. számú melléklet és Szja tv. 49/B § (6) bekezdés d) pont

amely törvény, nemzetközi szerződés rendelkezése, viszonosság vagy külföldi jog alapján a jövedelem után fizetett adóból visszajár.

Az átlagos vállalkozói személyi jövedelemadó szerinti adó összegét úgy kell kiszámítani két tizedes jegyre kerekítve, hogy az adókedvezménnyel csökkentett vállalkozói személyi jövedelemadót (70–71. sorok „c/d" oszlopainak különbségét) el kell osztani a vállalkozói adóalappal (63. sor adata). Az „a" oszlop az átlagos vállalkozói személyi jövedelemadó kulcsot, a „c/d" oszlop a korlátok figyelembe vételével megállapított levonható adó összegét tartalmazza.

Ne felejtse el a 22SZJA-13-06-os lap 130. sorában feltüntetni az egyéni vállalkozói tevékenységére tekintettel külföldön megfizetett adó 2022. évi összegét!

A 2018-2021. években érvényesített kisvállalkozói kedvezmény összege, vagy annak egy része után visszafizetendő adó

74. sor: Ebbe a sorba a 2018-2021. években érvényesített kisvállalkozói kedvezmény, vagy annak egy része után visszafizetendő adó összegét kell beírni. Az adóévre megállapított vállalkozói személyi jövedelemadót növelni kell a kisvállalkozói kedvezmény érvényesítését követő 4 éven belül, ha a törvény által előírt feltételek nem teljesülnek. A kedvezmény címén levont összeg kétszeresének a kedvezmény érvényesítése évében hatályos adókulcs szerinti százalékát kell a visszafizetésnél számításba vennie. Kérjük, olvassa el a 136–148. sorok kitöltéséhez fűzött magyarázatokat is!

A kisvállalkozói kedvezmény visszafizetésével kapcsolatos kötelezettség azt az egyéni vállalkozót is terheli,

- aki bejelentkezett a **régi kata és/vagy új kata hatálya alá** és a régi katás és/vagy új katás időszakban, illetve
- aki az **átalányadó szabályai szerint** állapítja meg az egyéni vállalkozásból származó jövedelmét és ezen időszakban következik be a kedvezmény visszafizetése alapjául szolgáló körülmény.

Aki a régi kata és/vagy új kata hatálya alá kerül át, arra az Szja tv. hatálya alatt igénybe vett kisvállalkozói kedvezmény érvényesítésére vonatkozó szabályok a régi katás és/vagy új katás időszak alatt is vonatkoznak.

Vállalkozói személyi jövedelemadó módosított összege

75. sor: E sor tartalmazza a vállalkozói személyi jövedelemadó módosított összegét. A 70. sor összegéből a 71. és a 73. sorok „c/d" oszlopaiba beírt összegek levonása után maradt összeg, növelve a 74. sor „c/d" oszlopába írt összeggel.

A kisvállalkozások adókedvezményének késedelmi pótlékkal növelt visszafizetendő összege[384]

76. sor: Ebbe a sorba a pénzügyi intézménytől felvett hitel kamata alapján érvényesített kisvállalkozások adókedvezményének késedelmi pótlékkal növelt összegét írja be. A kedvezmény visszafizetésére Ön akkor kötelezett, ha a hitelszerződés megkötésének évét követő 4 éven belül a beruházást nem helyezte üzembe – kivéve, ha annak oka elháríthatatlan külső ok miatti megrongálódás –, valamint akkor, ha a tárgyi eszközt az üzembe helyezésének adóévében vagy az azt követő 3 évben elidegenítette. A kisvállalkozói adókedvezményt akkor is vissza kell fizetni, ha adózó a kedvezmény érvényesítése után a tevékenységét 4 éven belül megszünteti. A tevékenységét szüneteltető, vagy a régi kata és/vagy új kata hatálya alá tartozó egyéni vállalkozónak is bevallási és visszafizetési kötelezettsége keletkezik a feltételek nem teljesítése esetén.

[384] Szja tv. 13. számú melléklet 14. pont

Nem kell visszafizetnie a kisvállalkozói adókedvezmény összegét annak, aki tevékenységét ügyvédi-, közjegyzői- vagy végrehajtói irodában folytatja. Nem terheli visszafizetési kötelezettség azt az egyéni vállalkozót sem, akinek az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultsága egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt szűnt meg.

A „b" oszlopba az adókedvezmény összegét, a „c/d" oszlopba a visszafizetendő adókedvezmény késedelmi pótlékkal növelt összegét írja be.

A 2022. évi vállalkozói személyi jövedelemadó kötelezettség összege

77. sor: E sor szolgál a 2022. évi vállalkozói személyi jövedelemadó kötelezettség összegének szerepeltetésére, mely a 75. és a 76. sorok „c/d" oszlopaiba írt adatok együttes összege. Ezt az összeget a 108. sor „c/d" oszlopánál is figyelembe kell venni.

13. Veszteségelhatárolás[385]

A tárgyévben elhatárolt veszteséget az egyéni vállalkozó a következő öt adóévben (de legkésőbb a tevékenység megszüntetésének adóévében) az egyéni vállalkozásból származó jövedelmével (ideértve az önellenőrzés, adóellenőrzés során feltárt jövedelmet is) szemben – döntése szerinti megosztásban – elszámolhatja azzal, hogy az adóévben elhatárolt veszteség legfeljebb az elhatárolt veszteség nélkül számított vállalkozói adóalap **50 százalékáig érvényesíthető.** Az elhatárolt veszteség elszámolásánál a keletkezésük sorrendjét kell követni. A veszteségelhatárolásra vonatkozó rendelkezések akkor alkalmazhatók, ha az elhatárolt veszteség a rendeltetésszerű joggyakorlás elvének betartásával keletkezett.

Mezőgazdasági tevékenységet folytató egyéni vállalkozó veszteségelhatárolása

Eltérő szabály vonatkozik arra az egyéni vállalkozóra, aki mezőgazdasági tevékenységet folytat, és a jövedelmét az egyéni vállalkozókra vonatkozó szabályok szerint állapítja meg. Esetében az adóévben elhatárolt veszteség összege – önellenőrzés keretében – az adóévet megelőző két évre visszamenőlegesen is elhatárolható oly módon, hogy a megelőző két év egyikében vagy mindkettőben megszerzett mezőgazdasági tevékenységből származó jövedelmét (ideértve az önellenőrzés során feltárt jövedelmet is) csökkenti **30 százalékos mérték**ben az elhatárolt veszteség összegével.

Egyéni vállalkozói jövedelméből csak a mezőgazdasági tevékenység arányában megállapított részre alkalmazhatja a visszamenőleges veszteségelhatárolást. A mezőgazdasági tevékenység arányát az ebből származó vállalkozói bevételnek az összes vállalkozói bevétellel való elosztásával kell megállapítani. Mezőgazdasági tevékenység a családi gazdaságokról szóló törvény szerinti mező- erdőgazdasági tevékenység, illetve kiegészítő őstermelői tevékenység[386].

Ne feledje, hogy a veszteség visszamenőleges elszámolására a 2020. és a 2021 évi adóbevallásának önellenőrzésével van lehetősége.

Ha ellenőrzéssel lezárt időszakra vonatkozik a veszteség visszamenőleges elhatárolása, akkor az állami adó- és vámhivatal kezdeményezett eljárás keretében van módja e szabály érvényesítésére. A NAV ekkor határozatban állapítja meg a veszteségelhatárolás mértékét, az adó alapjának, illetve a fizetendő adójának az összegét.

Ha az egyéni vállalkozó a vállalkozói személyi jövedelemadó megállapítására vonatkozó szabályok helyett az átalányadózást vagy a régi katát és/vagy az új katát választja, akkor az

[385] Szja tv. 49/B. § (7) bekezdés
[386] Csgtv. 2. § c) és e) pontjai.

átalányadózás ideje, illetve a régi kata és/vagy új kata hatálya alatt nyilvántartott veszteség összegéből évente 20-20 százalékot kell elszámoltnak tekintenie.

A 2022. évi veszteség (61. sor) összegéből a mezőgazdasági vállalkozók által a 2020-2021. évekre elhatárolt veszteség összege

80. sor: Ha Ön mezőgazdasági tevékenységet (is) folytató egyéni vállalkozó (de nem őstermelők családi gazdasága keretében végzi ezt a tevékenységét) és 2022-ben vesztesége keletkezett (61. sor adata), akkor a 2022..évben keletkezett veszteség összegét visszamenőleg, önellenőrzéssel a 2020. és a 2021. évekre is elszámolhatja 30-30 százalékos mértékben, ha ezekben az években volt e tevékenységéből legalább annyi adóköteles jövedelme, amely a visszamenőlegesen elhatárolható veszteség összegét eléri. **Ebben a sorban legfeljebb a 61. sorba írt összeg 60 százaléka (adóévenként 30-30 százalék) szerepeltethető.**

Ha az egyéni vállalkozásában nem csak mezőgazdasági tevékenységet folytat, akkor az összes egyéni vállalkozói jövedelméből csak a mezőgazdasági tevékenység arányában megállapított részre alkalmazhatja a visszamenőleges veszteségelhatárolást. A mezőgazdasági tevékenység arányát az ebből származó vállalkozói bevételnek az összes vállalkozói bevétellel való elosztásával kell megállapítania.

A 2022. évi veszteség (61. sor) összegéből a 80. sor összegének levonása utáni rész

81. sor: E sor a 61. sor összegét tartalmazza, vagy ha ebből a 80. sorban is figyelembe vett valamennyit, akkor ide a fennmaradó rész kerülhet (a 61. sor összegének a 80. sor összegét meghaladó része).

A korábbi évekről áthozott, még el nem számolt elhatárolt veszteség összege

82. sor: Ebben a sorban a korábbi évekről áthozott veszteségének azt az összegét kell szerepeltetnie, amit a 2022. évi jövedelmével szemben **nem számolt el**. A még el nem számolt elhatárolható veszteséget a „c" oszlopba írja be.

A régi kata és/vagy új kata hatálya alóli kikerüléskor azt a veszteség összeget is vegye figyelembe ebben a sorban, melyet a régi kata és/vagy új kata hatálya alatti időszakában (20 százalék/év) elszámoltnak kell tekinteni. Az átalányadózás időszakában adóévenként elszámoltnak kell tekinteni a nyilvántartásai szerinti elhatárolható veszteség 20 százalékos mértékkel megállapított összegét. Az előzőek levonásával meghatározott összeget írja be ebbe a sorba.

A 2014-ben kezdődő adóév utolsó napjáig keletkezett, még nem érvényesített elhatárolt veszteség a 2014. december 31-én hatályos rendelkezések szerint írható le azzal, hogy az így elhatárolt veszteséget legkésőbb a 2025. adóévben lehet érvényesíteni. [387]

Nyilvántartott veszteség összege

83. sor: Ennek a sornak a „c/d" oszlopa a 81–82. sorok „c/d" oszlopaiba írt adatok összesítésére szolgál.

14. A vállalkozói osztalékalap és adójának megállapítása[388]

A 22SZJA-13-05-ÖS LAP KITÖLTÉSE

Adózás utáni vállalkozói jövedelem

[387] Szja tv. 84/ZS § (6) bekezdés
[388] Szja tv. 49/C. §

86. sor: Ennek a sornak a „c/d” oszlopa tartalmazza az adózás utáni vállalkozói jövedelmet, amely a 66. és a 36. sorok „c/d” oszlopai együttes összegének a 77. sor „c/d” oszlopába írt összeg levonása után megmaradt része, vagy nulla.

A vállalkozói osztalékalapot a módosított vállalkozói adóalapból kiindulva kell kiszámítania akkor is, ha a vállalkozói személyi jövedelemadót a jövedelem-(nyereség-)minimum összege után fizette meg.

Adózás utáni vállalkozói jövedelmet növelő tételek[389]

A tárgyi eszközök nettó értékéből adózás utáni jövedelmet csökkentő tételként figyelembe vett összeg arányos része ellenszolgáltatás nélküli átruházás esetén

90. sor: Ha Ön az üzembe helyezett tárgyi eszköz nettó értékével az adózás utáni vállalkozói jövedelmét csökkentette és ezt a tárgyi eszközt 2022-ben ellenszolgáltatás nélkül átadta – és az átadás nem minősül kifizetőt terhelő adó mellett adható juttatásnak, ami után meg kellett fizetnie a személyi jövedelemadót –, akkor a nettó érték meghatározott összegével növelnie kell az adózás utáni vállalkozói jövedelmét. Ez azt jelenti, hogy a levont összeget vagy annak meghatározott részét attól függően kell ebbe a sorba beírnia, hogy mikor történt a jövedelem csökkentése. A 2022-ben történt levonás esetén a teljes összeggel, a 2021-ben történt levonás esetén az összeg 66 százalékával, a 2020-ban levont összegnek pedig a 33 százalékával kell most növelnie az adózás utáni jövedelmét.

Az adózás utáni vállalkozói jövedelmet növeli a vállalkozói osztalékalapnak a beruházási költséget képező kiadással első ízben történő csökkentése évét követő negyedik évben (ültetvény esetében annak elidegenítésekor, de legkésőbb a termőre fordulás évében) a vonatkozó beruházási költséget képező kiadások azon része, amellyel az egyéni vállalkozó ezt az évet megelőző években a vállalkozói osztalékalapját csökkentette, illetve ennél előbb az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésekor.[390]

Tárgyi eszközök, nem anyagi javak üzembehelyezése esetén vagy határidőben történő üzembehelyezés hiányában a korábbi év(ek)ben beruházási költség címen levont összeg

91. sor: Ha 2022-ben olyan tárgyi eszközt helyezett üzembe, amelynek a beruházási költségével a korábbi években részben vagy egészben az adózás utáni jövedelmét csökkentette, akkor ebbe a sorba írja be az üzembe helyezett tárgyi eszközre tekintettel beruházási költség címén ténylegesen levont összeget.

Ha az adózás utáni jövedelem csökkentésének évét követő 4. évben nem helyezi üzembe a tárgyi eszközt és nem anyagi javakat, akkor a beruházási és felújítási költség címén levont összeggel az adózás utáni jövedelmét a 4. évben növelnie kell. Ültetvénytelepítés esetén a termőre fordulás évében kell az adózás utáni jövedelmét növelnie a beruházási költség címén levont összeggel.

Ha a tárgyi eszköz üzembe helyezése a családi gazdasághoz tartozó tárgyi eszközként történt, és a jövedelmét az őstermelőkre vonatkozó szabályok szerint kell megállapítania, akkor a beruházási költség címén levont összeget nem kell adózás utáni jövedelmet növelő tételként figyelembe vennie. Nem kell ezt a szabályt alkalmaznia akkor, ha bejelentkezett a régi kata és/vagy új kata hatálya alá, és a tárgyi eszköz ez alatt az időszak alatt helyezték üzembe.

Az adózás utáni vállalkozói jövedelmet növelő tételek összesen

92. sor: E sor a 90. és 91. sorokba írt adatok összesítésére szolgál.

---

[389] Szja tv. 49/C. § (2) bekezdés

[390] Szja tv. 49/C § (2) bekezdés d) pont

Adózás utáni vállalkozói jövedelmet csökkentő tételek[391]

Az adózás utáni vállalkozói jövedelmet és az azt növelő tételek együttes összegét legfeljebb annak összegéig lehet csökkenteni.

Beruházási költség címén levont összeg
96. sor: Ebben a sorban a beruházási és felújítási költségnyilvántartásban szereplő, a 2022. évben felmerült beruházási költségét szerepeltetheti akkor, ha a saját tulajdonú, kizárólag üzemi célú tárgyi eszköz, nem anyagi jószág értékcsökkenési leírását üzembe helyezés hiányában még nem kezdte el a 2022. évben. Ha a tárgyi eszköz, nem anyagi jószág üzembe helyezése 2022-ben megtörtént, akkor annak költségét ebben a sorban hagyja figyelmen kívül!

Ha évközben **kikerült a régi kata és/vagy új kata hatálya alól**, akkor a beruházási költségnek azt a részét, amely a régi katás és/vagy új katás időszakban merült fel, nem veheti figyelembe az adózás utáni jövedelmet csökkentő tételek között.

Kizárólag üzleti célt szolgáló, a 2022. évben értékcsökkenési leírás alá vont tárgyi eszközök, nem anyagi javak nettó értéke
97. sor: A 2022. évi adózás utáni vállalkozói jövedelmét csökkentheti a kizárólag üzemi célt szolgáló, saját tulajdonú tárgyi eszközök, nem anyagi javak értékéből a 2022-ben elszámolt értékcsökkenési leírást meghaladó összeggel, ha az értékcsökkenési leírást a 2022. évben kezdte el. Az adózás utáni jövedelmet csökkenti annak a **személygépkocsi** beszerzési árának nettó értéke is, amelyre a **kisvállalkozói kedvezményt** érvényesítette. Más személygépkocsi továbbra sem tekinthető ebből a szempontból kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköznek, még akkor sem, ha a cégautóadót megfizette.

Adórövidítéssel, egyéb jogszabálysértéssel összefüggő bírság, késedelmi pótlék
98. sor: Ebben a sorban az olyan adórövidítéssel, egyéb jogszabály megsértésével összefüggő bírság, késedelmi pótlék stb. összegét kell szerepeltetnie, amit az egyéni vállalkozói tevékenységének gazdasági, pénzügyi ellenőrzése során feltárt szabálytalanságok következményeként fizetett meg.

Adózás utáni vállalkozói jövedelmet csökkentő tételek összesen
99. sor: E sor a 96–98. sorokba írt adatok összesítésére szolgál.

Vállalkozói osztalékalap[392]
100. sor: A vállalkozói osztalékalap a 86. és a 92. sorok együttes összegének a 99. sorba írt összeg levonása után megmaradt része, vagy ha az utóbbi ugyanannyi vagy több, akkor nulla. (Ebben a sorban negatív szám nem szerepelhet.)

A vállalkozói osztalékalap után 13 százalékos mértékű szociális hozzájárulási adót kell fizetnie[393] mindaddig, amíg az összevont adóalapba tartozó adó (adóelőleg) alapjának számításánál figyelembe vett jövedelme[394], valamint a vállalkozásból kivont jövedelme, az értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelme, osztaléka, vállalkozói osztalékalapja, árfolyamnyereségből származó jövedelme a tárgyévben eléri a minimálbér összegének

[391] Szja tv. 49/C. § (6) bekezdés
[392] Szja tv. 49/C. §
[393] A szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény (a továbbiakban: Szocho tv.) 1. § (5) bekezdés c) pont
[394] Szocho tv. 1. § (1)-(3) bekezdése szerinti jövedelmek (pl. vállalkozói kivét, bér, megbízási díj)

huszonnégyszeresét, vagyis 2022-ben 4 800 000 forintot (a továbbiakban: adófizetési felső határ).[395] Kérjük, olvassa el 22SZJA-09-es laphoz tartozó kitöltési útmutatót!

A vállalkozói osztalékalap adója

103. sor: Ennek a sornak a „c/d" oszlopa a vállalkozói osztalékalap (100. sor) 15 százalékát tartalmazza.

Adókötelezettségek különbözete

104. sor: Ennek a sornak a „d" oszlopában akkor kell, hogy összeg szerepeljen, ha egyéni cég vagy korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt szüntette meg a vállalkozói tevékenységét és adókötelezettségének megállapítására a különbözet szerinti adózást választotta (22SZJA-13-01-es lap 8. sora kitöltött). Ebben az esetben a megszűnés szabályai szerint és anélkül is meg kell határoznia az adókötelezettséget (a 13-as lapok „c" és „d" oszlopa is kitöltött). *[104d = (103d - 103c) + (77d - 77c)]*

Adókötelezettségek különbözetének az adóévi kötelezettségekkel együtt esedékes összege

105. sor: Ha a megszűnés szabályai szerint és az anélkül megállapított adókötelezettség különbözete nem haladja meg a 10 ezer forintot, akkor a különbözet teljes összegét (104. sor „d" oszlop) e sor tartalmazza. Ha **egyéni cég** vagy **korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt szüntette meg tevékenységét,** és a megszűnés szabályai szerint és az anélkül megállapított adókötelezettség különbözete meghaladja a 10 ezer forintot, akkor az adókülönbözetet 3 egyenlő részletben fizetheti meg. Mindhárom részletet a megszűnés adóévéről szóló személyi jövedelemadó bevallásában kell bevallania, az első részletet az adóévi kötelezettségként, a további két részletet pedig a következő két adóév kötelezettségeként.[396] Ez esetben, az adóévi kötelezettségként megállapított összeg *(104d/3)* kell, hogy ebben a sorban szerepeljen.

Ha Ön tevékenységét ügyvédi iroda, közjegyzői iroda, végrehajtói iroda tagjaként folytatja és a 104. sor „c" oszlopában szereplő összeg nem haladja meg a 10 ezer forintot, akkor a különbözet teljes összegét (104. sor „c" oszlop) e sor tartalmazza. Ha a 104. sor „c" oszlopában szereplő összeg a 10 ezer forintot meghaladja, akkor az adókötelezettségét 3 egyenlő részletben fizetheti meg. Mindhárom részletet a megszűnés adóévéről szóló személyi jövedelemadó bevallásában kell bevallania, az első részletet az adóévi kötelezettségeként, a további két részletet pedig a következő két adóév kötelezettségeként. Ez esetben az adóévi kötelezettségként megállapított összeg *(104c/3)* kell, hogy ebben a sorban szerepeljen.

Adókötelezettségek különbözetének a következő két adóévben esedékes összege

106. sor: Ha a 104. sorban szereplő összeg meghaladja a 10 ezer forintot, akkor az adókülönbözetet 3 egyenlő részletben fizetheti meg. Mindhárom részletet a megszűnés adóévéről szóló személyi jövedelemadó bevallásban kell bevallania, az első részletet az adóévi kötelezettségként, a további két részletet pedig a következő két adóév kötelezettségeként. **A 104. sorba írt összeg harmadát, a 2023. adóév 2024-ben esedékes kötelezettségét ennek a sornak a „b" oszlopa, a 2024. adóév 2025-ben esedékes kötelezettségét pedig a „c" oszlopa tartalmazza.** Ha a 104. sorban szereplő összeg nem haladja meg a 10 ezer forintot, akkor a 106. sorban nem szerepel adat.

Fejlesztési tartalék nem cél szerinti felhasználása miatt fizetendő adó késedelmi pótlékkal növelt összege[397]

107. sor: Ebbe a sorba a fejlesztési tartalékként nyilvántartott összegnek - a nyilvántartás évében és az azt követő 3 adóévben történő - nem cél szerinti felhasználása miatt fizetendő

[395] Szocho tv. 2.§ (2) bekezdése. A havi minimálbér összege 2022. január 1-jétől 200 00 forint.
[396] Szja tv. 49/A. § (2) – (5) bekezdés
[397] Szja tv. 49/B. § (16) bekezdés

vállalkozói személyi jövedelemadó és vállalkozói osztalékalap utáni adó együttes összegének késedelmi pótlékkal növelt összegét írja be.

Önnek akkor keletkezik adófizetési kötelezettsége, ha bevételét 2022. január 1-jét megelőzően csökkentette a fejlesztési tartalékként nyilvántartott összeggel és azt a 2022. évben a nyilvántartásból való kivezetés után, nem a beruházási cél szerint használta fel. Nem használható fel a fejlesztési tartalék összege adó és késedelmi pótlék fizetése nélkül olyan tárgyi eszköz beruházásként történő elszámolása címén, amelyre értékcsökkenési leírást elszámolni nem lehet, vagy amelyhez ingyenesen jutott hozzá. Ha a (lekötött) nyilvántartott összeget annak célja szerint nem használta fel, akkor a feloldott résznek a nyilvántartás évében hatályos adókulcs szerinti százalékában megállapított vállalkozói személyi jövedelemadót, a feloldott rész vállalkozói személyi jövedelemadót meghaladó része után pedig vállalkozói osztalékalap utáni adót kell fizetnie. Az adót, a nyilvántartásból való kivezetést követő 30 napon belül kell megfizetni késedelmi pótlékkal növelten.

A 2018-2021. években nyilvántartott, adófizetési kötelezettséggel járó összeg vállalkozói személyi jövedelemadó tartalmát 9 százalékos adómértékkel kellett meghatároznia, tekintettel arra, hogy a vállalkozói személyi jövedelemadó mértéke 2017. január 1-jétől 9 százalék lett.

Ennek a sornak az „a” oszlopában az arra szolgáló mezőben töltse ki a nyilvántartott pénzösszeg kivezetésének időpontját, ha a kivezetés nem a törvényben elismert cél szerint történt. A „b” oszlopba a késedelmi pótlék alapjául szolgáló összeget, a „c/d” oszlopba pedig az adó késedelmi pótlékkal növelt összegét írja be. Ha az egyéni vállalkozói tevékenységét **megszüntette,** akkor az „a” oszlopba az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésének, vagy ha a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény hatálya alá történő **áttérés**t megelőzően a nyilvántartott összeget kivezette, de azt annak célja szerint nem használta fel, akkor az „a” oszlopba a nyilvántartásból való kivezetésének időpontját írja be.

A 107. sor „b” oszlopába a késedelmi pótlék alapjául szolgáló összeget, a „c/d” oszlopába pedig az adó késedelmi pótlékkal növelt összegét írja be.

Vállalkozói személyi jövedelemadó és a vállalkozói osztalékalap utáni adó együttes összege

108. sor: E sor szolgál a vállalkozói személyi jövedelemadó és a vállalkozói osztalékalap utáni adó, valamint a fejlesztési tartalék nem cél szerinti feloldása miatt visszafizetendő adó késedelmi pótlékkal növelt összegének, összesítésére **(a 77. és a 103., 105. és 107. sorok „c/d” oszlopaiba beírt adatok együttes összege).**

A „c/d” oszlopban szereplő adó összegét a 22SZJA-C lap 61. sor „c” oszlopának meghatározása során is figyelembe kell venni.

15. Az átalányadózással és annak választásával kapcsolatos tudnivalók

A 22SZJA-13-06-OS LAP KITÖLTÉSE

Az Szja tv. hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó a vállalkozói jövedelem szerinti adózás helyett az átalányadózást akkor választhatta 2022-re, ha az átalányadózás megkezdését közvetlenül megelőzően, 2021-ben a vállalkozói bevétele nem haladta meg az éves minimálbér tízszeresét, azaz 20 088 000 forintot.[398]

[398]Szja tv. 50. § (1) bekezdés a) pontja. A 2021. évi éves minimálbér tízszeresének megállapításánál a 2021. február 1-jétől érvényes minimálbért, vagyis 167.400 forintot kell figyelembe venni.

Az az egyéni vállalkozó, akinek az egyéni vállalkozói tevékenysége az adóév egészében kizárólag kiskereskedelmi tevékenység[399], akkor választhatta az átalányadózást 2022-re, ha 2021-ben a vállalkozói bevétele nem haladta meg az éves minimálbér ötvenszeresét, azaz 100 440 000 forintot.

A jogszabály vagy nemzetközi szerződés alapján folyósított **támogatás összege** ezeket a **bevételi értékhatárokat megemeli**,[400] de a költségek fedezetére, fejlesztési célra folyósított támogatás összege nem számít vállalkozói bevételnek. Az utóbbi támogatásokkal összefüggő adókötelezettségeket az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó szabályok szerint kell teljesíteni.[401]

Az átalányadózás szabályai addig alkalmazhatók, amíg 2022-ben az egyéni vállalkozó vállalkozói bevétele **az éves minimálbér tízszeresét**, azaz a **24 millió forintot[402]**, a **kiskereskedelmi tevékenység**et végző egyéni vállalkozó bevétele **az éves minimálbér ötvenszeresé**t, azaz a **120 millió forintot nem haladja meg**.[403]

Eltérő szabályok vonatkoznak a kisadózó vállalkozók tételes adója (új kata) szerinti adóalanyiság választására nem jogosult vagy azt nem választó, 2022. augusztus 31-én a kisadózó vállalkozások tételes adóját alkalmazó egyéni vállalkozókra. Esetükben az átalányadózás addig volt alkalmazható, amíg a 2022. szeptember 1-jétől a 2022. évben megszerzett egyéni vállalkozói bevételük nem haladta meg az éves minimálbér tízszeresének (24 millió forint) harmadát 8 millió forintot. Ha az új kata szerinti adóalanyiság választására nem jogosult vagy azt nem választó, 2022. augusztus 31-én a régi katát alkalmazó egyéni vállalkozó 2022. szeptember 1-jétől az átalányadózást választja, akkor is jogosult volt az átalányadózás alkalmazására, ha a régi kata alanyiságát megelőzően átalányadózó volt és az átalányadózás megszűnésének (megszüntetésének) évét követően még nem telt el négy adóév.[404]

Az átalányadózás megkezdését közvetlenül megelőző évben, 2021-ben elért vállalkozói bevétel összeghatárára vonatkozó feltételt nem kell alkalmazni az új kata szerinti adóalanyiság választására nem jogosult vagy azt nem választó, 2022. augusztus 31-én a kisadózó vállalkozások tételes adóját alkalmazó egyéni vállalkozókra.

Példa:
Ha az egyéni vállalkozó 2022. augusztus 31-ig a Katv. (régi kata) hatálya alá tartozott és 2022. szeptember 1-jétől áttért az átalányadózásra, akkor – feltéve, hogy az év utolsó napján is átalányadózó – addig folytathatta az átalányadózást, amíg a 2022. szeptember 1-jétől 2022. december 31-éig megszerzett vállalkozói bevétele nem haladja meg a 8 millió forintot.

A fenti körbe nem tartozó, kisadózó vállalkozások tételes adójának hatálya alól év közben kilépő egyéni vállalkozót is megilleti a törvényi feltételek megléte esetén az átalányadózás választásának joga azzal, hogy a bevételi értékhatárokat időarányosan kell figyelembe venni. Ugyancsak arányosítani kell a bevételi értékhatárt a tevékenység év közben történő megkezdése, megszüntetése, illetve szüneteltetése, továbbá a kisadózó vállalkozások tételes adójának hatálya alá év közbeni bejelentkezés esetén is. Az átalányadózást akkor választhatta a korábban a kisadózó vállalkozások tételes hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó, ha az erre

[399] A kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX.29) Korm. rendelet
[400] Szja tv. 7. § (3) bekezdése.
[401] Szja tv. 51. § (1) bekezdése.
[402] 2022. január 1-jétől a havi minimálbér összege 200 000 forint.
[403] Szja tv. 2022. január 1-jétől hatályos 50. § (1) bekezdés c) pontja és 52. § (1) bekezdés a) pontja.
[404] Az egyes egyszerűsített közteherviselést lehetővé tévő rendelkezések alkalmazásáról szóló 297/2022. (VIII.9.) Korm. rendelet 2. §-a.

irányuló bejelentés megtételének időpontjában megfelelt az Szja tv.-ben meghatározott valamennyi feltételnek.

Példa:
Ha egy átalányadózó, fuvarozással foglalkozó egyéni vállalkozó a tevékenységét június 1-jétől augusztus 30-áig szünetelteti, akkor a rá vonatkozó 24 millió forintos éves bevételi határt csökkentenie kell, a következők szerint:
A szünetelés napjainak száma (30+31+30=) 91 nap.
*Ebben az esetben, a fuvarozónak (24 000 000/365*91=) 5 983 562 forinttal kell csökkentenie a rá vonatkozó éves bevételi értékhatárt, ami így 18 016 438 forint lesz. Tehát, ha ezt az összeget az éves bevétele meghaladja, akkor kiesik az átalányadózás alól.*

Átalányadózást csak az egyéni vállalkozói tevékenység egészére lehet választani. Ha egyéni vállalkozóként és mezőgazdasági őstermelőként is jogosult az átalányadózás választására, akkor külön-külön és egyidejűleg is választhatja a kétféle tevékenységére az átalányadózást.

Ha Ön a 2021. évi bevallásában a 2022. évre az átalányadózást választotta, és az ezt követő adóévekben sem kíván ezen az adózási módon változtatni, akkor a választása – a feltételek megléte esetén – a visszavonásig érvényes, és nem kell újból nyilatkoznia.

Az átalányadózásra való jogosultság a határozat véglegessé válásának napjával megszűnik, ha az egyéni vállalkozó terhére a NAV számla- vagy nyugtaadási kötelezettség elmulasztásáért véglegesen mulasztási bírságot állapított meg.[405]

Bármely feltétel hiányában az adóév egészére a vállalkozói jövedelem szerinti adózásra kell áttérnie. Ha átalányadózást választott, majd azt megszünteti, vagy az arra való jogosultsága megszűnik, az átalányadózást – feltéve, hogy annak feltételei fennállnak – az átalányadózás megszűnése/megszüntetése évét követő legalább 12 hónap elteltével választhatja újból.

Ha a 2021. évben az átalányadó szabályai szerint adózott és a **2022. január 1-jétől a Katv. (régi kata) szerinti adózást választotta**, de 2022. május 31-én megszűnt a régi kata szerinti adóalanyisága, akkor 2022. június 1-jétől az átalányadózást újból nem választhatta..

Ha a 2023. évre az **átalányadózást kívánja választani,** akkor a 22SZJA-13-01-es lap **9. sorában** ezt a döntését jelölje „X”-szel.

Ha a 2022. évben az átalányadó szabályai szerint adózott, de ezt az adózási módot a 2023. évre **nem kívánja továbbra is fenntartani,** akkor a 22SZJA-13-01-es lap **10. sorában** kell nyilatkoznia erről.

Ha 2022. december 31-éig a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazta, és a 2023. évre az átalányadózást választja, akkor:

- 2022. december 31-ét alapul véve meg kell állapítania az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésére vonatkozó szabályok szerint a meglévő készletekkel kapcsolatos bevételét, amit a továbbiakban mindaddig adóalapot nem érintő bevételként kell nyilvántartania, amíg átalányadózást alkalmaz,
- az átalányadózás évében felmerült összes költséget elszámoltnak kell tekinteni, beleértve a korábban és az átalányadózás időszakában beszerzett tárgyi eszközök beszerzési és előállítási értékének az átalányadózás időszakára jutó, az Szja tv. szerint elszámolható értékcsökkenési leírását is. Nem vonatkozik ez a rendelkezés azon költségekre, fejlesztési kiadásokra, amelyek fedezetére jogszabály vagy nemzetközi szerződés alapján vissza nem térítendő támogatás folyósítása történt. Ennek az az oka, hogy e támogatások összege nem az átalányadó alapjába számít bele, hanem – ha a

[405] Szja tv. 55. §

támogatás összegét bevételként kezeli – önálló tevékenységből származó bevételként kell figyelembe venni az 22SZJA-A lap 7. soránál, mellyel szemben a költségek elszámolhatók,

- az átalányadózást megelőző időszakból fennmaradt összes elhatárolt veszteségből az átalányadózás időszakának minden évében 20-20 százalékot elszámoltnak kell tekinteni.

Az átalányadózás szerint adózó egyéni vállalkozónak a bevétel érdekében felmerült kiadásairól szóló számlákat és más bizonylatokat az adó utólagos megállapításához való jog elévüléséig meg kell őriznie.[406]

Az átalányban megállapított jövedelem meghatározása[407]

Az átalányban megállapított jövedelem kiszámításához háromféle költséghányad alkalmazható egyes tevékenységekhez kapcsolódóan.

	Az egyéni vállalkozó által folytatott tevékenység típusa	A vállalkozói bevételből levonható költséghányad
1.	A 2-3. pontba nem tartozó bármely tevékenység	40 százalék
2.	Kizárólag az Szja tv. 53. § (2) bekezdésében meghatározott ipari, mezőgazdasági, szolgáltatási tevékenység, vagy kizárólag a (2) bekezdésben meghatározott és a 3. pont szerinti kiskereskedelmi tevékenység	80 százalék
3.	Kizárólag kiskereskedelmi tevékenység	90 százalék

Fontos!

Ha Ön a táblázat 2. sora szerinti tevékenységeket végzi, kérjük, jelölje a 22SZJA-13-01-es lap 3. sorát.

Ha Ön kizárólag kiskereskedelmi tevékenységet végez, kérjük, jelölje a 22SZJA-13-01-es lap 2. sorát.

Ha Ön a táblázat 1. pontja szerinti tevékenységeket végzi, akkor a 22SZJA-13-01-es lap 2. és 3. sorát ne töltse ki, hagyja üresen.

Az Szja tv. 53. § (2) bekezdése szerinti tevékenységek a következők:

a) mezőgazdasági, erdőgazdálkodási (TESZOR 01, 02), bányászati (TESZOR 05-től 09-ig) és feldolgozóipari (TESZOR 10-től 32-ig) termék-előállítás, építőipari kivitelezés (TESZOR 41, 42);
b) mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatás (TESZOR 01.6), vadgazdálkodáshoz kapcsolódó szolgáltatás (TESZOR 01.70.10), erdészeti szolgáltatás (TESZOR 02.40.10) és zöldterület-kezelés (TESZOR 81.30.10);
c) halászati szolgáltatás (TESZOR 03.00.71), halgazdálkodási szolgáltatás (TESZOR 03.00.72);
d) feldolgozóipari szolgáltatás (TESZOR 10-től 32-ig) a bérmunkában végzett szolgáltatás és az egyéb sokszorosítás (TESZOR 18.20) kivételével;
e) építőipari szolgáltatás (TESZOR 43);

[406] Szja tv. 56. § (1) bekezdés
[407] Szja tv. 53. §

f) ipari gép, berendezés, eszköz javítása (TESZOR 33.1), gépjárműjavítás (TESZOR 45.20), személyi, háztartási cikk javítása (TESZOR 95.2), épületgépészeti berendezések javítása (TESZOR 43.21, 43.22, 43.29);
g) a taxis személyszállítás (TESZOR 49.32.11) személygépjármű kölcsönzése vezetővel (TESZOR 49.32.12), egyéb máshová nem sorolt szárazföldi személyszállítás (TESZOR 49.39.39), közúti áruszállítás (TESZOR 49.41.1);
h) számítógép, kommunikációs eszköz javítása (TESZOR 95.1);
i) fényképészet (TESZOR 74.20);
j) textil, szőrme mosása, tisztítása (TESZOR 96.01), fodrászat, szépségápolás (TESZOR 96.02), hobbiállat-gondozás (TESZOR 96.09.11);
k) a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló kormányrendelet alapján folytatott vendéglátó tevékenység (TESZOR 56).

Ha az egyéni vállalkozó tevékenysége év közben úgy változik, hogy a korábban alkalmazottnál alacsonyabb költséghányad alkalmazására jogosult, akkor a változást megelőzően keletkezett bevételeire is csak az utóbbit alkalmazhatja.

Adómentes az átalányadózó egyéni vállalkozó e tevékenységéből származó **átalányban megállapított jövedelmének az éves minimálbér felét, 2022-ben az 1 200 000 forintot meg nem haladó része.[408] Nem kell adót fizetnie az átalányadózó egyéni vállalkozónak, ha az átalányban megállapított jövedelme nem haladja meg az 1 200 000 forintot. Ha az átalányban megállapított jövedelem meghaladja az 1 200 000 forintot, akkor csak a meghaladó részt terheli adókötelezettség.**

A 22SZJA-13-06-os lap kitöltése során feltétlenül írja be a bevallási időszak adatait az erre szolgáló helyre. A bevallási időszak meghatározásához az útmutató 6. és 12. fejezetében leírtakat is vegye figyelembe.

Az átalányadó alapjába beszámító bevétel
115. sor: Ebbe a sorba az átalányadó alapjául szolgáló bevételt kell beírnia. Az Szja tv. 50. §-ának alkalmazásában egyéni vállalkozói bevételnek az adóévben az Szja tv. rendelkezései szerint megszerzett vállalkozói bevétel minősül.

A bevételek számbavétele a 21. sorhoz fűzött tájékoztatás alapján, a támogatásokra vonatkozó eltérő szabályra is figyelemmel történhet. A támogatás összegéből az a rész, amit a költségei fedezetére, vagy fejlesztési célra kapott, vagy amit nemzetközi szerződés alapján vissza nem térítendő támogatásként folyósítottak, nem minősül az egyéni vállalkozás bevételének, az adókötelezettséget az önálló tevékenységből származó jövedelem (22SZJA-A lap 7. sor) megállapítására irányadó rendelkezések szerint kell teljesítenie. A területalapú (földalapú) és az egyéb jogcímen folyósított támogatást bevételnek kell tekintenie, ha a mezőgazdasági tevékenységét egyéni vállalkozás keretében folytatja.

A támogatás összege megemeli az átalányadózás alkalmazási feltételéül rendelt bevételi értékhatárt is. E sor „b” oszlopába a „c/d” oszlop összegéből a támogatás összegét kell beírni.

A tevékenységét év közben kezdő, megszüntető vagy szüneteltető egyéni vállalkozó az átalányadó alkalmazási feltételéül megállapított bevételi értékhatárt a tevékenység folytatásának napjaival időarányosan veheti figyelembe. Tevékenységet év közben kezdőnek kell tekinteni azt az egyéni vállalkozót is, aki az átalányadózásra áttérést közvetlenül megelőző időszakban kisadózónak minősült.

Az átalányban megállapított adóköteles jövedelem (a 115. sor „c/d” oszlopának összegéből levonva a költséghányadot, és az átalányban megállapított jövedelem adómentes részét)

[408] Szja tv. 1. számú melléklet 4.48. pontja.

116. sor: Ebbe a sorba a 115. sorba írt bevételéből a program az Önre vonatkozó költséghányad levonásával automatikusan kiszámolja az adóköteles jövedelmét. Ha a 118. sor kitöltött, akkor ennek összegét is hozzáadja a 116. sorhoz. **Az így kapott összeget a 22SZJA-A lap 15. sor „d" oszlopában is szerepeltetni kell.**

Ha a 22SZJA-13- 01-es lap 2. sora kitöltött, és a 115. sorban feltünteti az átalányadó alapjába beszámító bevételét**, akkor az átalányban megállapított adóköteles jövedelem összegét, 90 százalékos költséghányad alkalmazásával a program automatikusan kiszámolja a 116. sorban azzal, hogy az átalányban megállapított jövedelemből levonja azt az összeget, amely adómentes. [116C = (115C*0,10) – 1 200 000], [116D = (115D*0,10) – 1 200 000 +118D].**

Ha a 22SZJA-13-01-es lap 3. sora kitöltött, és a 115. sorban feltünteti az átalányadó alapjába beszámító bevételét**, akkor az átalányban megállapított adóköteles jövedelem összegét, 80 százalékos költséghányad alkalmazásával a program automatikusan kiszámolja a 116. sorban azzal, hogy az átalányban megállapított jövedelemből levonja azt az összeget, amely adómentes. [116C = (115C*0,20) – 1 200 000], [116D = (115D*0,20) – 1 200 000 +118D].**

Ha a 22SZJA- 13-01-es lap 2. és a 3. sora sem kitöltött, és a 115. sorban feltünteti az átalányadó alapjába beszámító bevételét, **akkor az átalányban megállapított adóköteles jövedelem összegét, 40 százalékos költséghányad alkalmazásával a program automatikusan kiszámolja a 116. sorban úgy, hogy az átalányban megállapított jövedelemből levonja az az összeget, amely adómentes. [116C = (115C*0,60) – 1 200 000], [116D = (115D*0,60) – 1 200 000 +118D].**

A 115. sor összegéből az egyéni vállalkozás keretében végzett mezőgazdasági tevékenységből származó árbevétel összege

117. sor: Ennek a sornak a „c/d" oszlopába írja be a 115. sor összegéből az egyéni vállalkozás keretében végzett mezőgazdasági tevékenységből származó árbevételének összegét. Ha tehát Ön az adóévben egyéni vállalkozói tevékenysége keretében – egyéni vállalkozóként – mezőgazdasági tevékenységet is folytatott, akkor a 115. sorban szerepeltesse az egyéni vállalkozásból származó (teljes) bevételét, és ebbe a sorba kizárólag – a 115. sor összegéből – azon bevételének összegét tüntesse fel, amely mezőgazdasági tevékenységből származott.

Az átalányadózást megszüntető egyéni vállalkozó átalányban megállapított jövedelmét növelő, az átalányadózás megkezdésekor a meglévő készletekkel összefüggésben megállapított összeg

118. sor: Ennek a sornak a „d" oszlopába írja be azt az összeget, amit az átalányadózás megkezdésekor a meglévő készletekkel összefüggésben az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésére vonatkozó szabályok szerint megállapított, mert az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésekor ezzel az összeggel meg kell növelni az átalányban megállapított jövedelmet, azaz a 116. sor összegét.[409]

Ha mezőgazdasági tevékenységet folytató egyéni vállalkozóként a vállalkozói tevékenységét megszűntette és tevékenységét mezőgazdasági őstermelőként folytatja tovább, akkor nem kell az egyéni vállalkozói jogállás megszűnésének adóévében a megszűnés napján megszerzett vállalkozói bevételnek tekintenie a korábban költségként elszámolt és a megszűnéskor meglévő összes készlet leltári értékét és a 200 ezer forintot meg nem haladó értékű tárgyi eszköz leltári értékét. Ha azonban megszünteti az őstermelői tevékenységet, akkor a megszüntetés adóévében

[409] Szja tv. 51. § (2) bekezdés a) pontja

az egyéni vállalkozói időszakból maradt készletet is őstermelői bevételként kell figyelembe venni.[410]

Egyéb adatok

Nyitókészlet leltár szerinti értéke 2022. január 1-jén
120. sor: Ebben a sorban a 2022. január 1-jén rendelkezésre álló – leltár szerinti – anyag, áru, félkész- és késztermék nyitó értékét kell szerepeltetni, egyezően a 2021. évi 21SZJA bevallás 121. sorában közölt zárókészlet összegével.

Zárókészlet leltár szerinti értéke 2022. december 31-én
121. sor: Ebben a sorban a 2022. december 31-én felvett – leltár szerinti – vásárolt és saját termelésű anyag, áru, félkész- és késztermék záró értékét kell szerepeltetni.

Alkalmazottak átlagos létszáma és a részükre kifizetett jövedelem
122. sor: Ebbe a sorba az év során foglalkoztatott alkalmazottak átlagos létszámát és a részükre kifizetett jövedelem bruttó összegét kell beírnia. (Az átlagos létszám úgy állapítható meg, hogy az összes foglalkoztatási hónap számát el kell osztani 12-vel). A számítás során a kerekítés szabályait is alkalmazni kell két tizedes jegyig. (Például, ha 3 fő alkalmazott összes foglalkoztatási ideje 20 hónap, akkor az átlagos létszám 20:12 = 1,66. Ez kerekítve 2. Ezt a számot a „b" oszlopba kell beírnia.) Fontos tudni, hogy az egyéni vállalkozók esetében a „kis- és középvállalkozás" kategóriába történő besorolás alapja a foglalkoztatotti létszám[411].

A 21. sor összegéből a 2022. évben folyósított támogatások bevételként figyelembe vett része
124. sor: Ebbe a sorba a 21. sor összegéből a 2022. évben folyósított területalapú támogatás, az egyéb jogcímen folyósított, valamint a költségek fedezetére és fejlesztési célra folyósított támogatás bevételként figyelembe vett részét írja be.

A 125-127. sorokat a választott adózási módtól függetlenül ki kell tölteni!

A 2022. évben költségek fedezetére, fejlesztési célra előre folyósított támogatás összege
125. sor: Ennek a sornak a „c/d" oszlopába a 2022. évben költségek fedezetére és fejlesztési célra előre folyósított támogatás összegét írja be. A „b" oszlopba a „c/d" oszlop összegéből a fel nem használt rész összegét írja be!

A költségek fedezetére, fejlesztési célra 2022. január 1-jét megelőzően folyósított támogatás még fel nem használt része
126. sor: Ebbe a sorba a költségek fedezetére vagy fejlesztési célra 2022. január 1-jét megelőzően folyósított támogatás összegének még fel nem használt részét kell beírnia. Ebbe a sorba jellemzően akkor kerülhet adat, ha a támogatás összegét előre folyósították.

A 2022. évben utólag folyósított támogatások összegéből bevételnek nem minősülő összeg
127. sor: Ebbe a sorba a 2022. évben utólag folyósított támogatás összegét kell beírnia, ha azt nem tekintette bevételnek. Ilyen esetben a támogatott cél szerinti kiadásának a támogatás összegével fedezett részét költségként nem veheti figyelembe.

Adóalapba be nem számító bevételként nyilvántartott készletérték[412]
128. sor: Ha Ön korábban a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazta, de **jelenleg az átalányadózás szabályai szerint adózik**, akkor ebbe a sorba, az adóalapba be nem számító

[410] Szja tv. 49/A. § (10) bekezdés c) pontja
[411] A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény 3. § és 5. § (1) bekezdés
[412] Katv. 25. § (2) bekezdés; KATA tv. 12. § (2) bekezdés, Szja tv. 51. § (4) bekezdés

bevételként nyilvántartott készletérték összegét kell beírnia. Ezt a szabályt kell alkalmaznia akkor is, ha **2022-ben bejelentkezett a régi kata és/vagy új kata hatálya alá**.

A régi kata szerinti adóalanyiságot megelőzően a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó az új kata szerinti adóalanyiság időszaka alatt is adóalapot nem érintő bevételként tartja nyilván azt a bevételt, amelyet a régi kata szerinti adóalanyiság bejelentésének adóévében az Szja tv-nek az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésére vonatkozó előírásai szerint a meglévő készletekkel kapcsolatban megállapított. Ha az egyéni vállalkozó az új kata szerinti adóalanyiságát megszünteti, akkor ezt az összeget bevételnövelő tételként kell figyelembe vennie, kivéve, ha az Szja tv. szerinti átalányadózást alkalmaz.[413]

A készletek értékét az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésére vonatkozó szabályok szerint kellett megállapítania.

Leltárhiány, selejt, káresemény miatt megsemmisült készletek beszerzési ára

129. sor: Ebbe a sorba az adóév során elszámolt leltárhiány, selejt, káresemény miatt megsemmisült készlet beszerzési értékét írja be.

Külföldön megfizetett adó

130. sor: Ebbe a sorba az egyéni vállalkozói tevékenységére tekintettel külföldön megfizetett adó 2022. évi összegét kell beírnia. A külföldön megfizetett adót az MNB hivatalos, – a magánszemély választása szerint a teljesítés időpontjában, vagy az adóév utolsó napján érvényes – devizaárfolyamának alapulvételével kell forintra átszámítania. Ha az adót olyan pénznemben állapították meg, amely nem szerepel az MNB hivatalos devizaárfolyam-lapján, akkor az MNB által közzétett, euróban megadott árfolyamot kell a forintra való átszámításhoz figyelembe venni. Nem vehető figyelembe külföldön megfizetett adóként az az összeg, amely törvény, nemzetközi szerződés rendelkezése viszonosság vagy külföldi jog alapján a jövedelem után fizetett adó összegéből a magánszemély részére visszajár.

Az egyéni vállalkozói tevékenységhez felhasznált vállalkozáson kívüli forrása

131. sor: Egyéb adatként itt tüntesse fel azon összeget, melyet egyéni vállalkozói tevékenységéhez felhasznált, és amelynek forrása vállalkozáson kívüli (pl.: saját adózott pénze, magánkölcsön).

Fejlesztési tartalékként még nyilvántartásban lévő összeg

132. sor : Ebben a sorban tüntesse fel a fejlesztési tartalék nyilvántartott összegét. Az adókötelezettség teljesítése során a nyilvántartásba vétel kezdő évének a bevallás benyújtásának évét kell tekintenie. Ebben a sorban kell szerepeltetni a 2021. adóévre vonatkozóan 2022. évben nyilvántartásba vett összeget.

Tanulószerződés vagy együttműködési megállapodás, illetve szakképzési munkaszerződés alapján folytatott gyakorlati képzésben résztvevő tanulók létszáma és a megkezdett hónapok száma

133. sor: Ebben a sorban kell szerepeltetnie a 2020. május 31-ét megelőzően megkötött tanulószerződés, együttműködési megállapodás alapján foglalkoztatott szakképző iskolai tanulók után, az Szja tv. 2019. december 31-én hatályos rendelkezései alapján igénybe vett kedvezmény esetében a résztvevő tanulói létszámot és a megkezdett hónapok számát.
Továbbá itt kell feltüntetni a tanulószerződés vagy együttműködési megállapodás, illetve a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény szerinti szakképzési munkaszerződés alapján, duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatásban résztvevő tanulói létszámot („b” oszlop), illetve a megkezdett hónapok számát („c/d” oszlopok) akkor, ha a 22SZJA-13-03-as lap 31. sorában az erre vonatkozóan igénybe vehető kedvezményt kíván érvényesíteni.

[413] KATA tv. 13. § (2) bekezdés

16. A kisvállalkozói kedvezmény részletező adatai

Mielőtt a 136–148. sorok adatait kitölti, kérjük, feltétlenül olvassa el a 22SZJA-13-08-as lap kitöltéséhez fűzött útmutatót is a csekély összegű (de minimis) és más támogatásokra vonatkozó tudnivalókról. E tudnivalók ismeretében tudja megállapítani (eldönteni), hogy Ön érvényesítheti-e, és ha igen, akkor milyen összegben a kisvállalkozói kedvezményt.

A kisvállalkozói kedvezmény érvényesítésének részletes szabályai[414]

Ha az egyéni vállalkozó 250 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztat (ideértve természetesen azt az esetet is, ha alkalmazott nélkül folytatja tevékenységét), akkor az egyéni vállalkozásból származó bevételét csökkentheti a kisvállalkozói kedvezmény címén elismert beruházások értékével, de legfeljebb a bevételek és az elismert költségek különbözetével.

A kisvállalkozói kedvezmény legfeljebb a vállalkozási tevékenységet közvetlenül szolgáló, korábban üzembe nem helyezett, kizárólag üzemi célú egyes tárgyi eszközök, nem anyagi javak adóévi együttes beruházási költségének (ideértve az ilyen eszköz beszerzésére, előállítására fordított, az adóévben költségként elszámolt kiadást is), továbbá a vállalkozói tevékenységet közvetlenül szolgáló ingatlan adóévben felmerült, az értékcsökkenési leírás alapját növelő kiadásként elszámolt felújítási költségének együttes összege lehet.

A tárgyi eszközök közül az ingatlan, valamint a leírási kulcsok jegyzéke és alkalmazási szabályai szerinti gép, berendezés, felszerelés, jármű, míg a nem anyagi javak közül a szoftvertermék felhasználási joga, valamint a szellemi termék vehető figyelembe.

A kisvállalkozói kedvezmény alapjául szolgáló összeg a tárgyévi bevételek és a tárgyévben elszámolható költségek különbsége alapján állapítható meg. A tárgyévben elszámolható költségek részét képezi a kisvállalkozói kedvezmény alapját képező, az üzembe helyezett tárgyi eszközök után elszámolt értékcsökkenési leírás összege is.

Az egyéni vállalkozó által az adóévben érvényesített kisvállalkozói kedvezmény és a 9 százalékos adókulcs szorzata az állami támogatásokra irányadó rendelkezések alkalmazásában az egyéni vállalkozó választása szerint agrár csoportmentességi (ABER) támogatásnak, mezőgazdasági csekély összegű (de minimis) támogatásnak, halászati csekély összegű (de minimis) támogatásnak, az adóévben igénybe vett csekély összegű (de minimis) támogatásnak vagy a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásra vonatkozó bizottsági rendeletben foglaltak szerinti támogatásnak minősül. Kérjük, ha kisvállalkozói kedvezményt érvényesít, akkor töltse ki a 22SZJA-13-08-as lap 155-156. sorát.

E kiadások közé kell sorolni azokat a tárgyi eszközöket is, amelyek egyedi beszerzési ára 200 ezer forint alatt van. Beruházási költségnek a költségként elismert, igazolt, a tárgyi eszköz üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig felmerült kiadást, vagyis a számla szerinti beszerzési árat kell tekinteni, függetlenül a vételár kiegyenlítésének módjától. Ez azt jelenti, hogy ha a bevétel például 10 millió forint, a költség 7 600 000 forint és a tárgyi eszközök beszerzési ára 2 millió forint, akkor kisvállalkozói kedvezmény címén a 2 millió forint levonható, mivel a beruházás költsége kevesebb a bevételek és a költségek (10 000 000 forint – 7 600 000 forint = 2 400 000 forint) különbségénél. A példabeli esetben a jövedelem 400 ezer forint.

(A példánknál maradva – egyéni vállalkozásból származó éves jövedelem megállapításakor –, ha az egyéni vállalkozónak a kisvállalkozói kedvezmény levonása után 400 ezer forint jövedelme marad és a korábbi évről áthozott vesztesége 100 ezer Ft, akkor a vállalkozói adóalap

[414] Szja tv. 49/B. § (6) bekezdés d) pont, (12) - (14), (17) bekezdés

300 ezer forint mely után az adó 9 százalék. Ennek az adónak az összege csökkenthető tovább a kisvállalkozások adókedvezményével.)

E kedvezmény alkalmazhatósága azt is jelenti, hogy az „első" tulajdonosok által megvalósuló beruházásokat kedvezményezi a törvény. A mások által korábban használatba vett üzlet, műhely, használt személygépkocsi vásárlására fordított kiadás **nem képezi a kisvállalkozói kedvezmény alapját**. A korábban még használatba nem vett fordulat **teljesen új eszközt feltételez**, amik a külföldről behozott használt gépek, berendezések sem felelnek meg.

A jármű akkor szolgálja a tevékenységet közvetlenül, ha az a tevékenység tárgyául szolgál, vagy a tevékenység folytatásához szorosan kapcsolódik és – mindkét esetben – a vállalkozás azt a tevékenységéhez rendszeresen (nemcsak egy-egy esetben) használja, továbbá, ha a végzett tevékenység a jármű használata nélkül a szokásos módon nem folytatható.

A vállalkozási tevékenységet közvetlenül szolgáló, kizárólag üzemi célú tárgyi eszköznek minősül a korábban még használatba nem vett személygépkocsi is, feltéve, ha a **személygépkocsi-bérbeadó vagy személyszállító tevékenységet folytató egyéni vállalkozó tevékenységének tárgyát, illetve eszközét képezi,** azt más célra részben sem használja, és ezt üzleti nyilvántartásai egyértelműen alátámasztják.[415]

Az Szja tv. hatálya alá tartozó vállalkozók esetében a kisvállalkozói kedvezmény a **többi személygépkocsira** is érvényesíthető, ennek azonban az a feltétele, hogy a cégautóadót a kedvezmény igénybevétele után legalább 4 adóéven át meg kell fizetnie. Így például, ha a kiskereskedő egyéni vállalkozó új személygépkocsit vásárol 2022-ben és a kisvállalkozói kedvezményt igénybe veszi, ez egyben azt is jelenti, hogy a cégautóadót a kedvezmény érvényesítését követő 4 adóévben meg kell fizetnie.

A telek vásárlására fordított összeg nem képezi a kisvállalkozói kedvezmény alapját!

Ha az egyéni vállalkozó új lakóingatlant vásárol bérbeadás céljából és az egyéni vállalkozói tevékenységei között az ingatlan hasznosítás szerepel, a beruházási érték a kisvállalkozói kedvezmény alapjául szolgálhat.

A kedvezmény alapjául szolgáló üzemkörön belüli ingatlanok körébe jellemzően az üzlethelyiség, a műhely, a raktár sorolható. Az üzemkörön kívüli ingatlanok[416] beszerzési ára nem szolgál a kedvezmény alapjául.

Ha a kisvállalkozói kedvezmény érvényesítésének évét követő 4. adóév végéig a következőkben felsorolt esetek bármelyike bekövetkezett, akkor adófizetési kötelezettsége keletkezik. A kisvállalkozói kedvezmény címén levont bevétel kétszerese után a kedvezmény érvényesítésének évében hatályos rendelkezések szerinti adó mértékével kell a vállalkozói személyi jövedelemadót növelni.[417]

Ha a kisvállalkozói kedvezmény érvényesítése a 2017. vagy az azt követő adóévekben történt, akkor 9 százalékos adómértékkel kell kiszámítani az adófizetési kötelezettséget.

Ha tehát:

- az eszköz üzembe helyezésére 4 éven belül nem kerül sor (kivéve, ha annak oka elháríthatatlan külső ok miatti megrongálódás), akkor a kisvállalkozói kedvezmény összegéből az eszközhöz kapcsolódó részt a kedvezmény érvényesítését követő 4. adóévre vonatkozó adókötelezettségnél kell figyelembe vennie;

[415] Szja tv. 49/B. § (13) bekezdés b) pont
[416] Szja tv. 11. sz. melléklet II./1./aa) pont
[417] Szja. tv. 49/B. § (11) – (14) bekezdés

- az eszköz már az üzembe helyezéskor, használatba vételkor sem szolgált kizárólag üzemi célt, vagy nem közvetlenül a vállalkozási tevékenységet szolgálta, akkor a kisvállalkozói kedvezmény összegéből az eszközhöz kapcsolódó részt az üzembe helyezés évének adókötelezettségénél kell figyelembe vennie;
- az eszközt az üzembe helyezést követően, de 4 éven belül nem közvetlenül a vállalkozási tevékenységhez vagy nem kizárólag üzemi célúként használják, akkor a kisvállalkozói kedvezményből az eszközhöz kapcsolódó részt az „átsorolás" évében kell az adókötelezettség megállapításánál figyelembe vennie. Nem kell ezt a szabályt alkalmaznia, ha az eszköz átsorolása elháríthatatlan külső ok miatti megrongálódás következménye. (Személygépkocsi esetében ez azt is jelenti, hogy a cégautóadó fizetési kötelezettsége is megszűnik az egyéni vállalkozónak, ha a roncsolódás miatt a járművet kivonják a forgalomból.)
- az eszközt az egyéni vállalkozó – akár üzembe helyezése, használatbavétele előtt, akár utána – elidegenítette (ideértve az ellenszolgáltatás nélküli átadást, valamint a pénzügyi lízing keretében, részletfizetéssel, halasztott fizetéssel átvett eszköznek a szerződés szerinti feltételek teljesülésének meghiúsulása miatti visszaadását), a kisvállalkozói kedvezményből az eszközhöz kapcsolódó részt az elidegenítés évére vonatkozó adókötelezettség megállapításakor kell figyelembe venni;
- az egyéni vállalkozói jogállása bármely okból megszűnt (kivéve, ha annak oka a magánszemély cselekvőképességének elvesztése vagy a halála), akkor a kisvállalkozói kedvezmény egészét, illetőleg a fennmaradó részt a jogállás megszűnésének napjára előírt adókötelezettség megállapításakor kell figyelembe venni. [418]

Az előző szabályok a következőket jelentik:

- A kisvállalkozói kedvezmény érvényesítésekor a részletező nyilvántartásban (pl. a tárgyi eszköznyilvántartásban) meg kell jelölnie, hogy melyek azok a tárgyi eszközök, nem anyagi javak, amelyek tekintetében egy esetleges értékesítés, „átsorolás" eredményeképpen a kedvezmény kétszeres összegének adóját vissza kell fizetnie.
- A kedvezmény folyamatos beruházás esetén [pl. saját kivitelezésben megvalósuló beruházás (üzlethelyiség építése, építtetése)] akkor is érvényesíthető, ha az több adóévben valósul meg. Ez azt is jelenti, ha 3 év alatt valósul meg a beruházás és a kisvállalkozói kedvezményt mindegyik évben érvényesíti, akkor pl. a 6. évben történő értékesítés esetén az első 2 évben igénybe vett kedvezmény összegét már nem kell visszafizetnie, mivel a kedvezmény visszafizetési kötelezettségét a kedvezmény igénybevételének időpontjától kell vizsgálni.
- A cégautóadó-fizetési kötelezettségen az sem változtat, ha a következő adóévre az egyéni vállalkozó az átalányadózást választja.
- Mivel az átalányadózó elismert költséghányad szerint állapítja meg jövedelmét, a cégautóadó költségek közötti érvényesítésére nem lesz módja. Nem kell viszont a cégautóadót megfizetnie a kedvezmény érvényesítése után annak az egyéni vállalkozónak, aki bejelentkezik a kata hatálya alá. Ha 4 éven belül kikerül a kata hatálya alól, akkor a hátralévő időszakban a cégautó adó fizetési kötelezettség fennáll.
- Ha az egyéni vállalkozó az átalányadózást választja és értékesíti vagy átsorolja pl. azt az üzlethelyiséget 4 éven belül, amelyre kisvállalkozói kedvezményt vett igénybe, akkor az üzlethelyiséghez kapcsolódó kedvezmény összegének kétszeresét ebben az esetben is vissza kell fizetnie. Ilyen esetben tehát nem csak az átalányadózás szerinti adót kell megfizetnie, hanem meg kell fizetnie az üzlethelyiséghez kapcsolódó kisvállalkozói

[418] Szja tv. 49/B § (14) bekezdés

kedvezmény címén levont bevétel kétszeresének az érvényesítés évében hatályos adókulcs szerinti százalékát is vállalkozói személyi jövedelemadó címén.

- Részletfizetéssel, halasztott fizetéssel, pénzügyi lízing keretében átvett eszköznek a teljes beszerzési ára képezi a kisvállalkozói kedvezmény alapját.
- Ha a kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköz értékcsökkenési leírás alá vonható, az még nem jelenti azt, hogy a kisvállalkozói kedvezmény alapjául is szolgál (pl.: cukrász esetében a hűtőszekrény nélkülözhetetlen a tevékenység folytatásához, de egy könyveléssel foglalkozó egyéni vállalkozó esetében a tevékenység hűtőszekrény nélkül is folytatható).
- Beruházási költség nem vehető figyelembe az e rendelkezés alkalmazásakor a hibás teljesítés miatt a jótállási időn belül cserébe kapott tárgyi eszköz, szellemi termék – ha a cserére visszaadott tárgyi eszközre, szellemi termékre a kisvállalkozási kedvezményt érvényesítette –, valamint az üzemkörön kívüli ingatlan és ültetvény esetén.

A 22SZJA-13-07-ES LAP KITÖLTÉSE

Az egyéni vállalkozásból származó bevételnek a költségeket (a 21. sor „c/d” oszlop összegének az 55. sor „c/d” oszlopának összegét) meghaladó része

136. sor: E sor az egyéni vállalkozói bevételnek az elismert költségeket meghaladó részét tartalmazza. (A 21. sor „c/d” és az 55. sor „c/d” oszlopába írt összegek különbsége.) Ha a bevételét a költségei meghaladják, akkor a kisvállalkozói kedvezmény érvényesítésére nincs mód, a 22SZJA-13-07-es lap nem tölthető ki.

Az egyéni vállalkozói tevékenységet közvetlenül szolgáló, kisvállalkozói kedvezmény alapjául szolgáló beruházások és azok bekerülési értékének felsorolása

140–145. sorok: Ezekben a sorokban szerepeltesse a kisvállalkozói kedvezmény alapjául szolgáló beruházásokra fordított kiadásait, ideértve a 200 ezer forint alatti egyedi értékű tárgyi eszközre, szellemi termékre (szoftvertermékre) fordított kiadásait is, ha az a kedvezmény alapjául szolgál.

A hibás teljesítés miatt a jótállási időn belül cserébe kapott tárgyi eszköz, szellemi termék – ha a cserére visszaadott tárgyi eszközre, szellemi termékre a kisvállalkozási kedvezményt érvényesítette –, valamint az üzemkörön kívüli ingatlan és ültetvény alapján beruházási költség nem vehető figyelembe. A tárgyi eszközök közül az ingatlan, valamint a leírási kulcsok jegyzéke és alkalmazási szabályai szerinti gép, berendezés, felszerelés, jármű, míg a nem anyagi javak közül a szoftvertermék felhasználási joga, a szellemi termék vehető figyelembe.

Beszerzési ár/bekerülési érték összesen

146. sor: Ennek a sornak a „c/d” oszlopa szolgál a 140-145. sorokba írt összegek összesítésére.

Kisvállalkozói kedvezmény címén a bevételből levonható összeg

147. sor: Ennek a sornak a „c/d” oszlopa tartalmazza a kisvállalkozói kedvezmény alapjául szolgáló összeget. A kedvezmény összege nem lehet több a bevételek és költségek különbségénél (136. sor „c/d” adata).

A bevételt csökkentő tételek között az 147. sor összegéből ténylegesen figyelembe vett összeg

148. sor: Ennek a sornak a „c/d” oszlopaiba csak a ténylegesen figyelembe vehető összeget írja be! Az ebben a sorban lévő összegnek meg kell egyeznie a 22SZJA-13-03-as lap 36. sorában lévő összeggel, valamint a 22SZJA-13-08-as lap 155. sorában feltüntetett értékek összegével.

17. ADATOK A CSEKÉLY ÖSSZEGŰ (DE MINIMIS), A KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK, ÉS A MEZŐGAZDASÁGI KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSÁRÓL (22SZJA-13-08-AS LAP)

A 22SZJA-13-08-as lapon – 151–162. sorokban – kell feltüntetni az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések alkalmazásában a **csekély összegű** *de minimis* (a továbbiakban: ***de minimis***) **támogatásnak** tekintett összegeket, valamint a **kis- és középvállalkozások** (ezen belül az általános csoportmentességi) **támogatásának minősülő kedvezményeket.**

A lapon az **A) blokk**ban kell az **adórendszeren belüli támogatások** adatait szerepeltetni, a **B) blokk**ban van lehetőség az **adórendszeren kívüli** csekély összegű (de minimis) támogatások összegének feltüntetésére.

Az Szja tv. rendelkezései alapján, adórendszeren belüli (közvetett) támogatásnak minősülnek:

- a 49/B. § (6) bekezdésének cb) pontja szerinti, az alapkutatás, az alkalmazott kutatás vagy kísérleti fejlesztés alapján érvényesített kedvezmény
- a 49/B. § (6) bekezdés d) pontja szerinti kisvállalkozói kedvezmény, összefüggésben a (9)-(10) bekezdéssel;
- a 49/B. § (6) bekezdés g) pontja szerinti foglalkoztatási kedvezmény,
- a 11. sz. melléklet II./2. pont p) pontja szerinti szabad vállalkozási zónában üzembe helyezett tárgyi eszköz utáni értékcsökkenési leírás,
- a 13. sz. melléklet 12. pontja szerinti kisvállalkozások adókedvezménye. [419]

A felsorolásban nem szereplő közvetlen állami támogatások adórendszeren kívüli támogatásnak minősülnek.

Az állami támogatásokkal kapcsolatos legfontosabb uniós jogszabályok a következők:

- Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2013. december 18-i 1408/2013/EU bizottsági rendelet (mezőgazdasági de minimis),
- Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2014. június 27-i 717/2014/EU bizottsági rendelet (halászati de minimis),
- Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet (általános de minimis),
- A Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet [általános csoportmentességi rendelet (GBER)]
- Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazásában a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatások bizonyos kategóriáinak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló 702/2014/EU bizottsági rendelet [mezőgazdasági csoportmentességi rendelet (ABER)]
- A Szerződés 87. és 88. cikkének a halászati termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló 736/2008/EU bizottsági rendelet.

[419] A mezőgazdasági őstermelőkre vonatkozóan pedig adórendszeren belüli támogatás az Szja tv. 39. § (1) bekezdése szerinti mezőgazdasági őstermelői kedvezmény.

A következőkben csak a főbb szabályokról olvashat, ha további, részletesebb tájékoztatást szeretne, akkor kérjük, olvassa el az erre vonatkozó rendeletet is.

Ha Ön a 2022. évi bevallásában nem vesz/nem vehet igénybe az Szja tv. szerinti (egyetlen jogcímen sem) támogatást, akkor ezt a táblát nem kell kitöltenie. Ebben az esetben a 22SZJA-13-01-es lapon, a **12. sor**ban ezt jelölnie kell.

A csekély összegű *de minimis* támogatás feltételei a következők:

De minimis lehet minden támogatás, ha azt jogszabály, jogszabályon alapuló kiírás *de minimis*ként nevesít. Csak az ún. transzparens támogatások esetén alkalmazható, azaz csak akkor, ha előre meghatározható a támogatás pontos összege (pl.: ilyen az adó, illetve adóalap kedvezmény).

A *de minimis* támogatás összege **bármely 3 adóévben** legfeljebb

- **200 ezer eurónak** megfelelő forint összeg lehet általános csekély összegű támogatás esetén,
- **100 ezer eurónak** megfelelő forint összeg lehet közúti kereskedelmi árufuvarozás ágazatban [420],
- **25 ezer eurónak** megfelelőforint összeg lehet mezőgazdasági csekély összegű támogatás esetén,
- **30 ezer eurónak** megfelelő forint összeg lehet halászati és akvakultúra ágazatban.

A szabályozás szerinti adóévekben kell a támogatás maximálisan igénybe vehető összegét meghatározni. A 3 adóév összeszámításának kiindulásánál mindig az aktuális adóév a 3. év. A 3 éves időszakot ún. gördülő módszerrel kell megállapítani, azaz mindig az aktuális adóévhez képest kell az előző 2 adóév de minimis támogatásait összeszámítani. (Például a 2022. évben a 2020. és 2021. évről benyújtott bevallás de minimis támogatásait kellett levonnia a 200 ezer eurós határ összegéből, hogy a 2022. évben érvényesíthető de minimis összegét megkapja. A 2022. évben érvényesíthető „keret" kiszámításakor a 2020. és 2021. évről benyújtott bevallás de minimis tábláit kell felhasználnia.) A támogatástartalmat kell egybeszámítani, ezért a táblában több számításra van mód attól függően, hogy adóalapot érint-e vagy adókedvezményként lehet-e figyelembe venni a támogatást. Ha az egyéni vállalkozó egy olyan beruházáshoz akar de minimis támogatást igénybe venni, amellyel összefüggésben állami támogatásban részesült, akkor az állami támogatás és a de minimis összege együttesen nem haladhatja meg az adott régióra meghatározott támogatási intenzitást (azaz azt a százalékot, amely megmutatja, hogy egy adott egységnyi beruházáshoz maximum hány százalék támogatás vehető igénybe). A csekély összegű támogatás ugyanis nem halmozható azonos támogatható költségek vonatkozásában vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha a támogatások halmozása túllépi egy adott csoportmentességi rendeletben rögzített maximális támogatási intenzitást vagy összeget. Ez azt jelenti, hogy egybe kell számítani az ugyanazon elszámolható költségekre vonatkozó állami támogatás és a de minimis összegét (kumuláció).

Magyarország 2022. és 2027. december 31. közötti időszakra vonatkozó regionális támogatási térképét az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 25. §-a szabályozza.

[420] Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 1407/2013/EU rendelet

A Bizottság 1407/2013/EU rendelet 3. cikk (2) bekezdése alapján a közúti **kereskedelmi árufuvarozás ágazatban** működő vállalkozások esetében az egy és ugyanazon vállalkozás részére odaítélt csekély összegű támogatás összege nem lehet több 3 év alatt **100 ezer euró**nál, azzal, hogy ez a támogatás nem vehető igénybe teherszállító jármű vásárlására..

Igénybevétel napja
A támogatást akkor kell odaítéltnek tekinteni, amikor az alkalmazandó nemzeti jogrendszer értelmében a támogatás igénybevételének jogát a kedvezményezett vállalkozásra ruházzák, függetlenül a csekély összegű támogatás folyósításának időpontjától.[421]

A támogatások megszerzésének időpontja:

- **adórendszeren kívüli (közvetlen) támogatás esetén** az az időpont, amikor a támogatás igénybevételének jogát a kedvezményezettre ruházzák, azaz a támogatásról szóló döntést tartalmazó okirat kelte (a támogatás odaítélése),
- **az adórendszeren belüli támogatások esetén** az adóbevallás benyújtásának a napját kell a *de minimis* támogatás megszerzési időpontjának tekinteni.

Az euróban meghatározott összegek forintra történő átszámításának szabályai:

- adórendszeren kívüli támogatás esetén a támogatási döntés napját megelőző hónap utolsó napján érvényes, az MNB által közzétett devizaárfolyamot kell alkalmazni. Agrár- és vidékfejlesztési támogatások esetén a támogatást nyújtónak a támogatási intézkedés jellegéhez igazodó választása szerint a támogatási kérelem benyújtási hónapjának első napján, a benyújtási időszak első napján, a támogatási kérelem benyújtásának hónapját megelőző hónap utolsó napján vagy a támogatási döntés napját megelőző hónap utolsó napján érvényes, az Európai Központi Bank által közzétett, két tizedesjegy pontossággal meghatározott devizaárfolyamot kell alkalmazni,[422]
- adórendszeren belüli támogatásnál pedig az adóév utolsó napján érvényes, az MNB által közzétett árfolyamot kell alkalmazni.

A 22SZJA-13-08-AS LAP KITÖLTÉSE

Kérjük, olvassa el a 22SZJA-13-08-as lapon lévő sorokhoz és oszlopokhoz fűzött magyarázatokat, és az útmutató 17. fejezetében leírtakat!

CSEKÉLY ÖSSZEGŰ (DE MINIMIS) TÁMOGATÁSOK

Mezőgazdasági de minimis: Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2013. december 18-i 1408/2013/EU bizottsági rendelet szerinti támogatás.

A **mezőgazdaság területén** a rendelet meghatározza a mezőgazdasági termékek feldolgozásának fogalmát. Ha az alapanyag és a végtermék nem minősül mezőgazdasági termék **elsődleges előállítás**ának, akkor a *de minimis* támogatás nem vehető igénybe.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 1408/2013/EU rendelet (a továbbiakban: 1408-as rendelet), 2014. január 1-től 2027. december 31-éig hatályos. Az általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújtó vállalkozások számára nyújtott csekély összegű támogatásokról a 360/2012/EU rendeletben foglaltakat kell alkalmazni.

[421] 1407-es rendelet 3. cikk (4) bekezdés
[422] 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 35. §-a és 35/A. §-a

A2022. évi adókötelezettség bevallásánál (2023. május 22-én) a de minimis támogatások az 1408-as rendelet szerint minősíthetők (ha azok előírásának megfelelnek).

Hasonlóan a nem mezőgazdasági tevékenységet végző vállalkozások számára biztosított kedvezményekhez, ha a mezőgazdasági termelők számára az adórendszerben nyújtott kedvezmény vagy egy közvetlen támogatás a közösségi előírások szerint állami támogatásnak minősül, akkor a kedvezmény érvényesítéséhez, a támogatás igénybevételéhez a hazai jogszabályi előírások mellett meg kell felelni a közösségi rendeletben foglaltaknak is.

Az 1408-as rendelet hatálya a mezőgazdasági elsődleges termelést folytató vállalkozásokra terjed ki.

Nem támogatható:

- az import áruk helyett hazai áru használata;
- a harmadik országokba vagy tagállamokba irányuló exporttal kapcsolatos tevékenység, nevezetesen tiltott az exportált mennyiségekhez közvetlenül kapcsolódó támogatás; értékesítési hálózat kialakításával és működtetésével vagy exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokkal kapcsolatos támogatás;

Nem használható olyan támogatásra mely a piacon forgalmazott termékek ára, vagy mennyisége alapján kerül meghatározásra.[423]

Az egy és ugyanazon vállalkozásnál 3 egymást követő adóévben a kapott mezőgazdasági de minimis támogatások együttesen nem haladhatják meg a 25 ezer eurót.[424] Az a támogatás, amellyel a vállalkozás meghaladná a keretet, részben sem érvényesíthető.[425]

A támogatás nem halmozható azonos támogatható költségek vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha a támogatások halmozása túllépi egy csoportmentességi rendeletben vagy a Bizottság által elfogadott határozatban az egyes esetek meghatározott körülményeire vonatkozóan rögzített maximális támogatási intenzitást vagy összeget[426]. Az előbbi szabály alól léteznek kivételek, azokat megtalálja az 1408-as rendelet 5. cikk (2)-(3) bekezdéseiben.

A több részletben kifizetett támogatást a támogatás odaítélésének időpontjára számított jelenértékre kell diszkontálni. (A diszkontálásra használt kamatláb a támogatás odaítélésekor érvényes diszkontráta.)[427]

A rendelet csak olyan támogatásokra alkalmazandó, amelyekhez előzetesen pontosan kiszámítható a bruttó támogatástartalom anélkül, hogy kockázatértékelést kellene végezni („átlátható támogatás”). A rendelet (nem teljes körűen, de) felsorolja, hogy a különböző formában (pl.: hitel, kezességvállalás) nyújtott támogatás mikor átlátható.[428]

Az átmeneti rendelkezés biztosítja, hogy a rendelet időbeli hatályának (2027. december 31.) lejárta után a feltételeket teljesítő valamennyi csekély összegű támogatási rendszer további 6 hónapig a 1408-as rendelet hatálya alá tartozzon.

Halászati de minimis: az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2014. június 27-i 717/2014/EU bizottsági rendelet szerinti támogatás.

---

[423] 1408-as rendelet 1. cikk (1) bekezdés
[424] 1408-as rendelet 3. cikk (2)-(3) bekezdés
[425] 1408-as rendelet 3. cikk (7) bekezdés
[426] 1408-as rendelet 5. cikk (3) bekezdés
[427] 1408-as rendelet 3. cikk (6) bekezdés
[428] 1408-as rendelet 4. cikk

Közúti fuvarozói de minimis: a közúti árufuvarozási ágazatban nyújtható de minimis támogatást az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet szabályozza.

Általános (nem közúti fuvarozói) de minimis: az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet szerinti támogatás.

A KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSAI

Mezőgazdasági csoportmentességi támogatás[429]: a Bizottság 2014. június 25-i 702/2014/EU rendelet 17. cikke szerint a mezőgazdasági termékek feldolgozásával, illetve mezőgazdasági termékek forgalmazásával kapcsolatos, tárgyi eszközökre vagy immateriális javakra irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás.

A beruházásnak mezőgazdasági termékek feldolgozásához vagy mezőgazdasági termékek forgalmazásához kell kapcsolódnia, és meg kell felelnie az uniós jogszabályoknak, valamint az érintett tagállam nemzeti környezetvédelmi jogszabályainak. Azoknak a beruházásoknak az esetében, amelyekhez a 2011/92/EU irányelv[430] értelmében környezeti hatásvizsgálatra van szükség, a támogatás nyújtását ahhoz a feltételhez kell kötni, hogy a hatásvizsgálat elvégzésének és az érintett beruházási projekt engedélyezésének az egyedi támogatás odaítélésének időpontja előtt meg kell történnie.[431]

Az élelmiszer-alapú bioüzemanyagok előállításával kapcsolatos beruházások nem támogathatók.

Az elszámolható kiadások közé a következők tartoznak:

- az ingatlanok építése, szerzése – a lízinget is ideértve – vagy fejlesztése, (földterület esetében a támogatás mértéke nem haladhatja meg az adott művelethez kapcsolódó elszámolható költségek teljes összegének 10 százalékát.
- a gépek, berendezések vásárlása vagy lízingelése az adott eszköz piaci értékének erejéig,
- az előző két ponthoz tartozó kiadásokhoz kapcsolódó általános költségek (pl. építészek, mérnökök és tanácsadók díjai)
- számítógépes szoftver beszerzése vagy kifejlesztése, valamint szabadalmak, licenciák, szerzői jogok és védjegyek megszerzése.[432]

A lízingszerződésekkel kapcsolatos egyéb költségek - például a lízingbe adó árrése, a kamatok refinanszírozási költségei, az általános költségek és a biztosítási díjak -, valamint a forgótőke nem minősülnek elszámolható költségnek.

A támogatási intenzitás mértéke és az egyes támogatási kategóriákkal kapcsolatos további részletszabályok megtalálhatók a rendeletben.

A hatályos uniós szabványoknak való megfelelést szolgáló beruházások nem támogathatók, továbbá nem nyújtható támogatás az 1308/2013/EU rendeletben[433] megállapított valamely tiltás

---

[429] A 702/2014/EU rendelet

[430] Az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 2011/92/EU parlamenti és tanácsi irányelv

[431] 702/2014/EU rendelet 17. cikk (2) és (4) bekezdés

[432] 702/2014/EU rendelet 17. cikk (5) bekezdés

[433] A mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72,/EGK a 234/79/EGK, az 1037/2011/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1308/2013/EU parlamenti és tanácsi rendelet

vagy korlátozás megszegésével, még akkor sem, ha az ilyen tiltások és korlátozások csak az említett rendeletben előírt uniós támogatásokra vonatkoznak.

Általános csoportmentességi támogatás: ez a támogatási forma beruházásokhoz (pl. kis- és középvállalkozásoknak nyújtott beruházási támogatás) kapcsolódik, továbbá ide tartoznak a különböző regionális támogatások, környezetvédelmi támogatások, kutatás-fejlesztési támogatások, képzési támogatások, stb. is, melyek az adórendszeren belül és az adórendszeren kívül is érvényesíthetők.

Az általános csoportmentességi támogatások tekintetében a Bizottság 2014. június 17-i 651/2014/EU Rendeletben foglaltakat kell alkalmazni.

A) Adatok a csekély összegű (de minimis), a kis- és középvállalkozások, és a mezőgazdasági kis- és középvállalkozások támogatásairól

Foglalkoztatási kedvezmény a létszám növekményére tekintettel[434], valamint a kedvezmény támogatástartalma

151-152. sor: A kedvezményt az adóév első napján, illetőleg a tevékenysége megkezdésének napján 5 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató egyéni vállalkozó veheti igénybe. Az adóévben foglalkoztatottak átlagos állományi létszámának az előző adóévben foglalkoztatottak átlagos állományi létszámát meghaladó érték (tevékenységét megkezdő vállalkozó esetében az adóévi átlagos állományi létszám) és az adóév első napján (a tevékenységét megkezdő egyéni vállalkozó esetében a tevékenység megkezdésének napján) érvényes havi minimálbér[435] évesített összegének szorzataként meghatározott összeg minősül foglalkoztatási kedvezménynek. Feltétele, hogy Önnek az adóév végén nincs a NAV-nál vagy az önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott adótartozása.

A 151. sorban feltüntetett értékek összegét be kell írni a 22SZJA-13-03-as lap 34. sorába! A sor összegét az ÁNYK program automatikusan kiszámolja, és átemeli a 22SZJA-13-03-as lap 34. sorába.

A vállalkozói bevételt csökkentő kedvezmények alapján a támogatás adóévi összege az adóévben érvényesített összes kedvezmény 9 százaléka. A „c" oszlopba a közúti fuvarozói de minimis, a „d" oszlopba az általános (nem közúti fuvarozói) de minimis adóalap csökkentésként figyelembe vett összegét, valamint a kedvezmény támogatástartalmát kell beírni.

Az **adóévi átlagos állományi létszám**ot a munkavállalók által az adóévben munkaviszonyban töltött naptári napok összegével, majd ennek az összegnek az adóév napjainak (a tevékenységet megkezdő, illetőleg megszüntető egyéni vállalkozó esetében az adóévben fennálló tevékenység naptári napjainak) számával való elosztásával két tizedesre kerekítve kell meghatározni azzal, hogy a számításnál figyelmen kívül kell hagyni:

- azt a munkavállalót, aki az egyéni vállalkozónál történő alkalmazását megelőzően az egyéni vállalkozóval a társasági adóról és osztalékadóról szóló törvény szerint kapcsolt vállalkozásnak minősülő más személynél munkaviszonyban, munkaviszony jellegű jogviszonyban, továbbá személyesen közreműködő tagsági jogviszonyban végzett munkát,
- a szülési szabadság, a gyermekgondozási ellátás miatti szabadság, a betegség miatti 30 napon túli keresőképtelenség, a büntetés-végrehajtás naptári napjainak számát.[436]

---

[434] Szja tv. 49/B § (6) bekezdés g) pont

[435]. A havi minimálbér összege 2022. január 1-jétől 200 000 forint, így a havi minimálbér évesített összege 2 400 000 forint.

[436] Szja tv. 49/B § (19) bekezdés a) pont

A **havi minimálbér évesített összege** alatt fő szabály szerint a havi minimálbér tizenkétszeresét kell érteni, azonban a tevékenységét megkezdő, illetőleg megszüntető egyéni vállalkozó esetében ez az összeg a minimálbér összegének 365-öd része és az adóévben fennálló tevékenység naptári napjainak szorzata.[437]

Az alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés „háromszoros" kedvezménye [438], valamint a kedvezmény támogatástartalma

153-154. sor: A vállalkozói bevétel csökkenthető az alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés „háromszoros" kedvezményével. Az egyéni vállalkozó a „háromszoros" kedvezményt akkor veheti igénybe, ha írásban szerződést köt a felsőoktatási intézmény, a Magyar Tudományos Akadémia, az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat továbbá bármelyikük által vagy közösen alapított kutatóintézettel, kutatóhellyel (ideértve az Európai Unió tagállamának vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államnak a megfelelő szervezetét is) amely alapján az egyéni vállalkozó tevékenységi körében közösen végez alapkutatást, alkalmazott kutatást vagy kísérleti fejlesztést.

A kedvezmény mértéke az egyéni vállalkozó saját tevékenységi körében végzett alapkutatás, alkalmazott kutatás vagy kísérleti fejlesztés folytatása érdekében felmerült kiadásból – ide nem értve a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerinti belföldi illetőségű adózótól, külföldi vállalkozó belföldi telephelyétől vagy más egyéni vállalkozótól közvetve vagy közvetlenül igénybe vett kutatási és kísérleti fejlesztési szolgáltatás ellenértéke alapján felmerült kiadást – **az adóévben költségként elszámolt összeg, vagy** – az egyéni vállalkozó választása szerint, ha a kiadást az adóévben beruházási költségként számolta el – **a kísérleti fejlesztésre fordított** – alapnyilvántartásában, valamint egyedi beruházási és felújítási költség-nyilvántartásában rögzített – **beruházási költség alapján állományba vett nem anyagi jószágra az adóévben elszámolt értékcsökkenési leírás összege, de legfeljebb 50 millió forint.**

Feltétele, hogy

- a szolgáltatást nyújtó nyilatkozzon arról, hogy a szolgáltatást nem belföldi illetőségű adózótól, külföldi vállalkozó belföldi telephelyétől vagy az Szja tv. szerinti egyéni vállalkozótól megrendelt kutatási és kísérleti fejlesztési szolgáltatás igénybevételével teljesítette,
- az elszámolás ne támogatásból származó bevétellel szemben történjen.

A vállalkozói bevételt csökkentő kedvezmények alapján a csekély összegű *(de minimis)* támogatás adóévi összege az adóévben érvényesített összes kedvezmény 9 százaléka.

A „c" oszlopba a közúti fuvarozói de minimis, a „d" oszlopba az általános (nem közúti fuvarozói) de minimis adóalap csökkentésként figyelembe vett összegét, valamit a kedvezmény támogatástartalmát kell beírni.

Felhívjuk figyelmét, hogy csak a „háromszoros" kedvezmény támogatástartalma számít de minimis támogatásnak, az „egyszeres" kedvezmény igénybe vétele során nem kell figyelembe venni a csekély összegű támogatásokra vonatkozó szabályokat. Így a 153. sorban csak a „háromszoros" kedvezményként igénybevett adóalap-csökkentő tételt, illetve a 154. sorban annak támogatástartalmát kell beírni.

Kérjük, feltétlenül töltse ki a 22SZJA-13-03-as lap 35. sorát!

Kisvállalkozói (beruházási) kedvezmény [439], valamint a kedvezmény támogatástartalma

[437] Szja tv. 49/B § (19) bekezdés b) pont
[438] Szja tv. 49/B § (6) bekezdés c) pont
[439] Szja tv. 49/B (6) bekezdés d) pont

155-156. sorok: A vállalkozói bevétel a 250 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató egyéni vállalkozónál legfeljebb a vállalkozói bevételnek a vállalkozói költséget meghaladó részével csökkenthető. Az egyéni vállalkozó által az adóévben érvényesített kisvállalkozói kedvezmény az egyéni vállalkozó választása szerint:

- agrár csoportmentességi (ABER) támogatásnak vagy mezőgazdasági csekély összegű *(de minimis)* támogatásnak minősül, ha a beruházás elsődleges mezőgazdasági termelést szolgál,
- halászati csekély összegű *(de minimis)* támogatásnak minősül, ha a beruházás a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről szóló, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet I. mellékletében felsorolt halászati és akvakultúra-termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával kapcsolatos tevékenységet szolgál,
- agrár csoportmentességi (ABER) támogatásnak, az adóévben igénybe vett csekély összegű *(de minimis)* támogatásnak vagy a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásra vonatkozó bizottsági rendeletben foglaltak szerinti támogatásnak minősül, ha a beruházás mezőgazdasági termék feldolgozását vagy forgalmazását szolgálja,
- minden más esetben az adóévben igénybe vett csekély összegű *(de minimis)* támogatásnak vagy a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásra vonatkozó bizottsági rendeletben foglaltak szerinti támogatásnak minősül.

A kisvállalkozói kedvezmény összege nem lehet több a vállalkozói bevételnek a vállalkozói költségeket meghaladó részénél.

A 155. sorban feltüntetett értékek összegét szerepeltetni kell a 22SZJA-13-03-as lap 36. sorában! Az összeget az ÁNYK program automatikusan kiszámolja, és átemeli a 22SZJA-13-03-as lap 36. sorába.

A 155. sor összegének meg kell egyeznie a 22SZJA-13-03-as lap 36. sorában, valamint 22SZJA-13-07-es lap 148. sorban szereplő összeggel is.

Szabad vállalkozási zóna területén üzembe helyezett tárgyi eszköz értékcsökkenése, valamint az értékcsökkenésként figyelembe vett kedvezmény támogatástartalma[440]

157-160. sorok: A 250 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató egyéni vállalkozó a korábban még használatba nem vett, a műszaki gépek, berendezések és a – személygépkocsi kivételével – a járművek között nyilvántartott tárgyi eszköznek az üzembe helyezés időpontjára megállapított beruházási költségét az üzembe helyezés adóévében jogosult egy összegben költségként elszámolni, ha a tárgyi eszközt szabad vállalkozási zóna területén helyezi üzembe. Az értékcsökkenési leírásként így figyelembe vett összeg 1 százaléka, jármű esetében 3 százaléka az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések alkalmazásában az egyéni vállalkozó választása szerint

- agrár csoportmentességi (ABER) támogatásnak vagy mezőgazdasági csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősül, ha a beruházás elsődleges mezőgazdasági termelést szolgál,
- halászati csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősül, ha a beruházás a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről szóló, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i

[440] Szja tv. 11. melléklet II. fejezet 2. rész p) pont

1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet I. mellékletében felsorolt halászati és akvakultúra-termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával kapcsolatos tevékenységet szolgál,

- agrár csoportmentességi (ABER) támogatásnak, az adóévben igénybe vett csekély összegű (de minimis) támogatásnak vagy a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásra vonatkozó bizottsági rendeletben foglaltak szerinti támogatásnak minősül, ha a beruházás mezőgazdasági termék feldolgozását vagy forgalmazását szolgálja,
- minden más esetben az adóévben igénybe vett csekély összegű (de minimis) támogatásnak, vagy a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásra vonatkozó bizottsági rendeletben foglaltak szerinti támogatásnak minősül.

További útmutatás a szabad vállalkozási zónákkal kapcsolatban a szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezmények igénybevételének szabályairól szóló 27/2013. (II. 12.) Korm. rendeletben található.

Felhívjuk figyelmét, hogy a jármű beruházási költségének értékcsökkenésével kapcsolatos támogatás adatait a 157-158. sorokban kell feltüntetni, a 159-160. sorokban pedig a további tárgyi eszközök beruházási költségének értékcsökkenésére vonatkozó adatokat kell szerepeltetni.

A 157. és 159. sorokban feltüntetett értékek összegét szerepeltetni kell a 22SZJA-13-03-as lap 48. sorában! Az összeget az ÁNYK program automatikusan kiszámolja, és átemeli a 22SZJA-13-03-as lap 48. sorába.

Kisvállalkozások (kamat-) kedvezménye[441]

161. sor: A 250 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató egyéni vállalkozó hitelszerződés (ideértve a pénzügyi lízinget is) alapján tárgyi eszköz beszerzéséhez, előállításához pénzügyi intézménytől igénybe vett hitel kamata alapján adókedvezményt vehet igénybe.

Az adókedvezmény a kamat teljes összege a hitelszerződés megkötésének időpontjától függetlenül.

A magánszemély által az adóévben érvényesített adókedvezmény összege az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések alkalmazásában az egyéni vállalkozó választása szerint

a) agrár csoportmentességi (ABER) támogatásnak vagy mezőgazdasági csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősül, ha a beruházás elsődleges mezőgazdasági termelést szolgál,
b) halászati csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősül, ha a beruházás a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről szóló, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlament és tanácsi rendelet I. mellékletében felsorolt halászati és akvakultúra-termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával kapcsolatos tevékenységet szolgál,
c) agrár csoportmentességi (ABER) támogatásnak, az adóévben igénybe vett csekély összegű (de minimis) támogatásnak vagy a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásra vonatkozó bizottsági rendeletben foglaltak szerinti támogatásnak minősül, ha a beruházás mezőgazdasági termék feldolgozását vagy forgalmazását szolgálja,

[441] Szja tv. 13. melléklet 9. pont

d) minden más esetben az adóévben igénybe vett csekély összegű (de minimis) támogatásnak vagy a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásra vonatkozó bizottsági rendeletben foglaltak szerinti támogatásnak minősül.

A jövedelemadó csökkentéseként figyelembe vett összeget az egyéni vállalkozó választása szerinti támogatási jogcímnek megfelelő rovatban kell szerepeltetni.

A 161. sorban feltüntetett értékek összegét a 22SZJA-13-04-es lap 71. sorában kell szerepeltetni! Az összeget az ÁNYK program automatikusan kiszámolja, és átemeli a 22SZJA-13-04-es lap 71. sorába.

Támogatástartalom összesen

162. sor: A csekély összegű (de minimis) támogatások, valamint a kis- és középvállalkozások támogatásainak jogcím szerinti összege.

Több 22SZJA-13-08-as lap kitöltése esetén az A) blokk csak a legelső lapon lehet kitöltött.

B) Adatok az adórendszeren kívüli csekély összegű (de minimis) támogatásokról

163-166. sorok:

„a" oszlop: támogatási döntés dátuma: Az az időpont, amikor a támogatás igénybevételének jogát a kedvezményezettre ruházzák, azaz a támogatásról szóló döntést tartalmazó okirat kelte (a támogatás odaítélése)**.** A táblázatban a jelen bevallás benyújtásának napját megelőző 3 éves időszakban (beleértve a bevallás benyújtásának napját is: legkésőbb 2023. május 22) megítélt támogatás adatait kell feltüntetni. Ha Ön a szóban forgó évekről benyújtott bevallásainak valamelyikében érvényesített csekély összegű támogatást, és ennek megfelelően szerepeltette az ezen adóévekben kapott támogatásokat, akkor a jelen bevallásban ezeket az adatokat nem szükséges megismételnie.

Kérjük, hogy a „b" oszlopban a támogatástípusnak megfelelő kódszámot szíveskedjen feltüntetni!

„b" oszlop: támogatás típusa:

a) mezőgazdasági de minimis
b) halászati de minimis
c) közúti fuvarozói de minimis
d) általános (nem közúti fuvarozói) de minimis
e) közszolgálati de minimis

Figyelem! Ha olyan adórendszeren kívüli támogatást kíván feltüntetni, amely típusa szerint többféle (például a támogatási összeg fele mezőgazdasági-, másik fele általános de minimis támogatásnak minősül), akkor kérjük, hogy e támogatást – a támogatástartalom [c) oszlop értéke] támogatástípus szerinti megbontásával – két külön sorban tüntesse fel.

„c" oszlop: juttatott támogatástartalom összege forintban: A támogatástartalom a támogatásnak a 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 2. számú mellékletében foglalt módszer szerint számított értéke, lényegében a kapott támogatás teljes összegének jelenértékét jelenti (az adott támogatás megítélése adóévében érvényes diszkont kamatlábbal számított, jelenértéken meghatározott összeg).

Ha egy támogatáshoz több jogcím is tartozik, akkor az egyes jogcímeket azonos időponttal, de különböző jogcímekkel, külön sorokban kell feltüntetni.

Ha Önnek a 163-166. sorok nem elegendőek az adórendszeren kívüli de minimis támogatások felsorolására, akkor lehetősége van újabb 22SZJA-13-08-as lapok megnyitására. Ebben az esetben az A) blokk csak a legelső lapon lehet kitöltött.

C) Az adózó nyilatkozata a vele egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozásokról

Kérjük, hogy tájékoztató adatként szíveskedjen kitölteni a táblázatot!

A 1407/2013/EU bizottsági rendelet értelmében egy és ugyanazon vállalkozásnak minősül valamennyi olyan vállalkozás, amely között az alább felsorolt kapcsolatok legalább egyike fennáll:

- valamely vállalkozás rendelkezik egy másik vállalkozás részvényesei vagy tagjai szavazati jogának többségével;
- valamely vállalkozás jogosult kinevezni vagy elmozdítani egy másik vállalkozás igazgatási-, irányítási- vagy felügyeleti testülete tagjainak többségét;
- valamely vállalkozás jogosult meghatározó befolyást gyakorolni valamely másik vállalkozás felett az utóbbi vállalkozással kötött szerződés alapján vagy az annak alapító okiratában vagy társasági szerződésében meghatározott rendelkezésnek megfelelően;
- valamely vállalkozás, amely részvényese vagy tagja egy másik vállalkozásnak, az adott vállalkozás egyéb részvényeseivel vagy tagjaival kötött megállapodás szerint egyedül ellenőrzi az említett vállalkozás részvényesei, illetve tagjai szavazati jogának többségét.

Az említett kapcsolatok bármelyikével egy vagy több másik vállalkozáson keresztül rendelkező vállalkozásokat is egy és ugyanazon vállalkozásnak kell tekinteni.

167. sor: Jelölje a kódkockába tett X-szel, ha az adóbevallás benyújtásának napján nincs az adózóval egy és ugyanazon más vállalkozásnak minősülő vállalkozása!

168-173. sorok: Ha Önnek van az adóbevallás benyújtásának napján Önnel egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozása, kérjük, adja meg azok adószámait.

Ha Önnek a 168-173. sorok nem elegendőek az egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások adószámainak felsorolására, akkor lehetősége van újabb 22SZJA-13-08-as lapok megnyitására. Ebben az esetben az A) blokk csak a legelső lapon lehet kitöltött.

AZ SZJA TV. 49/B. § (8) BEKEZDÉS BA) PONTJA SZERINTI BEVALLÁST KIEGÉSZÍTŐ NYILATKOZAT

A 22SZJA-14-ES LAP KITÖLTÉSE

Ezt a Nyilatkozatot akkor köteles a bevallásához mellékelni az egyéni vállalkozó, ha az Szja tv. 49/B. § (8) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján jövedelem-(nyereség-)minimumot kellett számítania, de nem a jövedelem-(nyereség-)minimumot választotta a vállalkozói személyi jövedelemadó alapjának[442]. Ebben az esetben a 22SZJA-13-01-es lapon a 11. sorban a „6”-ost kell jelölnie.

A Nyilatkozat 1-27. soraiban a 2022. évre, valamint a 2020. évre és a 2021. évre vonatkozó adatokat kell feltüntetni. Az adatokat az egyéni vállalkozó adott adóévi nyilvántartásai felhasználásával kell kitölteni, ugyanakkor fontos, hogy **az adatok ezer forintra kerekítve szerepeljenek a Nyilatkozatban**.

Az 1. sor kitöltésekor, ha a feltett kérdésre a válasz igen, akkor „1”-est, ha a válasz nem, akkor „2”-est kell az arra szolgáló négyzetbe beírnia. Figyelem! A nyilatkozat minden rovatát ki kell töltenie! Ha az érték nulla, akkor a „0”-át is be kell írnia.

[442] Az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII.28.) Korm. rendelet 18. § (8) bekezdés

Melléklet az egyéni vállalkozók személyi jövedelemadó bevallásának útmutatójához

A leírási kulcsok jegyzéke és alkalmazásuk szabályai[443]

a) Épületek

Az épület jellege	Évi leírási kulcs %
Hosszú élettartamú szerkezetből	2,0
Közepes élettartamú szerkezetből	3,0
Rövid élettartamú szerkezetből	6,0

A felsorolt csoportokon belül az épületek műszaki ismérvek szerinti besorolása:

Csoport megnevezése	Felmenő (függőleges teherhordó) szerkezet	Kitöltő (nem teherhordó) falazat	Vízszintes teherhordó szerkezet*
Hosszú élettartamú szerkezet	Beton- és vasbeton, égetett tégla-, kő-, kohósalak és acélszerkezet	Tégla, blokk, panel, öntött falazat, fémlemez, üvegbeton és profilüveg	Előre gyártott és monolit vasbeton acéltartók közötti kitöltő elem, valamint boltozott födém
Közepes élettartamú szerkezet	Könnyűacél és egyéb fémszerkezet, gázszilikát szerkezet, bauxitbeton szerkezet, tufa- és salak-blokk szerkezet, fűrészelt faszerkezet, vályogfal szigetelt alapokon	Azbeszt, műanyag és egyéb függönyfal	Fagerendás (borított és sűrűgerendás), mátrai födém, könnyű acélfödém, illetve egyesített acél tetőszerkezet könnyű kitöltő elemekkel
Rövid élettartamú szerkezet	Szerfás és deszka-szerkezet, vályogvert falszerkezet, ideiglenes téglafalazat	Deszkafal, lemezkeretbe sajtolt lapfal	Szerfás tapasztott és egyéb egyszerű falfödém

*(közbenső és tetőfödém, illetve egyesített teherhordó, térelhatároló tetőszerkezet)

Az épület jellegét a három ismérv közül a rövidebb élettartamot jelentő alapján kell meghatározni. Az épületgépészet körébe tartozó gépek és berendezések értékcsökkenését az épülettől elkülönülve is el lehet számolni. Az épületbe beépített technológiai gépek és berendezések, az ezeket kiszolgáló vezetékek leírását az épülettől függetlenül, a gépeknél, illetve vezetékeknél megadott leírási kulcsok alapján kell megállapítani.

b) Építmények

Építménycsoportok	Évi leírási kulcs %
Ipari építmények	2,0
Mezőgazdasági építmények	3,0
- ebből: önálló támrendszer	15,0
Melioráció	10,0
Mezőgazdasági tevékenységet végző egyéni vállalkozónál a bekötő- és üzemi út	5,0
Közforgalmi vasutak és kiegészítő építményei, ideértve az iparvágányokat is	4,0
Egyéb vasúti építmények (elővárosi vasutak, közúti villamosvasutak, metróvasúti pálya, stb.)	7,0
Vízi építmények	2,0
Hidak	4,0
Elektromos vezetékek, ideértve a távközlési hálózat vezetékeit is	8,0
Kőolaj- és földgázvezetékek, gázvezetékek	6,0
Gőz-, forró víz- és termálvízvezeték, földgáz távvezeték, termálkút	10,0

[443] Szja tv. 11. sz. melléklet II/3. pont

Közúti villamosvasúti és trolibusz munkavezetékek	25,0
Egyéb, minden más vezeték	3,0
Alagutak és földalatti építmények (a bányászati építmények kivételével)	1,0
Idegen (bérelt) ingatlanon végzett beruházás	6,0
Hulladéktároló	20,0
Kizárólag film- és videogyártást szolgáló építmény	15,0
Minden egyéb építmény (kivéve a hulladékhasznosító létesítményt)	2,0
Hulladékhasznosító létesítmény	15,0

Hulladéktároló: a hulladékgazdálkodásról szóló törvény előírásának megfelelő tárolásra, ártalmatlanításra szolgáló épület, építmény; a hulladéktároló létesítése miatt igénybe vett földterületre értékcsökkenési leírást a hulladéktárolóval azonos leírási kulccsal kell számolni.

Hulladékhasznosító létesítmény: a hulladékgazdálkodásról szóló törvény előírásának megfelelő hasznosítás céljára szolgáló épület, építmény, ide nem értve a földterületet.

Melioráció: szántó, kert, gyümölcsös, szőlő, gyep és erdőművelési ágú, nem belterületen végrehajtott, a termőföld mezőgazdasági célú hasznosítását szolgáló, vízháztartás-szabályozó építmény; talajjavítás legalább 6 éves tartamhatással, valamint a területrendezés építménye.

c) Ültetvények

Ültetvénycsoportok	Évi leírási kulcs %
Alma, körte, birs, naspolya, cseresznye, meggy, szilva, szőlő, szőlőanyatelep, mandula, mogyoró	6,0
Őszibarack, kajszi, köszméte, ribiszke, komló, gyümölcsanyatelep, fűztelep	10,0
Spárga, málna, szeder	15,0
Dió, gesztenye	4,0
Egyéb ültetvény	5,0

***d)* Gépek, berendezések, felszerelések, járművek**

***da)* 33 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök:**

- a HR 8456-8465, 8479 vtsz.-okból a programvezérlésű, számvezérlésű gépek, berendezések;
- a HR 8443 31, 8443 32, 8471 8528 42; 8528 52, 8530, 8537 vtsz.-okból az irányítástechnikai és általános rendeltetésű számítástechnikai gépek, berendezések;
- a HR 84. és 85. árucsoportból az ipari robotok;
- a HR 9012, 9014-9017, 9024-9032 vtsz.-okból az átviteltechnikai, az ipari különleges vizsgálóműszerek és a komplex elven működő különleges mérő és vizsgáló berendezések;
- a HR, 8470, 8472, vtsz.-ok, valamint a HR 8443 39 vtsz.-alszám alól a nyomtatók;
- a HR 8419 11 00, 8541 40 90 vtsz.-alszámok;
- a HR 8402, 8403, 8416, 8417 vtsz.-okból a fluidágyas szénportüzelésű berendezések, valamint a mezőgazdasági és erdőgazdasági nedves melléktermékek elégetésével üzemelő hőfejlesztő berendezések;
- a HR 8417 80 70 vtsz.-ből, valamint a 8514 vtsz.-ból a hulladékmegsemmisítő, -feldolgozó, -hatástalanító és -hasznosító berendezések;
- a HR 8421 21 vtsz.-alszámok;
- a HR 8419, 8421 vtsz.-okból a szennyező anyag leválasztását, szűrését szolgáló berendezések;

- a HR 8421 31 és a 8421 39 vtsz.-alszámok;
- a HR 8419 20 00 vtsz.-alszám, továbbá a HR 9018-9022 vtsz.-okból az orvosi gyógyászati laboratóriumi eszközök.

***db)* 20 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök:**

- a HR 8701 vtsz.-ból a járművek, valamint a HR 8702-8705, valamint a HR 8710, 8711 vtsz.-ok.

***dc)* 14,5 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök:**

- Minden más – a *da)-db)* pontban fel nem sorolt – tárgyi eszköz.

e) Kortárs képzőművészeti alkotások

A kortárs képzőművészeti alkotást 5 év vagy ennél hosszabb idő alatt lehet leírni.

Kortárs képzőművészeti alkotásnak – a költségként való elszámolása szempontjából – azt az alkotást lehet tekinteni, amelynek alkotója a vásárlás évének első naptári napján élt.

Értékcsökkenési leírást az üzembe helyezés napjától a kiselejtezés vagy elidegenítés (apportálás stb.) napjáig lehet elszámolni. Ha az üzembe helyezés vagy az elidegenítés az adóévben év közben valósult meg, akkor az értékcsökkenési leírás összegét napi időarányosítással kell kiszámolni. Az üzembe helyezés napja a tárgyi eszköz rendeltetésszerű használatba vételének napja. Ezt az időpontot a beruházási és felújítási költségnyilvántartásban, illetve a tárgyi eszközök nyilvántartásában is fel kell jegyezni.

Az alábbiakban felsorolt tárgyi eszközök értékcsökkenési leírásának meghatározása érdekében az eszközök beruházási költségét azokra az évekre kell felosztani, amelyekben azt vállalkozói tevékenységéhez várhatóan használni fogja:

- koncesszió keretében megvalósult tárgyi eszköz;
- az ipari park közműnek minősülő (út, víz- és csatornaellátás, energiaellátás, távközlés célját szolgáló) tárgyi eszköze;
- tenyészállat;
- a kizárólag alapkutatáshoz, alkalmazott kutatáshoz, vagy kísérleti fejlesztéshez használt tárgyi eszköz;
- a közúti személyszállításhoz használt autóbusz.

Az előzőekben felsorolt tárgyi eszközök esetében az elszámolási időszakot és az értékcsökkenési leírásként évenként elszámolható összeget (vagy meghatározásának módszerét) az eszköz használatbavétele időpontjában kell meghatározni és az egyedi részletező nyilvántartásban rögzíteni.

Ültetvények esetében az üzembe helyezés napja az a nap, amikor az ültetvény termőre fordul.
Ültetvénynek az olyan építmény minősül, amelynek eredményeként a telepített növények legalább egy évnél hosszabb ideig talajhoz, helyhez kötötten a termesztés alapját képezik, és egybefüggő területük eléri vagy meghaladja

- szőlőültetvény esetén az 1000 m^2-t;
- gyümölcsfa ültetvény esetében az 1500 m^2-t;
- bogyósgyümölcs-ültetvény esetében az 500 m^2-t

Értékcsökkenési leírás alá vonható a **tenyészállatok beszerzésére** fordított kiadás is.

A tenyészállatok körébe tartoznak azok az állatok, amelyek a tenyésztés, a tartás során leválasztható terméket (szaporulatot, más leválasztható terméket) termelnek, és ezeknek a termékeknek az értékesítése, vagy az egyéb (igateljesítmény, őrzési feladat, lovagoltatás)

hasznosítás biztosítja a tartási költségek megtérülését, függetlenül attól, hogy azok meddig szolgálják a vállalkozási (őstermelői) tevékenységet.[444]

A tenyészállat fogalmának meghatározásánál azonos módon kell eljárni az egyedi megjelölésű tenyészállat és a tenyész állomány esetén. (Nem egyedi megjelölésű pl. egy tenyésztésbe nem állított tojástermelő baromfiállomány.)

Az üzembe helyezés napja tenyészállatok esetében nőivarú állatnál az a nap, amikor az első szaporulata megszületett, hímivarúnál az első termékenyítés, vagy az első spermalevétel napja. A csak a termékéért tartott állatoknál az üzembe helyezés napja a terméknyerés időpontjának kezdő napja (pl. a tojástermelés első napja).

A tenyészállat beszerzési ára, valamint a tenyészállattal kapcsolatban a tenyésztésbe állításig felmerült anyagkiadás és a mások által végzett munka igazolt összege tekintetében választhatja azt is, hogy azt a felmerülés évében költségként számolja el, vagy azzal az értékcsökkenés alapját növeli.[445]

A számlaadásra nem kötelezett (kompenzációs felárat választó) mezőgazdasági őstermelőtől történő tenyészállat vagy tenyészállat alapanyag vásárlása esetén az adásvételi szerződés, vagy a megállapodás az, amely bizonylatként ismerhető el. (Ilyen esetben a vásárlásra fordított összeg hitelt érdemlő bizonyítása az eladó mezőgazdasági őstermelői igazolványában lévő értékesítési betétlap bejegyzése alapján is elismerhető.)

A tenyészállat bekerülési értéke mezőgazdasági őstermelő esetében akkor szolgálhat az értékcsökkenési leírás alapjául, ha az állat az Szja tv. 6. számú mellékletének II/A. pontjában felsorolt állatok körébe tartozik.

Az értékcsökkenési leírás összegének megállapításához a tárgyi eszközökről nyilvántartást kell vezetni az Szja tv. 5. számú mellékletében megjelölt adattartalommal.

Az értékcsökkenési **leírás alapja a beruházási költség** az üzembe helyezésig felmerült kiadások nyilvántartásba vétele alapján. Beruházási költségnek a tárgyi eszköz üzembe helyezése érdekében, az üzembe helyezés napjáig felmerült, költségként elismert és igazolt, a beruházási és felújítási költség-nyilvántartásban feltüntetett kiadás minősül. Ezen belül beruházási költségnek a tárgyi eszközök esetében a beszerzési árat, saját előállítás esetén az anyagkiadást, és a mások által végzett munka számlával (számlákkal) igazolt összegét kell tekinteni. A felújítási költség akkor képezi az értékcsökkenési leírás alapját, ha azt nem számolta el egy összegben tárgyévi költségként. Ez utóbbi esetben az értékcsökkenési leírás módosított alapját és a módosítás időpontját a tárgyi eszköz-nyilvántartásban is fel kell jegyeznie. Az értékcsökkenési leírás alapjának számbavétele során a vonatkozó számlában (okmányban) szereplő és levonható áfa összegét figyelmen kívül kell hagynia. A le nem vonható áfa az értékcsökkenési leírás alapjába beszámít. A tárgyi eszköz beszerzéséhez egyedileg kapcsolódó járulékos kiadás (szállítási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési, valamint a beszerzéssel összefüggő közvetítői kiadások, a bizományi díj, a vám, az illeték, az adók – az áfa kivételével –, a hitel igénybevételével kapcsolatos kiadások, az üzembe helyezés napjáig felmerült kamat, biztosítás díja stb.) a beszerzési ár részét képezi.[446] Az ingó, ingatlan (épület, építmény) beszerzési áraként a megszerzésre fordított, igazolt kiadás vehető figyelembe. Ezt az összeget növelni kell az értéknövelő beruházásra fordított, számlával igazolt kiadással, feltéve, hogy azt az adózó korábban költségként nem számolta el. Az ingyenesen szerzett tárgyi eszköz után értékcsökkenési leírás nem számolható el.

[444] Szja tv. 11. sz. melléklet II/1. pont ad) alpont
[445] Szja tv. 11. sz. melléklet II/2. pont d) alpont
[446] Szja tv. 11. sz. melléklet II/2. pont c) alpont

A bányaművelésre, a hulladéktárolásra igénybe vett földterület, telek és a melioráció kivételével nem számolható el értékcsökkenési leírás a földterület, a telek, a telkesítés, az erdő, a képzőművészeti alkotás (kortárs képzőművészeti alkotás kivételével) beszerzési ára/előállítási költsége után. Ha a tárgyi eszközhöz telek is tartozik, akkor a telek beszerzési költségét el kell különíteni.[447]

Évközi beszerzés, elidegenítés esetén az értékcsökkenési leírás időarányosan számolható el.

Példa:
2022. május 11-én üzembe helyezett jármű beszerzési ára 3 500 000 forint volt.

- a jármű esetében az éves leírási kulcs (20%) alkalmazásával a teljes adóévre elszámolható összeg: 3 500 000 x 0,20 = 700 000 Ft
- az időarányos elszámolás miatt figyelembe vehető napok száma (2022. május 11. – 2022. december 31. között) 235 nap
- költségként figyelembe vehető: (700 000 x 235) / 365 = 450 685 Ft

Ha a tárgyi eszköz értékcsökkenési leírásának elszámolását már 1997. év előtt kezdte meg, akkor annak elszámolását a megkezdett módszerrel folytatni kell a teljes elszámolásig.

A 200 ezer forint egyedi beszerzési, előállítási értéket meg nem haladó, valamint a 33 százalékos norma alá besorolt tárgyi eszközök esetében az értékcsökkenési leírás mértékét Ön is meghatározhatja. Ekkor azonban a leírási évek számának legalább két adóévnek kell lennie azzal, hogy a leírás mértéke 50-50 százalék. Ezeknek a tárgyi eszközöknek az évközi üzembe helyezésekor az időarányosítást nem kell alkalmazni.

Ha 2022. március 7-én történt az üzembe helyezés és a tárgyi eszköz beszerzési ára 175 ezer forint, akkor 2021-ben és 2022-ben értékcsökkenési leírás címén, (175 000 x 0,5) = 87 500 Ft/év vehető figyelembe.

A HR 8443 31, 8443 32, 8471 8528 42; 8528 52, vtsz. alá tartozó általános rendeltetésű számítástechnikai gépre, berendezésre, a 33 vagy a 14,5 százalékos norma alá besorolt és **korábban még használatba nem vett** tárgyi eszközökre, a szellemi termékre, valamint a kísérleti fejlesztés aktivált értékére – értékhatártól függetlenül – 50 százalékos értékcsökkenési leírás érvényesíthető.[448] Évközi üzembe helyezés esetén az időarányosítást ebben az esetben is alkalmazni kell.
A kizárólag film- és video gyártást szolgáló gépek és berendezések esetében szintén 50 százalékos értékcsökkenési leírás érvényesíthető.[449]

A tárgyi eszköz bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, az élettartam növelésével kapcsolatban felmerült kiadás, továbbá az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, felújítással kapcsolatosan felmerült kiadás (felújítási költség) a felmerülés évében költségként elszámolható, de választható az értékcsökkenési leírás alapjának növelése is.[450]

Tárgyi eszközök, nem anyagi javak 1996. december 31-e után **részletfizetéssel** (ideértve az 1996. december 31-e után kötött lízingszerződést is) történő vásárlása esetén (ha a szerződés szerint az utolsó részlet törlesztésével, vagy azt követően egy meghatározott időtartamon belül tulajdonossá válik) **a beszerzési ár egészére alkalmazható az értékcsökkenési leírás, függetlenül a vételár kiegyenlítésének módjától.** A részletfizetéshez kapcsolódó kamat az

[447] Szja tv. 11. sz. melléklet II/2. pont f) alpont
[448] Szja tv. 11. sz. melléklet II/2. pont l) és m) alpont
[449] Szja tv. 11. sz. melléklet II/2. pont n) alpont
[450] Szja tv. 11. sz. melléklet II/2. pont d) alpont

üzembe helyezés időpontjától nem része a beszerzési árnak, a kifizetés évében költségként elszámolható.[451]

Bérelt ingatlanon végzett felújítás, átalakítás költségét annak felmerülése évében lehet elszámolni a költségek között, a bekerülési érték nagyságától függetlenül. A bérelt ingatlanon végzett beruházást akkor lehet értékcsökkenési leírás alá vonni, ha a beruházás a bérlő tulajdonába is kerül.

A kizárólag üzleti célt szolgáló személygépkocsinak a személygépkocsi-bérbeadó, vagy személyszállító tevékenységet folytató egyéni vállalkozónál a tevékenység tárgyát, illetve eszközét képező személygépkocsi minősül, ha azt a vállalkozó más célra nem használja és üzleti nyilvántartása ezt egyértelműen alátámasztja. Ez azt jelenti, hogy csak e tevékenységekhez használt személygépkocsik beszerzési ára számolható el értékcsökkenési leírás (évi 20 százalék) keretében.

Minden más esetben a használatbavétel évében csak egy ízben – a személygépkocsi értéke alapján – az éves bevétel 1 százaléka, de legfeljebb egy személygépkocsi beszerzési árának 10 százaléka vehető figyelembe átalányamortizáció címén.[452]

A tárgyi eszköz üzembe helyezésének időpontjában elszámolt értékcsökkenési leírásnak kell tekinteni az értékcsökkenési leírás alá vonható tárgyi eszköz nem ingyenes megszerzése vagy előállítása érdekében teljesített beruházási kiadásnak megfelelően a **fejlesztési tartalék nyilvántartásból kivezetett** összeget.

Példatár

1. Az egyéni vállalkozásból származó jövedelem/veszteség kiszámítása

I. <u>Tárgyi eszközök értékcsökkenési leírása</u>

2022. január 10-én vásárolt és 2022. január 11-én üzembe helyezett tárgyi eszköz (berendezés) beszerzési ára 800 ezer forint volt.
Az adózó 2022. szeptember 30-áig a régi/új kata hatálya alá tartozott. Az értékcsökkenési leírás [(800 000 x 0,145) = 116 000 Ft] időarányos részét a régi/új katás időszakra elszámoltnak kell tekinteni, ennek összege (116 000 /365 x 263) = 83 583 Ft. Így a továbbiakban, a részletes vagyonleltárban is kimutatott nettó értéket lehet értékcsökkenési leírás keretében elszámolni a teljes beszerzési ár (800 ezer Ft) alapulvételével, azzal, hogy a példabeli esetben 2022. október 1. és december 31. közötti időszakra is időarányosan lehet elszámolni a 22SZJA-13-03-as lap 46. sorban a leírás összegét, mely a példa szerint (116 000 / 365 x 92) = **29 238 Ft**.

II. <u>Járművek költségelszámolása</u>

Ha az egész futásteljesítmény hivatali (üzleti) célú használata 25 ezer km volt és a munkaviszony mellett egyéni vállalkozói tevékenységet is folytató adózó munkáltatója a kiküldetési rendelvény alapján és munkába járás címén 10 ezer km után fizetett költségtérítést, akkor **15 ezer km** üzleti célból megtett út költségét számolhatja el az egyéni vállalkozásból származó bevételével szemben.

III. <u>Az átalányadó alapjába beszámító bevétel</u>

- 2022. január 1-jétől december 31-ig az egyéni vállalkozó bevétele a területalapú támogatás nélkül 23 600 000 Ft
- a 2022. évben folyósított és bevételek között is figyelembe vett területalapú támogatás összege (115. sor „b” oszlop adata) 800 ezer Ft

[451] Szja tv. 11. sz. melléklet II/2. pont j) alpont
[452] Szja tv. 11. sz. melléklet III. 5. pont

- 2022. évi bevétel összesen (115. sor „c” oszlop adata) **24 400 000 Ft**

A példabeli adózó átalányadózására való jogosultsága nem szűnik meg, esetében az átalányadózás feltételéül rendelt bevételi értékhatár 24 millió Ft helyett **24 800 000 Ft**.

2. A vállalkozói osztalékalap utáni szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettség kiszámítása

Az egyéni vállalkozó vállalkozói osztalékalapja (100. sorban szereplő összeg) 1 250 000 Ft, mely után 13%-os szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettség keletkezhet. A szociális hozzájárulási adó összege (1 250 000 Ft x 0,13) 162 500 Ft. A tényleges kötelezettség összegét az adófizetési felső határra figyelemmel szükséges meghatározni.

A vállalkozói osztalékalap utáni szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettség levezetésére a 22SZJA-09-es lapon a 286-292. sorok szolgálnak. Kérjük, olvassa el a kitöltési útmutató vonatkozó részét.